

KNJIGE KATOLIČKOG ŽIVOTA

RIMSKI MISAL

ZA PRIVATNU UPOTREBU PRIREDIO
DR DRAGUTIN KNIEWALD
SVEUČILIŠNI PROFESOR

DRUGO IZDANJE

NAKLADA DRA STJEPANA MARKULINA
ZAGREB 1930

Ordinariatus Archidioecesis Zagrebiensis.

Nr. 5011.

Nihil obstat

Dr. Mihael Medjimorec, m. pr.
censor

Imprimatur

Datum Zagrebiae, die 29. Julii 1930.

Dr. Dominicus Premuš, m. pr.
Episcopus Auxiliarius, Vicarius Generalis.

TISAK „TIPOGRAFIJA" D. D. ZAGREB

PREDGOVOR.

Prvo je izdanje hrvatskog prijevoda Rimskog Misala izašlo u nakladi dra S. Markulina odmah iza svjetskoga rata. Ako to izdanje u tehničkom pogledu i nije bilo onako dotjerano, kako bismo to bili željeli, jer se još odviše osjećala blizina rata, te naša industrija nije mogla dati ono, što može danas, ipak je s tim izdanjem polučen neočekivani moralni uspjeh. Kritika je razumjela tehničke teškoće, pa na tehničke nedostatke i nije obraćala pažnje, jer je instinktivno osjetila, da to izdanje znači jedan smioni korak naprijed u molitvenom životu hrvatskih katolika. Zato je cijela kritika, na čelu s drom Ivanom Merzom, oduševljeno pozdravila i preporučila to izdanje. Deset je hrvatskih biskupa svećenstvu i vjernicima naročito preporučilo ovaj izvadak iz Rimskog Misala želeći, da vjerni puk tako dublje prodre u svete tajne i da im ovaj molitvenik služi »kao neiscrpivo vrelo crkvenoga života i privatne pobožnosti u duhu katoličke liturgije, da osjećaju s Crkvom i žive vrhunaravnim životom, ne više oni, nego da u njima živi Isukrst (Gal. 2, 20)«. I vjernici su to odmah shvatili, te je velika naklada prvog izdanja bila ubrzo potpuno raspačana, tako, da se već više godina ne može dobiti nijedan primjerak.

Međutim su se oni naši molitvenici, kojima se hrvatski katolici, osobito mladež, ponajviše služe, u svojim novim izdanjima obnovili liturgijskim duhom. Tako najprije »Isus prijatelj malenih«, zatim »Katolički Đak« i »Katolička Učenica«, a da i ne spominjem drugih izdanja. Sve se jače opaža nastojanje, da molitvenici pripravljaju put upotrebi i razumijevanju Misala. To je i sasvim razumljivo, jer će samo tako prestati odijeljenost lične molitve od euharistijske žrtve kod sv. mise. Sve se više opaža, da vjernici ne prisustvuju samo sv. misi, nego da je i mole, zajedno sa svećenikom. Tako je nastala potreba, koja se svakim danom sve više osjeća, da se izda novo izdanje Rimskog Misala.

Na poticaj dra S. Markulina priredio sam ovo novo izdanje, koje se u mnogom razlikuje od prvog izdanja. Dok su naime u prvom izdanju bile samo nedjelje i neki veći blagdani, ovo novo izdanje sadržaje potpuni prijevod Rimskog Misala s misama za sve dane u crkvenoj godini i sa svim svetačkim blagdanima, kako se slave u općoj Crkvi. Praksa je pokazala, da je bolje, ako se u molitveniku odustane od toga, da se Red i Čin Mise stavi u sredinu, iza Velike Subote, kako je to u službenom Misalu, iz naročitih praktičkih razloga. Svjetovnjaci se lakše snalaze, kad imadu odmah na početku Red i Čin Mise, a misne obrasce iza toga. Udovoljujući željama s mnogih strana uvrstio sam kod Reda i Čina Mise sve posve stalne

dijelove sv. mise u latinskom izvorniku i u hrvatskom prijevodu. Nažalost to nije bilo moguće učiniti i kod promjenljivih dijelova sv. Mise, jer bi se time i opseg molitvenika i cijena osjetljivo povećati. Iz praktičnih je razloga tumač sv. mise otisnut odjelito od samog Reda i Čina Mise. Sve je u ovom novom izdanju potpuno iznova prevedeno. U prvom je izdanju tadašnji prevodilac najvećeg dijela misnih obrazaca nastojao hrvatski prijevod približiti staroslavenskom misalu. Tako je nastao neki oteški arhaički jezik, koji je bio još otešćan nekim naknadno unesenim ispravcima. Vjernici, nasuprot, žele imati lijep i gladak prijevod, u današnjem, živom hrvatskom jeziku, prijevod, koji se lako čita i razumije. Da ovoj opravdanoj želji udovoljim, morao sam sve iznova prevesti. U glavnom sam ipak odlomke iz sv. Pisma novog zavjeta prilagodio, koliko je to bilo moguće, prijevodu dra Zagođe. a odlomke iz starog zavjeta evanđelistaru, kako ga je priredio O. Vlašić O. F. M. Isto sam tako psalme u glavnom prilagodio prijevodu, kako ga ima novi hrvatski prijevod Rimskog Obrednika. Učinio sam to stoga, da isti odlomci ne budu na različiti način prevađani. U velikom sam tjednu uvrstio čitanja iz Jeremije proroka, u prekrasnom prijevodu sveuč. prof. dra Sovića, koji mi je on na moju molbu stavio na raspoloženje. Himne sam i posljednice uvrstio prema najnovijoj redakciji samog prevodioca P. Pavelića D. I.

U ovom sam izdanju odustao od mnogih

bilježaka, kojima se tumače odlomci iz svetoga Pisma. Učinio sam to stoga, jer se time mnogo prištedi na prostoru, a to je vrlo važno, jer smo željeli, da ovo izdanje, ako i sadrži prijevod svih misa za svaki dan, ipak ne bude preveliko. Zato sam uvrstio samo one bilješke ispod teksta, koje su doista bile potrebne da se razumije pravi smisao sv. Pisma. Uostalom preporučujem, da se odlomci sv. Pisma prouče razmatrajući prije sv. mise, prema prijevodu sveuč. prof. dra Zagode, gdje će svatko naći opsežne bilješke. Liturgijski je tumač ostao u glavnom isti, kao i u prvom izdanju.

Na kraju su u dodatku uvrštene jutarnja, večernja, ispovjedna i pričesna pobožnost, te sve od opće Crkve odobrene litanije, prema tekstu Rimskog Obrednika.

Dužnost mi je na kraju da naročito zahvalim nakladniku dru S. Markulinu, koji nije žalio ni truda ni troška, samo da ovo novo izdanje Rimskog Misala bude što ljepše opremljeno.

Želeći da i ovaj moj dugogodišnji rad doprinese tomu, da »vjernici ne prisustvuju svetim obredima kao tuđinci, već u punom osjećaju liturgijske ljepote«, kako veli Pijo Papa XI. u apostolskoj konstituciji od 20. XII. 1928., predajem ovo novo izdanje Rimskog Misala javnosti.

U Zagrebu, na blagdan sv. Petra i Pavla 1930.

Dr. DRAGUTIN KNIEWALD.

UVOD.

Tko želi prema ovom molitveniku pratiti svećenika na oltaru, neka ponajprije pregleda red i čin sv. mise (str. 29—72). Tamo će naći tačan slijed sviju promjenjljivih i nepromjenjljivih dijelova sv. mise. Nepromjenjljivi su dijelovi tamo prevedeni i protumačeni, a promjenjljivi dijelovi samo naznačeni. Promjenjljivi su dijelovi: Ulaz, Molitva, Poslanica, Pjesma na stepenicama, Evanđelje, Prikazanje, Tajna molitva, Pričesna i Molitva poslije pričesti. Svi su ovi promjenjivi dijelovi za svaku pojedinu svetkovinu prikupljeni u posebnom misnom obrascu.

Nastojmo prije svega shvatiti sklad i međusobni odnošaj pojedinih dijelova svake sv. mise. Pitajmo se: zašto je Crkva upravo danas uzela ovo Evanđelje, ovu Poslanicu, ovaj Ulaz. Da se lakše možemo snaći, istaknute su liturgijski najvažnije riječi svakog odlomka, a uza to je dodan i kratki liturgijski tumač. Gledajmo dakle razumjeti konkretnu nakanu sv. Crkve kod svake sv. mise i onda pustimo, da ova temeljna misao ili afekat prodre u dubinu naše duše. Kanimo se pri tome svake ukočenosti ili sheme: duh je liturgijski duh života i slobode! Ne tražimo novih misli, već jake afekte i čvrste odluke, što proizlaze iz pravo shvaćenih crkvenih molitava. U misalu nam sv. Crkva pokazuje stalni pravac naših misli i čuvstava za svaki pojedini dan. A naš lični rad valja da prema našem duševnom raspoloženju i drugim okolnostima poda svemu tomu stvarnu pojavu individualnoga života.

Prekrstimo se dakle sa svećenikom i počnimo s njime moliti misne molitve. Sad nas ne vežu crkvene odredbe i vanjski razlozi, radi kojih valja da svećenik svrši sve misne molitve kod tihe sv. mise u po sata. Pustimo svećenika na oltaru, neka čita i moli dalje, a mi razmatrajmo riječ po riječ onim načinom, kako nas uči sv. Ignacije u svojim Duhov-

nim vježbama.[1] Razmatrajmo svaku pojedinu riječ dogod u njoj nalazimo razna značenja, poredbe, slast ili utjehu. Pruža li nam koja riječ ili molitva mnogo misli, osjećaja ili utjehe, stanimo tamo i mirujmo i ne hitajmo dalje, dok je nijesmo posve okusili, ma prošla i čitava misa u razmatranju jedne riječi. A drugi put jednostavno pročitajmo ono, što smo tako molili, i zaustavimo se kod riječi ili molitve, koja slijedi neposredno iza toga. Svraćamo pažnju, da bi krivo činio i da se ne bi mnogo okoristio onaj, koji bi kod svake mise brzo pročitao sve promjenjljive i nepromjenjljive misne molitve. »Kušajte i uvjerite se, kako je sladak Gospod!« veli sveti pjesnik u Ps. 38, 8.

Promatramo li po ovome savjetu sv. Ignacija misne molitve, naći ćemo u sv. misi neslućene ljepote i bogatstvo i preugodnu hranu za svoj duhovni život. Liturgijska molitva ne smije ostati suha formula, već valja da nas slobodnim lijetom duše naše i sudjelovanjem svih naših moći s milošću Božjom digne do potpune spoznaje naše ništavosti i slabosti, a Božje svemoći i uzvišenosti. Glavna je dakle stvar uz milost Božju lični duševni rad, promišljanje. S početka je to prilično naporan i suhoparan posao. No svaki će, koji je svladao prve poteškoće, oduševljeno priznati, da mu je trud stostruko naplaćen i »radosno će crpsti vodu života vječnoga iz vrela Spasiteljevih!« Crkvena će godina u njemu dobiti života, on će živjeti i osjećati s Crkvom. A ovoga crkvenog života ima tako malo u naše doba. I najveće kršćanske svetkovine, kao Božić i Uskrs, gube sve više vjerski značaj i za pojedinca i za porodičnu zajednicu. Mi se radujemo božićnjem drvcu i pisanicama i zajedničkom životu tih dana, ali koliko ih od srca i iskreno pjeva:

Svijetu se porodi Isus, Božji Sin,
Da nas oslobodi vjekovječnih tmin,
Božiću se stoga veselimo svi
I slavimo Boga, koj' na zemlji bi![2]

[1] Exercitia spiritualia. II. m. orandi, additio 4. 4. Hebd. I.

[2] Varianta božićne pjesme »Narodi nam se«. Pjeva se osobito u đakovačkoj biskupiji.

Crkvena je godina danas kod većine kršćana još najviše uspomena, a ne živ osjećaj. Imade ipak takovih duša, koje tako živu s crkvenom godinom, da gotovo fizički osjećaju promjene svetih crkvenih vremena, jer u njima vrhunaravni život upija u se zemaljski, a crkveni koledar astronomski. Tko je poznavao † dra. Ivana Merza znade, kako je čitav njegov život bio liturgijski orientiran. Crkvena godina bijaše prije i trebala bi da bude opet radost vjernome puku, svijetlo učenima i knjiga poniznima. Slijed mističkih vremena crkvene godine i svetačkih blagdana svakomu krćaninu, koji živi s crkvenom godinom, osigurava sredstva za onaj vrhunaravni život, bez kojega je svaki drugi život samo prikrivena smrt.

Čitatelju! želeći da živiš ovim životom, dajemo ti u ruke rimski misal u hrvatskom prijevodu.

Primi dakle, kršćanska dušo, ovu knjižicu, koja želi da Ti upravi oči i uši, dušu i srce, sve misli i sve osjećaje k žrtveniku, da Te tijesno sjedini s presvetom žrtvom, kadgod joj pribivaš. Naš će mnogogodišnji trud i posao biti obilno naplaćen, ako Ti ovaj molitvenik okrijepi pobožnost, uveća pažnju i umnoža radost kod sv. mise.

Molimo se za Te, kršćanska dušo, Gospodu: da Ti sv. misa bude izvor svetosti i vrelo žive vode, koja će Te dovesti u život vječni.

RED BLAGDANA.

Budući da su gotovo svi svetački blagdani pomični naprama nepomičnim nedjeljama i svetkovinama, nije uvijek lako odrediti, koji se misni obrazac uzima u pojedini dan. Dešava se naime, da se u isti dan svetkuje i nedjelja i spomen kojega sveca. A može se desiti i to, da u isti dan imamo spomen dviju svetaca, pa treba uzeti misu od jednoga, a drugi se samo spominje. Sve je to Crkva tako uredila, da je svakoj svetkovini odredila njezin položaj i postavila opća pravila za sve slučajeve, koji se mogu desiti u tom pravcu.

Nedjelje dijelimo u veće i obične.

Veće su nedjelje prvog reda (v I): I. nedjelja došašća, sve nedjelje u korizmi, uskrsna nedjelja, bijela nedjelja i Duhovi. Veće su nedjelje drugog reda (v II): II., III. i IV. nedjelja došašća i nedjelje sedamdesetnica, šezdesetnica i pedesetnica.

Sve su ostale nedjelje obične.

Dane u tjednu (ferije) dijelimo također u veće i obične.

Veći su dani u tjednu povlašteni ili bez naroči tih povlastica. Povlašteni su (v p): pepelnica, veliki ponedjeljak, utorak i srijeda. Bez naročitih su povlastica (v): svi dani u došašću i korizmi (osim onih, koji su netom spomenuti), kvatrni dani u rujnu i prosni ponedjeljak.

Svi su ostali dani u tjednu obični.

Vigilije su ili povlaštene ili obične.

Povlaštene su vigilije prvog reda (p I): badnjak i vigilija uoči Duhova. Vigilija uoči Bogojavljenja je vigilija drugog reda (p II).

Sve su ostale vigilije obične.

Blagdane dijelimo po njihovom položaju u blagdane dvostruke, poludvostruke i jednostavne. Ovaj je naziv preuzet zato, jer svi dvostruki blagdani imadu u časoslovu dvostruke vespere: prve se mole iza podneva onog dana, koji predhodi samoj svetkovini po građanskom koledaru, a druge iza podneva na dan

same svetkovine po građanskom koledaru, a antifone (pripjevi) prije i poslije psalama mole se čitave. Poludvostruki blagdani imadu doduše također dvije vespere, ali se antifone prije psalama mole samo do zvjezdice, a tek iza psalama mole se čitave. Jednostavni blagdani imaju samo jedne vespere i antifone se kod njih mole kao u poludvostruke blagdane.

Dvostruki su blagdani: prvog reda, drugog reda, veći i obični.

Prvog su reda s naročitom prednošću (I p): Blagdani Gospodnji: Božić, Bogojavljenje, Uskrs zajedno s velikim četvrtkom, petkom i subotom, te uskrsnim ponedjeljkom i utorkom, Uzašašće, Duhovi zajedno s duhovskim ponedjeljkom i utorkom, Presv. Trojstvo, Tijelovo, blagdan Krista Kralja i Srca Isusova.

Blagdani svetački: Bezgrešno Začeće, Navještenje Bl. Dj. M., Velika Gospa, posvećenje sv. Mihajla arkanđela (29. IX.), rođenje sv. Ivana Krstitelja, sv. Josip (19. III. i na treću srijedu iza Uskrsa), sv. Petar i Pavao, Svi sveti.

Ostali blagdani: Posveta vlastite stolne crkve, svetkovina zaštitnika ili naslova vlastite i stolne crkve, blagdan glavnog zaštitnika grada, države, biskupije, naroda, utemeljitelja odnosnog reda.

Drugog su reda s naročitom prednošću (II p): Nova Godina, Preobraženje, posveta lateranske bazilike, Posjet Marijin, Rođenje bl. Dj., blagdani apostola (osim sv. Petra i Pavla i sv. Barnabe) i evanđelista, sv. Stjepana prvomučenika, nevine dječice, sv. Ane, sv. Lovre i sv. Joakima.

Drugog su reba bez naročite prednosti (II): Ime Isusovo, našašće sv. Križa, dragocjene Krvi, Sedam žalosti (15. rujna) i sv. krunica (7. listopada).

Veći su dvostruki blagdani s naročitom prednosti (v p): osmi dan svakog dvostrukog blagdana I. reda s naročitom prednosti, posveta bazilike sv. Petra, sv. Pavla, sv. Marije Velike, Prikazanje Marijino, anđela čuvara, smaknuće sv. Ivana Krstitelja, sv. Barnaba, Benedikto, Ignacije, Dominik, Franjo Asiski, Franjo Ksaverski, svetkovina drugotnog zaštinika.

Veći su dvostruki blagdani bez naročite prednosti (v): osmi dan svakog dvostrukog blagdana I.

reda bez naročite prednosti, uzvišenje sv. Križa, Prikazanje Bezgrešno Začete, sedam žalosti, (petak iza gluhe nedjelje), blagdan skapulira, Ime Marijino, blagdan bl. Dj. M. od otkupljenja zarobljenika, prikazanje arkanđela Mihajla, Katedra sv. Petra u Rimu i Antiohiji, okovi sv. Petra, obraćenje sv. Pavla, spomen sv. Pavla (30. lipnja), sv. Ivan pred latinskim vratima.

Obični su dvostruki blagdani svi, koji su u ovom misalu označeni: (d).

Poludvostruki su blagdani označeni: (pd).

Jednostavni su blagdani označeni: (j).

Osmine (t. j. dani unutar osmine) mogu biti osmine s naročitom prednošću, obične i jednostavne.

Osmine s naročitom prednošću dijele se u osmine I., II. i III. reda. Prvog su reda (p I): osmine uskrsna i duhovska; drugog (p II): osmine Bogojavljenja i Tijelova; trećeg (p III): Božićna, spasovska i Srca Isusova.

Obične su osmine (o): bezgrešnog Začeća, Velike Gospe, sv. Ivana Krstitelja, sv. Josipa (treća srijedu iza Uskrsa), sv. Petra i Pavla, posveta vlastite i stolne crkve, zaštitnik ili naslov vlastite i stolne crkve, prvi zaštitnik grada, družbe, naroda, biskupije, utemeljitelj ili zaštitnik reda.

Jednostavne su osmine (j): Rođenja bl. Dj. M., Ivana Krstitelja, sv. Stjepana prvomučenika, nevine dječice i sv. Lovre.

Pravila, koja se misa čita u one dane, kad se u isti dan slavi nedjelja i drugi blagdan, ili kad u isti dan padnu dva blagdana:

1. **Veće nedjelje I. reda** imadu prednost pred svim ostalim svetkovinama. **Veće nedjelje II. reda** uzmiču samo blagdanima I. reda, a sve **ostale nedjelje** samo blagdanima I. i II. reda i blagdanima Gospodnjim.

2. **Veći tjedni dani** (ferije) **s naročitom prednosti** imadu prednost pred svim blagdanima, a oni **bez naročite prednosti** samo pred jednostavnim blagdanima.

U korizmi i u kvatrnim danima došašća i u rujnu može se čitati ferijalna misa i u sve veće i obične dvostruke blagdane, sa spomenom odnosnog blagdana.

3. **Vigilije s naročitom prednosti I. reda** ne uzmiču ni pred kojim blagdanom, **one II. reda** uzmiču samo blagdanima I. i II. reda i blagdanima Gospodnjim. **Obične vigilije** imadu prednost samo pred jednostavnim blagdanima, ali se i u sve dvostruke blagdane smije čitati misa ovih vigilija, sa spomenom blagdana.

4. Desi li se, da koji blagdan mora ustupiti mjesto nedjelji, tada se prenosi na prvi slobodni dan, ako se radi o blagdanu I. ili II. reda. Inače se obično samo spominje, t. j. iza dovršene pristupne, tajne i popričesne molitve moli se i odnosna molitva dotičnog blagdana. Takvih molitava može biti i više, no one obično sve završuju samo jednim završetkom, koji zaključuje posljednju molitvu.

5. Slave li se dva blagdana u isti dan, tada obično niža svetkovina uzmiče pred onom višega reda, a niža se obično samo spominje. Mora li na taj način uzmaći blagdan I. ili II. reda, ne spominje se u misi, jer se njegovo svetkovanje prenosi na prvi slobodni dan.

6. Kad nedjeljna misa mora prepustiti svoje mjesto misi blagdana I. ili II. reda, valja da se u onom tjednu čita u prvi slobodni dan (kad nema inače nikakve svetkovine, nego bi se i onako imala čitati nedjeljna misa), ili u dan, kad je određen jednostavni blagdan. Nema li u onom tjednu ovakvih dana, može se čitati i unutar obične osmine. No uvijek se tada čita bez Slava (osim u uskrsno doba) i bez Vjerujem.

7. Kadgod misa koje nedjelje ili tjednog dana u korizmi ili kvatrama, misa prosnog ponedjeljka, vigilije, osmine Bogojavljenja, Uskrsa i Duhova uzmakne pred misom kojeg blagdana, valja osim pristupnih, tajnih i popričesnih molitava, kao gore, dodati i evanđelje odnosnog istisnutog dana; ovo se evanđelje čita na kraju mise namjesto početka evanđelja sv. Ivana. Tako se postupa i onda, kad misa istisnutog blagdana imade evanđelje sasvim vlastito onom sveca ili otajstvu, koji se naime kao takvi spominju u evanđelju.

Pravila o molitvama u misi:

1. Dvostruki blagdani imadu redovno samo jednu molitvu: pristupnu, tajnu i popričesnu. Padne li u isti dan i drugi koji blagdan, koji se spominje, tada imade i više ovih molitava.

2. Poludvostruki i jednostavni blagdani imadu iza završenih svojih molitava još propisane dvije pristupne, tajne i popričesne molitve. No ako se u nedjelju, koja je poludvostrukog položaja, spominje dvostruki blagdan, tada se dodaje samo njegova molitva (odnosno i molitva onih svetaca, koji se u isti dan još spominju).

3. Molitve, koje se mole iza dnevne molitve u misi, nisu uvijek iste, nego se mijenjaju prema crkvenim vremenima (vidi str. 35—37; 44—46; 67—69).

BOJE CRKVENOGA RUHA.

Svetkovinu presv. Trojstva, svetkovine Spasiteljeve (osim muke), Bl. Djevice Marije, sv. anđela, sv. djevica i priznavalaca svetkuje Crkva u bjelini.

Duha Svetoga, Predragocjenu krv i križ Spasiteljev i sv. mučenike slavi Crkva u crvenoj boji.

U dane muke Spasiteljeve (osim dana smrti na križu), u korizmi i u došašću odijeva se Crkva u pokorničko ruho ljubičaste boje.

U nedjelje poslije Bogojavljenja i poslije Duhova očekuje Crkva drugi dolazak Spasiteljev odjevena u zelenu boju nade i iščekivanja.

Smrt Sina Božjega i svakoga kršćanina oplakuje Crkva u žalobnom crnom ruhu.

SLIJED STALNIH I PROMJENJLJIVIH DIJELOVA SV. MISE.

Sv. se misa sastoji od nepromjenjljivih i promjenjljivih dijelova. Nepromjenjljivi su dijelovi u cijelosti u Redu i Činu mise, a promjenjljivi su tamo prema slijedu i redu samo označeni. Promjenjljivi su dijelovi: Ulaz, Molitva, Poslanica, Pjesma na stepenicama (Zavlaka, Posljednica, Aleluja), Evanđelje, Prikazanje Tajna, Pričesna i Popričesna. Svi su ovi promjenjljivi dijelovi sjedinjeni za svaku pojedinu misu u posebnim misnim obrascima i to za t. zv. pomične svetkovine, koje nisu vezane na određeni dan u mjesecu, u II. dijelu ovoga molitvenika: Crkvena godina, a za nepomične svetkovine u III. dijelu: Svetački dani, i u Dodatku za neke prigodne mise.

U svakoj je misi dakle ovaj slijed promjenjljivih i nepromjenjljivih dijelova:

Pristupne molitve . . . . strana 29
Ulaz (u misnom obrascu)
Gospode pomiluj! . . . . strana 34
Slava (moli se uvijek, ako nije napose istaknuto, da se ispušta . . . . strana 34
Gospod s vama.
Molitva.* (u misnom obrascu)
Poslanica. (u misnom obrascu)
Pjesma na stepenicama. (u misnom obrascu)
Evanđelje. (u misnom obrascu)
Vjerujem. (ako određeno u misi) . . . . strana 38
Prikazanje. (u misnom obrascu)
Prikazanje* **kruha i vina** . . . . . . strana 40
Tajna molitva.* (u misnom obrascu)
Predslovlje (određeno u misnom obrascu, ako nije ništa posebno naznačeno, moli predslovlje na str. 53.)
Svet . . . . strana 53
Čin mise . . . . strana 53
Pričesna molitva (u misnom obrascu)
Gospod s vama.
Molitva poslije pričesti (popričesna)[1] (u misnom obrascu)
Blagoslov . . . . strana 69
Posljednje evanđelje . . . . . . strana 70
Molitve poslije sv. mise . . . . . . strana 72

---

[1] Slavi li se u isti dan spomen dvaju svetaca, tada se oba sveca spominju u molitvama. U nedjelju se čita sv. misa odnosne nedjelje, a padne li u nedjelju spomen kojega sveca, tada se on svojom molitvom spominje u sv. misi. Svetački se misni obrasci čitaju u nedjelju samo, ako koji blagdan Gospodnji ili apostolski ili uopće veći blagdan podne u nedjelju (isp. pravila str. 6. itd.) Osim toga može se prenijeti na slijedeću nedjelju i svetkovina zaštitnika pojedine župe. Na te se blagdane kao posljednje evanđelje čita evanđelje odnosne nedjelje, koja se spominje i u molitvama.

Slijed pomičnih svetkovina i nedjelja.

Crkvena godina	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
I. nedjelja Došašća	30. XI.	29. XI.	27. XI.	3. XII.	2. XII.	1. XII.	29. XI.
II. nedjelja Došašća	7. XII.	6. XII.	4. XII.	10. XII.	9. XII.	8. XII.	6. XII.
III. nedjelja Došašća	14. XII.	13. XII.	11. XII.	17. XII.	16. XII.	15. XII.	13. XII.
IV. nedjelja Došašća	21. XII.	20. XII.	18. XII.	24. XII.	23. XII.	22. XII.	20. XII.
Ime Isusovo	2. I.	4. I.	3. I.	2. I.	2. I.	2. I.	5. I.
I. nedjelja po Bogojavljenju	5. I.	11. I.	10. I.	8. I.	7. I.	13. I.	12. I.
II. nedjelja po Bogojavljenju	12. I.	18. I.	17. I.	15. I.	14. I.	20. I.	19. I.
III. nedjelja po Bogojavljenju	19. I.	25. I.		22. I.	21. I.	27. I.	26. I.
IV. nedjelja po Bogojavljenju	26. I.			29. I.		3. II.	2. II.
V. nedjelja po Bogojavljenju	2. II.			5. II.		10. II.	
VI. nedjelja po Bogojavljenju	9. II.						
Sedamdesetnica	16. II.	1. II.	24. I.	12. II.	28. I.	17. II.	9. II.
Šesdesetnica	23. II.	8. II.	31. I.	19. II.	4. II.	24. II.	16. II.
Pedesetnica	2. III.	15. II.	7. II.	26. II.	11. II.	3. III.	23. II.

Crkvena godina	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Čista srijeda	5. III.	18. II.	10. II.	1. III.	14. II.	6. III.	26. II.
I. nedjelja korizmena	9. III.	22. II.	14. II.	5. III.	18. II.	10. III.	1. III.
II. nedjelja korizmena . . .	16. III.	1. III.	21. II.	12. III.	25. II.	17. III.	8. III.
III. nedjelja korizmena . . .	23. III.	8. III.	28. II.	19. III.	4. III.	24. III.	15. III.
IV. nedjelja korizmena . . .	30. III.	15. III.	6. III.	26. III.	11. III.	31. III.	22. III.
Gluha nedjelja	6. IV.	22. III.	13. III.	2. IV.	18. III.	7. IV.	29. III.
Cvijetnica	13. IV.	29. III.	20. III.	9. IV.	25. III.	14. IV.	5. IV.
Uskrs	20. IV.	5. IV.	27. III.	16. IV.	1. IV.	21. IV.	12. IV.
I. nedjelja po Uskrsu	27. IV.	12. IV.	3. IV.	23. IV.	8. IV.	28. IV.	19. IV.
II. nedjelja po Uskrsu . . .	4. V.	19. IV.	10. IV.	30. IV.	15. IV.	5. V.	26. IV.
III. nedjelja po Uskrsu . . .	11. V.	26. IV.	17. IV.	7. V.	22. IV.	12. V.	3. V.
IV. nedjelja po Uskrsu . . .	18. V.	3. V.	24. IV.	14. V.	29. IV.	19. V.	10. V.
V. nedjelja po Uskrsu . . .	25. V.	10. V.	1. V.	21. V.	6. V.	26. V.	17. V.
Uzašašće (Spasovo)	29. V.	14. V.	5. V.	25. V.	10. V.	30. V.	21. V.
Duhovi	8. VI.	24. V.	15. V.	4. VI.	20. V.	9. VI.	31. V.

Crkvena godina	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
I. nedjelja po Duhovima . .	15. VI.	31. V.	22. V.	11. VI.	27. V.	16. VI.	7. VI.
Tijelovo	19. VI.	4. VI.	26 V.	15. VI.	31. V.	20. VI.	11. VI.
II. nedjelja po Duhovima . .	22. VI.	7. VI.	29. V.	18. VI.	3. VI.	23. VI.	14. VI.
III. nedjelja po Duhovima .	29. VI.	14. VI.	5. VI.	25. VI.	10. VI.	30. VI.	21. VI.
IV. nedjelja po Duhovima .	6. VII.	21. VI.	12. VI.	2. VII.	17. VI.	7. VII.	28. VI.
V. nedjelja po Duhovima . .	13. VII.	28. VI.	19. VI.	9. VII.	24. VI.	14. VII.	5. VII.
VI. nedjelja po Duhovima .	20. VII.	5. VII.	26. VI.	16. VII.	1. VII.	21. VII.	12. VII.
VII. nedjelja po Duhovima .	27. VII.	12. VII.	3. VII.	23. VII.	8. VII.	28. VII.	19. VII.
VIII. nedjelja po Duhovima .	3. VIII.	19. VII.	10. VII.	30. VII.	15. VII.	4. VIII.	26. VII.
IX. nedjelja po Duhovima .	10. VIII.	26. VII.	17. VII.	6. VIII.	22. VII.	11. VIII.	2. VIII.
X. nedjelja po Duhovima . .	17. VIII.	2. VIII.	24. VII.	13. VIII.	29. VII.	18. VIII.	9. VIII.
XI. nedjelja po Duhovima .	24. VIII.	9. VIII.	31. VII	20. VIII.	5. VIII.	25. VIII.	16. VIII.
XII. nedjelja po Duhovima .	31. VIII.	16. VIII.	7. VIII.	27. VIII.	12. VIII.	1. IX.	23. VIII.
XIII. nedjelja po Duhovima .	7. IX.	23. VIII.	14. VIII.	3. IX.	19. VIII.	8. IX.	30. VIII.
XIV. nedjelja po Duhovima .	14. IX.	30. VIII.	21. VIII.	10. IX.	26. VIII.	15. IX.	6. IX.

Crkvena godina	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
XV. nedjelja po Duhovima .	21. IX.	6. IX.	28. VIII.	17. IX.	2. IX.	22. IX.	13. IX.
XVI. nedjelja po Duhovima .	28. IX.	13. IX.	4. IX.	24. IX.	9. IX.	29. IX.	20. IX.
XVII. nedjelja po Duhovima	5. X.	20. IX.	11. IX.	1. X.	16. IX.	6. X.	27. IX.
XVIII. nedjelja po Duhovima	12. X.	27. IX.	18. IX.	8. X.	23. IX.	13. X.	4. X.
XIX. nedjelja po Duhovima .	19. X.	4. X.	25. IX.	15. X.	30. IX.	20. X.	11. X.
XX. nedjelja po Duhovima .	26. X.	11. X.	2. X.	22. X.	7. X.	27. X.	18. X.
XXI. nedjelja po Duhovima .	2. XI.	18. X.	9. X.	29. X.	14. X.	3. XI.	25. X.
XXII. nedjelja po Duhovima	9. XI.	25. X.	16. X.	5. XI.	21. X.	10. XI.	1. XI.
XXIII. nedjelja po Duhovima	16. XI.	1. XI.	23. X.	12. XI.	28. X.	17. XI.	8. XI.
XXIV. nedjelja po Duhovima	23. XI.	8. XI.	30. X.	19. XI.	4. XI.	24. XI.	15. XI.
XXV. nedjelja po Duhovima		15. XI.	6. XI.	26. XI.	11. XI.		22. XI.
XXVI. nedjelja po Duhovima		22. XI.	13. XI.		18. XI.		
XXVII. nedjelja po Duhovima			20. XI.		25. XI.		

SVETA MISA.

Sv. se misa dijeli u dva glavna dijela: p r i p r a v n u, ili k a t e k u m e n s k u misu (do Prikazanja) i misu v j e r n i h (od Prikazanja do kraja).

U prvo su se doba sastajali kršćani u svojim skrovištima i na grobovima mučenika. Tamo su molili, čitali odlomke Sv. Pisma i pjevali psalme. Zatim je biskup držao propovijed i posvetio kruh i vino, te podijelio vjernicima presveto tijelo i krv Gospodnju. Prvomu su, poučnomu, dijelu pribivali i katekumeni i javni pokornici, koji su se poslije propovijedi otpuštali svečanim pozivom đakona: idite, m i s s a (to će reći otpuštanje) jest. Samom su činu pretvorbe i pričesti smjeli pribivati jedino vjernici, koji su se na koncu također otpuštali pozivom: idite, missa jest. Po ovom se svečanom otpuštanju nazvao sav prvi dio: k a t e k u m e n s k a m i s a, a drugi: m i s a v j e r n i h. Poslije pape Gelazija i Grgura Velikoga nije se više ništa promijenilo u onomu dijelu mise vjernih, koji se zove Kanon, t. j. stalno i nepromjenljivo pravilo, a ide od Predslovlja do »Oče naš«. Misa se vjernih zove i Čin mise zato, jer se opetovanjem Spasiteljevih riječi doista, a ne samo u našem sjećanju, zbiva pretvorba kruha u tijelo, a vina u krv Gospodnju.

U kršćanskoj je starini bio običaj, da se čitava kršćanska zajednica jednoga mjesta, osobito u neke svečane dane, sastane u određenoj crkvi. Te su zborne crkve rimske kršćanske općine označene u misalu.

Priprava.

Pristupivši svećenik k žrtveniku pokloni se Svetotajstvu ili križu, prekrsti se i počne moliti **pristupne molitve** (str. 29.).

Zatim uzlazi k žrtveniku, moli dvije molitve i cjeliva mučeničke moći, koje su pohranjene u žrtveniku (str. 33.).

Poljubivši svećenik s poštovanjem žrtvenik k a o g r o b s v e t i h i kao sveto mjesto, gdje će Gospodu prinijeti žrtvu Isusova tijela i krvi, okadi u svečanoj misi žrtvenik blagoslovenim tamjanom. Tamjan se od davnine palio ne samo u kršćanskom, nego i u židovskom i poganskom bogoslužju kao žrtva, koja pripada samo Božanstvu. Uza to imade blagosloveni tamjan i tu moć, da priječi dolazak i djelovanje nečistoga duha.

Okadivši oltar pođe svećenik na stranu poslanice i moli **Ulaz.** Ulaz je uzet obično iz Svetoga Pisma i to ponajčešće iz psalama. Nazivlje se »Ulaz« zato, jer ga je pjevao sav zbor, kad je svećenik ulazio u crkvu. Kod svake svečane sv. mise morao bi se i danas pjevati U l a z, kao i G o s p o d e p o m i l u j, S l a v a, P j e s m a n a s t e p e n i c a m a, V j e r u j e m, P r i k a z a n j e, S v e t, J a g a n j č e, P r i č e s n a. Nekoč se kod Ulaza pjevao čitav psalam. Danas se uzima samo a n t i f o n a, to će reći zapjev, koji prikazuje poglavitu misao svega psalma, zatim prvi redak u psalmu sa Slava Ocu i onda se ponovi zapjev.

U l a z s e n a l a z i z a j e d n o s d r u g i m p r o m j e n j l j i v i m d i j e l o v i m a s v. m i s e u p o s e b n i m o b r a s c i m a, k o j i s u p o r e d a n i p r e m a k a l e n d a r u z a p o m i č n e i n e p o m i č n e s v e t k o v i n e. Promjenljivi su dijelovi misnih obrazaca označeni: ✖

U sredini žrtvenika moli svećenik **Gospode pomiluj** (str. 34.).

Iza »Gospode pomiluj« moli misnik na sve svetačke dane i u sve nedjelje osim adventskih, pretkorizmenih i korizmenih nedjelja anđeoski slavospjev: **Slava** (str. 34.).

Ako nije u misnom obrascu naročito naznačeno, da se ne moli, tada ga treba moliti.

Svećenik poljubi žrtvenik i zaželi sabranome puku: **Gospod s vama!** (biskup veli: Mir s vama!), a puk odgovara: **I s duhom tvojim.**

Zatim moli na strani Poslanice pristupnu molitvu, koja počinje s **Oremus (Pomolimo se).**

Iza molitve slijedi **Poslanica,** koja je ponajviše uzeta iz listova svetih apostola, a katkada i iz drugih knjiga staroga i novoga zavjeta. Redovito nas pripravlja za sv. Evanđelje, ili ga pak dopunja i proširuje.

Obično se čita samo jedna poslanica. Imade li ih više, tada se samo posljednja zove poslanica, a sve se ostale zovu »štenja«, »čitanja«, ili »proročanstva«.

Tako imademo na pr. na veliku subotu 12 proročanstava. Proročanstva se čitaju obično u one dane, koji su od starine određeni za svečano dijeljenje sv. krsta, sv. potvrde i sv. reda.

Na koncu poslanice zahvaljuje kršćanski puk Gospodu na spasonosnim poukama i opomenama veleći: **Bogu hvala (Deo gratias).**

Poslije poslanice čita misnik, a kod svečane sv. mise pjeva uza to i kor t. zv. **Pjesmu na stepenicama.** Ova je pjesma dobila svoje ime od toga, što je imala ispuniti ono vrijeme, dok je klerik štilac po stubama silazio s povišenoga mjesta, gdje je čitao Poslanicu, a đakon po drugim stepenicama uzlazio na drugi ambon (propovijedaonicu), gdje je imao pjevati sv. Evanđelje. Taj se običaj sačuvao sve do danas u nekim rimskim crkvama. A i kod nas je na pr. u Senju običaj, da se Evanđelje pjeva s propovjedaonice u svakoj svečanoj biskupskoj misi.

U korizmenom i pretkorizmenom bogoslužju pjesma se na stepenicama pretvara u **zavlaku,** koja se tako zove radi otegnutog žalosnog koralnog napjeva, kojim bi se morala pjevati.

Obje se ove pjesme uzimaju većinom iz psalama, a izražavaju odjek Poslanice i Evanđelja u našem srcu. U Poslanici i Evanđelju govori Bog nama, a u ovim pjesmama odazivljemo se mi Bogu.

Na Uskrs, Duhove, Tijelovo, Blagdan sedam žalosti Majke Božje i kod sv. mise za pokojnike dodaje se prije Evanđelja još t. zv. **Posljednica,** to će reći uzvišena pjesma s lakim napjevom, koja produžuje slijed misli i čuvstava izraženih u pjesmi na stepenicama.

Prije nego svećenik (ili u svečanoj misi đakon) čita Evanđelje, pokloni se duboko u sredini žrtvenika i pripravlja se za čitanje sv. Evanđelja posebnom molitvom (»Očisti . . .«, str. 37).

Zatim svećenik polazi na stranu Evanđelja (desno od križa na oltaru) i želi ponajprije prisutnima: **Gospod s vama,** a oni mu odgovaraju: **I s duhom tvojim.** Tada naviješta: **Početak** ili **Slijedi sv. Evanđelje** po Ivanu (Mateju, Marku, Luci), a poslužnik odgovara: **Slava tebi, Gospode!** Svećenik znamenuje najprije knjigu, a onda svoje čelo, usta i srce znakom sv. križa. To isto čine i vjernici, koji stojeći slušaju riječi sv. Evanđelja. Prije čitanja samoga evanđelja okadi se tamjanom u svečanoj misi knjiga, iz koje se čita evanđelje, a s lijeva i s desna stoji po jedan svjećonoša u znak, da nam u evanđelju govori Isus, Svijetlo svijeta. Na koncu evanđelja cjeliva misnik knjigu — s riječima: Riječi sv. evanđelja neka izbrišu u nama naše pogrješke, a poslužnik ili kor odgovara: **Slava Tebi, Kriste!**

Žrtva.

Katekumenska misa prelazi u misu vjernih svečanom molitvom vjerovanja nicejsko-carigradskog. To je vjerovanje nešto šire od apostolskog. Kako su u IV. vijeku krivovjerci stali naopako govoriti o Božanstvu Sina Božjega i Duha Svetoga, izrekao je općeni sabor u Niceji 325. i u Carigradu 381. jasno i nedvoumno svoju vjeru, da je ne samo nebeski Otac, nego i njegov vječni Sin i Duh Sveti, koji izlazi od Oca i Sina, **pravi** Bog.

U rimsko je bogoslužje uveo vjerovanje istom Benedikto VIII. godine **1014.** i odredio, da se u svečanoj misi pjeva. Danas se moli Vjerovanje u sve dane, koji su u kakvoj posebnoj vezi s našom sv. vjerom i spasenjem. Stoga se moli Vjerovanje u sve nedjelje, kao u sedmični spomen-dan Spasiteljeva uskrsnuća, na blagdan sv. Marije Magdalene, kojoj se uskrsnuli Spasitelj prvoj ukazao i koja je ovu osnovnu istinu kršćanske vjere prva javila apostolima. Moli se zatim u sve blagdane bl. Djevice, jer je i djevičansko Materinstvo Marijino osnovna dogma kršćanstva. Vjerovanje se moli i u blagdane sv. anđela, posrednika Božanske objave u starom i novom Zavjetu, kao i svih onih novozavjetnih svetaca, koji su propovijedali kršćansku vjeru (apostoli, evanđeliste, prvovijesnici vjere u pojedinim krajevima) ili su je utvrđivali dokazima (crkveni oci i naučitelji). Konačno imadu Vjerovanje blagdan sviju Svetih, blagdan sv. Josipa i uopće sve svečane zavjetne mise (str. 38.).

Sv. Crkva želi, kad je u sv. misi propisano Vjerovanje, da ga svi prisutni vjernici mole i pjevaju

Za prvih se kršćanskih vremena vršilo prikazanje mnogo svečanije nego danas. Vjernici su sami donosili na žrtvenik hljeb i vino. Svećenik je tada izabrao, što je bilo od potrebe za svetu žrtvu i pričest

vjernika. Dok su vjernici nosili svoje darove na žrtvenik, pjevao je kor jedan određeni psalam, od kojega danas svećenik moli (a kor pjeva) samo jedan stih, koji se zove **Prikazanje.** No prije toga pozdravi svećenik prisutne vjernike: »Gospod s vama«, a oni mu odgovaraju: »I s duhom tvojim«. U prvim je vremenima ovaj pozdrav uvodio molitvu »nad darovima«, koja se danas zove »tajna«, jer se tiho moli. Prikazivanje hostije i kaleža s molitvama, koje slijede, uvedene su u rimsku liturgiju tek u XI. vijeku. Kod ovih molitava ne valja zaboraviti, da će žrtveni darovi hljeba i vina naskoro biti pretvoreni u tijelo i krv Spasiteljevu, pa da ih zato sv. Crkva već unaprijed nazivlje »čistom žrtvom« i »kaležem spasenja«.

Otkrivši svećenik kalež uzme pozlaćenu srebrnu pliticu (patenu) s hostijom, podigne je objema rukama pred sobom nešto u vis i prikazuje je Bogu Ocu (str. 40.).

Položivši prikazanu hostiju na tjelesnik,[1] a pliticu na oltar ispod tjelesnika, pođe na stranu **Poslanice,** ulije u kalež nekoliko kapljica vode govoreći posebnu molitvu. Ova nas molitva opominje, da će se u kaležu naskoro prinijeti Spasiteljeva krv, koja je na križu, pomiješana s vodom, protekla iz Isusova srca. Osim toga označuje miješanje vode s vinom i otajstvo utjelovljenja Sina Božjega u vezi s našim duhovnim preporodom.

Vrativši se na sredinu žrtvenika podigne svećenik kalež i prikazuje vino (str. 42.).

Sada se u svečanoj misi okade blagoslovenim tamjanom[2] najprije žrtveni darovi, zatim križ i sv. moći na oltaru, a konačno i čitav oltar, misnik, kor i puk uz riječi:

»Ovaj kâd od Tebe blagoslovljen, neka uziđe k Tebi, Gospode, i siđe na nas milost Tvoja.

---

[1] Povošteno i dobro uglačano platno, na koje treba da se metne presveto tijelo Isusovo.

[2] Blagoslov tamjana glasi: »Po zagovoru sv. Mihovila Arhanđela, koji stoji o desnu oltara kadionoga, i svih izabranih svojih, udostojao se Gospod blagosloviti ovo kadilo i primiti kao ugodan miris. Po Kristu Gospodu našem. Amen«.

Neka se upravi, Gospode, molitva moja kao kadilo pred tobom, uzdizanje mojih ruku kao žrtva večernja. Postavi, Gospode, stražu mojim ustima, i čuvaj vrata mojih usana, da ne zastrani moje srce na zle pomisli i da ne traži opravdanje grijesima.

Neka užge u nama Gospod oganj svoje prijazni i plamen vječne ljubavi.«

Uspravivši se učini svećenik znak sv. križa nad darovima i ide na stranu Poslanice da umije ruke. U starija je to vremena bilo od potrebe, jer su se ruke kod razređivanja i dijeljenja žrtvenih darova umrljale. Sad je to samo običaj iz starine, a ima da nas opominje na čistoću srca, s kojom valja pristupati žrtveniku. Za umivanja moli svećenik drugu polovicu 25. psalma (str. 42.).

Prije nego će prijeći na pravo žrtvovanje, cjeluje oltar i obraća se još jednom k vjernicima da ih pozove, neka mu budu u pomoć svojim molitvama i da ih opomene, kako je žrtva, koju će on sada prinijeti i žrtva svih vjernika zajedno. Svećenik kaže glasno **»Orate, fratres!«** (Molite se, braćo!) (str. 44.).

Oslanjajući se svećenik na pomoć svetih u nebu i vjernih na zemlji, moli u **»tajnoj«,** to će reći tihoj molitvi, prema različnosti vremena i svetkovine za osobitu milost, koju se nada p o s v e t o j ž r t v i za se i za vjerne kršćane u Boga naći.

Na tajnu se ili tihu molitvu nadovezuje **Predslovlje.** Tajna se molitva završuje riječima: Po Gospodu našem Isukrstu, Sinu Tvomu, koji s Tobom živi i kraljuje, u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, p o s v e v i j e k e v i j e k o v a (per omnia saecula saeculorum). Posljednje riječi izgovara svećenik u tihoj sv. misi glasno, a u pjevanoj ih pjeva. Podvornik ili kor odgovara: Amen.

Poslije toga izmijeni svećenik s vjernicima nekoliko srdačnih usklika, kojima se žele u ovaj svečani čas međusobno potaći na pobožnost, a onda moli (pjeva) svećenik Predslovlje, t. j. zahvalnu molitvu uzdignutim glasom i raširenih ruku. I Spasitelj je za posljednjom večerom »uzeo hljeb, z a h v a l i o, prelomio i dao svojim učenicima govoreći: ovo je tijelo moje.«[1]

---

[1] Lk 22, 19.

U svakom se Predslovlju najprije ističe, kako je potrebno da budemo Gospodu zahvalni, a zatim se — već prema značaju pojedinog blagdana — spominju posebna dobročinstva, koja nam je Bog udijelio. To svečano zahvaljivanje prelazi onda u prizivanje anđeoskih korova, da Gospodu Bogu s nama i mjesto nas podadu hvalu. Predslovlje se završuje nebeskim slavospjevom, što ga je prorok Izaija čuo iz usta serafa, koji pred Božjim licem dršćući i svoja lica krilima zakljanjajući sa svetim strahom pjevahu: Svet, svet, svet... Na ovaj anđeoski slavospjev dovezuje sv. Crkva hvalu, kojom je izraelski puk pozdravljao Spasitelja na svečanom ulasku u jeruzalemski hram: Hosana (slava) u visini! Blagosloven, koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana u visini! (str. 46-53).

Kod svečane mise pjeva se: »Blagosloven, koji dolazi...« i »Hosana...« poslije podizanja.

Čin mise.

Kad svećenik izmoli »Svet«, podigne oči i ruke k nebu, a onda se duboko sagne i tiho moli. Spomenuvši se općenih potreba sv. Crkve sjeća se misnik u **»spomenu za žive«** i svih pojedinačnih potreba, želja i nevolja živih vjernika (str. 54.).

Dosad je skupio svećenik oko Gospodnjeg žrtvenika, da tako rečemo, svu katoličku Crkvu na zemlji, čitavo zemaljsko općinstvo svetih. A sada diže svoje oči u nebeske dvorove i prizivlje slavnu Crkvu, da se sjedini s njime prinoseći najsvetiju žrtvu, neokaljanoga Jaganjca. Na prvom mjestu gleda Kraljicu sviju svetih, zatim sv. apostole, onda prve rimske biskupe iza sv. Petra, kao zastupnike nepreglednog mnoštva kršćanskih mučenika i svetaca sviju vremena, i konačno velikog borca za crkveno jedinstvo, sv. Ciprijana, te nekoliko slavnih rimskih mučenika.

Oslanjajući se na blagost Božju i na zaštitu nebeskih dvorjanika, koja nadoknađuje nedostatak naših zasluga, započinje svećenik svečanu posvetu žrtve. On metne ruke nad žrtvene darove i time ih prinosi Gospodu namjesto sebe i namjesto sviju ljudi, a ujedno i prenosi na njih sve grijehe, ali i sve molbe svoje i naroda svoga. Isus je uzeo na se naše grijehe — on nosi naša bezakonja!

Poznavajući svoje slabosti i svoje nedostatke moli sada svećenik nebeskoga Oca, da blagoslovi žrtvene darove, koji se imadu pretvoriti u jedinu Bogom određenu, valjanu i Bogu prijatnu žrtvu tijela i krvi Gospodnje. Sve žrtve, koje su se u starom zavjetu Bogu prinosile, bile su bića nerazumna ili nežive stvari, dok sada na mjesto neživih žrtvenih darova od hljeba i vina ima postati žrtva razumna, neokaljani Jaganjac, koji sama sebe drage volje prikazuje.

Sad svećenik kod oltara tako reći uzmiče, pa sve radi i govori u ime velikog svećenika po redu Melkizedekovu, koji je za posljednjom večerom prvi put prinesao svetu žrtvu svoga tijela i krvi. Zato opisuje sada vidljivi svećenik kod oltara prvo prinošenje ove svete žrtve riječima svetoga Pisma,[1] a svojim kretnjama prikazuje držanje velikoga svećenika, koji i danas još na svakom katoličkom oltaru nekrvnim i nevidljivim otajnim načinom prinosi nebeskomu Ocu pomirnu žrtvu svoga tijela i krvi.

Nakon riječi pretvorbe, koje izgovara svećenik u ime Isukrstovo i mjesto njega, pretvorila se čitava suština kruha u suštinu slavnoga tijela Spasiteljeva tako, da je pod prilikama kruha — koje ostaju — prisutan Spasitelj sa svojim presvetim tijelom, dušom i svojim Božanstvom. Stoga poklekne svećenik na desno koljeno iskazujući počast nevidljivomu, ali stvarno i doista prisutnomu Spasitelju, podigne zatim objema rukama Presveto u vis, da ga vidi i sav vjerni puk i da mu se može pokloniti, spusti Presveto na tjelesnik i poklekne opet na desno koljeno.[2] Tada otkrije kalež i posveti vino sličnim riječima, kao što je posvetio i hljeb, a svaku riječ prati opet primjerenim držanjem. Poslije ovih riječi nije više u kaležu vino, nego dragocjena krv Spasiteljeva pod prilikama vina. Stoga svećenik i opet poklekne na desno koljeno, podigne kalež s presve-

---

[1] Mt. XXVI. 26.—29. Mk. XIV. 18.—19. Lk. XXII. 19.—30. I. Kor. XI. 23.—25.

[2] Ovo je podizanje uvedeno u XII. vijeku kao zadovoljština Spasitelju za Berengarovo krivovjerje. Sv. Crkva htjede time dokazati svoju čvrstu i nepokolebivu vjeru u zbiljsku nazočnost Spasiteljevu pod prilikama kruha i vina.

tom krvi, da ga puk vidi i da mu se pokloni, a zatim ga opet spusti, pokrije i još jednom poklekne na desno koljeno.

Kod svečane mise kleči đakon za podizanja na strani Poslanice i kadi opresveto tijelo i dragocjenu krv Spasiteljevu tamjanom kao poklon i znak žive vjere u prisutnost Spasiteljevu pod prilikama kruha i vina. Tamjan se oduvijek pali kod svih naroda samo Božanstvu.

Pod prilikama kruha i vina nazočni i sakriveni Sin Božji podaje opet mjesto svećeniku da nastavi i raspolaže žrtvom, koju je On sam izvršio u sv. pretvorbi. Svećenik ima pred sobom na oltaru tijelo i krv Krista, Sina Božjega, neokaljano žrtveno Janje, pa ga raširenih ruku prikazuje nebeskome Ocu. Kad je tako svećenik i sa svoje strane svečano prinio svetu žrtvu neokaljanog Jaganjca, moli nebeskoga Oca, da je milostivo primi iz njegovih ruku, kao što je rado primio neke starozavjetne žrtve, premda su bile samo sjen od one žrtve, koju mu on sada prinosi (str. 60.).

Da nebeski Otac milostivo primi ne samo žrtvu Jedinorođenoga Svoga Sina, nego i žrtvu, koju mu prinosi Spasiteljeva zaručnica sv. Crkva po svome službeniku — svećeniku, predaje svećenik presveto tijelo i krv Gospodnju u ruke »svetoga anđela Božjega« — samoga Isusa, koga prorok Malahija zove »anđelom zavjeta«.[1] U ruke ovoga svetoga anđela, t. j. posrednika između Boga i ljudi, »koji sjedi s desne strane prijestola veličine u nebesima, te je službenik u svetinji i u šatoru pravom, koji načini Gospod«,[2] predaje svećenik, koji stoji duboko sagnut kod zemaljskoga oltara, žrtvu, da je On sam i u ime svoje zaručnice sv. Crkve prinese nebeskomu Ocu i da ishodi obilje blagoslova svima, koji će blagovati njegovo presveto tijelo i krv.

Prije pretvorbe preporučila je sv. Crkva milosrđu Božjem žive vjernike. A sada, kad na oltaru leži tajanstveno žrtvovano Janje, spominje se sv. Crkva vjernih mrtvih i moli se za njih u **spomenu za mrtve.**

Svećenikova molba, da po zagovoru velikoga anđela novoga zavjeta zadobiju obilje milosti svi pričesnici,

[1] Mal. III. 1.
[2] Hebr. VIII. 1. 2.

tvori sa spomenom za mrtve (koji se više ne mogu sami koristiti sv. misom i sv. pričešću) i s još jednom prošnjom jednu molitvu, koja završuje svečanom doksologijom. Ova ponavlja nakratko sve, što je Gospod učinio danas na oltaru. On je stvorio dobre darove kruha i vina, posvetio ih i oživio u pretvorbi učinivši ih tijelom i krvlju Života svijeta, on ih je blagoslovio i podao nam da blagujemo nebeski kruh (str. 61.).

Kod riječi »čast i slava« podigne svećenik malo kalež i posvećenu hostiju, pa je opet spusti. U prijašnjim se vremenima, kad još nije bilo podizanja odmah iza pretvorbe, dizao kalež i sv. hostija tako visoko, da ih je puk mogao vidjeti i pokloniti im se. Nešto slično imadu istočne crkve u svojim liturgijama prije sv. pričesti, a i u rimskoj se liturgiji sačuvao ovaj običaj na veliki petak.

Sv. Pričest.

Glasnim završetkom pređašnje molitve i pozivom: Pomolimo se! uvodi se svečano predslovlje za drugi dio prave sv. mise: **molitva Gospodnja** (str. 62.).

Zašto je upravo »Oče naš« predslovlje za pričest? Zato, jer nas u njemu sam Spasitelj uči da molimo nebeskoga Oca, neka nam poda naš svagdanji kruh. A po nauci se sv. Otaca pod ovim kruhom imade u prvom redu razumijevati anđeoski kruh presvete euharistije,[1] koji Crkva katolička želi da kod svake sv. mise primaju svi prisutni, što se onoga dana još nijesu pričestili.[2] Kako bismo se inače i usudili zvati Gospoda Boga Ocem svojim, a pogotovu moliti ga za ovu nebesku hranu naše duše, da nam nije Spasitelj naložio, da tako molimo[3] i da nije rekao: Ko ne blaguje moga tijela, nema života u sebi![4] A ne sjeća li nas i peta prošnja: »I otpusti nam duge naše, kao što i mi otpuštamo dužnicima našim« Spasiteljevih riječi: »idi i

[1] Sv. Kongr. sabora 20. XII. 1905.
[2] Tridentski sabor 11. XIII. Cod. Iur. Can. Can. 863.
[3] Mt. VI. 9. Lk. XI. 1. 2.
[4] Iv. VI. 53.

pomiri se prije sa svojim bratom, pa onda dođi i prinesi pred žrtvenikom svoj dar!«[5]

Uzevši patenu, koja će mu trebati za lomljenje sv. hostije, očistivši je za to određenim ubruscem, poljubivši je i metnuvši presveto tijelo na patenu, proširuje svećenik posljednje prošnje u »Oče našu« i moli tiho: »Izbavi nas«, str. 62.

U prvim je vijekovima posvećivao svećenik onoliko hljebova, koliko je držao, da će dostajati vjernicima za sv. pričest, pa ih je onda prije pričešćivanja lomio u manje dijelove. Danas se više ne posvećuju čitavi hljebovi, nego već unaprijed priređene velike i male hostije od pšeničnoga brašna. Sv. se hostija lomi, jer je i Spasitelj za posljednjom večerom razlomio prilike hljeba prije nego je dao apostolima svoje tijelo. Osim toga je velika sv. hostija prevelika, da bi je mogao misnik čitavu blagovati. Zato svećenik poklekne, uzme sv. hostiju i razlomi je oprezno u dvije pole govoreći polagano završetak gornje molitve. Desnu polovicu metne na patenu, a od lijeve otkine ozdo mali komadić, koji zadrži u desnoj ruci, a preostali veći dio lijevom rukom metne do prve polovice na pliticu. Tada podigne glas, a u svečanoj misi zapjeva svršetak molitve, koju je dosad molio: Po sve vijeke vijekova. Puk odgovara: Amen. — Mir Gospodnji neka bude vazda s vama; I s duhom tvojim. Tada svećenik pusti odlomak sv. hostije u kalež govoreći: »Ovo sjedinjenje . . .«, str. 63.

Lomljenje nam sv. hostije živo prikazuje žrtvu tijela Kristova, što se prinosi sada na oltaru kao i krvnu žrtvu muke i smrti Isusove na križu. Ujedinjenje nam pak prilika kruha i vina u kaležu prikazuje ujedinjenje duše i tijela Gospodnjega za njegova uskrsnuća.

Svećenik opet pokrije kalež, poklekne i moli sagnut: **Agnus Dei (Jaganjče Božji),** str. 63.

Za m i r je molio svećenik već u molitvi poslije »Oče naša« i onda opet držeći ulomak nad kaležem. A sada se obraća samome Spasitelju s molbom, da nam o n poda onaj mir, što ga je zaslužio svojom

[5] Mt. V 23. 24.

smrću na križu i koji je po svome uskrsnuću podijelio apostolima rekavši: Mir s vama![1]

Nakon ove molitve podaje svećenik kod svečane sv. mise[2] — poljubivši najprije žrtvenik, Isusov simbol — cjelov mira đakonu, đakon podđakonu, a podđakon nazočnim svećenicima i klericima. To je ostatak pobožnog običaja prvih kršćana, koji su prije sv. pričesti jedan drugome davali cjelov mira kao zalog ljubavi i jedinstva.

Slijedeće su dvije molitve neposredna priprava svećenikova za blagovanje presvetoga tijela Isusova. Svećenik se pokloni Gospodu prignuvši desno koljeno i uzme u ruke sv. hostiju moleći: »Uzet ću . . .«, str. 65. Onda se ponizno sagne, držeći u ljevici sv. hostiju i zlatnu pliticu, a desnicom bijući se u grudi govori do tri puta s evanđeoskim satnikom[3]: »Gospode, nisam dostojan«.

Po tom uzme tijelo Gospodnje u desnicu, načini njime znamenje sv. križa govoreći: »Tijelo Gospoda našega Isusa Krista neka čuva dušu moju u život vječni« — i primi s najdubljim poštovanjem tijelo Gospodnje.

Nakon kratkoga klanjanja otkrije svećenik kalež, pokloni se presvetoj krvi sagnuvši koljeno i moli sa psalmistom[4]: »Što da uzvratim . . .« (str. 66.).

Skupivši međutim na plitici sitne čestice svete hostije, razasute po tjelesniku i pustivši ih sve u kalež, podigne ga malo i produži molitvu sa psalmistom[5]: »Uzet ću . . .« (str. 66.).

Moleći: »Krv G. n. I. K. neka čuva dušu moju u život vječni« pije dragocjenu krv Isusovu metnuvši pred lice, a ispod kaleža zlatnu pliticu, da ne bi koja kap pala.

[1] Lk. XXIV. 36.

[2] Izuzevši pokojničke mise, gdje se ne moli ova molitva, a »Jaganjče Božji« moli se u ovim misama ovako: daruj im pokoj, daruj im pokoj, daruj im pokoj vječni. »Mir« se ne dijeli ni na veliki četvrtak, jer je u taj dan Juda cjelovom izdao Isusa, ni na veliki petak i subotu.

[3] Mt. VIII. 8.

[4] Ps. 115, 3.

[5] Ps. 114, 4 — Ps. 17, 4.

Sv. se pričest završuje čišćenjem kaleža i prstiju, koji su došli u doticaj s presvetom hostijom. To se čini zato, da u kaležu ne ostane ni jedna kapljica presvete krvi, a na prstima ni jedna čestica presvetoga tijela Spasiteljeva. Najprije se kalež opere vinom, a zatim svećenik opere prste i kalež vinom i vodom i ispije moleći određene molitve (str. 66.).

Kad svećenik očisti, složi i pokrije kalež, pođe na stranu poslanice i moli **»Pričesnu«**, obično po koji stih iz psalma. To je zapjev (antifona), koji su zajedno s pričesnim psalmom[1] u prva kršćanska vremena pjevali vjernici za svoje svete pričesti. Onda se vrati u sredinu i pozdravlja vjernike: Gospod s vama! Vjernici odgovaraju: I s duhom tvojim!

Završetak.

Sad svećenik opet na strani poslanice moli **Popričesnu** molitvu a onda cjeliva opet oltar i pozdravlja vjernike: »Gospod s vama«, dok svi odgovaraju: »I s duhom tvojim«. Onda ih svečano otpušta (u svečanoj sv. misi po starom običaju đakon): Idite, misa je![2] (aleluja). — Bogu hvala (aleluja).

Prije nego će svećenik otpustiti vjernike kući, sagne se duboko k žrtveniku i moli poljubivši žrtvenik, kao da odanle želi uzeti sve dobro za sebe i za vjernike. Onda podigne oči i ruke k nebu, kao da hoće, te i odanle siđe sav blagoslov na sakupljeni narod i tada blagoslovi puk (str. 70.).

Tada slijedi zadnje evanđelje, koje je obično uzeto iz prvog poglavlja po sv. Ivanu. Samo onda, kad se u nedjelje čita misni obrazac druge svetkovine, čita se na kraju nedjeljno evanđelje; isto tako i onda, ako druga svetkovina doduše ne istiskuje nedjelje, ali ima svoje posebno naročito evanđelje, tada se čita ovo evanđelje na kraju. Nakon dovršenog čitanja odgovara ministrant u ime prisutnih vjernika: Bogu hvala! To je izraz zahvalnosti za sve milosti, pouke i za blagoslov, što smo ga primili u sv. misi.

---

[1] Ako nije zapjev uzet iz psalma, tada je pričesni psalam isti kao i u **Pristupu.**

[2] U sve dane, kad se ne moli »Slava«, dolazi mjesto »Idite missa je« pokornički: »Blagoslovimo Gospoda«. A kod zadušnica veli svećenik okrenut oltaru: Neka počinu u miru. Amen.

Molitve poslije svete mise.

Kad je Viktor Emanuel I. 20. rujna 1870. oteo Svetoj Stolici Rim i time otešćao — a za vrijeme svjetskoga rata djelomično i onemogućio — kršćanima slobodni saobraćaj sa Svetim Ocem Papom, odredio je Pijo IX., da se poslije tihe sv. mise moli jedan Oče naš i Zdravo Marija u svrhu oslobođenja sv. Crkve.

No Gospod je pustio, da je protivnik Božji i Crkve Božje sve više jačao. Slobodna je zidarija uprla svom snagom, da koje očitim nasiljem, koje tajnim spletkama zatre kraljevstvo Božje na zemlji. Zato naloži Lav XIII., da se poslije tihe sv. mise klečeći moli 3 puta Zdravo Marija, zatim molitva Zdravo kraljice,[1] molitva svetom Josipu, zaštitniku Crkve katoličke i prvacima apostolskim za oslobođenje Crkve i molitva sv. Mihovilu arhanđelu, da nas brani i zaštićuje od strahovitoga utjecaja nečastivoga duha. Pijo X. dodao je još trostruki zaziv: Presveto Srce Isusovo, smiluj nam se! Tko izmoli pobožno ove molitve, dobiva svaki put oprost od 7 godina i 300 dana (str. 72.).

Pripominjemo još samo, da je Pijo X., kad su mu preporučivali, neka dokine ove molitve poslije sv. mise, odvratio: »ne usuđujem se lišiti Crkvu tolike pomoći, a vjernike tolikih blagodati«.

---

[1] Po želji Lava XIII. imadu molitvu »Zdravo Kraljice« na glas moliti i prisutni vjernici zajedno sa svećenikom.

RED I ČIN SV. MISE.

Priprava.

Pred stepenicama žrtvenika moli Svećenik naizmjence s poslužnikom (namjesto puka):

† U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Amen.

Pristupam k Božjem žrtveniku.

K Bogu, * koji razveseljuje moju mladost.

Ps. 42.[1] 1. Sudi mi, Bože, * i vodi moju parbu protiv bezbožnog naroda: * izbavi me od nepravednih i lukavih ljudi.

Nijesi li Ti, Bože, krepost moja? * Zašto me dakle odbacuješ * i zašto idem sjetan, * dok me rastužuje neprijatelj?

Pošalji svoju svjetlost i svoju istinu. * Neka me izvedu na

† In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. — Amen.

Introibo ad altare Dei.

Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Psalmus 42.[1] S. Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: ab homine iniquo et doloso erue me.

Quia tu es, Deus, fortitudo mea: quare me repulisti, et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Emite lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt et ad-

---

1 Ovaj se psalam izostavlja u misama za pokojne i u misama od gluhe nedjelje do velike subote.

Tvoju svetu goru * i u Tvoje šatore.

I pristupit ću k Božjem žrtveniku, * k Bogu, koji razveseljuje moju mladost.

I slavit ću te uz kitaru, Bože, Bože moj! * Zašto si dakle žalosna moja dušo * i zašto se uznemiruješ?

Uzdaj se u Boga, jer ću Ga još slaviti: * On je moje spasenje i moj Bog!

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

Kako bijaše u početku * tako i sada i vazda i u vijeke vijekova. Amen.

Pristupam k Božjem žrtveniku.

K Bogu, * koji razveseljuje moju mladost.

† Pomoć je naša u ime Gospoda.

Koji je stvorio nebo i zemlju.

Ispovijedam se Bogu svemogućemu, blaženoj

duxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei, ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei et Deus meus.

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Introibo ad altare Dei.

Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

† Adjutorium nostrum in nomine Domine.

Qui fecit caelum et terram.

Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae

Mariji, vazda Djevici, blaženomu Mihovilu arhanđelu, blaženomu Ivanu Krstitelju, svetim apostolima Petru i Pavlu, svima svetima i vama, braćo, da sam sagriješio vrlo mnogo mišlju, riječju i djelom: moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh! Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, blaženoga Mihovila arhanđela, blaženoga Ivana Krstitelja, svete apostole Petra i Pavla, sve svete i vas, braćo, da se molite za me kod Gospoda Boga našega.

Smilovao ti se svemogući Bog, * otpustio ti tvoje grijehe i doveo te u život vječni.

Amen.

Ispovijedam se Bogu svemogućemu, * blaženoj Mariji, vazda Djevici, * blaženomu Mihovilu arhanđelu, * blaženomu Ivanu Kr-

semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Johanni Baptistae, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis et vobis, fratres, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos et vos fratres, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducat te ad vitam aeternam.

Amen.

Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Johanni Baptistae, sanctis Aposto-

stitelju, * svetim apostolima Petru i Pavlu, * svima svetima * i tebe, oče, * da sam sagriješio vrlo mnogo * mišlju, riječju i djelom * moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh! * Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, * blaženoga Mihovila arhanđela, * blaženoga Ivana Krstitelja, * svete apostole Petra i Pavla, * sve svete * i tebe, oče, * da se moliš za me kod Gospoda Boga našega.

lis Petro et Paulo, omnibus Sanctis et tibi, pater, quia peccavi nimis cogitatione, **verbo et opere:** mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Johannem Baptistam, **sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos,** et te, pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Smilovao vam se svemogući Bog, * oprostio vam vaše grijehe * i doveo vas u život vječni.

Misereatur vestri omnipotens Deus, et **dimissis peccatis** vestris perducat vos ad vitam aeternam.

Amen.

Amen.

† Oproštenje, * odrešenje * i otpuštenje naših grijeha * podao nam svemogući i milosrdni Gospod!

† **Indulgentiam,** absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

Amen.

Amen.

Bože, obazri se na nas i oživi nas!

Deus, tu conversus vivificabis nos.

Da se narod Tvoj veseli u Tebi.

Et plebs tua laetabitur in te.

Pokaži nam, Gospode, svoje milosrđe!

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

I daj nam svoje spasenje!

Et salutare tuum da nobis.

Gospode, usliši molitvu moju!

Domine exaudi orationem meam.

I vapaj moj k **Tebi** da dođe!

Et clamor meus ad te veniat.

Gospod s vama!

Dominus vobiscum.

I s duhom tvojim!

Et cum spiritu tuo.

Ulazeći k žrtveniku moli svećenik, cjelivajući kod druge molitve moći svetih, koje su pohranjene u žrtveniku:

Pomolimo se. Uzmi od nas, molimo, Gospode, naša bezakonja, da budemo dostojni čistih srdaca ući u svetinju nad svetinjama. Po Kristu, Gospodu našem.

Oremus. Aufer a nobis, quaesumus, Domi**ne, iniquitates** nostras, ut ad sancta sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Molimo Te, Gospode, po zaslugama Tvojih svetih, kojih se moći ovdje nalaze, da

Oramus te, Domine, per merita Sanctorum tuorum, quorum reliquiae hic sunt, et om-

se dostojiš otpustiti sve moje grijehe.	nium Sanctorum, ut indulgere digneris omnia peccata mea.
Amen.	Amen.

Svećenik moli na strani Poslanice **Ulaz** ✠[1], a zatim u sredini žrtvenika moli naizmjence s poslužnikom:

Gospode pomiluj!	**Kyrie eleison.**
Gospode pomiluj!	Kyrie eleison.
Gospode pomiluj!	Kyrie eleison.
Kriste pomiluj!	Christe eleison.
Kriste pomiluj!	Christe eleison.
Kriste pomiluj!	Christe eleison.
Gospode pomiluj!	Kyrie eleison.
Gospode pomiluj!	Kyrie eleison.
Gospode pomiluj!	Kyrie eleison.

Redovito moli sada Svećenik anđeoski slavospjev, koji se izostavlja u adventskim i korizmenim nedjeljama, kao i u misama za pokojne i u običnim votivnim misama:

Slava Bogu na visini, * i na zemlji mir ljudima dobre volje. Hvalimo Te. Blagosiljamo Te. Klanjamo Ti se. Slavimo Te. Zahvaljujemo Ti, radi velike slave Tvoje.	**Gloria in excelsis Deo,** et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus te, benedicimus te, adoramus te, glorificamus te, gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam.
Gospode Bože. Kralju nebeski. BOŽE OČE svemogući. Gospode SINE JEDINOROĐENI * Isuse Kriste.	Domine Deus, Rex caelestis, DEUS PATER omnipotens; Domine, Fili unigenite, JESU Christe;
Gospode Bože, Jaganjče Božji, * Sine Očev. Koji uzimaš grijehe svijeta, * pomiluj nas! Koji uzimaš grijehe svijeta, * primi našu molitvu! Koji sjediš s desne Ocu, pomiluj nas! Jer Ti si jedini svet. Ti si jedini Gospod. Ti jedini Višnji, * Isuse Kriste.	Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris, qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram; qui sedes ad dexteram Patris miserere nobis; Quoniam tu solus Sanctus, tu solus Dominus, tu solus Altissimus, Jesu Christe, †
Sa SVETIM DUHOM * u slavi Boga Oca. Amen.	cum SANCTO SPIRITU in gloria Dei Patris. Amen.
Gospod s vama!	Dominus vobiscum.
I s duhom Tvojim!	Et cum spiritu tuo.
Pomolimo se.	Oremus!

1 Promjenljivi su misni dijelovi označeni ✠.

Na strani Poslanice čita svećenik **Molitvu** ✠.

U sve poludvostruke i jednostavne blagdane, ako se ne spominje (kako se to n. pr. može desiti u obične nedjelje kroz godinu) dvostruki blagdan, mole se iza dnevne molitve ove molitve:

U došašću:

2. (O bl. Dj. M.): Bože, koji si htio, da Riječ Tvoja po anđelovu navještenju primi tijelo iz krila blažene Djevice Marije, podaj **onima, koji Te smjerno mole, i koji blaženu** Djevicu pripoznaju odista Bogorodicom, da im njezini zagovori kod Tebe pomognu.

3. (Za Crkvu): Molimo Te, Gospode, primi umilostivljen molitve Crkve svoje, da svladavši sve protivštine i zablude Tebi služi u sigurnoj slobodi, po G. n. I. K.

(ili za Papu): Bože, pastiru i vladaru sviju vjernika, pogledaj milostivo na slugu svoga I., koga si htio postaviti pastirom na čelo Crkve Tvoje i podaj mu, molimo, da riječju i primjerom prednjači onima, kojima je na čelu, te zajedno sa sebi povjerenim stadom uđe u život vječni, po G. n. I. K.

Od 29. prosinca do 2. veljače:

2. (O bl. Dj. M.): Bože, koji si ljudskome rodu po plodnom djevičanstvu blažene Marije udijelio nagrade vječnoga spasenja, podaj, molimo, da osjetimo zagovor one, po kojoj smo zaslužili primiti početnika života, G. n. I. K.

3. Za Crkvu ili za Papu, kao gore.

Od 3. veljače do čiste srijede i od 1. nedjelje iza Duhova do došašća:

2. (O svim svetima): Brani nas, molimo Te, Gospode, od svih pogibli duše i tijela i zagovorom blažene i slavne Bogorodice i vazda Djevice Marije, sa sv. Josipom, apostolima Tvojim, blaženim Petrom i Pavlom i bl. I.[1] i sa svima svetima, udijeli nam milostivo spasenje i mir, da Ti Crkva Tvoja služi u sigurnoj slobodi i svlada sve protivštine i zablude.

3. Po slobodnom izboru (isp. molitve na kraju misala).

[1] Spomene se ime zaštitnika crkve.

Od čiste srijede do gluhe nedjelje:

2. kao od 3. veljače do čiste srijede, str. 36.

3. Svemogući, vječni Bože, koji zajedno nad živima vladaš i nad mrtvima, i svima se smiluješ, za koje znaš, da će vjerom i djelom biti Tvoji, ponizno Te molimo, da oni, za koje smo odlučili moliti, bilo, da još sada živu na ovom svijetu, bilo, da su se već preselili u vječnost, po zagovoru svih svetih Tvojih milostivo zadobiju oproštenje svih svojih grijeha, po G. n.

Od gluhe nedjelje do uključivo bijele subote moli se samo druga molitva, i to za Crkvu ili za papu, kao na str. 36.

Od ponedjeljka iza bijele nedjelje do petka iza spasovske osmine:

2. (O bl. Dj. M.): Dopusti nama, slugama svojim, molimo, Gospode Bože, da se radujemo vječnome zdravlju duše i tijela, i da se slavnim zagovorom blažene Marije, vazda Djevice, oslobodimo sadašnje žalosti i uživamo vječne radosti.

3. za Crkvu ili za Papu, kao na str. 36.

Sada slijedi **Poslanica ✕**. Na koncu odgovara poslužnik: Bogu hvala. Zatim slijedi: **Pjesma na stepenicama ✕** (od sedamdesetnice do velike Subote: **Žavlaka ✕**), ili **Posljednica ✕**, a onda ide svećenik u sredinu žrtvenika i moli:

Očisti moje srce i **moje usne, svemogući** Bože, koji si usne Izaije proroka očistio ognjenim kamenom, da	Munda cor meum ac labia mea, omnipotens Deus, qui labia Isaiae Prophetae calculo mundasti ignito, ita me tua

očišćen Tvojom milosrdnom dobrotom dostojno navijestim Tvoje sveto evanđelje. Po Kristu Gospodu našem.

grata miseratione dignare mundare, ut sanctum Evangelium tuum digne valeam nuntiare. Per Christum Dominum **nostrum. Amen.** Jube Domine, benedicere!

Dostoj me se, Gospode, blagosloviti! Gospod neka bude u mom srcu i na mojim usnama, da dostojno i prikladno navijestim njegovo evanđelje. Amen.

Dominus sit in corde meo et in labiis meis, ut digne et competenter anuntiem evangelium suum. Amen.

Sada slijedi sv. **Evanđelje** ✠ na strani evanđelja:

Gospod s vama! | Dominus vobiscum.

I s duhom Tvojim. | Et cum spiritu tuo.

† Slijedi sv. Evanđelje po... | † Sequentia s. Evangelii secundum...

Slava tebi, Gospode! | Gloria tibi, Domine.

Na koncu sv. Evanđelja veli Svećenik:

Riječi sv. Evanđelja, neka izbrišu u nama naše pogreške.

Per evangelica dicta **deleantur** nostra delicta.

Poslužnik odgovara:

Slava Tebi, Kriste! | Laus tibi, Christe.

U sve nedjelje i zapovijedane blagdane, kao i u mnoge druge svetkovine moli svećenik nicejsko-carigradsko **Vjerovanje:**

Vjerujem u jednoga Boga.

OCA SVEMOGUĆEGA, * stvoritelja neba

Credo in unum Deum, PATREM OMNIPOTENTEM, factorem caeli et terrae, visibi-

i zemlje, * svih vidljivih i nevidljivih stvari.

I u jednoga Gospoda, * ISUSA KRISTA, * jedinorođenog Sina Božjega, * rođenoga od Oca prije svih vijekova.

Boga od Boga, * Svjetlost od Svjetlosti, * pravoga Boga od pravog Boga.

Koji nije bio stvoren * nego rođen, * jedne biti s Ocem, * po kojemu je sve stvoreno.

Koji je radi nas ljudi * i radi našega spasenja, * sišao s nebesa.

lium omnium et invisibilium.

ET IN UNUM DOMINUM JESUM CHRISTUM, FILIUM DEI UNIGENITUM, et ex Patre natum ante omnia seacula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt; qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de caelis.

I utjelovio se po Duhu Svetom u Djevici Mariji, * i postao čovjekom.

Raspet također za nas, * mučen pod Poncijem Pilatom, * umro i pokopan.

I uskrsnuo treći dan, * kako kaže Sv. Pismo.

I uzašao na nebo, * sjedi s desna Ocu.

I opet će doći sa

Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus et sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas; et ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris; et iterum venturus est cum gloria ju-

slavom * da sudi žive i mrtve, * i njegovu kraljevstvu ne će biti kraja.	dicare vivos et mortuos, cujus regni non erit finis.
I vjerujem u DUHA SVETOGA, * Gospoda i davaoca života, * koji izlazi od Oca i Sina.	ET IN SPIRITUM SANCTUM Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit;
Koji se s Ocem i Sinom skupa časti i slavi; * koji je govorio po prorocima.	qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur, qui locutus est per Prophetas.
Vjerujem u jednu, * svetu, * katoličku * i apostolsku Crkvu.	Et unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam.
Ispovijedam jedno krštenje za otpuštanje grijeha	Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum;
i iščekujem uskrsnuće mrtvih * i život budućega vijeka. Amen.	et exspecto resurrectionem mortuorum, † et vitam venturi saeculi. Amen.

Žrtva.

Gospod s vama!	Dominus vobiscum.
I s duhom tvojim!	Et cum spiritu tuo.
Pomolimo se!	Oremus.

Izmolivši **Prikazanje** ✠ otkriva svećenik kalež, uzme zlatnu pliticu s hostijom, uzdigne je obim rukama i moli:

Primi, sveti Oče, svemogući vječni Bože, ovu neoskvrnjenu žrtvu, koju ja, nedostojni Tvoj sluga, prinosim Tebi, svomu živomu i pravomu Bogu za bezbrojne grijehe, uvrede i nemarnosti svoje i za prisutne, kao i za sve vjerne kršćane, žive i mrtve: da meni i njima bude na spasenje u život vječni. Amen.	Suscipe sancte Pater, omnipotens aeterne Deus, hanc immaculatam hostiam, quam ego indignus famulus tuus offero tibi Deo meo vivo, et vero, pro innumerabilibus peccatis, et offensionibus, et negligentiis meis, et pro omnibus circumstantibus, sed et pro omnibus fidelibus christianis vivis atque defunctis: ut mihi et illis proficiat ad salutem in vitam aeternam. Amen.

Postavivši hostiju na tjelesnik, ulijeva svećenik na strani poslanice u kalež vino i vodu i moli:

Bože, koji si divno sazdao dostojanstvo čovječjega bića i još ga divnije obnovio, daj, da se mi otajstvom ove vode i vina združimo s Božanstvom Onoga, koji se udostojao biti dionikom našega čovječanstva, Isus Krist, Sin Tvoj, Gospod naš, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, u sve vijeke vijekova. Amen	Deus, qui humanae substantiae dignitatem mirabiliter condidisti, et mirabilius reformasti: da nobis per hujus aquae et vini mysterium ejus divinitatis esse consortes, qui humanitatis nostrae fieri dignatus est particeps, Jesus Christus, Filius tuus, Dominus noster: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

U sredini žrtvenika prinosi Gospodu kaleš i moli:

Prinosimo Ti, Gospode, čašu spasenja, moleći Tvoju blagodat, da uziđe s ugodnim mirisom pred lice Tvoga božanskoga veličanstva za spasenje naše i svega svijeta. Amen.

Offerimus tibi, Domine, calicem salutaris, tuam deprecantes clementiam: ut in conspectu divinae majestatis tuae pro nostra et totius mundi salute cum odore suavitatis ascendat. — Amen.

Stavivši i kalež na tjelesnik i pokrivši kalež moli:

U duhu poniznosti i u srcu skrušenome primi nas Gospode, i tako neka bude danas naša žrtva pred Tobom, da ugodi Tebi, Gospode Bože.

In spiritu humilitatis et in animo contrito suscipiamur a te, Domine, et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi Domine Deus.

Dođi, prosvjetitelju, svemogući, vječni Bože i blago † slovi ovu žrtvu, pripravljenu sv. imenu Tvojem.

Veni, Sanctificator, omnipotens, aeterne Deus, et benedic hoc sacrificium tuo sancto nomini praeparatum.

Umivajući ruke na strani Poslanice moli svećenik Ps. 25, 6—12.:

Umivam svoje ruke u nevinosti * i pristupam k Tvomu žrtveniku, Gospode, * da glasno Tebe hvalim i kazujem sva divna Tvoja djela.

Gospode, volim Tvoj lijepi dom * i mjesto, gdje boravi Tvoja slava.

Ne pogubi dakle, Bože, moje duše sa bezbožnicima, * ni moga života s krvopijama.

U njihovim su rukama bezakonja * i njihova je desnica puna mita.

A ja idem svojim putem nevin * i zato me izbavi u svojoj milosti.

Moji su koraci upravljeni putem pravde, usliši me * i ja ću te blagosiljati, Gospode, u Tvojoj crkvi.

Slava Ocu . . .

Lavabo inter innocentes manus meas, et circumdabo altare tuum, Domine. Ut audiam vocem laudis, et enarrem universa mirabilia tua.

Domine, dilexi decorem domus tuae et locum habitationis gloriae tuae.

Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam et cum viris sanguinum vitam meam.

In quorum manibus iniquitates sunt, dextera eorum repleta est muneribus.

Ego autem in innocentia mea ingressus sum, redime me et miserere mei.

Pes meus stetit in directo, in ecclesiis benedicam te, Domine.

Gloria Patri . . .

U sredini oltara moli duboko sagnut:

Primi, sveta Trojice, ovaj prinos, koji Ti prikazujemo za spomen muke, uskrsnuća i uzašašća Isusa Krista, Gospoda našega, i na čast blažene Marije vazda Djevice i blaženoga Ivana Krstitelja i svetih apostola Petra i Pavla, i ovih i svih svetih, da njima

Suscipe, sancta Trinitas, hanc oblationem, quam tibi offerimus ob memoriam passionis, resurrectionis et ascensionis JESU Christi Domini nostri, et in honorem beatae Mariae semper Virginis, et beati Johannis Baptistae, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli,

bude na čast, a nama na spasenje; da se oni dostoje posredovati za nas na nebesima, kojih spomen činimo za zemlji. Po istom Kristu Gospodu našem.

Amen.

et istorum et omnium Sanctorum, ut illis proficiat ad honorem, nobis autem ad salutem, et illi pro nobis intercedere dignentur in caelis, quorum memoriam agimus in terris. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Poljubivši žrtvenik okrene se k vjernicima i poziva ih:

Molite braćo, da bude moja i vaša žrtva ugodna Bogu, Ocu svemogućemu.

Orate fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum, Patrem omnipotentem.

Neka primi Gospod žrtvu iz tvojih ruku * u hvalu i slavu svojeg imena, * na korist također našu * i svekolike svoje svete Crkve.

Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram totiusque ecclesiae suae sanctae.

Svećenik odgovara tiho: Amen.
Tada moli iz misnog obrasca **Tajnu molitvu ✠.**

U sve poludvostruke i jednostavne blagdane, ako se ne spominje (kako se to n. pr. može desiti u običnе nedjelje kroz godinu) dvostruki blagdan, mole se iza dnevne molitve ove molitve:

U došašću:

2. (O bl. Dj. M.): Molimo, Gospode, utvrdi otajstva prave vjere u dušama našim, da mi, koji od Djevice Začetoga ispovijedamo pravim Bogom i čovjekom, snagom njegova spasonosnog uskrsnuća zaslužimo doći u vječno veselje.

3. (Za Crkvu): Štiti, Gospode, nas, koji služimo Tvojim tajnama, da nastojeći oko božanskih stvari i tijelom i dušom Tebi služimo, po G. n. I. K.

(ili za Papu): Molimo, Gospode, dostoj se oprostiti nam po prikazanim darovima i neprestanom zaštitom upravljaj slugu svoga I., koga si htio postaviti pastirom Crkvi svojoj, po G. n. I. K.

Od 29. prosinca do 2. veljače:

2. (O bl. Dj. M.): Tvojim, Gospode, milosrđem i zagovorom blažene Marije, vazda Djevice, koristio nam ovaj prinos za vječnu i sadašnju sreću i mir.

3. Za crkvu ili za Papu, kao gore.

Od 3. veljače do čiste srijede i od 1. nedjelje iza Duhova do došašća:

2. (O svim svetima): Čuj nas Bože, spasitelju naš i čuvaj nas moću ove tajne od svih neprijatelja duše i tijela, te nam u ovom životu daruj svoju milost, a u budućem svoju slavu.

3. Po slobodnom izboru (isp. molitve na kraju misala).

Od čiste srijede do gluhe nedjelje:

2. kao od 3. veljače do čiste srijede, str. 45.

3. Bože, kome je jedinome poznat broj onih, koji su izabrani za nebesku sreću, podaj, molimo, da po zagovoru svih svetih Tvojih blažena knjiga preodređenja zadrži zapisana imena onih, koje Ti u molitvama preporučujemo, kao i svih vjernih Tvojih, po G. n.

Od gluhe nedjelje do uključivo bijele subote moli se samo druga molitva, i to za Crkvu ili za papu, kao na str. 45.

Od ponedjeljka iza bijele nedjelje do petka iza spasovske osmine:

2. (O bl. Dj. M.): Tvojom milostivošću, Gospode, i zagovorom blažene Marije, vazda Djevice, neka nam ova žrtva koristi za vječni i sadašnji napredak i mir.

3. za Crkvu ili za Papu, kao na str. 45.

Tajna molitva završuje s riječima:

Po sve vijeke vijekova.	Per omnia saecula saeculorum.
Amen.	Amen.
Gospod s vama.	Dominus vobiscum.
I s duhom tvojim.	Et cum spiritu tuo.
Gore srca.	Sursum corda.
Imamo kod Gospoda.	Habemus ad Dominum.
Hvalu uzdajmo Gospodu Bogu našemu.	Gratias agamus Domino Deo nostro.
Dostojno je i pravedno.	Dignum et justum est.

Nadovezujući na ove riječi moli sada svećenik **Predslovlje:**

I. Božićno predslovlje.

Govori se od Božića do Bogojavljenja, na blagdan Očišćenja bl. Dj. Marije, na Tijelovo, na Preobraženje i na blagdan presv. Imena Isusova.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, jer je otajstvom utjelovljene Riječi očima naše duše zasjalo novo svijetlo Tvoje sjajnosti, te nas Bog, dok ga spoznajemo u vidljivom obličju, privlači da ljubimo i nevidljive stvari. I zato pjevamo pjesmu slave Tvoje s anđelima i s arkanđelima, s prijestolima i s gospodstvima, sa svom silom nebeske vojske govoreći bez prestanka:

II. Predslovlje na Bogojavljenje.

Na dan Bogojavljenja i kroz osminu.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, jer nas je Tvoj Jedinorođeni obnovio novim svijetlom svoje neumrlosti, kad se ukazao u biti naše smrtnosti. I toga radi pjevamo pjesmu slavi Tvojoj s anđelima i s arkanđelima, s prijestolima i gospodstvima, sa svom silom nebeske vojske bez prestanka govoreći:

III. Korizmeno predslovlje.

Od čiste srijede (pepelnice) do gluhe nedjelje.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo

Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, koji *tjelesnim postom* obuzdavaš opačine, duh dižeš, krijepost daješ i nagrade, po Kristu, Gospodu našemu; po kojem veličanstvo Tvoje hvale anđeli, klanjaju Ti se gospodstva, tresu se vlasti, Nebesa Te i nebeske moći i blaženi Serafini zadružnim klicanjem zajedno slave. Zapovijedi, molimo, da se s njima smiju sjediniti i naši glasovi, koji govore u smijernom ispovijedanju:

IV. Predslovlje sv. križa.

Od gluhe nedjelje do velikog četvrtka uključivo, u misama sv. križa i gorke muke, na blagdan predragocjene Krvi.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodu našemu: jer Ti si naredio spasenje ljudskog roda na drvetu križa, da odanle uskrsne život, odakle je proizašla smrt, te onaj, koji je na drvetu iznio pobjedu, na drvetu bude i svladan po Kristu, Gospodu našem, po kojem veličanstvo Tvoje hvale anđeli, klanjaju Ti se gospodstva, tresu se vlasti, Nebesa Te i nebeske moći i blaženi Serafini zajedno slave. Zapovijedi, molimo, da se s njima smiju sjediniti i naši glasovi, koji govore u smijernom ispovijedanju:

V. Uskrsno predslovlje.

Od velike subote do Uzašašća.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da Tebi, Gospode, pjevamo hvalu u svako doba, ali osobito svečano na današnji dan, (u ovo vrijeme), kad je žrtvovano naše vazmeno Janje, Isukrst; jer On je pravo janje, koje je uzelo grijehe svijeta. On je našu smrt uništio svojom smrću i svojim je uskrsnućem obnovio život naš. I zato pjevamo pjesmu Tvoje slave s anđelima i s arkanđelima, s prijestolima i s gospodstvima i sa svom silom nebeske vojske govoreći bez prestanka:

VI. Predslovlje na Uzašašće.

Od Uzašašća do navečerja Duhova.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodu našem, jer On se poslije svoga uskrsnuća očito ukazao svim svojim učenicima i njima se na očigled uzdignuo na nebo, da tako, po njegovom daru, budemo zajedničari Božanstva Njegova. I toga radi pjevamo pjesmu slave Tvoje s anđelima i s arkanđelima, s prijestolima i s gospodstvima, sa svom silom nebeske vojske bez prestanka govoreći:

VII. Duhovsko predslovlje.

Od Duhova do slijedeće nedjelje i u zavjetnim misama o Duhu Svetom.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodu našem, koji je uzašao nad sva nebesa i sjeo s desne Tvoje i na današnji dan izlio obećanoga Duha Sve-

toga na Božje posinke. Zato kliče čitav svijet i svemir pun veselja. A i višnje moći i anđeoske vlasti pjevaju pjesmu Tvoje slave govoreći bez prestanka:

VIII. Predslovlje presv. Trojstva.

Na blagdan i u misama presv. Trojstva, u nedjelje kroz cijelu godinu, koje nemaju vlastitog predslovlja.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, koji si sa Sinom svojim i s Duhom Svetim jedan Bog i jedan Gospodin: ne u jedinstvu osobe, nego u Trojstvu jedne biti. Jer sve, što po Tvojem otkrivenju vjerujemo o Tvojoj slavi, to mislimo i o Sinu Tvojemu i o Duhu Svetomu, bez razlike i razlučivanja. Ispovijedajući pravo i vječno Božanstvo, klanjamo se tako i vlastitosti u osobama i jedinstvu u biti i jednakosti u veličanstvu, koje hvale anđeli i arkanđeli, kerubini i serafini, koji ne prestaju klicati svakog dana jednoglasno govoreći:

IX. Predslovlje presv. Srca Isusova.

Na blagdan i u votivnim misama presv. Srca Isusova.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, koji si htio da vojničko koplje probode Jedinorođenoga Tvoga, kad je visio na križu, te njegovo otvoreno srce, ovo svetište božanske darežljivosti, izlije na nas struje milosrđa i dobrote, i postane mirom pobožnih i uvijek otvoreno utočište pokajnicima, jer nikad ne prestaje goriti od ljubavi prama nama. I zato pjevamo pjesmu slave Tvoje s anđelima i s arkanđelima, s prijestolima i s gospodstvima, sa svom silom nebeske vojske bez prestanka govoreći:

X. Predslovlje Krista Kralja.

Na blagdan Krista Kralja.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da Tebi uvijek i svagdje zahvaljujemo: Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, koji si Jedinorođenoga Sina svoga, Gospoda našega, Isusa Krista, uljem slave pomazao za vječnoga svećenika i Kralja vasione; da prinesavši sebe samoga na žrtveniku križa za neokaljanu i pomirnu žrtvu izvrši tajne ljudskog otkupljenja i podloživši sva stvorenja svojoj vlasti vječno i sveopće kraljevstvo Tvome preda Veličanstvu, kraljevstvo istine i života, kraljevstvo posvećenja i milosti, kraljevstvo pravde i ljubavi. I toga radi pjevamo pjesmu slave Tvoje s anđelima i s arkanđelima, s prijestolima i s gospodstvima i sa svom silom nebeske vojske bez prestanka govoreći:

XI. Predslovlje o prebl. Dj. Mariji.

Na praznike i u misama Majke Božje.

Uistinu je dostojno i pravedno, da uvijek i svagdje Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, zahvaljujemo i da Te hvalimo, slavimo i uzvisujemo o (Navještenju, Pohodu, Uznešenju, Rođenju, Prikazanju, Neoskvrnjenom Začeću, svečanosti, blagdanu, čašćenju) blažene Marije, vazda Djevice, koja

je po Duhu Svetom začela jedinorođenoga Tvoga Sina i zadržavši slavu djevičanstva, dala svijetu vječno svjetlo, Isusa Krista, Gospoda našega, po kome anđeli hvale Tvoje veličanstvo, klanjaju Ti se gospodstva, podlažu Ti se vlasti, slave Te nebesa i nebeske sile s blaženim serafinima kličući u zajedničkoj radosti. A mi Te molimo, da nam zapovjediš s njima sjediniti naše glasove smijerno ispovijedajući:

XII. Predslovlje o sv. Josipu.

Na blagdane i u misama o sv. Josipu.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, vazda i svagdje hvale uzdajemo i da Te na svetkovinu blaženog Josipa veličamo dužnim pjesmama, blagosiljamo i dičimo. Jer Ti si ovog pravednog muža Djevici dao za zaručnika i vjernog si i mudrog slugu postavio nad porodicom svojom, da kao otac čuva Jedinorođenca Tvoga, Gospoda našega, Isusa Krista, koji je začet osjenom Duha Svetoga. Po njemu veličanstvo Tvoje hvale anđeli, klanjaju Ti se gospodstva, tresu se vlasti, Nebesa Te i nebeske sile i blaženi serafini zadružnim klicanjem zajedno slave. Zapovijedi, molimo, da se i naši glasovi združe s njihovima poniznim ispovijedanjem govoreći:

XIII. Predslovlje sv. apostola.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, Tebe, Gospode, vječni Pastiru, smjerno moliti, da ne ostaviš svoga stada, nego da ga po blaženim svojim apostolima, sveudiljnom zaštitom čuvaš, te Tvojim stadom upravljaju isti vođe, koje si Ti odredio da ga vode kao pastiri i namjesnici Tvoga djelovanja. I toga radi pjevamo pjesmu slave Tvoje s anđelima i s arkanđelima, s prijestolima i s gospodstvima i sa svom silom nebeske vojske govoreći bez prestanka:

XIV. Obično predslovlje.

U sve dane, koji nemaju posebnog predslovlja.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo Tebi, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodu našemu, po kome veličanstvo Tvoje hvale anđeli, klanjaju Ti se gospodstva, tresu se vlasti, Nebesa Te i nebeske moći i blaženi serafini, zadružnim klicanjem zajedno slave. Zapovijedi, molimo, da se i naši glasovi združe s njihovima, smjernim ispovijedanjem govoreći:

Svet * svet, * svet, * Gospod Bog nad vojskama.	Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth.
Puna su nebesa i zemlja Tvoje slave.	Pleni sunt caeli et terra gloria tua.
Hosana u visini!	Hosanna in excelsis.
Blagosloven, koji dolazi u ime Gospodnje.	† Benedictus, qui venit in nomine Domini.
Hosana u visini.	Hosanna in excelsis.
Tebe dakle preblagi Oče, smjerno molimo i ištemo (po-	Te igitur, clementissime Pater, per JESUM Christum, Filium

ljubi oltar), po Isusu Kristu, Sinu Tvojemu, Gospodu našemu, da milostivo primiš i blagosloviš ove † darove, ove † poklone, ove † svete, neosvkrnjene žrtve, koje Ti prinosimo prije svega za Tvoju svetu katoličku Crkvu, da ju se dostojiš po svemu svijetu umiriti, zakriliti, ujediniti i upravljati, zajedno sa slugom Tvojim Papom našim ... i s biskupom našim ... i sa svim pravovjernim priznavaocima katoličke i apostolske vjere.

tuum, Dominum nostrum, supplices rogamus ac petimus, uti accepta habeas et benedicas haec † dona, haec † munera, haec † sancta sacrificia illibata: in primis quae tibi offerimus pro Ecclesia tua sancta catholica, quam pacificare, custodire, adunare et regere digneris toto orbe terrarum, una cum famulo tuo, Papa nostro N. et Antistite nostro N. et omnibus orthodoxis atque catholicae et apostolicae fidei cultoribus.

Spomeni se, Gospode, svojih sluga i službenica .... i sviju prisutnih, kojih Ti poznaješ vjeru i bogoljubnost, za koje Ti prinosimo, ili koji Ti prinose ovu žrtvu hvale za sebe i za sve svoje, za otkup svojih duša, za nadu svojega spasenja i zdravlja, i Tebi prikazuju svoje

Memento, Domine, famulorum famularumque tuarum N. et N. (orat aliquantum, pro quibus orare intendit) et omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est et nota devotio, pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se suisque omnibus, pro re-

želje, Bogu vječnomu, živomu i pravomu.

demptione animarum suarum, pro spe salutis et incolumitatis suae, tibique reddunt vota sua aeterno Deo, vivo et vero.

U istoj zajednici[1] i poštujući spomen najprije slavne Marije, vazda Djevice, koja je rodila Boga i Gospo-

Communicantes et memoriam venerantes imprimis gloriosae semper Virginis Mariae, Genitricis Dei et Do-

[1] Na **Božić** glasi ova molitva: U istoj zajednici i svetkujući presveti dan (u ponoćki: presvetu noć), kad je blažena i netaknuta Djevica Marija ovomu svijetu rodila Spasitelja, i poštujući spomen najprije iste slavne vazda Djevice . . .

Na **Bogojavljenje:** U istoj zajednici i svetkujući presveti dan, kad se Jedinorođeni Tvoj, poput Tebe vječan u Tvojoj slavi, pojavio vidljiv u istini naše puti, i poštujući spomen slavne Marije, vazda Djevice, koja je rodila istoga Boga i Gospoda našega . . .

Na **veliki četvrtak:** U istoj zajednici i svetkujući presveti dan, kad je Isus Krist, Gospod naš, za nas predan, i poštujući . . .

Na **Uskrs:** U istoj zajednici i svetkujući presveti dan (na veliku subotu: presvetu noć) uskrsnuća Gospoda našega Isusa Krista po tijelu i poštujući spomen slavne Marije, vazda Djevice, koja je rodila istoga Boga i Gospoda našega . . .

Na **Uzašašće:** U istoj zajednici i svetkujući presveti dan, kad je Gospod naš, jedinorođeni Sin Tvoj, smjestio sjedinjenu sebi narav slabosti naše s desna slave Tvoje i poštujući spomen slavne Marije, vazda Djevice, koja je rodila istoga Boga i Gospoda našega . . .

Na **Duhove:** U istoj zajednici i svetkujući presveti dan, kad se Duh Sveti apostolima pojavio u nebrojenim jezicima i poštujući spomen slavne Marije, vazda Djevice, koja je rodila istoga Boga i Gospoda našega . . .

da našega Isusa Krista, pa i blaženih apostola i Tvojih mučenika[1]: Petra i Pavla, Andrije, Jakova, Ivana, Tome, Jakova, Filipa, Bartolomeja, Mateja, Šimuna, Tadeja; Lina, Kleta, Klementa, Ksista, Kornelija, Ciprijana, Lovre, Hrisogona, Ivana i Pavla, Kuzme i Damjana; i sviju Tvojih svetih, molimo: da po njihovim zaslugama i molitvama dopustiš, da se u svemu utvrđujemo pomoću Tvoje zaštite. Po istom Kristu Gospodu našemu. — Amen.

mini nostri JESU Christi, sed et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum Petri et Pauli, Andreae, Jacobi, Johannis, Thomae, Jacobi, Philippi, Bartholomaei, Matthaei, Simonis et Thaddaei, Lini, Cleti, Clementis, Xysti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Johannis et Pauli, Cosmae et Damiani, et omnium Sanctorum tuorum, quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuae muniamur auxilio. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Držeći ruke raširene nad žrtvenim darovima moli:

Molimo Te dakle,[2] Gospode, da umilo-

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae,

1 Uz apostole navode se imena mučenika, koje je kršćanska starina osobito štovala.

2 **Na veliki četvrtak:** Molimo Te, dakle, Gospode, da umilostivljen primiš ovaj prinos naše službe i sve svoje obitelji, koji Ti prinosimo u dan, kad je Gospod naš Isus Krist učenicima svojim predao da slave tajne Tijela i Krvi njegove. Molimo Te, da naše dane . .

Na **Uskrs** i **Duhove** preporučuje svećenik u ovoj molitve po starom običaju i novokrštenike osobitoj

stivljen primiš ovaj prinos naše službe i sve svoje obitelji i da naše dane razrediš u svome miru i izbaviš nas od vječnog osuđenja i pribrojiš stadu Tvojih izabranih. Po Kristu Gospodu našem Amen.

sed et cunctae familiae tuae, quaesumus Domine, ut placatus accipias, diesque nostros in tua pace disponas, atque ab aeterna damnatione nos eripi et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Molimo Te, Bože, udostoj se učiniti ovu žrtvu u svemu blago † slovenu, namije † njenu odo † brenu, razložnu i prijatnu, da nam postane Tije † lo, i † Krv preljubaznoga Tvojega Sina, Gospoda našega, Isusa Krista, koji u predvečerje svoje muke[1] uze hljeb u svete i časne svoje ruke i podigavši oči na nebo k Tebi,

Quam oblationem tu, Deus, in omnibus, quaesumus, bene † dictam, adscri † ptam, ra † tam, rationabilem acceptabilemque facere digneris, ut nobis Cor † pus et San † guis fiat dilectissimi Filii tui, Domini nostri JESU Christi. Qui pridie, quam pateretur, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas, et elevatis

zaštiti Božjoj, pa u te dane i njihove osmine ova molitva glasi: Molimo Te, dakle, Gospode, da umilostivljen primiš ovaj prinos naše službe i sve svoje obitelji, koji Ti prinosimo i za one, koje si se udostojao preporoditi vodom i Duhom Svetim podijelivši im oproštenje sviju grijeha. Molimo Te, da naše dane . . .

1 Na **veliki četvrtak:** ». . . koji u predvečerje svoje muke, t. j. danas, uze . . .«

Bogu svomu, Ocu svemogućemu, Tebi zahvali, blago † slovi, prelomi i dade svojim učenicima govoreći: Uzmite i blagujte od ovoga svi:

Jer Ovo je tijelo moje.

Tako isto po večeri uzevši i ovu preslavnu čašu u svete i časne svoje ruke opet Tebi zahvali, blago † slovi i dade svojim učenicima govoreći: Uzmite i pijte iz nje svi:

Jer ovo je čaša krvi moje novoga i vječnoga zavjeta, tajna vjere, koja će se za vas i za mnoge proliti za otpuštenje grijeha.

Kolikogod puta ovo budete činili, činit ćete meni na spomen.

Zato sjećajući se, Gospode, mi sluge Tvoje, ali i Tvoj sveti

oculis in caelum ad te, Deum Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens, benedi † xit, fregit deditque discipulis suis, dicens: Accipite et manducate ex hoc ommes:

Hoc est enim Corpus meum.

Simili modo, postquam coenatum est, accipiens et hunc praeclarum calicem in sanctas ac venerabiles manus suas, item tibi gratias agens, bene † dixit, deditque discipulis suis, dicens: Accipite et bibite ex eo omnes:

Hic est enim calix Sanguinis mei, novi et aeterni testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

Haec quotiescunque feceritis, in mei memoriam facietis.

Unde et memores, Domine, nos servi tui, sed et plebs tua sanc-

narod, blažene muke istoga Krista, Tvojega Sina, našega Gospoda, kao što i njegova uskrsnuća od mrtvih i slavnoga uzašašća njegova, prinosimo preslavnom Tvojemu veličanstvu od Tvojih darova i poklona žrtvu † čistu, žrtvu † svetu, žrtvu † neoskvrnjenu, sveti hljeb † vječnoga života i čašu † vječnoga spasa.

Dostoj se milostivim i vedrim licem pogledati ove žrtvene darove i primiti ih, kao što si se dostojao milostivo primiti poklone pravednoga svojega sluge Abela i žrtvu patrijarhe našega Abrahama i žrtvu, koju Ti prinese veliki Tvoj svećenik Melhisedek, svetu žrtvu, neoskvrnjeni prinos.

Smjerno Te molimo, svemogući Bože, zapovjedi, da ovu žrtvu donesu ruke Tvo-

ta, eiusdem Christi Filii tui, Domini nostri, tam beatae passionis, nec non et ab inferis resurrectionis, sed et in caelos gloriosae ascensionis, offerimus praeclarae maiestati tuae de tuis donis ac datis hostiam † puram, hostiam † sanctam, hostiam † immaculatam, panem † sanctum vitae aeternae, et calicem † salutis perpetuae.

Supra quae propitio ac sereno vultu respicere digneris, et accepta habere, sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti Abel, et sacrificium patriarchae nostri Abrahae, et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculatam hostiam.

Supplices te rogamus, omnipotens Deus, jube haec perferri per manus sancti Angeli

ga svetoga anđela na Tvoj uzvišeni žrtvenik pred Tvoje božansko veličanstvo, da se svi, koji uzblagujemo od pričešća ovoga žrtvenika presveto tijelo † i † krv Tvojega Sina, napunimo svakoga blagoslova nebeskoga i milosti. Po istom Kristu, Gospodu našemu. Amen.

Spomeni se, Gospode, i sluga i službenica svojih ...., koji otiđoše pred nama sa znamenjem vjere, i spavaju u snu mira. Njima, Gospode i svima, koji u Kristu počivaju, molimo, da podaš mjesto rashlade, svjetlosti i mira. Po istom Kristu Gospodu našemu. Amen.

Dostoj se podati i nama grešnicima, Tvojim slugama, koji se uzdaju u mnoštvo Tvojih pomilovanja, neki dio i zajednicu s Tvo-

tui in sublime altare tuum, in conspectu divinae maiestatis tuae, ut quotquot ex hac altaris participatione sacrosanctum Filii tui Cor † pus et San † guinem sumpserimus, omni benedictione caelesti et gratia repleamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Memento etiam, Domine, famulorum famularumque tuarum N. et N., qui nos praecesserunt cum signo fidei et dormiunt in somno pacis. Ipsis, Domine et omnibus in Christo quiescentibus locum refrigerii, lucis et pacis, ut indulgeas, deprecamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Nobis quoque peccatoribus, famulis tuis, de multitudine miserationum tuarum sperantibus, partem aliquam et societatem

jim svetim apostolima i mučenicima:[1] s Ivanom, Stjepanom, Matijom, Barnabom, Ignacijem, Marcelinom, Petrom, Felicitom, Perpetuom, Agatom, Lucijom, Agnetom, Cecilijom, Anastasijom i sa svima Tvojim svetima. Molimo Te, dovedi nas u njihovu družbu ne procjenjujući naših zasluga, nego darivajući nam oproštenje, po Kristu, Gospodu našemu, po kojemu sva, Gospode, vazda dobra, stvaraš, posve † ćuješ, oživlja † vaš, blago † silješ i podaješ nama: po † njemu i s † njime i u † njemu jest Tebi, Bogu Ocu † svemogućemu u jedinstvu Duha † Svetoga svaka čast i slava, po sve vijeke vijekova.

Amen.

donare digneris cum tuis sanctis Apostolis et Martyribus, cum Joanne, Stephano, Matthia, Barnaba, Ignatio, Alexandro, Petro, Marcellino, Felicitate, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnete, Caecilia, Anastasia et omnibus Sanctis tuis, intra quorum nos consortium, non aestimator meriti, sed veniae, quaesumus, largitor admitte, per Christum Dominum nostrum; per quem haec omnia, Domine, semper bona creas, sancti † ficas, vivi † ficas, bene†dicis et praestas nobis. Per ip † sum et cum ip † so et in ip † so est tibi, Deo Patri † omnipotenti, in unitate Spiritus † Sancti, omnis honor et gloria. Per omnia saecula saeculorum.

Amen.

---

1 Svetim apostolima, papama i mučenicima, koji su bili spomenuti prije pretvorbe, pribrajaju se sada: sv. Ivan Krstitelj, sv. Stjepan prvomučenik, sv. Matija, kasnije izabrani apostol, sv. Barnaba, pratilac sv. Pavla i još neki slavni mučenici i mučenice.

Sv. pričest.

Pomolimo se. Spasonosnim zapovijedima potaknuti * i božanskom naukom poučeni * usuđujemo se govoriti: Oče naš, * koji jesi na nebesima. * Sveti se ime Tvoje. * Dođi kraljevstvo Tvoje, * Budi volja Tvoja, * kako na nebu, tako i na zemlji. * Kruh naš svagdanji daj nam danas. * I otpusti nam duge naše, * kako i mi otpuštamo dužnicima našim. * I ne uvedi nas u napast, *

Nego oslobodi nas od zla.

Amen.

Izbavi nas, molimo, Gospode, * sviju prošlih, * sadašnjih i budućih zala * i podaj milostivo mir u naše dane * po zagovoru blažene i slavne vazda Djevice Bogorodice Marije * i blaženih Tvojih apostola Petra i Pavla i Andrije i sviju svetih * da budemo pomoću Tvojega milosrđa od grijeha vazda slobodni * i riješeni svake smetnje. * Po istom Gospodu našem Isusu Kristu, Sinu Tvojemu, * koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog. * Po sve vijeke vijekova.

Amen.

Oremus. Praeceptis salutaribus moniti et divina institutione formati audemus dicere: Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum, adveniat regnum tuum, fiat voluntas tua, sicut in caelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem.

Sed libera nos a malo.

Amen.

Libera nos, quaesumus, Domine, ab omnibus malis praeteritis, praesentibus et futuris, et intercedente beata et gloriosa semper Virgine, Dei Genitrice Maria, cum beatis Apostolis tuis Petro et Paulo atque Andrea, et omnibus Sanctis, da propitius pacem in diebus nostris, ut ope misericordiae tuae adjuti, et a peccato simus semper liberi, et ab omni perturbatione securi; per eundem Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum, qui tecum, vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus. Per omnia saecula saeculorum.

Amen.

Lomeći sv. hostiju na tri dijela:

Spustivši mali dio posvećene hostije u kalež:

Mir † Gospodnji † bio vazda † s vama.

I s duhom Tvojim.

Ovo sjedinjenje i posvećenje * tijela i krvi Gospoda našega Isusa Krista * neka bude nama, * koji ga primamo, * u vječni život.

Amen.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, pomiluj nas.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, pomiluj nas.

Pax † Domini sit † semper vobis † cum.

Et cum spiritu tuo.

Haec commixtio et consecratio Corporis et Sanguinis Domini nostri JESU Christi fiat accipientibus nobis in vitam aeternam.

Amen.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, daruj nam mir.[1]

Gospode Isuse Kriste, koji si rekao svojim apostolima: * »Ostavljam vam svoj mir, * dajem vam svoj mir«; * ne gledaj na moje grijehe, * nego na vjeru Crkve svoje, * i dostoj se njoj po volji svojoj * darovati mir i jedinstvo: * koji živiš i kraljuješ, Bog, po sve vijeke vijekova.

Amen.

Gospode Isuse Kriste, * Sine Boga živoga, * koji si svojom smrću oživio svijet * po volji Oca i sudjelovanjem Svetoga Duha; * izbavi me ovim presvetim tijelom i krvlju svojom * od svih mojih bezakonja i od svakoga zla! * i daj mi * da uvijek pristajem uz Tvoje zapovijedi * i ne dopusti *

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Domine JESU Christe, qui dixisti Apostolis tuis: Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis, ne respicias peccata mea, sed fidem Ecclesiae tuae, eamque secundum voluntatem tuam pacificare et coadunare digneris, qui vivis et regnas, Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Domine JESU Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti, libera me per hoc sacronsanctum Corpus et Sanguinem tuum ab omnibus iniquitatibus meis et universis malis, et fac me tuis semper inhaerere mandatis, et a te

1 U misama za pokojne glasi ova molitva: . . . svijeta, daruj im pokoj, daruj im pokoj, daruj im pokoj vječni

da se ikad od Tebe rastavim, * koji s istim Bogom Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ * Bog u vijeke vijekova.

Amen.

Gospode Isuse Kriste, * neka mi blagovanje Tvojega tijela, * koje se ja nedostojan usuđujem primati, * ne bude na sud i propast, *nego neka mi po Tvojoj milosti * brani i liječi dušu i tijelo: * koji živiš i kraljuješ s Bogom Ocem * u jedinstvu Duha Svetoga Bog * po sve vijeke vijekova.

Amen.

nunquam separari permittas, qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum.

Amen.

Perceptio Corporis tui, Domine JESU Christe, quod ego indignus sumere praesumo, non mihi proveniat in iudicium et condemnationem, sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis et ad medelam percipiendam, qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

Uzet ću nebeski kruh i prizvat ću ime Gospodnje.

Panem caelestem accipiam et nomen Domini invocabo.

Držeći u lijevoj ruci zlatnu pliticu sa sv. hostijom udara se u prsa i govori:

Gospode, nijesam dostojan, * da uđeš pod krov moj, * nego samo reci riječ, * i ozdravit će duša moja.

Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo et sanabitur anima mea.

Gospode, nijesam dostojan, * da uđeš pod krov moj, * nego samo reci riječ, i ozdravit će duša moja.	Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo et sanabitur anima mea.
Gospode, nijesam dostojan, * da uđeš pod krov moj, * nego samo reci riječ, i ozdravit će duša moja.	Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo et sanabitur anima mea.

Pričesti se sa sv. hostijom.

Tijelo Gospoda našega Isusa Krista neka čuva dušu moju za život vječni. Amen.	Corpus Domini nostri JESU Christi custodiat animam meam in vitam aeternam. — Amen.
Što da uzvratim Gospodu za sve, što mi je učinio?	Quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi!
Uzet ću čašu spasenja i prizvat ću ime Gospodnje. Hvaleći prizvat ću Gospoda i izbavit će me od mojih neprijatelja.	Calicem salutaris accipiam et nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum et ab inimicis meis salvus ero.

Pričesti se iz kaleža.

Krv Gospoda našega Isusa Krista neka čuva moju dušu za vječni život. Amen.	Sanguis Domini nostri JESU Christi custodiat animam meam in vitam aeternam. — Amen.
Gospode, daj da čistim srcem * čuvamo ono, što smo primili ustima * i ovaj vremeniti dar neka nam bude na vječni spas.	Quod ore sumpsimus, Domine, pura mente capiamus, et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum.
Gospode, neka Tvoje tijelo, * koje sam primio * i krv, koju sam pio, * prionu uz moje srce, * Ne daj, da u meni, * koji sam okrijepljen čistim i svetim tajnama, * ostane ikakva grešna ljaga, * koji živiš i kraljuješ u vijeke vijekova. Amen.	Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, et Sanguis, quem potavi, adhaereat visceribus meis, et praesta, ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura et sancta refecerunt sacramenta, qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen.

Završetak.

Pokrivši opet kalež, moli svećenik na strani Poslanice **Pričesnu ✘ molitvu**, a zatim pozdravlja vjerni puk:

Gospod s vama.	Dominus vobiscum.
I s duhom tvojim.	Et cum spiritu tuo.
Pomolimo se.	Oremus!

Sada slijedi **Popričesna ✘** molitva na strani Poslanice.

U sve poludvostruke i jednostavne blagdane, ako se ne spominje (kako se to n. pr. može desiti u obične nedjelje kroz godinu) dvostruki blagdan, mole se iza dnevne molitve ove molitve:

U došašću:

2. (O bl. Dj. M.): Milost svoju, molimo, Gospode, ulij u naše duše, da mi, koji smo

po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina Tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo, po istom G. n. I. K.

3. (Za Crkvu): Molimo, Gospode, Bože naš, ne dopusti, da ljudskim pogiblima podlegnu oni, koji se po Tvome daru raduju u sudioništvovanju božanske gozbe, po G. n. I. K.

(ili za Papu): Molimo, Gospode, da nas ovaj primitak božanske tajne čuva i da slugu Tvoga I., koga si htio postaviti pastirom nad Crkvom svojom, zajedno s povjerenim mu stadom, uvijek štiti i spasava, po G. n. I. K.

s povjerenim mu

Od 29. prosinca do 2. veljače:

2. (O bl. Dj. M.): Ova nas pričest, Gospode, očistila od zloće i zagovorom blažene Djevice i Bogorodice Marije učinila dionicima nebeske okrepe.

3. Za Crkvu ili za Papu, kao gore.

Od 3. veljače do čiste srijede i od 1. nedjelje iza Duhova do došašća:

2. (O svim svetima): Molimo, Gospode, da nas prikazani dar božanske tajne čisti i čuva, te nas zagovorom blažene Djevice i Bogorodice Marije, s blaženim Josipom, blaženim apostolima Tvojim Petrom i Pavlom, blaženim I.[1] i svima svetima, oslobodi od svih zloća i riješi svih protivština.

3. Po slobodnom izboru (isp. molitve na kraju misala).

---

1 Ime zaštitnika crkve.

Od čiste srijede do gluhe nedjelje:

2. kao od 3. veljače do čiste srijede, str. 68.

3. Molimo, svemogući i milosrdni Bože, da nas tajne, koje smo primili, očiste i udijeli nam, zagovorom svih svetih Tvojih, da nam ovo Tvoje otajstvo ne bude optužba za kaznu, nego zagovor za oproštenje, očišćenje od opačina, jakost u slabosti, utočište u svim pogiblima ovoga svijeta, oproštenje grijeha svim živima i mrtvima, po G. n.

Od gluhe nedjelje do uključivo bijele subote moli se samo druga molitva, i to za Crkvu ili za papu, kao na str. 68.

Od ponedjeljka iza bijele nedjelje do petka iza spasovske osmine:

2. (O bl. Dj. M.): Primivši, Gospode, okrepe našega spasenja, daj, molimo Te, da nas odvjetovanje blažene Marije, vazda Djevice, svuda štiti, kojoj na čast prinesosmo ove žrtve Tvojemu veličanstvu.

3. za Crkvu ili za Papu, kao na str. 68.

Zatim svećenik opet pozdravlja vjernike:

Gospod s vama.	Dominus vobiscum.
I s duhom tvojim.	Et cum spiritu tuo.
Idite, misa je! (Aleluja); (Blagoslovimo Gospoda).	Ite missa est (Alleluja) (vel: Benedicamus Domino).
Bogu hvala (aleluja).	Deo gratias (Alleluia).

Kad se nije molio anđeoski slavospjev, tada se otpuštaju vjernici s riječima: Blagoslovimo Gospoda!

U misi za pokojne: Neka počivaju u miru! Amen.

Sagnut moli svećenik u sredini žrtvenika:

Neka Ti bude milo, sveta Trojice, djelo moje službe i podaj, da žrtva, što je, premda nedostojan, prinesoh očima Tvojega veličanstva, bude Tebi prijatna, a na mene i na sve, za koje sam je prinesao, neka izlije Tvoj blagoslov. Po Kristu, Gospodu našemu. Amen.	Placeat tibi, sancta Trinitas, obsequium servitutis meae, et praesta, ut sacrificium, quod oculis tuae majestatis indignus obtuli, tibi sit acceptabile mihique et omnibus, pro quibus illud obtuli, sit, te miserante, propitiabile, Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Tada blagosilje vjernike:

Blagoslovio vas svemogući Bog, † Otac i Sin i Duh Sveti.	Benedicat vos omnipotens Deus, † Pater et Filius et Spiritus Sanctus.
Amen.	Amen.

Na koncu moli svećenik redovito početak sv. Evanđelja po Ivanu:

Gospod s vama.	Dominus vobiscum.
I s duhom tvojim.	Et cum spiritu tuo.
† Početak sv. Evanđelja po Ivanu. (Iv. I. 1-14.)	† Initium sancti Evangelii secundum Johannem. (Joh 1)
Slava Tebi, Gospode!	Gloria tibi Domine.
U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga, i Bog bijaše Riječ. Ova bijaše	In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.

u početku kod Boga. Sve je po njoj postalo, što je postalo. U njoj bijaše život, i život bijaše svijetlo ljudima. I svijetlo svijetli u tami, i tama ga ne obuze. Poslan bi čovjek od Boga, komu bijaše ime Ivan. Ovaj dođe za svjedočanstvo, da svjedoči za svijetlo, da svi vjeruju po njemu. On ne bijaše svijetlo, nego da svjedoči za svijetlo. *Svijetlo istinito, koje obasjava svakoga čovjeka, dođe na ovaj svijet.* Na svijetu bijaše i svijet je po njem postao, i svijet ga ne upozna. K svojima dođe i svoji ga ne primiše. A koji ga primiše, dade im vlast, da budu djeca Božja, onima, koji vjeruju u ime njegovo, koji nisu rođeni ni od krvi, ni od volje muževlje, nego od Boga. I *Riječ je tijelom postala,* i prebivala među nama,	Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil, quod factum est. In ipso vita erat, et vita erat lux hominum, et lux in tenebris lucet, et tenebrae eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Johannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his, qui cre-

i vidjesmo slavu njegovu, kao jedinorođenoga od Oca, puna milosti i istine.

dunt in nomine ejus, qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. (Hic genuflectitur). *Et Verbum caro factum est* et habitavit in nobis, et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiae et veritatis.

Bogu hvala!

Deo gratias.

Iza mise moli svećenik s prisutnim vjernicima tri puta:

Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin s Tobom, blagoslovena Ti među ženama i blagosloven plod utrobe Tvoje, Isus.

Sveta Marijo, majko Božja, moli za nas grešnike sada i na čas smrti naše Amen.

Zdravo Kraljice — Majko milosrđa, živote, slasti i ufanje naše, zdravo! K tebi vapijemo prognani sinovi Evini, k tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini. Svrni dakle, odvjetnice naša, one Tvoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe svoje! O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!

Moli za nas, sveta Bogorodice!

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se!

Bože, utočište naše i kreposti, pogledaj milostivo narod, koji k tebi vapije; te po zagovoru slavne i neoskvrnjene Djevice i Bogorodice Marije, s blaženim Josipom, njezinim Zaručnikom, blaženim Apostolima Tvojim Petrom i Pavlom i svim svetima, molitve, koje prinosimo za obraćenje grešnika, za slobodu i uzvišenje svete Matere Crkve, milosrdno i dobrostivo usliši! Po istom Kristu, Gospodu našem. Amen.

Sveti Mihaele Arhanđele, brani nas u boju: proti pakosti i zasjedama đavolim budi zaklon! Neka mu zapovjedi Bog, ponizno molimo: i ti, Vojvodo vojske nebeske, sotonu i druge duhove zlobne, koji svijetom obilaze na propast dušâ, božanskom krepošću u pakao protjeraj! Amen.

Svećenik moli s pukom tri puta:

Presveto Srce Isusovo,
Smiluj nam se!

CRKVENA GODINA

Poslije Uzašašća Gospodnjega sastajali su se apostoli i vjernici u nedjelju, spomendan Uskrsnuća Spasiteljeva i lomili hljeb uz pjevanje psalama i pouku o životu Kristovu.[1] Posve je prirodno, da su na osobiti način svetkovali godišnjicu muke, smrti, uskrsnuća i uzašašća Spasiteljeva, kao i godišnjicu dolaska Duha Svetoga. Tako se već u apostolsko doba počela sustavno razvijati crkvena godina. No potpuno se mogla razviti tek onda, kad je kršćansko bogoslužje moglo prijeći iz katakomba i privatnih skrovišta u kršćanske bazilike. U V. i VI. vijeku dovršio se razvitak crkvene godine, koja je onda, kao i danas, imala u glavnom tri velika doba: Božićnje, Uskrsno i Duhovsko. Crkvena se godina počinje s prvom nedjeljom došašća, koja pada uvijek u onu nedjelju, koja je najbliža svetkovini sv. Andrije apostola (na 30. studenoga). Zatim slijedi blagdan rođenja Isusova i Bogojavljenje sa šest nedjelja po Bogojavljenju. Ta tri odsjeka tvore Božićni ciklus ili kolo crkvene godine. Za uskrsno doba počinjemo se pripravljati pretkorizmenim i korizmenim bogoslužjem. U velikom tjednu proživljujemo opet muku i smrt Isusovu, a na Uskrs kličemo od radosti, što je Spasitelj uskrsnuo. Kroz četrdeset dana poslije Uskrsa promatramo Spasitelja, kako poučaje svoje apostole, a na Spasovo smo svjedoci njegova Uzašašća. To je uskrsni ciklus, koji po malo prelazi u Duhovsko doba, najveći dio crkvene godine.

Crkvena je godina dakle tajanstveno prikazivanje i obnavljanje života, muke, smrti i proslavljenja Spasiteljeva u jednoj sunčanoj godini. Katolička se Crkva sjeća svake godine u svome bogoslužju glavnih događaja iz života Isusova, slaveći godišnjicu rođenja, smrti, uskrsnuća i uzašašća njegova kao i godišnjicu poslanja Duha Svetoga. Ovom subjektivnom sjećanju

[1] Dj. Ap. 20. 7.

daje osobitu snagu tajanstveno, ali stvarno obnavljanje muke i smrti Spasiteljeve u sv. misi i dijeljenje plodova Spasiteljeve smrti kroz sv. sakramente.

Sv. sakramenti, a osobito sv. misa, žarište su katoličkog bogoslužja, pa su stoga najtješnje vezani s crkvenom godinom. Dok su rimski carevi gonili kršćane, polazili su vjernici vrlo revno sv. misu i sv. sakramente, osobito nedjeljom i nekim svetačkim danima, naročito o godišnjici smrti znamenitih mučenika. No kad su prestala progonstva, počela je mlakost preotimati mah. Zato je Crkva bila prinuđena izdati posebne zakone o svetkovanju nedjelje i zapovijedanih blagdana. Svetkovanje nedjelje i zapovijedanih blagdana stoji u tome, da je svaki kršćanin, koji je navršio 7. godinu života i koji nije zakonito zapriječen, dužan u te dane pribivati sv. misi i uzdržati se od težačkoga posla. Prema crkvenim zakonima, koji danas vrijede, ovi su dani zapovijedani blagdani: sve nedjelje, Božić, Obrezanje Gospodinovo (Nova Godina), Bogojavljenje, Spasovo, Tijelovo, Bezgrešno Začeće Bl. Dj. M. (na 8. prosinca), Uznesenje Bl. Dj. M. (na 15. kolovoza), Sv. Josip (na 19. ožujka),[1] sv. Petar i Pavao (na 29. lipnja) i Svi Sveti (na 1. studenoga). Zaštitnik crkve ili mjesta nije zapovijedani blagdan.

BOŽIĆNO DOBA.

Četiri nedjelje prije Božićne svetkovine zovemo došašćem Gospodnjim ili adventom. Došašće je priprava za veliki Božićni dan, kad svekoliko kršćanstvo slavi uspomenu rođenja Isukrstova od Marije Djevice. U Betlehemskoj stajici ispuniše se tisućljetna proročanstva o dolasku obećanog Mesije, Sina Božjega i Spasitelja svijeta.

Zamislimo se u ono tužno doba prije rođenja Spasiteljeva. Izabrani narod uzdisaše pod teškim jarmom, koji mu je nametnuo poganski Rim i željno iščekivaše Sina Davidova, Izbavitelja svoga. Pa i poganski narodi sačuvaše neku nesvijesnu slutnju o praobjavi

[1] U nekim je biskupijama dan sv. Josipa zakonito ukinut kao zapovijedani blagdan.

u zemaljskom raju čekajući pomoć s neba, da duh svoj barem donekle oslobode od strašnog zakona udova svojih: »vidim i odobravam što je bolje, no slijedim ono što ne valja!«[1] Najveći i najplemenitiji poganski mudraci podigoše se do slutnje, da će se roditi tajnovito dijete, Sin Božji i da će on obnoviti sve stvorenje, ubiti zmiju, ublažiti srdžbu Božju, i povratiti mir nesretnoj zemlji.[2]

Slična čuvstva hoće sv. Crkva da u nama probudi u ovo doba. Crkva hoće da posve jasno spoznamo, kako smo bez pomoći Božje robovi svojih strasti, kako ne možemo sami svojom snagom raskinuti verige grijeha i dovinuti se slobodi sinova Božjih, koje ne veže više zakon grijeha i smrti. Ovu žalosnu spoznaju tješi sv. Crkva blagom porukom: Sin Boga živoga saći će s neba na zemlju, da nas izbavi ropstva, da satre moć grijeha i smrti. Ne klonimo dakle, uzdajmo se u pomoć Božju!

Došašće je dakle vrijeme pouzdane nade i radosnog iščekivanja, ali i vrijeme ozbiljne samozataje i tihe pokore. Zato zabranjuje sv. Crkva u adventu bučne svečanosti.[3] U znak pokore svećenik na oltaru oblači ljubičasto odijelo. Orgulje su zamukle i ne pjeva se »Slava«. Dobar će kršćanin nastojati, da se dostojno pripravi na dolazak Spasiteljev. U sv. ispovijedi očistit će dušu svoju od grješne ljage, a na Božićni dan ne će se samo sjećati rođenja Spasiteljeva u Betlehemu, nego će primiti i sv. pričest, da se dragi Spasitelj otajstvenim načinom rodi i u njegovu srcu.

Konačno nas sv. Crkva sjeća u adventu i drugog dolaska Spasiteljeva, kad će Isus doći u moći velikoj i slavi da sudi žive i mrtve. No dobrim je kršćanima Isus i kao sudac S p a s i t e l j. O v u istinu hoće da sada istakne sv. Crkva. »Radujte se i veselite, jer evo dolazi Gospod i Osvetnik! On će naplatiti svakomu po djelima njegovim, doći će i s p a s i t će nas!«[4]

---

1 O v i d i j e Metamorfose 7. 20.

2 C i c e r o, De divin. II. 54 V i r g i l i j e Eclog. 4.

3 Can. 1108. § 13.

4 Časoslov u adventske nedjelje.

Nebésâ Tvorče zvjezdanih,
Svog puka vječna svjetlosti,
O Isuse, o Spase naš,
Čuj smjerne naše molitve!

Da svijeta ne upròpasti
Sotôna, dušman lukavi,
Ti dirnut žarkom ljubavi
Ljekarijom nam postade.

Općenit grijeh da okaješ
Iziđe na križ nedužan
Iz Djevičina svetíšta
Ko bijeli žrtven jaganjac.

Gospodar slave višnje si,
I čim ti ime odjeknu,
Svi ù nebu i podzemlju
Pokloniše se dršćući.

Čuj molbu našu, Gospode,
Ti Suče suda strašnoga:
Dušmáni ljuti nasrću,
Orùžaj puk svoj milošću.

Gospòdstvo, slava, država
Nebeskom Ocu sa Sinom
I Tješitelju svetomu
U vjekovječne vijekove. Amen.

I. Nedjelja Došašća.

Zbor kod sv. Marije Velike.

Osviće danje svijetlo Sunca Pravde, približuje se Spasitelj svijeta. Probudi zato, kršćanska dušo, živu vjeru i zaufanu nadu u dolazak Spasiteljev. Moli Isusa, da dođe i u tvoje srce, da i tebi bude S p a s i t e l j, da te spase od pogibli grijeha tvojih. Nastoj, da ga dostojno dočekaš i da ga primiš čistim srcem.

Ulaz (Ps. 24, 1-3). K Tebi, Gospode *uzdižem dušu svoju;* Bože, u Tebe se uzdam, da ne će zavladati nada mnom moji neprijatelji,

jer tko čeka pomoć Tvoju, ne će ostati postiđen. Pokaži mi, Gospode, svoje putove i nauči me ići Tvojim stazama. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu: kako bijaše u početku, tako i sada i vazda i u vijeke vijekova. Amen. K Tebi, Gospode...

Molitva. (Oremus.) Molimo Te, Gospode, probudi svoju moć i *dođi:* da nas izbaviš od pogibli naših grijeha, koje nam prijete, te nas, oslobođene, Tvojom zaštitom privedeš k spasenju; koji živiš i kraljuješ s Bogom Ocem u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vijeke vijekova. Amen.

Ostale molitve kao na str. 19, 20.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima. (Rim. 13, 11-14) Braćo! Znajte, da je došao čas, da se prenemo oda sna, jer je sada *bliže naše spasenje,* nego li kad počesmo vjerovati. Noć je prošla, a dan se približio. Odbacimo dakle djela tamna i obucimo se u oružje svijetla. Kao po danu hodimo pošteno: ne u proždrljivosti i pijanstvu, ne u ložnicama i nečistoći, ne u svađi i zavisti; nego se obucite u Gospoda našega Isusa Krista.

Pjesma na stepenicama. (Ps. 24, 3-4) Gospode, tko čeka pomoć Tvoju, ne će ostati postiđen. Pokaži mi, Gospode, svoje putove i nauči me ići Tvojim stazama. Aleluja, Aleluja (Ps. 84, 8). Daj nam, Gospode, svoju milost i *svoje spasenje!* Aleluja.

† Slijedi sv. Evanđelje po Luci. (21, 25-33) U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Bit će znaci na suncu i na mjesecu i na

zvijezdama, a na zemlji tjeskoba među narodima poradi silovite buke morskih valova. I ljudi će izdisati od straha i čekanja, što će doći na ovu zemlju, jer će se sile nebeske pokrenuti. I tada će ugledati Sina čovječjega, gdje dolazi na oblaku s velikom silom i slavom. A kad se ovo počne zbivati, gledajte i *podignite glave svoje,* jer se *približuje vaše izbavljenje.* I kaza im priču: Gledajte smokvu i sva drveta: kad već napupe promatrajući znate, da je blizu ljeto. Tako i vi, kad vidite, da se ovo zbiva, znajte, da je *blizu kraljevstvo Božje.* Zaista vam kažem, da ovaj naraštaj ne će proći, dok se sve ne zbude. Nebo će i zemlja proći, ali riječi moje ne će proći.

Vjerujem.

Prikazanje. (Ps. 24, 1-3) Tebi, Gospode, *uzdižem dušu svoju;* Bože, u Tebe se uzdam, da ne će zavladati nada mnom moji neprijatelji, jer tko čeka pomoć Tvoju, ne će ostati postiđen.

Tajna molitva. Molimo Te, Gospode, da nas ove svetinje moćnom krepošću očiste i čišće dovedu k svome početku; po Gospodu našem Isusu Kristu, Sinu Tvojemu, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vijeke vijekova. Amen.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. (str. 50.)

Pričesna (Ps. 84, 13). Gospod će dati svoj blagoslov, a *zemlja će naša dati plod svoj.*

Popričesna. Molimo Te, Gospode, da primimo Tvoje milosrđe usred Tvoga hrama:

te se dostojnim poštivanjem pripravimo za skore svetkovine našega spasenja; po G. n. I. K., Sinu Tvojemu, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vijeke vijekova. Amen.

Ostale molitve kao na str. 67, 68.

Mise Zornice.

Ulaz (Izai. 45, 8). *Rosite, nebesa, s visine i oblaci neka dažde pravdu! Neka se otvori zemlja i neka iz nje nikne Spasitelj!* (Ps. 84.) Blagoslovio si, Gospode, zemlju svoju, odvratio si ropstvo Jakovljevo. Slava ocu... Rosite...

Molitva. Bože, koji si htio, da po anđelovu naviještenju Riječ Tvoja uzme tijelo u krilu blažene Djevice Marije, daj, molimo Te, da njezinim zagovorom nađemo pomoć u Tebe, koji vjerujemo, da je ona doista Bogorodica. Po istom G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 19, 20.

Čitanje Izaije proroka. (7, 10-15). U one dane reče Gospod Ahazu govoreći: Išti sebi znak od Gospoda Boga svoga ili ozdo iz dubine ili ozgo iz visine. I reče Ahaz: Ne ću iskati, niti ću kušati Gospoda. I reče (prorok): Čujte dakle dome Davidov: Malo li vam je, što dosađujete ljudima, nego dosađujete i Bogu mojemu. Zato će vam sam Gospod dati znak. Eto, *djevica će zatrudnjeti i rodit će sina i nadjenut će mu ime Emanuel.*[1] Maslo će i med jesti, da nauči odbaciti zlo, a izabrati dobro.

1 »Bog s nama«.

Na stepenicama. (Ps. 23, 7). Dignite se i otvorite se širom vrata vječna: *unići će kralj slave.* Tko će uzaći na goru gospodnju, ili tko će stati na svetom mjestu njegovu? Onaj, koji je nevinih ruku i čista srca. Aleluja, Aleluja. (Lk. 1.) Zdravo Marijo, milosti puna, Gospod s Tobom, blagoslovena Ti među ženama! Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Luci.** (1, 26-38). U ono vrijeme posla Bog anđela Gabrijela u grad galilejski po imenu Nazaret, k djevici zaručenoj za muža po imenu Josipa, iz doma Davidova, a djevici je bilo ime Marija. I ušavši k njoj anđeo reče: Zdravo, milosti puna, Gospod s Tobom, blagoslovena Ti među ženama! A ona se uplaši od ove riječi, te je razmišljala, kakav bi to bio pozdrav. I reče joj anđeo: Ne boj se Marijo! jer si našla milost u Boga. Evo: *začet ćeš i rodit ćeš sina i nadjeni mu ime Isus.* On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega i dat će mu Gospod Bog prijestolje Davida, oca njegova i kraljevat će u domu Jakovljevu uvijeke i njegovom kraljevstvu ne će biti kraja. Reče Marija anđelu: Kako će to biti, kada ja ne znam muža? I odgovori joj anđeo: Duh će Sveti doći na Tebe i osjenit će Te sila Svevišnjega; zato će se i sveto, što će se roditi od Tebe, zvati Sin Božji. I evo Elizabeta, Tvoja rođakinja, i ona zatrudnje sinom u svojoj starosti i evo je šesti mjesec njojzi, koju zovu nerotkinjom, jer u Boga nije ništa nemoguće. A Marija reče: Evo

službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj.

Prikazanje (Lk. 1, 28). Zdravo Marijo, milosti puna, Gospod s Tobom, blagoslovena Ti među ženama, blagoslovljen plod utrobe Tvoje.

Tajna. Molimo Te, Gospode, utvrdi u našim dušama tajne prave vjere, da mi, koji ispovijedamo, da je Djevica začela pravoga Boga i čovjeka, krepošću njegova spasonosnoga uskrsnuća zavrijedimo unići u vječnu radost, po istom G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje XI. (str. 51.).

Pričesna (Izai. 7, 14). Evo, Djevica će začeti i rodit će Sina i zvat će se ime njegovo Emanuel.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, ulij u naše duše svoju milost, da mi, koji smo po anđelovu naviještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina Tvoga, po njegovoj muci i križu budemo privedeni k slavi uskrsnuća, po istom G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 67, 68.

II. Nedjelja Došašća.

Zbor kod sv. Križa u Jeruzalemu.

U koga se uzdaš, dušo moja, u koga išteš pomoći i utjehe? Gdje tražiš spas i mir: u naručju Isusovu — ili u požudama svjetskim? Ili možda živiš od dana u dan i ne trebaš nikoga, koji bi te spasao i usrećio? Uzdigni se krilima vjere i gledaj: evo dolazi obećani Spasitelj i Dobrotvor! Pripravi mu put u srce svoje, prezri svijet i pođi k Njemu zaufano i radosno.

Ulaz (Izai. 30, 30). Narode sionski, evo *Gospod će doći spasti narode* i čut će se slava riječi Gospodnje na veselje srca našega. (Ps. 79, 2). Čuj, pastiru Izraelov, koji vodiš Josipa kao svoju ovčicu! Slava Ocu... Narode sionski...

Molitva. Potakni, Gospode, naša srca, da *priprave putove jedinorođenomu Sinu Tvomu*, da Ti po njegovu došašću budemo dostojni služiti očišćenim dušama, koji s Tobom živi i kraljuje...

Ostale molitve kao na str. 19, 20.

Čitanje poslanice bl. Pavla Rimljanima (15, 4-13). Braćo! Štogod je unaprijed pisano, pisano je za našu nauku, da strpljivošću i utjehom Pisma *nadu imamo*. A Bog strpljivosti i utjehe dao vam, da složno mislite među sobom po Kristu Isusu, da jednodušno jednim ustima slavite Boga i Oca Gospoda našega Isusa Krista. Zato primajte jedan drugoga, kao što je i Krist primao vas na slavu Božju. Jer kažem vam, da je Krist bio sluga obrezanih za istinu Božju, da potvrdi *obećanja ocevima*, a narodi da slave Boga za milosrđe, kao što je pisano: »Zato ću Te slaviti među narodima i pjevati imenu Tvojemu«. I opet govori: »Veselite se narodi s narodom njegovim!« I opet: »Hvalite Gospoda svi narodi i neka ga slave sva plemena!« I opet Izaija govori: »*Doći će* potomak Jesejev i ustat će da vlada narodima, a narodi će se u njega uzdati«. A Bog nade da napuni vas svake radosti i mira u vje-

rovanju, da obilujete u nadi silom Duha Svetoga.

Na stepenicama (Ps. 49, 2. 3. 5). Sa Siona sjaji ljepota krasote njegove, *Bog će se ukazati u svom sjaju.* Skupite oko njega njegove vjerne, koji su s njime sklopili savez po žrtvi. Aleluja, Aleluja. (Ps. 121, 1.) Obradovah se, kad mi rekoše: *pođimo u dom Gospodnji.* Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju.** (11, 2-11). U ono vrijeme čuvši Ivan u tamnici za djela Kristova posla dvojicu svojih učenika i upita ga: *Jesi li Ti onaj, koji ima doći,* ili drugoga da čekamo? Isus im odgovori: Idite i javite Ivanu, što čujete i vidite: slijepi gledaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima se propovijeda Evanđelje[1]; i blago onomu, koji se ne sablazni o mene. Kad ovi otiđoše, poče Isus silnom svijetu govoriti o Ivanu: Što ste izišli u pustinju da vidite — trsku, koju vjetar ljulja? Ili što ste izišli da vidite — čovjeka u meke haljine obučena? Eto, koji nose meke haljine, u kraljevskim su dvorovima. Ili što ste izišli da vidite — proroka? Da, kažem vam, još više nego proroka. Jer ovo je onaj, za koga je pisano: »Eto ja šaljem anđela svoga pred licem tvojim, *koji će pripraviti put tvoj pred tobom.*«[2]

Vjerujem.

---

1 Proročanstvo proroka Izaije o Mesiji, Izai. 35, 5; 61, 1.
2 Mal. 3, 1.

Prikazanje (Ps. 84, 7. 8). Bože, obrati se k nama i oživi nas, da se puk Tvoj raduje u Tebi. Pokaži nam, Gospode, milosrđe svoje i *spasenje nam svoje daj!*

Tajna. Molimo Te, Gospode, umilostivi se smjernim našim molitvama i žrtvama, pak jer nemamo vlastitih zasluga, priteci nam u pomoć Tvojim okriljem, po G. n. I. K.

Predslovlje VIII. (str. 50.)

Ostale molitve kao na str. 45.

Pričesna (Baruh 5, 5. 4. 36). Jeruzaleme, ustaj i stani na visini i gledaj radost, koja će ti *doći od Boga tvoga.*

Popričesna. Okrijepljeni duhovnom hranom, smjerno Te molimo, Gospode, da nas naučiš po pričešćenju ove tajne prezirati zemaljske stvari, a ljubiti nebeske. Po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 67, 68.

III. Nedjelja Došašća.

Zbor kod sv. Petra.

Danas čujemo kod sv. mise opet veseli i svečani zvuk orgulja. Sv. Crkva ne može više posve zatajiti radosnog ushićenja nad bliskim dolaskom Spasiteljevim. No Spasitelj još nije došao, još se ne pjeva anđeoski slavopjev (Slava Bogu na visini), svećenik na oltaru još je odjeven ruhom pokorničke boje.

Radujem li se i ja dolasku Spasiteljevu? Gdje tražim svoje veselje? Radujem li se uvijek u Gospodu?

Ulaz (Fil. 4, 4-6). Radujte se u Gospodu vazda; opet vam kažem: radujte se! Krotkost vaša da bude poznata svima ljudima: *jer Gospod je blizu.* Ne brinite se tjeskobno ni za što, nego u svemu neka se javljaju Bogu potrebe vaše molitvom i prošnjom sa zahva-

ljivanjem. (Ps. 84) *Blagoslovio si, Gospode, zemlju svoju, odvratio si ropstvo Jakovljevo.* Slava Ocu... Radujte se...

Molitva. Prikloni, molimo, Gospode, uho svoje našim molitvama i *milošću svoga pohoda* prosvijetli tamu našega uma; koji živiš i kraljuješ...

Ostale molitve kao na str. 19, 20.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Filipljanima (4, 4-7). Braćo! Radujte se u Gospodu vazda; opet vam kažem: radujte se! Krotkost vaša da bude poznata svima ljudima: *jer Gospod je blizu.* Ne brinite se tjeskobno ni za što, nego u svemu neka se javljaju Bogu potrebe vaše molitvom i prošnjom sa zahvaljivanjem. I mir Božji, koji nadilazi svaki um, neka čuva srca vaša i misli vaše, u Kristu Isusu, Gospodinu našemu.

Na stepenicama (Ps. 79, 2, 3). Gospode, koji stoluješ nad kerubinima, pokaži svoju silu i *dođi!* Čuj, pastiru Izraelov, koji vodiš Josipa kao svoju ovčicu! Aleluja, Aleluja. Probudi, Gospode, silu svoju i *dođi da nas spasiš!* Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu** (1, 19-28). U ono vrijeme poslaše Židovi iz Jeruzalema svećenike i levite k Ivanu, da ga zapitaju: Tko si ti? I on prizna i ne zataji i prizna: Ja nisam Krist. I zapitaše ga: Tko si dakle? Jesi li ti Ilija? I reče: Nisam. Jesi li prorok? I odgovori: Nisam. Rekoše mu dakle: Tko si ti? da odgovorimo onima, koji su nas poslali. Što kažeš o sebi? A on reče: Ja sam glas onoga, što viče u pustinji: »Poravnite put Gospodnji«, kao što kaza prorok Izaija. A bili su to ljudi poslani od farizeja. I zapitaše Ivana i rekoše mu: Zašto dakle krstiš, kad nisi ni Krist, ni Ilija, ni prorok? Ivan im odgovori: Ja krstim vodom, a među vama stoji, koga vi ne znate. On je *onaj, koji će doći* za mnom, koji je bio prije mene, kome ja nisam dostojan odvezati remen na obući. Ovo je bilo u Betaniji, preko Jordana, gdje je Ivan krstio.

Vjerujem.

Prikazanje. (Ps. 84.). *Blagoslovio si, Gospode, zemlju svoju, odvratio si ropstvo Jakovljevo: otpustio si bezakonja puka svoga.*

Tajna. Podaj, molimo Te, Gospode, da Ti u svojoj pobožnosti bez prekida prinosimo ovu žrtvu, koja neka izvrši ustanove svete tajne i u nama divno izradi *Tvoje spasenje*, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 67, 68.

Predslovlje VIII. (str. 50.)

Pričesna (Isai. 35, 4). Naviještajte malodušnima, da budu jaki i da se ne boje, jer gle, *naš će Bog doći* i spasit će nas.

Popričesna. Ponizno molimo, Gospode, Tvoju blagost, da nas ove božanske tajne očiste od grijeha i priprave za blagdane, koji se približuju, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Kvatrna srijeda u došašću.

Zbor kod sv. Marije Velike.

Ulaz kao u misi zornici, str. 80.

Neposredno iza »Gospode pomiluj«: Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite se!

Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam iduća svetkovina udijeli i pomoć u sadanjem životu i nagradu vječnog blaženstva, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 19, 20.

Čitanje Izaije proroka (2, 2-5). U onim danima reče Izaija prorok: U posljednje vrijeme stajat će brijeg doma Gospodnjega divan, povrh sviju bregova. On će nadvisivati sve brežuljke i k njemu će dolaziti svi narodi. I mnogi će narodi govoriti: »Pođimo i uspnimo se na brijeg Gospodnji i k domu Boga Jakovljeva. On će nas učiti svojim putevima i mi ćemo ići njegovim stazama. Jer iz Siona će izaći zakon i *Riječ* Božja iz Jerusalema. On će suditi pogane i pravdu reći mnogim narodima. I oni će prekovati svoje mačeve u plugove, a koplja u srpove. Ne će više narod protiv naroda podizati mača, niti će se spremati za rat. O, dome Jakovljev, dajte, krećimo se u svijetlu Gospoda Boga našega!

Na stepenicama (Ps. 23, 7, 3, 4). Uzdignite, knezovi, vrata svoja, dignite se vrata vječna, da uniđe Kralj slave! Tko će uzaći na goru Gospodnju, ili tko će stajati na svetom mjestu njegovu? U koga su nevine ruke i čisto srce!

Gospod s vama!

Pomolimo se! Pohiti, molimo, Gospode, nemoj kasniti i pokreni nam pomoć višnje moći, da oni, koji se uzdaju u Tvoju blagost, budu uzdignuti utjehom Tvoga dolaska, koji živiš i kraljuješ s Bogom Ocem, u jedinstvu

Duha Svetoga, Bog, po sve vijeke vijekova. Amen.

Čitanje Izaije proroka (7, 10—15.) kao u zornici, str. 80.

Na stepenicama kao u 4. nedjelju došašća, str. 99., bez aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Luci** (1, 26—38) kao u misi zornici, str. 81.

Prikazanje (Isai. 35, 4). Ohrabrite se i ne bojte se više: jer, Bog će naš suditi i doći će, da nas spasi!

Tajna. Molimo, Gospode, da Tebi budu prijatni naši postovi, a mi da njima okajemo svoje grijehe i postanemo vrijedni Tvoje milosti, te nas dovedu do vječnih obećanja, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Pričesna (Isai. 7, 14). Evo, Djevica će začeti i rodit će Sina i zvat će se ime njegovo Emanuel.

Popričesna. Nasićeni darom spasenja Tvoga, ponizno Te molimo, Gospode, da nas obnovi djelovanje onoga, što uživamo s radošću, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 67, 68.

Kvatrni petak u došašću.

Zbor kod dvanajst sv. apostola.

Ulaz (Ps. 118, 151-152). Blizu si, Gospode, i svi su Tvoji putevi istina. Od početka sam spoznao o Tvojim svjedočanstvima, da si vječan (Ps. 118, 1). Blago onima, koji su čista života, koji žive po zakonu Gospodnjem! Slava Ocu. Blizu si...

Pomolimo se! Molimo Te, Gospode, probudi svoju moć i dođi, da od svih protivština što skorije oslobodiš one, koji se uzdaju u Tvoju blagost, koji živiš i kraljuješ...

Ostale molitve kao u 1. nedjelju došašća, str. 19, 20.

Čitanje Izaije proroka. (Iz. 11, 1-5.) Ovo govori Gospod Bog: Izaći će mladika iz stabla Jese, i cvijet iz korijena njegova procvjetat će. I na njemu će počivati duh Gospodnji: duh mudrosti, i razuma, duh savjeta, i jakosti, duh znanja i pobožnosti: i napunit će ga duh straha Gospodnjega. Ne će suditi po viđenju očiju: niti će po čuvenju ušiju karati; nego će po pravdi suditi siromasima, i po pravici karat će za dobro krotkih na zemlji: i udarit će zemlju šibom usta svojih, i duhom usana svojih pogubit će bezbožnika. I bit će pravda pojas oko bokova njegovih: i vjera povez na bedrima njegovim.

Na stepenicama (Ps. 84, 8, 2). Pokaži nam, Gospode, milosrđe svoje i spasenje nam svoje daj! Blagoslovio si, Gospode, zemlju svoju, povratio si roblje Jakovljevo.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (1, 39-47). U ono vrijeme: Marija ustavši, otide žurno u planine u grad Judin. I uđe u kuću Zakarijinu i pozdravi Elizabetu. I kad Elizabeta ču pozdrav Marijin, zaigra dijete u njezinoj utrobi, i Elizabeta se napuni Duha Svetoga, i povika iza glasa: Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje! I otkuda meni ovo, da dođe k meni mati

Gospodina moga? Jer gle, kad dođe glas pozdrava tvoga u moje uši; zaigra dijete od radosti u mojoj utrobi. I blago tebi, što si vjerovala, da će se izvršiti, što ti je kazao Gospodin. I reče Marija: Veliča duša moja Gospoda i obradova se duh moj u Bogu, spasu mojemu!

Prikazanje (Ps. 84, 7-8). Bože, obrati se k nama i oživi nas, da se puk Tvoj raduje u Tebi! Pokaži nam, Gospode, milosrđe svoje i spasenje nam svoje daj!

Tajna. Molimo Te, Gospode, da nas primivši naše darove i molitve i nebeskim tajnama očistiš i blagostivo uslišaš, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao u 1. nedjelju došašća, str. 45.

Pričesna (Zah. 14, 5-6). Evo, Gospod će doći i svi sveti njegovi s njime, i bit će u onaj dan svjetlost velika.

Popričesna. Sveto nas, Gospode, prinošenje Tvoje tajne obnovilo i očišćene od starine prevelo u sudioništvo spasonosnog otajstva, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao u 1. nedjelju došašća, str. 67, 68.

Kvatrna subota u došašću.

Zbor kod sv. Petra.

Ulaz (Ps. 79, 1, 2). Dođi i pokaži nam lice svoje, Gospode, koji stoluješ nad kerubinima, i bit ćemo spašeni. (Ps. 79, 2) Čuj pastiru Izraelov, koji vodiš Josipa kao svoju ovčicu! Slava Ocu. Dođi...

Iza »Gospode pomiluj« podjeljuje se prva tonsura. Zatim: **Pomolimo se!** Prignimo koljena! Dignite se!

Bože, koji vidiš, kako nas naša zloća pritište, dopusti milostivo, da nas Tvoj dolazak utješi, po G. n. I. K.

Čitanje Izaije proroka (19, 20-22.). U one dane zazivat će Gospoda poradi onoga, koji ih zlostavlja, i Gospod će im poslati *Spasitelja* i branitelja, koji će ih osloboditi. I Gospod će se objaviti u Egiptu, a Egipćani (t. j. pogani) spoznat će Gospoda u onaj dan i njemu će u čast prikazati žrtve i darove, zavjetovat će se Gospodu i zavjet će ispuniti. Tako će Gospod najprije udariti Egipat, a onda će ga iscijeliti. Oni će se obratiti Gospodu i on će se opet pokazati pomirenim i spasit će ih, Gospod Bog naš.

Sada se dijeli prvi niži red: ostiarijat.

Na stepenicama (Ps. 18, 7, 2). Od jednog kraja neba kreće k drugome. Nebesa ozivlju Božju slavu i nebeski svod slavi djela njegovih ruku.

Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite se!

Dopusti, molimo, svemogući Bože, da nas, koji stenjemo pod starim sužanjstvom i jarmom grijeha, oslobodi novo rođenje Tvoga Jedinca, što ga očekujemo, koji s Tobom živi i kraljuje...

Čitanje Izaije proroka (35, 1-7). Ovo govori Gospod: Radovat će se bezvodna i bezputna pustinja, veselit će se osama i procvast će kao ljiljan. Rascvast će se, zazeleniti i klicati od veselja. Krasota će joj libanonska se dati, ljupkost Karmela i Saron. Gledat će slavu Gospodnju i ljepotu Boga našega. Ojačajte oslabljene ruke i učvrstite koljena, što klecaju i kažite malodušnima: Gle, Bog će se vaš osvetiti, *Bog* će sam *doći* i spasit će vas. Onda će se otvoriti oči slijepih i uši gluhih, hromi će tada poskakivati kao jelen i otvorit će se jezik nijemima. U pustinji će provaliti vode i potoci u osami. Suha će zemlja postati jezerom, a žedno tlo izvor-vodom. Tako govori Gospod svemogući.

Sada se dijeli drugi niži red: lektorat.

Na stepenicama (Ps. 18, 6, 7). Sunce je na nebu razastrlo svoj šator i izlazi kao zaručnik iz ložnice. Od jednog kraja neba kreće k drugomu.

Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite se!

Molimo, Gospode, obraduj nas, nedostojne sluge svoje, koje ražalošćuje krivica vlastitih čina, dolaskom Jedinca Tvoga, koji s Tobom živi i kraljuje...

Čitanje Izaije proroka (40, 9-11.). Ovo govori Gospod: Uspni se na visoku goru, koji naviještaš radost Sionu, uzdigni moćno svoj glas, koji naviještaš veselje Jeruzalemu, glasno viči i ništa se ne boj! Kaži gradovima Judinim: Evo, tu je vaš Bog! Gle, *Gospod Bog dolazi* s moću i njegova će desnica vladati, njegova plaća dolazi s njime i prethodi ga djelo njegovo. Poput pastira pasti će svoje stado, uzet će ovce u svoje naručje i podići ih u svoje krilo, Gospod Bog naš.

Sada se dijeli treći niži red: eksorcistat.

Na stepenicama (Ps. 79, 20, 3). Gospode, Bože nebeskih vojska, obrati nas i pokaži

nam lice svoje i bit ćemo spašeni. Probudi, Gospode, moć svoju i dođi, da nas spaseš!

Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite se!

Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam svečanost Sina Tvoga, što se bliža, daruje i okrepu za sadanji život i vječnu nagradu, po istom G. n. I. K.

Čitanje Izaije proroka (45, 1-8.). Ovako govori Gospod Ciru,[1] svome pomazaniku: Prihvatio sam njegovu desnicu da pred njim poništim narode i kraljeve natjeram u bijeg, da otvorim pred njim vrata, koja se ne će dati zatvoriti. Ići ću pred tobom i ponizit ću zemaljske mogućnike, satrt ću mjedena vrata i razbiti željezne zavore. I dat ću ti tajno blago i sakrivene dragocijenosti, da znadeš, da sam Ja Gospod, koji te zove tvojim imenom, Bog Izraelov. Poradi moga sluge Jakova i Izraela, mog izabranika, prozvah te imenom tvojim, učinih te slikom (Mesije), a ti me nisi spoznao. Ja sam Gospod i osim mene nema Boga. Ja sam te opasao snagom, premda me nisi spoznao. I neka znadu svi, od istoka sunca do zapada, da osim mene nema Boga: Ja sam Gospod i nitko drugi. Ja sam onaj, koji stvaram svijetlo i činim tamu, koji donosim mir; Ja sam onaj, koji sve to čini. *Rosite nebesa s visine i oblaci neka dažde pravdu! Neka se otvori zemlja i nek iz nje nikne Spasitelj!* I ujedno neka nikne pravda! Ja, Gospod, činim to.

1 Perzijskog je kralja Cira Gospod odabrao da oslobodi izabrani narod iz babilonskog sužanjstva i da tako bude slika budućeg Mesije.

Sada se dijeli treći niži red: Akolitat.

Na stepenicama (Ps. 19, 2, 3). Probudi, Gospode, moć svoju i dođi, da nas spaseš! Čuj pastiru Izraelov, koji vodiš Josipa kao svoju ovčicu, koji stoluješ nad kerubinima, pokaži se pred Efraimom, Benjaminom i Manase!

Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite se!

Usliši, molimo, Gospode, blagostivo molbe puka svoga, da se mi, koji pravedno trpimo radi svojih grijeha, utješimo pohodom Tvoje blagosti, koji živiš i kraljuješ...

Čitanje Danijela proroka (3, 47-51.). U one je dane sašao anđeo Gospodnji s Azarijom i drugovima njegovim u užarenu peć; on je tjerao plamen iz peći i učinio je, da je usred peći bilo hladno, kao da puše vjetar. A plamen se visoko izdizao iz peći i zapalio svakoga, koga je zahvatio od Kaldejaca, službenika kraljevih. Ali njih same nije dotakao plamen ni najmanje, niti ih oštetio ili ozlijedio. Tada zapjevaše kao jednoglasno pjesmu slave i slavljahu Boga u užarenoj peći govoreći:

1 Sada se dijeli prvi viši red: subdjakonat.

Himan (Dan. 52-56).

Blagosloven si, Gospode, Bože otaca naših, vrijedan hvale i slavan uvijeke!

Blagosloveno je ime Tvoje slave, sveto, vrijedno hvale i slavno uvijeke!

Blagosloven si u svetom hramu slave svoje, vrijedan hvale i slavan uvijeke!

Blagosloven si na svetom prijestolu kraljevstva svoga, vrijedan hvale i slavan uvijeke.

Blagoslovljen si u žezlu Božanstva svojega, vrijedan hvale i slavan uvijeke.

Blagoslovljen si Ti, koji stoluješ nad kerubinima, gledajući u dubinu, vrijedan hvale i slavan uvijeke.

Blagoslovljen si Ti, koji ideš na krilima vjetra preko valova morskih, vrijedan hvale i slavan uvijeke.

Blagosiljali Te svi anđeli Tvoji i svi sveti, hvalili Te i slavili uvijeke.

Blagosiljala Te nebesa, zemlje, more i sve, što je u njima, hvalili Te i slavili uvijeke.

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu, vrijednom hvale i slavnom uvijeke;

Kako bijaše u početku, tako i sada i vazda i u vijeke vijekova. Amen, vrijednom hvale i slavnom uvijeke.

Gospod s vama! Pomolimo se! Bože, koji si trojici mladića ublažio žar ognjeni, dopusti umilostivljen, da nas, sluge Tvoje, ne sažge plamen opačina, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 19, 20.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Solunjanima (2; 2, 1-8). Braćo, molimo vas, za dolazak Gospodina našega Isusa Krista i za naše združenje s njime, da se ne date brzo pokrenuti od duševne sabranosti, niti da se plašite ni duhom, ni riječju, ni poslanicom, tobože od nas poslanom, kao da stoji pred nama dan Gospodnji. Da vas nitko ne prevari nikakvim načinom. Jer treba da najprije dođe otpad, i objavi se čovjek grijeha, sin propasti, koji se protivi i podiže protiv

svega, što se zove Bog ili se poštuje kao Bog, tako da će on sjesti u hramu Božjem, pokazujući sebe, da je Bog. Ne sjećate li se, da sam vam ovo kazivao, još kad sam kod vas bio? I sad znate, što zadržava, da se on ne objavi u svoje vrijeme. Jer već radi tajna bezakonja, samo da se ukloni onaj, koji sad zadržava. Pa će se tada objaviti bezakonik, kojega će Gospodin ubiti dahom usta svojih i zatrti svjetlošću dolaska svojega.[1]

Sad se dijeli drugi viši red: đakonat.

Zavlaka (Ps. 79, 2, 3). Čuj, pastiru Izraelov, koji vodiš Josipa kao svoju ovčicu! Koji stoluješ nad kerubinima, pokaži se pred Efraimom, Benjaminom i Manase! Probudi, Gospode, moć svoju i dođi, da nas spaseš!

Sad se dijeli sv. red presbiterata.

☩ **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (3, 1-6). U petnajstoj godini vladanja cara Tiberija, kad je bio Poncije Pilat upravitelj u Judeji i Herod četverovlasnik u Galileji, a Filip, njegov brat, četverovlasnik u Itureji i u Trahonitidi, a Lisanija četverovlasnik u Abileni, za svećeničkih poglavara Ane i Kaife, dođe riječ Gospodnja Ivanu, sinu Zakarijinu, u pustinji. I dođe u svu okolinu Jordansku propovijedajući krštenje pokore za oproštenje grijeha, kako je napisano u knjizi govora Isaije proroka: »Glas onoga, što viče u pustinji: Pripravite put Gospodnji, poravnite staze njegove! Sve doline neka se ispune i svaka gora i brežuljak neka se slegne; i

1 Sv. Pavao govori o drugom dolasku Isusovu, na sudnji dan, kome će prethoditi dolazak Antihristov.

što je krivo neka bude ravno, i hrapavi putovi neka budu glatki. I svako će tijelo vidjeti spasenje Božje« (Izai. 40, 3, 5).

Prikazanje (Zah. 9, 9). Kliči, kćeri sionska, pjevaj, kćeri jeruzalemska: evo dolazi kralj Tvoj, sveti, spasitelj!

Tajna. Molimo, Gospode, pogledaj umilostivljen na ove žrtve i podaj, da nam koriste i za pobožnost i spasenje, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Pričesna (Ps. 18, 6, 7). Uputio se kao div, kličući, od jednog kraja neba kreće k drugomu.

Popričesna. Molimo, Gospode, Bože naš, da nam presvete tajne, koje si nam udijelio za zaštitu našeg izbavljenja, budu i sadanja i buduća okrepa, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 67, 68.

IV. Nedjelja Došašća.

Zbor kod 12 sv. apostola.

Žudnja je za Spasiteljem stigla na vrhunac: »rosite nebesa i oblaci (u starom zavjetu simbol Boga), podajte nam Pravednika. A iz orošene zemlje (simbola djevičanstva) neka nikne Spasitelj!«

I tisućljetna se čežnja svega stvorenja ispunila! U evanđelju svečano naviješta sv. Luka — uz točnu naznaku vremena i mjesta — pojavu i propovijed preteče Spasitelja svijeta.

Moli danas i ti, kršćanska dušo, sa sv. Crkvom: dođi, Gospode i ne kasni!

I vidjet ćeš i ti spasenje Božje.

Ulaz (Izai. 45, 8). *Rosite, nebesa,* s visine i *oblaci neka dažde Pravdu! Neka se otvori zemlja i neka iz nje nikne Spasitelj!* (Ps. 18, 2). Nebesa pričaju slavu Božju i djela ruku njegovih naviješta svod nebeski. Slava Ocu... Rosite...

Molitva. Probudi, molimo, Gospode, silu svoju i *dođi* i velikom nam moću priteci, da pomoću Tvoje milosti oproštenje Tvoga smilovanja pospješi spasenje, koje priječe naši grijesi; koji živiš i kraljuješ...

Ostale molitve kao na str. 19, 20.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I. 4, 1-5). Braćo! Tako neka nas smatra čovjek kao sluge Kristove i djelitelje tajna Božjih. Zato se u djelitelja traži, da bude vjeran. A ja ni malo ne marim, da me sudite vi ili čovječji sud. A ni sam sebe ne sudim, jer ničemu nisam svijestan, no u tome nisam opravdan, a Gospod je onaj, koji me sudi. Zato ne sudite prije vremena, dok *Gospod* ne *dođe,* koji će rasvijetliti što je sakriveno u tami i objaviti odluke srdaca i tada će biti svakomu pohvala od Boga.

Na stepenicama (Ps. 144, 18, 21). *Blizu je Gospod* svima, koji ga zazivaju, koji ga zazivaju u istini. Usta će moja zboriti hvalu Božju, a *svako tijelo neka blagosiva njegovo sveto ime.* Aleluja, Aleluja. *Dođi,* Gospode i ne kasni; otpusti zloće puku svomu Izraelu. Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Luci** (3, 1-6). U petnajstoj godini vladanja cara Tiberija, kad je bio Poncije Pilat upravitelj u Judeji i Herod četverovlasnik u Galileji, a Filip,

njegov brat, četverovlasnik u Itureji i u Trahonitidi, a Lisanija četverovlasnik u Abileni, za svećeničkih poglavara Ane i Kaife, dođe riječ Gospodnja Ivanu, sinu Zakarijinu, u pustinji. I dođe u svu okolinu Jordansku propovijedajući krštenje pokore za oproštenje grijeha, kako je napisano u knjizi govora Izaije proroka: »Glas onoga, što viče u pustinji: *Pripravite put Gospodnji,* poravnite staze njegove! Sve doline neka se ispune i svaka gora i brežuljak neka se slegne; i što je krivo neka bude ravno i hrapavi putovi neka budu glatki! *I svako će tijelo vidjeti spasenje Božje*«.

Vjerujem.

Prikazanje (Lk. 1, 28). Zdravo Marijo, milosti puna, Gospod s Tobom: blagoslovena Ti među ženama i blagosloven plod utrobe Tvoje.

Tajna. Molimo Te, Gospode, dostoj se umilostivljen pogledati ove žrtvene darove, da uvećaju našu bogoljubnost i privedu nas spasenju, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. (str. 50.)

Pričesna (Isai. 7, 14). Evo, *djevica* će zatrudnjeti i rodit će sina i zvat će se ime njegovo Emanuel.

Popričesna. Primivši Tvoje darove molimo, Gospode, da ponavljanjem ovih tajna poraste u nama učinak *našega spasenja,* po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 67, 68.

Badnji dan.

Zbor kod 12 sv. apostola.

Sutra će se roditi Spasitelj svijeta.

Sveta badnja noći, ne vidjela grijeha ni razuzdanog veselja!

Radujmo se u Gospodu!

Ulaz (2. Mojs. 16, 6-7). *Danas* ćete znati, da *dolazi Gospod* i da će nas spasiti, a *sjutra* ćete ugledati slavu njegovu. (Ps. 23, 1). Gospodnja je zemlja i sva punina njezina, čitav svijet i svi, koji prebivaju u njemu. Slava Ocu . . . Danas . . .

Molitva. B o ž e, koji nas svake godine razveseljuješ *iščekivanjem našega otkupljenja,* podaj, da jedinorođenoga Tvoga, koga radosno primamo kao Spasitelja, sigurni ugledamo i onda, kad bude došao da sudi žive i mrtve, Gospod naš, Isus Krist, Sin Tvoj, koji s Tobom i s Duhom Svetim živi i kraljuje, Bog, po sve vijeke vijekova. Amen.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (1, 1-6). Pavao, sluga Isusa Krista, pozvani apostol, izabran za Evanđelje Božje, koje je (Bog) unaprijed obećao po svojim prorocima u svetim Pismima o *Sinu svojemu, koji je po tijelu rođen kao potomak Davidov* i koji je unaprijed određen da bude silan *Sin Božji* duhom svetosti po uskrsnuću od mrtvih, o Isusu Kristu, Gospodu našem, po kome primismo milost apostolstva, da pokorimo vjeri sve narode na čast imena njegova, među kojima ste i vi pozvanici Isusa Krista, Gospoda našega.

Na stepenicama (2. Mojs. 16, 6-7). *Danas* ćete znati, *da dolazi Gospod* i da će nas spasiti, a *sjutra* ćete ugledati slavu njegovu. (Ps. 79, 2-3) Čuj, pastiru Izraelov, koji vodiš Josipa kao svoju ovčicu, koji stoluješ nad kerubinima, javi se pred Efraimom, Benjaminom i Manasijem. (Aleluja, Aleluja. Na sutrašnji će se dan iskorijeniti bezakonje zemlje i nad nama će zavladati Spasitelj svijeta. Aleluja.)[1]

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (1. 18-21). Kad je Marija, mati Isusova, bila zaručena za Josipa, prije nego li se sastaše, nađe se, da je začela od Duha Svetoga. Budući da je Josip, muž njezin, bio pravedan i nije htio da je javno sramoti, namisli je tajno otpustiti. Dok je on tako mislio, gle, anđeo Gospodnji javi mu se u snu govoreći: Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Marije, žene svoje, jer ono, što se u njoj začelo, od Duha je Svetoga, pa će roditi Sina i nadjeni mu ime *Isus, jer će on izbaviti narod svoj od grijeha njihovih.*

Prikazanje (Ps. 23, 7). Dignite se i otvorite se širom vrata vječna: *unići će kralj slave.*

Tajna. Daj nam, molimo, svemogući Bože, da kao što sada pretječemo časno *rođenje Sina Tvoga,* tako da radosno primimo i vječne darove njegove, koji s Tobom živi i kraljuje...

Predslovlje XIV. str. 53.

1 Što je u zaporci moli se samo nedjeljom. Tada se iza evanđelja moli i Vjerujem, a predslovlje je VIII.

Pričesna (Izai. 40, 5). Otkrit će se slava Gospodnja i svako će tijelo *vidjeti spasenje Boga našega.*

Popričesna. Daj nam, molimo Te, Gospode, da radosno svetkujemo spomen rođenja Tvoga jedinorođenoga Sina, koji nas hrani ovim nebeskim otajstvom, po istom G. n. I. K.

BOŽIĆ.

Rođenje Gospoda našega Isusa Krista od Djevice Marije.

Godine 2015. od rođenja Abrahamova, 1510. od izlaska naroda izraelskoga iz Misira, 1032. od pomazanja Davidova za kralja, u 65. tjednu prema proročanstvu Danielovu, u Olimpijadi 194, godine 752. od sagrađenja Rima, godine 42. vladanja Oktavijana Augusta, kad je čitavim svijetom vladao mir, **rodio se u Betlehemu od Marije Djevice Isus Krist, vječni Sin vječnoga Oca, začet po Duhu Svetomu i posta čovjekom.**

O Isuse, o Spase naš,
Kog prije svake svjetlosti
Božanstvom sebi jednaka
Nebeski Otac porodi!

Ti sjajno svjetlo Očevo,
Ti nado roda ljudskoga,
Čuj molbe što se vijaju
Iz grudi tvojim slugama.

O Tvorče svijeta, sjeti se,
Da rađajuć se nekada
Ti naše tijelo obuče
U tijelu čiste Djevice.

Svjedoči to nam ovaj dan,
Koj' sviće svake godine,
Od Oca da si došao
Otkupitelj nam jedini.

Sve zvijezde, zemlja, pučine
I svaki stvor ga pozdravlja
U novoj pjesmi, kao dan,
Kad poče novo spasenje.

A i mi, koje umio
Val blažen krvi presvete,
O danu tvojeg rođenja
Svim srcem hvalu pjevamo.

Oj slava tebi, Isuse,
Od Majke Djeve rođeni,
Sa Ocem, Duhom presvetim
U vjekovječne vijekove. Amen.

Ponoćka.

Zbor kod sv. Marije Velike.

U spomen trovrsnog rođenja Isusova: od vijeka od Boga Oca, u betlehemskoj stajici od Djevice-Majke i u našoj duši po posvetnoj milosti, može danas svaki svećenik služiti tri sv. mise. Ponoćka se pjeva u Rimu u najljepšoj crkvi Majke Božje: Sv. Marija Velika, gdje se od najstarijih vremena čuvaju i časte ostaci betlehemskih jaslica.

Ulaz (Ps. 2, 7). Gospod mi reče: Ti si Sin moj, ja Te *danas rodih.* (Ps. 2, 7) Zašto se uzbuniše neznabošci i narodi pomisliše tašta? Slava Ocu ... Gospod ...

Molitva. Bože, koji si *ovu noć rasvijetlio sjajem pravoga svijetla:* učini, molimo Te, da spoznavši tajne ovoga svijetla na zemlji, i na nebu uzmognemo uživati njegove radosti, koji s Tobom živi i kraljuje ...

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Titu (2, 11-15). Predragi! *Pokazala se milost Božja, koja spasava sve ljude* odgajajući nas da se odreknemo bezbožnosti i svjetskih želja, da trijezno i pravedno i pobožno živimo na ovomu svijetu čekajući blaženu nadu i *dolazak slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista,* koji je dao sam sebe za

nas da nas otkupi od svakoga bezakonja i da očisti sebi narod izabrani, koji revnuje za dobra djela. Ovo govori i opominji i uvjeravaj u Kristu Isusu, Gospodu našem.

Na stepenicama (Ps. 109, 3, 1). U Tebe je vlast na dan Tvoje moći u sjaju svetih, koji Te prate. *Iz krila svoga rodio sam Te prije danice.* Reče Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desna, dok položim Tvoje neprijatelje za podnožje nogama Tvojim. Aleluja, Aleluja. (Ps. 2, 7) Gospod mi reče: Ti si Sin moj, ja te *danas* rodih. Aleluja.

† **Slijedi sveto Evanđelje po Luci** (2, 1-14). U ono vrijeme iziđe zapovijed od cara Augusta da se popiše sav svijet. Ovo je bio prvi popis, kad je Kvirinije upravljao Sirijom. I polazili su svi da se popišu, svaki u svoj grad. Tada uziđe i Josip iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju, u grad Davidov, koji se zove Betlehem, jer je bio iz kuće i porodice Davidove, da se popiše s Marijom, zaručenom sebi ženom, koja je bila trudna. A kad su bili ondje, dođe vrijeme da ona rodi. *I rodi Sina svoga prvenca* i povi ga u pelenice i metnu u jasle, jer nisu imali mjesta u gostionici. I bili su pastiri u onom kraju, koji su bdjeli i čuvali noćnu stražu kod svoga stada. I anđeo Gospodnji stade kraj njih i slava ih Gospodnja obasja i vrlo se prepadoše. I reče im anđeo: Ne bojte se! Jer gle, javljam vam veliku radost, koja će biti svemu narodu, jer vam se *danas rodio Spasitelj, koji je Krist Gospod,* u gradu Davidovu. I eto vam znaka: Naći ćete djetešce

povito, gdje leži u jaslama. I najedanput postade s anđelom mnoštvo nebeske vojske hvaleći Boga i govoreći: Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 95, 11-13). Neka se vesele nebesa i neka se raduje zemlja pred licem Gospodnjim, *jer je došao.*

Tajna. Neka Ti bude prijatan, Gospode, žrtveni dar današnje svetkovine i podaj, da se Tvojom izdašnom milošću po ovom presvetom zajedništvu uzvisimo do Onoga, u kome je naša narav s Tobom sjedinjena, koji s Tobom živi i kraljuje...

Predslovlje I. str. 47.

Pričesna (Ps. 109, 3). U sjaju svetih, iz krila svoga *porodio sam Te prije danice.*

Popričesna. Podaj nam, molimo Te, Gospode, Bože naš, da radujući se svetkovanju otajstva rođenja Gospoda našega Isusa Krista dostojnim vladanjem zavrijedimo dospjeti u družbu njegovu, koji s Tobom živi i kraljuje...

Zornica.

Zbor kod sv. Anastasije.

Ulaz (Izai. 9, 2-6). *Svjetlost će danas zasjati* nad nama, *jer nam se rodi Gospod.* Ime je njegovo Divni, Bog, Vladar mira, Otac budućega vijeka. I njegovu kraljevstvu ne će biti kraja. (Ps. 92, 1) Gospod kraljuje okružen veličanstvom, odjeven jakošću i opasan snagom. Slava Ocu... Svjetlost...

Molitva. Daj nam, molimo Te, svemogući Bože, da nova *svjetlost* Tvoje utjelovljene riječi, koja nas osvijetljuje, otsijeva i u našim djelima, kao što po vjeri sjaji u duši, po istom G. n. I. K.

Podaj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji slavimo svečanost blažene Anastazije, mučenice Tvoje, osjetimo njezin zagovor kod Tebe, po G. n. I. K.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Titu (3, 4-7). Predragi! *Pokaza se dobrota i čovjekoljublje našega Spasitelja Boga,* koji nas spasi ne za djela pravde, što ih mi učinismo, nego po svom milosrđu u kupelji preporoda i obnove Duha Svetoga, kojega izli na nas obilato po Isusu Kristu, Spasitelju našemu, da opravdani milošću njegovom budemo baštinici po nadi vječnoga života, u K. I. G. N.

Na stepenicama (Ps. 117, 26, 27, 23). Blagosloven, koji *dolazi* u ime Gospodnje! Gospod je *Bog,* koji je *zasjao* nama. Ovo je učinio Gospod i divno je u očima našim. Aleluja, Aleluja. (Ps. 92, 1) Gospod kraljuje okružen veličanstvom, odjeven jakošću i opasan snagom. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (2, 15—20). U ono vrijeme: rekoše pastiri jedan drugomu: Hajdemo do Betlehema, da vidimo to, što se dogodilo, što nam je obznanio Gospodin. I dođoše žurno, i nađoše Mariju i Josipa i djetešce, gdje leži u jaslama. A kad vidješe, javiše, što im je rečeno za ovo dijete. I svi, koji čuše, diviše se tome, što im kazaše pastiri. A Marija je čuvala sve

ove događaje i razmišljala o njima u svom srcu. I vratiše se pastiri slaveći i hvaleći Boga za sve, što čuše i vidješe, kao što im je kazano.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 92, 1, 2). Gospod je čvrsto sazdao zemlju, ne će se pomaći: Tvoj prijesto stoji, Bože, čvrsto oduvijek; Ti si od vječnosti.

Tajna. Molimo, Gospode, da naši darovi budu prikladni tajnama današnjeg Rođenja i da nam uvijek ulijevaju mir, te kao što je isti čovjek, koji je danas rođen, *zasjao i kao Bog,* tako da nam ova zemaljska bit udijeli ono, što je božansko, po istom G. n. I. K.

Primi, molimo Te, Gospode, darove, što Ti se dostojno prinose i dopusti, da zagovorom zasluga blažene Anastazije, mučenice Tvoje, promiču naše spasenje, po G. n. I. K.

Predslovlje I. str. 47.

Pričesna (Zah. 9, 9). Kliči, kćeri sionska, pjevaj kćeri Jeruzalemska: evo dolazi kralj tvoj, sveti, spasitelj svijeta.

Popričesna. Božićna nas, Gospode, novina ovih tajna uvijek obnavljala, jer je jedinstveno rođenje Sina Tvoga odagnalo starinu grijeha iz čovječanstva, po istom G. n. I. K.

Molimo Te, Gospode, nakon što si nahranio obitelj svoju svetim darovima, da nas uvijek krijepiš zagovorom one, koje svečanost slavimo, po G. n. I. K.

Treća misa.

Zbor kod sv. Marije Velike.

Ulaz (Izai. 9, 6). *Dijete* nam se rodilo i *sin* nam je darovan; na svojim ramenima nosi znak svoje vlasti, a njegovo je ime: *Anđeo velikoga savjeta.* (Ps. 97, 1) Pjevajte Gospodu pjesmu novu, jer učini divne stvari! Slava Ocu... Dijete...

Molitva. Podaj, molimo Te, svemogući Bože, da nas Tvoj vječni, jedinorođeni Sin po svom novom rođenju u tijelu, oslobodi od staroga ropstva i grešnoga jarma; po istom G. n. I. K.

Čitanje poslanice blaženoga Pavla apostola Židovima (1, 1-12). Bog, koji je nekada mnogo puta i različitim načinom govorio ocima po prorocima, progovori nama u posljednje dane ove po *Sinu,* kojega postavi baštinikom svemu, po kojemu stvori i svijet. On, jer je *sjaj slave i živa slika bivstva njegova,* nosi sve silnom riječju svojom, i očistivši nas od grijeha sjede s desne strane veličanstva na visini; te postade toliko moćniji od anđela, koliko je preslavnije ime od njih baštinio. Jer kojemu od anđela reče ikada: »*Ti si Sin moj, ja sam Te danas rodio?*« i opet: »Ja ću mu biti Otac, i on će mi biti Sin?« I opet, kad uvodi prvorođenoga u svijet, govori: »I neka mu se poklone svi anđeli Božji«. I anđelima govori: »Koji čini anđele svoje vjetrove, i sluge svoje plamen ognjeni«. Ali Sinu: »Prijestolje je Tvoje, *Bože,* u vijeke vijekova. Žezlo je pravde, žezlo kraljevstva Tvoga. Ljubiš pravdu i mrziš na

bezakonje; zato Te pomaza, o Bože, Bog Tvoj uljem radosti većma nego drugove Tvoje«. I: »Ti si, Gospode, u početku osnovao zemlju, i nebesa su djela ruku Tvojih. Ona će proći, a Ti ostaješ, i sve će ostarjeti kao haljina; i savit ćeš ih kao kabanicu, kao haljinu i izmijenit će se! a Ti si onaj isti i Tvojih godina ne će nestati«.

Na stepenicama (Ps. 97, 3, 2). *Svi krajevi zemlje vidješe spasenje Boga našega:* zato kličite Gospodu svi krajevi zemlje! Jer je očitovao Gospod svoje spasenje: objavio je pravdu svoju pred svim narodima. Aleluja, Aleluja. Zasjao nam je sveti dan: dođite, narodi, i poklonite se Gospodu, jer je *danas sašla velika svjetlost na zemlju.* Aleluja.

† **Početak sv. Evanđelja** po Ivanu (str. 70.).

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 88, 12-15). Tvoja su nebesa i Tvoja je zemlja; Ti si osnovao zemaljski krug i sve što je na njemu; Pravednost je osnov Tvojemu prijestolju.

Tajna. Novim rođenjem Tvoga Jedinorođenoga posveti, Gospode, darove, koje Ti prinosimo i očisti nas od ljaga naših grijeha. Po istom G. n. I. K. . . .

Predslovlje I. str. 47.

Pričesna (Ps. 97, 3). Vidješe svi krajevi zemlje spasenje Boga našega.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam danas rođeni Spasitelj svijeta daruje besmrtnost, kao što nam je darovao božanstveno rođenje (po milosti), koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vijeke vijekova. Amen.

Kao posljednje evanđelje čita se (mjesto početka po sv. Ivanu):

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (2, 1-12). Kad se Isus rodi u Betlehemu, u Judeji, u dane Heroda kralja, a to dođu mudraci od istoka u Jeruzalem govoreći: Gdje je kralj židovski, što se rodio, jer vidjesmo njegovu zvijezdu na istoku i dođosmo da mu se poklonimo. Kad to ču Herod kralj, uplaši se i sav Jeruzalem s njime. I sabravši sve glavare svećeničke i književnike narodne, stane ih ispitivati, gdje se ima Krist roditi. A oni mu rekoše: u Betlehemu, u Judeji; jer je prorok tako napisao: »I ti Betleheme, zemljo Judina, nipošto nisi najmanji među kneževskim gradovima Judinim; jer će iz tebe izići knez, koji će vladati nad narodom mojim Izraelom«. Tada Herod tajno dozva mudrace i brižno ih ispita za vrijeme, kad se pojavila zvijezda. I poslavši ih u Betlehem reče: Idite i ispitajte točno za dijete, pa kad ga nađete, javite mi, da i ja idem i da mu se poklonim. I oni poslušavši kralja pođoše. I gle, zvijezda je, koju vidješe na istoku, išla pred njima, dok ne dođe i stade odozgo, gdje bijaše dijete. A kad vidješe zvijezdu, obradovaše se veoma velikom radosti. I ušavši u kuću, nađoše dijete s Marijom, materom njegovom, padoše ničice i pokloniše mu se, pa otvoriše blago svoje i izniješe mu darove: zlato i tamjan i smirnu. I primivši u snu zapovijed, da se ne vraćaju k Herodu, otiđoše drugim putem u svoju zemlju.

Nedjelja u Božićnoj osmini.

Ulaz (Mudr. 18, 14 : 45). Kad je sve obuzimala duboka tišina i kad se noć nalazila u sredini svoga tijeka, *sašla je s neba, Gospode, Tvoja svemoguća Riječ*, s kraljevskog prijestolja. (Ps. 92, 1) Gospod caruje, odjeven u slavu, Gospod se obuče u jakost i prepojasa se snagom. Slava Ocu... Kad je..

Molitva. Svemogući, vječni Bože, upravljaj činima našim kako je Tebi pravo, da zavrijedimo obilovati dobrim djelima u ime ljubljenoga Sina Tvoga, koji s Tobom živi i kraljuje...

Spomen Božićne osmine, kao na str. 109.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Galaćanima (4, 1-7). Braćo! Dok je baštinik malodoban, ne razlikuje se ništa od roba, premda je gospodar svega, nego je pod skrbnicima i upraviteljima sve do vremena, koje je otac odredio. Tako i mi, kad bijasmo malodobni, robovasmo počelima svjetskim. A kad dođe punina vremena *odasla Bog Sina svoga, rođena od žene*, pokorna zakonu, da iskupi one, koji bijahu pod zakonom, da primimo posinaštvo. A jer ste sinovi, odasla Bog Duha Sina svoga u srca naša, koji vapije: Abba, Oče! Dakle više nisi rob, nego sin; a ako si sin, i baštinik si po Bogu.

Na stepenicama (Ps. 44, 3, 2). Najljepši si među sinovima čovječjim, razlilo se milje po usnama Tvojim. Srce moje kipi dobrom riječi, posvećujem djela svoja Kralju! Jezik je moj kao pero pisara, što brzo piše. Aleluja, aleluja. (Ps. 92, 1) Gospod caruje, odjeven u slavu, Gospod se obuče u jakost i prepojasa se snagom. Aleluja, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (2, 33-40). U ono vrijeme, kad su se Josip i Marija, majka Isusova, divili onomu, što se govorilo za njega, blagoslovi ih Šimun i reče Mariji, materi njegovoj: Gle, ovaj je postavljen na propast i na uskrsnuće mnogima u Israelu, i za znak, kome će se protiviti; i tebi će samoj mač probosti dušu, da se otkriju misli mnogih srdaca. I bila je proročica Ana, kći Fanuelova, od plemena Aserova; ona je veoma odmakla u godinama, a sedam je godina živjela sa svojim mužem od svoga djevojaštva. I ona je bila udovica oko osamdeset i četiri godine, te nije odlazila od hrama služeći Bogu postom i molitvama i noć i dan. I ona doznavši u taj čas slavila je Gospodina i govorila za njega svima, koji su čekali otkup Israelov. I kad sve svršiše po zakonu Gospodnjem, vratiše se u Galileju, u grad svoj Nazaret. A dijete je raslo i bilo je duhom jako, jer je bilo puno mudrosti i milost je Božja bila na njemu.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 92,1-2). Bog je utvrdio krug zemaljski i ne će se uskolebati. Tvoj je prijesto, Gospode, od vijeka, a Ti si vječan.

Tajna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam dar, što je prinesen očima Tvoga veličanstva, ishodi milost pobožne bogoljubnosti i steče učinak blažene vječnosti, po G. n. I. K.

Spomen Božićne osmine, kao na str. 110.

Predslovlje I. str. 47.

Pričesna (Mat. 2, 20). Uzmi dijete i majku njegovu i idi u zemlju Israelsku, jer su umrli, koji su tražili život djeteta.

Popričesna. Molimo, Gospode, neka se djelovanjem ovog otajstva očiste naše opačine i ispune pravedne želje, po G. n. I. K.

Spomen Božićne osmine, kao na str. 110.

U slobodni dan u Božićnoj osmini.

Ulaz kao na str. 109.
Molitva kao na str. 109.
Ostale molitve kao na str. 36.
Čitanje poslanice, kao na str. 107.
Na stepenicama, str. 110.
Slijedi sv. Evanđelje kao na str. 107.
Prikazanje kao na str. 110.
Tajna kao na str. 110.
Pričesna kao na str. 110.
Popričesna kao na str. 110.

Blagdan Obrezanja Gospodinova.

Zbor kod sv. Marije preko Tibera.

U stara vremena čitale su se na današnji dan tri sv. mise: jedna u čast Božićne osmine, druga u slavu djevičanske Bogorodice, a treća u spomen obrezanja Isusova. Sada su sve ove velike misli sjedinjene u jednoj sv. misi, koja naročito slavi Ime Isusovo.

Isusa dragog spomen sam
Budi u duši slatki plam,
Ali milinam vrh je svim,
Kad si u milom društvu s njim.

Ljupkiji gdje je pjesme guk,
Čarniji gdje je uhu zvuk,
Zabavu dražu l' uma znaš,
No što je Isus, Gospod naš?

Isuse, nado skrušenih,
Kako si dobar Ti spram svih,
Što Te kroz žića ištu vaj:
Koji Te nađe, tom si raj!

Isuse, srca sladosti,
Veći od svake radosti,
Veći od želja najvećih,
Sunce i vrutče dušin tih!

Jezik i pero uz vas trud
Nizat će riječi uzalud:
Koji Te ljubi, taj tek zna,
Kako je slatka vatra ta.

Anđelâ Ti si sjaj i kras,
Isuse, uhu nježan glas,
Ustima mednog sata dar,
U Srcu Božjeg grozda žar.

Koje Ti hraniš, glad i žeđ
Za Tobom veću ćute sveđ,
Isus je njima čežnja sva,
U srcu rana jedina.

Isuse, spase mili moj,
Ufanje duši ubogoj,
Za Tobom suze prolivam,
Cijelom Te dušom dozivam.

Gospode, ostaj sa nama;
Sjaj nam zemaljskim stranama;
Očisti naš od tame um,
Milinjem ospi hum i drum.

Isuse, Djevin krine bijel,
Ljubavi naše raju cijel,
Imenu Tvomu slava, čast,
U carstvu vječnom vječna vlast. Amen.

Ulaz, Na stepenicama, Prikazanje, Predslovlje, Pričesna kao na Božić u III. misi, str. 109, 110.

Molitva kao na str. 36 (od 29. XII. do 2. II.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Titu (2, 11-15). Predragi! Pokazala se milost Božja, koja spasava sve ljude; odgajajući nas, da odrekavši se bezbožnosti i svjetskih želja, trijezno i pravedno i pobožno živimo na ovomu svijetu; čekajući blaženu nadu i dolazak slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista, koji je dao sam sebe za nas, da nas otkupi od svakoga bezakonja, i da očisti sebi narod izabrani, koji revnuje za dobra djela. Ovo govori i opominji i uvjeravaj: u Kristu, Gospodu našem.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (2, 21). U ono vrijeme, kad se navrši osam dana, da ga obrežu, *nadjenuše mu ime Isus,* kao što ga nazva anđeo, prije nego li se u utrobi zače.

Vjerujem.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, naše molitve i darove, očisti nas svojim svetim tajnama i usliši nas, po G. n. I. K.

Popričesna. Ova nas pričest, Gospode, očistila od opačina i zagovorom bl. Djevice i Bogorodice Marije učinila dionicima nebeske okrepe, po istom G. n. I. K.

Uoči Bogojavljenja.

Sve kao u nedjelju u božićnoj osmini, osim što se iza pristupne, tajne i popričesne molitve spominje sv. Telesfor, Papa i mučenik; treća molitva kao na str. 36. (2).

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (2, 19-23). U ono vrijeme: po smrti Herodovoj, gle, anđeo se Gospodnji javi u snu Josipu u Egiptu, pa mu reče: Ustani i uzmi dijete i majku njegovu i idi u zemlju Israelsku, jer su umrli, koji su tražili dušu djetinju. I on ustade, uze dijete i mater njegovu i uđe u zemlju Israelsku. Ali čuvši, da Arhelaj vlada u Judeji mjesto Heroda, oca svoga, poboja se onamo otići; nego primivši Božju zapovijed u snu otide u pokrajinu Galileju. I došavši nastani se u gradu, koji se zove Nazaret, da se ispuni, što su kazali proroci: Zvat će se Nazarejin.

Bogojavljenje.

Zbor kod sv. Petra.

Bogojavljenje je svetkovina kršćanskoga istoka, kojom se spominjemo, kako se Isus objavio kao Bog mudracima s istoka, ali i izabranom narodu i svojim učenicima prigodom svog krštenja u Jordanu, te pretvarajući vodu u vino na gozbi u Kani Galilejskoj. Sv. misa stoji sasvim pod dojmom mudraca s istoka.

Današnji je blagdan svetkovina pozvanja svi j u naroda u kraljevstvo Božje, pa je zato naročito namijenjena misijama među poganskim narodima.

Moli za misije i žrtvuj nešto za njih!

Ulaz (Malak. 3, 1). Eto *dođe vladalac Gospod:* kraljevska je čast u ruci njegovoj i gospodstvo. (Ps. 71, 1). Bože, daj kralju suđenje svoje i pravdu svoju Sinu kraljevskom! Slava Ocu... Eto dođe...

Molitva. Bože, koji si na današnji dan po zvijezdi, koja ih je vodila, *neznaboščima otkrio Jedinorođenoga svoga,* podaj milostivo, da budemo privedeni do gledanja krasote visosti Tvoje, koji Te već vjerom spoznasmo, po istom G. n. I. K., Sinu Tvojem...

Čitanje Izaije proroka (60, 1-6). Ustani, rasvijetli se Jeruzaleme, jer *dođe svjetlost tvoja, i slava te Gospodnja obasja;* jer gle, mrak će pokriti zemlju i tama narode; a nad tobom će izaći Gospod i slava njegova u tebi će se vidjeti. *I narodi će doći k svijetlu tvojemu, i kraljevi k sjajnosti, koja te obasja.* Podigni oči unaokolo i vidi: oni se svi skupljaju, idu k tebi; *sinovi će tvoji iz daleka doći* i kćeri tvoje sa strane ustati. Tada ćeš vidjeti i obilovati, srce će ti se udiviti i raširiti, kad se k tebi okrene mnoštvo morsko, *sila narodâ dođe k tebi.* Mnoštvo deva prekrilit će te, dromedari iz Madejana i Efe; svi će iz Sabe doći *zlato i tamnjan prinoseći* i hvalu Gospodu javljajući.

Na stepenicama (Is. 60). Svi će iz Sabe doći, *zlato i tamnjan prinoseći* i hvalu Gospodu javljajući. Ustani i rasvijetli se Jeruzaleme: jer slava te Gospodnja obasja. Aleluja, aleluja (Mat. 2). Vidjesmo zvijezdu njegovu na istoku i dođosmo s darovima da se poklonimo Gospodu, aleluja.

Slijedi sv. evanđelje po Mateju, kao na Božić, str. 111.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 71, 10-11). *Kraljevi* će Tarsa *darove prikazati,* kraljevi će arapski donijeti poklone; njemu će se pokloniti svi kraljevi zemaljski, svi će narodi služiti njemu.

Tajna. Obazri se, molimo, Gospode, milostivo na darove Crkve svoje, u kojima se više ne iznosi zlato, tamjan i smirna, nego se žrtvuje onaj, koji se tim darovima očituje, Isus Krist, Sin Tvoj, Gospod naš, koji s Tobom živi i kraljuje...

Predslovlje II. str. 47.

Pričesna (Mat. 2, 2). Vidjesmo zvijezdu njegovu na istoku i *dođosmo s darovima* da se poklonimo Gospodu.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da naša očišćena duša shvati svete tajne, što ih svečano slavimo, po G. n. I. K.

Nedjelja u osmini Bogojavljenja.

Blagdan sv. Obitelji.

Današnja svetkovina stavlja kršćanskim porodicama pred oči divan primjer i uzor, svetu obitelj: Isusa, Mariju i Josipa. I što više nastoji svijet da razori kršćansku porodicu i da rastrga one svete veze, koje ju povezuju, to će kršćanski ocevi, majke i djeca više nastojati, da od svoje kuće učine mali Nazaret.

Ulaz (Prov. 23, 24, 25). Radosno kliče Otac Pravednika; raduje se Otac Tvoj i majka Tvoja, radosno kliče, koja Te rodila. (Ps. 83, 2, 3) Kako su mili stanovi Tvoji,

Gospode nad vojskama! Čezne i gine duša moja za dvorima Gospodnjim. Slava Ocu... Radosno.

Molitva. Gospode Isuse Kriste, koji si, podložan Mariji i Josipu, neizrecivim krepostima *posvetio obiteljski život*, daj, da se pomoću njihovom ugledamo u primjer Tvoje svete Obitelji i da postignemo vječno zajedništvo s njom, koji živiš i kraljuješ...

Spomen nedjelje u osmini Bogojavljenja, kao na str. 123. i samog Bogojavljenja, kao na str. 118.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Kološanima (3, 12-17). Braćo! Obucite se kao izabranici Božji, sveti i ljubezni, u srdačno milosrđe, dobrotu, poniznost, krotkost i strpljivost; podnoseći jedan drugoga i praštajući jedan drugomu, ako ima tko tužbu na koga: kao što je i Gospodin vama oprostio, tako i vi. A povrh svega toga imajte ljubav, koja je veza savršenstva. I mir Kristov neka gospoduje u srcima vašim, na koji ste pozvani u jednome tijelu, i zahvalni budite. Riječ Kristova neka stanuje u vama obilato. U svakoj mudrosti učite i opominjite jedan drugoga sa psalmima, himnima, duhovnim pjesmama, zahvalno pjevajući u srcima vašim Bogu. I sve, štogod činite riječju ili djelom, sve (činite) u ime Gospodina Isusa, hvaleći Bogu Ocu po njemu.

Na stepenicama (Ps. 26, 4). Za jedno samo molim Gospoda, samo to ištem, da stanujem u domu Gospodnjem sve dane života svoga. (Ps. 83, 5) Blago onima, koji prebivaju u

kući Tvojoj, Gospode, oni Te hvale u vijeke vijekova. Aleluja, aleluja (Ps. 45, 15). Doista, Ti si tajnoviti kralj, Ti si Israelov Bog i Spasitelj, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (2, 42-52). Kad je Isusu bilo dvanaest godina, uzišli su u Jerusalem po običaju na blagdan. I kad dane provedoše, i oni se vratiše, osta dječak Isus u Jerusalemu, i ne znadoše njegovi roditelji. A misleći, da je s društvom, otiđoše dan hoda, i stadoše ga tražiti među rođacima i znancima. I ne našavši ga vratiše se u Jerusalem, da ga traže. I poslije tri dana nađoše ga u hramu, gdje sjedi među učiteljima, i gdje ih sluša i pita. A svi, koji su ga slušali, divili se njegovu razumu i odgovorima. I vidjevši ga začudiše se. I mati njegova reče mu: Sine, šta učini nama tako? Evo, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili. I reče im: Zašto ste me tražili? *Niste li znali, da meni treba biti u onome, što je Oca moga?* I oni ne razumješe riječi, koju im reče. *I siđe s njima i dođe u Nazaret. I bio im je poslušan.* I mati je njegova čuvala sve događaje ove u srcu svome. A Isus je napredovao u mudrosti i u dobi i u milosti kod Boga i kod ljudi.

Vjerujem.

Prikazanje (Lk, 2, 22). Doniješe Isusa roditelji njegovi u Jeruzalem, da ga prikažu Gospodu.

Tajna. Gospode, prikazujemo Ti žrtvu pomirnicu i molimo Te ponizno, da zago-

vorom djevičanske Bogorodice i svetog Josipa *utvrdiš naše obitelji u svojem miru i* milosti, po istom G. n. I. K., Sinu Tvomu, koji s Tobom živi i kraljuje...

Spomen nedjelje u osmini Bogojavljenja, kao na str. 124. i samog Bogojavljenja, kao na str. 119.

Predslovlje II. str. 47.

Pričesna (Lk, 2, 51). Siđe Isus s njima i dođe u Nazaret i bio im je poslušan.

Popričesna. Molimo Te, Gospode Isuse Kriste, koji nas oživljuješ nebeskim tajnama, da se *uvijek ugledamo u primjer Tvoje svete Obitelji,* te zavrijedimo, da nam u smrtnom času dođe ususret slavna Djevica sa svetim Josipom, a Ti da nas primiš u vječni nebeski dom, koji živiš i kraljuješ s Bogom Ocem...

Spomen nedjelje u osmini Bogojavljenja, str. 124. i samog Bogojavljenja, kao na str. 119.

I. nedjelja po Bogojavljenju.

Velika se misao Bogojavljenja ističe i dalje razvija u svih šest nedjelja poslije svetkovine svetih triju Kralja. U poslanicama govori apostol naroda sv. Pavao. A u današnjem se evanđelju javlja dvanajstgodišnji Isus kao Sin nebeskoga Oca, kao Mudrost Božja.[1]

Ulaz. Na uzvišenom prijestolju vidjeh gdje sjedi muž, kome se klanja mnoštvo

[1] Budući da se po odredbi Pape Pija XI. u nedjelju u osmini Bogojavljenja slavi svetkovina sv. Obitelji, to se današnja nedjelja spominje samo u molitvama, a čitav se ovaj misni obrazac čita u misi narednoga dana. Padne li ova nedjelja na dan 13. siječnja (osmina Bogojavljenja), tada se čita 19. siječnja.

anđela jednoglasno pjevajući: evo onoga, kojega je kraljevstvo vječno! (Ps. 99, 1). Poklikni Bogu sva zemljo, služite Gospodu veselo! Slava Ocu... Na uzvišenom...

Molitva. Molimo, Gospode, prati prošnje naroda, koji se moli, nebeskom milostivošću, da vide, što treba činiti i da ojačaju, te mogu vršiti ono, što vide, po G. n. I. K.

Spomen Bogojavljenja, kao na str. 118.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (12, 1-5). Braćo! Molim vas milosrđem Božjim, da prikažete tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu, da bude duhovna služba vaša. I nemojte se izjednačiti s ovim svijetom, nego se promijenite obnovom uma svojega, da vi kušate, koja je volja Božja: što je dobro, i ugodno i savršeno. Jer po milosti, koja je meni dana, kažem svakomu, koji je među vama, da ne cijenite sebe više, nego što valja cijeniti, nego da cijenite sebe trijezno, svaki po onoj mjeri vjere, koju je Bog kome udijelio. Jer kao što u jednomu tijelu imamo mnogo udova, a svi udovi nemaju istu službu; tako smo mnogi jedno tijelo u Kristu, a svaki je od nas ud jedan drugomu.

Na stepenicama (Ps. 71, 18, 3). Blagoslovljen Gospod Bog Izraelov, koji čini velika divna djela od vijeka. Neka bregovi donesu mir puku Tvome, a brežuljci pravdu. Aleluja, aleluja (Ps. 99. 1). Poklikni Bogu sva zemljo, služite Gospodu veselo! Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje** kao na blagdan sv. Obitelji, str. 121.
Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 99, 1, 2). Poklikni Bogu sva zemljo, služite Gospodu veselo! Idite pred lice njegovo s kliktanjem, jer je Gospodin sam Bog.

Tajna. Neka nas, Gospode, žrtva, Tebi, prikazana, sveđer oživljava i štiti, po G. n. I. K.

Spomen Bogojavljenja kao na str. 119.
Predslovlje II. str. 47.

Pričesna (Lk, 2, 48, 49). Sine, što učini nama tako? Evo, otac Tvoj i ja žalosni smo Te tražili! Zašto ste me tražili? Niste li znali, da *meni treba biti u onome, što je Oca mojega?*

Popričesna. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, da onima, koje krijepiš svojim otajstvima, blagostivo dopustiš, da Ti služe i ugode svojim življenjem, po G. n. I. K.

Spomen Bogojavljenja kao na str. 119.

Na osminu Bogojavljena.

Sve kao na sam dan Bogojavljenja, str. 118., osim:

Molitva: Bože, Tvoj je Sin osvanuo u naravi našega tijela, pa nam zato podaj, molimo, da se u nutrinji obnovimo po onomu, kojega smo vanjštinu spoznali, da nam je slična i koji s Tobom živi i kraljuje...

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (1, 29-34). U ono vrijeme: viđe Ivan Isusa, gdje dolazi k njemu i reče: Evo, Janje Božje, što oduzima grijeh svijeta. Ovo je onaj, za koga sam rekao: Za mnom dolazi čovjek, koji me je pretekao, jer bijaše prije mene. I ja ga nisam poznavao, nego da se objavi Israelu, zato sam ja došao, da krstim vodom. I Ivan je svjedočio govoreći: Promatrao sam Duha gdje silazi s neba kao golub i stade na njemu. I ja ga nisam poznavao, nego onaj, koji me je poslao, da krstim vodom, on mi reče: Na koga vidiš da silazi Duh i ostaje na njemu, to je onaj, koji krsti Duhom svetim. I ja sam vidio i svjedočio, da je ovaj Sin Božji.

Vjerujem.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, žrtve u spomen, što nam se Tvoj Sin ukazao, postavši čovjekom, i ponizno Te molimo, da On u svome milosrđu primi naše darove, jer je On njihov početnik, Isus Krist, Gospod naš, koji s Tobom živi i kraljuje...

Popričesna. Molimo, Gospode, pretječi nas uvijek i svagdje nebeskom svjetlošću, da čistim okom gledamo tajnu, koje si htio da budemo dionici i da je primamo dostojnim poštivanjem, po G. n. I. K.

II. Nedjelja po Bogojavljenju.

U nastajne tri nedjelje pokazuje nam sv. Crkva Isusa kao velikog čudotvorca, koji vrhunaravnim djelima potvrđuje istinitost svoga Božanstva i svoje nauke.

Crkveni oci naziru u prvom čudu Isusovu znak, da će Isus moću svoje riječi i svojih čudesa oplemeniti čitav svijet i napose neznabožačke narode, koje sv. Pismo više puta poređuje s vodom.

Ulaz (Ps. 65, 4). *Sva zemlja* neka Ti se klanja, Bože, i neka pjeva Tebi, neka pjeva psalme imenu Tvojemu, Višnji! (Ps. 65, 1, 2).

Poklikni Bogu *sva zemljo,* pjevajte psalme imenu njegovu, dajte mu hvalu sa slavom! Slava Ocu... Sva zemlja...

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji upravljaš i nebeskim i zemaljskim stvarima, usliši milostivo molitve puka svoga i podaj mir svoj vremenima našim, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (12, 6-16). Braćo! Imamo različite darove po milosti, koja nam je dana: ako li je proroštvo, neka bude po mjeri vjere. Ako li ima tko službu, neka služi, ako je učitelj, neka uči. Ako li opominje, neka opominje; koji daje, neka daje obilato, koji upravlja, neka postupa brižno, koji čini milosrđe, neka čini radosno. Ljubav neka bude bez pretvaranja. Mrzeći na zlo prianjajte uz dobro. Bratskom ljubavlju ljubite jedan drugog. Sa poštovanjem jedan drugoga pretječite. U skrbi ne budite nemarni; duhom vatrenim služite Gospodinu. Nadom se veselite, u nevolji budite strpljivi, u molitvi budite postojani. U potrebama svetima pomažite. Nastojte o gostoljubivosti. Blagosiljajte one, koji vas progone, blagosiljajte, a ne kunite. Radujte se s onima, koji se raduju i plačite s onima, koji plaču. Budite jedne misli među sobom. Ne težite za visokim **stvarima, nego se držite niskih.**[1]

Na stepenicama (Ps. 106, 20, 21). Posla Gospod Riječ svoju i iscijeli ih i izbavi ih

1 Ne težite za visokim položajem. Ne prezirite malene i neznatne stvari, poslove, položaj.

od pogibli. Zato neka slave milosrđe Gospodnje i divna djela njegova nad sinovima ljudskim. Aleluja, aleluja. (Ps. 48, 2). Hvalite Gospoda svi anđeli njegovi, hvalite ga sve nebeske sile njegove, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (2, 1-11). U ono je vrijeme bila svadba u Kani Galilejskoj, i ondje bijaše mati Isusova. A pozvan bi i Isus i učenici njegovi na svadbu. I kad je nestalo vina, kaže majka Isusova njemu: nemaju vina. I reče joj Isus: Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas. Kaže mati njegova slugama: Štogod vam reče, učinite! A ondje bijaše šest kamenitih vrčeva za čišćenje običajno Židovima, koji su obuhvatali po dvije ili tri mjere. Kaže im Isus: Napunite vrčeve vodom! I napuniše ih do vrha. Kaže im Isus: Zagrabite sad i nosite nadziratelju stola. I odnesu. A kad je nadziratelj stola okusio od vode, koja je postala vino, a nije znao otkuda je, a sluge su znale, koje su zagrabile vodu, dozove nadziratelj stola mladoženju, i reče mu: Svaki čovjek iznosi najprije dobro vino, a kad se ponapiju, onda slabije, a ti si čuvao dobro vino dosada. Ovo učini Isus *početak čudesima* u Kani Galilejskoj i *objavi slavu svoju,* i vjerovaše u njega njegovi učenici.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 65, 1, 2, 16). Poklikni Bogu *sva zemljo,* pjevajte psalme imenu njegovu! Dođite, čujte svi, koji štujete Boga, da vam pripovijedam, što je učinio duši mojoj, aleluja.

Tajna. Posveti, Gospode, prikazane darove a nas očisti od ljage grijeha naših, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Iv. 2, 7-11). Reče Gospod: Napunite vrčeve vodom i nosite nadziratelju stola! A kad je nadziratelj stola okusio od vode, koja je postala vino, reče mladoženji: čuvao si dobro vino dosada. Ovo učini Isus početak čudesima pred svojim učenicima.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, umnoži u nama djelovanje svoje moći, da se okriepljeni božanskim otajstvima pripravimo po Tvojoj milosti primiti ono, što obećavaju, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 68.

III. Nedjelja po Bogojavljenju.

Isus je voljan očistiti me od grijeka moćnom svojom riječi — samo ako ja hoću. Hoću li doista da se riješim grijeha i bližnje griješne prigode?

Ulaz (Ps. 96, 7, 8). Klanjaju se Bogu svi anđeli njegovi; čuje i veseli se Sion, i klikću kćeri Judine. (Ps. 96, 1). Gospod kraljuje, neka klikće zemlja, neka se vesele brojni otoci! Slava Ocu... Klanjaju...

Molitva. Svemogući vječni Bože, obazri se milostivo na našu nemoć i *pruži desnicu veličanstva svojega* da nas zaštitiš, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (12, 16-21). Braćo! Ne držite sebe mudrima. Nikom ne vraćajte zlo za zlo, nastojte oko dobra pred svim ljudima. Ako je moguće, koliko je do vas, imajte mir sa svim ljudima. Ne osvećujte se sami, ljubezni, nego podajte mjesto srdžbi; jer je pisano: »Moja je osveta, ja ću je vratiti«, govori Gospodin. No ako je gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga, ako je žedan, napoj ga; jer čineći to, uglevlje ognjeno skupit ćeš na glavu njegovu. Ne daj da te zlo nadvlada, nego zlo nadvladaj dobrim.

Na stepenicama (Ps. 101, 16, 17). Narodi će štovati ime Tvoje, Gospode, i svi kraljevi zemaljski slavu Tvoju, kad Gospod sagradi Sion i javi se u slavi svojoj. Aleluja, aleluja. (Ps. 96, 1). Gospod kraljuje, neka klikće zemlja, neka se vesele brojni otoci! Aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (8, 1-13). U ono vrijeme: Kad siđe s gore, pođe za njim izvanredno silan svijet. I gle, gubavac pristupi i stane mu se klanjati govoreći: Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti. I *pruživši Isus ruku* dotače ga se govoreći: Hoću: Očisti se! I odmah se očisti od svoje gube. I reče mu Isus: Pazi, nikome ne kazuj, nego idi, pokaži se svećeniku i prinesi dar, koji zapovjedi Mojsije za svjedočanstvo njima. Kad uđe u Kafarnaum, pristupi k njemu satnik moleći ga i govoreći: Gospodine, sluga moj leži uzet kod kuće i muči se silno. Tada mu reče Isus: Ja ću doći i izliječit ću ga. A satnik odgovori: Gospo-

dine, nisam vrijedan, da uđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će sluga moj. Jer i ja sam čovjek pod vlašću i imam pod sobom vojnike, pa kažem ovome: Idi! i ide, i drugome: Dođi i dođe; i sluzi svomu: Učini to, i učini. Kad to ču Isus, začudi se i reče onima, koji su išli za njim: Zaista vam kažem, ne nađoh u Israelu ni u koga tolike vjere. A kažem vam, da će *mnogi od istoka i zapada doći i sjesti se za stol s Abrahamom i s Izakom i s Jakobom u kraljevstvu nebeskom,* a sinovi će se kraljevstva izagnati u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zuba. I reče Isus satniku: pođi, i kako si vjerovao, neka ti bude! I ozdravi sluga u taj čas.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 117, 16, 17). Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me Gospodnja uzvisi: ne ću umrijeti, nego živjeti i kazivat ću djela Gospodnja.

Tajna. Molimo, Gospode, neka ova žrtva očisti naša zlodjela i posveti tijelo i dušu Tvojih službenika, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Lk. 4, 22). Svi su se divili milosnim riječima, koje su izlazile iz njegovih ustiju.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, dostoj se učiniti nas dostojnima da primimo velike učinke tolikih tajna, kod kojih dopuštaš da sudjelujemo, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 68.

IV. nedjelja po Bogojavljenju.

Usred najžešćih bura i valova, koji navaljuju na lađicu Crkve Kristove i duše naše, bdije nad nama, čuva nas i pazi dobri i moćni Isus.

Promisli prošlost Crkve Kristove i prošlost svoju: koliko Te puta moćna desnica Isusova spasla iz očite pogibli duše i tijela!

Uzdaj se u Božju volju i valova bijeg —
U budućnost gledaj bolju, k nebu digni stijeg!

Ulaz, Na stepenicama, Prikazanje i Pričesna kao u III. nedjelju po Bogojavljenju, str. 128—130.

Molitva. Bože, Ti znaš, da ljudske slaboće radi ne možemo *odolijevati* tolikim *pogiblima;* podaj nam, dakle, molimo, zdravlje duše i tijela, da pomoću Tvojom nadvladamo ono, što zaradi grijeha naših trpimo, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (13, 8-10). Braćo! Ne budite nikomu ništa dužni, osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi bližnjega, ispunio je zakon. Jer ovo: »Ne čini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne poželi« i ako ima koja druga zapovijed, u ovoj je riječi sadržano: »Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe«. Ljubav ne čini zla bližnjemu. Izvršenje je dakle zakona ljubav.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (8, 23-27). U ono vrijeme: uđe Isus u lađicu, i pođoše za njim njegovi učenici. I gle, velika se oluja podiže na moru tako, da se lađica pokri valovima, a on je spavao. I pristupivši k njemu učenici njegovi probudiše ga govoreći: Gospodine, izbavi nas, propadosmo!

A Isus im reče: Što ste bojažljivi, malovjerni? Tada usta i *zapovjedi vjetrovima i moru, i postade velika tišina.* A ljudi se začudiše govoreći: Tko je ovaj, da ga slušaju i vjetrovi i more?

Vjerujem.

Tajna. Dopusti, molimo, svemogući Bože, da prikazani dar ove žrtve slabost našu od svakog zla čisti vazda i brani, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Popričesna. Molimo Te, Gospode Bože, da nas Tvoji darovi odalečuju od zemaljskih raskoši i nebeskom nas krepošću uvijek obnavljaju, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 68.

V. nedjelja po Bogojavljenju.

U posljednje dvije nedjelje poslije Bogojavljenja predočuje nam sv. Crkva Isusa kao velikog Naučitelja roda ljudskoga, kao Svijetlo svijeta.

Bdij i budi na oprezu! Ili — zar si stalan, da neprijatelj nije usijao i u Tvoje srce zlo sjeme krivih nauka ili zlih strasti?

Sve kao na treću nedjelju po Bogojavljenju, str. 128—130, osim:

Molitva. Čuvaj, molimo, Gospodine, obitelj svoju neprestanim pomilovanjem, pa jer se oslanja samo na nadu nebeskih milosti, zaštićuj je vazda svojim okriljem, po G. n. I. K.

Poslanica kao na blagdan sv. Obitelji, str. 120.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (13, 24-30). U ono vrijeme izloži im Isus drugu priču govoreći: Kraljevstvo je nebesko kao čovjek, koji posija dobro sjeme na njivi svojoj. A kad ljudi pospaše, dođe njegov neprijatelj i posija kukolj sred pšenice, pa otide. Kad usjev uzraste i rod donese, tada se pokaza i kukolj. Tada dođoše sluge domaćina i rekoše mu: Gospodaru, nisi li ti dobro sjeme posijao na njivi svojoj? Otkuda dakle kukolj? On im reče: Neprijatelj čovjek je to učinio. Tada mu sluge kažu: Hoćeš li, da idemo i da ga saberemo? I kaže: ne, da ne biste sabirući kukolj iščupali zajedno s njime i pšenicu. Ostavite, neka raste oboje do žetve, i u vrijeme žetve reći ću žeteocima: Saberite najprije kukolj i svežite ga u snoplje, da se spali, a pšenicu sakupite u moju žitnicu.

Vjerujem.

Tajna. Prinosimo Ti, Gospodine, žrtvu pomirnicu, da nam u svom smilovanju oprostiš zlodjela naša i srca, koja se kolebaju, da Ti upravljaš, po G. n. I. K.

Popričesna. Molimo Te, svemogući Bože, da doista postignemo spasenje, kojega smo zalog primili u ovim otajstvima, po G. n. I. K.

VI. nedjelja po Bogojavljenju.

Čovjek, što su ga smatrali i zvali sinom Josipovim, preporodio je svijet sa svojih 12 učenika. Crkva Kristova obratila je ljude i narode od idolopoklonstva k pravomu Bogu, pa je time znatno unaprijedila i opći prosvjetni razvitak. Ova spoznaja dovodi i danas velike učenjake i umjetnike u krilo katoličke Crkve.

Radujmo se, što smo katolici i molimo božanskog Učitelja, da pomogne onima, koji traže svijetlo, da im olakša put do istine.

Sve kao na treću nedjelju po Bogojavljenju, str. 128—130, osim:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da uvijek za onim, što je duhovno, težimo i da riječima i djelima vršimo ono, što je Tebi ugodno, po G. n. I. K.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Solunjanima (I. 1, 2-10). Braćo! Zahvaljujemo Bogu svagda za sve vas, spominjući vas u molitvama svojim, sjećajući se bez prestanka vaše djelotvorne vjere, i požrtvovne ljubavi i ustrajne nade u Gospodina našega Isusa Krista pred Bogom i Ocem našim, znajući, braćo ljubljena od Boga, da ste vi izabrani. Jer evanđelje naše nije došlo k vama samo u riječi, nego i u sili i u Duhu svetome, i s velikim uvjerenjem, kao što znadete, kakvi smo bili među vama poradi vas. I vi se ugledaste na nas i na Gospodina, primivši riječ u velikoj nevolji s radošću Duha svetoga, tako da vi postadoste izgled svim vjernicima u Macedoniji i Ahaji. Jer se od vas ori riječ Gospodnja, ne samo u Macedoniji i Ahaji, nego se po svakom mjestu razglasi vjera vaša u Boga, tako da nam ne treba ništa govoriti. Jer oni navještaju za nas, kako uđosmo k vama, i kako se obratiste k Bogu od idola, da služite Bogu živom i istinitom, i da čekate Sina njegova s nebesa, kojega uskrisi od mrtvih, Isusa, koji nas izbavlja od budućega gnjeva.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (13, 31-35). U ono vrijeme iznese im Isus drugu priču govoreći: Kraljevstvo je nebesko kao zrno gorušično, koje uzme čovjek i posije na njivi svojoj. Ono je istina najmanje od svih sjemena, ali kad uzraste, veće je od svega povrća i bude drvo tako, da ptice nebeske dolaze i gnijezde se na granama njegovim. I drugu priču kaza im: Kraljevstvo je nebesko kao kvasac, koji uzme žena i pomiješa u tri mjere brašna, dok se sve ne uskisne. Sve je ovo govorio Isus silnom svijetu u pričama, i bez priča ništa im nije govorio, da se ispuni, što je rekao prorok: »Otvaram u pričama usta svoja; navijeŝtam, što je sakriveno od postanka svijeta« (Ps. 77, 2.).

Vjerujem.

Tajna. Molimo, Gospode, da nas ovaj prinos čisti, obnavlja, upravlja i štiti, po G. n. I. K.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, dopusti nam, da okrijepljeni nebeskim slastima vazda težimo za svetim tajnama, koje nam daju pravi život, po G. n. I. K.

USKRSNO DOBA.

Predkorizmeno bogoslužje.

Za pape Pelagija I. († 560.) i Ivana III. († 573.) provališe novi barbarski narodi u Italiju, opustošiše tu lijepu i bogatu zemlju i zaprijetiše i samom Rimu. U toj se nevolji uteče rimski biskup i puk pomoći Božjoj i zagovoru sv. Petra i Pavla i sv. Lovre — triju mučenika, koji su i danas još u Rimu osobito časćeni. Strah pred provalom divljih barbara (»na-

rodi*) stvorio je i nadahnuo misne obrasce za nedjelju sedamdesetnicu, šezdesetnicu i pedesetnicu. Nije moguće tačno odrediti, jesu li bazilike sv. Lovre, sv. Petra i sv. Pavla već otprije bile zborne crkve za ove nedjelje, ili su s novim misnim obrascima uzete i nove zborne crkve. Svakako je bogoslužje nedjelje šezdesetnice u najužem nutarnjem savezu s ličnošću sv. Pavla i njegovim patnjama. Tako su ove nedjelje, koje su već otprije bile kao neka priprava za korizmu, dobile posve pokornički značaj. Sv. se misa služi u ljubičastoj boji. Orgulje šute. Ne moli se anđeoski slavospjev: »Slava«. Radosni se usklik aleluja ne čuje. Čuju se samo smrtni uzdisaji i bolni vapaji, ozbiljne opomene i gorki prijekori.

Tko je proživio strahote svjetskoga rata, ne će pitati, zašto je Crkva ove misne obrasce ostavila da se i dalje čitaju, premda je davno već nestalo njihova časovitog motiva: seobe naroda. Dok bude ljudi, dotle će biti nesreća i patnja za pojedince i za čitave narode. Zato nas brižna naša majka, Crkva katolička, svake godine kroz tri nedjelje upozorava na prave uzroke svih naših nevolja i poučaje nas, kako valja da se vladamo u nesreći.

No i time još nismo potpuno shvatili dubokog značenja crkvenog bogoslužja u ove nedjelje. Vremenske nesreće i neprijatelji zemaljske naše sreće nisu drugo, no slika neprijateljâ duše naše, koji neprestano vrebaju, ne bi li je uhvatili u svoje mreže i oteli joj vrhunaravni život. Predkorizmeno bogoslužje imade dakle i danas još osobitu ličnu i praktičnu važnost za svakog kršćanina, jer ga živo sjeća na pogibli, što propašću prijete tijelu i duši.

Nedjelja sedamdesetnica.

Zbor kod sv. Lovre izvan zidina.

Prvi su se kršćani pripravljali za Uskrs četrdesetdnevnim postom. Korizma (kvadragezima, četrdesetnica) zvalo se ovo čitavo razdoblje od 40 dana. Prva nedjelja u korizmi znači prvu nedjelju u tom razdoblju od 40 dana. No na nekim je mjestima trajao post po 50, 60, 70 dana, pa su se zato nedjelje u ovim razdobljima prozvale sedamdesetnica, šezdesetnica, pedesetnica.

Osjećaš li, kršćanska dušo, težinu grijeha, blizinu i veličinu pogibli, kojima te okružuje i napastuje svijet upravo u ovo pokladno doba? Raduj se — ali u Gospodu! Čednost tvoja neka bude poznata svima ljudima!

Ulaz (Ps. 17, 5-7). Obuzeše me *uzdasi smrtni,* opkoliše se *podzemne boli.* U tjeskobi svojoj prizvah Gospoda i on usliša glas moj iz hrama svetoga svoga. (Ps. 17, 2, 3) Ljubim Te, Gospode, kreposti moja; *Gospod je tvrđava moja,* zaklon moj i izbavitelj moj! Slava Ocu... Obuzeše...

Molitva. Molimo Te, Gospode, milostivo usliši molitve puka svoga, da mi, koji *pravedno trpimo radi svojih grijeha,* milosrdno budemo izbavljeni radi slave imena Tvoga, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I. 9, 12-27; 10, 1-5). Braćo! Ne znate li, da oni, što trče u trkalištu, svi trče, ali jedan prima nagradu? *Tako trčite, da dostignete.* Svaki pak, koji se bori, od svega se uzdržava, oni dakle da dobiju raspadljivi vijenac, a mi neraspadljiv. Ja dakle tako trčim, ne kao na nepouzdano, tako se borim sa šakom, ali ne kao onaj koji bije vjetar. Nego mrtvim tijelo svoje i zarobljavam, da ne budem možda, dok drugima propovijedam, sam zabačen. Ali ne ću vam zatajiti, braćo, da su oci naši svi bili pod oblakom, i svi su preko mora prošli; i *svi* se u Mojsija krstili u oblaku i u moru; i *svi* su isto jelo duhovno jeli; i *svi* su pili isto piće duhovno,

jer su pili od duhovne stijene, koja je išla za njima, a stijena bijaše Krist. Ali *većina* od njih *nije bila po volji Bogu.*

Na stepenicama (Ps. 9, 10, 11, 19, 20). Ti si pomoćnik u nevolji, u pravo vrijeme, neka se, dakle, uzdaju u Te svi, koji Te znadu, jer nikad ne ostavljaš onih, koji Te traže, Gospode! Jer ne će do vijeka ostati u zaboravi bijednik, nada ubogih ne će biti zauvijek prevarena; ustani, Gospode, da se čovjek ne ponese!

Zavlaka (Ps. 129, 1-4). Iz dubina vapijem k Tebi, Gospode, Gospode usliši glas moj! Neka slušaju uši Tvoje glas molitve moje. Ako gledaš na bezakonja, Gospode, Gospode, tko će opstati? No u Tebe je oproštenje i radi zakona Tvoga čekam Tebe, Gospode!

Kad se (od sedamdesetnice do velikog četvrtka) opetuje nedjeljna misa u tjednu, tada se ne moli zavlaka.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (20, 1-16). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim ovu priču: Kraljevstvo je nebesko kao domaćin, koji ujutru rano iziđe, da najmi radnike za svoj vinograd. Pogodivši se s radnicima po dinar na dan posla ih u vinograd svoj. I izišavši oko treće ure, viđe druge gdje stoje besposleni i reče im: Idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo, dat ću vam. Oni otidoše. Izišavši opet oko šeste i devete ure učini tako. Kad iziđe oko jedanaeste, nađe druge gdje stoje, i reče im: Što stojite ovdje vas dan besposleni? Rekoše mu: Nitko

nas ne najmi. Reče im: Idite i vi u moj vinograd. A kad bi u veče, reče gospodar vinograda svomu upravitelju: Dozovi radnike i podaj im plaću počevši od posljednjih do prvih. Došavši dakle, koji su došli oko jedanaeste ure, primiše po dinar. A kad dođoše prvi, pomisliše, da će više primiti, ali primiše i oni po dinar. I primivši mrmljahu na domaćina govoreći: Ovi posljednji radili su jednu uru, pa si ih izjednačio s nama, koji smo podnosili tegobu dnevnu i žegu. Ali on prozbori i jednomu od njih reče: Prijatelju, ne činim ti krivo. Nisi li se pogodio sa mnom po dinar? Uzmi svoje pa idi, a ja hoću i ovomu posljednjemu da dam, kao i tebi. Ili zar ja nisam vlastan činiti što hoću? Zar je oko tvoje zlo, što sam ja dobar? Tako će biti posljednji prvi i prvi posljednji, jer je *mnogo zvanih,* ali *malo izabranih.*

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 91, 2). Dobro je slaviti Gospoda i pjevati imenu Tvojemu, Višnji.

Tajna. Primivši naše dare i molitve, molimo, Gospode, očisti nas nebeskim tajnama i blagostivo usliši, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 30, 17, 18). Pokaži svijetlo lica svojega slugi svojemu, spasi me po milosrđu svojem, Gospode, ne daj, da budem postiđen, jer Tebe prizivljem!

Popričesna. Molimo Te, Bože, da se Tvoji vjernici ovim darovima učvrste, te da ih i

primajući traže i tražeći bez prestanka primaju, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 68.

Nedjelja šezdesetnica.

Zbor kod sv. Pavla.

Hvalimo Gospodu sa sv. Pavlom, ako nam je dosudio da poput njega trpimo. Udobnost i bogatstvo ugušuju u nama smisao za duhovni život i odviše nas vezuju za ovu zemlju. A bolovi i patnje dižu nam srce k Bogu.

»Pasivne« su kreposti, osobito strpljivost, veće i teže od »aktivnih« — i zato na njih mnogi mrze ili ih podcjenjuju.

Ulaz (Ps. 43, 23-26). *Ustani*, što spavaš Gospode! *Ustani*, i ne odbaci nas do kraja! Zašto odvraćaš lice svoje od nas, zar zaboravljaš nevolju našu? Poniženi smo do praha zemaljskog, ustani, Gospode, pomozi nam i izbavi nas! (Ps. 43, 2). Bože, svojim smo ušima slušali, oci su nam naši kazivali! Slava ocu... Ustani...

Molitva. Bože, koji vidiš, da se ne uzdamo ni u koje vlastito djelo, daruj nam milostivo, da nas od svih suprotivština brani zaštita Učitelja naroda, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (II, 11, 19-33; 12, 1-9). Braćo! Rado podnosite bezumne, kad ste sami mudri. Jer podnosite, ako vas tko orobi, ako vas se tko podiže, ako vas tko po obrazu bije. Na sramotu govorim, kao da smo mi oslabili. Čim se tko ponosi, kao luda govorim, i ja se ponosim. Jesu li Hebreji? i ja

sam; jesu li Israelci? i ja sam; jesu li potomci Abrahamovi? i ja sam. Jesu li sluge Kristove? kao luda govorim, ja sam još više. Više sam se trudio, više puta bio sam po tamnicama, preko mjere bio sam izbijen, mnogoputa bio sam u pogibli smrtnoj. Od Židova primio sam pet puta četrdeset manje jedan udarac.[1] Tri puta sam bio šiban, jedanput kamenovan, triput sam doživio brodolom, noći i dan proveo sam u dubini morskoj. Mnogoputa sam putovao, bio sam u pogiblima od rijeka, u pogiblima od razbojnika, u pogiblima od zemljaka, u pogiblima od pogana, u pogiblima u gradu, u pogiblima u pustinji, u pogiblima na moru, u pogiblima od lažne braće; u trudu i muci, u mnogom nespavanju, u gladu i žeđi, u mnogom postu, u zimi i golotinji. Osim toga, da ne govorim o drugom, navaljivanje ljudi k meni svaki dan, i briga za sve crkve. Tko oslabi, i ja da ne oslabim? Tko se sablazni i ja da se ne raspalim? Ako se valja hvaliti, svojom ću se slabošću hvaliti. Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji je blagoslovljen na vijeke, zna, da ne lažem. U Damasku namjesnik kralja Arete čuvao je grad Damask hoteći da me uhvati; i kroz prozor spustiše me u košarici preko zida i izbjegoh iz njegovih ruku. Treba se hvaliti, no ne koristi, ali ću doći na viđenje i objave Gospodnje. Znam čovjeka u Kristu, da je taj prije četrnaest godina, ili u tijelu, ne znam,

---

[1] To je bio određen broj udaraca, da kažnjenik pod udarcima ne bi umro.

ili izvan tijela, ne znam, Bog zna, bio odnesen do trećeg neba. I znam, da je taj čovjek, ili u tijelu, ili izvan tijela, ne znam, Bog zna, bio odnesen u raj, i da je čuo neiskazane riječi, kojih čovjeku nije slobodno govoriti. Time ću se hvaliti, a *sobom ne ću se hvaliti, osim slabostima svojim.* Jer ako bih se i hotio hvaliti, ne bih bio luda, jer bih istinu govorio. Ali štedim vas, da ne bi tko više pomislio za mene, nego što vidi na meni ili što čuje od mene. I da se ne bih uzdigao zaradi uzvišenih objava, dan mi je trn u tijelu, anđeo sotonin, da me ćuška, da se ne uzdignem. Zato sam molio triput Gospodina, da odstupi od mene. I reče mi: dosta ti je milost moja, jer se sila u slabosti usavršuje. Najradije ću se dakle hvaliti svojim slabostima, da se nastani u meni sila Kristova.

Na stepenicama (Ps. 82, 19, 14). *Neka znadu neznabošci,* da Ti je ime Bog, da si Ti jedini Višnji nad svom zemljom! Bože moj, učini ih kao kolo i slamu pred licem vjetra.

Zavlaka (Ps. 59, 4, 6). *Potresao si zemljom* i razvalio je. Zacijeli rasjekline njezine, jer će se srušiti. (Molimo Te) da izabrani Tvoji pobjegnu ispred luka i da se izbave!

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (8, 4-15). U ono vrijeme, kad se sabiralo veoma mnogo naroda i dolazili k njemu iz pojedinih gradova, kaza Isus u priči: Iziđe sijač, da sije sjeme svoje. I kad je sijao, jedno pade kraj puta, i pogazi se i ptice ga nebeske pozobaše. A drugo pade na kamen, i iznikavši

osuši se, jer nije imalo vlage. I drugo pade u trnje, i trnje, što zajedno uzraste, udavi ga. A drugo pade na dobru zemlju, i iznikavši donese stostruki rod. Govoreći ovo povika: Tko ima uši, da čuje, neka čuje! Tada su ga pitali njegovi učenici, što znači ta priča. On im reče: Vama je dano da znate tajne kraljevstva Božjega, a ostalima u pričama, da gledajući ne vide i slušajući ne razumiju. Ova priča znači: Sjeme je riječ Božja. Koji su kraj puta, to su oni, koji slušaju, onda dolazi đavao, i uzima riječ iz njihova srca, da ne vjeruju i da se ne spasu. Koji su na kamenu, to su oni, koji slušaju i s radošću primaju riječ, ali ovi nemaju korijena, nego za neko vrijeme vjeruju, a u vrijeme napasti otpadnu. Koje pade u trnje, to su oni, koji slušaju, ali otišavši zaguše se od briga i bogatstva i naslada ovoga života i ne donose roda. A koje pade na dobru zemlju, to su oni, koji riječ slušaju i u dobrom i najboljem srcu drže i *ustrajno* rod donose.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 16, 5-7). Upravi korake moje samo putevima Tvojim, da se ne pokolebaju stope moje. Prigni uho svoje i usliši riječi moje, pokaži divna smilovanja svoja, Gospode, Ti izbavljaš one, koji se u Te ufaju!

Tajna. Žrtva, koju smo Ti prinijeli, neka nas, Gospode, vazda oživljava i štiti, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 43, 4). Pristupam k Božjem žrtveniku, k Bogu, koji razveseljuje moju mladost.

Popričesna. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, da nas nebeskom hranom, koju smo primili, obraniš od svih suprotivština, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 68.

Nedjelja pedesetnica.

Zbor kod sv. Petra.

Isus naviješta svoju muku i smrt i vraća slijepcu vid. Jesam li i ja, ili koji od mojih prijatelja, slijep kod očiju? Vidim li put Isusov i put moj? Je li i meni križ Isusov ludost? Stidim li se u ovim danima jasno priznati i činom dokazati, da sam kršćanin, a ne poganin: učenik Raspetoga Isusa, a ne pijanoga Baka i razbludne Venere?

Vrati zdravi pogled kojemu od svojih poznatih. To je najveće dobročinstvo, koje mu možeš iskazati. Podaj u ovim danima Isusu zadovoljštinu za grozne uvrede, kojima ga vrijeđa svijet. Primi u naknadu za te grijehe sv. pričest.

Ulaz (Ps. 30, 3, 4). Budi mi Bog *zaštitnik* i kuća utočišta, da me spasiš, jer Ti si utočište moje. Radi imena svoga vodi me i brani me. (Ps. 30, 2) U Tebe, se Gospode, uzdam, o, da ne budem postiđen do vijeka, po pravdi svojoj izbavi me! Slava Ocu... Budi mi...

Molitva. Molitve naše, molimo, Gospode, milostivo usliši i odriješivši nas od grešnih veza čuvaj nas od svake protivnosti, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I, 13, 1-13). Braćo! Kad bih jezike ljudske i anđeoske govorio, a ljubavi ne bih imao, bio bih kao mjed, koja ječi, ili praporac, koji zveči. Kad bih imao proroštvo i znao sve tajne i sve znanje, i kad bih imao svu vjeru, da bih i gore premještao, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa. I kad bih razdijelio sve imanje svoje, i kad bih predao tijelo svoje, da se sažeže, a ljubavi ne bih imao, ništa mi ne bi koristilo. Ljubav je strpljiva, dobrostiva, ljubav ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se; ne čini, što je nepristojno, ne traži svoje, ne razdružuje se, ne misli o zlu; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi. Ljubav nikad ne prestaje, ako i proroštva prestanu, ako i jezici umuknu, ako i znanja nestane. Jer dijelom znamo, i dijelom prorokujemo. A kad dođe, što je savršeno, prestat će, što je djelomično. Kad sam bio dijete, govorio sam kao dijete, mislio sam kao dijete, sudio sam kao dijete, a kad sam postao muž, odbacio sam, što je bilo djetinje. Jer gledamo sad kroz ogledalo u zagonetki, a tada ćemo licem u lice. Sad poznajem dijelom, a tada ću poznati, kao što sam i poznat. Sad ostaje vjera, ufanje, ljubav, ovo troje, ali je najveća među njima ljubav.

Na stepenicama (Ps. 76, 15, 16). Ti si jedini Bog, koji činiš čudesa, pokazao si među neznabošcima moć svoju. Snažnom si rukom oslobodio narod svoj, sinove Izraelove i Josipove.

Zavlaka (Ps. 99, 1-3). Poklikni Bogu sva zemljo, služite Gospodu veselo! Idite pred lice njegovo s kliktanjem; znajte, da je Gospodin sam Bog, on nas je stvorio i mi smo njegovi, mi smo narod njegov i ovce paše njegove.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (18, 31-43). U ono vrijeme uze Isus dvanaestoricu i reče im: Evo idemo u Jerusalem i sve će se izvršiti, što su proroci pisali za Sina čovječjega. Jer će ga predati neznabošcima, i narugat će mu se i ružit će ga i popljuvat će ga, i pošto ga bičuju, ubit će ga, i treći će dan uskrsnuti. I oni od toga ništa ne razumješe, i ovaj im je govor bio sakriven i nisu razumjeli, što im je kazao. Kad se Isus približio k Jerikonu, neki je slijepac sjedio proseći kraj puta. A kad ču, gdje narod prolazi, pitao je, što je to. I javiše mu, da prolazi Isus Nazarećanin. I povika: Isuse, sine Davidov, smiluj mi se. A oni, što su išli naprijed, karali ga, da šuti. A on stade još jače vikati: Sine Davidov, smiluj mi se! Isus stade i zapovjedi, da mu ga dovedu. I kad mu se približi, zapita ga: Što hoćeš, da ti učinim? On reče: Gospodine, da progledam. A Isus mu reče: Progledaj! tvoja ti je vjera pomogla. I odmah progleda, i pođe za njim slaveći Boga. I sav je narod, koji viđe, hvalio Boga.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 118, 12, 13). Blagoslovljen si Gospode, uči me naredbama svojim! Javljam ustima svojim sve sudove usta Tvojih.

Tajna. Molimo, Gospode, da ovaj dar očisti opačine naše i da posveti tijelo i dušu Tvojih slugu, za svetkovanje žrtve, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 77, 29, 30). Blagovaše i nasitiše se vrlo: želju im njihovu ispuni Gospod i ne prevariše se u težnji svojoj.

Popričesna. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, podaj, da Ti ugodnim vladanjem dostojno služe u životu, koje krijepiš svojim svetotajstvima, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 68.

Korizma.

Korizma je priprava za svetkovanje novozavjetnog Vazma, za spomen-dan muke, smrti i uskrsnuća Spasiteljeva. Za prvih vijekova primali su odrasli katekumeni u uskrsnoj noći sv. krst, a odmah zatim sv. pričest i sv. potvrdu. Crkva je to naredila, jer sv. Pavao veli, da oni, koji primaju sv. krst, umiru svijetu i ustaju s Isusom na nov život u Bogu. Početkom korizme izabrao bi biskup u prijašnjim vremenima one katekumene, koji su o Uskrsu željeli primiti sv. krst. Izabranici su tada i u obične dane marljivo pribivali poučnomu dijelu službe Božje (do prikazanja), jer je bilo potrebno, da budu dobro poučeni u vjerskim istinama, od kojih su se neke — n. pr. euharistijska žrtva i pričest — dosad pred njima krile. Kroz 40 je dana biskup tumačio izabranim katekumenima glavne vjerske istine, zatim Vjerovanje i Oče naš. Velik je dio biblijskih čitanja i molitava u korizmenom bogoslužju izabran upravo za pouku katekumenima, koji se pripravljaju na sv. krst. No ta se priprava nije sastojala samo u pouci. Trebalo

je, da se izabrani katekumeni oduče od poganskog života i priuče kršćanskim krepostima. Stoga su izabranici uz vjersku pouku i ustrajnu molitvu i oštro postili, a morali su se podvrći i skrutinijima, t. j. ispitima, obredima i egzorcizmima. U Rimu je bilo 7 ovakovih skrutinija i to: u srijedu i subotu III. nedjelje u korizmi, u srijedu IV. nedjelje i u srijedu i subotu V. i VI. nedjelje. Nije čudo, da su ovi obredi i egzorcizmi djelovali na sastav bogoslužja u one nedjelje, kad su se obavljali.

Osim priprave izabranih katekumena na sv. krst djelovala je na sastav misnih obrazaca u korizmi i skrb sv. Crkve za grješnike i javne pokornike. Čista je srijeda bila dan isključenja pokornika iz crkve, a veliki četvrtak dan pomirbe i vraćanja.

Danas već nema ni katekumena ni javnih pokornika. Zar je dakle katolička liturgija, koja je upravo u korizmi najviše zadržala svoj prvotni karakter, zastarjela za moderno doba? Jest, bila bi zastarjela, samo da je iz modernoga života nestalo poganštine, da se moderni čovjek oslobodio đavoljih napasti i svjetskih pohota, da ljudi XX. vijeka ne kaljaju grijehom krsne nevinosti. Tko to može o sebi kazati? Ne natječu li se umne i ćudoredne zablude XX. vijeka sa pretkršćanskim poganstvom?

Korizmeno je bogoslužje i danas još, kao i pred 15 vijekova, od osobite praktične i lične važnosti za svakog kršćanina. Crkvena nas zapovijed veže, da o Uskrsu pristupimo k stolu Gospodnjemu. Valja da umremo svijetu i grijehu i da sa Spasiteljem uskrsnemo na nov život u Bogu. S toga treba da u sv. ispovijedi operemo dušu svoju od ljage grijeha. Što je katekumenima bio sv. krst, to je nama sv. ispovijed. Valja dakle da poput katekumena korizmu upotrijebimo kao pripravu za sv. ispovijed i sv. pričest. Valja da više i pobožnije molimo, da češće polazimo crkvu, da ispitujemo svoju savjest, da se kajemo za svoje grijehe, da činimo za njih pokoru, da obdržavamo post u određene dane[1] i da se klonimo svih bučnih zabava i veselica.

[1] Zakon posta i nemrsa veže sve kršćane od navršene 21. do započete 60. god.: na pepelnicu, petkom i subotom u korizmi, a zakon samoga posta u sve korizmene dane osim nedjelje. Can. 1252. § 2. 4. Na veliku subotu poslije podne prestaje post i nemrs. Can. 1252. § 4. Vidi potanke odredbe pojedinih biskupa svake godine.

O sunce spasa, Isuse,
Zasjáji dò dna u dušu,
Dok iza noći ljupkiji
Po svijetu dan se rasviće!

Ti daješ vrijeme milosti,
I suza podaj potoke,
Da žrtvu srca peremo,
Što žeći će je ljuven plam.

Iz izvora opačine
Nek trajne suze liju se,
Kad šipka svete pokore
Hladnoću srca prelomi.

Približuje se evo dan,
Kad sve će opet cvjetati:
Nek i nas, koje vodiš Ti,
Vesélje sveto napuni.

Vasiona te slavila,
Dobrote puna Trojice,
I mi prepòrođeni te
U novoj pjesmi pjevali! Amen.

Čista srijeda (pepelnica).

Sve do XII. vijeka isključivali su se na čistu srijedu javni pokornici od bogoslužja. Prije toga posuo bi im biskup glavu pepelom u znak ništavila i prolaznosti ovoga svijeta i njegovih radosti.
I za nas je već došlo vrijeme, da se očistimo od grijeha i da mislimo o spasu svoje duše. Pригni danas glavu pred licem Gospodnjim i sjeti se, da si prah i pepeo i da ćeš se u prah pretvoriti!

Blagoslov pepela (Ps. 68, 17). Usliši nas, Gospode, jer je dobrostivo milosrđe Tvoje;

po mnoštvu smilovanja svojih pogledaj na nas, Gospode! (Ps. 68, 2). Spasi me, Bože, jer sve do duše moje dopriješe vode (koje nose smrt). Slava Ocu... Usliši nas...

Pomolimo se. Svemogući vječni Bože! *Prosti pokajnicima,* budi milostiv molbenicima; i dostoj se poslati svetoga anđela svoga s nebesa, da blago†slovi i po†sveti ovaj pepeo, da bude lijek svima, koji Tvoje sveto ime ponizno zazivaju, i sami sebe prema svijesti svojih prekršaja tuže, pred licem Tvoje božanske dobrote svoja zlodjela oplakuju ili Tvoju prevedru očinsku dobrotu priklonito i svesrdno ištu; podaj po zazivu Tvoga presvetoga imena, koji se god ovim pepelom posipaju za otkup svojih grijeha, da prime zdravlje tijela i obranu duše. Po Gospodu našem.

Pomolimo se! O Bože, koji ne želiš smrti grješnika, nego *pokajanje:* pogledaj milostivo na lomnost čovječjega stanja, i dostoj se blagošću svojom blago†sloviti ovaj pepeo, kojim hoćemo u duhu poniznosti i nadi oproštenja da posipamo glave, eda sjećajući se, da smo pepeo, i da ćemo se zaradi kažnjive opakosti svoje u pepeo povratiti, dostojni budemo milostivo primiti oproštenje sviju grijeha i plaću, pokornicima obećanu. Po Kristu, Gospodu našem. Amen.

Pomolimo se. Bože koji se poniženju priklanjaš i zadovoljštinom se ublažuješ; prikloni uho svoga smilovanja molbama našim i izlij ljubažljivo milost svoga blagoslova na glave slugu svojih, posute ovim pepelom, da ih duhom skrušenja napuniš, i što pravedno zaištu, da im uspješno podariš i odrediš, da stanovito i netaknuto ostane, što si im darovao. Po Kristu, Gospodu našem. Amen.

Pomolimo se! Svemogući vječni Bože, koji si Ninivljanima u kostrijeti i pepelu raskajanima dao lijekove svoga oproštenja: podaj nam milostivo, da ih tako slijedimo u djelu, dok jednako oproštenje dostignemo. Po G. n. I. K.

Sad svećenik poškropi pepeo blagoslovenom vodom i prekadi, a onda posipa glave prisutnih govoreći:

Spomeni se čovječe, da si prah, i da ćeš se u prah povratiti.

U to vrijeme pjeva kor:

Pripjev (Joel 2, 13). Promijenimo odijelo u vreću i u pepeo; *postimo i plačimo pred Gospodom,* jer je bogat milosrđem Bog naš, da oprosti grijehe naše.

Drugi zapjev (Joel. 2, 17). Među trijemom i oltarom plakat će svećenici, sluge Gospodnje, i govorit će: *Prosti, Gospode, prosti puku svojemu* i ne zatvori usta onih, koji pjevaju hvalu Tvoju, Gospode.

Odgovor (Ester. 13. Joel. 2). *Popravimo, što u neznanju sagriješismo,* da ne bismo kako iznenada zatečeni danom smrti tražili vrijeme za pokoru, a ne mogli naći.

Pogledaj, Gospode, i smiluj se, jer Ti sagriješismo (Ps. 78). Pomozi nam, Bože, Spasitelju naš, i radi slave imena svoga, spasi nas, Gospode. Pogledaj nas, Gospode, i smi-

luj se, jer Ti sagriješismo. Slava Ocu.... Pogledaj Gospode...

Na koncu moli svećenik:

Pomolimo se. Podaj nam, Gospode, da službu kršćanskih vojnika svetim postovima započnemo, te se uzdržljivošću utvrdimo u boju protiv duhovnih zloća; po Kristu, Gospodu našem. Amen.

Misa.

Zbor kod sv. Sabine.

Ulaz (Mudr. 11, 24-27). Gospode, Ti se svemu smiluješ i ne mrziš ni na što, što si učinio; Ti ne gledaš na grijehe ljudske, ako čine *pokoru* i praštaš im tada, jer Ti si Gospod Bog naš (Ps. 56, 2). Smiluj mi se, Bože, smiluj mi se, jer se u Te ufa duša moja! Slava Ocu... Gospode...

Molitva. Podaj, Gospode, vjernicima svojim, da časne blagdane postova započnu dostojnom bogoljubnošću i da ih sprovedu nesmetanom pobožnošću, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Joela proroka (Joel 2, 12-19). Ovo govori Gospod: *Obratite se k meni svim srcem svojim posteći i plačući i tugujući!* Razderite *srca* svoja a ne haljine svoje, i obratite se ka Gospodu Bogu svojemu; jer je dobrostiv i milostiv, strpljiv i veće je njegovo milosrđe, nego pakost ljudska. Ko zna, ne će li se povratiti i oprostiti i ostaviti blagoslov, žrtvu i paljenicu za Gospoda Boga vašega? Trubite u trubu na Sionu, posvetite post, sazovite sabor! Saberite narod, posvetite općinu, skupite starce, saberite djecu i dojenčad! Ženik neka iziđe iz svoje klijeti i nevjesta iz ložnice svoje! Između trijema i oltara neka plaču svećenici, sluge Gospodnje, i neka reku: Prosti, Gospode, prosti narodu svojemu, i ne daj nasljedstva svojega pod sramotu, da njim obladaju neznabošci! Zašto da reku u narodima: Gdje je Bog njihov? Revnuje Gospod za zemlju svoju, i prašta narodu svojemu. Odgovori Gospod i reče narodu svojemu: Evo, ja ću vam poslati žita i vina i ulja, i bit ćete ga siti; i ne ću vas više dati pod sramotu među neznabošcima, kaže Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps. 56, 2, 4). Smiluj mi se, Bože, smiluj mi se, jer se u Te ufa duša moja. Šalje mi s neba spasenje, zastiđuje one, koji me gaze.

Zavlaka (Ps. 102, 10). Ne postupaj s nama, Gospode, po grijesima našim i ne vraćaj nam po nepravdama našim. (Ps. 78, 8, 9). Ne opominji se, Gospode, pređašnjih bezakonja naših, već neka nas brzo preteče milosrđe Tvoje, jer smo postali veoma ubogi. (Poklekni.) Pomozi nam, Bože, spasitelju naš i radi slave imena svoga izbavi nas, Gospode, i očisti nas od grijeha naših radi imena svoga.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (6, 16-21). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Kad postite, ne budite tužni kao lice-

mjeri, jer nagrđuju lica svoja, da ih ljudi vide, gdje poste. Zaista vam kažem: primili su plaću svoju. A ti kad postiš, namaži glavu svoju i operi lice svoje, da te ne vide ljudi gdje postiš, nego Otac tvoj, koji je u tajnosti, i Otac tvoj, koja gleda u tajnosti, naplatit će ti. Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje ga moljac i rđa ništi i gdje tati potkopavaju i kradu. Nego sabirajte sebi blago na nebo, gdje ga ni moljac ne ništi i gdje tati ne potkopavaju, niti kradu. Jer gdje je tvoje blago, ondje je i srce tvoje.

Prikazanje (Ps. 29, 2—3). Slavim Te, Gospode, jer si me očuvao i nisi dao neprijateljima mojim da se vesele nada mnom. O Gospode, k Tebi sam vapio i iscijelio si me.

Tajna. Učini, molimo, Gospode, da se dostojno pripravimo za prinos ovih darova, kojima slavimo početak ove svete tajne, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 1, 2—3). Blažen, koji promatra zakon Gospodnji dan i noć, donijet će rod svoj u svoje vrijeme.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, neka nam tajne, koje smo primili, pomognu, da naš post bude Tebi ugodan, a nama koristan za spasenje, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Pogledaj, Gospode, na one, koji se sagiblju

pred veličanstvom Tvojim i koji su okrijepljeni božanskim darom, te ih i dalje hrani nebeskim pomoćima, po G. n. I. K.

Četvrtak iza pepelnice.

Zbor kod sv. Jurja.

Ulaz (Ps. 54, 17-23). Kad sam vapio Gospodu, uslišao je glas moj i oslobodio me od svih, koji mi se približuju, da me upropaste i ponizio ih je Onaj, koji je od vijeka u vijeke. Prepusti svoje brige Gospodu i on će te uzdržati (Ps. 54, 2-3). Usliši, Bože, molbu moju i ne prezri prošnje moje, čuj me i usliši me! Slava Ocu... Kad...

Molitva. Bože, koga grijeh vrijeđa, a pokora ublažuje, pogledaj milostivo ponizne molbe puka svojega i odvrati bičeve srdžbe svoje, koje za grijehe svoje zaslužujemo. Po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Izaije Proroka. (Iz. 38, 1-6) U one dane: Razboli se Ezekija na smrt: i dođe k njemu Izaija, sin Amosov, prorok, i reče mu: Ovo govori Gospod: uredi svoje kućne stvari, jer ćeš umrijeti, i ne ćeš živjeti. A Ezekija se okrenu licem k zidu, i pomoli se Gospodu, i reče: Molim, Gospode, spomeni se, da sam hodio pred tobom vjerno i s čistim srcem, i da sam činio, što je dobro pred očima tvojim. I udari Ezekija u plač veliki. Tada dođe riječ Gospodnja Izaiji govoreći: Idi i reci Ezekiji: Ovo go-

vori Gospod Bog Davida, oca tvojega: Čuh molitvu tvoju, i vidjeh suze tvoje: evo dodat ću tvome vijeku petnaest godina; i izbavit ću iz ruku kralja Asirskoga tebe i ovaj grad, i branit ću ga: govori Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps. 23, 17-19). Prepusti svoje brige Gospodu i on će Te uzdržati. Kad sam vapio Gospodu, uslišao je glas moj i oslobodio me od svih, koji mi se približuju, da me upropaste.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (8, 5—13.) U ono vrijeme siđe Isus s gore ... (kao na 3. nedjelju po Bogojavljenju, str. 129.)

Prikazanje (Ps. 24, 1-3). K Tebi, Gospode, dižem dušu svoju, Bože moj, u Te se ufam, ne daj, da se zastidim i da mi se podsmijevaju neprijatelji moji! Ne, nitko od onih, koji Te čekaju, ne će se zastidjeti!

Tajna. Pogledaj, Gospode, umilostivljen na ove žrtve, da nam koriste i za pobožnost i spasenje, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 30, 21). Primit ćeš žrtve pravedne, prinose i paljenice na svome oltaru, Gospode.

Popričesna. Primivši blagoslov nebeskoga dara ponizno Te molimo, svemogući Bože, da nam ovaj dar udijeli i milost i spasenje, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Oprosti, Gospode, oprosti puku svomu, da bijen zasluženim bičevima, u Tvojoj milosrdnosti odahne, po G. n.

Petak iza pepelnice.

Zbor kod sv. Ivana i Pavla.

Ulaz (Ps. 29, 11). Čuo je Gospod i smilovao se meni, Gospod je postao spasitelj moj (Ps. 29, 2). Hvalim Te, Gospode, jer si me uzdigao i nisi dopustio da se neprijatelji moji vesele nada mnom. Slava Ocu... Čuo je Gospod...

Molitva. Molimo, Gospode, prati dobrostivom sklonošću naš započeti post, da ono, što tjelesno činimo, uzmognemo i iskrenim dušama vršiti, po G. n. I. K.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Izaije Proroka (Iz. 58, 1—9). Ovo govori Gospod Bog: Viči, ne prestaji, podigni glas svoj kao trublja: i objavi puku mojemu bezakonja njegova, i domu Jakovljevu grijehe njihove. Ištu me doduše s dana na dan, i žele znati putove moje: kao narod, koji djeluje pravedno i ne ostavlja suda Boga svojega, prose od mene sud pravde, žele približiti se Bogu. Zašto postismo, a ti ne pogleda; ponizismo duše svoje, a ti ne htje znati? Eto: kad postite, činite volju svoju, i gonite sve svoje dužnike. Evo postite, da se pravdate i svađate, i da bijete pestima nemilo. Nemojte više postiti kao do

sada, da se čuje vapaj vaš do neba. Zar je takav post, što odabrah, da čovjek müči dušu svoju jedan dan? zar da savija glavu svoju kao obruč, i da leži u kostrijeti i u pepelu? Možeš li ovo zvati postom, i danom ugodnim Gospodu? Nije li radije ovo post, što odabrah: razveži sveze bezbožnosti, razdriješi uze, koje pritištu: otpusti potlačene na slobodu, i svako breme skini. Lomi kruh svoj gladnome, siromahe i putnike uvedi u kuću svoju: kad vidiš gola, zaodjeni ga, i brata svojega nemoj prezreti. Tada će sinuti svijetlo tvoje kao zora, i zdravlje će ti se brzo povratiti, i pred tobom će ići pravda tvoja, i slava će te Gospodnja obujmiti. Tada ćeš zazivati, i Gospod će uslišiti: vapit ćeš, i odgovorit će: Evo me. Jer sam milosrdan, Gospod Bog tvoj.

Na stepenicama (Ps. 26, 4.). Za jedno samo molim Gospoda, samo to ištem, da stanujem u domu Gospodnjem sve dane života svoga, da gledam ljupkost Gospodnju i pohađam hram njegov.

Zavlaka kao na str. 153.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (5, 43—48; 61—43). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Čuli ste, da je kazano: Ljubi bližnjega svoga. A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje (činite dobro onima, koji na vas mrze) i molite se za one, koji vas progone (i kleveću). Da budete sinovi Oca svoga nebeskoga, koji čini, da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima, i daje kišu pravednima i nepravednima. Jer ako ljubite

one, koji vas ljube, kakvu ćete plaću imati? Ne čine li to i carinici? I ako pozdravljate samo prijatelje svoje, što osobito činite? Ne čine li to i neznabošci? Budite dakle savršeni, kao što je savršen Otac vas nebeski. Pazite, da pravdu svoju ne činite pred ljudima, da vas oni vide, inače ne ćete imati plaće kod Oca svoga, koji je na nebesima. Kad dakle dijeliš milostinju, ne trubi pred sobom, kako to čine licemjeri po zbornicama i ulicama, da ih ljudi slave! Zaista vam kažem: Primili su plaću svoju. A ti kad dijeliš milostinju, neka ne zna tvoja ljevica, što čini tvoja desnica, da bude tvoja milostinja u tajnosti i Otac tvoj, koji gleda u tajnosti, naplatit će ti.

Prikazanje (Ps. 118, 154, 125.). Gospode, oživi me, po riječi svojoj, da spoznam svjedočanstva Tvoja.

Tajna. Podaj, molimo, Gospode, da žrtva, što je prinosimo u korizmenom postu, učini naše duše Tebi prijatnima i da nam dade snagu spremnijeg svladavanja, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 2, 11, 12.). Služite Gospodu sa strahom i kličite njemu s počitanjem. Slavite Gospoda, da ne pođete krivim putem!

Popričesna. Ulij nam, Gospode, duh svoje ljubavi te učini, da oni, koje hraniš jednim nebeskim kruhom, budu složni poštujući Tebe, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Štiti, Gospode, puk svoj i očisti ga milostivo od sviju grijeha, jer mu ne će škoditi nijedna protivština, ako nad njim ne vlada nijedna zloća, po G. n.

Subota iza pepelnice.

Zbor kod sv. Trifona (Augustina).

Sve kao u misi od prošlog petka, str. 157., osim:

Molitva. Primi, Gospode, naše molbe i dopusti, da ovaj svečani post, koji je spasonosno ustanovljen za ozdravljenje duše i tijela, vjerno izvršimo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Izaije Proroka. (Iz. 58, 9-14) Ovo govori Gospod Bog: Ako zbaciš sa sebe okove, i prestaneš pružati prst, i govoriti, što nije dobro; a rastvoriš srce svoje gladnome, i nasitiš dušu nevoljnu; tada će zasjati u mraku svjetlost tvoja, i tmine će tvoje biti kao podne. I Gospod će ti dati mir za vazda, i dušu će tvoju prosvijetliti, i kosti će tvoje okrijepiti, i bit ćeš kao vrt zaliven, kao vrelo, kojemu ne ponestaje vode. I ti ćeš podizati zgrade po mjestima od davnina pustim, i utvrdit ćeš temelje od koljena na koljeno, i prozvat ćeš se: graditelj plotova, i donosioc mira na putovima. Ako odstupiš nogom svojom od subote, da ne činiš, što je tebi drago na moj sveti dan, i ako budeš držao subotu za dan radosti, i za dan sveti posvećen Gospodu: i budeš ga slavio ne hodeći svojim putovima, i ne čineći svoju volju, i ne govoreći zlo: tada ćeš se nasladiti u Gospodu: i uzdignut ću te nad visine zemaljske, i hranit ću te nasljedstvom Jakova, oca tvojega. Jer usta Gospodnja rekoše.

Iza pjesme na stepenicama, nema zavlake.

† **Slijedi sv. evanđelje po Marku** (6, 47-56). U ono vrijeme: Kad bi u veče, bijaše lađa nasred mora, a Isus sam na kraju. I vidje učenike svoje, gdje se trude vozeći (jer im bijaše vjetar protivan) i oko četvrte straže noćne dođe k njima hodeći po moru: i htio ih je mimoići. A oni, kad ga vidješe, gdje ide po moru, mišljahu, da je utvara i prepadoše se. I odmah stade govoriti s njima, i reče im: Umirite se, ja sam, nemojte se bojati. I uđe k njima u lađu, i vjetar prestane. I još se više u sebi čuđahu, jer još ne razumješe o hljebovima, bijaše bo srce njihovo zaslijepljeno. I kad se prevezoše, dođoše u zemlju Genezaretsku, i pristadoše uz kraj. I kad iziđoše iz lađe, odmah ga poznaše: i ophodeći svu onu zemlju, počeše na posteljama donositi bolesnike, gdje su čuli, da je on. I kud god iđaše u varoši, ili u sela, ili u gradove, stavljahu bolesnike po ulicama i moljahu ga, da se barem skuta od haljine njegove dotaknu: i ozdravljahu, koji ga se god doticahu.

Tajna. Primi, Gospode, žrtvu, kojom si se milostivo dao pomiriti i podaj, molimo, da

njezinom djelatnošću očišćeni, prinesemo Tebi prijatne osjećaje naše duše, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. kao na str. 47.

Popričesna. Primivši dar nebeskog života, molimo Te, Gospode, da ono, što nam je u sadašnjem životu tajnom, postane pomoću za vječnost, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Tvoji darovi, Bože, neka ojačaju Tvoje vjerne, da ih i primajući traže i težeći za njima da ih uživaju bez kraja, po G. n.

I. nedjelja u korizmi (Čista).

Zbor kod sv. Ivana na Lateranu.

Čitav je naš život, a osobito korizma, neprestana borba protiv nečistoga duha, protiv grijeha i svijeta. U poslanici pokazuje sv. Pavao, kako valja da se borimo: ne smijemo se samo braniti, nego moramo prijeći i u navalu trapeći sebe i čineći upravo ono, što nam nije ugodno. Ugodnostima, častima i bogatstvom vabi đavao ljude u svoje mreže. To nam jasno opisuje današnje evanđelje, koje nam ujedno daje u ruke pouzdano oružje, kojim ćemo svladati đavolske kušnje: slijedimo primjer Isusov u obuzdavanju samoga sebe, u poniznosti, postu i molitvi! Ako nam to više puta bude i teško, znajmo, da nijesmo ostavljeni: Bog i njegovi anđeli čuvaju nas i paze.

Ulaz (Ps. 90, 15, 16.). Kad me zazove, uslišat ću ga, izbavit ću ga i proslavit ću ga, dat ću mu da dugo živi. (Ps. 90, 1.). Koji živi u zaklonu Višnjega, pod zaštitom Boga nebeskoga prebiva. Slava Ocu... Kad me zazove...

Molitva. Bože, koji Crkvu svoju svake godine čistiš četrdesetdnevnim postom, daj obitelji svojoj, da dobrim djelima dostigne, što od Tebe nastoji dobiti uzdržavanjem, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korićanima (II, 6, 1—10). Braćo! Molimo vas, da vi ne primite uzalud milosti Božje. Jer on govori: »U vrijeme prijatno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti«. *Evo sad je vrijeme najprijatnije; evo sad je vrijeme spasenja.* Ne dajmo nikakove ni u čemu smutnje, da se služba ne kori. Nego u svemu preporučujmo se kao sluge Božje u mnogoj strpljivosti, u nevoljama, u potrebama, u tjeskobama, u ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu, u čistoći, u znanju, u dugotrpljivosti, u dobroti, u Duhu svetomu, u ljubavi, koja se ne pretvara, u riječi istinitoj, u sili Božjoj, s oružjem pravde na desno i na lijevo, slavom i sramotom; zlim glasom i dobrim glasom, kao zavodnici i istiniti, kao nepoznati, i poznati, *kao umirući i evo živimo,* kao kažnjeni, a ne ubijeni, kao žalosni, a jednako veseli, kao siromašni, a mnoge obogaćujući, kao oni, koji ništa nemaju, a sve posjeduju.

Na stepenicama (Ps. 90, 11, 12.). *Anđelima* je svojim zapovjedio za Tebe, da Te čuvaju na svim putovima Tvojim. Na rukama će

Te nositi, da ne zapneš gdje za kamen nogom svojom.

Zavlaka (Ps. 90, 1—7, 11—16.). Koji živi u zaklonu Višnjega, pod zaštitom Boga nebeskoga prebiva. Govori Gospodu: Ti si zaštitnik moj i utočište moje, Bog moj, u koga se uzdam. Jer on Te izbavlja od zamke lovačke i od ljute kuge. Zasjenjuje Te krilima svojim i pod krilima njegovim nalaziš utočište. Kao štitom okružuje Te istina njegova, ne ćeš se bojati strahote noćne, ni strijele, koja leti danju, ni kuge, koja ide po mraku, ni pomora, koji mori o podne. Past će uza Te tisuća i deset tisuća s desne Tvoje, a k Tebi se ne će približiti. Jer je anđelima svojim zapovjedio za Tebe, da Te čuvaju na svim putovima Tvojim. Na rukama će Te nositi, da ne zapneš gdje za kamen nogom svojom. Po zmiji ljutici i poskoku hodit ćeš i gazit ćeš lava i zmaja. Jer se u me uzdao, oslobodit ću ga, zaklonit ću ga, jer je poznao ime moje. Kad me zazove uslišat ću ga, s njim ću biti u nevolji, izbavit ću ga i proslavit ću ga. Dat ću mu da dugo živi i pokazat ću mu spasenje svoje.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (4, 1—11). U ono vrijeme odvede Duh Isusa u pustinju, da ga kuša đavao. I *postivši četrdeset dana i četrdeset noći* napokon ogladnje. Tada pristupi k njemu kušač i reče: Ako si Sin Božji, kaži, da ovo kamenje postane hljebom. A on odgovori: Pisano je, ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi, što izlazi iz usta Božjih. Tada ga uze đavao sa sobom u sveti grad i postavi ga na vrh hrama i reče mu: Ako si Sin Božji, baci se dolje, jer je pisano: anđelima svojim zapovjedit će za tebe i na rukama će te nositi, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. Reče mu Isus: Ali je i pisano: Ne kušaj Gospodina Boga svoga. Opet ga uze đavao sa sobom na vrlo visoku goru i pokaza mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu i reče mu: Sve ovo dat ću tebi, ako padneš ničice, te mi se pokloniš. Tada mu reče Isus: Odlazi sotono, jer je pisano: Gocpodinu Bogu svomu klanjaj se i njemu jedinom služi. Tada ga ostavi đavao, i gle, *anđeli pristupiše, te su mu služili.*

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 90, 4, 5.). Zasjenjuje Te krilima svojim i pod krilima njegovim nalaziš utočište, kao štitom okružuje Te istina njegova.

Tajna. Svečano Ti, Gospode, prinosimo žrtvu o početku korizmenog posta moleći Te, da se, sustežući se od jela, odvratimo i od grešnih strasti, po G. n.

Ostale molitve kao na str. **46.**

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 90, 4, 5.). Zasjenjuje Te krilima svojim i pod krilima njegovim nalaziš utočište, kao štitom okružuje Te istina njegova.

Popričesna. Neka nas, Gospode, sudjelovanje u Tvojim otajstvima obnovi i oslo-

bodivši nas staroga čovjeka neka nam dade, da učevstvujemo u tajni našega spasenja, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Ponedjeljak iza I. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Petra u lancima.

Ulaz (Ps. 122, 2.). Kao što se upiru oči robova na ruke gospodara, tako i oči naše prama Gospodu Bogu našemu, dok nam se smiluje; smiluj nam se, Gospode, smiluj nam se! (Ps. 122, 1.). K Tebi uzdižem oči svoje, koji stoluješ u nebu. Slava Ocu... Kao što...

Molitva. Obrati nas, Gospode, Bože naš, te pouči duše naše nebeskim naukama, da nam korizmeni post bude od koristi, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje Ezekijela Proroka (Ez. 34, 11-16). Ovo govori Gospod Bog: Evo ja ću sam potražiti ovce svoje i pohoditi ih. Kao što pastir pohađa stado svoje, u dan, kad je između ovaca svojih rastrkanih: tako ću pohoditi ovce svoje, i izbavit ću ih iz svih mjesta, po kojim se bjehu rastrkale u dan oblačni i magloviti. I izvest ću ih iz narodâ i skupit ću ih sa zemaljâ, i uvest ću ih u zemlju njihovu, i pasti ću ih po gorama Izraelskim, kraj potokâ, i po svim mjestima naseljenim po zemlji. Na preobilnoj paši pasti ću ih, i pašnjaci će im biti na visokim gorama Izraelskim: ondje će plandovati na zelenoj travi, i pasti će na pretilim pašnjacima na gorama Izraelskim.

Ja ću pasti ovce svoje, i ja ću ih odmarati, govori Gospod Bog. Tražit ću, što je izginulo; privesti ću, što bi odagnano; i što bješe skršeno, privezat ću, i što bješe slabo, okrijepit ću; a što tusto i jako, čuvat ću; i po pravdi ću ih pasti, govori Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps. 83, 10, 9.). Zaštitniče naš, Bože, pogledaj i vidi službenike svoje! Gospode, Bože nad vojskama, usliši molitvu slugu svojih!

Zavlaka kao na str. 153.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (25, 31—46.). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Kad dođe Sin čovječji u slavi svojoj i svi anđeli s njime, onda će sjesti na prijestolje slave svoje. I sabrat će se pred njim svi narodi i razlučit će ih jedne od drugih, kao pastir što razlučuje ovce od jaraca. I postavit će ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve. Tada će reći kralj onima, što će mu biti s desne strane: Hodite blagoslovljeni Oca moga i nasljedite kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta; jer sam ogladnio, i nahranili ste me, ožednio sam, i napojili ste me; bio sam gost i primili ste me na konak; gol i obukli me, bolestan i pohodili me; u tamnici bijah, i došli ste k meni. Tada će mu odgovoriti pravednici: Gospodine, kad smo te vidjeli gladna, i nahranili te? žedna, i napojili te? Kad smo te vidjeli gosta, i primili te na konak? ili gola, i obukli te? ili kad smo te vidjeli bolesna, ili u tamnici i

došli k tebi? I kralj će im odgovoriti: Zaista vam kažem, što ste god učinili jednomu od ove moje najmanje braće, meni ste učinili. Tada će reći onima, koji budu s lijeve strane: Idite od mene, prokleti, u oganj vječni, koji je pripravljen đavlu i anđelima njegovim; jer sam ogladnio, i niste mi dali jesti, ožednio, i niste me napojili; bio sam gost, i niste me primili na konak; gol i niste me obukli; bolestan, i u tamnici, i niste me pohodili. Tada će mu odgovoriti i oni: Gospodine! kada smo te vidjeli gladna ili žedna, ili gosta, ili gola, ili bolesna, ili u tamnici, i nismo te poslužili? Tada će im odgovoriti: Zaista vam kažem, što god niste učinili jednome od ovih najmanjih, ni meni niste učinili. I ovi će otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni.

Prikazanje (Ps. 118, 18, 26, 73). Uzdižem oči svoje i razmatram divna djela Tvoja, Gospode, da me naučiš pravdi svojoj; rasvijetli mi razum, da pravo shvatim zakone Tvoje.

Tajna. Posveti, Gospode, darove, koje smo Ti prikazali i nas očisti od ljage naših grijeha, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Mt. 40, 34). Zaista vam kažem što ste god učinili jednomu od mojih najmanjih, meni ste učinili: hodite, blagoslovljeni Oca moga i naslijedite kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta.

Popričesna. Nasićeni darom Tvojega spasenja, ponizno Te molimo, Gospode, da se obnovimo djelovanjem onoga, što s radošću kušamo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Odriješi, molimo, Gospode, okove naših grijeha i pomiren odvrati od nas sve, što smo radi njih zaslužili. Po G. n.

Utorak iza I. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Anastazije.

Ulaz (Ps. 89, 1, 2.). Gospode, Ti si utočište naše od koljena do koljena; Ti si od vijeka do vijeka. (Ps. 89, 2.). Prije, nego su nastale gore i nego je sazdana zemlja, od vijeka, i do vijeka Ti si, Bože! Slava Ocu... Gospode...

Molitva. Pogledaj, Gospode, obitelj svoju i podaj, da naša duša, koja se trapi u tijelu, pred Tobom zasja živom željom za Tobom, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje Izaije Proroka. (55, 6-11) U one dane: Izaija prorok progovori, i reče: Tražite Gospoda, dok se može naći: zazivajte ga, dok je blizu. Neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje, i obrati se k Gospodu: i smilovat će mu se, i k Bogu našemu: jer prašta mnogo. Jer misli moje nijesu misli vaše: niti su vaši putovi, moji putovi, veli Gospod. Nego: koliko su nebesa daleko od zemlje, toliko su putovi moji daleko od vaših putova, i misli moje od

misli vaših. I kako pada dažd i snijeg s neba, i više se onamo ne vraća, nego natapa zemlju i zalijeva ju, i čini da klica, i daje sjemena sijaču, i kruh onomu, koji jede: tako će biti riječ moja, što će izići iz mojih usta: ne će se vratiti k meni prazna, nego će učiniti, što god hoću, i sretno će svršiti, na što je pošljem: veli Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps. 140, 2.). Vinula se, Gospode, preda Te molitva moja kao kad tamjanov, a dizanje ruku mojih kao žrtva večernja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (21, 10—17). U ono vrijeme, kad Isus uđe u Jerusalem, uzbuni se sav grad govoreći: Tko je to? A svijet je govorio: Ovo je Isus, prorok iz Nazareta Galilejskoga. I uđe Isus u hram Božji i istjera sve, koji su prodavali i kupovali u hramu, i ispremeta stolove mjenjačima i klupe onima, što su prodavali golubove. I reče im: Pisano je: Kuća moja neka se zove kuća molitve, a vi načiniste od nje pećinu razbojničku. I pristupiše k njemu slijepi i hromi u hramu, i izliječi ih. A vidjevši veliki svećenici i književnici čudesa, šta učini, i djecu gdje viču u hramu i govore: Hosana sinu Davidovu, razljutiše se, i rekoše mu: Čuješ li što govore? A Isus im reče: Da! Zar niste nikada čitali: »Iz usta djece i nejačadi što sišu, pripravio si sebi hvalu?«[1] I ostavivši ih izađe napolje iz grada u Betaniju i ondje prenoći.

---

1 Isp. Ps. 8, 3.

Prikazanje (Ps. 30, 15, 16). U Tebe se uzdam, Gospode, velim: Ti si Bog moj, u Tvojim je rukama udes moj.

Tajna. Molimo, Gospode, da Te pomire prikazani darovi, te nas obraniš od svih pogibli, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 4, 2). Kad Te zazovem, usliši me, Gospode, u pravdi svojoj, smiluj mi se i usliši molitvu moju, Gospode!

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, da primimo učinak Tvoga spasenja, kojega smo zalog primili u ovim otajstvima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Neka uzađu preda Te, Gospode, naše molitve, da odvratiš od Crkve svoje svaku zloću, po G. n.

Kvatrna srijeda u korizmi.

Zbor kod sv. Marije Velike.

Ulaz kao na 2. nedjelju u korizmi, str. 186.

Iza »Gospode pomiluj«: Pomolimo se! Prignite koljena! Ustanite!

Molitva. Usliši blagostivo, molimo, Gospode, naše prošnje i pruži desnicu svoga veličanstva protiv svega, što nam je protivno, po G. n.

Čitanje knjige Izlaska (24, 12-18). U one dane reče Gospod Mojsiju: uspni se k meni na goru i ostani ovdje. Dat ću ti kamene ploče i zakon i zapovijedi, što sam ih napisao, da učiš sinove Izraelove. Ustaše dakle

Mojsije i Jozua, pomoćnik njegov. I uzlazeći na Božju goru reče Mojsije najstarijima u puku: Čekajte ovdje, dok se ne vratimo k vama. Imate uza se Arona i Hura, ako se porodi kakva raspra, iznesite je pred njih. I kad se Mojsije uspeo, pokrio je goru oblak i prebivala je slava Gospodnja nad Sinajom, pokrivajući ga oblakom šest dana. A u sedmi dan pozva Gospod Mojsiju iz tamnih oblaka. Slava se Gospodnja pokazala sinovima Izraelovim kao goruči plamen nad vrhuncem brda. I unišavši Mojsije usred oblaka uspe se na goru i bio je ondje četrdeset dana i četrdeset noći.

Na stepenicama (Ps. 24, 17, 18). Umnožile su se nevolje srca mojega, iz tjeskoba mojih izbavi me! Vidi poniženje moje i muku moju i oprosti mi grijehe moje.

Pomolimo se! Blagostivo pogledaj, Gospode, pobožnost puka svoga, da se učinkom dobrih djela okrijepe u duši, koji se uzdržavanjem trape u tijelu, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Kraljeva. (III. Kr. 19, 3-8) U one dane: Dođe Ilija u Bersabeju Judinu, i ostavi ondje momka svojega, i otide u pustinju jedan dan hoda. I došavši sjede pod smreku, i zaželje da umre, i reče: Dosta mi je Gospode, uzmi život moj: jer nijesam bolji od otaca svojih. Po tom se baci, i zaspa u sjeni smreke: i eto! Anđeo Gospodnji taknu ga, i reče mu: Ustani i blaguj. Pogleda i gle! kod glave mu hljeb pečen pod pepelom, i sud vode: blagova

dakle i napi se, pa opet zaspa. A anđeo Gospodnji opet se povrati, i taknu ga, te mu reče: Ustani, blaguj: jer ti je put još dalek. A on ustavši blagova i napi se, i okrijepljen onim jelom iđaše četrdeset dana i četrdeset noći, do Božje gore Horeb.

Zavlaka (Ps. 24, 17, 18, 1—4). Iz tjeskoba mojih izbavi me, vidi poniženje moje i muku moju i oprosti mi sve grijehe moje! K Tebi, Gospode, dižem dušu svoju, Bože moj, u Te se ufam, ne daj, da se zastidim i da mi se ne podsmijevaju neprijatelji moji. Nitko od onih, koji Te čekaju, ne će se zastidjeti!

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (12, 38-50). U ono vrijeme Isusu odgovoriše neki od književnika i farizeja govoreći: Učitelju, mi bismo željeli od tebe vidjeti znak! A on prozbori i reče im: Zli i preljubotvorni naraštaj traži znak, i ne će mu se dati znak osim znaka Jone proroka. Jer kako je Jona bio u utrobi morske nemani tri dana i tri noći, tako će biti i Sin čovječji u srcu zemlje tri dana i tri noći. Ljudi Ninivljani ustat će na sudu protiv ovoga naraštaja i osudit će ga, jer činiše pokoru na propovijedanje Jonino, a gle, ovdje je više od Jone. Kraljica juga ustat će na sudu protiv ovoga naraštaja i osudit će ga, jer dođe s krajeva zemlje, da čuje mudrost Salamonovu, a gle, ovdje je više od Salamona. Kad nečisti duh iziđe iz čovjeka, ide kroz pusta mjesta tražeći pokoja i ne nađe ga. Tada kaže: Vratit ću se u kuću svoju, otkuda sam izišao. I došavši nađe ju praznu, pometenu

i ukrašenu. Tada otide i uzme sa sobom sedam drugih drugova gorih od sebe, i ušavši stanuju ondje, i na koncu je ovomu čovjeku mnogo gore nego li s početka. Tako će biti i ovomu zlom naraštaju. Dok je on još govorio silnom svijetu, gle, majka njegova i braća[1] njegova stajali su napolju želeći, da s njime govore: I netko mu reče: Gle, mati tvoja i braća tvoja stoje napolju i žele s tobom da govore. A on odgovori onomu: koji mu javi: Tko je mati moja i tko su braća moja? I pruživši svoju ruku na svoje učenike reče: Eto mati moja i braća moja. Jer tkogod čini volju Oca moga, koji je na nebesima, on je brat moj i sestra i majka.

Prikazanje (Ps. 118, 47, 48). Razmišljat ću o Tvojim zapovijedima, koje veoma ljubim i uzdići ću ruke svoje prema zapovijedima Tvojim, jer ih ljubim.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, žrtve pomirnice, da nas milostivo odriješiš od naših grijeha i da upravljaš srcima našim, koja lutaju, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 5, 2—4). Razumij vapaj moj, pazi na glas molitve moje, Kralju moj i Bože moj, jer se Tebi molim, Gospode!

Popričesna. Primanje Tvoje tajne, Gospode, neka nas očisti i od naših skrovitih

1 Riječju »braća« označuju se u sv. Pismu često, pa i na ovom mjestu, sinovci, nećaci, bratučedi, jer hebrejski jezik nema posebnih riječi da označi ove vrsti rodbinstvo (Isp. I. Mojs. 29, 13).

grijeha i oslobodi neprijateljevih zasjeda, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se. Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Rasvijetli, molimo, Gospode, duše naše svjetlošću Tvoje sjajnosti, da uzmognemo vidjeti, što nam valja činiti i da činimo, što je pravo, po G. n.

Četvrtak iza I. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Lovre in Paneperna.

Ulaz (Ps. 95, 6). Slava je i krasota pred licem njegovim, svetost i veličanstvo u svetinji njegovoj. (Ps. 95, 1). Pjevajte Gospodu pjesmu novu, pjevaj Gospodu sva zemljo! Slava Ocu... Slava je...

Molitva. Pogledaj ... kao na str. 169.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Ezekijela Proroka. (18, 1-9) U one dane: Dođe mi riječ Gospodnja govoreći: Zašto vi među sobom obraćate priču u poslovicu ovu u zemlji Izraelskoj govoreći: Oci zobaše kiselo grožđe, a sinovima trnu zubi? Tako ja bio živ, govori Gospod Bog, ne će vam više biti ova priča za poslovicu u Izraelu. Evo! sve duše moje su: kako duša očina, tako i sinovlja, moja je: duša, koja sagriješi, ona će umrijeti. A čovjek, ako je pravedan i radi po pravu i pravici, i na gorama ne jede, i očiju svojih ne podiže kumirima doma Izraelova: i ne skvrni žene iskrnjega svojega, i ne pristupa ženi u vri-

jeme njezina čišćenja: i nikoga ne vrijeđa: zalog dužniku vraća, ništa silom ne otima, kruh svoj daje gladnome i gologa odijeva; ne daje na kamate, i ništa suviše ne uzima; od nepravde usteže ruku svoju, i pravo sudi između jednoga čovjeka i drugoga; po zapovijedima mojim stupa i zakon moj opslužuje, da djeluje po istini: taj je pravedan, doista će živjeti, veli Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps. 16, 8, 2). Čuvaj me, Gospode, kao zjenicu oka, štiti me pod sjenom krila svojih! Pribavi mi pravdu na sudu, jer Tvoje oči vide, što je pravo.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (15, 21—28). U ono vrijeme izišavši Isus odanle otiđe u krajeve Tirske i Sidonske. I gle, žena Kananejka izišavši iz onih krajeva povika: Smiluj mi se, Gospodine, sine Davidov! Moju kćer vrlo muči đavao. Ali on joj ne odgovori ni riječi. Tada su pristupili njegovi učenici te su ga molili govoreći: Otpusti je, jer viče za nama. On odgovori: Nisam poslan nego k izgubljenim ovcama doma Izraelova. A ona dođe i duboko mu se klanjaše govoreći: Gospodine, pomozi mi! Kad joj on odgovori: Nije pravo uzeti kruh od djece i baciti psićima; reče ona: Da, Gospodine, jer i psići jedu mrvice, što padaju sa stola gospodara njihovih. Tada joj odgovori Isus: Ženo! velika je vjera tvoja, neka se ispuni želja tvoja! I ozdravi njezina kći od one ure. I siđe Isus odanle i dođe k moru Galilejskome i izišavši na goru sjede

ondje. Tada pristupi k njemu vanredno silan svijet vodeći sa sobom hrome, kljaste, slijepe, nijeme i mnoge druge. I položiše ih k njegovim nogama, i on ih izliječi tako, da se silan svijet divio videći nijeme gdje govore, kljaste zdrave, hrome gdje hodaju, slijepe gdje gledaju, i proslaviše Boga Izraelova.

Prikazanje (Ps. 33, 8, 9). Anđeo Gospodnji lebdi oko svih, koji ga se boje, štiti ih i on će ih osloboditi. Kušajte i vidite, kako je dobar Gospod.

Tajna. Molimo, Gospode, da nas spasu ove žrtve, koje Ti prinosimo za spasonosnog posta, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Iv. 6, 15). Hljeb, koji ću ja dati, tijelo je moje za život svijeta.

Popričesna. Obiljem nas, Gospode, svojih darova, uzdigni nad zemaljska dobra i obnovi vječnom pomoću, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Daj, molimo, Gospode, kršćanskom puku, da dobro upozna one istine, koje ispovijeda i ljubi nebeski dar, što ga prima, po G. n.

Kvatrni petak.

Zbor kod 12. sv. apostola.

Ulaz (Ps. 24, 17, 18). Iz tjeskoba mojih izbavi me, vidi poniženje i muku moju i oprosti sve grijehe moje! (Ps. 24, 1, 2). K

Tebi, Gospode, uzdižem dušu svoju, Bože moj, u Te se ufam, ne daj, da se zastidim. Slava Ocu... Iz tjeskobe...

Molitva. Budi, Gospode, milostiv puku svome i u svome milosrđu okrijepi dobrohotnom pomoću one, koje si učinio da Te štuju, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Ezekijela Proroka. (Ez. 18, 20-28) Ovo govori Gospod Bog: Duša, koja sagriješi, umrijet će: sin ne će nositi bezakonje očino, niti će otac nositi bezakonje sinovljevo; na pravedniku će biti pravednost njegova, a na bezbožniku će biti bezbožnost njegova. Ako li se bezbožnik pokaje od svih grijeha svojih, koje je učinio, i bude opsluživao sve zapovijedi moje, i bude djelovao po pravu i pravici: živjet će doista, i ne će umrijeti. Bezakonja njegovih, što ih je god učinio, ne ću se spominjati: u pravednosti svojoj, po kojoj je djelovao, živjet će. Zar ja hoću smrt bezbožnikovu, govori Gospod Bog, a ne da se odvrati od putova svojih, i živi? Ali kad bi se pravednik odvratio od pravednosti svoje, i činio nepravdu po svim ogavnostima, koje obično čini bezbožnik, zar će živjeti? Pravedna djela njegova, što je god činio, ne će se spominjati: u zlodjelu, što ga je počinio, i u grijehu, kojim je sagriješio, u njima će umrijeti. Još govorite: nije prav put Gospodnji. Čujte dakle, dome Izraelov: zar put moj nije prav? nijesu li radije vaši putovi nepravi? Jer kad pravednik odstupi

od pravednosti svoje, i zlo učini, umrijet će u tom: u nepravdi, koju je učinio, umrijet će. A kad se bezbožnik obrati od bezbožnosti svoje, koju je učinio, i bude djelovao po pravu i pravici: on će oživjeti dušu svoju. Jer kad promisli i odvrati se od svih bezakonja svojih, što ih je učinio; doista će živjeti i ne će umrijeti: veli Gospod Bog svemogući.

Na stepenicama (Ps. 85, 2, 6): Spasi slugu svojega, Bože moj, koji se uzda u Tebe! Čuj Gospode, molitvu moju!

Zavlaka kao na str. 153.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (5, 1—15). U ono vrijeme bijaše židovski blagdan, i uziđe Isus u Jerusalem. A u Jerusalemu je kod ovčjih vrata ribnjak, koji se hebrejski zove Bethesda, i ima pet trijemova. U njima je ležalo veliko mnoštvo bolesnih, slijepih, hromih, sušičavih, koji su čekali, da se zamuti voda. Anđeo je pak Gospodnji silazio u određeno vrijeme u ribnjak i zamutio vodu; koji je dakle najprije sišao, kad se voda zamutila, ozdravio je, bolovao od koje mu drago bolesti. Ondje je bio neki čovjek, koji je bio bolestan trideset i osam godina. Kad vidje Isus ovoga gdje leži i opazi, da je već odavno bolestan, reče mu: Hoćeš li da ozdraviš? Odgovori mu bolesni: Gospodine, nemam čovjeka, da me spusti u ribnjak, kad se zamuti voda; dok ja dođem, drugi siđe prije mene. Kaže mu Isus: Ustani, uzmi svoju postelju i hodi. I odmah ozdravi taj čovjek, uzme svoju postelju, i hodao je nao-

kolo. A taj je dan bila subota. Zato su govorili Židovi onomu, koji je ozdravio: subota je, nije ti dopušteno da nosiš svoj krevet. Odgovori im: Koji me izliječi, reče mi: Uzmi krevet svoj i hodi! Oni ga dakle zapitaše: Tko je onaj čovjek, koji ti reče: uzmi krevet svoj i hodi? Ali onaj, koji je ozdravio, nije znao, tko je, jer se Isus uklonio, pošto je bilo ondje mnogo ljudi. Poslije ga nađe Isus u hramu i reče mu: Eto si ozdravio, ne griješi više, da ti se što gore ne dogodi. Otide onaj čovjek i javi Židovima, da je Isus onaj, koji ga je izliječio.

Prikazanje (Ps. 102, 2, 5). Blagosivaj, dušo moja, Gospoda i ne zaboravljaj ni jednoga dobročinstva njegova, pa ćeš se obnoviti u mladenačkoj snazi poput orla.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, darove, što Ti ih prinosi naša služba i milostivo blagoslovi ono, što nam darivaš, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 6, 11). Neka se zastide i smetu jako svi neprijatelji moji, neka se još jednom zastide brzo veoma.

Popričesna. Učinkom ove tajne, neka se, Gospode, očiste naše mane i ispune pravedne želje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Usliši nas, milosrdni Bože i pokaži dušama našim svijetlo svoje milosti, po G. n.

Kvatrna subota u Korizmi.

Zbor kod sv. Petra.

Ulaz (Ps. 87, 3). Vinula se molitva moja pred lice Tvoje, čuj molitvu moju, Gospode! (Ps. 87, 2). Gospode, Bože spasenja mojega, danju i noću vapijem k Tebi. Slava Ocu... Vinula se...

Iza »Gospode pomiluj« dijeli se prva tonsura.

Pomolimo se! Prignite koljena! Dignite se! Pogledaj blagostivo, Gospode, puk svoj i bičeve svoje srdžbe od njega milostivo odvrati, po G. n.

Čitanje knjige Deuteronomija (26, 12—19). U one dane reče Mojsije narodu govoreći: Kad si predao desetinu od svih plodova, kaži Gospodu Bogu svome: Uzeo sam iz kuće ono, što je posvećeno Bogu i predao sam leviti, strancu, siroti i udovici, kako si mi zapovjedio. Nisam mimoišao zapovijedi Tvojih, niti sam zaboravio na ono, što si mi naložio. Bio sam poslušan glasu Gospoda Boga mojega i učinio sam sve, kako si mi zapovjedio. Pogledaj, dakle, iz svetišta svoga i iz uzvišenog stana svoga u nebesima i blagoslovi puk svoj Izraelov, i zemlju, koja teče medom i mlijekom, blagoslovi, kako si se zakleo ocima našim. Danas ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio, da izvršiš zapovijedi njegove i odredbe iz svega srca svoga i iz sve duše svoje. Danas si izabrao Gospoda, da ti bude Bog i da hodaš njegovim putevima, da vršiš njegove obrede, zapovijedi i odredbe i da budeš podložan njegovoj vlasti. I Gospod te je izabrao danas, da mu budeš

izabranim narodom, kao što ti je govorio, i da vršiš sve zapovijedi njegove. I uzvisit će te nad sve narode, koje je stvorio, na hvalu i slavu Imena svoga, da budeš narod sveti Gospoda Boga svoga, kao što je rekao.

Sada se dijeli prvi niži red: ostiarijat.

Na stepenicama (Ps. 78, 9, 10). Očisti nas, Gospode, od grijeha naših, da možda ne reknu neznabošci: gdje je Bog njihov? Pomozi nam Bože, spasitelju naš, i radi časti imena svoga, Gospode, izbavi nas!

Pomolimo se! Prignite koljena! Dignite se! Pogledaj na nas, Bože, zaštitniče naš i podaj, da mi, koje pritište teret naših grijeha, primivši Tvoje milosrđe, slobodnom dušom Tebi služimo, po G. n.

Čitanje knjige Deuteronomija (11, 22-25). U one dane reče Mojsije sinovima izraelskim: Budete li vršili zapovijedi, što vam ih ja dajem danas, budete li doista ljubili Gospoda Boga svoga i budete li išli njegovim putevima, priljubivši se uza nj, raspršit će Gospod sve narode ove[1] pred licem vašim i vladat ćete nad njima, premda su veći i jači od vas. Svaki će pedalj zemlje, na koji stupite nogom svojom, biti vaš. Vaše će se granice rasprostirati od pustinje i Libanona i velike rijeke Eufrata sve do zapadnoga mora. Nitko vam se ne će moći oduprijeti. Gospod će Bog vaš uliti svima strah i trepet

1 Poganske narode u Palestini. — Kako krasna primjena ovog starozavjetnog obećanja na duhovni svijet novog zavjeta!

pred vama po svoj zemlji, na koju stupi noga vaša, kao što vam reče Gospod Bog vaš.

Sada slijedi drugi niži red: lektorat.

Na stepenicama (Ps. 83, 10, 9). Zaštitniče naš, Bože, pogledaj i vidi sluge svoje. Gospode, Bože nad vojskama, usliši molitve slugu svojih!

Pomolimo se! Prignite koljena! Dignite se! Čuj, Gospode, molbe naše, da po Tvojem daru uzmognemo biti i u sreći ponizni i u nesreći puni pouzdanja, po G. n.

Čitanje knjige Makabejaca (II, 1, 23-26, 27). U one dane rekoše svi svećenici molitvu, dok se svršavala žrtva. Jonata je započeo, a svi su ostali odgovarali. A molitva Nehemije glasi ovako: Gospode Bože, stvoritelju svega, pravedni i milosrdni, jedini dobri kralju, jedini odlični, jedini pravedni, svemogući i vječni, Ti oslobađaš Izraela od svega zla, Ti si učinio oceve naše svojim izabranicima i Ti si ih posvetio: primi žrtvu u ime cijeloga puka svoga Izraela i čuvaj svoj dio i posveti ga, da znadu neznabošci, da si Ti Bog naš.

Sda slijedi treći niži red: eksorcistat.

Na sepenicama (Ps. 89, 13). Obrati se, Gospod, na čas, i blag budi svojim slugama. Gospode Ti si nam utočište od koljena do koljena.

Pomolno se! Prignite koljena! Dignite se! Molimo, Gospode, usliši milostiv molbe puka svoga, te nas, koji pravedno trpimo radi grijeha sojih, poradi slave imena svoga milosrdno izbavi, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (Crkv. 36, 1—10). Smiluj se nama, Bože vasione, pogledaj na nas i pokaži nam svijetlo milosrđa svoga. Pošlji strah svoj nad narode, koji ne traže tebe, da spoznaju, da nema Boga osim tebe i da pripovijedaju divna djela tvoja. Uzdigni ruku svoju nad strane narode, da vide moć tvoju. Jer kao što si se na nama pokazao svetim pred njihovim očima, tako pokaži i na njima, pred našim očima, da si moćan, da te spoznaju, kao što smo i mi spoznali, da nema Boga osim tebe, Gospode! Obnovi čudesa i opetuj znakove, proslavi ruku svoju i desnicu svoju. Uništi protivnika i kazni neprijatelja, požuri vrijeme (izbavljenja) i sjeti se kraja, da pripovijedaju divna djela tvoja, Gospode, Bože naš!

Sada se dijeli četvrti niži red: akolitat.

Na stepenicama (Ps. 140, 2). Vinula se, Gospode, preda Te molitva moja kao kad tamjanov, dizanje ruku mojih kao žrtva večernja.

Pomolimo se! Prignite koljena! Dignite se! Djela naša, molimo, Gospode, milošću svojom pretječi i pomoću svojom prati, da se svaka naša molitva i radnja s Tobom vazda počinje i započeta da se s Tobom dovrši, po G. n.

Čitanje, himan i molitva kao u kvatrnu subotu u došašću, str. 95., a zatim se dijeli sv. red subdjakonata.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Solunjanima (I, 5, 14). Braćo, opominjemo vas, korite neuredne, tješite malodušne, pomažite slabima, budite ustrpljivi sa svima. Gledajte, da nitko ne vraća nikome zlo za zlo! Nego svagda revno nastojte o dobru, i među sobom, i prema svima. Radujte se svagda. Molite se bez prestanka. Na svem zahvaljujte, jer to hoće Bog od vas u Kristu Isusu. Duha ne gasite. Proroštva nemojte prezirati. Sve kušajte, dobro zadržite. Uklanjajte se od svake prilike zla. A sam Bog mira da posveti vas cijele, i cijeli vaš duh i dušu, i tijelo da se sačuva bez prijekora za dolazak Gospodina našega Isusa Krista.

Sada se dijeli drugi sveti red: djakonat.

Zavlaka (Ps. 116, 1, 2). Hvalite Gospoda sva plemena, hvalite ga svi narodi! Jer je veliko nad nama milosrđe njegovo i istina njegova ostaje dovijeka.

Sada slijedi treći sveti red: prezbiterat.

Slijedi sv. evanđelje po Mateju, kao na II. nedjelju u korizmi, str. 187.

Prikazanje (Ps. 87, 2, 3). Gospode Bože, spasitelju moj, danju i noću vapijem k Tebi, vinula se molitva moja pred lice Tvoje!

Tajna. Posveti, molimo, Gospode, ovim žrtvama naše postove, da ono, što naša služba izražava vanjskim načinom, u unutrašnjosti našoj izvrše, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 7, 2). Gospode, Bože moj, u Tebe se uzdam, spasi me od svih, koji me progone i izbavi me!

Popričesna. Svetim darovima Tvojim, svemogući Bože, izliječile se naše mane i iz njih proizašla pomoć vječna, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Vjerne Tvoje, Bože, učvrstio željeni blagoslov, da se nikad ne udalje od Tvoje volje i uvijek se raduju tvojim dobročinstvima, po G. n.

II. nedjelja u korizmi.

Zbor kod sv. Marije u Domniki.

Sv. Pavao traži od nas uzdržljivost, čednost, sv. čistoću. A u nedjeljnom evanđelju gledamo nagradu čistoga života: Preobraženje. Kako je lijep čist naraštaj u sjajnosti svojoj!

Ulaz (Ps. 24, 6, 3, 22). Spomeni se samilosti svoje, Gospode, i milosrđa svoga, što je od vijeka, da nikad *ne zavladaju nad nama neprijatelji naši;* izbavi nas, Bože Izraelov, iz svih tjeskoba naših! (Ps. 24, 1, 2). K Tebi, Gospode, uzdižem dušu svoju, Bože moj, u Te se ufam, ne daj, da se zastidim! Slava Ocu... Spomeni se...

Molitva. Bože, koji vidiš, da smo bez svake snage, čuvaj nas izvana i iznutra, te nas obrani od svih tjelesnih suprotivština i očisti nam duše od svih zlih mlisli, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Solunjanima (I, 4, 1-7). Braćo! Molimo vas i opominjemo u Gospodinu Isusu, kao što ste naučili od nas, kako vam treba živjeti i ugađati Bogu, a tako i živite, da što većma napredujete. Jer znate, kakove smo vam dali zapovijedi po Gospodinu Isusu. Jer je *ovo volja Božja: svetost vaša,* da se čuvate od bludnosti; da svaki od vas znade steći svoju

ženu u svetosti i časti; a ne u strastvenoj požudi kao i *neznabošci,* koji ne poznaju Boga; da ne izdate i ne varate u trgovini brata svojega, jer je i Gospodin osvetnik za sve ono, kao što vam i prije kazasmo i posvjedočismo. Jer nas Bog nije pozvao na nečistoću, nego na svetost, po Kristu Isusu, Gospodinu našem.

Na stepenicama (Ps. 24, 17, 18). Umnožile su se nevolje srca mojega, iz tjeskoba mojih izbavi me, Gospode! Vidi poniženje moje i muku moju i oprosti mi sve grijehe moje.

Zavlaka (Ps. 105, 1-4). Slavite Gospoda, jer je dobar, jer je dovijeka milosrđe njegovo! Tko će pripovijedati moćna djela Gospodnja, tko će pjevati njegovu slavu? Blaženi oni, koji su ispravni i čine pravdu u svako doba. Sjeti nas se, Gospode, u brizi svojoj za narod svoj, i posjeti nas spasenjem svojim!

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (17, 1-9). U ono vrijeme uze Isus sa sobom Petra i Jakoba i Ivana, brata njegova, i izvede ih na visoku goru nasamo. I preobrazi se pred njima i zasja se lice njegovo kao sunce, a haljine njegove postadoše bijele kao svijetlo. I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija govoreći s njime. Tada Petar prozbori i reče Isusu: Gospodine, dobro nam je ovdje biti; ako hoćeš, učinit ćemo ovdje tri sjenice, tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu. Dok je on još govorio, gle, sjajan ih oblak zakloni. I gle, glas iz oblaka govoreći: *Ovo je Sin moj ljubezni, koji je po mojoj volji, njega*

slušajte! Kad to čuše njegovi učenici, padoše ničice i silno se pobojaše. Tada pristupi Isus, dohvati ih se i reče: Ustanite i ne bojte se. A oni podignuvši svoje oči nikoga ne vidješe do Isusa sama. I silazeći s gore zapovjedi Isus: Nikome ne kažite, što ste vidjeli, dok Sin čovječji ne ustane od mrtvih.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 118, 47, 48). Promatrat ću zapovijedi Tvoje, koje ljubim veoma i uzdići ću ruke svoje k zakonima Tvojim, jer ih ljubim.

Tajna. Pogledaj, Gospode, molimo Te, na ove žrtve milostivo i podaj, da koriste i našoj pobožnosti i spasenju, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 5, 2-4). Razumij vapaj moj, pazi na glas molitve moje, Kralju moj i Bože moj, jer se Tebi molim.

Popričesna. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, podaj, da Ti ugodnim vladanjem dostojno služe u životu, koje krijepiš svojim svetotajstvima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Ponedjeljak iza II. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Klementa.

Ulaz (Ps. 25, 11, 12). Spasi me, Gospode, i smiluj se meni; noga se moja kreće na ravnom putu, u zajednici ću hvaliti Gospoda. (Ps. 25, 1). Sudi me, Bože, jer sam kročio u

nedužnosti i uzdajući se u Gospoda ne ću obnemoći. Slava Ocu... Spasi me...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da obitelj Tvoja trapeći se u tijelu i uskraćujući sebi jelo slijedi pravdu i uzdržava se od grijeha, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Daniela Proroka. (Dan. 9, 15-19) U one dane: Daniel se pomoli Gospodu govoreći: Gospode Bože naš, koji si izveo puk svoj iz zemlje Egipatske rukom snažnom, i stekao sebi ime, kakvo ti je danas: sagriješismo, zlo učinismo, Gospode, protiv svake pravde tvoje: neka se odvrati, prosim, gnjev tvoj i srdžba tvoja od grada Jerusalema, i od svete gore tvoje. Jer zbog grijeha naših, i bezakonja otaca naših, Jerusalem i puk tvoj posta ruglo svima, koji su okolo nas. Sada dakle, usliši, Bože naš, molitvu sluge svojega, i molbe njegove: sebe samoga radi pokaži lice svoje nad svetinjom svojom, koja je opustjela. Prikloni, Bože moj, uho svoje, i čuj: otvori oči svoje, i vidi rasap naš, i grad, nad kojim je prizvano Ime tvoje: jer upravljamo molitve pred licem tvojim, ne zbog pravednosti svoje, nego zbog velikoga milosrđa tvojega. Usliši Gospode, utaži se, Gospode: pogledaj i učini: ne oklijevaj sebe samoga radi, Bože moj: jer je Ime tvoje prizvano nad gradom, i nad pukom tvojim, Gospode, Bože naš.

Na stepenicama (Ps. 69, 6, 3). Ti si pomoćnik moj i izbavitelj moj, Gospode, ne kasni!

Neka se smetu i postide, koji traže dušu moju!

Zavlaka kao na str. 153.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (8, 21-29). U ono vrijeme reče Isus mnoštvu židovskomu: Ja idem i tražit ćete me i umrijet ćete u svojem grijehu. Kamo ja idem, vi ne možete doći. Tada rekoše Židovi: Ne ćeš li sam sebe ubiti, kad govoriš: Kamo ja idem vi ne možete doći? I reče im: vi ste odozdo, a ja sam odozgo, vi ste od ovoga svijeta, A ja sam vam rekao, da ćete umrijeti u svojim grijesima, jer ako ne uzvjerujete da sam ja, umrijet ćete u svojim grijesima. Tada mu rekoše: tko si ti? Reče im Isus: Svakako to, što vam odavno govorim. Mnogo imam govoriti i suditi o vama, ali onaj, koji me je poslao, istinit je i ja ono govorim u svijetu, što sam čuo od njega. I ne opaziše, da im je govorio o svojem Ocu. Onda im reče Isus: kad podignete Sina čovječjega, onda ćete upoznati da sam ja, i da ništa sam od sebe ne činim, nego kako me je Otac naučio, onako govorim.

Prikazanje (Ps. 15, 7, 8). Blagosivam Gospoda, koji mi je dao razum; svagda imam pred sobom Gospoda, on mi je s desne strane, da ne posrnem.

Tajna. Ova žrtva pomirenja i hvale, Gospode, učinila nas vrijednima Tvoje zaštite, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 8, 2). Gospode, Gospode naš kako je divno ime Tvoje po svoj zemlji!

Popričesna. Ova nas pričest, Gospode, očistila od krivnje i učinila dionicima nebeske okrepe, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave vaše pred Bogom! Primi molitve naše, svemogući Bože, i podaj blagostivo učinak svog običajnog milosrđa onima, kojima darivaš pouzdanje u Tvoju dobrostivost, po G. n.

Utorak iza II. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Balbine.

Ulaz (Ps. 26, 8, 9). Tebi govori srce moje, tebe traži lice moje, lice Tvoje, Gospode, tražim, ne odvrati od mene lica svojega! (Ps. 26, 1). Gospod je svjetlost moja i spasenje moje, koga da se bojim? Slava Ocu... Tebi govori...

Molitva. Molimo, Gospode, usavrši u nama blagostivo pomoć svoju, da ustrajući u svetom postu, Tvojom okrepom izvršimo ono, što smo po Tebi spoznali, da nam valja činiti, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Kraljeva. (III. Kr. 17, 8-16) U one dane: Dođe riječ Gospodnja Iliji Tezbićaninu govoreći: Ustani i pođi u Sareptu Sidonsku, i ostani ondje: jer ondje zapovijedih ženi udovici, da te hrani. I ustavši otide u Sareptu. A kad dođe na

vrata gradska, pojavi se žena udovica kupeći drva, a on ju pozove, i reče joj: Daj mi malo vode u sudu, da se napijem. A kad ona iđaše, da donese, poviče za njom govoreći: Donesi mi, molim te, i komadić kruha u ruci svojoj. A ona odgovori: Tako živ bio Gospod Bog tvoj, nemam kruha do šaku brašna u zdjeli, i kapljice ulja u staklenici, i evo kůpim malo drva, da otidem i zgotovim sebi i sinu svojemu, da pojedemo i umremo. A Ilija joj reče: Ne boj se, nego idi i zgotovi, kako si rekla; ali zgotovi prije meni od to malo brašna hljebac pod pepelom, i donesi mi: a sebi i sinu svojemu zgotovit ćeš poslije. A ovo govori Gospod Bog Izraelov: Brašna u zdjeli ne će ponestati, niti će ulje u staklenici doći na manje do dana, kad će Gospod dati dažd zemlji. A ona otide, i učini kako reče Ilija, i blagova on i ona i domaći njezini: i od onog dana ne ponesta brašna u zdjeli, niti ulje u staklenici dođe na manje, po riječi Gospodnjoj, koju reče preko Ilije.

Na **stepenicama** (Ps. 54, 23, 17, 18, 19). Prepusti Gospodu brige svoje i on će te uzdržati. Kad sam vapio Gospodu, uslišao je glas moj od onih, koji mi se približavahu.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (23, 1-12). U ono vrijeme reče Isus narodu i svojim učenicima: Na Mojsijevu stolicu sjedoše književnici i farizeji. Sve dakle, što vam kažu, držite i činite, ali po njihovim djelima nemojte činiti, jer govore, a ne čine. Vežu teška i nesnosna bremena i tovare

na pleća ljudska, a prstom svojim ne će da ih maknu. Sva svoja djela čine, da ih ljudi vide, jer raširuju svoje zapise i prave velike rese na haljinama svojim. Najvole začelje na gozbama i prva mjesta po zbornicama, i da ih pozdravljaju na trgovima i da ih ljudi zovu »rabi«. Ali vi se ne zovite »rabi«, jer je jedan vaš učitelj, a vi ste svi braća. I ocem svojim ne zovite nikoga na zemlji, jer je jedan otac vaš nebeski. Niti se zovite vođe, jer je jedan vaš vođa: Krist. Najveći između vas, neka vam bude sluga. A koji sebe uzvisuje, ponizit će se, i koji sebe ponizuje, uzvisit će se.

Prikazanje (Ps. 50, 3). Smiluj mi se, Bože, po velikom milosrđu svojem i uništi, Gospode, krivicu moju!

Tajna. Posveti nas, Gospode, pomiren ovim otajstvima, očisti od zemaljskih mana i dovedi k nebeskim darovima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 9, 2, 3). Pripovijedat ću sva divna djela Tvoja, radovat ću se u Tebi i slaviti ime Tvoje, Višnji!

Popričesna. Daj, molimo Te, Gospode, da budemo uvijek poslušni Tvojim zapovijedima, te postanemo dostojnima Tvojih svetih darova, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Čuj, Gospode, naše prošnje i izliječi bolesti duša

naših, da se uvijek radujemo u Tvojem blagoslovu, primivši oproštenje, po G. n.

Srijeda iza II. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Cecilije.

Ulaz (Ps. 37, 22, 23). Ne ostavljaj me, Gospode, Bože moj, ne odstupaj od mene, u pomoć mi priteci, Gospode, Bože, spasitelju moj! (Ps. 37, 2). Gospode, ne pokaraj me u jarosti svojoj i ne kazni me u gnjevu svojem! Slava Ocu... Ne ostavljaj...

Molitva. Pogledaj, molimo, Gospode, blagostivo na puk svoj i dopusti, da prekinu sa škodljivim manama, kojima nalažeš da se uzdržavaju od tjelesne hrane, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Knjige Estere. (Est. 13, 8-11, 15-17) U one dane: Mardohej se pomoli Gospodu govoreći: Gospode, Gospodaru, Kralju svemogući, sve je u vlasti tvojoj, i nema nikoga, koji bi se mogao oprijeti volji tvojoj, ako odlučiš, da Izraela spasiš. Ti si stvorio nebo i zemlju, i sve što se pod nebeskim krugom nalazi. Gospodar si svemu i nema ko bi odolio veličanstvu tvojemu. I sada, Gospode Kralju, Bože Abrahamov, smiluj se puku svome, jer nas neprijatelji naši hoće da satru, i nasljedstvo tvoje da unište. Ne prezri dijela svojega, što si ga za se otkupio iz Egipta. Usliši molitvu moju, i budi milostiv nasljedstvu svojemu, i obrati žalost našu u radost, da živi slavimo Ime tvoje, Gospode, i ne zatvaraj usta onih, koji ti pjevaju: Gospode, Bože naš.

Na stepenicama (Ps. 27, 9, 1). Spasi, Gospode, puk svoj i blagoslovi nasljedstvo svoje! K Tebi, Gospode, vapim, Bože moj, nemoj šutjeti preda mnom, jer sam onda sličan onima, koji silaze u grob.

Zavlaka kao na str. 153.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (20, 17-28). U ono vrijeme: Ulazeći Isusu u Jerusalem, uze dvanaest učenika na samo, i reče im: Evo ulazimo u Jerusalem, i sin čovječji bit će predan poglavicama svećeničkim i književnicima, i sudit će ga na smrt, i predat će ga neznabošcima, da bude porugan i bičevan, i na križ propet, i treći će dan uskrsnuti. Tada pristupi k njemu mati sinova Zebedejevih sa svojim sinovima, klanjajući mu se i moleći ga za nešto. A on joj reče: Što hoćeš? Reče mu: Reci, da ova dva moja sina sjednu u kraljevstvu tvome, jedan s desne tvoje, a drugi s lijeve. A Isus odgovarajući reče: Ne znate, što pitate. Možete li popiti čašu, koju ću ja ispiti? Rekoše mu: možemo. Reče im: Čašu ćete moju doista ispiti; ali da sjednete meni s desne ili s lijeve, ja nijesam vlastan, da vam dadem, nego kojima je pripravio Otac moj. I čuvši desetorica, rasrdiše se na ona dva brata. A Isus ih dozva k sebi i reče: Znate, da poglavice narodâ vladaju nad njima, i velikaši vrše vlast nad njima. Ali među vama da ne bude tako: nego koji god ushtjede da bude među vama veći, neka bude vaš poslužnik; i koji god ushtjede da bude među vama prvi, nek bude vaš sluga.

Kao što ni Sin čovječji nije došao da bude služen, nego da služi, i da dušu svoju dade u otkup za mnoge.

Prikazanje (Ps. 24, 1-3). K Tebi, Gospode, dižem dušu svoju, Bože moj, u Te se ufam, ne daj, da se zastidim, i da mi se ne podsmijevaju neprijatelji moji; ne, nitko od onih, koji Te čekaju, ne će se zastidjeti!

Tajna. Pogledaj milostivo, Gospode, žrtve, koje Ti prikazujemo i ovom svetom izmjenom odriješi okove naših grijeha, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 10, 8). Pravedan je Gospod i on ljubi pravdu, oko njegovo pazi na pravednost.

Popričesna. Primivši, Gospode, svete tajne, molimo Te, da u nama ojača vječno spasenje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Bože, koji ljubiš i obnavljaš nedužnost, upravljaj srca svojih slugu prama sebi, da primivši žar revnosti Tvoga Duha, u vjeri budu stalni i u činu djelotvorni, po G. n.

Četvrtak iza II. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Marije preko Tibera.

Ulaz (Ps. 69, 2, 3). Bože, u pomoć mi priteci, Gospode, pohiti da mi pomogneš! Nek se smetu i postide, koji traže dušu moju! (Ps. 69, 4). Još jednom neka se zasrame,

koji mi hoće zlo. Slava Ocu... Bože u pomoć...

Molitva. Podaj nam, molimo, Gospode, pomoć svoje milosti, da ustrajući, kako je prikladno, u postu i molitvi, budemo oslobođeni od neprijatelja duše i tijela, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Jeremije Proroka (Jer. 17, 5-10) Ovo govori Gospod Bog: Proklet čovjek, koji se uzda u čovjeka, i oslanja se na tjelesnu snagu, a od Gospoda odstupa srce njegovo. Jer će biti kao vrijes u pustinji, koji ne osjeća, kad dođe dobro: nego raste u presahloj pustinji, u zemlji slanoj, u kojoj se ne može prebivati. A blagoslovljen čovjek, koji se uzda u Gospoda, i kome je Gospod uzdanje. Jer će biti kao stablo presađeno kraj voda, koje do vlage pušta žile svoje: i ne boji se, kad nastane žega. Njegovo će se lišće zeleniti, i u vrijeme suše ne će biti zabrinuto, i nikad ne će prestati donositi rod. Opako je srce sviju, i neistraživo; ko će ga poznati? Ja, Gospod, koji istražujem srce i iskušavam bokove: koji dajem svakome prema djelu njegovu i prema plodu namisli njegovih: govori Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps. 78, 9, 10). Očisti nas, Gospode, od grijeha naših, da možda ne reknu neznabošci: gdje je Bog njihov? Pomozi nam, Bože, spasitelju naš i radi slave imena svoga izbavi nas!

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (16, 19-31). U ono vrijeme reče Isus farizejima: Čovjek

je neki bio bogat, i oblačio se u grimiz i u bez, i gostio se sjajno svaki dan. A bio je jedan prosjak po imenu Lazar, koji je ležao pred njegovim vratima pun čirova, i želio da se nasiti mrvicama, koje su padale sa stola bogataša, ali nitko mu nije dao; i psi su dolazili i lizali čirove njegove. Umrije prosjak i odnesoše ga anđeli u krilo Abrahamovo. Ali umrije i bogataš i zakopaše ga u paklu. Kad je bio u mukama, podiže svoje oči i ugleda izdaleka Abrahama i Lazara u krilu njegovu. I povikavši reče: Oče Abrahame, smiluj se meni, i pošalji Lazara, neka umoči u vodu vrh od svoga prsta, da mi rashladi jezik, jer se silno mučim u ovom plamenu. Abraham mu odgovori: Sinko, sjeti se, da si ti primio dobra svoja u svom životu, a Lazar jednako zlo; sad se on tješi, a ti se silno mučiš. I povrh svega toga: velika je i vječna propast među nama i vama, da oni, koji bi htjeli odavle prijeći k vama, ne mogu, niti oni odanle k nama prelaziti. Tada reče: Molim te dakle, oče, da ga pošalješ kući moga oca; jer imam petero braće, neka ih opomene, da ne bi i oni došli u ovo mjesto od muka. Reče mu Abraham: Imaju Mojsija i proroke, neki njih slušaju. Ali on odgovori: Ne, oče Abrahame, nego, ako im tko od mrtvih dođe, činit će pokoru. Tada mu reče: Ako ne slušaju Mojsija i proroka, da tko i od mrtvih ustane, ne će vjerovati.

Prikazanje (Izl. 32, 13, 14). Pomoli se Mojsije pred licem Gospoda Boga svojega govoreći: Zašto se, Gospode, srdiš na puk svoj? Ublaži srdžbu svoju! Sjeti se Abrahama, Isaka i Jakoba, kojima si obećao zemlju, kojom teče mlijeko i med. I ublažio je Gospod srdžbu svoju nad pukom svojim.

Tajna. Ovom nas žrtvom, Gospode, posvetio post, namijenjen Tvojem imenu, da služba naša izvrši u nutrašnjosti ono, što vanjskim načinom čini, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Iv. 6, 57). Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, u meni ostaje i ja u njemu, veli Gospod.

Popričesna. Neka nas, molimo, Gospode, ne ostavi Tvoja milost, nego neka nas posve prikloni svetoj službi i pribavi nam Tvoju pomoć, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Bliz budi, Gospode, slugama svojima i darivaj vječnu dobrotu onima, koji Te mole, te onima, koji slave Tebe kao svoga početnika i upravitelja, obnavljaj, što su skupili i očuvaj, što si obnovio, po G. n.

Petak iza II. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Vitalisa.

Ulaz (Ps. 16. 15). Ja ću osvanuti pred licem Tvojim u pravdi i Tvoja će me ljepota obuzeti, kad uskrsnem. (Ps. 16, 1). Čuj, Gospode, moje pravedne tužbe, pazi na molbu moju! Slava Ocu... Ja ću osvanuti...

Molitva. Daj, molimo, svemogući Bože, da nas očisti sveti post, te dopustiš, da stignemo do narednih svetkovina čista srca, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Postanka (Post. 37, 6-22). U one dane: Reče Josip braći svojoj: Čujte san moj, što sam snio: Pričini mi se, da vežemo snoplje u polju: i moj snop kao da ustaje i stoji, a vaši snopovi stojeći unaokolo, kao da se klanjaju mojemu snopu. Odgovoriše braća njegova: Zar ćeš biti kralj naš? ili zar ćemo se pokoravati volji tvojoj? I ti sni i govori podpiriše još više zavist i mržnju. I drugi san usnije, koji pripovjedi braći svojoj govoreći: Vidjeh u snu kao da mi se klanjaju sunce i mjesec, i jedanaest zvijezda. Kad to pripovjedi ocu svojemu i braći svojoj, prekori ga otac njegov i reče: Što znači taj san, koji si snio? Zar ćemo se ja, i mati tvoja, i braća tvoja tebi klanjati do zemlje? I nenaviđahu mu braća njegova, otac pak o tom šuteći razmišljaše. A kad braća njegova pasući stada očeva boravljahu u Sihemu, reče mu Izrael: Braća tvoja pasu ovce u Sihemu: dođi, da te pošljem k njima. Kad on odgovori: Evo me! reče mu: Idi i vidi, je li sve dobro kod braće tvoje, i kod stoke: i javi mi, što se radi. Poslan iz doline Hebronske, dođe u Sihem: i čovjek neki nađe ga, gdje luta po polju, i upita ga, što traži. A on odgovori: Tražim braću svoju: pokaži mi, gdje pasu stada. Reče mu čovjek: Otidoše iz ovoga

mjesta, a čuh ih gdje govore: Idimo u Dotain. Otide dakle Josip za braćom svojom, i nađe ih u Dotainu. A kad ga oni ugledaše iz daleka, prije nego pristupi k njima, naumiše, da ga ubiju; i govorahu među sobom: Eto! ide sanjar: hajde, da ga ubijemo i bacimo u stari zdenac, i reći ćemo: Nemila ga je zvijer proždrla; pa će se tada vidjeti, što mu koriste sni njegovi. A čuvši ovo Ruben, nastojaše, da ga izbavi iz ruku njihovih, i govoraše: Nemojte ga ubiti, ni krvi prolijevati: nego ga bacite u ovaj zdenac, koji je u pustinji, i sačuvajte ruke svoje neokaljane: a ovo govoraše hoteći ga izbaviti iz ruku njihovih, i povratiti ocu svojemu.

Na stepenicama (Ps. 119, 1, 2). U svojoj tjeskobi vapijem Gospodu, i on me sluša. Gospode, izbavi dušu moju od usana bezbožnih i od jezika lukavog.

Zavlaka kao na str. 153.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (21, 33-46). U ono vrijeme reče Isus mnoštvu židovskomu i poglavarima svećeničkim ovu priču: Bijaše domaćin, koji posadi vinograd i ogradi ga plotom i iskopa u njemu tijesak i sagradi kulu i dade ga vinogradarima u zakup i otide u tuđi kraj. Kad se približi vrijeme rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima, da prime rodove njegove. Ali vinogradari pohvatavši sluge njegove, jednoga izbiše, jednoga ubiše, a jednoga kamenovaše. Opet posla druge sluge, više nego prije, i učiniše im isto tako. A na posljetku posla k njima Sina svoga. Kad vinogradari

vidješe Sina, rekoše među sobom: Ovo je baštinik; ajde da ga ubijemo, i imat ćemo baštinu njegovu. I uhvatiše ga, izbaciše ga iz vinograda i ubiše. Kad dođe dakle gospodar vinograda, šta će učiniti onim vinogradarima? Rekoše mu: Zločince će zlom smrću pogubiti, a vinograd će svoj dati u zakup drugim vinogradarima, koji će mu dati rod u pravo vrijeme. Reče im Isus: Zar niste nikad čitali u Pismima: »Kamen, koji odbaciše graditelji, ovaj posta ugaoni kamen. Od Gospodina postade ovo; i divno je u očima našim«. Zato vam kažem, da će se od vas uzeti kraljevstvo Božje i dat će se narodu, koji donose rodove njegove. I tko padne na taj kamen, razbit će se, a na koga on padne, satrt će ga. I čuvši veliki svećenici i farizeji njegove priče razumješe, da za njih govori. I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda, jer ga držahu za proroka.

Prikazanje (Ps. 39, 14, 15). Gospode, pohiti da mi pomogneš! Nek se zastide i smetu ujedno, koji traže dušu moju da je uzmu. Gospode, pohiti da mi pomogneš!

Tajna. Ove žrtve, Gospode, ostale djelotvorne u nama, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 11, 8). Čuvaj nas, Gospode, vazda i štiti od ovog pokoljenja!

Popričesna. Daj, Gospode, molimo, da primivši zalog vječnog spasenja tako težimo za spasenjem, te ga doista i dostignemo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Podaj, molimo, Gospode, puku svomu zdravlje duše i tijela, te prianjajući uz dobra djela, bude dostojan, da ga Ti uvijek štitiš svojom moću, po G. n.

Subota iza II. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Marcelina i Petra.

Ulaz (Ps. 18, 8). Zakon je Gospodnji bezprijekoran, on krijepi duše; svjedočanstvo je Gospodnje neprevarljivo, ono daje mudrost malenima. (Ps. 18, 1). Nebesa navieštaju slavu Božju, nebeski svod naviješta, kako su divna djela njegovih ruku! Slava Ocu... Zakon je...

Molitva. Podaj, molimo, Gospode, našim postovima spasonosni učinak, da trapljenje tijela, što ga prihvatismo, prijeđe u snagu naših duša, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Postanka. (Post. 27, 6-40) U one dane: Reče Rebeka sinu svome Jakovu: Čuh oca tvojega, gdje govori s Esavom, bratom tvojim, i gdje mu kaže: Donesi mi od lova svojega, i zgotovi jelo, da blagujem, pa da te blagoslovim pred Gospodom prije nego umrem. Sada dakle, sine moj, pristani na savjet moj: idi k stadu, i donesi mi dva najbolja kozlića, da zgotovim od njih ocu tvojemu jelo, koje on rado jede; da kad doneseš, i on uzblaguje, blagoslovi te prije nego umre. A on joj odgovori: Znaš, da je Esav, brat moj, čovjek runjav, a ja

bez dlake: ako me opipa otac moj i osjeti, bojim se, da ne pomisli, da sam ga htio prevariti, te navedem na se prokletstvo mjesto blagoslova. A mati će njemu: Na meni, reče, neka bude to prokletstvo, sine moj: samo poslušaj glas moj, te otidi i donesi, što rekoh:. Otide i donese, te dade materi. A ona zgotovi jelo, kako je znala, da je po volji ocu njegovu. I obuče ga u najljepše haljine Esavove, koje imađaše kod sebe u kući, i kozlećim kožicama obloži ruke, i pokri golo na vratu. I dade mu jelo i predade kruh, koji bješe izpekla. A on unesavši reče: Oče moj! A on odgovori: Čujem. Ko si ti, sine moj? I reče Jakov: Ja sam Esav, prvorođenac tvoj: učinih, kako si mi zapovjedio; ustani, sjedi i blaguj od lova mojega, da me blagoslovi duša tvoja. I opet Izak reče sinu svojemu: Kako si tako brzo mogao naći, sine moj? A on odgovori: Božja volja bi, da brzo izađe preda me, što hotijah. A Izak reče: Pristupi ovamo, da te opipam, sine moj, i da okušam, jesi li ti sin moj Esav ili ne. Pristupi on ocu, i opipavši ga Izak reče: Glas zaista, glas je Jakovljev, ali ruke, ruke su Esavove. I ne pozna ga, jer mu ruke bijahu runjave kao u starijega. Blagosivljajući ga dakle reče: Ti li si sin moj Esav? Odgovori: Ja sam. A on: Donesi mi, reče, jelo od lova svojega, sine moj, da te blagoslovi duša moja. I kad bi doneseno i on blagova, donese mu i vina. I napivši se reče mu: Pristupi k meni, i cjeluj me, sine moj. Pristupi

i cjeliva ga. I odmah, kad osjeti miris haljina njegovih, blagosiljajući ga reče: Evo miris sina mojega, kao miris plodnoga polja, koje blagoslovi Gospod! Bog ti dao od rose nebeske, i od pretiline zemaljske; i žita i vina izobila! I narodi ti služili i klanjala ti se plemena: budi gospodar braći svojoj, i klanjali se pred tobom sinovi matere tvoje! Proklet bio, koji bude tebe proklinjao, a blagoslovima obilovao, koji bude tebe blagosiljao! Istom što Izak dovrši besjedu, i Jakov iziđe na dvor, dođe Esav i donese ocu kuhano jelo od lova govoreći: Ustani, oče moj, i blaguj od lova sina svojega, da me blagoslovi duša tvoja. Reče mu Izak: A ko si ti? A on odgovori: Ja sam Esav, sin tvoj prvorođeni. Tada se prepade Izak i zabuni se veoma, te čudeći se preko mjere, reče: Ko je dakle onaj, koji mi čas prije donese lova, što ulovi, te blagovah od svega prije, nego si ti došao? I blagoslovih ga, te će i ostati blagoslovljen. Čuvši Esav riječi očeve, riknu silnim glasom, i rastužen reče: Blagoslovi također i mene, oče moj! A on reče: Dođe rođeni brat tvoj s prijevarom, i primi tvoj blagoslov. A on doda: Pravom je nazvano ime njegovo Jakov: jer me eto već drugi put prevari: prije mi uze prvenaštvo, a sad opet ugrabi blagoslov moj. Opet reče ocu: Zar nijesi pridržao i za mene blagoslov? Odgovori Izak: Njega postavih za gospodara tebi, i svu braću njegovu podložih vlasti njegovoj: ukrijepih ga žitom i vinom; što dakle da sad još učinim tebi,

sine moj? A Esav mu reče: Zar samo jedan blagoslov imaš, oče? Molim te, blagoslovi i mene! I kad počne plakati i silno jaukati, ganu se Izak i reče mu: U pretilini zemaljskoj, i u rosi nebeskoj odozgo bit će blagoslov tvoj.

Na stepenicama (Ps. 91, 2, 3). Dobro je slaviti Gospoda i pjevati imenu Tvomu, Višnji, naviještati jutrom milosrđe Tvoje i istinu Tvoju noću.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (15, 11-32). U ono vrijeme reče Isus farizejima i književnicima ovu priču: Neki je čovjek imao dva sina. I mlađi od njih reče ocu: Oče, daj mi dio od imanja, što pripada meni. I podijeli im imanje. I iza nekoliko dana pokupivši sve mlađi sin otide u daleku zemlju, i ondje prosu imanje svoje živeći raspušteno. A kad on sve potroši, postade veliki glad u onoj zemlji, i on stade oskudijevati. I otide i pribi se kod jednoga građanina one zemlje. I on ga posla u svoja polja, da pase svinje. I želio je da napuni svoj trbuh mahunama, što su svinje jele, i nitko mu ih nije davao. A došavši k sebi reče: Koliko najamnika oca moga imaju hljeba i suviše, a ja ovdje umirem od gladi! Ustat ću i poći ću k ocu svomu i reći ću mu: Oče, sagriješio sam protiv neba i protiv tebe. Više nisam vrijedan nazvati se sin tvoj, primi me kao jednoga od svojih najamnika. I ustavši otide k ocu svomu. Kad je on još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i sažali mu se i potrčavši pade mu oko vrata i poljubi ga.

Tada mu sin reče: Oče, sagriješio sam protiv neba i protiv tebe. Više nisam vrijedan da se zovem sin tvoj. A otac reče slugama svojim: Brzo iznesite najljepšu haljinu i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuću na noge, i dovedite ugojeno tele te zakoljite, da jedemo i da se veselimo, jer ovaj sin moj bio je mrtav i oživio je, bio je izgubljen i našao se. I stadoše se veseliti. A sin je njegov stariji bio u polju. Kad dođe te se približi kući, ču glazbu i igru. I dozvavši jednoga od slugu zapita, šta je to? On mu reče: Tvoj je brat došao, i tvoj je otac zaklao ugojeno tele, što ga je opet našao zdrava. A on se rasrdi i nije htio da uđe. Tada iziđe njegov otac i stade ga moliti. Ali on odgovori svomu ocu: Gle, toliko te godina služim, i nikad nisam prestupio tvoje zapovijedi, pa mi nikad nisi dao ni jareta, da bih se razveselio sa svojim prijateljima, a kad je došao taj sin tvoj, koji je razasuo imanje s bludnicama, zaklao si mu ugojeno tele. A on mu reče: Sine, ti si svagda sa mnom i sve je moje tvoje. Ali se trebalo proveseliti i obradovati, jer ovaj brat tvoj bio je mrtav i oživio je, bio je izgubljen i našao se.

Prikazanje (Ps. 12, 4, 5). Prosvijetli oči moje, da ne zaspim na smrt, da ne reče neprijatelj moj: nadvladao sam ga.

Tajna. Umilostivljen ovim žrtvama, dopusti, Gospode, da nas ne terete tuđi grijesi, kad molimo, da nas odriješiš od vlastitih, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.
Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Lk. 15, 32). Treba, sine, da se veseliš, jer je brat tvoj bio mrtav i oživio je, bio je izgubljen i našao se.

Popričesna. Žrtvovanje Tvoje tajne, Gospode, neka prodre u dubine našega srca i neka nas svojom moću učini svojim dionicima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Čuvaj, molimo, Gospode, obitelj svoju neprestanom pažnjom, da nebeska zaštita štiti one, koji se uzdaju jedino u nadu nebeske milosti, po G. n.

Treća nedjelja u korizmi.

Zbor kod sv. Lovre izvan zidina.

Bog napunja dušu našu mirom i zadovoljstvom, a đavao nas muči nemirom. Tko vlada mojom dušom: Bog ili nečisti duh? Jesam li miran i sretan? Što mi je otelo moje zadovoljstvo? Reci t o ispovjedniku! Ili ćeš biti nijem? Bit će tada sve gore i strašnije u srcu, kojim vlada đavao i strast.

Ulaz (Ps. 24, 15, 16). Oči su moje uvijek upravljene Gospodu, jer on vadi iz zamke noge moje. Pogledaj me i smiluj se meni, jer sam osamljen i ubog! (Ps. 24, 1, 2). K Tebi, Gospode, dižem dušu svoju, Bože moj, u Te se ufam i ne ću se zastidjeti! Slava Ocu ... Oči su moje ...

Molitva. Obazri se, molimo, Gospode, na prošnje poniznih i pruži desnicu svoga veličanstva na obranu našu, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Efežanima (5, 1—9). Braćo! Ugledajte se na Boga, kao ljubezna djeca. I živite u ljubavi, kao što je i Krist ljubio nas i predao sebe za nas kao prinos i žrtvu Bogu na slatki miris. A bludnost i svaka nečistoća ili lakomost neka se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima. Tako i besramnost i ludi govor, ili nepristojne šale, što ne dolikuje, nego radije zahvaljivanje. Jer ovo znajte i upoznajte, da nijedan bludnik, ili nečist, ili lakomac, a to je *idolopoklonik,* nema baštine u kraljevstvu Krista i Boga. Niko vas neka ne vara praznim riječima, jer radi ovih dolazi srdžba Božja na sinove nepokorne. Ne budite dakle drugovi njihovi. Jer *bijaste nekada tama, a sad ste svijetlo u Gospodinu, kao djeca svijetla živite.* Jer je rod svijetla: svaka dobrota i pravda i istina.

Na stepenicama (Ps. 9, 20, 4.). Ustani, Gospode, da se ne ponese čovjek, budi sudac nad narodima! Ti si potisnuo moje neprijatelje, obnemogli su i poništeni su pred licem Tvojim.

Zavlaka (Ps. 122, 1-3). K Tebi uzdižem oči svoje, koji stoluješ na nebesima. Evo, oči su naše upravljene na Gospoda Boga našega, kao oči robova na gospodara i oči robinja na gospodaricu njihovu, dok im se ne smiluje. Smiluj nam se, Gospode, smiluj nam se!

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (11, 14-28). U ono je vrijeme Isus *izgonio đavla,* koji je bio nijem. I kad izagna đavla, nijemi progovori i diviše se ljudi. Ali neki od njih

rekoše: Po Beelzebubu, poglavici đavolskom, izgoni đavle. Drugi su kušajući tražili od njega znak s neba. A on znajući njihove misli, reče im: Svako će kraljevstvo, koje se razdijeli, samo po sebi opustjeti, i kuća će na kuću pasti. Ako je dakle i sotona razdijeljen sam po sebi, kako će stajati kraljevstvo njegovo, kad kažete, da ja po Beelzebubu izgonim đavle. Ako li ja po Beelzebubu izgonim đavle, sinovi vaši po kome ih izgone? Zato će vam oni biti suci. Ali ako ja prstom Božjim izgonim đavle, zacijelo je došlo k vama kraljevstvo božje. Kad jaki naoružan čuva svoj dvor, u miru je sve, što ima. A kad dođe jači od njega, te ga nadvlada, uzme sve oružje njegovo, u koje se uzdao, i razdijeli njegov plijen. Koji nije sa mnom, protiv mene je, i koji sa mnom ne sabira, prosipa. Kad nečisti duh iziđe iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne našavši reče: Vratit ću se u kuću svoju, otkuda sam izišao. I došavši nađe je pometenu i ukrašenu. Tada otide i uzme sa sobom sedam drugih duhova, gorih od sebe i ušavši stanuju ondje, i konačno stanje onog čovjeka postade gore od prvašnjega. Kad je on to govorio, podiže glas neka žena iz naroda i reče mu: Blago utrobi, koja te je nosila i grudima, koje si sisao. A on reče: Pače blago onima, koji slušaju riječ Božju i drže je.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 18, 9-12.). Sudovi su Gospodnji pravedni, razveseljuju srca, slađi od meda; Tvoj ih sluga izvršuje!

Tajna. Molimo, Gospode, da ova žrtva očisti naše krivice i za svetkovanje žrtvovanja da posveti tijelo i duše Tvojih podložnika, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 83, 4, 5.). I vrabac nalazi sebi kuću i grlica sebi gnijezdo, gdje stavlja ptiće svoje: a ja tražim oltare Tvoje, Gospode nad vojskama, Kralju moj i Bože moj! Blago onima, koji prebivaju u kući Tvojoj, oni Te hvale u vijeke vijekova!

Popričesna. Molimo Te, Gospode, koji nam darivaš, da budemo dionici tolikih tajna, oslobodi nas milostivo od sviju grijeha i pogibli, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Ponedjeljak iza III. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Marka.

Ulaz (Ps. 55, 5). U Bogu ću da slavim njegovu riječ, u Boga se uzdam i ne bojim se, što bi mi mogao učiniti čovjek. (Ps. 55, 2.). Smiluj mi se, Gospode, jer me gaze, cijeli me dan pritištu neprijatelji moji. Slava Ocu... U Bogu ću...

Molitva. Molimo, Gospode, ulij milostivo u srca naša milost svoju, da ćutila naša odvratimo od škodljivih neumjerenosti, kao što se uzdržavamo od mesnate hrane, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Kraljevâ. (IV. Kr. 5, 1-15) U one dane: Naman vojvoda kralja Sirskoga, bješe u gospodara svojega čovjek velik i

ugledan: jer preko njega dađe Gospod spasenje Siriji; i bješe čovjek hrabar i bogat, ali gubav. A iz Sirije izidoše razbojnici, i zarobiše u zemlji Izraelskoj djevojčicu, koja je bila u službi kod žene Namanove. I ona reče gospodarici svojoj: O, da je gospodar moj bio kod proroka, koji je u Samariji: doista bi ga bio izliječio od gube, što je na njemu. Tada pristupi Naman k gospodaru svojemu, i javi mu govoreći: Tako i tako kaza djevojčica iz zemlje Izraelske. I reče mu kralj Sirski: Idi, a ja ću poslati pismo kralju Izraelskomu: I otide, i ponese sa sobom deset talenata srebra i šest tisuća zlatnih novaca, i deset svečanih odijela, i donese pismo kralju Izraelskomu s ovim riječima: Kad primiš ovo pismo, znaj, da šaljem k tebi Namana, slugu svojega, da ga izliječiš od gube njegove. A kad kralj Izraelski pročita pismo, razdrije haljine svoje, i reče: Zar sam ja Bog, da mogu ubiti i oživiti, jer ovaj šalje k meni, da izliječim čovjeka od gube njegove? Pazite i vidite, kako traži zadjevice sa mnom. A kad to ču Elisej, čovjek Božji, da je naime kralj Izraelski razdro haljine svoje, poruči mu govoreći: Zašto si razdro haljine svoje? Neka dođe k meni da pozna, da ima prorok u Izraelu. Dođe dakle Naman s konjima i kolima svojim, i stade pred vratima doma Elisejeva; a Elisej posla k njemu glasnika govoreći: Idi i okupaj se sedam puta u Jordanu, i ozdravit će tijelo tvoje, i očistit ćeš se. Rasrđen Naman vraćaše se govoreći: Mišljah, da će izaći k meni, i da će stojeći prizvati Ime Gospoda Boga svojega, i da će se rukom svojom dotaknuti mjesta gubavoga i izliječit me. Zar nijesu Abana i Farfar, vode u Damasku, bolje od svih vodâ Izraelskih, da se u njima kupam i očistim? Kad se dakle vraćaše i gnjevan odlazaše, pristupiše k njemu sluge njegove govoreći mu: Oče! da ti je kazao prorok što veliko, svakako bi imao učiniti: koliko većma, kad ti sada reče: Okupaj se, pa ćeš se očistiti? Siđe i okupa se u Jordanu sedam puta, po riječi čovjeka Božjega, i tijelo njegovo posta kao tijelo maloga djeteta, i očisti se. I povrativši se k čovjeku Božjemu sa svom pratnjom svojom, dođe i stade pred njim i reče: Evo sad znadem, da nema drugoga Boga na svoj zemlji, do samo u Izraelu.

Na stepenicama (Ps. 55, 9, 2.). Moj život, Bože, ispovijedam Tebi, Ti puštaš mojim suzama da dođu preda Te. Smiluj mi se, Gospode, jer me gaze, cijeli me dan pritištu neprijatelji moji! e

Zavlaka kao na str. 153.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (4, 23-30). U ono vrijeme reče Isus farizejima: Vi ćete meni sigurno reći ovu poslovicu: Liječniče, izliječi sam sebe! Što smo čuli, da si činio u Kafarnaumu, učini i ovdje u svom zavičaju. Nadalje reče: Zaista vam kažem: Nijedan prorok nije mio u svojem zavičaju. Zaista vam kažem: Mnoge bijahu udovice u Israelu za vrijeme Ilijino, kad se nebo zatvori tri

godine i šest mjeseci, kad bi veliki glad po zemlji. I ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilija do k ženi udovici u Sareptu Sidonsku, I mnogo bijaše gubavih u Israelu za proroka Elizeja, i nijedan se od njih ne očisti do Namana Sirca. I svi se u zbornici napuniše gnjeva, kad čuše ovo. I ustadoše, i istjeraše ga napolje iz grada, i odvedoše ga navrh gore, gdje je bio njihov grad sazidan, da ga bace strmoglavce. Ali on prođe između njih i otide.

Prikazanje (Ps. 54, 2, 3.). Usliši, Gospode, molitvu moju i ne prezri prošnja mojih, čuj me i usliši me!

Tajna. Dar naše službe, što Ti ga, Gospode, prikazujemo, učini, da nam bude spasonosna tajna, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 13, 7.). O, da dođe sa Siona Izraelu spasenje! Kad Gospod odvrati sužanjstvo od puka svoga, radovat će se Jakob i veselit će se Izrael.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući i milosrdni Bože, da čistom dušom primimo, što ustima dotičemo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Neka nam pomogne, Gospode, milosrđe Tvoje, te zaslužimo, da nas Tvoja zaštita izbavi i Tvoje izbavljenje spasi od grijeha, koji nam prijete; po G. n.

Utorak iza III. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Pudencijane.

Ulaz (Ps. 16, 6, 8.). Ja vapijem k Tebi, jer Ti ćeš me uslišati, Bože, čuj, i usliši riječi moje: čuvaj me kao zjenicu oka, štiti me pod sjenom krila svojih! (Ps. 16, 1). Usliši, Gospode, moje pravedne uzdahe, čuj molbu moju! Slava Ocu... Ja vapijem...

Molitva. Usliši nas, svemogući i milosrdni Bože i milostivo nam dozvoli darove spasonosne uzdržljivosti, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Kraljeva. (IV. Kr. 4, 1-7) U one dane: Žena neka povika k Eliseju proroku govoreći: Sluga tvoj, muž moj, umrije, a ti znaš, da se je sluga tvoj bojao Gospoda: a eto dođe vjerovnik, da mi uzme u roblje dva sina. Reče joj Elisej: Što hoćeš, da ti učinim? Reci mi, što imaš u svojoj kući? A ona odgovori: Službenica tvoja nema ništa u svojoj kući do kapljicu ulja, kojim se mažem. A on joj reče: Idi i pozajmi u svih susjeda svojih mnogo praznih sudova. Pa uđi, i zatvori za sobom vrata, kad budeš unutra sa sinovima svojim: i lijevaj odanle u sve te sudove: i kad se napune, stavi ih na stranu. I žena otide i zatvori vrata za sobom i za sinovima svojim: oni joj dodavahu sudove, a ona lijevaše. A kad se sudovi napuniše, reče sinu svojemu: Dodaj mi još jedan sud. A on odgovori: Nemam. I prestane ulje. A ona dođe i javi čovjeku Božjemu. A on: idi, reče,

prodaj ulje, i plati vjerovniku svome: a ti i sinovi tvoji živite od onoga, što preteče.

Na stepenicama (Ps. 18, 13, 14.). Očisti me od tajnih mojih grijeha i brižno čuvaj slugu svoga od oholica. Ne vladaju li oni nada mnom, bit ću nevin i slobodan od teških grijeha.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (18, 15-22). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Ako sagriješi brat tvoj protiv tebe, pođi i pokaraj ga među tobom i njim samim. Ako te posluša, dobio si brata svoga. Ako li te ne posluša, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu, da svaku stvar potvrdi izjava dvojice ili trojice svjedoka. Ako li njih ne posluša, kaži Crkvi, a ako li Crkve ne posluša, neka ti bude kao neznabožac i carinik. Zaista vam kažem: Štogod svežete na zemlji, bit će svezano i na nebesima, i štogod razriješite na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima. Nadalje vam kažem: Ako dvojica od vas na zemlji jednodušno zamole, što mu drago, dat će im Otac moj, koji je na nebesima. Jer gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime, ondje sam ja među njima. Tada pristupi k njemu Petar i reče: Gospodine, koliko puta, ako sagriješi brat moj protiv mene, da mu oprostim? do sedam puta? Reče mu Isus: Ne velim ti do sedam puta, nego do sedamdesetput sedam puta.

Prikazanje (Ps. 117, 16, 17.). Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me Gospodnja uzvisi, ne ću umrijeti, nego živjeti, i kazivat ću djela Gospodnja.

Tajna. Molimo, Gospode, po ovim tajnama da sađe učinak našeg otkupljenja, te nas uvijek odvraća od ljudskih neumjerenosti i privodi spasonosnim darovima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 14, 1, 2.). Gospode, tko smije prebivati u Tvojem šatoru, tko smije stanovati na Tvojoj svetoj gori? Onaj, koji živi bez ljage i koji čini, što je pravo.

Popričesna. Pomireni, Gospode, svetim tajnama, molimo Te, da dostignemo i oproštenje i milost Tvoju, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Svojom nas, Gospode, zaštitom brani i uvijek čuvaj od svake opačine, po G. n.

Srijeda iza III. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Siksta.

Ulaz (Ps. 30, 7, 8.). A ja se u Gospoda uzdam, klikćem i veselim se zbog milosrđa Tvojega, jer si pogledao na poniženje moje i spasio si iz nevolje dušu moju. (Ps. 30, 2.). U Tebe se, Gospode, uzdam, o, da ne budem postiđen dovijeka, po pravdi svojoj izbavi me! Slava Ocu... A ja se...

Molitva. Podaj nam, molimo, Gospode, da spasonosnim postom poučeni i uzdržavajući se od štetnih mana, lakše zadobijemo Tvoje pomirenje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Izlaska. (20, 12-24) Ovo govori Gospod Bog: Poštuj oca svojega i mater svoju, da budeš dugovječan na zemlji, koju će ti dati Gospod Bog tvoj. Ne ubij. Ne čini preljube. Ne kradi. Ne reci bližnjemu svomu krivo svjedočanstvo. Ne poželi kuće bližnjega svojega; i ne požudi žene njegove, ni sluge, ni sluškinje, ni vola, ni magarca, nit išta, što je njegovo. I vas narod vidje gromove i munje i glas trublje i goru gdje dimi: pa prestrašeni i drhćući od straha stadoše podaleko, i rekoše Mojsiju: Govori nam ti, i slušat ćemo; a neka nam ne govori Gospod, da ne pomremo. I reče Mojsije narodu: Nemojte se bojati: jer Bog dođe, da ves iskuša, i da strah njegov bude u vama, te ne griješite. I narod stade podaleko. A Mojsije pristupi k magli, u kojoj bješe Bog. I reče još Gospod Mojsiju: Ovo kaži sinovima Izraelovima: Vi ste vidjeli, gdje vam s neba govorih. Ne gradite bogova srebrnih, ni bogova zlatnih ne činite sebi. Žrtvenik od zemlje načinite meni, i na njem prinosite žrtve svoje paljenice i žrtve pomirbene, ovce svoje i volove, na svakom mjestu, gdje se spominje Ime moje.

Na stepenicama (Ps. 6, 3, 4.). Smiluj mi se, Gospode, jer sam nemoćan, ozdravi me. Gospode, jer ršću kosti moje i duša je moja smućena veoma.

Zavlaka kao na str. 153.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (15, 1-20). U ono vrijeme pristupiše k Isusu književnici i farizeji iz Jerusalema govoreći: Zašto tvoji

učenici prestupaju predaju starih? jer ne peru svojih ruku, kad jedu kruh. On im odgovori: Zašto i vi prestupate zapovijed Božju radi svoje predaje? Jer Bog zapovjedi: Poštuj oca i mater i: tko pogrdi oca ili mater, neka umre. A vi kažete: Tko reče ocu ili materi: žrtveni je dar, što bi išlo tebe; taj ne treba više štovati oca svoga ili matere svoje. Tako ste ukinuli zakon Božji radi predaje svoje. Licemjeri! pravo je za vas prorokovao Isaija govoreći: »Narod ovaj poštuje me ustima, Srce njegovo daleko je od mene. Uzalud me poštuju učeći nauke i zapovijedi ljudske«. Tada dozove k sebi narod i reče im: Slušajte i razumijte! Ne kalja čovjeka, što ulazi u usta,[1] nego što izlazi iz usta, to kalja čovjeka. Tada pristupe njegovi učenici i kažu mu: Znaš li, da se farizeji čuvši taj govor sablazniše? On odgovori: Svaki nasad, koji ne zasadi moj nebeski Otac, iskorijenit će se. Ostavite ih! slijepci su i vođe slijepcima. A ako slijepac slijepca vodi, oba će pasti u jamu. Petar ga zamoli govoreći: Protumači nam ovu priču: On reče: Zar ste i vi bez shvatanja? Ne razumijete li, da sve, što ulazi u usta, ide u želudac i izbacuje se? A što izlazi iz usta, *iz srca izlazi, i to kalja čovjeka.*

Prikazanje (Ps. 108, 21.). Učini sa mnom, Gospode, po imenu svome, jer je blago milosrđe Tvoje!

---

1 Gospodin upozoruje, da nijedno jelo, samo po sebi, ćudoredno ne kalja čovjeka, ali ne kaže, da ne bi moglo, u stanovitim prilikama, biti zabranjeno.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, molitve, puka svoga s prikazanim žrtvama i brani nas, koji opslužujemo Tvoje svete tajne, od svih pogibli, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 15, 10.). Pokazao si mi putove života, napunit ćeš me radosti pred Tobom, Gospode.

Popričesna. Neka nas, Gospode, posveti nebeska hrana, koju smo užili i oslobodivši nas od svih zabluda neka nas učini dostojnima vječnih obećanja, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Dopusti, molimo, svemogući Bože, da mi, koji težimo za milošću Tvoje zaštite, oslobođeni sviju zala, nesmetanim duhom Tebi služimo, po G. n.

Četvrtak iza III. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Kuzme i Damjana.

Ulaz (Ps. 71, 1.). Ja sam spasenje naroda, veli Gospod; uslišat ću ih, kadgod u nevolji mene zazovu i bit ću njihov Gospod u vjekove. (Ps. 77, 1.) Pazi, narode moj, na zakon moj i prikloni uho svoje riječima mojim! Slava Ocu... Ja sam...

Molitva. Veličala Te, Gospode, blažena svetkovina svetih Tvojih Kuzme i Damjana, kojom si njima udijelio vječnu slavu, a nama

pomoć, po svojoj neizrecivoj providnosti, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Jeremije Proroka. (7, 1-7). U One dane dođe mi riječ Gospodnja govoreći: Stoj na vratima doma Gospodnjega, i propovijedaj ondje ovu besjedu, i reci: Čujte riječ Gospodnju svi Judeji, koji ulazite na ova vrata, da se poklonite Gospodu. Ovo govori Gospod vojskâ, Bog Izraelov: Popravite putove svoje i nakane svoje, pa ću prebivati s vama na ovom mjestu. Ne uzdajte se u lažne riječi govoreći: Hram Gospodnji, Hram Gospodnji, hram Gospodnji ovo je. Jer ako dobro ispravite putove svoje, i nakane svoje: ako sudite pravo između čovjeka i iskrnjega njegova; inostrancu, siroti i udovici ne činite krivo, i krvi nevine ne prolijevajte na ovom mjestu, i ne idete za tuđim bogovima samim sebi na zlo: prebivat ću s vama na ovom mjestu; u zemlji, koju sam dao ocima vašim od vijeka i do vijeka: govori Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps. 144, 15, 16.). Oči se sviju u Tebe uzdaju, Gospode, a Ti im daješ hranu u vrijeme prikladno. Otvaraš ruku svoju i napunjaš svojim blagoslovom sve što živi.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (4, 38-44). U ono vrijeme ustavši Isus iz zbornice, uđe u kuću Šimunovu. A punicu je Šimunovu uhvatila velika groznica, i stanu ga moliti za nju. I stavši više nje zapovjedi groznici, i pusti je. I odmah ustade i služaše im. A kad

sunce zađe, svi, koji su imali bolesnike od različitih bolesti, dovedoše ih k njemu. A on stavljajući ruke na svakoga od njih, stane ih iscjelivati. I đavli su izlazili iz mnogih vičući i govoreći: Ti si Sin Božji. Ali on im je branio, i ne dade im govoriti, jer su znali, da je on Krist. Kad nastade dan, izađe i otide u pusto mjesto, i narod ga je tražio, i dođoše k njemu, te su ga sustavljali, da ne ide od njih. A on im reče: I drugim gradovima treba mi navijestiti kraljevstvo Božje; jer sam za to poslan. I propovijedao je po zbornicama Galilejskim.

Prikazanje (Ps. 137, 7). Kad sam posred nevolje, oživljuješ me, pružaš ruku svoju protiv srdžbe neprijatelja mojih i spasava me desnica Tvoja.

Tajna. U spomen, Gospode, dragocjene smrti Tvojih pravednika prikazujemo Ti ovu žrtvu, koja je početak svakog mučeništva, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 118, 4, 5.). Ti si zapovijedio, da se vjerno drže naredbe Tvoje. O, kad bi bili putovi moji upravljeni, da držim naredbe Tvoje!

Popričesna. Osiguraj nam, Gospode, spasonosni učinak Tvoje tajne, koji molimo po zaslugama blaženih mučenika Tvojih Kuzme i Damjana i po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Molimo, Gospode, da nebeska milost umnaža puk, koji je Tebi podložan i da ga učini takvim, te uvijek služi Tvojim zapovijedima, po G. n.

Petak iza III. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Lovre in Lucina.

Ulaz (Ps. 85, 17.). Učini sa mnom, Gospode, čudo dobrote, da vide, koji mrze na me, i zastide se, što mi Ti, Gospode, pomažeš i tješiš me. (Ps. 85, 1.). Prikloni, Gospode, uho svoje i usliši me, jer ja sam ubog i siromah. Slava Ocu . . . Učini . . .

Molitva. Molimo, Gospode, prati naše postove blagostivom naklonošću, da se u duši uzdržajemo od opačina, kao što svome tijelu uskraćujemo hranu, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Brojeva. (20, 1-3 i 6-13). U one dane: Skupiše se sinovi Izraelovi protiv Mojsija i Arona, i pobunivši se rekoše: Dajte nam vode, da pijemo. A Mojsije i Aron ostavivši mnoštvo uđoše u šator zavjeta i padoše ničice na zemlju, te zavapiše ka Gospodu govoreći: Gospodine Bože, čuj viku ovoga puka, i otvori im blago svoje, vrelo žive vode: da se napoje, te da prestane mrmljanje njihovo. I pokaza se slava Gospodnja nad njima. I reče Gospod Mojsiju govoreći: Uzmi štap, i sakupi narod ti i brat tvoj Aron, i progovorite stijeni pred njima, i ona će dati vode. I kad izvedeš vodu iz stijene, neka pije sve mnoštvo i stoka njihova. Uze dakle Mojsije štap, koji bijaše

pred Gospodom, kao što mu bješe zapovijedio, i sakupivši mnoštvo pred stijenom reče im: Slušajte buntovnici i nevjernici: Možemo li vam iz ove stijene izvesti vodu? A kad Mojsije podiže ruku svoju, udarivši štapom dva puta po stijeni, iziđe voda u obilju, tako da se napoji narod i stoka. I reče Gospod Mojsiju i Aronu: Jer mi ne vjerovaste, i ne proslaviste me pred sinovima Izraelovim, ne ćete uvesti ovaj narod u zemlju, koju ću mu dati. Ovo je voda prepirke, gdje se zavadiše sinovi Izraelovi s Gospodom, i on se proslavi među njima.

Na stepenicama (Ps. 27, 7, 1.). U Boga se uzdalo srce moje i pomože mi, osvježeno je tijelo moje, Gospodu hoću da pjevam. Tebi sam, Gospode, vapio, Gospode ne šuti, ne budi daleko od mene!

Zavlaka kao na str. 153.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (4, 5-42). U ono vrijeme dođe Isus u grad Samaritanski, koji se zove Sihar, blizu zemlje, što je dade Jakob Josipu, sinu svome. Ondje bijaše izvor Jakobov. Isus je dakle sjedio umoran od putovanja na izvoru. A bilo je oko šeste ure. I dođe žena Samaritanka, da zagrabi vode. Reče joj Isus: Daj mi piti; jer su njegovi učenici otišli u grad, da kupe jela. I reče mu žena Samaritanka: Kako ti, Židov, tražiš od mene, žene Samaritanke, da piješ? jer se Židovi ne druže sa Samaritancima. Odgovori joj Isus: Da ti znaš dar Božji i tko je, ko ti govori: daj mi piti, ti bi zamolila u njega, i dao bi ti vode žive! Reče mu žena:

Gospodine! ni grabiti nemaš čime, a studenac je dubok; otkuda ti dakle voda živa? Zar si ti veći od našega oca Jakoba, koji nam dade studenac, i on je pio iz njega i njegovi sinovi i njegova stoka? Odgovori joj Isus: Svaki, koji pije od ove vode, opet će ožednjeti, a koji pije od vode, koju ću mu ja dati, ne će ožednjeti do vijeka. Nego voda, što ću mu ja dati, bit će u njemu izvor vode, što struji u život vječni. Reče mu žena: Gospodine! Daj mi te vode, da ne ožednim, i da ne dolazim ovamo grabiti. Reče joj Isus: Idi, dozovi svoga muža i dođi ovamo! Odgovori žena: Nemam ja muža. Reče joj Isus: Pravo si kazala: nemam ja muža; jer si imala pet muževa; i koga sada imadeš, nije ti muž; to si kazala po istini. Reče mu žena: Gospodine! vidim, da si prorok. Oci su se naši klanjali na ovoj gori, a vi kažete, da je u Jerusalemu mjesto, gdje se treba klanjati. Reče joj Isus: Ženo, vjeruj mi, da ide vrijeme, kad se ne ćete klanjati Ocu ni na ovoj gori ni u Jeruzalemu. Vi ne znate, čemu se klanjate, a mi znamo, čemu se klanjamo, jer je spasenje od Židova. Ali dolazi vrijeme, i već je nastalo, kad će se pravi klanjaoci klanjati Ocu u duhu i istini,[1] jer i Otac traži takve klanjaoce. Bog je duh, i koji mu se klanjaju u duhu i istini treba da mu se klanjaju. Kaže mu žena: Znam, da će doći Mesija, koji se zove Krist, a kad on dođe, navi-

1 Isus govori o sv. misi, kojom se daje Bogu daleko veća hvala nego starozavjetnim žrtvama.

jestit će nam sve. Reče joj Isus: Ja sam, koji s tobom govorim. I nato su došli njegovi učenici i čudili se, što je sa ženom govorio, ali nijedan ne reče: Što hoćeš? ili što s njom govoriš? A žena ostavi svoj pehar i otide u grad i reče ljudima: Dođite, da vidite čovjeka, koji mi kaza sve, što sam učinila, da nije to Krist? Tada iziđoše iz grada, te su k njemu dolazili. Međutim su ga molili učenici: Rabi, jedi! **A on im reče: Ja imam jelo da jedem, za** koje vi ne znate. Tada su govorili učenici među sobom: Zar mu je tko donio da jede? Reče im Isus: Jelo je moje, da činim volju onoga, koji me je poslao i da izvršim djelo njegovo. Ne kažete li vi: još četiri mjeseca i dolazi žetva? Eto, velim vam: podignite svoje oči i vidite njive, kako su već bijele za žetvu. I koji žanje, prima plaću i sabire plod za život vječni, da se raduje zajedno i koji sije i koji žanje. Jer je u tom istinita riječ, da je drugi, koji sije, a drugi, koji žanje. Ja sam vas poslao da žanjete, gdje se vi niste trudili, drugi su se trudili, a vi ste u posao njihov unišli! A iz onoga grada mnogi od Samaritanaca vjerovaše u njega poradi izjave žene, koja je svjedočila: Kaza mi sve, što sam učinila. Kad dođoše dakle Samaritanci k njemu, molili su ga, da bi ondje ostao. I osta ondje dva dana. I mnogo ih je više vjerovalo u njega radi propovijedi njegove. Zato su ženi govorili: Već ne vjerujemo poradi tvoga pripovijedanja, jer sami smo čuli i znademo: Ovaj je zaista Spasitelj svijeta.

Prikazanje (Ps. 5, 3, 4). Pazi na glas molitve moje, Kralju moj i Bože moj, jer se Tebi molim, Gospode!

Tajna. Pogledaj, molimo, Gospode, blagostivo na darove, koje posvećujemo, da budu uvijek prijatni Tebi, a nama sposonosni, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Iv. 4, 13, 14.). Tko pije vodu, koju ću mu ja dati, bit će u njemu izvor vode, što struji u život vječni.

Popričesna. Primitak nas, Gospode, ove tajne očistio od krivice i priveo u kraljevstvo nebesko, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Podaj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji se uzdamo u Tvoju zaštitu, Tvojom pomoću svladamo sve protivštine, po G. n.

Subota iza III. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Suzane.

Ulaz (Ps. 5, 2, 3.). Čuj, Gospode, riječi moje, razumij vapaj moj, pazi na glas molitve moje, Kralju moj i Bože! (Ps. 5, 4.). U cik zore zazivam Tebe, Gospode, čuj glas moj! Slava Ocu ... Čuj, Gospode ...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da oni, koji se trape u tijelu i uskraćuju sebi hranu, uzdržavaju se i od krivice slijedeći pravdu, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Danijela Proroka. (13, 1-9, 15-17, 19-30 i 32-62). U one dane: Stanovaše u Babilonu čovjek, kojemu bješe ime Joakim: i uze za ženu Helcijinu kćer Suzanu: veoma lijepu i bogobojaznu; jer roditelji njezini, budući pravedni, odgojiše kćer svoju po zakonu Mojsijevu. A bješe Joakim bogat vrlo, i imaše perivoj kraj kuće svoje, i kod njega se skupljahu Židovi, jer bijaše najugledniji od sviju. A bijahu one godine izabrana od puka za suce dva starca, o kojima reče Gospod: Iziđe bezakonje iz Babilona od staraca, koje se držalo vladaocima puka. Ovi dolažahu često u kuću Joakimovu, i k njemu dolažahu svi, koji su imali, da im se sudi. A kad se puk vraćaše oko podne, ulazaše Suzana, i šetaše se po perivoju muža svojega. I gledahu je starci svaki dan, gdje ulazi i gdje se šeče: pa se raspališe požudom za njom: i preokrenuše um svoj i zatvoriše oči svoje, da ne vide neba, i da se ne spomenu suda pravednog. A dogodi se, kad oni čekahu zgodan dan, uđe ona jednoć kao jučer i prekjučer sa dvjema samim djevojkama, i htjede se okupati u perivoju: jer je bilo vruće, a ondje ne bješe nikoga do ona dva starca sakrivena, koji je promatrahu. Reče dakle djevojkama: Donesite mi ulja i pomasti, pa zatvorite vrata od perivoja, da se okupam. A kad iziđoše djevojke, ustadoše ona dva starca, i pritrčaše k njoj i rekoše: Evo vrata su od perivoja zatvorena, i nitko nas ne vidi, a mi gorimo od požude za tobom: za to pristani na želju

našu, i udovolji nam. Ako li ne budeš htjela, iznijet ćemo proti tebi svjedočanstvo, da je bio s tobom mladić, i da si stoga otpustila od sebe djevojke. Uzdahne Suzana i reče: U tjeskobi sam odasvuda: jer ako to učinim, smrt mi je spremna; ako li ne učinim, ne ću izbjeći rukama vašim. Ali mi je bolje, da bez grijeha upadnem u vaše ruke, nego li da sagriješim pred licem Gospodnjim. I povika Suzana iza glasa, a povikaše i starci proti njoj. I jedan potrča na vrata perivoja i otvori. Kad dakle sluge čuše viku u perivoju, nahrupiše kroz stražnja vrata, da vide što je. A kad starci iskazaše, zastidješe se sluge jako; jer nikada nije nitko rekao takova šta o Suzani. A sutra dan, kad dođe puk k Joakimu, mužu njezinu, dođoše i dva starca, puna opake namjere proti Suzani, da je pogube. I rekoše pred narodom: Pošljite po Suzanu, kćer Helcijinu, a ženu Joakimovu. I odmah poslaše. I dođe sa roditeljima i sinovima i svom rodbinom svojom. A njezini i svi, koji je poznavahu, plakahu. Tada ustavši ona dva starca posred puka staviše ruke svoje na glavu njezinu. A ona plačući pogleda na nebo, jer je bilo srce njezino puno pouzdanja u Gospoda. I starci rekoše: Kad se sami šetasmo u perivoju, uđe ova sa dvjema djevojkama i zatvori vrata perivoja, a djevojke otpusti od sebe. I dođe k njoj mladić jedan, koji bješe sakriven, i sagriješi s njome. Tada mi, nalazeći se u prikrajku perivoja, vidjevši bezakonje pritrčasmo k njima, i nađosmo ih skupa

u grijehu. I njega ne mogosmo uhvatiti, jer bješe jači od nas, te otvorivši vrata pobježe; a ovu uhvatismo i upitasmo, koji je ono mladić bio, i ne htjede nam očitovati: mi za ovo svjedočimo. I mnoštvo im povjerova kao starcima i sudijama pučkim, te ju osudiše na smrt. A tada Suzana zavapi glasom velikim i reče: Bože vječni, kojemu su tajne očite, koji znaš sve, prije nego se dogodi, ti znaš, da su iznijeli proti meni krivo svjedočanstvo, i eto umirem, premda ne učinih ništa od onoga, što su ovi zlobno izmislili proti meni. I usliša Gospod vapaj njezin. I kad je vođahu na smrt, pobudi Gospod sveti duh mladoga momka, komu bješe ime Danijel; i povika jakim glasom: Čist sam od krvi ove žene. A sav narod okrene se k njemu i reče: Što znači ta riječ, što si je izrekao? A on stavši posred njih reče: Tako li, ludi sinovi Izraelovi, osudiste kćer Izraelovu, ne prosuđujući niti znajući, što je istinito? Povratite se u sudište, jer su izrekli proti njoj krivo svjedočanstvo. I povrati se sav narod žurno. I reče im Danijel: Razlučite ih daleko jednog od drugoga, da ih ispitam.. Kad dakle bjehu odijeljeni jedan od drugoga, pozove jednog od njih i reče mu: O ti, koji si u opačini ostario, sad dođoše na vidjelo tvoji grijesi, koje si prije činio nepravedno sudeći, tlačeći nevine a otpuštajući krivce, premda je Gospod kazao: Ne pogubi nevina ni pravedna. Sad dakle, ako si je vidio, reci, pod kojim si ih stablom vidio, gdje se razgovaraju. A on reče: pod trišljom. Tada reče Danijel:

Uprav si slagao na pogubu svoju. Jer gle! Anđeo Gospodnji, po toj osudi, rasjeći će te na pola. I odstranivši njega zapovijedi, da dođe drugi i reče mu: Sjeme kananejsko a ne Judino, zanese te ljepota i požuda preokrene srce tvoje: tako činjaste kćerima Izraelovim, a one vam od straha ugađahu, ali kći Judina ne podnese zloću vašu. Sada dakle reci mi: pod kojim si ih stablom zaskočio u grijehu. A on reče: Pod česvinom. Tada mu reče Danijel: Uprav si slagao i ti na pogubu svoju: Jer eto stoji Anđeo Gospodnji s mačem, da te posiječe na pola, i da vas pogubi. Tada povika sve mnoštvo iza glasa, i proslaviše Boga, koji spasava one, koji se u njega uzdaju. I ustadoše na ona dva starca, (jer Danijel po njihovim riječima dokaza, da su krivo svjedočili) i učiniše im, kao što oni bijahu zlo učinili proti bližnjemu: i pogubiše ih, i tako bi spašena krv pravedna u dan onaj.

Na stepenicama (Ps. 22, 4). Da pođem i dolinom smrtne sjene, ne bojim se zala, jer Ti si sa mnom, Gospode! Štap Tvoj i palica Tvoja, oni me tješe.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (8, 1-11.). U ono vrijeme otide Isus na goru Maslinsku. Rano u jutro opet dođe u hram, i sav je narod dolazio k njemu te ih je sjedeći učio. A književnici i farizeji dovedu ženu uhvaćenu u preljubu i postavivši je na sredinu kažu mu: Učitelju, ova je žena upravo sada uhvaćena u preljubu. Mojsije nam je zapovjedio u zakonu, da takove kamenujemo. A

šta ti kažeš? A to su govorili kušajući ga, da bi ga mogli optužiti. A Isus je sagnuvši se dolje pisao prstom po zemlji. A kad su ga jednako pitali, uspravi se i reče im: Koji je među vama bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju. I opet se sagnuo i pisao po zemlji. A čuvši to, izlazili su jedan za drugim počevši od starješina, i osta Isus sam i žena stojeći na sredini. Uspravivši se Isus reče joj: Ženo, gdje su tvoji tužitelji? Nitko te ne osudi? Ona reče: nitko Gospodine! A Isus reče: Ni ja te ne ću osuditi. Idi, i odsad *ne griješi više!*

Prikazanje (Ps. 118, 133). Upravljaj korake moje po riječi Tvojoj, Gospode, da ne zavlada nada mnom nikakva nepravda.

Tajna. Dopusti, molimo, svemogući Bože, da prikazani dar ove žrtve uvijek čisti i brani našu slabost od svakoga zla, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Iv. 8, 10, 11). Nitko te ne osudi, ženo? Nitko, Gospode! Ni ja te ne ću osuditi, idi, i odsad *ne griješi više!*

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, ubroji nas među udove onoga, kojega hljeb blagujemo, koji s Tobom živi i kraljuje...

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Pruži, Gospode, svojim vjernima desnicu pomoći svoje, da Te cijelim srcem traže i da zasluže dostići ono, što pravilno mole, po G. n.

Četvrta nedjelja u korizmi.

Zbor kod sv. križa u Jeruzalemu.

Priprava izabranih katekumena za sveti krst postigla je svoj vrhunac. U srijedu je znameniti skrutinij »in apertione aurium« (zadržan i u sadanjem obredu krsta). Izabranicima će biti predano i rastumačeno Vjerovanje i »molitva vjernih«: Oče naš. Stoga se Crkva danas raduje podmlatku djece božje. A i izabranici se raduju, što će doskora unići u Jeruzalem N. Z. i primiti sv. pričest. Svi lirski dijelovi današnje mise odjekuju istom radošću. Evanđelje govori o velikom mnoštvu, koje je Spasitelj naučavao i nahranio čudesno umnoženim hljebom — simbolom presv. euharistije.

U znak radosti, što će izabrani katekumeni doskora primiti sv. krst i tako unići u Crkvu božju i primiti sv. pričest, obučen je svećenik u odijelo ružičaste boje. U Rimu običaje danas sv. Otac Papa blagosloviti zlatnu ružu, koju daje na dar jednoj po Crkvu zaslužnoj vladarskoj osobi.

Može li se tvoja majka, sv. Crkva, radovati tvojem duhovnom napretku? Raduješ li se svome duhovnom preporodu i sjedinjenju sa Spasiteljem?

Ulaz (Izai. 66, 10, 11.). Veseli se, Jeruzaleme, i okupite se svi, koji ga ljubite, *radujte se u veselju, koji ste bili žalosni,* da se uzradujete i nasitite od obilja utjehe vaše! (Ps. 121, 1.). Radujem se, kad mi govore: *idemo u dom Gospodnji!* Slava Ocu... Veseli se...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da odahnemo utjehom Tvoje milosti, koji stradamo zbog svojih čina; po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Galaćanima (4, 22-32). Braćo! Pisano je, da je Abraham imao dva sina, jednoga od ropki-

nje, a drugoga od slobodne. Ali koji bješe od ropkinje, po tijelu je rođen, a koji od slobodne, po obećanju. To je u slici rečeno. *Jer su ovo dva zavjeta:* jedan dakle od gore sinajske, koji rađa za robovanje, i to je Agara. Jer Agara znači Sinaj-goru u Arabiji; a odgovara sadašnjem Jerusalemu, te robuje djecom svojom. *Onaj pak Jerusalem, koji je gore, slobodan je, taj je majka naša.* Jer je pisano: »razveseli se nerotkinjo, koja ne rađaš; klikuj i povići, koja ne trpiš muke porođaja! jer ostavljena imade mnogo više djece, nego li ona, koja ima muža«. A vi ste, braćo, po Izaku *djeca obećanja.* No kako je onda onaj, koji se rodio po tijelu, progonio duhovnoga, tako i sad. Ali što kaže Pismo? »Istjeraj ropkinju i sina njezina; jer sin ropkinje ne će biti baštinik sa sinom slobodne«. Zato, braćo, nismo sinovi ropkinje, nego slobodne, *za slobodu nas je Krist oslobodio!*

Na stepenicama (Ps. 121, 1, 7.). Radujem se, kad mi govore: idemo u dom Gospodnji! Neka vlada mir u utvrdama tvojim i sigurnost u tornjevima tvojim!

Zavlaka (Ps. 124, 1, 2.). Koji se uzdaju u Gospoda, ne će se uskolebati, kao ni Sion-gora, koja stoji u vijeke. Kao što bregovi opkoljuju Jeruzalem, tako je Gospod unaokol puka svoga odsad i uvijeke.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (6, 1-15). U ono vrijeme otide Isus preko mora Galilejskoga, ili Tiberijadskoga. I za njim je išlo silno mnoštvo, jer su vidjeli čudesa, koja je

činio na bolesnicima. Isus uziđe na goru, i ondje je sjedio sa svojim učenicima. A bijaše blizu pasha, židovski blagdan. Isus dakle podignuvši oči i vidjevši, da veoma *mnogo naroda ide k njemu,* reče Filipu: Odakle ćemo kupiti kruha, da ovi jedu? A ovo reče kušajući ga, jer je sam znao, što će učiniti. Odgovori mu Filip: Za dvjesta dinara kruha nije dosta, da svaki samo malo dobije. Kaže mu jedan od njegovih učenika, Andrija, brat Šimuna Petra: Ovdje je jedan dječak, koji ima pet ječmenih hljebova i dvije ribe; ali što je to za tolike? Isus reče: Posadite ljude! A bilo je mnogo trave na onom mjestu. I posadi se muškaraca na broj oko pet tisuća. Tada Isus uze hljebove, *zahvali (Bogu) i razdijeli* onima, koji se posadiše, jednako i od riba, koliko su htjeli. Kad se nasitiše, kaže svojim učenicima: Saberite komade, što pretekoše, da nijedan ne propadne. Sabraše dakle i napuniše dvanaest košara komada od pet ječmenih hljebova, što preteče onima, koji su jeli. Ovi su ljudi, vidjevši čudo, koje Isus učini, govorili: Ovo je zaista prorok, koji ima doći na svijet. A kad Isus dozna, da će doći, da ga uhvate i učine kraljem, otiđe opet sam u goru.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 134, 3, 6.). Hvalite Gospoda, jer je dobrostiv, pjevajte imenu njegovu, jer je blag. Sve, što htjede, učini na nebu i na zemlji.

Tajna. Pogledaj, molimo, Gospode, blago

na ovu žrtvu, da uskoristi i našoj bogoljubnosti i spasenju, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 121, 3.). Jeruzaleme, sazidan si kao grad, u kojem se sve drži skupa. *Tamo se penju plemena, plemena Gospodnja,* da slave ime Gospodnje.

Popričesna. Daj nam, molimo, milosrdni Bože, da iskazujemo iskreno poštovanje Tvojim svetim tajnama i da ih uvijek primamo vjernim srcem, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Ponedjeljak iza IV. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. »četiri okrunjena«.

Ulaz (Ps. 53, 3, 4.). Bože, imenom svojim spasi me i krepošću svojom opravdaj me. Bože, usliši molitvu moju, čuj riječi usta mojih. (Ps. 53, 5.). Jer tuđinci ustaju na me i silnici traže dušu moju. Slava Ocu ... Bože, imenom svojim ...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da svake godine izvršujući ovu svetu službu ugađamo Tebi i tijelom i dušom, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Kraljevâ (3, 16-18). U one dane: Dođoše dvije žene ka kralju Salamunu i stadoše pred njim, te jedna reče: Molim, gospodaru moj: ja i ova žena stanovasmo u jednoj kući, i ja rodih kod nje u sobi. A treći dan, pošto ja rodih, rodi i

ova: i bijasmo zajedno, i ne bijaše nitko drugi s nama u kući osim nas dviju. I umrije sin ove žene noću: jer ga ona u snu priduši. Pa ustavši nenadano u noćnoj tišini, uze sina mojega pokraj mene, dok ja službenica tvoja spavah, i stavi ga sebi u krilo: a svoga sina, koji bijaše mrtav, podmetnu meni u krilo. A kad ustah u jutro, da podojim sina svojega, gle! pokaza se mrtav: ali kad ga bolje pogledah pri svjetlosti, opazih, da to nije moj sin, kojega sam ja rodila. Tada reče druga žena: Nije tako kako kažeš, nego je sin tvoj umro, a moj živi. Naprotiv ona govoraše: Lažeš: jer moj sin živi, a tvoj je sin umro. I tako se prepirahu pred kraljem. Tada kralj reče: Ova veli: Sin moj živi, a tvoj je sin mrtav; a ona odgovara: ne, nego je tvoj sin mrtav, a moj živi. Reče dakle kralj: Donesite mi mač! I kad donesoše mač pred kralja, reče: Rasijecite živo dijete na dvoje, i podajte polovinu jednoj, a polovinu drugoj. Tada žena, koje sin bješe živ, reče kralju (jer ju zaboli u dno srca za sinom): Molim, gospodaru, dajte njoj živo dijete, a nemojte ga ubijati. Naprotiv druga govoraše: neka ne bude ni meni ni tebi, nego neka se rasiječe. Tada odgovori kralj i reče: Podajte ovoj živo dijete i neka se ne pogubi: jer je ovo mati njegova. I sav Izrael ču sud, koji izreče kralj, i pobojaše se kralja videći, da je mudrost Božja u njemu, da kroji pravdu.

Na stepenicama (Ps. 30, 3.). Budi mi Bog zaštitnik i kuća utočišta, da me spasiš. U

Tebe se, Gospode, ufam, o, da ne budem postiđen!

Zavlaka kao na str. 153.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (2, 13-25). U ono vrijem, kad bijaše blizu židovski vazam, uziđe Isus u Jerusalem. I nađe u hramu one, što su prodavali volove i ovce i golubove i mjenjače gdje sjede. I načinivši bič od užeta izagna sve iz hrama, i ovce i volove i mjenjačima prosu novce i prevrne stolove; i onima, što su predavali golubove reče: Nosite to odavle i ne činite od kuće Oca moga kuće trgovačke! Tada se sjetiše njegovi učenici, da je pisano: Revnost za dom tvoj izjeda me.[1] A Židovi prozboriše i rekoše mu: Kakav nam znak pokazuješ, da to smiješ činiti? Isus im odgovori: Razorite ovaj hram, i ja ću ga podignuti za tri dana. Onda rekoše Židovi: Četrdeset je i šest godina građen ovaj hram, i ti da ga u tri dana podigneš? A on je govorio za hram tijela svojega. Kad je dakle uskrsnuo od mrtvih, sjetiše se njegovi učenici, da je ovo govorio, i vjerovaše Pismu i riječi, koju reče Isus. A kad bijaše u Jerusalemu na svetkovinu vazmenu, mnogi vjerovaše u ime njegovo, promatrajući njegova čudesa, koja je činio. Ali im se Isus nije povjeravao, jer ih je sve poznavao. I nije mu trebalo, da tko svjedoči za čovjeka, jer je sam znao, što je bilo u čovjeku.

Prikazanje (Ps. 99, 1, 2). Poklikni Bogu, sva zemljo, služite Gospodu veselo! Idite

1 Ps. 69, 10.

pred lice njegovo s kliktanjem, jer Gospod je sam Bog!

Tajna. Prikazana Ti žrtva, Gospode, oživljavala nas vazda i branila, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 18, 13, 14.). Očisti me, Gospode, od tajnih grijeha mojih i brižno me čuvaj od oholica!

Popričesna. Primivši, Gospode, spasonosne tajne, molimo Te, da nam uskoriste za uvećanje vječnoga otkupljenja, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Molimo, Gospode, usliši blagostivo naše prošnje i podaj pomoć svoje obrane onima, kojima daješ milost, da Te mole, po G. n.

Utorak iza IV. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Lovre in Damaso.

Ulaz (Ps. 54, 2, 3.). Usliši, Gospode, molitvu moju i ne prezri prošnja mojih, pogledaj me i usliši me! (Ps. 54, 3, 4.). Pun sam žalosti u mom iskušenju, smeten sam od vike neprijatelja i od nasilja grešničkog. Slava Ocu... Usliši...

Molitva. Molimo, Gospode, da nam post ove svete službe ishodi i uvećanje pobožnog života i neprestanu pomoć Tvoje blagosti, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Izlaska. (32, 7-14). U one dane: Progovori Gospod Mojsiju govoreći:

Siđi s gore: jer sagriješi narod tvoj, koji si izveo iz zemlje Egipatske. Brzo zađoše s puta, koji si im pokazao, načiniše sebi tele liveno i pokloniše mu se, i prinesoše mu žrtve govoreći: Ovo su bogovi tvoji, o Izraele, koji te izvedoše iz zemlje Egipatske. I opet reče Gospod Mojsiju: Vidim, da je narod ovaj tvrdoglav: pusti me, da se raspali gnjev moj na njih, da ih istrijebim, i da od tebe načinim narod veliki. A Mojsije moljaše Gospoda Boga svojega govoreći: Zašto se, Gospode, raspaljuje gnjev tvoj na puk tvoj, koji si izveo iz zemlje egipatske silom velikom i rukom krepkom? Nemoj, molim te, da reku Egipćani: Lukavo ih izvede, da ih pogubi u gorama i istrijebi sa zemlje: neka prestane gnjev tvoj i utaži se na opačinu puka svoga. Spomeni se Abrahama, Izaka i Izraela sluga svojih, kojima si se sobom zakleo govoreći: Umnožit ću potomstvo vaše kao zvijezde na nebu: i svu zemlju ovu, o kojoj govorih, dat ću potomstvu vašemu, i posjedovat ćete je na vijeke. I utaži se Gospod, da ne učini proti puku svojemu zlo, koje bješe rekao.

Na stepenicama (Ps. 43, 26, 2.). Ustani, Gospode, pomozi nam, izbavi nas, radi imena svoga! Bože, svojim smo ušima čuli, jer su nam oci naši pripovijedali djelo, što si ga učinio u danima njihovima, u danima prošlim.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (7, 14-31). U ono vrijeme, kad je već bila polovica blagdana, uziđe Isus u hram, te je učio. A Židovi se divili govoreći: Kako ovaj znade

Pisma, kad se nije učio? Odgovori im Isus: Moja nauka nije moja, nego onoga, koji me je poslao. Tko hoće da čini njegovu volju, poznat će, je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim. Tko govori sam od sebe, svoju slavu traži, a tko traži slavu onoga, koji ga je poslao, on je istinit, i nema u njemu nepravde. Nije li vam Mojsije dao zakon? i nitko od vas ne izvršuje zakon. Zašto tražite da me ubijete? Odgovori narod: Đavao je u tebi, tko traži da te ubije? Odgovori im Isus: Jedno sam djelo učinio, i svi se divite. Zato vam je Mojsije dao obrezanje, ne kao da je od Mosija, nego od otaca, i u subotu obrezujete čovjeka. Ako se čovjek u subotu obrezuje, a da se ne prestupi zakon Mojsijev, srdite li se na mene, što sam cijelog čovjeka ozdravio u subotu? Nemojte suditi po spoljašnosti, nego sudite pravedan sud. Tad su govorili neki Jerusalemci: Nije li to onaj, koga traže, da ga ubiju? I gle, javno govori, i ništa mu ne kažu. Zar su doista poglavari upoznali, da je to Krist? Ali za ovoga znamo, odakle je, a Krist, kad dođe, nitko ne zna, otkuda je. Tada povika Isus u hramu učeći i reče: I mene poznajete i znate otkuda sam; ali sam od sebe nisam došao, nego jest istiniti, koji me je poslao, koga vi ne poznajete. Ja ga poznajem, jer sam od njega, i on me je poslao. Tada su gledali, da ga uhvate, no nitko nije stavio na njega ruke, jer još nije došla ura njegova. A od naroda su mnogi vjerovali u njega.

Prikazanje (Ps. 39, 2, 3, 4.). Dugo sam

čekao Gospoda i prignuo se k meni, uslišio je molbe moje i metnuo je u usta moja pjesmu novu, popijevku Bogu našemu.

Tajna. Molimo, Gospode, da ova žrtva očisti naše krivice i da posveti tijelo i dušu Tvojih podložnika za žrtveno svetkovanje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. -9, 6.). Radovat ćemo se radi spasenja Tvoga i dičit ćemo se imenom Gospoda Boga svoga.

Popričesna. Primitak nas, Gospode, ove tajne očistio od opačine i priveo u nebesko kraljevstvo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Smiluj se, Gospode, puku svome i pomiren dopusti, da od teških boli nevolja svojih odahne, po G. n.

Srijeda iza IV. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Pavla izvan zidina.

Ulaz (Esek. 36, 23-28). Kad me budete svi častili Svetim, skupit ću vas iz svih zemalja i izlit ću na vas čistu vodu i očistit ćete se od svih opačina svojih i dat ću vam duh novi. (Ps. 33, 2.) Blagosivat ću Gospoda u sve dane, uvijek je slava njegova u ustima mojim. Slava Ocu... Kad me budete...

Iza »Gospode pomiluj«:

Pomolimo se! Prignite koljena! Dignite! Bože, koji po postu daješ pravednicima nagrade njihovih zasluga, a griješnicima oproštenje, smiluj se onima, koji Te ponizno mole, i podaj, da ispovijed naše krivnje uzmogne slijediti oproštenje grijeha, po G. n.

Čitanje Ezekiela proroka (36, 23-28). Ovo govori Gospod Bog: Posvetit ću ime moje veliko, koje je oskvrnuto među neznabošcima, koje ste pohulili usred pogana, da znadu neznabošci, da sam ja Gospod, kad na vama pokažem svetost svoju pred njima. Jer uzet ću vas između njih i skupit ću vas iz svih krajeva zemaljskih i uvest ću vas u vašu zemlju. I izlit ću na vas čistu vodu, da se očistite od svih mrlja i da odstupite od idola svojih. I dat ću vam srce novo i usadit ću duh novi u vas i uzet ću iz vašeg tijela srce kameno i dat ću vam srce živo. I usadit ću u vas duh moj i učinit ću, da budete išli putem zapovijedi mojih i da budete vršili i čuvali odredbe moje. I nastavat ćete zemlju, koju sam dao ocima vašim i bit ćete mi puk izabrani, a ja ću vam biti Bog: veli Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps. 33, 12, 6.). Dođite, djeco, čujte me, zakon ću Božji da vas učim. Približite se Gospodu, pa ćete i vi od radosti zasjati i lice se vaše ne će zastidjeti.

Gospod s vama.

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nas, koje trapi svečani post, razveseli sveta pobožnost, te svladavši svjetske težnje lakše dostignemo nebeske, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Izaije Proroka. (1, 16-19). Ovo govori Gospod Bog: Operite se, očistite se, uklonite zloću misli svojih ispred očiju mojih: prestanite zlo činiti, naučite se dobro činiti: tražite pravdu, pomažite potlačenomu, sudite pravo siroti, branite udovicu: Tada dođite i prekorite me, veli Gospod: ako budu grijesi vaši kao skrlet, postat će bijeli kao snijeg, i ako budu crveni kao grimiz, postat će bijeli kao vuna. Ako me hoćete slušati, dobra ćete zemaljska uživati: govori Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps. 32, 12, 6.). Blago narodu, kojemu je Gospod Bog njegov, narodu, koga je Gospod izabrao za nasljedstvo svoje. Riječju su Gospodnjom nebesa učvršćena i duhom ustiju njegovih sva vojska njihova.

Zavlaka kao na str. 153.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (9, 1-38). U ono vrijeme prolazeći Isus vidje čovjeka slijepa od rođenja. I zapitaše ga njegovi učenici: Rabi! tko je sagriješio, ovaj ili njegovi roditelji, da se rodio slijep? Isus odgovori: Ni on nije sagriješio, ni njegovi roditelji; nego da se objave djela Božja na njemu. Meni valja raditi djela onoga, koji me je poslao, dok je dan, doći će noć, kad nitko ne može raditi. Dok sam na svijetu, svijetlo sam svijeta. Rekavši ovo, pljunu na zemlju i načini kal od sline i pomaza kalom oči slijepčeve, i reče mu: Idi, operi se u ribnjaku Siloam, što znači poslanik. Otide dakle i opere se i dođe gledajući. A susjedi su i koji su ga prije vidjeli, da je prosjačio,

govorili: Nije li ovo onaj, što je sjedio i prosjačio? Jedni su govorili: On je. A drugi su govorili: Nije, nego mu je sličan. A on je govorio: Ja sam. Tada mu rekoše: Kako ti se otvoriše oči? On odgovori: Čovjek, koji se zove Isus, načini kal i pomaza moje oči i reče mi: Idi u ribnjak Siloam i operi se. Otišao sam dakle i oprao se i progledao. Tada ga upitaše: Gdje je on? Reče: Ne znam. Dovedu k farizejima onoga, koji je bio prije slijep. A dan, kad je Isus načinio kal i otvorio mu oči, bila je subota. Tada ga opet pitali i farizeji, kako je progledao. A on im reče: Kal mi je stavio na oči, i oprao sam se i vidim. Tada su govorili neki od farizeja: Nije ovaj čovjek od Boga, jer ne svetkuje subote. A drugi su govorili: Kako može čovjek grješnik činiti takve znakove? I nastade razdor među njima. Kažu dakle opet slijepcu: Što veliš ti za onoga, koji ti je otvorio oči? On odgovori: Prorok je. I ne vjerovaše Židovi za njega, da je bio slijep i da je progledao, dok ne dozvaše roditelje onoga, što je progledao. I zapitaše ih: Je li ovo vaš sin, za koga vi kažete, da se rodio slijep? Kako dakle da sada vidi? Odgovoriše njegovi roditelji: Znademo, da je ovo sin naš i da se rodio slijep; a kako sada vidi, ne znamo; ili tko mu je otvorio oči, ne znamo, njega pitajte, odrastao je, neka sam govori za sebe. Ovo rekoše njegovi roditelji, jer se bojahu Židova, jer su se već Židovi dogovorili, da se svaki, koji bi ga priznao za Krista, izopći iz zbornice. Zato re-

koše njegovi roditelji: Odrastao je, njega pitajte! Tada dozvaše opet čovjeka, koji je bio slijep i rekoše mu: Podaj Bogu slavu. Mi znamo, da je ovaj čovjek grješnik. A on im reče: Da li je grješnik ne znam, samo znadem, da sada vidim, a bio sam slijep. Rekoše mu dakle iznova: Što ti je učinio? Kako ti je otvorio oči? Odgovori im: Već sam vam rekao i niste vjerovali, šta hoćete da opet čujete? Ne ćete li i vi da budete učenici njegovi? Tada ga pogrdiše i rekoše: Ti budi njegov učenik, a mi smo učenici Mojsijevi. Mi znamo, da je Mojsiju govorio Bog, a za ovoga ne znamo, odakle je. Odgovori im onaj čovjek: To jest čudo, što vi ne znate, odakle je, a otvorio je moje oči. Znamo, da Bog ne sluša grješnika,[1] nego onoga sluša, tko se boji i poštuje Boga i vrši njegovu volju. Otkako je svijeta, nije se čulo, da je tko otvorio oči rođenome slijepcu. Kad on ne bi bio od Boga, ne bi mogao ništa činiti. Odgovoriše mu: U grijesima si se rodio sav, pa ti da nas učiš? I izbaciše ga napolje. Ču Isus, da ga izbaciše napolje, pa kad ga nađe, reče mu: *Vjeruješ li ti u Sina Božjega?* Odgovori on: Tko je, Gospodine, da vjerujem u njega? Reče mu Isus: I vidio si ga, i koji govori s tobom, onaj je. A on reče: *Vjerujem Gospodine! I pade ničice i pokloni mu se.*

Prikazanje (Ps. 65, 8, 9, 20.). Blagosivajte narodi Gospoda Boga našega i razglasujte

[1] Bog redovno ne čini čudesa po griješnicima.

slavu njegovu. On je duši mojoj darovao život i nije dao da mi se omaknu noge.

Tajna. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, da ove žrtve očiste naše grijehe, jer nam tek tada daješ pravo zdravlje tijela i duše, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Iv. 9, 11.). Načini Gospod kal od sline i pomaza oči moje, otišao sam i oprao se i progledah, i povjerovah Bogu.

Popričesna. Tajne, što ih primismo, Gospode, Bože naš, napunile nas duhovnom hranom i branile vremenitom pomoću, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Čuj, milosrdni Bože, ponizne molbe naše, te učini, da molimo samo ono, što je Tebi ugodno, da nam tako možeš dopustiti, što želimo, po G. n.

Četvrtak iza IV. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Silvestra i Martina.

Ulaz (Ps. 104, 3, 4.). Neka se raduje srce onih, koji traže Gospoda; tražite Gospoda i njegovu moć, tražite vazda njegovo lice! (Ps. 104, 1.). Slavite Gospoda i zazivajte ime njegovo, navijestajte djela njegova među narodima. Slava Ocu... Neka se...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nas, koje svečani post trapi, razveseli

sveta pobožnost, te svladavši tjelesne težnje, lakše dostignemo nebeske, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Kraljevâ. (4, 25-38). U one dane: Žena Sunamićanka dođe k Elizeju na goru Karmelsku: a kad je čovjek Božji ugleda prema sebi, reče Gieziju, momku svojemu: Evo one Sunamićanke. Iziđi joj dakle ususret, i reci joj: Kako si ti, i muž tvoj, i sin tvoj? A ona odgovori: Dobro. A kad dođe čovjeku Božjemu na goru, obujmi noge njegove, a Giezi pristupi, da je odstrani. Ali čovjek Božji reče: Pusti je, jer joj je duša u tuzi, a Gospod sakri od mene, i ne objavi mi. A ona reče: Nijesam li iskala sina od gospodara svoga? Nijesam li ti kazala: nemoj me varati?[1] A on reče Gieziju: Pripaši bokove svoje, i uzmi štap moj u ruku svoju, i pođi. Ako kogagod sreteš, ne pozdravljaj ga; i ako te ko pozdravi, ne odzdravljaj mu: i stavit ćeš štap moj na lice djetetu. Tada reče mati djeteta: Tako da je živ Gospod, i tako da živi duša moja, ne ću te pustiti. Ustade dakle, i iđaše za njom. A Giezi bješe otišao pred njima i stavi štap na lice djetetu, i ne bje glasa ni osjećanja: i povrati se ususret njemu, i javi mu govoreći: Dijete nije ustalo. Uđe dakle Elizej u kuću i gle! dijete mrtvo leži na posteljici svojoj: i ušavši zatvori vrata za sobom, i pomoli se Gospodu. Po tom pristupi, i leže povrh djeteta: i stavi usta svoja na usta njegova, i oči

1 Elizej je Sunamićanki obećao sina, a ovaj je međutim umro.

svoje na oči njegove, i ruke svoje na ruke njegove, i savi se nad njih: i stopli se tijelo djeteta. A on ustade, i prošeta se po kući jednom amo i tamo, pa pristupi i leže povrh njega, i zijevnu dijete sedam puta i otvori oči. A pozva Gieziju i reče mu: Zovi tu Sunamićanku. I ona pozvana uđe k njemu. A on reče: Uzmi sina svojega. I ona došavši pade k nogama njegovim, i pokloni se do zemlje: pa uzme sina svojega i iziđe, a Elizej se povrati u Galgalu.

Na stepenicama (Ps. 73, 20, 19, 22.). Pogledaj, Gospode, na zavjet svoj, i ne zaboravi do kraja svojih ubogih. Ustani, Gospode, sudi pravdu svoju, sjeti se sramote slugu svojih!

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (7, 11-16). U ono vrijeme pođe Isus u grad, koji se zove Nain, i s njim su išli mnogi učenici njegovi i silan svijet. A kad se približavao k vratima gradskim, gle, iznosili su mrtvaca, jedinca sina matere njegove, i ona je bila udovica i mnogo naroda iz grada išlo je s njom. I kad je vidje Gospodin, sažali je i reče joj: Ne plači. I pristupi i dotaknu se mrtvačkog lijesa, a nosioci stadoše. I reče: Mladiću, tebi govorim: ustani. I *sjede onaj, koji je bio mrtav, i stade govoriti* i dade ga materi njegovoj. A strah obuze sve i slavili su Boga govoreći: Veliki prorok ustade među nama i Bog pohodi narod svoj.

Prikazanje (Ps. 69, 2-4.). Bože, u pomoć mi priteci, nek se smetu, koji smišljaju zlo slugama Tvojim.

Tajna. Očisti nas, milosrdni Bože, da Ti budu milije molbe Tvoje Crkve, kojima se prinose sveti darovi, nakon što su nam duše pomirene s Tobom, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 70, 16-18.). Gospode, sjećam se Tvoje jedinstvene vjernosti, Bože, Ti si me učio od mladosti moje, pa me ne ostavi ni u starosti, kad osijedim!

Popričesna. Primivši, Gospode, nebeske darove, molimo Te, ne dopusti, da vjernima Tvojim bude na osudu ono, što si ustanovio, da im bude lijek i okrepa, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Bože, koji upravljaš i poučavaš narod svoj, odagnaj grijehe, koji ga napadaju, da bude vazda Tebi prijatan i Tvojom zaštitom bezbjedan, po G. n.

Petak iza IV. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Eusebija.

Ulaz (Ps. 18, 15). Bila Ti prijatna razmatranja srca moga, Bože, pomoćniče moj i otkupitelju moj! (Ps. 18, 2.). Nebesa naviještaju slavu Božju i nebeski svod ljepotu djela njegovih. Slava Ocu... Bila Ti prijatna...

Molitva. Bože, koji svijet obnavljaš neizrecivim tajnama, podaj, molimo, da Crkva Tvoja postigne vječne ciljeve i da ne bude lišena vremenite pomoći, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje knjige Kraljevâ. (17, 17-24). U one dane: Razboli se sin žene domaćice, i bijaše bolest vrlo teška, tako da ponesta u njemu daha. Reče dakle Iliji: Što ja imam s tobom, čovječe Božji? Jesi li došao k meni, da se spomenu bezakonja moja, i da pogubiš sina moga? A Ilija joj reče: Daj mi sina svoga. I uze ga iz naručaja njezina, i odnese u gornju sobu, gdje on stanovaše, i stavi ga na postelju svoju. Pa zavapi k Gospodu i reče: Gospode, Bože moj, zar si i udovicu, kod koje se ja kako-tako prehranjujem, ucvilio usmrtivši joj sina? I pruži se, i omjeri se nad djetetom tri puta, pak zavapi k Gospodu i reče: Gospode, Bože moj, molim, neka se povrati duša ovoga djeteta u tijelo njegovo. I usliša Gospod glas Ilijin: i povrati se duša djeteta u nj i oživje. A Ilija uze dijete, i snese ga iz gornje sobe u donji dio kuće, i predade ga materi njegovoj i reče joj: Evo, živ je sin tvoj. A žena reče Iliji: Sada po tome znam, da si čovjek Božji, i da je riječ Gospodnja u tvojim ustima istinita.

Na stepenicama (Ps. 117, 8, 9.). Bolje je oslanjati se na Gospoda, negoli oslanjati se na čovjeka. Bolje je ufati se u Gospoda, nego ufati se u knezove.

Zavlaka kao na str. 153.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (11, 1-45). U ono vrijeme bijaše neki bolesnik, Lazar iz Betanije, iz sela Marije i Marte, njezine sestre. A Marija je, koje je brat bolovao, bila ona, što je pomazala Gospodina mir-

hom i otrla njegove noge svojom kosom. Tada poslaše njegove sestre k njemu govoreći: Gospodine! gle, onaj je, koga ljubiš, bolestan. Čuvši Isus reče: Ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božju, da se Sin Božji s nje proslavi. A Isus je ljubio Martu i njezinu sestru i Lazara. Kad je dakle čuo, da je bolestan, tada je ostao još dva dana na onom mjestu, gdje je boravio. Istom tada kaže svojim učenicima: Pođimo opet u Judeju! Učenici mu kažu: Rabi, sad su Židovi gledali da te kamenuju, pa opet ideš onamo? Odgovori Isus: Nije li dvanaest sati u danu? Ako tko po danu hoda, ne spotiče se, jer vidi svjetlost ovoga svijeta. Ali ako tko hoda po noći, spotiče se, jer nema svjetlosti u njemu. Ovo reče, i po tom im kaže: Lazar, naš prijatelj, spava, nego idem, da ga probudim iza sna. Onda mu rekoše njegovi učenici: Gospodine, ako spava, ozdravit će. A Isus je kazao za smrt njegovu, a oni su mislili, da govori za spavanje u snu. Tada im dakle reče Isus otvoreno: Lazar je umro; i radujem se poradi vas, što nisam bio ondje, da vjerujete. Nego pođimo k njemu! Onda reče Toma, koji se zove Blizanac, sučenicima: Ajdemo i mi, da umremo s njime. A kad dođe Isus, nađe ga, gdje je već četiri dana u grobu. A Betanija je bila blizu Jerusalema oko petnaest stadija. I mnogi su od Židova došli k Marti i Mariji, da ih tješe za njihovim bratom. A kad Marta ču, da Isus dolazi, iziđe mu u susret, a Marija je sjedila kod kuće. Tada reče Marta Isusu:

Gospodine, da si ti bio ovdje, ne bi umro brat moj. Ali i sad znadem, da štogod zamoliš u Boga, da će ti Bog dati. Kaže joj Isus: Uskrsnut će brat tvoj. Kaže mu Marta: Znadem, da će uskrsnuti o uskrsnuću na sudnji dan. Reče joj Isus: *Ja sam uskrsnuće i život, tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će, i nijedan, koji živi i vjeruje u mene, ne će umrijeti do vijeka. Vjeruješ to?* Kaže mu: Da, Gospodine, ja vjerujem, da si ti Krist, Sin Božji, koji ima doći na ovaj svijet. I ovo rekavši otide, te pozove tajno Mariju, svoju sestru, govoreći: Učitelj je ovdje i zove te. A ona, kako ču, usta brzo i otide k njemu; jer Isus još nije došao u selo, nego je bio na onom mjestu, gdje ga je srela Marta. Židovi dakle, koji su bili s njome u kući i tješili je, kad vidješe Mariju, da brzo usta i iziđe, pođoše za njom misleći, da ide na grob, da plače ondje. A Marija, čim dođe onamo, gdje je bio Isus, vidjevši ga pade k njegovim nogama i reče mu: Gospodine, da si ti bio ovdje, ne bi umro moj brat. Isus dakle, kad je vidje, gdje plače i gdje plaču Židovi, koji dođoše s njome, bijaše u duši duboko potresen, uzruja se i reče: Gdje ste ga sahranili? Kažu mu, Gospodine, dođi i vidi! I proplaka Isus. Tada su Židovi govorili: Gle, kako ga je ljubio. A neki od njih rekoše: Nije li mogao ovaj, koji je otvorio oči slijepcu, učiniti, da ovaj ne umre? A Isus je bio opet u duši duboko potresen i dođe na grob. A bijaše pećina, i kamen je ležao na njoj. Kaže Isus: Odvalite kamen.

Kaže mu Marta, sestra pokojnoga: Gospodine, već zaudara, jer su četiri dana, kako je umro. Kaže joj Isus: Nisam li ti rekao, ako vjeruješ, vidjet ćeš slavu Božju. Kad dakle odvališe kamen, Isus podiže oči gore i reče: Oče, zahvaljujem ti, što si me uslišio. Ja sam istina znao, da me ti vazda slušaš, ali sam rekao poradi naroda, koji stoji unaokolo, da vjeruju, da si me ti poslao. I rekavši ovo povika iza glasa: *Lazare iziđi napolje!* I odmah iziđe pokojni obavit platnom po rukama i nogama, i njegovo je lice bilo ručnikom povezano. Reče im Isus: Razvežite ga i pustite da ide. Mnogi dakle od Židova, koji dođoše k Mariji i vidješe, što je učinio, vjerovaše u njega.

Prikazanje (Ps. 17, 28, 32.). Ponizni ćeš narod spasiti, Gospode, a ohole ćeš poniziti, jer tko je Bog, osim Tebe, Gospode!

Tajna. Molimo, Gospode, očistili nas prikazani darovi i vazda nas pomirili s Tobom, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Iv, 11, 33, 35, 43, 44.). Videći Gospod sestre Lazarove, kako plaču kod groba, zaplaka i on pred Židovima i povika: Lazare, izađi! I izađe, koji je umro pred četiri dana, imajući vezane ruke i noge.

Popričesna. Molimo, Gospode, da nas udioništvovanje u ovoj tajni riješi naše krivice i oslobodi svake suprotivštine, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Daj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji smo sebi svjesni svoje nemoći, te se zato uzdamo samo u Tvoju snagu, uvijek uživamo Tvoju zaštitu, po G. n.

Subota iza IV. nedjelje u korizmi.

Zbor kod sv. Nikole u tamnici.

Ulaz (Izai. 55, 1.). Dođite k vodi, vi, koji žeđate, veli Gospod, i koji nemate za što da kupite, dođite, i pijte s veseljem. (Ps. 77, 1.). Pripazi, puče moj, na zakon moj i prikloni uho svoje riječima ustiju mojih. Slava Ocu... Dođite...

Molitva. Molimo, Gospode, da po Tvojoj milosti naša pobožnost bude djelotvornom, jer će nam tek tada koristiti naš post, kad bude prijatan Tebi, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje Izaije Proroka. (49, 8-15). Ovo govori Gospod: U vrijeme milosno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti: i sačuvah te, i dadoh te, da budeš zavjet narodu, da oživiš zemlju, i zadobiješ opustjelo nasljedstvo; da kažeš onima, koji su u okovima: Iziđite; a onima, koji su u mraku: prosvijetlite se. Oni će pokraj putova pasti, i paša će im biti po svim ravnicama. Ne će gladovati ni žeđati, i ne će ih biti žega ni sunce: jer će njima vladati onaj, koji im je milostiv, i na izvorima vodâ pojit će ih. I sve ću gore svoje obratiti u putove, i staze će se moje

uzvisiti. Evo! ovi će iz daleka doći, a gle! oni od sjevera i od mora, a drugi od zemlje južne. Pjevajte nebesa, raduj se zemljo, odjeknite, gore, hvalom: jer Gospod utješi puk svoj, i smilova se bijednima svojim. I reče Sion: Zapustio me Gospod, i Gospod me zaboravio. Može li žena zaboraviti dijete svoje, da se ne smiluje čedu utrobe svoje? Pa da ga ona i zaboravi, ja ipak ne ću zaboraviti tebe, veli Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps. 9, 35, 22, 23.). Tebi je, Gospode, prepušten siromah, Ti pomažeš brzo siroti. Zašto se, dakle, držiš daleko, zašto se kriješ u doba nevolje, kad se uzdiže bezbožnik, a bijednik kad pati?

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (8. 12-20). U ono je vrijeme Isus opet govorio mnoštvu: Ja sam svijetlo svijeta. Tko ide za mnom, ne će hodati u tmini, nego će imati svijetlo života. Tada mu rekoše farizeji: Ti sam za sebe svjedočiš, tvoje svjedočanstvo nije istinito. Isus im odgovori: Ako i ja sam svjedočim za sebe, moje je svjedočanstvo istinito, jer znam, otkuda sam došao i kamo idem, a vi ne znate, otkuda dolazim ili kamo idem. Vi sudite po tijelu, ja ne sudim, nikome. I ako sudim ja, sud je moj istinit, jer nisam sam, nego ja i Otac, koji me je poslao. I u vašem je zakonu pisano, da je svjedočanstvo dvojice ljudi istinito. Ja sam, koji svjedočim sâm za sebe, i Otac, koji me je poslao, svjedoči za mene. Tada su mu govorili: Gdje je tvoj Otac? Odgovori Isus: Niti mene poznajete, niti Oca moga; kad biste mene poznavali, poznavali biste i Oca moga. Ove riječi reče Isus kod milostinjara, kad je učio u hramu, i nitko ga ne uhvati, jer još nije došao njegov čas.

Prikazanje (Ps. 7, 3.). Gospod je tvrđava moja, utočište moje i izbavitelj moj, u njega se uzdam.

Tajna. Primivši naše prinose, umilostivi se, Gospode, te k sebi privuci i buntovne naše volje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje III. str. 47.

Pričesna (Ps. 22, 1, 2.). Gospod je pastir moj, i ničim ne oskudijevam, on me odmara na zelenom pašnjaku; on me vodi na tihu vodu i krijepi dušu moju.

Popričesna. Molimo, Gospode, Tvoje nas svetinje očistile i svojim nas djelovanjem učinile Tebi ugodnima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Bože, koji se onima, što se u Te ufaju, radije smilujes, nego da se na nje ljutiš, daj, da dostojno oplakujemo zlo, koje počinismo, te uzmognemo zadobiti milost Tvoje utjehe, po G. n.

Gluha nedjelja.

Zbor kod sv. Petra.

Sve se više približuje spomendan muke i smrti Isusove, pa stoga Crkva odsad izabire one odlomke sv. Pisma staroga i novoga Zavjeta, koji se odnose na zadnje dane zemskoga života Mesijina. Rimska je

liturgija gluhe nedjelje i velikoga tjedna po svoj prilici sinteza službe Božje, koja se ovih dana obavljala u Jeruzalemu, i krsne priprave za izabrane katekumene. Kroz čitav 5. tjedan u korizmi gledamo u živim slikama, uzetim iz evanđelja po sv. Ivanu VII.—XII., farizejsku zavist i mržnju na Isusa. U petak pribivamo već i smrtnoj osudi Isusovoj.

Poslije tihe radosti, kojom je odzvanjao hram u prošlome tjednu, zastire sv. Crkva u subotu na veče lice svoje. Sve slike na žrtvenicima, pa i sami križevi, valja da su zastrti ljubičastom koprenom u spomen, što se Isus sakrio pred Židovima, da ga ne kamenuju (Evanđelje). U sve se dane, osim svetačkih, ispušta odsad i »Slava Ocu« na koncu psalma kod ulaza i prikazanja, jer su se Židovi teško ogriješili o slavu Božju proganjajući i huleći Sina Božjega (Evanđelje!). U pristupnim molitvama ne moli svećenik psalam »Sudi mi«, jer se ovaj psalam moli danas u Ulazu. Sv. Pavao prikazuje naime katekumenima u poslanici, da svoje izbavljenje i poziv u kraljevstvo Božje imadu zahvaliti velikom svećeniku N. Z., koji je vlastitom krvlju j e d n o m unišao u Svetište Vječnoga Spasenja. O v a j veliki svećenik moli dakle danas: Sudi mi Bože . . . i pristupit ću k žrtveniku Božjem . . .

Isus je neokaljani Jaganjac Božji, koji trpi radi naših grijeha. A mi? Krotimo li mi svoje tijelo? Nijesmo li još uvijek razmaženi udovi pod glavom, koja je trnjem krunjena?

Ulaz (Ps. 42, 1, 2.). Sudi mi, Bože, i vodi moju parbu protiv bezbožnog naroda; izbavi me od nepravednih i lukavih ljudi, jer Ti si, Bože, krepost moja. (Ps. 42, 3.). Pošalji svoju svjetlost i svoju istinu, neka me izvedu na Tvoju svetu goru i u Tvoje šatore. Sudi mi . . .

Molitva. Molimo, svemogući Bože, obitelj svoju blago pogledaj, da se po Tvojem daru upravlja u tijelu i Tvojom zaštitom čuva u duši, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Židovima (9, 11-15). Braćo! Krist je došao kao *veliki svećenik budućih dobara* kroz veći i savršeniji šator, koji nije rukom načinjen, to jest nije od ovoga svijeta; niti je s krvlju jaraca, ni junaca, nego *svojom krvlju ušao jednoć za uvijek u svetinju* i stekao vječni otkup. Jer ako krv jaraca i junaca, i pepeo juničin poškropivši njome okaljane posvećuje na tjelesnu čistoću; koliko će više krv Krista, koji je Duhom Svetim *samoga sebe prikazao neokaljana Bogu*, očistiti savjest našu od mrtvih djela, da služimo Bogu živomu. I zato je Novom Zavjetu posrednik, da po smrti, koju podnese za otkup od prestupaka, učinjenih u prvomu zavjetu, prime pozvani obećanu vječnu baštinu po Kristu Gospodinu našem.

Na stepenicama (Ps. 142, 9, 10.). Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospode; nauči me vršiti volju Tvoju. (Ps. 17, 48, 49.). Otkupitelju moj od ljutih neprijatelja, uzdigao si me nad sve one, koji nasrću na me, oslobodio si me od čovjeka nepravedna.

Zavlaka (Ps. 128, 1-4.). Napadali su na me od mladosti moje. Reci, Izraele: napadali su na me od mladosti moje, ali me ne svladaše! Na leđima mojim kovali su griješnici, produžiše nepravde svoje, no pravedni Gospod skrši šije griješnicima.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (8, 46-59). U ono je vrijeme rekao Isus mnoštvu: *Tko će mi od vas dokazati kakav grijeh?* Ako vam istinu govorim, zašto mi ne vjerujete?

Tko je od Boga, riječi Božje sluša; zato vi ne slušate, jer niste od Boga. Tada mu odgovoriše Židovi: Ne govorimo li mi pravo, da si Samaritanac i da imaš đavla. Odgovori Isus: Ja nemam đavla, nego poštujem Oca svojega, a vi mene sramotite. A ja ne tražim svoje slave; ima, koji traži i sudi. Zaista, zaista vam kažem: Ako tko održi moju riječ, ne će vidjeti smrti do vijeka. Tada mu rekoše Židovi: Sad znamo, da imaš đavla. Abraham je umro i proroci, a ti govoriš: Ako tko održi moju riječ, ne će okusiti smrti do vijeka. Zar si ti veći od oca našega Abrahama, koji je umro? I proroci umriješe. Kim se ti gradiš? Odgovori Isus: Ako se ja sâm slavim, slava je moja ništa; otac je moj, koji me slavi, za koga vi govorite, da je vaš Bog. Ali vi ga ne poznajete, a ja ga znam; i kad bih rekao, da ga ne znam, bio bih lažac, kao vi. Nego ga znam i njegovu riječ držim. *Abraham, vaš otac, radovao se, da vidi dan moj i vidio je, te se obradovao.* Tada mu rekoše Židovi: Još ti nema pedeset godina, pa si Abrahama vidio? Reče im Isus: Zaista, zaista vam kažem: *Prije nego je postao Abraham, ja jesam.* Tada uzeše kamenje, da bace na njega; a Isus se sakrije i iziđe iz hrama.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 118, 17, 10.). Slavit ću Te, Gospode, iz svega srca svoga, dopusti sluzi svomu da živi, i držat ću riječi Tvoje: oživi me, Gospode, po riječi svojoj!

Tajna. Molimo, Gospode, da ovi darovi razriješe okove naše zloće i navrate na nas darove Tvoga smilovanja, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna (I. Kor. 11, 24.). Ovo je tijelo moje, koje se za vas lomi. Ovaj je kalež Novi Zavjet u mojoj krvi, kaže Gospod. To činite, kadgod budete pili, na moj spomen.

Popričesna. Pomozi nam, Gospode, Bože naš, i štiti vječnom obranom nas, koje si okrijepio svajim tajnama, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Ponedjeljak iza gluhe nedjelje.

Zbor kod sv. Krisogona.

Ulaz (Ps. 55, 2.). Smiluj mi se, Gospode, jer me gaze, cijeli dan navaljuje na me neprijatelj. (Ps. 55, 3.). Cijeli dan navaljuju na me neprijatelji i mnogo ih ima! Smiluj mi se . . .

Molitva. Posveti, molimo, Gospode, naše postove, i blagostivo nam daruj oproštenje sviju krivica, po G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Jone Proroka. (3, 1-10). U one dane: Dođe riječ Gospodnja Joni proroku drugi put govoreći: Ustani i idi u Ninivu, grad veliki: i propovijedaj u njemu ono, što ti ja govorim. I ustade Jona, i pođe u Ninivu po riječi Gospodnjoj. A Niniva bijaše grad veliki, tri dana hoda. I Jona poče ići po gradu jedan dan vičući, i govoreći: Još četrdeset dana, i Niniva će propasti. I

povjerovaše Ninivljani Bogu i oglasiše post i obukoše se u kostrijet od najvećega do najmanjega. I dopre riječ do kralja Ninivskoga: i sađe sa svojega prijestolja, i skine sa sebe svoje odijelo i obuče se u kostrijet: i sjede u pepeo. I glasnik kraljev i knezova njegovih vikaše po Ninivi govoreći: Ljudi, i životinje, i volovi, i ovce, da ne okuse ništa: ni da pasu ni da piju vode. Neka se pokriju kostrijeti, ljudi, i životinje, i neka prizivlju Gospoda jako, neka se odvrati čovjek od svoga zla puta, i od bezakonja, koje im je u rukama. Ko zna, da se ne umilostivi Bog, i oprosti i popusti od žestokog gnjeva svojega, te ne izginemo? I vidje Bog djela njihova: i smilova se puku svome, Gospod Bog naš.

Na stepenicama (Ps. 53, 4, 3.). Bože, usliši molitvu moju, čuj riječi usta mojih. Bože, imenom svojim spasi me i krepošću svojom opravdaj me!

Zavlaka (Ps. 102, 10.). Gospode, ne postupaj s nama po grijesima našim i ne vraćaj nam po nepravdama našim. (Ps. 78, 8, 9.). Gospode, ne opominji se pređašnjih bezakonja naših, već neka nas brzo preteče milosrđe Tvoje, jer smo postali veoma ubogi (Ovdje se poklekne.) pomozi nam!

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (7, 32-39). U ono vrijeme poslaše farizeji i glavari svećenički sluge, da uhvate Isusa. Ali Isus im reče: Još sam s vama malo vremena, pa idem k onomu, koji me je poslao. Tražit ćete me, i ne ćete me naći, i gdje sam ja, vi ne

možete doći. Tada rekoše Židovi među sobom: Kamo kani ovaj ići, da ga mi ne ćemo naći? Ta valjda ne kani ići Židovima rasijanim među poganima i učiti pogane? Što znači ova riječ, koju reče: Tražit ćete me, i ne ćete me naći, i gdje sam ja, vi ne možete doći? U posljednji veliki dan blagdana stade Isus i povika: Tko je žedan, neka dođe k meni i pije! Tko vjeruje u mene, kako kaže Pismo: rijeke će žive vode poteći iz njegova tijela. A ovo reče za Duha, kojega su imali primiti oni, koji vjeruju u njega.

Prikazanje (Ps. 6, 5.). Povrati se, Gospode, i izbavi dušu moju, spasi me poradi milosrđa svoga!

Tajna. Dopusti nam, Gospode, Bože naš, da nam ova spasonosna žrtva bude i očišćenje naših grijeha i ublaženje Tvoga veličanstva, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna (Ps. 23, 10.). Gospod nad vojskama, on je Kralj slave!

Popričesna. Molimo, Gospode, da nam sudjelovanje u Tvojoj spasonosnoj tajni dade i očišćenje i okrepu, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Podaj, molimo, Gospode, puku svomu, zdravlje duše i tijela, da prianjajući uz dobra djela zasluži uvijek Tvoju zaštitu i obranu, po G. n.

Utorak iza gluhe nedjelje.

Zbor kod sv. Ciriaka.

Ulaz (Ps. 26, 14.). Čekaj Gospoda, budi hrabar, nek bude jako srce Tvoje, očekuj Gospoda! (Ps. 26. 1.). Gospod je svjetlost moja i spasenje moje, koga da se bojim? Čekaj ...

Molitva. Molimo Te, Gospode, da Ti budu prijatni naši postovi i da njima okajemo grijehe naše i postanemo dostojnima Tvoje milosti, te nas dovedu do vječne okrepe, po G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Danijela Proroka. (14, 27 i 28-48). U one dane: Sabraše se Babilonjani kod kralja i rekoše mu: Predaj nam Danijela, koji je satro Bela i pogubio zmaja, inače ćemo ubiti tebe i dom tvoj. Vidje dakle kralj, da navališe na nj jako: i nagnan nuždom predade im Danijela. A oni ga baciše u jamu lavsku, i ondje osta šest dana. A u jami bijaše sedam lavova, kojima davahu svaki dan dvije lješine i dvije ovce, ali tada im ne dadoše, neka bi proždrli Danijela. A bješe u Judeji prorok Habakuk, koji bješe skuhao jelo i nadrobio kruha u zdjeli: i iđaše u polje, da ponese žeteocima. I Anđeo Gospodnji reče Habakuku: Odnesi objed, što imaš, u Babilon k Danijelu, koji se nalazi u jami lavskoj. I reče Habakuk: Gospodine, ne vidjeh Babilona, i ne znam gdje je jama. Tada ga Anđeo uhvati za tjeme i ponese ga, držeći ga za kosu glave njegove, i stavi ga u Babilonu vrhu jame, jakošću svoga duha.

I povika Habakuk govoreći: Danijele, slugo Božji, uzmi objed, što ti Bog šalje. I reče Danijel: Spomenuo si se mene, Bože, i nijesi zapustio one, koji te ljube. I ustavši Danijel blagova. Zatim Anđeo Gospodnji povrati Habakuka odmah na mjesto njegovo. Dođe dakle kralj sedmi dan, da plače za Danijelom: i dođe k jami, i pogleda unutra: i gle! Danijel sjedi među lavovima. Tada kralj povika iza glasa govoreći: Velik si, Gospode Bože Danijelov! I izvadi ga iz jame lavske. A one, koji bijahu uzrokom propasti njegove, baci u jamu, i bijahu u čas proždrti pred njim. Tada kralj reče: Svi, koji stanuju po svoj zemlji, neka se boje Boga Danijelova: jer je on Spasitelj, koji čini znamenja i čudesa na zemlji: koji izbavi Danijela iz jame lavske.

Na stepenicama (Ps. 42, 1-3.). Vodi moju parbu, Gospode, protiv bezbožnog naroda, izbavi me od nepravednih i lukavih ljudi. Pošalji svjetlost svoju i svoju istinu, neka me izvedu na Tvoju svetu goru i u Tvoje šatore.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (7, 1-13).** U ono je vrijeme Isus hodao naokolo po Galileji, a nije htio da hoda po Judeji, jer su Židovi nastojali da ga ubiju. A bio je blizu židovski blagdan sjenica. Tada mu rekoše njegova braća[1]: Iziđi odavle i pođi u Judeju, da i tvoji učenici vide tvoja djela, koja činiš. Jer nitko ne čini što tajno, ako sam traži, da bude poznat; ako to činiš, objavi se svi-

[1] T. I. bliži rođaci: Isp. bilješku na str. 174.

jetu. Dapače ni braća njegova nisu vjerovala u njega. Zato im reče Isus: Vrijeme moje još nije došlo, a vaše je vrijeme zgodno vazda. Ne može svijet mrziti na vas, a na mene mrzi, jer ja svjedočim za njega, da su njegova djela zla. Vi uziđite na ovaj blagdan, a ja ne ću uzići na ovaj blagdan, jer se još nije navršilo moje vrijeme. Rekavši im ovo osta u Galileji. A kad uziđoše njegova braća na blagdan, tada i sam uziđe, ne javno, nego više tajno. A Židovi su ga tražili na blagdan i govorili: Gdje je on? I svijet je mnogo žamorio o njemu. Jedni su govorili: Dobar je, a drugi su govorili: Nije, nego zavodi narod. Ali nitko nije govorio javno za njega od straha pred Židovima.

Prikazanje (Ps. 9, 11-13.). Neka se u Te, Gospode, uzdaju svi, koji znadu ime Tvoje, jer ne napuštaš onih, koji Te zazivlju. Pjevajte Gospodu, koji stanuje na Sionu, jer ne zaboravlja molitve ubogih.

Tajna. Prinosimo Ti, Gospode, i prikazujemo žrtve, koje označuju vremenitu utjehu, da ne očajamo nad vječnim obećanjima, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna (Ps. 21, 22). Izbavi me, Gospode, iz svih tjeskoba mojih!

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da trajno izvršujući ono, što je božansko, zaslužimo približiti se nebeskim darovima, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno svoje glave pred Bogom! Daj nam, molimo, Gospode, ustrajno službovanje u Tvojoj volji, da se u naše dane puk, koji Tebi služi, sve više množi i zaslugama i brojem, po G. n.

Srijeda iza gluhe nedjelje.

Zbor kod sv. Marcela.

Ulaz (Ps. 17, 48, 49.). Izbavitelj si moj od ljutih neprijatelja, uzdignut ćeš me nad one, koji nasrću na me, oslobodit ćeš me od čovjeka nepravedna, Gospode. (Ps. 17, 2, 3.). Ljubim Te, Gospode, kreposti moja, utočište moje i tvrđavo moja i spasitelju moj! Izbavitelj ...

Molitva. Posvetivši, Gospode, ovaj post, milosrdno rasvijetli srca Tvojih vjernih, te podaj onima, kojima daješ težnju pobožnosti, uslišenje njihovih molbi, po G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje knjige Levitske. (19, 1-2, 11-19 i 25). U one dane: Reče Gospod Mojsiju govoreći: Kaži svemu zboru sinova Izraelovih, i reci im: Ja sam Gospod Bog vaš. Ne kradite. Ne lažite, i nitko da ne vara bližnjega svoga. Ne kuni se mojim imenom krivo, i ne pogrdi ime Boga svojega. Ja sam Gospod. Ne kleveći bližnjega svoga, i ne tlači ga. Plaća nadničarova da ne ostane kod tebe do jutra. Ne proklinji gluha, i ne podmeći slijepcu spoticala: nego se boj Gospoda Boga svo-

jega, jer sam ja Gospod. Ne čini nepravde, i ne sudi krivo. Ne gledaj, ko je siromah, i ne obaziri se na lice mogućnika. Sudi pravo bližnjemu svojemu. Ne budi klevetnik, ni opadač u puku. Ne ustaj na krv bližnjega svoga. Ja sam Gospod. Ne mrzi na brata svoga u srcu svojem, nego ga javno pokaraj, da nemaš grijeha poradi njega. Ne traži osvete, i ne spominji se nepravde građana svojih. Ljubi prijatelja svoga, kao samoga sebe. Ja sam Gospod. Opslužujte zakone moje, jer sam ja Gospod Bog vaš.

Na stepenicama (Ps. 29, 2-4.). Slavit ću Te, Gospode, jer si me uslišao i nisi dao da se neprijatelji moji vesele nada mnom. Gospode, Bože moj, Tebi sam vapio i ozdravio si me; Gospode, izbavio si od podzemlja dušu moju, spasio si me od onih, koji silaze u grob.

Zavlaka kao na str. 153.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (10, 22-38). U ono je vrijeme bio blagdan posvećenja hramskoga u Jerusalemu, a bila je zima. I hodao je Isus u hramu po trijemu Salamonovu. Tada ga opkoliše Židovi i stadoše mu govoriti: Dokle ćeš mučiti duše naše? Ako si ti Krist, kaži nam otvoreno. Odgovori im Isus: Kažem vam i ne vjerujete. Djela, koja ja činim u ime Oca svoga, ona svjedoče za mene. Ali vi ne vjerujete, jer niste od mojih ovaca. Ovce moje slušaju glas moj; i ja poznajem njih, i idu za mnom. I ja im dajem život vječni i nikad ne će propasti i nitko ih ne će oteti iz moje

ruke. Što mi dade Otac moj, veće je od svega, i nitko ne može oteti iz ruke Oca moga. Ja i Otac jedno smo. Tada Židovi opet uzeše kamenje, da ga kamenuju. Odgovori im Isus: Mnoga sam vam dobra djela pokazao od Oca svojega, za koje me od ovih djela kamenujete? Odgovoriše mu Židovi: Za dobro te djelo ne kamenujemo, nego za grdnju Boga, što se ti, premda si čovjek, gradiš da si Bog. Odgovori im Isus:: Nije li pisano u vašem zakonu: Ja sam rekao, bogovi ste.[1] Ako one nazva bogovima, kojima je riječ Božja namijenjena, a ne može se ukinuti Pismo, kako vi možete kazati onomu, koga je Otac posvetio i poslao na svijet: grdiš Boga, što sam rekao: Sin sam Božji? Ako ne činim djela Oca svoga, ne vjerujte mi! Ako li činim, i ako meni ne ćete vjerovati, djelima vjerujte, da upoznate i da se uvjerite, da je Otac u meni i ja u Ocu.

Prikazanje (Ps. 58, 2.). Izbavi me, Gospode, od neprijatelja mojih i od onih, koji nasrću na me; spasi me, Bože moj!

Tajna. Usliši molbe naše, milosrdni Bože, da Ti žrtvu pomirenja i hvale prinesemo iskrenom službom, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.
Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna (Ps. 25, 6, 7.). Umivam svoje ruke u nevinosti i pristupam k Tvomu

---

1 Ps. 82, 6. Psalmista zove izraelske suce »bogovima« t. j. Božjim namjesnicima. A Isus je nesamo namjesnik, nego i pravi Sin Božji i pravi Bog.

žrtveniku, Gospode, da glasno Tebe hvalim i kazujem sva divna djela Tvoja.

Popričesna. Primivši blagoslov nebeskoga dara ponizno Te molimo, svemogući Bože, da nam ovaj dar bude uzrokom i tajne i spasenja, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Čuj molbe naše, svemogući Bože, i podaj učinak običajnog milosrđa onima, kojima darivaš pouzdanje u nadu Tvoje dobrote, po G. n.

Četvrtak iza gluhe nedjelje.

Zbor kod sv. Apolinara.

Ulaz (Dan. 3, 31.). Sve, što si učinio, Gospode, sve si učinio u pravdi i istini, jer smo sagriješili Tebi, i nismo slušali zapovijedi Tvojih. No daj slavu imenu svojemu i postupaj s nama po veličini milosrđa svojega. (Ps. 118, 1.). Blago onima, koji su čista života, koji žive pa zakonu Gospodnjem! Sve...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da se dostojanstvo ljudske prirode, ozlijeđeno neumjerenošću, preporodi nastojanjem ljekovitog uzdržavanja, po G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Danijela Proroka. (3, 25 i 34-45). U one dane: Azarija se pomoli Gospodu govoreći: Gospode, Bože naš, ne zapusti nas, molimo, na vijeke, radi Imena svojega, i ne razriješi zavjet svoj, niti nam uskrati milosrđe svoje radi Abrahama ljubljenoga svoga, i Izaka sluge svojega, i Izraela svetoga svoga, kojima si govorio obećavajući, da ćeš umnožiti potomstvo njihovo kao zvijezde na nebu, i kao pijesak, što se nalazi na obali morskoj, jer smo se, Gospode, umanjili više od svih naroda, i poniženi smo danas po svoj zemlji radi grijeha svojih. I nema u ovo doba kneza, ni vođe, ni proroka, ni žrtava paljenica, ni posvetilišta, ni prinosa, ni tamjana, ni mjesta, gdje bismo ti prinosili prvine, da zadobijemo milosrđe tvoje: nego nas primi skrušene srcem i ponižene duhom. Kao žrtva ovnova i junaca, i kao tisuća pretilih janjčića: tako da bude danas posvetilište naše pred licem tvojim, da ti se dopadne; jer oni, koji se u te uzdaju, ne će se zastidjeti. Eto te štujemo svim srcem, i bojimo se tebe, i tražimo lice tvoje. Ne daj, da se zastidimo; nego učini s nama po dobroti svojoj, i po velikom milosrđu svome. I izbavi nas po svojim čudesima, i proslavi Ime svoje, Gospode; da se zastide svi, koji čine zlo slugama tvojim, da se zastide od tvojega svemogućstva, i da se skrši sila njihova: te upoznadu, da si ti Gospod Bog sam, i slavan po svoj vasioni, Gospode, Bože naš.

Na stepenicama (Ps. 95, 8. 9.). Prinosite žrtve i stupajte u dvore njegove, klanjajte se Gospodu u hramu njegovu! (Ps. 28, 9). Razgaljuje Gospod guštaru i u hramu njegovu svi govore: Slava!

† **Slijedi sv. Evanđelje po Luci** (7, 36-50.). U ono je vrijeme molio Isusa jedan od farizeja, da bi jeo s njim. I ušavši u kuću fari-

zejsku, sjede za stol. I gle, žena, koja je bila griješnica u gradu, doznavši, da je on za stolom u kući farizejevoj, donese posudicu od alabastra s pomasti. I stavši straga kod nogu njegovih, plačući stade suzama prati noge njegove i kosom s glave svoje otare ih, te je cjelivala noge njegove i pomasti mazala. Kad to viđe farizej, koji ga je pozvao, pomisli u sebi: Da je ovo prorok, znao bi dakako, tko i kakva je žena, koja ga se dotiče, da je griješnica. Tada prozbori Isus i reče mu: Šimune, imam ti nešto kazati. On reče: Učitelju, kaži! Dvojica su bili dužni jednome vjerovniku; jedan je bio dužan pet stotina dinara, a drugi pedeset. A kad oni ne imadoše, odakle da vrate, pokloni obojici. Koji će ga dakle od njih više ljubiti? Odgovori Šimun: Mislim, da onaj, komu je više poklonio. On mu reče: Pravo si sudio. I okrenuvši se k ženi, reče Šimunu: Vidiš li ovu ženu? Uđoh u kuću tvoju, vode mi na noge nisi dao, a ova suzama obli moje noge i svojom kosom otare. Cjelova mi nisi dao; a ova, otkako uđe, ne presta cjelivati nogu mojih. Uljem nisi pomazao glave moje, a ona pomašću pomaza noge moje. Zato ti kažem: Oprošteni su joj mnogi grijesi; jer je mnogo ljubila; a kome se manje prašta, manje ljubi. A njoj reče: Oprošteni su ti grijesi. I stadoše misliti u sebi oni, što su sjedili s njime za stolom: Tko je ovaj, da i grijehe oprašta? A ženi reče: Vjera ti je tvoja pomogla, idi u miru!

Prikazanje (Ps. 136, 1.). Nad rijekama smo Babilona sjedili i plakali sjećajući se Tebe, Sion!

Tajna. Gospode, Bože naš! Ti si izabrao, da se u ovom stvorenju, koje si stvorio za okrepu naše slabosti, Tvojem imenu prinose darovi; podaj, dakle, molimo, da nam budu i na pomoć u ovom životu i da nam izvrše tajnu vječnosti, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna. (Ps 118, 49). Spomeni se, Gospode, što si rekao sluzi svomu, da se ufa u Te; to me tješi u poniženju mojemu.

Popričesna. Što ustima primismo, Gospode, da obuhvatimo čistim srcem i neka nam vremeniti dar bude za vječnu okrepu, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Blag budi, molimo, Gospode, puku svomu, da zabacivši ono, što Tebi nije ugodno, posve prionu uz Tvoje zapovijedi i napune se radošću njihovom, po G. n.

Petak iza gluhe nedjelje.[1]

Zbor kod sv. Stjepana na Celiju.

Ulaz. (Ps. 30, 10, 18, 18.) Smiluj mi se, Gospode, jer sam u tjeskobi, izbavi me i spasi me iz ruku neprijatelja mojih i onih, koji me progone. Gospode, ne ću se zasti-

[1] Danas se može čitati i sv. misa o sedam žalosti bl. Dj. M., kao na dan 15. rujna.

djeti, jer se u Tebe uzdam! (Ps. 30, 2.). U Tebe se, Gospode, uzdam, o, da se ne postidim dovijeka!

Molitva. Molimo, Gospode, ulij u srca naša milost svoju, da radije sprečavamo grijehe svojejevoljnom trapnjom vremenito trpeći, nego da budemo predani u vječne muke. Po G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Jeremije Proroka. (17, 13-18). U one dane reče Jeremija: Gospode, svi koji te ostavljaju, smesti će se: koji odstupaju od tebe, bit će zapisani u prahu: jer ostaviše vrelo vode žive, Gospoda. Izliječi me, Gospode, i ozdravit ću; spasi me, i bit ću spašen; jer hvala moja ti si. Evo oni mi govore: Gdje je riječ Gospodnja? Neka dođe! Ali ja se nijesam smeo slijedeći tebe kao pastira: i dana čovječjega nijesam poželio, ti znaš. Što je izišlo iz mojih ustiju, bilo je pravo pred očima tvojim. Ne budi mi na strah ti, koji si nada moja u dan nevolje. Neka se postide, koji me progone, a ja da se ne postidim; neka se straše oni, a ja da se ne strašim. Pusti na njih dan nevolje, i dvostrukim udarcem skrši ih, Gospode Bože naš.

Na stepenicama (Ps. 34, 20, 22.). Neprijatelji moji ne govore neprijateljski, već smišljaju prijevaru protiv mirnih na zemlji. Vidi, Gospode, nemoj šutjeti, ne udaljuj se od mene!

Zavlaka kao na str. 153.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (11, 47-54). U ono vrijeme sabraše glavari svećenički i farizeji skupštinu, te su govorili: Što da činimo? Ovaj čovjek čini mnoga čudesa. Ako ga tako ostavimo, svi će vjerovati u njega, i doći će Rimljani, i otet će nam zemlju i narod. A jedan od njih, po imenu Kajfa, koji je bio one godine veliki svećenik, reče im: Vi ne znate ništa, i ne mislite, da je bolje za nas, da jedan čovjek umre za narod, nego li da sav narod propadne. A ovo ne reče sam od sebe, nego, jer je bio veliki svećenik one godine, proreče, da Isusu valja umrijeti za narod, i ne samo za narod, nego da djecu Božju, koja su bila razasuta, sabere u jedno. Od toga dakle dana dogovoriše se, da ga ubiju. A Isus nije više hodao javno među Židovima, nego otide odanle, u kraj blizu pustinje, u grad, koji se zove Efrain, i ondje je boravio sa svojim učenicima.

Prikazanje. (Ps. 118, 12, 121, 42.). Blagoslovljen si, Gospode, uči me pravdi svojoj i ne predaj me oholima, koji me kleveću, pa ću moći da odgovorim onima, koji mi se rugaju.

Tajna. Podaj nam, milosrdni Bože, da zaslužimo uvijek dostojno služiti Tvojim oltarima i biti spašeni neprestanim dioništvom, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna. (Ps. 26, 12.). Nemoj me dati, Gospode, na volju mučiteljima mojim, jer

ustaju na me lažni svjedoci i bezakonje laže samo sebi.

Popričesna. Neka nas, Gospode, nikad ne ostavi zaštita žrtve, koju smo primili i neka uvijek odagna od nas sve, što je štetna, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Dopusti, molimo, svemogući Bože, da mi, koji tražimo milost Tvoje zaštite, oslobođeni od svih zala, nesmetanom dušom Tebi služimo, po G. n.

Subota iza gluhe nedjelje.

Zbor kod sv. Ivana pred latinskim vratima.

Ulaz, Na stepenicama, Prikazanje, Pričesna; kao u jučerašnjoj misi, str. 273—275.

Molitva. Neka napreduje, molimo, Gospode, puk Tvoj posvećen u revnoj pobožnosti, te poučen svetim činima, u tolikoj mjeri uživa veće darove, koliko postaje Tebi sve miliji, po G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Jeremije Proroka. (18, 18-23). U one dane rekoše bezbožni Židovi među sobom: »Dođite, da smislimo što proti pravedniku: jer ne će nestati zakona svećeniku, ni savjeta mudracu, ni riječi proroku: Dođite i udarimo ga jezikom, i ne pazimo na nijednu riječ njegovu«. Pazi na me, Gospode, i čuj glas mojih protivnika. Zar se za dobro vraća zlo, jer iskopaše jamu duši mojoj? Spomeni se, da stajah pred licem tvojim, govoreći njima u prilog, da bih odvratio gnjev tvoj od njih. Zato predaj sinove njihove gladu, i učini, da izginu od mača: žene njihove da budu bez djece, i udovice; a muževi njihovi da poginu: mladići njihovi da budu probodeni mačem u ratu. Neka se čuje jauk iz kuća njihovih, kad dovedeš na njih razbojnike iznenada: jer iskopaše jamu, da me uhvate, i zamke namjestiše nogama mojim. Ali ti, Gospode, znaš sve, što su naumili proti meni, da me ubiju; nemoj im oprostiti bezakonje, i grijeh njihov da se ne izbriše pred licem tvojim. Neka popodaju pred tobom, u dan gnjeva svoga ustani proti njima, Gospode Bože naš.

Na stepenicama (Ps. 34, 20). Jer oni ne govore o miru, nego na mirne na zemlji izmišljaju lažne stvari. Ti vidiš, Gospode, nemoj šutjeti, ne odstupi od mene!

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (12, 10-36). U ono se vrijeme glavari svećenički dogovoriše, da i Lazara ubiju; jer su mnogi od Židova dolazili poradi njega i vjerovali u Isusa. Sutradan veoma veliko mnoštvo, što je došlo na blagdan, čuvši da Isus dolazi u Jerusalem, uzeše grane od paoma i iziđoše mu nasusret i vikali su: Hosana! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje, kralj Israelski. I nađe Isus magare i sjede na njega, kako je pisano: Ne boj se, kćeri Sionska! Evo kralj tvoj dolazi sjedeći na mladom magaretu.[1] Ovo učenici njegovi ne razumješe prije, nego, kad je Isus bio pro-

[1] Zach. 9, 9.

slavljen, tada se sjetiše, da je to za njega pisano, i da su mu ovo zato učinili. Svjedočio je dakle mnogi svijet, koji je bio s njime, kad je Lazara dozvao iz groba i uskrisio ga od mrtvih. Zato mu i narod dođe ususret, jer čuše, da je on učinio ovo čudo. A farizeji rekoše jedan drugome: Vidite, da ništa ne opravljate, evo sav svijet ide za njime. A bili su neki pogani među onima, što uziđoše, da se klanjaju na blagdan. Ovi dakle pristupiše Filipu, koji je bio iz Betsaide Galilejske i umoliše ga: Gospodine, rado bismo vidjeli Isusa. Dođe Filip i kaže Andriji, Andrija opet i Filip kažu Isusu. Isus im odgovori: Došao je čas, da se proslavi Sin čovječji. Zaista, zaista vam kažem: Ako pšenično zrno padnuvši na zemlju ne istrune, ostaje samo: ako li istrune, donosi obilat rod. Tko ljubi život svoj, izgubit će ga; a tko mrzi na život svoj na ovom svijetu, sačuvat će ga za život vječni. Tko meni služi, neka ide za mnom, i gdje sam ja, ondje će biti sluga moj. Tko meni služi, poštivat će ga Otac moj. Sad je moja duša potresena. I što da kažem: Oče, spasi me od ove ure. Ali zato sam došao u ovu uru. Oče, proslavi ime svoje! Tada dođe glas s neba: I proslavio sam, i opet ću proslaviti. A narod, koji je stajao i čuo, govorio je: Zagrmio je grom. A drugi su govorili: Anđeo mu je govorio. Odgovori Isus: Nije došao ovaj glas poradi mene, nego poradi vas. Sad je sud ovome svijetu; sad će vladar ovoga svijeta biti bačen napolje. A

ja, kad budem podignut od zemlje, sve ću k sebi privući. A ovo je govorio da pokaže, kakvom će smrću umrijeti. Odgovori mu narod: Mi smo čuli iz zakona, da Krist ostaje do vijeka, a kako ti govoriš: Sin čovječji treba da se podigne? Tko je taj Sin čovječji? Tada im reče Isusu: Još je za kratko vrijeme svijetlo među vama. Hodajte, dok imate svijetlo, da vas tmina ne obuzme; i tko hoda u tmini, ne zna, kuda ide. Dok imadete svijetlo, vjerujte u svijetlo, da budete sinovi svijetla. Isus to reče, otide i sakrije se od njih.

Tajna. Blagostivo nas, molimo, Gospode, odriješi od svih krivica i pogibli, jer nas činiš dionicima tolike tajne, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje IV. str. 48.

Popričesna. Nasićeni obiljem božanskoga dara, molimo, Gospode, Bože naš, da uvijek živimo u kreposti ovog dioništva, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Pomolimo se! Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Neka štiti, molimo, Gospode, desnica Tvoja puk, koji Ti se moli i očistivši ga neka se dostoji poučiti ga, da sadašnjom utjehom napreduje do budućih dobara, po G. n.

Nedjelja cvjetnica.

U velike tajne velikoga tjedna uvodi nas sv. Crkva svečanim ophodom s blagoslovenim paomama i maslinama u spomen svečanog ulaza Sina Davidova u Jeruzalem. Paoma nas sjeća pobjede i slave Isusove,

a maslina je znak mira, što nam ga pribavi Isus mukom svojom i smrću. Procesija s blagoslovenim grančicama sjeća nas svečanog ulaza Isusova u Jeruzalem. Sv. misa posve odgovara bliskoj muki Isusovoj.

Blagoslov paoma i maslina.

Pripjev (Mat. 21, 9). Hosana Sinu Davidovu! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje. O kralju Izraelov! Hosana na visini!

Gospod s vama. I s duhom tvojim. **Pomolimo se!** Bože, koga je pravo štovati i ljubiti, umnoži u nama darove neizrecive milosti svoje, i koji si nam dao, da se po smrti Sina Tvoga nadamo onome, što vjerujemo, učini, da po uskrsnuću njegovu dođemo, kamo težimo, koji s Tobom živi...

Čitanje knjige Izlaska. (15, 27 i 16, 1—7). U dane one dođoše sinovi Izraelovi u Elim, gdje bijaše dvanaest studenaca i sedamdeset paoma i stadoše u okô kod vode. I podigoše se od Elima i sav zbor sinova Izraelovih dođe u pustinju Sin, koja je između Elima i Sinaja, petnaestoga dana drugoga mjeseca, pošto iziđoše iz zemlje misirske. I stade mrmljati sav zbor sinova Izraelovih na Mojsija i na Arona u pustinji. I rekoše im sinovi Izraelovi: Kamo sreće, da smo pomrli od ruke gospodnje u zemlji misirskoj, kad sjeđasmo kod lonaca s mesom i jeđasmo hljeba do sitosti; zašto nas izvedoste u ovu pustinju, da pomorite sav zbor glađu? A Gospod reče Mojsiju: Evo, načinit ću, da vam daždi s neba hljeb; narod neka izlazi i kupi svaki dan koliko je dosta na dan, da ga okušam, hoće li hoditi po zakonu mojemu ili ne. A

šesti dan neka spreme, što donesu; i neka bude dvojinom onoliko, koliko nakupe svaki dan. I rekoše Mojsije i Aron svima sinovima Izraelovim: U veče ćete znati, da vas je Gospod izveo iz zemlje misirske; i sjutra ćete vidjeti slavu Gospodnju.

Mjesto pjesme na stepenicama pjeva se: odgovor (Iv. 11, 47-49).

Sabraše glavari svećenički i farizeji zbor i rekoše: Što da činimo, jer ovaj čovjek čini mnoga čudesa? Ako ga ostavimo tako, svi će u nj vjerovati. * I doći će Rimljani i otet će zemlju našu i narod. — A jedan od njih, po imenu Kajfa, budući glavar svećenički one godine, proreče govoreći: Bolje vam je, da *jedan čovjek umre za narod,* nego da sav narod propadne. Od toga dakle dana *dogovoriše se, da ga ubiju,* govoreći: I doći će Rimljani...

Drugi odgovor: (Mt. 26, 39, 41):

Na gori maslinskoj pomoli se Ocu: Oče ako je moguće, neka me mine ova čaša * jer duh je gotov, ali je tijelo slabo: budi volja tvoja. — Bdijte i molite se, da ne padnete u napast. Jer duh je gotov...

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (21, 1—9). U ono vrijeme, kad se približiše k Jerusalemu i dođoše u Betfagu ka gori Maslinskoj, tada posla Isus dva učenika, govoreći im: Idite u selo, što je prema vama, i odmah ćete naći magaricu privezanu i s njom magare, odvežite i dovedite mi. I ako vam tko reče što, kažite, da ih Gospodin treba, i odmah će ih pustiti. A

sve se ovo dogodi, da se ispuni, što je kazao prorok: »Kažite kćeri Sionskoj: Evo, kralj tvoj dolazi k tebi. Ponizan jaše na magarcu, i na magaretu, mladetu magaričinu.«[1] Učenici odoše i učiniše, kako im zapovjedi Isus. I dovedoše magaricu i magare i metnuše na njih svoje haljine i sjede na njih. A vrlo mnogo ljudi prostriješe svoje haljine po putu, a drugi rezahu granje od drveća i prostirahu po putu. A svijet, koji je išao pred njim i za njim, vikao je: Hosana, sinu Davidovu, blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana na visini!

Sad se blagosivaju paome:

Gospod s vama! I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Umnoži, Bože, vjeru onih, koji se u te ufaju, i usliši milostivo molitve onih, koji Ti se mole. Neka siđe na nas mnogostruko milosrđe Tvoje. Da budu † blagoslovljene ove grane *paoma i maslina* i kao što si mnogostruko blagoslovio pralikove crkve: Noja, kad iziđe iz korablje i Mojsija, kad izlažaše iz Misira sa sinovima Izraelovim; tako i nas ojači, da i mi, koji nosimo u rukama grančice paoma i maslinâ, iziđemo na susret s dobrim djelima Kristu Gospodu, te po njemu uzmognemo dospjeti u radosti vječne, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga, Bog, po sve vijeke vijekova Amen.

Gospod s vama. I s duhom tvojim.
Gore srca! Imamo kod Gospoda!

1 Zach. 9, 9.

Hvalu uzdajmo Gospodu Bogu našemu. — Dostojno je i pravedno.

Predslovlje. U istinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, Tebi uvijek i svagdje hvale uzdavati, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, kojega slavi zbor svetih Tvojih. Jer Tebi služe stvorovi Tvoji, Tebe jedinoga začetnikom i Bogom priznavajući, i svako Te stvorenje Tvoje hvali i blagosivaju Te sveti Tvoji. Jer oni pred kraljevima i vlastima ovoga svijeta ispovijedaju veliko ime Jedinorođenoga Tvoga, kojemu služe anđeli i arkanđeli, prijestolja i gospodstva i sa svom vojskom nebeske čete pjesmu slave Tvoje pjevaju bez prestanka govoreći: Svet, svet, svet, Gospod Bog Sabaot. Puna su nebesa i zemlja veličanstva slave Tvoje. Hosana na visini. *Blagosloven, koji dolazi u ime Gospodnje. Hosana na visini.*

Gospod s vama. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Molimo, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, da se dostojiš blagosloviti i posvetiti ovo stvorenje masline, kojoj si zapovjedio , da iziđe iz tvari drva, i koju je u svome kljunu donijela golubica, kad se vratila u korablju, da svaki, koji od nje primi, dobije obranu za tijelo i dušu, a tajna Tvoje milosti, Gospode, neka nam bude lijek našega spasenja. Po G. n.

Pomolimo se. Bože, koji skupljaš razasuto i skupljeno uzdržavaš, koji si blagoslovio narod, što je Isusu na susret nosio grane: blagoslovi također ove grane paome i ma-

sline, koje Tvoji vjernici u čast imena Tvoga vjerno primaju; da, u kojegod mjesto budu donesene, stanovnici toga mjesta dostignu Tvoj blagoslov, a desnica Tvoja, izagnavši svaku neprijateljsku oblast, neka štiti one, koje je Sin Tvoj, Isus Krist, Gospod naš, otkupio, koji s Tobom živi i kraljuje...

Pomolimo se. Bože, koji si po svojem divnom redu spasenja iz neživih stvari htio očitovati darove svoje milosti, za naše spasenje, daj, molimo, da pobožna srca Tvojih vjernika spasonosno shvate, što je duhovni smisao u događaju ovoga tajnoga čina, što je danas na poticaj nebeskog svijetla mnoštvo puka izašlo u susret Spasitelju i prostrlo po stazama njegovim grane paoma i maslina; jer grane paoma označuju slavlje nad knezom smrti, a mladice maslina na neki način vapiju, da je došlo duhovno pomazanje. Tako je i tada već ono blaženo mnoštvo puka slutilo, da se unaprijed označuje ona duboka tajna, da će Otkupitelj naš, prožet samilošću nad bijedom ljudi, zametnuti borbu sa knezom smrti za život svega svijeta i da će umirući pobijediti. I zato je poslušan učinio takove stvari, koje će jasno pokazati u njemu i slavlje pobjede i puninu milosrđa. A jer mi sve to, kao i znamenovanje svih ovih stvari, tvrdo vjerujemo, to Te ponizno molimo, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, po istom Isusu Kristu, Gospodu našem, da u njemu i kroz njega, kojega si nas udovima učinio, pobijedimo vlast smrti i dionici budemo njegova slavnog uskrsnuća: koji s Tobom živi i kraljuje...

Pomolimo se. Bože, koji si golubici zapovjedio, da *mir Tvoj* navijesti zemlji grančicom masline, molimo Te za milost Tvoju, da ove grančice masline i paome i ostalog drveća svojim nebeskim blagoslovom posvetiš, te svemu puku Tvojemu budu na spasenje. Po Kristu, Gospodu našem. Amen.

Pomolimo se. Blagoslovi, molimo Te, Gospode, ove grančice paoma i maslina i podaj, da puk Tvoj, što na slavu Tvoju danas izvana čini, i na duhovni način s usrdnom pobožnošću ispuni; da i neprijatelja svlada i ljubav djelima milosrđa činom zasvjedočava, po G. n.

Sad svećenik oškropi grančice blagoslovenom vodom i okadi:

Gospod s vama. I s duhom Tvojim.

Pomolimo se. Bože, koji si Sina svoga, Isusa Krista, Gospoda našega, za spasenje naše poslao na ovaj svijet, da se snizi k nama, i k Tebi nas prizove; kojemu je također, kad je dolazio u Jeruzalem, da ispuni Pisma, mnoštvo vjernih putem prostiralo haljine svoje s granama paoma u najvjernijoj pobožnosti: podaj nam, molimo Te, da mu i mi po vjeri put pripravimo, da uklonimo kamen spoticanja i stijenu sablazni, i da naša djela procvatu pred Tobom granama pravičnosti, te zavrijedimo slijediti njegove stope: koji s Tobom živi i kraljuje...

Dok se grančice dijele pjeva kor:

Pripjev. Djeca židovska pođoše s granama maslina u rukama u susret Gospodu, vičući i govoreći: Hosana na visini.

Drugi pripjev. Djeca židovska prostirahu haljine svoje po putu i vikahu govoreći: »Hosana sinu Davidovu! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje!«

Gospod s vama. I s duhom Tvojim.

Pomolimo se! Svemogući, vječni Bože, koji si htio, da Gospod naš, Isus Krist, sjedi na mladetu magaričinu i koji si naučio mnoštvo puka, da prostire putem haljine i grane drveća i pjeva Hosana na hvalu njegovu: daj, molimo Te, da možemo nasljedovati djetinju nedužnost i dostignuti njihovu zaslugu, po istom Kristu, Gospodu našem. Amen.

Procesija.

Pođimo u miru.
U ime Kristovo. Amen.

I. Pripjev. (Mt. 21, 1-9). Kad se približavaše Gospodin Jeruzalemu, posla dvojicu od učenika svojih veleć: Idite u selo, što je prema vama i naći ćete mladog oslića privezana, na kome nije sjedio nitko od ljudi; odriješite ga i dovedite meni. Ako bi vas tko upitao, recite: Treba Gospodinu. Odriješiše i dovedoše k Isusu i postaviše na nj haljine svoje, a on sjede na njega. Jedni prostirahu haljine svoje po putu, a drugi sterahu granje sa drveta, i koji iđahu za njim, klicahu: Hosana, blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje. Blagoslovljeno kraljevstvo oca našega Davida, Hosana na visini! Smiluj se nama, sine Davidov!

II. Pripjev (Iv. 12, 13). Kad začu narod, da Isus dolazi u Jeruzalem, uzeše grane paomine i iziđoše mu u susret, a djeca klicahu govoreći: Ovaj je, koji ima doći na spasenje narodu. Ovaj je spasenje naše i otkupljenje Izraelovo. Koliki je on, kad mu Prijestolja i Gospodstva idu ususret! Nemoj se bojati, kćeri Sionska, evo Kralj tvoj ide k tebi sjedeći na mladom osliću, kao što je pisano. Zdravo, Kralju, sazdatelju svijeta, koji si došao, da otkupiš nas!

III. Pripjev. Šest dana prije svetkovine vazmene, kada dođe Gospodin u Jeruzalem, izađoše mu ususret djeca i u rukama nošahu grane paomine i vikahu iza glasa govoreći: Hosana u visini, blagoslovljen, koji se došao u velikom milosrđu, Hosana u visini.

IV. Pripjev. Ususret ide mnoštvo s cvijećem i paomama Otkupitelju i pobjednika slavnoga dostojno počašćuje; Sina Božjega ustima slave narodi, i u slavu Kristovu grme kroz oblake glasovi: Hosana!

V. Pripjev. S anđelima i djecom mi ostanimo vjerni, slavnom dobitniku smrti kličimo: Hosana u visini!

VI. Pripjev. Mnoštvo veliko, koje se skupi u dan svečani, klicaše Gospodinu: Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje, Hosana u visini!

Na povratku pjevaju pjevači u crkvi kod zatvorenih vrata naizmjence s pjevačima napolju slijedeću himnu:

Slava, čast i hvala Ti, Spasitelju, Kralju Kriste,
Kom Hosana klicahu, mala usta djece čiste.
Slava, čast...
Izraelov kralj si Ti, Davidov oj svijetli sine,
Što u ime Gospodnje dolaziš nam pun miline.
Slava, čast...
Zborovi Te hvale svi u nebeskim dvorovima.
Smrtan čovjek ujedno i stvorenja što ih ima.
Slava, čast...
Puk židovski nekada s palmama je Tebe sreto,
S pjesmom, željom, molitvom, pristupamo mi Ti eto.
Slava, čast...
Oni Te veličahu još u smrtnom tijelu Tvomu
Mi Ti sada pjevamo kao kralju preslavnomu,
Slava, čast...
Milo njih si primio i naš poklon primi tako,
Kralju dobar, milostiv, koji ljubiš dobro svako.
Slava, čast...

Sad udari subđakon-križonoša donjim dijelom križa o crkvena vrata, koja se na to iznutra otvore. To se čini u znak, da je Isus svojom smrću na križu otvorio ljudskomu rodu vrata kraljevstva nebeskoga.

Kad procesija prolazi crkvom pjeva se:

Kada je ono Gospodin ulazio u sveti grad, mališi židovski oglašivahu uskrsnuće života s granama paominim, Hosana, vikahu, u visini! Kada je čuo narod, da Isus dolazi u Jeruzalem, iziđoše mu ususret s granama paominim; Hosana, vikahu, u visini!

Zatim se služi Misa, a grane se drže u ruci, dok se pjeva Muka i evanđelje.

Misa.

Zbor kod sv. Ivana na Lateranu.

Ulaz (Ps. 1, 20, 22.). Gospode, ne udaljuj pomoći svoje od mene, pohiti mi na obranu! Spasi me od usta lavovskih i od rogova bivoljskih mene nevoljnika (Ps. 21, 2.). Bože, Bože moj, pogledaj na me, zašto me ostavljaš? Uzdišem, i daleko je od mene spasenje moje. Gospode, ne udaljuj...

Molitva. Svemogući vječni Bože, koji si učinio, da Otkupitelj naš uzme tijelo i pretrpi smrt na križu, te rod ljudski nasljeduje primjer poniznosti, podaj milostivo, da i mi zavrijedimo ugledati se u njegovu strpljivost i biti dionicima uskrsnuća, po istom G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Filipljanima (2, 5-11.). Braćo! Ovo osjećanje treba da je u vama, kakovo je i u Kristu Isusu. On budući u biti Božjoj nije držao za nepravdu, da je jednak Bogu; ali je ipak sebe poništio uzevši bit sluge i postao sličan ljudima, i u životu svome nađe se kao čovjek. *Ponizio je sam sebe postavši poslušan do smrti, do smrti na križu.* A zato ga i Bog uzvisi i darova mu ime, koje je nad svako ime, da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onih, koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom, i svaki jezik prizna na slavu Boga Oca: Isus Krist je Gospodin.

Na stepenicama (Ps. 72, 24, 1-3.). Ti držiš desnicu moju i po svojoj me upravljaš volji i sa slavom me primaš. Kako je dobar Izraelov Bog onima, koji su prava srca! A noge

moje umalo da ne posrnuše, umalo da ne popuznuše stope moje, jer sam se uznemirio gledajući, kako je dobro bezbožnicima.

Zavlaka (Ps. 21, 2-9, 19, 22, 24, 32.). Bože, Bože moj, pogledaj na me, zašto me ostavljaš? Uzdišem i daleko je od mene spasenje moje. Bože moj, vapijem danju, i ne slušaš, noću, i nemam počinka. Pa ipak Ti prebivaš u svetištu, slavo Izraelova! U Tebe su se uzdali oci naši, uzdali su se i Ti si ih izbavio. Tebe su prizivali i spasavali su se, u Tebe su se uzdali i nisu se postidjeli. A *ja sam crv, a ne čovjek,* ruglo ljudima i izmet narodu. Svi, koji me vide, rugaju mi se, razvaljuju usta i mašu glavom: »Uzdao se u Gospoda, neka ga izbavi, neka ga spasi, kad ga miluje!« Zure i promatraju me, dijele među se haljine moje i za odjeću moju bacaju kocke. Spasi me od usta lavovskih i od rogova bivoljskih mene nevoljnika. Koji se bojite Gospoda, hvalite ga, svi potomci Jakovljevi, slavite ga! Pripovijedat će o Gospodu budući naraštaj, nebesa će javljati pravdu puku njegovu, koji će se roditi, koga je stvorio Gospod.

Muka Gospoda našega Isusa Krista po Mateju (26, 1-75; 27, 1-66.). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojima: Znate, da će za dva dana biti pasha, i Sina će čovječjega predati, da se razapne. Tada se sabraše glavari svećenički i starješine narodne u dvor velikoga svećenika, koji se zvao Kajfa. I zaključiše, da Isusa lukavštinom uhvate i ubiju. Ali su govorili: Samo ne o blagdanu,

da se ne bi narod pobunio. Kad bijaše Isus u Betaniji, u kući Šimuna gubavoga, pristupi k njemu žena s posudom alabastrenom, punom dragocjene pomasti i izli na glavu njegovu, kad je sjedio za stolom. A kad to vidješe učenici, rasrdiše se govoreći: čemu šteta ova? Jer se ovo moglo prodati skupo i dati siromasima. Kad to Isus opazi, reče im: Što dodijavate ovoj ženi? Ona učini dobro djelo na meni; jer siromaka imate vazda sa sobom, ali mene nemate vazda. Izlivši ona pomast ovu na tijelo moje, za pomazanje moje to učini. Zaista vam kažem, gdje se god bude propovijedalo ovo evanđelje po svem svijetu, kazat će se i to za uspomenu njezinu, što ona učini. Tada jedan od dvanaestorice, koji se zovu Juda Iškariotski, otide ka glavarima svećeničkim i reče im: Što ćete mi dati, da vam ga izdam? A oni mu odmjeriše trideset srebrnika. I od tada je tražio zgodu, da ga izda. U prvi dan beskvasnih hljebova pristupiše učenici k Isusu govoreći: Gdje ćeš, da ti pripravimo vazmeno janje da jedeš? On reče: Idite u grad k tomu i tomu i recite mu: Učitelj kaže: Vrijeme je moje blizu, kod tebe ću da svetkujem pashu sa svojim učenicima. I učiniše učenici, kako im zapovjedi Isus, i pripraviše pashu. Kad bi u veče, sjede za stol s dvanaestoricom učenika. I dok su oni jeli, reče: Zaista vam kažem, jedan će me između vas izdati. I veoma se ožalostivši počeše svaki govoriti mu: Da nisam ja, Gospodine? A on odgovori: Koji

umoči sa mnom ruku u zdjelu, onaj će me izdati. Sin čovječji ide istina, kao što je pisano za njega; ali teško onome čovjeku, koji izda Sina čovječjega; bolje bi mu bilo, da se nije ni rodio čovjek onaj. Tada prozbori Juda, izdajnik njegov, i reče: Da nisam ja, rabi? Kaže mu: Ti kaza. Kad su oni blagovali, uze Isus kruh i blagoslovi i prelomi i dade učenicima svojim i reče: Uzmite i jedite; ovo je tijelo moje. I uzevši kalež zahvali i dade im govoreći. Pijte iz njega svi; jer je ovo krv moja Novoga Zavjeta, koja se prolijeva za mnoge na oproštenje grijeha. Kažem vam, da ne ću odsad piti od ovoga roda trsova do onoga dana, kad ga budem pio s vama novoga u kraljevstvu Oca svoga. I otpjevavši pjesme zahvalne, iziđoše na goru Maslinsku. Tada im reče Isus: Svi ćete se vi sablaziti noćas nada mnom, jer je pisano: Udarit ću pastira, i ovce će se od stada razbjeći. Ali kad uskrsnem, ići ću pred vama u Galileju. Tada Petar prozbori i reče mu: Ako se i svi sablazne nad tobom, ja se ne ću nikad sablazniti. Reče mu Isus: Zaista ti kažem: noćas prije nego li pijetao zapjeva, tri puta ćeš me zatajiti. Petar ga je uvjeravao: Ako bi mi trebalo i umrijeti s tobom, ne ću te zatajiti. Tako i svi učenici rekoše. Tada dođe Isus s njima u zaselak, koji se zove Gethsemani i reče učenicima svojim: Sjedite tu ovdje, dok ja idem onamo i dok se pomolim. I uzevši Petra i oba sina Zebedejeva, poče se žalostiti i plašiti. Tada im

reče: Žalosna je duša moja do smrti; ostanite ovdje i bdijte sa mnom. I otišavši malo pade na lice svoje moleći se i govoreći: Oče moj! ako je moguće, neka me mimoiđe kalež ovaj; ali ne kako ja hoću, nego kako ti. I dođe k svojim učenicima i nađe ih gdje spavaju, i reče Petru: Zar niste mogli jedne ure probdjeti sa mnom. Bdijte i molite se, da ne padnete u napast. Duh je istina voljan, ali je tijelo slabo. Opet po drugi puta otide i pomoli se govoreći: Oče moj, ako me ne može ovaj kalež mimoići, da ga ne pijem, neka bude volja tvoja! I dođe opet i nađe ih gdje spavaju, jer ih je vrlo svladao san. I ostavivši ih opet otide i pomoli se treći put, govoreći one iste riječi. Tada dođe k učenicima svojim i kaže im: Spavajte samo i počivajte! Evo se približi čas, i Sin čovječji predat će se u ruke grješnicima. Ustanite, hajdemo! Evo se približi moj izdajica. I dok je on još govorio gle, Juda, jedan od dvanaestorice, dođe i s njime četa velika s mačevima i toljagama, poslana od glavara svećeničkih i od starješina narodnih. A izdajica njegov dade im znak govoreći: Koga ja poljubim, onaj je, držite ga. I odmah pristupivši k Isusu reče: Zdravo, rabi! I poljubi ga. A Isus mu reče: Prijatelju! zašto si došao? Tada pristupiše i digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga. I, gle, jedan od onih, što bijahu s Isusom, mašivši se rukom, izvadi mač i udarivši slugu velikoga svećenika, odsiječe mu uho. Tada mu reče Isus: Vrati svoj mač

u korice njegove; jer svi, koji se hvataju mača, od mača će i poginuti. Ili misliš li, da ja ne bih mogao umoliti Oca svoga i on bi mi poslao odmah više od dvanaest legija anđela? Kako bi se dakle ispunila Pisma, da tako treba da bude? U taj čas reče Isus svjetini: Kao na razbojnika izišli ste s mačevima i s toljagama da me uhvatite; svaki dan sam kod vas sjedio u hramu i učio, ali me niste uhvatili. A ovo se sve dogodi, da se ispune Pisma proročka. Tada ga svi učenici ostaviše i pobjegoše. A oni, koji uhvatiše Isusa, odvedoše ga k velikom svećeniku Kaifi, gdje se sabraše književnici i starješine. Petar je išao za njim izdaleka do dvora velikoga svećenika. I ušavši unutra, sjeđe sa slugama, da vidi svršetak. A glavari svećenički i sva skupština tražahu lažno svjedočanstvo na Isusa, da bi ga na smrt osudili; i ne nađoše, premda pristupiše mnogi lažni svjedoci. Najposlije dođoše dva lažna svjedoka, i rekoše: Ovaj reče: Mogu razvaliti hram Božji i za tri ga dana opet sagraditi. I ustade veliki svećenik i reče mu: Zar ništa ne odgovaraš, šta ovi na tebe svjedoče? A Isus je šutio. Tada mu reče veliki svećenik: Zaklinjem te živim Bogom, da nam kažeš, jesi li ti Krist, Sin Božji. Reče mu Isus: Ti kaza (pravo), a ja vam velim: Odsad ćete vidjeti Sina čovječjega, gdje sjedi s desne strane sile Božje i dolazi u oblacima nebeskim. Tada veliki svećenik razdere haljine svoje govoreći: Pogrdio je Boga; što

nam trebaju više svjedoci. Evo sad ste čuli kako grdi. Šta mislite? A oni odgovoriše: Zaslužio je smrt. Tada su pljuvali u lice njegovo i udarali ga šakama, a jedni su ga šibali govoreći: Proreci nam Kriste, tko je, koji te je udario? Međutim je Petar sjedio napolju u dvorištu. I pristupi k njemu jedna sluškinja govoreći: I ti si bio s Isusom Galilejcem. A on zataji pred svima govoreći: Ne znam što govoriš. Kad izađe k vratima, ugleda ga druga sluškinja i reče onima, što su bili ondje: I ovaj bijaše s Isusom Nazarećaninom. I opet zataji sa zakletvom: Ne znam toga čovjeka. I malo poslije toga pristupiše oni, što su stajali, i rekoše Petru: Doista, i ti si od njih, jer te i govor tvoj izdaje. Tada stane proklinjati i zaklinjati se: Ne znam toga čovjeka. I odmah zapjeva pijetao. I sjeti se Petar riječi Isusove, što je rekao: Prije nego što pijetao zapjeva, tri puta ćeš me zatajiti. I izišavši napolje, gorko zaplače. A kad bi ujutro, zaključiše svi glavari svećenički i starješine narodne za Isusa, da ga ubiju. I svezana ga odvedoše i predadoše upravitelju Ponciju Pilatu. Tada vidjevši Juda, izdajica njegov, da ga odsudiše, raskaja se i povrati trideset srebrnika glavarima svećeničkim i starješinama govoreći: Sagriješio sam, izdavši krv nedužnu. A oni rekoše: Što mi marimo za to. To je tvoja stvar. I bacivši srebrnike u hram, iziđe i otiđe te se objesi. A glavari svećenički uzevši srebrnike rekoše: Ne smijemo ih metnuti među hramsko

blago, jer je krvarina. Nego se dogovoriše, te kupiše za njih njivu lončarevu za groblje strancima. Zato se prozva ona njiva, krvna njiva do danas. Tada se ispuni, što je kazao prorok Jeremija: »Primio sam trideset srebrnika od sinova Israelovih. Cijenu, koju su odmjerili cijeneći vrlo cijenjenoga. I dadoše ih za lončarevu njivu, kako mi naloži Gospodin«.[1] A Isus stade pred upraviteljem, i zapita ga upravitelj: Ti li si kralj židovski? Reče mu Isus: Ti kažeš. I kad su ga tužili glavari svećenički i starješine, ništa ne odgovori. Tada mu reče Pilat: Ne čuješ li, što sve protiv tebe svjedoče? I ne odgovori mu ni na jednu riječ, te se upravitelj vrlo divio. O blagdanu je bio običaj, da upravitelj pusti narodu po jednoga sužnja, koga oni hoće. Tada su imali zloglasnoga sužnja, koji se zvao Baraba. Kad se dakle sabraše, reče im Pilat: koga hoćete da vam pustim? Barabu ili Isusa, koji se zove Krist, jer je znao, da su ga iz zavisti predali. Dok je on sjedio na sudu, poruči mu žena njegova govoreći: Nemoj se ti ništa miješati u stvar toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo pretrpjela poradi njega. Ali glavari svećenički i starješine nagovoriše narod, da zatraže Barabu, a Isusa da pogube. Kad ih dakle upravitelj upita: Koga hoćete od ove dvojice da vam pustim? oni odgovoriše: Barabu. Reče im Pilat: Što ću dakle učiniti s Isusom, koji se zove Krist? Re-

[1] Jer. 32. 6.

koše svi: Neka se razapne. Reče im upravitelj: A kakvo je zlo učinio? Ali su oni jače vikali: Neka se razapne. Kad vidje Pilat, da ništa ne pomaže, nego da je još veća buka, uze vodu, te opra ruke pred narodom, govoreći: Ja nisam kriv u krvi ovoga pravednika; vi ćete odgovarati. I odgovori mu sav narod: Krv njegova na nas i na djecu našu. Tada im pusti Barabu, a Isusa dade bičovati i predade da se razapne. Tada vojnici upraviteljevi uzeše Isusa u sudnicu i skupiše oko njega cijelu kohortu. I svukavši ga, obukoše mu crvenu kabanicu i opletavši vijenac od trnja, metnuše mu na glavu i trsku u desnicu njegovu. I kleknuvši na koljena pred njime rugahu mu se govoreći: Zdravo, kralju židovski! I pljunuvši na nj uzeše trsku i tukli su ga po glavi. I kad mu se narugaše, svukoše s njega kabanicu i obukoše ga u njegove haljine i odvedoše ga da ga razapnu. I izlazeći nađoše čoveka Cirenca po imenu Šimuna; ovoga primoraše, da mu ponese križ. I došavši na mjesto, koje se zove Golgota, što će reći lubanja, dadoše mu da pije vino pomiješano s mirhom. I okusivši, ne htjede piti. Kad ga razapeše, razdijeliše si haljine njegove, bacivši kocku. I sjedili su ondje i čuvali ga. I metnuše mu više glave krivicu njegovu napisanu: Ovo je Isus, kralj židovski. Tada razapeše s njime dva razbojnika, jednoga s desne strane, a jednoga s lijeve. A prolazeći psovali su ga mašući glavama svojim i govoreći: Ti, koji

hram razvaljuješ, i za tri dana sagrađuješ, pomozi sam sebi; ako si Sin Božji, siđi s križa! Tako su i glavari svećenički s književnicima i starješinama rugajući se govorili: Drugima je pomogao, a sebi ne može pomoći. Ako je kralj Israelski, neka siđe sad s križa, pa ćemo mu vjerovati. On se uzdao u Boga, neka ga sad izbavi, ako mu je po volji; jer reče: Sin sam Božji. Tako su ga isto grdili i razbojnici, koje s njime razapeše. Od šeste ure bi tama po svoj zemlji do devete ure.[1] Oko devete ure povika Isus iza glasa: Eli! Eli! lama sabachtani? to znači: Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio? Tada su neki od onih, što su stajali ondje, čuvši to govorili: Ovaj zove Iliju. I odmah otrča jedan od njih te uze spužvu, napuni je octom, pa natače na trsku i dade mu da pije. A ostali su govorili: Stani, da vidimo, hoće li doći Ilija, da ga spase. A Isus opet povika iza glasa i *ispusti dušu.*

Poklekni i pomoli se!

I gle, zavjes se hramski razderao na dvoje od gornjega kraja do donjega, i zemlja se potresla, i stijene se raspukle i grobovi se otvoriše i uskrsnuše mnoga tjelesa svetih, koji su usnuli. I izišavši iz grobova po uskrsnuću njegovu, uđoše u sveti grad i pokazaše se mnogima. A satnik, i koji su s njim čuvali Isusa, vidjevši, da se zemlja trese i šta se dogodilo, pre-

[1] Šesta ura po tadašnjem vremenu odgovara našem podnevu, a deveta trećem satu poslije podne.

padoše se vrlo, govoreći: Zaista, ovaj bijaše Sin Božji! A gledale su ondje mnoge žene iz daleka, koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu; među njima bijaše Marija Magdalena i Marija, mati Jakobova i Josipova, i mati sinova Zebedejevih. Kad bi u veče, dođe čovjek bogat iz Arimateje po imenu Josip, koji je također bio učenik Isusov. Ovaj pristupi Pilatu i zamoli ga za tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovijedi, da mu dadu tijelo. I uzevši Josip tijelo, zamota ga u čisto platno i položi ga u svoj novi grob, koji je bio isjekao u stijeni, i navali veliki kamen na vrata od groba i otiđe. Ondje bijaše Marija Magdalena i druga Marija sjedeći prema grobu.

»Očisti moje srce«, str. 37. Slijedeći odlomak čita kao evanđelje, ali bez inače propisanih svijeća.

A drugi dan, koji je iza priprave, sabraše se glavari svećenički i farizeji kod Pilata i rekoše: Gospodaru! sjetili smo se, da je onaj zavoditelj kazao još za života: poslije tri ću dana uskrsnuti. Zato zapovijedi, da se grob utvrdi do trećega dana, da ne dođu možda njegovi učenici, i da ga ne ukradu i ne kažu narodu: uskrsnuo je od mrtvih. I bit će posljednja prijevara gora od prve. Reče im Pilat: Imate stražu, idite i utvrdite, kako znate. A oni odoše i utvrdiše grob, zapečatiše kamen i postaviše stražu.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 68, 21, 22). Prepuno je srce moje poruge i nevolje. Čekao sam, tko

bi sa mnom tugovao i nije ga bilo, tražio sam, tko bi me utješio, i nikoga ne nađoh; za jelo mi dadoše žuč i u žeđi me mojoj napojiše octom.

Tajna. Dopusti, molimo Te, Gospode, da dar, što ga prikazasmo očima Tvoga veličanstva, i milost nam pobožnosti polući i učinak blažene vječnosti zadobije, po G. n.

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna (Mt. 26, 42). Oče, ako me ne može ova čaša mimoići, da je ne pijem, neka bude volja Tvoja!

Popričesna. Molimo, Gospode, neka se djelovanjem ovoga otajstva očiste naše opačine i ispune pravedne želje, po G. n.

Veliki Ponedjeljak.

Zbor kod sv. Praksede.

Bogoslužje od ponedjeljka do srijede pripravlja nas za svetkovanje uspomene muke i smrti Isusove. U ponedjeljak vidimo Isusa, kako dobro znade, što će biti s njime. Utorak i srijedu čita se Muka Isusova po sv. Marku i po sv. Luci. A u poslanicama crtaju nam patnje Sina Božjega proroci Izaija i Jeremija, ti evanđelisti St. Zavjeta.

Ulaz (Ps. 34, 1, 2). Sudi, Gospode, one, što mi sude, udari one, koji udaraju na me. Uzmi oružje i štit i digni se meni u pomoć, Gospode, silo spasenja mojega (Ps. 34, 3). Potegni koplje, i presijeci put onima, koji me gone, reci duši mojoj: Ja sam spasenje tvoje. Sudi, Gospode...

Molitva. Daj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji zbog svoje nejakosti u tolikim suprotivštinama iznemažemo, odahnemo po-

sredovanjem muke Jedinorođenoga Tvoga, koji s Tobom živi...

Čitanje Izaije proroka (50, 5-10). U one dane reče Izaija: Gospod Bog otvori mi uho, a ja se ne protivih, niti odstupih natrag. Tijelo svoje predadoh onima, koji biju, i obraze svoje onima, koji skubu: ne odvratih lica svojega od onih, koji me ruže i zapljuvaju. Gospod je Bog pomoćnik moj, zato se nijesam smeo; i zato stavih lice svoje kao pretvrdi kamen, i znam, da se ne ću smesti. Blizu je onaj, koji me opravdava, ko će mi se protiviti? Stanimo zajedno, ko je protivnik moj? Neka pristupi k meni. Gle! Gospod je Bog pomoćnik moj: ko je da me osudi? Gle, svi će se kao odjeća odrijeti, grižnja će ih izgristi. Ko se među vama boji Gospoda, i sluša glas sluge njegova? Ko ide po mraku i nema svijetla, neka se uzda u ime Gospodnje, i neka se oslanja na Boga svojega.

Druga molitva kao na str. 37.

Na stepenicama (Ps. 34, 23, 3). Ustani Gospode, i pripazi na sud moj, Bože moj i Gospode moj, na parnicu moju. Potegni koplje i presijeci put onima, koji me gone.

Zavlaka kao na str. 153.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (12, 1—9). Šest dana prije pashe dođe Isus u Betaniju, gdje je bio Lazar, što je umro, i koga je Isus oživio od mrtvih. A ondje mu zgotoviše večeru, i Marta je služila, a Lazar je bio jedan od onih, što su sjedjeli s njime za stolom. Tada Marija uze litru prave nardove dragocjene pomasti i pomaza Isusove

noge i otare svojom kosom njegove noge; i kuća se napunila mirisa od pomasti. Tada kaže jedan od učenika njegovih, Juda Iškariotski, koji ga je imao izdati: Zašto se ova pomast nije prodala za trista dinara, i zašto se nije dala siromasima? A ovo ne reče, što bi se brinuo za siromahe, nego što je bio tat, i što je imao kesu, i nosio, što se u nju metalo. Ali Isus reče: Ostavi je, da to čini za dan ukopa moga! Jer siromaha imadete svagda sa sobom, a mene nemate svagda. Dozna pak vrlo mnogo židovskoga svijeta, da je ondje, i dođoše ne samo poradi Isusa, nego da i vide Lazara, koga je uskrisio od mrtvih.

Prikazanje (Ps. 142, 9, 10). Izbavi me, Gospode, od neprijatelja mojih: k Tebi se utječem, nauči me tvoriti volju Tvoju, jer si Ti Bog moj.

Tajna. Ove žrtve, svemogući Bože, neka učine, da moćnom krepošću očišćeni, čišći dođemo k njihovom početniku, Gospodu našem . . .

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna (Ps. 34, 26). Neka se postide i posrame zajedno, koji se raduju radi moje nesreće; neka se ogrnu stidom i sramotom, koji zlo govore na me.

Popričesna. Svetinje Tvoje, Gospode, neka nam podadu božanstveni žar, e da se njihovim jednako nasladimo i činom i plodom, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Pomozi nam, Bože, spasitelju naš i podaj, da se radosno spominjemo Tvojih dobročinstava, kojima si nas se udostojio preporoditi, po G. n.

Veliki utorak.

Zbor kod sv. Priske.

Ulaz kao na veliki četvrtak, str. 327.

Molitva. Svemogući, vječni Bože, daj nam *svetotajstva muke Gospodnje tako vršiti,* da zavrijedimo primiti oproštenje. Po istom G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Jeremije proroka (11, 18—20). U dane one reče Jeremija: Gospode, objavio si mi, te spoznadoh; tada si mi pokazao namjere njihove. A ja bijah kao *janje krotko, koje se vodi na klanje,* i ne znadijah, da smišljaju na mene vijeće govoreći: Metnimo *drvo* na hljeb njegov, i *istrijebimo ga sa zemlje živih,* i ime da mu se ne spominje više! Ali Ti, Gospode nad vojskama, koji sudiš pravo i ispituješ bubrege i srca, daj da vidim osvetu Tvoju na njima, jer Tebi objavih parbu svoju, Gospode, Bože moj.

Na stepenicama (Ps. 34). A ja, kad mi dosađivahu, oblačih se u kostrijet i ponizivah u postu dušu svoju i molitva se moja vraćala k prsima mojim.[1] Sudi, Gospode, onima, koji mi škode, udari na one, koji udaraju na me, prihvati oružje i štit i ustani meni u pomoć!

[1] Molio sam duboko sagnut.

Muka Gospoda našega Isusa Krista po Marku (14, 1-72; 15, 1-46). U ono je vrijeme bila za dva dana pasha i blagdan beskvasnih hljebova, i tražili su glavari svećenički i književnici, kako bi ga lukavštinom uhvatili i ubili. Ali su govorili: Ne o svetkovini, da se ne bi narod pobunio. I kad je on bio u Betaniji, u kući Šimuna gubavoga i sjedio za stolom, dođe žena, koja je imala posudu od alabastra s dragocjenim čistim nardovim uljem; i razbivši posudu od alabastra, izli mu na glavu. A neki se razljutili govoreći jedan drugome: Zašto se prosulo ovo ulje? Ta moglo se to ulje prodati za više od trista dinara i dati siromasima. I ogorčeno su je korili. A Isus reče: Ostavite je! Što joj dodijavate? Dobro je djelo učinila na meni; jer siromahe imate svagda sa sobom, i kadgod hoćete, možete im dobro činiti, a mene nemate svagda. Ova je učinila, što je mogla. Ona pomaza unaprijed tijelo moje za ukop. Zaista vam kažem: Gdje se god uspropovijeda ovo evanđelje po svemu svijetu, kazat će se i što je ona učinila za spomen njezin. I Juda Iškariotski, jedan od dvanaestorice, otide ka glavarima svećeničkim, da im ga izda. Čuvši oni obradovaše se i obećaše mu dati novaca. I tražio je zgodu, kako bi ga izdao. I u prvi dan beskvasnih hljebova, kad su običavali klati vazmeno janje, kažu Isusu učenici njegovi: Kuda hoćeš da idemo i da ti zgotovimo vazmeno janje da jedeš? I posla dvojicu od svojih učenika i reče im: Idite u grad, i srest će vas čovjek, koji nosi vodu u zemljanom peharu, idite za njim. I gdje uđe, kažite gospodaru od kuće: Učitelj veli: Gdje mi je blagovalište, gdje ću jesti vazmeno janje sa svojim učenicima? I on će vam pokazati veliku dvoranu prostrtu sagovima, uređenu, i ovdje nam zgotovite. I otidoše njegovi učenici i dođoše u grad i nađoše, kao što im reče, i pripremiše pashu. I kad bi u večer, dođe sa dvanaestoricom. I kad su bili za stolom i jeli, reče Isus: Zaista vam kažem, jedan će me od vas, koji jede sa mnom, izdati. A oni se stadoše žalostiti i govoriti mu jedan za drugim: Da ne ja? I drugi: Da ne ja? A on im reče: Jedan od dvanaestorice, koji umače sa mnom ruku u zdjelu. I Sin čovječji ide istina, kao što je pisano za njega; ali jao onomu čovjeku, koji izda Sina čovječjega; bolje bi mu bilo, da se nije rodio čovjek onaj. I kad su jeli, uze Isus kruh, blagoslovi i prelomi i dade im, te reče: Uzmite! Ovo je tijelo moje. I uze kalež i davši hvalu dade im; i pili su iz njega svi. I reče im: Ovo je krv moja novoga zavjeta, koja se prolijeva za mnoge. Zaista vam kažem: Više ne ću piti od ovoga roda trsova do onoga dana, kad ga budem pio novoga u kraljevstvu Božjem. I otpjevavši psalme hvale iziđoše na goru Maslinsku. I reče im Isus: Svi ćete se sablazniti noćas nad mnom, jer je pisano: »Udarit ću pastira, i ovce će se raspršiti«. Ali kad uskrsnem, ići ću pred vama u Galileju. A Petar mu reče: Ako se i svi sablazne nad tobom, ali ja se

ne ću. I reče mu Isus: Zaista ti kažem: Danas, ovu noć, prije nego pijetao dva puta zapjeva, tri puta ćeš me zatajiti. A on je još većma govorio: I ako bi mi trebalo s tobom umrijeti, ne ću te zatajiti. A tako su i svi govorili. I dođu u zaselak, koji se zove Getsemani. I kaže svojim učenicima: Sjednite ovdje, dok se pomolim. I uze sa sobom Petra i Jakoba i Ivana, i poče se plašiti i žalostiti. I reče im: Žalosna je duša moja do smrti. Ostanite ovdje i bdijte! I otišavši malo, pade na zemlju i molio se, da bi ga mimoišao čas, ako je moguće. I reče: Aba, Oče! sve je moguće tebi, odnesi ovaj kalež od mene; ali ne što ja hoću, nego što ti. I dođe i nađe ih gdje spavaju. I reče Petru: Šimune, ti spavaš? Zar nijesi mogao bdjeti ni jednu uru? Bdijte i molite se, da ne padnete u napast; duh je istina voljan, ali je tijelo slabo. I opet otišavši pomoli se rekavši iste riječi. I vrativši se, nađe ih i opet gdje spavaju, jer su im oči otežale, i nisu znali, što bi mu odgovorili. I dođe treći put i reče im: Spavajte samo i počivajte! Dosta je. Dođe čas. Evo, predat će se sin čovječji u ruke grješnicima. Ustanite, ajdemo! Evo izdajnik se moj približio. I odmah, dok je on još govorio, dođe Juda Iškariotski, jedan od dvanaestorice, i s njime veliko mnoštvo svijeta s mačevima i toljagama od poglavara svećeničkih i književnika i starješina. A izdajnik njegov dade im znak govoreći: Koga ja poljubim, onaj je, držite ga i vodite oprezno! I došavši odmah

pristupi k njemu i reče: Učitelju! i poljubi ga. A oni metnuše ruke na njega i uhvatiše ga. A jedan od onih, što su stajali ondje, izvadi mač, te udari slugu velikoga svećenika i odsiječe mu uho. I prozborivši Isus reče im: Kao na razbojnika izašli ste s mačevima i s toljagama, da me uhvatite. Svaki sam dan bio kod vas u hramu i učio, i niste me uhvatili. Ali da se ispune Pisma. Tada ga ostaviše svi i pobjegoše. A za njim je išao neki mladić, ogrnut platnom po tijelu i uhvate ga momci. A on ostavivši platno, na pol gol pobježe. I dovedoše Isusa k velikom svećeniku. I saberu se kod njega svi glavari svećenički i starješine i književnici. A Petar pođe za njim iz daleka do u dvor velikoga svećenika, te je sjedio sa slugama kod vatre i grijao se. A glavari su svećenički i sva skupština tražila svjedočanstvo protiv Isusa, da ga osude na smrt i nisu našli. Jer su mnogi lažno svjedočili na njega, i svjedočanstva nisu bila jednaka. I ustavši neki su svjedočili protiv njega lažno govoreći: Mi smo čuli, gdje on govori: Ja ću razoriti ovaj hram, koji je načinjen rukama, i sagradit ću za tri dana drugi, koji nije rukama učinjen. I svjedočanstvo njihovo nije bilo jednako. Tada ustane veliki svećenik na sredinu i zapita Isusa: Zar ništa ne odgovaraš na to, što ovi svjedoče protiv tebe? A on je šutio i ništa ne odgovori. Opet ga veliki svećenik upita i reče mu: Jesi li ti Krist, Sin Boga blagoslovljenoga? Isus odgovori: Ja jesam: i vidjet ćete Sina

čovječjega, gdje sjedi s desne strane sile Božje i dolazi na oblacima nebeskima. Tada veliki svećenik razdere svoje haljine i reče: Šta nam trebaju više svjedoci? Čuli ste grdnju, što mislite? A oni ga svi osudiše, da je zaslužio smrt. I počeše jedni pljuvati na njega i pokrivati mu lice i ćuškati ga i govoriti mu: Proreci! I sluge su ga tukli po licu. I kad je bio Petar dolje u dvorištu, dođe jedna od sluškinja velikoga svećenika; i vidjevši Petra gdje se grije, pogleda na njega i reče: I ti si bio s Isusom Nazarećaninom! A on zataji govoreći: Niti znam, niti razumijem, što ti govoriš. I iziđe napolje pred dvor, i pijetao zavjeva. I opet, kad ga vidje jedna sluškinja, poče govoriti onima, što su stajali naokolo: Ovaj je od njih. A on je opet tajio. I malo zatim iznova su oni, što su stajali ondje, govorili Petru: Zaista si od njih, jer si i Galilejac. A on se poče kleti i zaklinjati: Ne znam toga čovjeka, za koga vi govorite. I odmah pijetao opet zapjeva. I sjeti se Petar riječi, što mu reče Isus: prije nego pijetao dvaput zapjeva, triputa ćeš me zatajiti. I udariše mu suze. I odmah su vijećali u jutro glavari svećenički sa starješinama i s književnicima i sa svom skupštinom i svezavši Isusa odveli ga i predali Pilatu. I upita ga Pilat: Jesi li ti kralj židovski? A on mu odgovori: Ti kažeš. I tužili su ga glavari svećenički mnogo. A Pilat ga opet upita: Zar ništa ne odgovaraš? Gledaj, koliko te tuže! A Isus više ne odgovori ništa, tako, te se Pilat divio. A o blagdanu im je običavao pustiti po jednoga sužnja, za koga su molili. A bio je jedan zatvoren, po imenu Baraba, s buntovnicima, koji su u buni počinili ubojstvo. I povikavši narod stade tražiti, što im je uvijek običavao činiti. A Pilat im odgovori: Hoćete li, da vam pustim kralja židovskoga? jer je znao, da su ga iz zavisti predali glavari svećenički. Ali glavari svećenički uzbuniše narod, da im radije pusti Barabu. A Pilat im opet prozbori i reče: A što hoćete, da učinim s tim, što ga zovete kraljem židovskim? A oni opet povikaše: Raspni ga! Pilat im reče: A kakvo je zlo učinio? A oni povikaše još glasnije: Raspni ga! Tada Pilat želeći ugoditi narodu, otpusti im Barabu, a Isusa predade, da ga bičuju i razapnu. Vojnici ga odvedoše na sudničko dvorište i sazovu svu kohortu. I obuku mu crvenu haljinu i opletavši vijenac od trnja metnuše na njega. I stadoše ga pozdravljati: Zdravo, kralju židovski, i udarali ga po glavi trskom i pljuvali na njega i padajući na koljena klanjali mu se. I kad mu se narugaše, svukoše mu crvenu haljinu i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše ga, da ga razapnu. I primoraju nekoga Šimuna Cirenca, oca Aleksandrova i Rufova, koji je prolazio idući iz polja, da mu ponese križ. I dovedu ga na mjesto Golgotu, što znači lubanja. I davali mu piti vino sa smirnom, a on ne uze. Zatim ga razapnu i razdijele njegove haljine bacajući kocku za njih, tko će što uzeti. A bijaše ura treća,

i razapeše ga. I bijaše napisan natpis njegove krivice: Kralj Židovski. I s njim razapnu dva razbojnika, jednoga s desne, a drugoga s lijeve strane njemu. I ispuni se Pismo, koje govori: »I ubrojiše ga među bezbožne«.[1] I koji su prolazili, psovali ga, mašući svojim glavama i govoreći: Ha, ti, što hram razvaljuješ i za tri dana opet sagrađuješ, pomozi sam sebi i siđi s križa. Tako se rugali glavari svećenički s književnicima i jedan drugome govorili: Drugima je pomagao, sebi ne može pomoći. Krist, kralj Israelski, neka sad siđe s križa, da vidimo i vjerujemo; a rugali su mu se i oni, što su bili s njim razapeti. I kad bi šesta ura, nastade tama po svoj zemlji do devete ure. I o devetoj uri povika Isus iza glasa: Eloi, Eloi, lama sabahtani? što znači: Bože moj, Bože moj! Zašti si me ostavio? A neki su od njih, što su stajali ondje, čuvši to, govorili: Eno, zove Iliju. Tada jedan otrča, te napuni spužvu s octom, pa nataknuvši na trsku pruži mu da pije govoreći: Pustite, da vidimo, hoće li doći Ilija, da ga skine. A Isus povika iza glasa i *izdahnu*.

Poklekni i pomoli se!

I zavjes se hramski razdere na dvoje od gornjega kraja do donjega. A kad vidje satnik, koji je stajao prema njemu, da tako izdahnu, reče: Zaista, taj čovjek bijaše Sin Božji. Bijahu i žene, koje su gledale izdaleka, među njima je bila Marija Magdalena,

1 Is. 53, 12.

i Marija, majka Jakoba mlađega i Josipa, i Saloma, koje su išle za njim, i kad je još bio u Galileji, služile mu, i druge mnoge, koje su pošle s njime u Jerusalem.

Čita se kao evanđelje, ali bez svijeća.

I kad bi u večer, jer bijaše priprava, t. j. uoči subote, dođe Josip iz Arimateje, ugledan vijećnik, koji je i sam iščekivao kraljevstvo Božje, i usudi se, te uđe k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. A Pilat se začudi, da je već umro. I dozvavši satnika, upita ga, je li već umro. I kad dozna od satnika, darova tijelo Josipu. A Josip kupivši platna, skine ga i zavi platnom i položi u grob, koji je bio isklesan u stijeni, i navali kamen na ulaz groba.

Prikazanje (Ps. 139, 5). Čuvaj me, Gospode, od ruke grješnika, i od opakih ljudi spasi me, Gospode.

Tajna. Molimo, Gospode, da nas ove žrtve blagohotnije obnove, jer ih podupiru ljekoviti postovi, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna (Ps. 68, 13, 14). Proti meni govorahu i oni, koji sjede na vratima; meni se rugahu pijući vino; ali ja uzdižem molitvu svoju k Tebi, Gospode! *Vrijeme je evo za milost,* Bože, po mnoštvu milosrđa Tvoga.

Popričesna. Posvećenjima Tvojim, svemogući Bože, i opačine se naše izliječile, i lijekovi nam vječni dolazili, po G. n. I. K.

Druga molitva kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Prignite ponizno glave svoje pred Bogom! Tvoje nas milosrđe, Gospode, očistilo od svih ostataka starine i učinilo podesnima za svetu novinu, po G. n.

Velika srijeda.

Zbor kod sv. Marije Velike.

Ulaz (Fil. 2, 10, 8, 11). U ime Isusovo da se pokloni svako koljeno, onih, koji su na nebu, na zemlji, i pod zemljom, jer Gospod posta poslušan do smrti, smrti na križu; zato je Gospod Isus Krist u slavi Boga Oca (Ps. 101, 2). Gospode, usliši molitvu moju i vapaj moj k Tebi da dođe! U ime Isusovo.

Pomolimo se. Prignite koljena. Dignite se. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nas, koji se neprestano mučimo radi svojih prestupaka, oslobodi muka jedinorođenoga Sina Tvoga, koji s Tobom živi...

Čitanje Izaije proroka (62, 11 i 63, 1-7). Ovo govori Gospod Bog: Recite kćeri Sionskoj: Evo Spasitelj tvoj ide: evo s njime je plaća njegova. Ko je ono, što ide iz Edoma, u omaštenim haljinama iz Bosre? Onaj krasni u odjeći svojoj, stupajući u veličini jakosti svoje? Ja, koji govorim po pravdi, i na braniku sam za spasenje. A zašto je crvena odjeća tvoja, i haljine tvoje kao mečilaca u tijesku? Sam mečih u tijesku, i nitko od naroda ne bijaše sa mnom: smečih ih u gnjevu svome, i poplesah u ljutini svojoj: i poprska krv njihova haljine moje, i sve odijelo svoje iskaljah. Jer je dan osvete u srcu mome, godina otkupa mojega dođe. Obazreh se, i ne bijaše pomoćnika; iskah i ne bijaše nikoga, da pomože: i izbavi me mišica moja, i sama srdžba moja priteče mi u pomoć. I zgazih narode u gnjevu svojem, i opojih ih u srdžbi svojoj, i oborih na tle silu njihovu. Milosrdnosti Gospodnje spominjat ću, i hvalit ću Gospoda za sve, što nam je učinio Gospod Bog naš.

Na stepenicama (Ps. 68). Ne odvrati lica svojega od sluge svojega, jer se pečalim, brzo me usliši. Spasi me, Bože, jer uđoše vode sve do duše moje, ugrezoh u dubokom glibu i nema uporišta.

Gospod s vama. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Bože, koji si hotio, da Sin Tvoj za nas podnese muku na križu, da neprijateljevu otjeraš od nas oblast, podaj nama, slugama svojim, da dostignemo slavu uskrsnuća. Po istom G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Isaije proroka (53, 1-12). U dane one reče Izaija: Gospode! Ko vjerova sluhu našemu; i mišica Gospodnja komu se objavi? I izniče kao šibljika pred njim, i kao korijen iz žedne zemlje; *nema obličja u njega ni ljepote;* i vidjesmo ga, i ne bijaše što vidjeti, čega radi bismo ga poželjeli; *prezrena i najzadnjega među ljudima, čovjeka bolova, koji pozna slabosti;* a lice mu kao zastrto i prezreno, pa ga ni za što ne uzimasmo. Doista: *bolesti naše on ponese i nemoći naše uze na se.* I mi ga držasmo kao gubava, i kao da ga Bog udari i ponizi; a

on bi ranjen za prijestupe naše, izbijen bi za bezakonja naša. Kar bješe na njemu mira našega radi, i modricom njegovom mi se iscijelismo. Svi mi kao ovce zađosmo, svaki svojim putem okrenu, a *Gospod metnu na nj bezakonja sviju nas. Žrtvovan bi, jer sam htjede,* i ne otvori usta svojih; kao ovca na zaklanje vođen bi, i kao *janje,* pred onim, koji ga striže, zanijemje, ne otvori usta svojih. Od tjeskobe i od suda uze se; *rod njegov ko će iskazati?* jer se istrže iz zemlje živih, za prijestup naroda mojega udarih ga. I dat će bezbožnike za ukop, i bogata za smrt svoju; jer *ne učini bezakonja,* niti bješe prijevara u ustima njegovim. I Gospod ga htjede satrti u slabosti; *ako položi za grijeh dušu svoju, vidjet će potomstvo dugovječno,* i volja će Gospodnja u ruci njegovoj upravljati. Zato, što se trudi duša njegova, vidjet će i nasitit će se; poznanjem svojim opravdat će on, pravedni sluga moj, *mnoge,* i sâm će bezakonja njihova nositi. Zato ću mu dati mnoge za dio, i plijen silnih dijelit će; jer je dao na smrt dušu svoju, i bi među *zločince brojen;* i sâm grijehe mnogih nosi i *za prestupnike moli.*

Zavlaka (Ps. 101, 2-5, 14). Gospode, usliši molitvu moju, i vapaj moj k Tebi da dođe. Ne odvrati lica svojega od mene; u koji me god dan snađe nevolja, prikloni meni uho svoje. U koji Te dan zazovem, brzo me usliši. Jer prolaze kao dim dani moji i kosti se moje osušiše kao suvarak. Pokošen sam kao sijeno, i usahlo je srce moje; jer zaboravih blagovati kruh svoj. Ti ćeš, Gospode, ustati i smilovat ćeš se Sionu, *jer dođe vrijeme, da mu se smiluješ.*

Muka Gospoda našega Isusa Krista po Luci (22, 1-17; 23, 1-53). U ono se vrijeme približio blagdan beskvasnih hljebova, koji se zove pasha; i tražili su veliki svećenici i književnici, kako bi Isusa ubili, ali su se bojali naroda. A sotona uđe u Judu, koji se zvao Iškariot, koji je bio jedan od broja dvanaestorice. I otišavši govori sa velikim svećenicima i sa nadstojnicima hrama, kako će im ga izdati. I obradovaše se i ugovoriše, da će mu dati novaca. I on se zavjeri. I tražio je zgodu, da im ga preda tajno od naroda. Dođe dan beskvasnih hljebova, u koji je trebalo klati vazmeno janje. I posla Isus Petra i Ivana govoreći: Idite i pripravite nam vazmeno janje, da jedemo. Oni mu rekoše: Gdje hoćeš, da pripravimo? Reče im: Eto, kad uđete u grad, sresti će vas čovjek, koji nosi vodu u peharu i idite za njim u kuću, u koju on uđe, i kažite domaćinu: Učitelj ti kaže: gdje je blagovalište, gdje ću jesti pashu sa svojim učenicima? I on će vam pokazati veliku sobu sagovima prostrtu, i ondje pripravite. Oni otidoše i nađoše, kako im je rekao, i pripraviše vazmeno janje. I kad dođe čas, sjede za stol, i s njim dvanaest apostola. I reče im: Vrlo sam želio, da ovu pashu jedem s vama, prije nego ja muku podnesem; jer vam kažem, da je više ne ću jesti, dok se ne svrši u

kraljevstvu Božjem. I uzevši kalež, dade hvalu i reče: Uzmite i razdijelite među sobom, jer vam kažem, da ne ću piti odsada od roda trsova, dok ne dođe kraljevstvo Božje. I uzevši kruh dade hvalu, prelomi i dade im govoreći: Ovo je tijelo moje, koje se daje za vas; to činite na moju uspomenu. Tako i kalež, po večeri, govoreći: Ovaj je kalež Novi Zavjet u krvi mojoj, koja se za vas prolijeva. Ali eto ruka moga izdajnika sa mnom je na stolu. Istina, Sin čovječji ide, kao što je određeno, ali teško onomu čovjeku, koji ga izda. I oni stadoše ispitivati među sobom, koji bi od njih bio, koji bi se usudio to učiniti. A nasta i prepiranje među njima, koji bi vrijedio kao najveći među njima. Zato im reče: Kraljevi neznabožački zasužnjuju ih i koji imaju vlast nad njima, nazivaju se dobrotvori. A vi nemojte tako: nego najveći među vama neka bude kao najmanji, i poglavar kao sluga. Jer tko je veći, koji sjedi za stolom, ili koji služi. Nije li onaj, koji sjedi za stolom? A ja sam među vama kao sluga. Vi ste, koji ustrajaste sa mnom u mojim kušnjama. I ja određujem vama kraljevstvo, kako je Otac moj meni odredio, da jedete i pijete za mojim stolom u kraljevstvu mojem, i da sjedite na prijestoljima i sudite dvanaest plemena Israelovih. Šimune, Šimune, evo sotona zatraži, da vas rešeta kao pšenicu, ali ja sam se molio za tebe, da vjera tvoja ne oslabi, i ti obrativši se utvrdi braću svoju. On mu reče: Gospodine, pripravan

sam s tobom ići i u tamnicu i u smrt. Ali on reče: Kažem ti Petre, ne će zapjevati danas pijetao, dok se triput ne odrečeš, da me poznaješ. I reče im: Kad vas poslah bez kese, i bez torbe i bez obuće, da li vam je što nedostajalo? Oni odgovoriše: Ništa. Tada im reče: Ali sad, koji ima kesu, neka je uzme, tako i torbu; a koji nema, neka proda svoju haljinu i kupi mač. Jer vam kažem: Još ovo treba da se na meni izvrši, što je pisano: »I ubrojiše ga među zločince«; i što se proteže na mene, ide k svršetku. Oni mu rekoše: Gospodine, evo ovdje dva mača. A on im odgovori: Dosta je. I izišavši otide po običaju na goru Maslinsku. Za njim otidoše i učenici njegovi. Kad dođe na mjesto, reče im: Molite se, da ne padnete u napast! I on se udalji od njih, kako se može kamenom dobaciti; i kleknuvši na koljena molio se, govoreći: Oče, ako hoćeš, odnesi ovaj kalež od mene, ali ne moja volja, nego tvoja neka bude. I javi mu se anđeo s neba, i hrabrio ga. I jer je bio u smrtnoj stisci, molio se usrdnije. I njegov je znoj bio kao kaplje krvi, što su tekle na zemlju. I ustavši od molitve, dođe k svojim učenicima, i nađe ih gdje spavaju od žalosti. I reče im: Što spavate? Ustanite, molite se, da ne padnete u napast. Dok je on još govorio, evo svjetine; i jedan od dvanaestorice, koji se zvao Juda, išao je pred njima, i pristupi k Isusu, da ga poljubi. A Isus mu reče: Juda, poljupcem izdaješ Sina čovječjega? Kad su vidjeli njegovi

pratioci, šta će biti, rekoše mu: Gospodine, da udarimo mačem? i udari jedan od njih slugu velikoga svećenika i odsiječe mu desno uho. Ali Isus odgovori: Prestanite. Nipošto dalje! I dotače se uha njegova i izliječi ga. Tada reče Isus velikim svećenicima, i nadstojnicima hramskim, i starješinama, koji su došli na njega: Kao na razbojnika iziđoste s mačevima i s batinama. Kad sam bio svaki dan s vama u hramu, ne pružiste ruke na mene, ali je ovo vaš čas i vlast tame. Kad ga uhvatiše, odvedoše ga u kuću velikoga svećenika, i Petar išao je za njim izdaleka. Kad naložiše vatru sred dvorišta, i zajedno sjedoše, sjedio je i Petar među njima. Vidjevši ga jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, uprije oči u njega i reče: I ovaj je bio s njime. A on ga zataji govoreći: Ženo, ne poznajem ga. I malo zatim vidje ga drugi i reče: I ti si od njih. A Petar reče: Čovječe, nisam. I kad je prošla od prilike jedna ura, netko je drugi tvrdio odlučno: Zaista i ovaj je bio s njime, jer je i Galilejac. Reče Petar: Čovječe, ne znam, što govoriš. I odmah, dok je on još govorio, zapjeva pijetao. Obazrevši se Gospodin pogleda na Petra. I Petar se sjeti riječi Gospodinove, kako mu reče: Prije nego pijetao zapjeva, triput ćeš me zatajiti. I izišavši napolje, gorko je plakao. A ljudi, koji su držali Isusa zarobljena, rugali su mu se i bili ga. I pokrivši ga koprenom tukli ga po obrazu, i pitali ga govoreći: Proreci, tko te udari? I mnoge su druge psovke govorili

protiv njega. I kad dan osvanu, sabraše se starješine narodne i veliki svećenici i književnici, i odvedoše ga u svoju skupštinu govoreći: Ako si ti Krist, kaži nam. On im reče: Ako vam kažem, ne ćete mi vjerovati, a ako vas zapitam, ne ćete mi odgovoriti, niti ćete me pustiti. Ali od sada će Sin čovječji sjediti s desne strane sile Božje. Tada svi rekoše: Ti si dakle Sin Božji? On im odgovori: Vi kažete (pravo), ja jesam. A oni rekoše: Što još trebamo svjedočanstvo? jer sami čusmo iz usta njegovih. Tada ustade sve njihovo mnoštvo i odvedoše ga k Pilatu. I počeše ga tužiti govoreći: Ovoga nađosmo, gdje buni narod naš i zabranjuje davati porez caru i govori, da je on Krist, kralj. Pilat ga upita govoreći: Zar si ti kralj židovski? on odgovori: Ti kažeš. Tada Pilat reče glavarima svećeničkim i svjetini: Nikakve krivice ne nalazim na ovom čovjeku. Ali oni su navaljivali govoreći: On buni narod učeći po svoj Judeji počevši od Galileje do ovdje. Pilat čuvši za Galileju zapita, da li je taj čovjek Galilejac. I doznavši, da je podanik Herodov, posla ga k Herodu, koji je također bio onih dana u Jerusalemu. A Herod vidjevši Isusa vrlo se obradova, jer ga je odavna želio vidjeti, što je mnogo čuo za njega i nadao se, da će vidjeti od njega kakvo čudo. I pitao ga je za mnoge stvari. Ali on mu ništa ne odgovori. Glavari su svećenički i književnici stajali i tužili ga postojano. Tada narugavši mu se, obuče mu bijelu haljinu,

i posla ga natrag Pilatu. I u taj se dan sprijateljiše Herod i Pilat, jer su prije bili neprijatelji jedan drugome. Pilat dakle sazvavši glavare svećeničke, i vijećnike i narod, reče im: Dovedoste mi ovoga čovjeka, kao da buni narod, i ja sam ga eto pred vama ispitao i nisam našao u ovom čovjeku ni jedne krivice, zbog koje ga vi tužite. A ni Herod, jer ga je natrag poslao k nama, prema tomu nije ništa učinio, što bi zaslužilo smrt. Kaznit ću ga dakle i pustiti. A trebalo je, da im o blagdanu pusti jednoga. Ali sva svjetina povika zajedno: Uzmi ovoga, a pusti nam Barabu. Ovaj bijaše bačen u tamnicu za nekakvu bunu učinjenu u gradu, i za ubijstvo. Kad im Pilat opet prozbori, hoteći da pusti Isusa, odgovore oni vičući: Raspni ga, raspni ga! Ali on im treći put reče: Kakvo je dakle ovaj zlo učinio? Ja ništa ne nađoh na njemu, što bi zavrijedilo smrt; kaznit ću ga dakle i pustiti. Ali oni su jednako navaljivali s velikom vikom tražeći, da se on razapne, i sve je bila silnija njihova vika. I Pilat izreče osudu, da im bude, što traže. I pusti im onoga, koji bi bačen u tamnicu radi bune i ubijstva, jer su ga tražili, a Isusa predade njihovoj samovolji. I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga Šimuna Cirenca, koji je dolazio iz polja, i metnuše na njega križ, da ga nosi za Isusom. A za njim je išlo veliko mnoštvo naroda i žena, koje su plakale i naricale za njim. Isus obazrevši se na njih, reče: Kćeri Jerusalemske! ne plačite za mnom,

nego plačite za sobom i za djecom svojom; jer gle, idu dani, u koje će se reći: Blago nerotkinjama i utrobama, koje ne rodiše, i grudima, koje ne dojiše. Tada će početi govoriti gorama: Padnite na nas! i brežuljcima: pokrijte nas! jer kad ovako rade od zelena drveta, što će biti od suha? Vodili su s njime i druga dva zločinca, da ih pogube. I kad dođoše na mjesto, koje se zove Lubanja, ondje razapeše njega i zločince, jednoga s desne strane, a drugoga s lijeve. A Isus je molio: Oče, oprosti im, jer ne znadu, što čine. Zatim razdijeliše sebi haljine njegove bacajući kocke. I narod je stajao, te gledao. I glavari mu se rugali govoreći: Drugima je pomogao, neka pomogne sebi, ako je Krist, izabranik Božji. A i vojnici su ga grdili, i pristupali k njemu i davali mu ocat, govoreći: Ako si kralj židovski, pomozi sam sebi! Bio je nad njim i natpis, napisan slovima grčkim, latinskim i hebrejskim: Ovo je kralj židovski. I jedan ga je od obješenih razbojnika psovao govoreći: Zar nisi Krist? pomozi sebi i nama! A drugi ga je korio govoreći: Zar se niti ti ne bojiš Boga, kad i sam trpiš jednaku kaznu? Mi pravedno trpimo, jer primamo, što smo zaslužili po svojim djelima; ali ovaj nije nikakva zla učinio. I reče Isusu: Gospodine, sjeti se mene, kad dođeš u kraljevstvo svoje! I reče mu Isus: Zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u raju. A bilo je oko šeste ure i tama je bila po svoj zemlji do devete ure. I pomrča sunce i zastor se

hramski razdere na dvoje. I povikavši Isus iza glasa reče: Oče, u ruke Tvoje predajem duh svoj. I rekavši ovo *izdahnu.*

Poklekni i pomoli se!

Kad vidje satnik, što se dogodi, stane slaviti Boga govoreći: Zaista, ovaj je čovjek bio pravednik. I sve mnoštvo, koje se skupilo, da gleda ovo, kad vidje, što se zbilo, vraćalo se, bijući se u grudi svoje. Svi su znanci njegovi stajali izdaleka i žene, koje su išle za njim iz Galileje gledajući ovo.

Čita se kao evanđelje, ali bez svijeća:

I gle, čovjek po imenu Josip, vijećnik, čovjek dobar i pravedan, koji nije odobrio odluke i djela njihova, iz Arimateje, grada Judejskoga, koji je i sam iščekivao kraljevstvo Božje; ovaj pristupi Pilatu i zatraži tijelo Isusovo. I skide ga, i omota u platno i položi ga u grob isječen, u koji još nitko nije bio položen.

Prikazanje (Ps. 101, 2, 3). Gospode, usliši molitvu moju i vapaj moj k tebi da dođe; ne odvrati lica svojega od mene.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, prikazani dar i dostoj se izraditi, da pobožnim čuvstvima dostignemo, što otajstvom muke Sina Tvojega, Gospoda našega, izvršujemo, po istom Gospodu našem...

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna (Ps. 101, 10, 13, 14). Piće svoje miješam sa suzama, jer si me podigao i bacio, a ja kao sijeno usahnuh; a ti, Gospode, ostaješ do vijeka. Ti ćeš ustati i smilovati se Sionu, jer dođe vrijeme, da mu se smiluješ.

Popričesna. Daruj dušama našim, svemogući Bože, pouzdanje, da si nam vremenitom smrću Sina svoga, koju spominjemo u časnim tajnama, dao život vječni, po istom G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Molitva nad pukom. Prignite ponizno glave svoje pred Bogom!

Pogledaj, molimo, Gospode, na ovu obitelj svoju, za koju se Gospod naš, Isus Krist, predao u ruke griješnika i podnio muku križa, koji s Tobom živi i kraljuje, u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vijeke vijekova, Amen.

Poslije podne.

Veliku srijedu, četvrtak i petak pod veče polaze pobožni kršćani na l a m e n t a c i j e, t. j. pjevani svećenički časoslov tih dana. Tu nas sv. Crkva pripravlja na događaje sutrašnjega dana. Pribivajmo skrušenoga srca ovim potresnim molitvama, vapajima i opomenama, u kojima prorok Jeremija crta pustoš i ništavilo razorenog Jeruzalema. Nije li to strahovita slika ljudske duše, koju je opustio i poništio grijeh?

Ps. 69. Bože, u pomoć mi priteci, Gospode, pohiti da mi pomogneš!

Nek se smetu i postide, koji traže dušu moju, još jednom, neka se zasrame, koji mi hoće zlo.

Odmah neka se zasrame, koji mi govore: neka, neka!

Nek se raduju i vesele u Tebi svi, koji

traže Tebe, i vazda neka govore: Veličao se Gospod, koji ljubi spasenje Tvoje.

A ja sam siromah i ubog, Bože, pomozi mi!

Ti si pomoćnik moj i izbavitelj moj, Gospode, ne kasni.

Počinje plač Jeremije proroka (El. 1, 1-14).

Aleph. Ah, kako samotna sjedi * prva narodna tvrđa, * posta — ko udova žena! *

Stojna pucima tvrđa, * među zemljama glava * — pade pod danak! *

Beth. Noću neprestano plače, * niz lice prosiplje suze: * ni otkud utjehe nêmâ: *

dragi nè mârê za nju: * odvrgli svi se milnici od nje — i sad je mrze.

Gimel. U ropstvo * Judeja seli, da iza muke i truda * živi s poganskim pukom *

— nemajuć počinka željna: * gončine stižu je svudâ * — po mjestima t'jesnim!

Daleth. Tužni su Sijonke puti, * bez ljudi nà Božji praznik: * opústjela sva su joj vrata! *

Svećenstvo uzdiše gorko, * jauču djevice njene; * a sama jaduje jad.

He. Dušmani pobjedu slave, * zlotvori bezbrižno žive: *

jer joj zà mnoge gr'jehe * Gospod zadaje jad: * pòd roblje òdvodi zlotvor * njenu nejaku djecu.

[1] Kao što se kod nas sriču slogovi na kraju stihova (»rima«), tako se u židovskom pjesništvu stihovi pojedinih kitica započinju s odnosnim rednim slovom iz hebrejskog alfabeta. To je slovo unapred označeno kosim slogom.

Uau. Nesta sa Sijonske kćeri * njenijeh nakita sjajnih:

nemoćni uzmiču sada * — ko jeleni nemajuć paše * — ispred gončina svojih * — njeni boljari!

Zajin. Sjeća se Salemska kćerka * sred jadnih — nemirnih dana * svijeh dragosti svojih, * u nje od iskonskih dana: *

sàd — kad dušmanskih rùku * bez spasa dopade narod: * dušmani gledaju u nju, * smiju se propasti njenoj.

Heth. Ah, puna je Salemka gr'jeha, * vidom prava rugòba: * na prezir dragima svojim, * jer joj sramotu vide; * sama uzdiše gorko * i natrag okreće lice.

Teth. Nečisti njeni su skuti: * ne misli na svoj svršetak: * čudesno u propast slazi, *

ni otkud utjehe nema! * De vidi, Gospode, tugu, * jer se razmeće dušman!

Jod. Rukom poseže zlotvor * na sve njezino drago: *

ona mora, da gledi, * gdje joj ù crkvu idu * puci, za koje si reko: * »Nek ti ne ulaze ù zbôr!«

Kaph. Sav joj uzdiše narod * gladan pitajuć hljeba: * za jelo drágosti dâjê, * da si òkrijepî život! *

Gospode, gledaj i vidi, * kakvo je ništenje moje!

Lamed. Oj svi, što idete putem, * svrnite okom i gleđ'te * ima li boli ko moja, *

što mi ù dio pade, * kojom me cvijeli Gospod * u dan svog žestokog gnjeva!

Mem. S visine pòšiljê oganj, * da mi kosti ogòli: * pôd noge baca mi mrežu * i natrag bijednu vraća: * grdno me kukavnu hara, * po vas dan jadovnom čini.

Nun. Jaram je mojijeh grijeha * stegnut njegovom rukom: * oni se spleću — i na mom * vratu — tresu mi snagom. * Gospod me predaje ruci, * kojoj se opr'jet ne mogu.

Jeruzaleme, Jeruzaleme, obrati se Gospodu Bogu svomu!

Krist je postao za nas poslušan, poslušan do smrti!

Pogledaj, molimo, kao na str. 323.

Veliki četvrtak.

Zbor kod sv. Ivana na Lateranu.

Na Veliki četvrtak spominjemo se, kako je Isus ustanovio presv. oltarski sakramenat i kako je Juda poljupcem izdao svoga Učitelja farizejima, koji ga svezana dovedoše velikom svećeniku na sud. Radosno ushićenje izmjenjuje se s dubokom žalošću. Ovu dvostruku značajku današnjeg dana jasno izražava čitavo bogoslužje. Svećenik je odjeven u bijelo misno ruho. Križ je zastrt bijelom koprenom. Uz orgulje i svečanu zvonjavu u sva zvona pjeva se »Slava«. Ali od toga časa šute opet orgulje, i zvona ne smiju više da glase slavu Božju ni da pozdravljaju Kraljicu Neba. Nevaljali učenik izdao je poljupcem Isusa. Isus je uhvaćen i svezan. Vode ga na sud... U ovoj duševnoj potištenosti ne može se sv. Crkva predati radosti, kojom je napunja spomen ustanove sv. reda i pričesti, pa je zato odredila tijelovsku svetkovinu. Danas se zadovoljava time, da u svakoj stolnoj i župnoj crkvi smije biti samo jedna sv. misa, a svi prisutni svećenici imadu se kod te mise pričestiti.

U prijašnja vremena pomirili bi se danas javni pokornici sa sv. Crkvom i pristupali bi sv. pričesti. Jesi li se Ti pomirio s Bogom i sa svojim bližnjim? Primi danas i Ti sv. pričest!

Danas se posvećuju tri hostije: jedna za današnju sv. misu, druga za Božji grob, a treća za sutrašnje bogoslužje.

U svečanoj misi ne daje svećenik đakonu cjelov mira, jer je danas Juda cjelovom izdao Isusa.

U stolnim crkvama posvećuje biskup za sv. mise sv. ulje za bolesne, za katekumene i sv. krizmu, jer će sv. ulja trebati u noći od subote na Uskrs za krst i potvrdu katekumena (po starom običaju).

Ulaz (Gal. 6, 14). A mi treba da se hvalimo križem Gospoda našega Isusa Krista, u kojem je spasenje, život i uskrsnuće naše, po kojemu smo spašeni i izbavljeni (Ps. 66, 2). Bio nam milosrdan Gospod i blagoslovio nas, obasjao nas licem svojim i smilovao se nama. A mi treba...

Slava.

Molitva. Bože, od kojega je i Juda primio kazan za svoju krivicu, i razbojnik nagradu za svoju ispovijest, podaj nam učinak svoga pomilovanja, kaošto je Isus Krist, Gospod naš, u muci svojoj obojici dao različitu plaću za zasluge, tako da i nama, dignuvši starine zablude, poda blagodat svojega uskrsnuća, koji s Tobom živi...

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (11, 20—32). Kad se skupite ujedno, ne jede se više Gospodnja večera; jer svaki svoju večeru uzme najprije, da jede; pa jedan gladuje, a drugi se opija.[1] Eda li nemate kućâ, da jedete i pijete? Ili crkvu Božju prezirete, i sramotite one,

[1] Sv. Pavao kori Korinćane radi nekih zloupotreba kod kršćanskih zajedničkih gozbi, iza kojih je u prva vremena slijedila sv. misa.

koji nemaju? Šta ću vam reći? Hoću li vas pohvaliti za to? U tom vas ne hvalim; jer ja primih od Gospoda, što vam i predadoh, da Gospod Isus onu noć, u koju bivaše predan, uze hljeb, i zahvalivši prelomi i reče: Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje, koje će se za vas predati; ovo činite meni za spomen! Tako i čašu, po večeri, govoreći: Ova je čaša novi zavjet u mojoj krvi; to činite, kadgod pijete, meni za spomen; jer kadgod jedete ovaj hljeb i čašu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne dođe. Zato: kogod jede ovaj hljeb, ili pije čašu Gospodnju nedostojno, kriv je tijelu i krvi Gospodnjoj. Ali čovjek neka ispituje sebe, pa tako od onoga hljeba da jede, i od čaše da pije; jer koji jede i pije nedostojno, sud sebi jede i pije ne razlikujući tijela Gospodnjega. Zato su među vama mnogi bolesni i slabi, i spavaju mnogi; jer kad bismo sebe rasuđivali, ne bismo dakako osuđeni bili. Ali kad smo suđeni, Gospod nas kara, da se s ovim svijetom ne osudimo.

Na stepenicama (Filip 2, 8, 9.) Krist postade za nas poslušan sve do smrti, a smrti na križu. Toga radi i Bog njega uzvisi i dade mu ime, koje je nad svako ime.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (13, 1-15). Pred blagdan pashe, znajući Isus, da mu je došao čas, da prijeđe iz ovoga svijeta k Ocu, kako je ljubio svoje, koji su bili na svijetu, zasvjedoči im svoju izvanrednu ljubav. I za večere, kad je već đavao stavio u srce Jude, sina Šimuna iz Karjota, odluku da ga izda, znajući, da mu je Otac sve dao u ruke, i da je od Boga izišao i k Bogu da ide, ustade od večere i skine gornju haljinu, i uzevši ručnik opaše se. Potom ulije vode u umivaonicu i stade prati noge učenicima i otirati ručnikom, kojim je bio opasan. Kad dođe k Šimunu Petru, kaže mu on: Gospodine! Zar ti meni da pereš noge? Odgovori mu Isus: Što ja činim, ti ne znaš sada, ali ćeš poslije razumjeti. Kaže mu Petar: Ne ćeš mi nikad prati nogu. Odgovori mu Isus: Ako te ne operem, ne ćeš imati dijela sa mnom. Kaže mu Šimun Petar: Gospodine, ne samo moje noge, nego i ruke i glavu. Kaže mu Isus: Tko je opran, njemu ne treba nego samo noge da opere, pa je sav čist. I vi ste čisti, ali ne svi; jer je znao, tko je izdajnik njegov, zato reče: Niste svi čisti. A kad im je oprao noge i uzeo svoju gornju haljinu, sjede opet za stol i reče im: Znate li, što sam vama učinio? Vi zovete mene Učiteljem i Gospodinom, i pravo velite, jer i jesam. Kad sam dakle ja, Gospodin i Učitelj, oprao vama noge, i vi ste dužni jedan drugome noge prati. Jer sam vam dao primjer, kako ja učinih vama, tako i vi da činite.[1]

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 117, 16, 17.) Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me Gospod-

[1] T. j. da budete ponizni i uslužni.

nja uzvisi: ne ću umrijeti, nego živjeti, i kazivat ću djela Gospodnja.

Tajna. Molimo, Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, da tebi žrtvu našu prijatnom učini sam onaj, koji današnjom predajom pokaza učenicima svojim, da se ovo čini za njegov spomen, Isus Krist, Sin tvoj, Gospod naš: koji s tobom živi...

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna (Iv. 13, 12, 13, 15). A kad je Gospodin Isus večerao sa svojim učenicima, opra im noge i reče im: Znate li, što sam vam učinio, ja, Gospod i Učitelj vaš? Primjer sam vam dao, da tako i vi činite!

Popričesna. Podaj, molimo Te, Gospode Bože naš, da okrijepljeni ovom životnom hranom, Tvojom milošću primimo u neumrlosti, što svetkujemo za našeg smrtnog života, po G. n.

Poslije sv. mise prenose se preostale posvećene hostije na pokrajni oltar, nazvan Božji grob. Tko pohodi Božji grob i tamo kroz jedan sat pobožno moli dobiva potpun oprost. (Pio VII. 6. IV. 1816.) Danas i sjutra dobiva svaki onaj potpuni oprost, koji kod Božjeg groba neko vrijeme moli po nakani sv. Oca, te primi sv. pričest danas ili na Uskrs (Pio VII. 7. III. 1815.)

Za večernje, što je moli kor, skida se sa žrtvenika sav ures, pa i ona tri propisana stolnjaka, za spomen, kako su vojnici Isusa svukli i bacili kocke za njegove haljine. U crkvi je sada sve pusto: bez sjaja i bez nakita. Crkva čini sve, da nam potakne dušu na pokoru i žalost. Jeruzaleme! skini sa sebe haljine veselja, pospi se pepelom i povrati se Gospodu Bogu svome!

Po primjeru Isusovu peru danas i kršćanski vladari i biskupi nakon svršenog bogoslužja dvanajstorici staraca ili svećenika noge.

Kod ophoda s posvećenom česticom za sutrašnje bogoslužje i za Božji grob, pjeva se himna:

Usta moja, uzdižite
K preslavnomu Tijelu glas,
I Krv dragu proslavite,
Što je proli za sve nas
Čedo Majke plemenite,
Ljudskog roda Kralj i Spas.

Dan je svima smrtnicima,
Djeva nam ga porodi,
I on prođe, sijuć tlima
Zrnje riječi Božijih,
A na kraju vjernicima
Divan spomen ostavi.

Kad je s braćom večerao
Spas na gozbi posljednjoj
Sav je zakon obdržao
On u hrani vazmenoj
I ko hranu tad je dao
Sama sebe družbi svoj.

Gospod zbori, i kruh biva
Svetim tijelom njegovim,
Likom vina krv se skriva,
Okom toga ne vidim,
Ali sama vjera živa
Kazuje bezazlenim.

Divnoj dakle Tajni ovoj
Klanjajmo se smjerno mi,
Stari zakon žrtvi novoj
Nek se sada ukloni,
Vjera duši čovjekovoj
Nek spoznanje dopuni.

Bogu Ocu, Bogu Sinu
Hvala s pjesmom radosnom,
Slavimo im veličinu,
Častimo ih dušom svom,
K Duhu Svetom nek se vinu
Glasi s dikom jednakom. Amen.

Poslije podne.

Ps. 53. Bože, imenom svojim spasi me i krepošću svojom opravdaj me!

Bože, usliši molitvu moju, čuj riječi usta mojih!

Jer tuđinci ustaju na me i silnici traže život moj, nemaju Boga pred očima svojim.

Gle, Bog mi pomaže, Gospod je branič života mojega.

Obrati zlo na neprijatelje moje, istinom ih svojom raspršì.

Rado ću Ti prinositi žrtvu, hvalit ću ime Tvoje, Gospode, jer je dobro, jer me izbavljaš od svake nevolje i oko moje bez straha gleda neprijatelje moje.

Iz plača Jeremije proroka (El. 2, 8-15, 3, 1-9).

Heth. Nakan je, Gospod da sori * zidove Sijonske kćeri: * već je rastegnuo uže: *

od zatora ne diže ruke! * Cvijeli predziđe i zid * — oni zajedno sahnu.

Teth. U zemlju tonu joj vrata, * zasune ništi i lomi. *

U ropstvo zapade kralj * s knezovima — zakona nema: * niti primaju više * utvara proroci Božji.

Jod. Nijemi sjede na zemlji * starci Sijonske kćeri: * Prahom posiplju glave * — pripâsuju vreće. * K zemlji spuštaju glave * Solimke mlade.

Kaph. Od suza tamne mi oči * i vri utroba moja. * Nà zemlju sipa se jetra * s propasti naroda moga: * — gdje nejač i mala djeca * ginu pò cestam' gradskim!

Lamed. Mrući pitaju majke: * »Gdje je vino i hljeb?«: *

Puneći trgove gradske, * ko leševi krvava polja: * duše ispuštaju svoje * na krilima matera svojih!

Mem. S kim da t' isporedim kćerko * Salemska? Na kog si nalik? *

S kim, da t' uporedim tješeć, * djevice, Sijonska kćeri? * Ko more velik je rasap tvoj * — ko da te izvida?

Nun. Tvoji su proroci zreli * laž i bezumne varke: * Nijesu t' otkrivali zloče, *

da ròpstvo maknu od tèbe! * Zreli su utvare pune * — hile i laži!

Sameh. Sad plještu dlanma nad tòbom, * svi, koji prolaze putem, * zvižde i mašu glavom *

na Solimku: »To li je grad, * slavan s prave ljepote: * — vasionoj radost?«

Aleph. Čovjek sam, mùku što trpi * od njegve srdite šibe.

Aleph. On me goni i vodi * — u tamu, a ne na svijetlo.

Aleph. Obraća jedino na me * po vas dan desnicu svoju.

Beth. Kida mi meso i kožu, * potire sve kosti moje.

Beth. Tvrdim me sapinje zidom, * okružuje bunikom mučnom.
Beth. U mračna meće me mjesta * poput starih mrtvaca.
Gimel. Obzidan izlaska nemam, * mjeden mi priteže okov.
Gimel. I kad zȁ pomoć jȁuknêm, * molbu ušutkuje moju.
Gimel. Kvari mi životne staze, * kamenjem zatvara pute.

Jeruzaleme, Jeruzaleme, obrati se Gospodu Bogu svome!

Krist je postao za nas poslušan, poslušan do smrti!

Molitva: Pogledaj, molimo . . . kao na str. 323.

Veliki Petak.

Zbor kod sv. Križa u Jeruzalemu.

Osvanuo je dan najveće žalosti i tuge. Crkva se zavila u crno. U crnom misnom odijelu dolazi svećenik i baca se ničice pred žrtvenikom. Čitaju se starozavjetna proročanstva o vazmenom jaganjcu, a sv. Ivan u muci Isusovoj opisuje ispunjenje davnih proroštava.

Na svoj rođendan, kad je proizašla iz probodenog srca Isusova, moli sada sv. Crkva Raspetoga Spasitelja za sve ljude, jer su svi ljudi sviju vremena njoj povjereni, da ih učini dionicima Spasenja Božjega.

Sv. Crkvu boli grozno poniženje Raspetoga Sina Božjeg, pa zato poziva sve vjerne kršćane da olakšaju muke dragoga Isusa i da se poklone svetome križu.

Tada se prenosi juče posvećena hostija na glavni oltar uz slavospjev križu Spasiteljevu.

Bogoslužje Velikog Petka nije prava misa, t. j. žrtva, jer nema pretvorbe. Danas je spomendan krvne žrtve na križu, pa se zato ne prinosi nekrvna žrtva.

Odredba sv. Crkve, da se danas jedini svećenik, koji obavlja službu Božju, smije pričestiti (osim umirućih) sjeća nas Velikog Svećeništva Isusova, koji je na taj veliki dan pomirbe sam — ostavljen od svih — unišao u Svetište nad svetištima N. Z. i posvetio ga svojom krvlju.

Je li prevelika ljubav Tvoga Spasitelja dirnula tvoje srce?

Pođi danas do svetog groba. Moli sv. križni put. Pođi na Kalvariju: klekni pred križ i suzama operi grijehe, kojima si pribio na križ Boga, Stvoritelja i spasitelja svoga!

Čitanje Ozije proroka (6, 1—6). Ovo kaže Gospod: U nevolji svojoj uranit će k meni (i reći će): Hodite, i vratimo se ka Gospodu, jer nas on uhvati, pa će nas on i ozdraviti; udarit će, pa će nas i iscijeliti. *Oživit će nas do dva dana, treći dan uskrisit će nas,* i živjet ćemo pred licem njegovim. Znat ćemo, i slijedit ćemo Gospoda, da ga spoznamo; kao zora uređen mu je izlazak, i doći će nam kao kiša rana i kasna na zemlju. Što da učinim tebi, Efraime? Što da ti učinim, Judo? Milosrđe je vaše kao oblak jutarnji i kao rosa, koja u jutro iščezava. Zato ih udarah preko proroka, ubijah ih riječima usta svojih; i sudovi će tvoji kao svjetlost izići. Jer milosrđe htjedoh a ne žrtvu, *poznavanje Boga, većma nego žrtve paljenice.*

Zavlaka (Hab, 3). Gospode, čuo sam riječ Tvoju i prepadoh se; promatrah djela Tvoja i strah me spopade. Pokazat ćeš se među dva stvorenja, *kad se godine navrše;* pokazat ćeš se, kad nadođe vrijeme. Onda će se smutiti duša moja, u srdžbi opomenut ćeš se milosrđa. Bog će doći sa Libana i *Sveti* sa *gore* sjenovite i guste. *Zastrije nebesa*

veličanstvo njegovo, i hvale njegove puna je zemlja.

Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite se! Bože, od kojega je i Juda primio kazan za svoju krivicu i razbojnik nagradu za svoju ispovijest, podaj nam učinak svojega pomilovanja, kao što je Isus Krist, Gospod naš, u muci svojoj obojici dao različitu plaću za zasluge, tako da i nama, dignuvši staru zabludu, poda blagodat svojega uskrsnuća, koji s tobom živi...

Čitanje knjige Izlaska (12, 1—11). U dane one reče Gospod Mojsiju i Aronu u zemlji egipatskoj: Ovaj mjesec da vam je početak mjesecima; da vam je prvi mjesec u godini! Kažite svemu zboru sinova Izraelovih i recite im: Desetoga dana ovoga mjeseca svaki neka uzme *janje po porodicama i po kućama svojim!* Ako li je čeljadi manje, nego li je dosta, da se pojede janje, neka uzme k sebi susjeda svojega, koji je najbliže domu njegovu, po broju duša, koji je dosta da se pojede janje. A janje neka bude zdravo, muško, od godine. Po ovom propisu možete uzeti i jare. I čuvajte ga do četrnaestoga dana ovoga mjeseca. Tada neka ga zakolje savkoliki zbor sinova Izraelovih u veče. I neka uzmu krvi njegove i pokrope oba dovratka i gornji prag na kućama, u kojima će ga jesti. I neka jedu meso one noći pečeno na vatri i prijesne hljebove sa divljom loćikom. Ne jedite od njega ništa sirovo, ni u vodi vareno, nego samo na vatri pečeno. I glavu s nogama njegovim i s drobom pojedite. I neka ne ostane od njega ništa do jutra. Ako li bi što ostalo, spalite na vatri. A jedite ga ovako: Bokove svoje opašite i obuću imajte na nogama, palice držite u rukama i jedite hitno; jer je Fase (to će reći: Prolazak) Gospodnji.

Zavlaka (Ps. 139, 2—10, 14). Izbavi me, Gospode, od čovjeka zloga, oslobodi me od nepravednika, koji smišljaju zlobe u srcu i vas dan podižu svađu. Naoštriše jezik svoj kao zmijski; jed je gujin pod usnicama njihovim. Sačuvaj me, Bože, od ruku bezbožničkih, obrani me od ljudi nepravednih. Koji naumiše *potkinuti noge moje,* oholi mi skrovito namjestiše zamke, i *konope nategnuše da me uhvate,* pokraj puta postaviše mi stupicu. Rekoh Gospodu: Ti si Bog moj, usliši, Gospode, glas moljenja mojega. Gospode, Gospode, kreposti spasenja mojega, zakloni glavu moju u dan ratni. Ne daj me bezbožniku proti želji mojoj, zlo kane sa mnom; ne zapusti me, da se ne uznesu. Neka se saspu na glavu njihovu sve strahote, što ih govore usta njihova. Glavno nastojanje njihovo i o čemu se trude usne njihove da ih pritisne. A pravedni ispovijedat će se imenu Tvojemu i prebivat će pravi pred licem Tvojim.

Muka Gospoda našega Isusa Krista po Ivanu (18, 1—40; 19, 1—42). U ono je vrijeme izašao Isus sa svojim učenicima preko potoka Cedrona, gdje je bio vrt, u koji uđe on i njegovi učenici. A znao je i Juda, koji ga je izdao, ono mjesto, jer

se Isus ondje često sastajao sa svojim učenicima. Tada Juda uze kohortu i sluge od glavara svećeničkih i farizeja i dođe onamo sa bakljama i sa svjetiljkama i s oružjem. A Isus znajući sve, što će biti od njega, iziđe i kaže im: koga tražite? Odgovoriše mu: Isusa Nazarećanina. Isus im kaže: Ja sam. A s njima je stajao i Juda, njegov izdajica. Čim im reče: Ja sam, uzmakoše natrag i popadaše na zemlju. Onda ih opet zapita: Koga tražite? Oni rekoše: Isusa Nazarećanina. Odgovori Isus: Kazao sam vam, da sam ja. Ako dakle mene tražite, pustite ove neka idu; da se ispuni riječ, koju reče: Nisam izgubio ni jednoga od onih, koje si mi dao. A Šimun je Petar imao mač i izvadi ga i udari slugu velikoga svećenika i odsiječe mu desno uho. A sluzi je bilo ime Malko. Tada reče Isus Petru: Djeni svoj mač u korice! Zar da ne pijem kalež, koji mi dade Otac? Kohorta dakle i tribun i židovske sluge uhvatiše Isusa i svezaše ga. I odvedoše ga najprije Ani, jer je bio tast Kajfe, koji je bio veliki svećenik one godine. A Kajfa je bio onaj, što je svjetovao Židovima: Bolje je, da umre jedan čovjek za narod. Za Isusom je išao Šimun Petar i drugi učenik. A onaj je učenik bio poznat kod velikoga svećenika i uđe s Isusom u dvorište velikoga svećenika; dok je Petar stajao napolju kod vrata. Onda iziđe onaj učenik, koji je bio poznat kod velikoga svećenika i reče vratarici, te uvede Petra. Tada kaže sluškinja vratarica

Petru: Nisi li i ti od učenika ovoga čovjeka. On kaže: Nisam. A sluge su i podvornici stajali kod žeravice, jer je bila zima i grijali se. A i Petar je stajao s njima i grijao se. Međutim veliki svećenik zapita Isusa za njegove učenike i za njegovu nauku. Odgovori mu Isus: Ja sam govorio javno svijetu; ja sam svagda učio u zbornici i u hramu, gdje se svi Židovi skupljaju, i ništa nisam govorio tajno. Što pitaš mene? Pitaj one, koju su slušali, što sam im govorio; evo, ovi znadu, što sam ja govorio! A kad on ovo reče, jedan od sluga, koji su stajali ondje, udari Isusa po obrazu govoreći: Tako li odgovaraš velikomu svećeniku? Isus mu odgovori: Ako sam rekao zlo, dokaži, da je zlo; ako li pravo, zašto me biješ? Tada ga Ana posla svezana Kajfi, velikomu svećeniku. A Šimun je Petar stajao i grijao se. Onda mu rekoše: Nisi li i ti od učenika njegovih? On zataji i reče: Nisam. Kaže mu jedan od sluga velikoga svećenika, rođak onomu, kome je Petar odsjekao uho: Nisam li te ja vidio s njime u vrtu? Onda Petar opet zataji, i odmah pijetao zapjeva. A Isusa povedu od Kajfe u sudnicu. Bilo je jutro. I oni ne uđoše u sudnicu, da se ne bi okaljali, nego da bi mogli jesti pashu. Zato Pilat iziđe k njima napolje i kaže: Kakvu tužbu iznosite na ovoga čovjeka? Odgovoriše mu: Kad on ne bi bio zločinac, ne bismo ga predali tebi. A Pilat im reče: Uzmite ga vi, i sudite mu po svom zakonu. A Židovi mu rekoše: Mi ne smijemo nikoga

pogubiti; da se ispuni riječ Isusova, koju reče, označujući kakvom će smrću umrijeti. Onda uđe Pilat opet u sudnicu, dozva Isusa i reče mu: Ti si kralj židovski? Isus odgovori: Govoriš li to sam od sebe, ili su ti drugi kazali za mene? Odgovori Pilat: Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni, što si učinio? Isus odgovori: Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo kraljevstvo moje od ovoga svijeta, onda bi se moje sluge borile, da ne budem predan Židovima; ali kraljevstvo moje nije odavle. Onda mu reče Pilat: Dakle si ti kralj? Isus odgovori: Ti govoriš (pravo): ja jesam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet, da svjedočim istinu, svaki koji je od istine, sluša glas moj. Reče mu Pilat: Što je istina? I ovo rekavši, izađe opet k Židovima i kaže im: Ja ne nalazim nikakove krivice na njemu. A u vas je običaj, da jednoga pustim na vazam, hoćete li dakle, da vam pustim kralja židovskoga? Onda iznova svi povikaše govoreći: Ne ovoga, nego Barabu. A Baraba je bio razbojnik. Tada dakle uze Pilat Isusa i bičova ga. A vojnici spletavši vijenac od trnja, metnuše mu na glavu, i obukoše mu crvenu haljinu. I pristupali su k njemu i govorili: Zdravo, kralju židovski, i ćuškali ga. Tada Pilat izađe opet napolje, i kaže im: Evo ga izvodim k vama napolje, da vidite, da ne nalazim na njemu nikakve krivice. A Isus izađe noseći vijenac od trnja i crvenu haljinu, i kaže im: Evo čovjeka! Ali

kad ga vidješe glavari svećenički i sluge povikaše: Raspni ga, raspni ga. Kaže im Pilat: Uzmite ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu nikakve krivice. Odgovoriše mu Židovi: Mi imamo zakon i po zakonu treba da umre, jer se pravi Sinom Božjim. Kad dakle ču Pilat ovu riječ, poboja se većma. I opet uđe u sudnicu i kaže Isusu: Odakle si ti? A Isus mu ne da odgovora. Tada mu Pilat kaže: Zar meni ne odgovaraš? Ne znaš li, da imam vlast raspeti te i da imam vlast pustiti te? Odgovori Isus: Ne bi imao nikakve vlasti nada mnom, da ti nije dano odozgora. Zato ima onaj veći grijeh, koji me je predao tebi. I otada je nastojao Pilat da ga pusti. Ali Židovi su vikali: Ako ovoga pustiš, nisi prijatelj caru; jer svaki, koji sebe pravi kraljem, protivi se caru. Pilat dakle čuvši ove riječi, izvede Isusa napolje i sjede na sudačku stolicu na mjestu, koje se zove litostrotos, a hebrejski gabata. A bijaše priprava pashe, oko šeste ure, i kaže Židovima: Evo kralj vaš! No oni su vikali: Uzmi, uzmi, raspni ga. Pilat im kaže: Kralja vašega da raspnem? Odgovoriše glavari svećenički: Nemamo kralja, nego cara! Tada im ga dakle preda, da se razapne. A oni uzmu Isusa i odvedu ga. I noseći križ svoj izađe na mjesto, koje se zove Lubanja, a hebrejski Golgota. Ondje ga razapeše, i s njime drugu dvojicu s jedne i druge strane, a Isusa u sredini. A Pilat napisa i natpis i stavi na križ. A

bilo je napisano: Isus Nazarećanin, kral židovski. I ovaj su natpis čitali mnogi Židovi, jer je mjesto, gdje su razapeli Isusa, bilo blizu grada. I bilo je napisano hebrejski, latinski i grčki. A židovski su glavari svećenički govorili Pilatu: Ne piši: kralj židovski, nego da je on rekao: kralj sam židovski. Pilat odgovori: Što sam pisao, pisao sam. Kad vojnici razapeše Isusa, uzeše njegove gornje haljine i načiniše četiri dijela i svakomu vojniku po dio, i donju haljinu. A donja haljina nije bila šivena, nego odozgo sasvim izatkana. Onda rekoše među sobom: Ne derimo je, nego bacimo za nju kocku, komu će dopasti, da se ispuni Pismo: »Razdijeliše si haljine moje i za odijelo moje baciše kocku«.[1] Vojnici dakle to učiniše.

A kod križa su Isusova stajale mati njegova i sestra matere njegove, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad dakle vidje Isus mater i učenika, koga je ljubio gdje stoje, kaže svojoj materi: Ženo, evo ti Sina! Potom kaže učeniku: Evo ti matere. I od onog časa uze je učenik k sebi. Zatim znajući Isus, da se već sve izvršilo, da se ispuni Pismo kaže: Žedan sam. Ondje je stajala posuda puna octa. A oni napuniše spužvu octom i nataknuše na stabljiku isopovu, te prinesoše k njegovim ustima. Kad dakle primi Isus ocat, reče: Svršeno je. I *naklonivši glavu predade duh.*

Poklekni i pomoli se!

1 Ps. 22, 19.

Budući da je bila priprava, da ne bi tjelesa ostala na križu u subotu, jer je ona subota bila veliki dan, zamoliše Židovi Pilata, da im se slome kosti i da se skinu. Dođoše dakle vojnici; i prvome slomiše kosti i drugome raspetome s njim. A došavši k Isusu, kad vidješe, da je on već umro, ne slomiše mu kosti, nego mu jedan od vojnika otvori rebro kopljem, i odmah poteče krv i voda. I onaj, koji je vidio, svjedoči, i svjedočanstvo je njegovo istinito. I on znade, da istinu govori, da i vi vjerujete. Jer se ovo dogodi, da se ispuni Pismo: Nijedna kost ne će mu se slomiti.[1] I opet drugo Pismo govori: Vidjet će, koga su proboli.[2]

Čita se kao evanđelje, ali bez svijeća:

Potom Josip iz Arimateje, koji je bio učenik Isusov, ali tajni od straha pred Židovima, zamoli Pilata, da uzme tijelo Isusovo. I dopusti Pilat. Dođe dakle i uze tijelo Isusovo. A dođe i Nikodem, koji je jednoć prije došao k njemu po noći i donese pomiješane smirne i aloja oko sto litara. Tada uzeše tijelo Isusovo i obaviše ga platnom s mirodijama, kao što je običaj Židovima ukopavati. A bio je na mjestu, gdje ga razapeše, vrt i u vrtu novi grob, u koji još nitko nije bio položen. Ondje dakle, poradi priprave židovske, jer je bio blizu grob, položiše Isusa.

Zatim svećenik na strani poslanice moli:

1 II. Mojs. 12, 46. — 2 Zak. 12, 10.

Molimo, preljubljeni, za svetu Crkvu Božju, da se Bog i Gospod naš udostoji po čitavome svijetu umiriti je, sjediniti i sačuvati, da joj podloži kneževstva i vlasti, i da nama dade u spokojnom miru i življenju slaviti Boga, Oca svemogućega.

Pomolimo se! Prignite koljena! Dignite se! Svemogući, vječni Bože, koji si slavu svoju u Kristu objavio svim narodima, čuvaj djela milosrđa svoga, da Crkva tvoja raširena po svemu svijetu ustraje stalnom vjerom u priznavanju imena tvoga. Po istom Gospodu...

Molimo i za preblaženoga papu našega, da Bog i Gospod naš, koji ga izabra u red biskupstva, zdrava i nepovrijeđena čuva svojoj svetoj crkvi, da vlada pukom svetim Božjim.

Pomolimo se. Prignimo i t. d. Svemogući, vječni Bože, kojega se sudom sve utvrđuje, pogledaj milostiv na molbe naše i odabranoga nama nadpastira svojom ljubeznivošću sačuvaj, da kršćanski puk, kojim po Tvojoj odluci upravlja, uznapreduje s takvim svećenikom zaslugama svojega vjerovanja. Po Gospodu našem...

Molimo i za sve biskupe, svećenike, đakone, svjećonoše, egzorciste, štioce, ostiarije priznavaoce, djevice, udovice i za savkoliki puk sveti Božji.

Pomolimo se. Prignimo i t. d. Svemogući, vječni Bože, kojega se Duhom svekoliko tijelo Crkve posvećuje i upravlja, usliši molbe naše za sve redove, da Ti darom blagodati Tvoje svi staleži vjerno služe. Po Gospodu našem...

Molimo i za naše katekumene, da Bog i Gospod naš otvori uši srdaca njihovih i vrata svoga smilovanja, te se po kupelji preporođenja primivši oproštenje sviju grijeha i oni nađu u Kristu, Gospodu našem.

Pomolimo se! Prignimo i t. d. Svemogući, vječni Bože, koji Crkvu svoju sveudilj novim podmlatkom oplođuješ, umnoži vjeru i razum našim katekumenima, da se preporođeni vrelom krštenja posinaštva Tvoga pribroje Tvojim sinovima. Po Gospodu našem...

Molimo, preljubazni, Boga Oca, svemogućega, da od sviju svijet očisti zabluda, bolesti ukloni, glad odagna, tamnice otvori, okove razriješi, dopusti putnicima povratak, nemoćnicima zdravlje, brodarima luku spasenja.

Pomolimo se! Prignimo i t. d. Svemogući, vječni Bože, žalosnih utjeho, stradalnika jakosti: neka dopru do Tebe molitve sviju, koji k Tebi u kojoj mu drago nevolji vapiju, da se svikolici obraduju milosrđu Tvojemu, koje im je u potrebama njihovim priteklo. Po Gospodu našem.

Molimo i za krivovjerce i raskolnike, da ih Bog i Gospod naš istrgne iz sviju zabluda i k svetoj majci Crkvi katoličkoj i apostolskoj prizvati se udostoji.

Pomolimo se! Prignimo i t. d. Svemogući, vječni Bože, koji spasavaš sve i ne ćeš, da ko pogine, pogledaj na duše, đavoljom

lukavošću prevarene, da se, ostavivši svaku krivovjersku zloću, srca zalutalih osvijeste i k istine Tvoje jedinstvu povrate. Po Gospodu našemu...

Molimo i za nevjerne Židove, da Bog i Gospod naš skine koprenu sa srdaca njihovih, te i oni spoznaju Isusa Krista, Gospoda našega.

Svemogući, vječni Bože, koji ni židovsku nevjeru od svojega milosrđa ne odgoniš: usliši molitve naše, što ih radi zaslijepljenosti onoga naroda prinosimo, da upoznavši istine Tvoje svjetlost, koja je Krist, iz svoje se tame otme. Po istom Gospodu.

Molimo i za neznabošce, da Bog svemogući odnese opačinu od srdaca njihovih, te se ostavivši idole svoje, obrate Bogu živomu i istinom i jedinome Sinu njegovu, Isusu Kristu, Bogu i Gospodu našemu.

Pomolimo se! Prignimo itd. Svemogući, vječni Bože, koji ne tražiš smrti griješnika, nego vazda život, primi milostiv molitvu našu i oslobodi ih od idolopoklonstva i pridruži Crkvi svojoj svetoj, na hvalu i slavu imena svojega. Po G. n. I. K.

Svršivši svećenik molitve i skinuvši misno odijelo, otkrije najprije glavu Raspela, zatim desnu ruku i napokon čitavo tijelo, pjevajući sve višim glasom tri puta:

Evo drvo križa, na kojem je visio spas svijeta!

A kor odgovara:

Dođite, poklonimo se!

Za klanjanja križu pjeva se:

Puče moj, što učinih tebi? Ili u čemu ožalostih tebe? Odgovori meni.

Ja te izvedoh iz zemlje Egipta, a ti pripravi križ Spasitelju svomu.

Agios o Teos — Sveti Bože.
Agios ishiros — Sveti krepki.
Agios atanatos, eleison imas — Sveti besmrtni, pomiluj nas!

Jer te vodih po pustinji četrdeset godina, i manom pitah te, i uvedoh te u zemlju veoma dobru: ti pripravi križ Spasitelju svojemu.
Agios o Teos — Sveti Bože itd.

Što sam još trebao da učinim tebi, a nijesam učinio? Evo zasadih tebe kao vinograd svoj prekrasni, a ti mi postade odviše gorak: jer žeđ moju napoji octom, kopljem probode rebra Spasitelju svojemu.
Agios o Teos — Sveti Bože itd.
Ja tebe radi ošinuh Egipat i prvence njegove: a ti mene predade da me bičuju.
Puče moj, što učinih tebi? Ili u čemu ožalostih tebe? odgovori meni.

Ja izvedoh tebe iz Egipta, potopivši Faraona u moru Crvenomu, a ti me predade poglavarima svećeničkim.
Puče moj.
Ja pred tobom otvorih more: a ti otvori kopljem rebra moja.
Puče moj.
Ja pred tobom hodah u stupu oblaka: a ti mene povede u sudnicu Pilatovu.

Puče moj.

Ja pitah tebe manom u pustinji: a ti me bijaše zaušnicama i bičevima.

Puče moj.

Ja tebe napajah vodom spasenja iz stijene, a ti mene napoji žuči i octom.

Puče moj.

Ja tebe radi udarih kraljeve kananejske: a ti udari trskom glavu moju.

Puče moj.

Ja dadoh tebi žezlo kraljevsko: a ti dade glavi mojoj trnov vijenac.

Puče moj.

Ja uzvisih tebe velikom krepošću: a ti mene objesi na drvo križa.

Puče moj.

Klanjamo se križu Tvomu, Gospode, hvalimo i slavimo sveto uskrsnuće Tvoje, jer evo, poradi ovog je drveta radost došla na cio svijet! (Ps. 66, 2.) Gospod nam se smilovao i blagoslovio nas, rasvijetlio lice svoje nad nama i smilovao se nama! Klanjamo se . . .

Zatim se pjeva skupno:

Pojte usne boj, u kojem
  Svlada krivdu pravednik,
Uz Križ časni, znamen slave,
  Uzdignite jasni klik,
Kako Isus žrtvova se,
  Žrtvom posta pobjednik.

Kad po grijehu otac ljudi
  Ražalosti Tvorca svog
Otrovav se kobnim voćem
  S drveta smrtonosnog,
Tvorac drvo tad izabra,
  Kvar da plati drva tog.

Trebalo je ovo djelo,
  Iziskivo naš je spas,
Da zanèsê varka varku,
  Što je sprede zmijin glas,
I da otud balzam kane,
  Otkle dušman rani nas.

Kada vrijeme ispuni se,
  Da ta miso bude čin,
Krenu s grada Oca svoga
  Tvorac svijeta, Božji Sin,
I u tijelu pojavi se
  Kao sinak Djevičin.

Plače dijete položeno
  Posred tijesnih jaslica,
Povojima povija mu
  Tijelo Mati Djevica,
Ruke, noge malog Boga
  Steže čvrsta vezica.

Kada minu tri'est ljeta,
  Te mu kraju dođe put,
Zarad spasa čovjekova
  Ispit htjede čemer ljut,
I žrtvèno kao janje
  Bude na križ uzdignut.

Kuša žuč i eto klone:
  Nježni lik mu razapet
Bodu čavli, trnje koplje,
  Teče s vodom potok svet
Drage krvi, oj da pere
  Zemlju, more, zvijezde, svijet!

Križu sveti, drvo svako
  Zavidi ti čarni sjaj,
S takim lišćem, cvijećem, granjem
  Nema ga ni koji gaj.
Slatko drvo, slatki čavli
  Nose teret slatki taj.

Savij grane, stablo silno,
  I opùsti svaki ud
Sva tvrdoća, prirođena
  Biću tvome, meka bud,
I nebeskog Kralja tijelo
  Privijaj na nježnu grud.

Žrtvu svijeta samo tebi
  Nositi je reko Bog,
Biti lađom orošenom
  Krvlju Janjca nedužnog
Kojom svijet će utopljenik
  Plovit k luci spasa svog.

U sve vijeke budi slava
  Trojici božanstvenoj
Ocu, Sinu, Duhu Svetom,
  Koji tješi narod svoj;
Nek se ime Trojednoga
  Pjeva po vasionoj. Amen.

Iza procesije, s kojom se Presveto donese s pobočnoga oltara na veliki, slijedi t. zv. misa praesanctificatorum, to će reći: žrtvovanje preosvećenih darova. Za vrijeme procesije pjeva se himna:

Barjaci kreću Kraljevi,
  Otájstvo Križa bljeska se,
Na kojem Život umrije
  I smrću ljude oživi.

Kad koplje mu se okrutno
  Zabólo šiljkom u srce,
Sa vodom krv protekla je,
  Od grijeha nâs da očisti.

I ispuni se silna riječ,
  Što narodima David je
U svetoj pjesmi doviknu:
  »Zavláda Bog sa drveta«.

O drva divnog, štono sja
  U kraljevskome grimizu,
Kom dano bi da dotiče
  Toliko svete udove.

Na blaženim je rukama
  Tog svijeta cijenu nosilo,
I višnje tijelo vagnuvši
  Sotoni plijen je otelo.

Oj zdravo, križu, nado sva!
  U dane muke Gospodnje
Umnoži milost dobrima
  I digni krivnju s griješnika.

Nek svaki duh veliča Te,
Naš spase, sveta Trojice:
Ti dijeliš križa plodove,
I vječnu slavu podaj nam. Amen.

Misa se vrši ovim redom: Svećenik najprije okadi oltar tamjanom i opere ruke, a onda moli: **»U duhu poniznosti«** (str. 42.) i **»Molite braćo«** (str. 44.). Ispustivši ostala moli: **»Oče naš«** i **»Izbavi nas«** (str. 62.). Zatim podigne sv. hostiju desnom rukom i govori bez posvete vina molitve: **»Gospode, Isuse Kriste«** (str. 65.), **»Uzet ću«**, **»Gospode, nisam dostojan«** (str. 65.) i napokon: **»Gospode, daj . . .«** (str. 66.).

Po tomu svećenik ostavi oltar i crkva ostaje pusta.

Poslije podne.

Ps. 21.[1] Bože, Bože moj, pogledaj na me, zašto me ostavljaš? Uzdišem i daleko je od mene spasenje Tvoje.

Bože moj, vapijem danju i ne slušaš, i noću i nemam počinka; pa ipak Ti prebivaš u svetištu, slavo Izraelova!

U Tebe su se uzdali oci naši, uzdali su se i Ti si ih izbavio.

Tebe su prizivali i spasavali su se, u Tebe su se uzdali i nisu se postidjeli.

A ja sam crv, a ne čovjek, ruglo ljudima i izmet narodu.

Svi, koji me vide, rugaju mi se, razvaljuju usta i mašu glavom: »Uzdao se u Gospoda, neka ga izbavi, neka ga spasi, kad ga miluje!«

[1] Taj je psalam molio Isus, razapet na križu.

A Ti si onaj, koji me je izveo iz utrobe i nada moja, od prsiju majke moje: Tebi sam predan od rođenja.

Od utrobe majke moje, Ti si Bog moj, ne udaljuj se od mene, jer je nevolja blizu, a nema tko da mi pomogne.

Okružuju me junci mnogi, tusti bikovi opkoljuju me, razvaljuju na me usta svoja, kao lav, koji grabi i riče.

Kao voda razlijevam se i rastavljaju se sve kosti moje; srce mi postaje kao vosak i topi se u meni.

Osušila se kao crijep snaga moja i jezik mi se prilijepio za nepce moje: dovodiš me do praha smrtnoga

Opkoljuju me psi mnogi, četa zlikovaca okružuje me: probadaju ruke moje i noge moje, broje sve kosti moje.

Zure i promatraju me, dijele među se haljine moje i za odjeću moju bacaju kocke.

No Ti, Gospode, ne udaljuj pomoći svoje od mene, pohiti mi na obranu!

Izbavi od mača, Bože, dušu moju, i od sile pasje jedinicu moju, spasi me od usta lavovskih i od rogova bivolskih mene nevoljnika.

Da kazujem ime Tvoje braći svojoj, usred skupštine da Te hvalim.

Neka ga se boje svi potomci Izraelovi, jer ne prezire i ne odbija molbe ubogoga.

I ne odvraća lica svojega od mene, kad ga zazivam, sluša me.

Tebe hvalim u skupštini velikoj, zavjete svoje vršim pred onima, koji ga se boje.

Neka blaguju ubogi i nasite se i neka hvale Gospoda, koji ga traže, neka žive srca njihova dovijeka.

Neka se opomenu Gospoda i obrate se k njemu svi krajevi zemaljski, i neka se poklone pred njim sva plemena ljudska.

Jer je Gospodnje kraljevstvo i on vlada nad narodima: blagovat će i poklonit će mu se svi moćnici zemaljski, pred njim će pasti svi, koji silaze u prah.

A duša će moja njemu živjeti, moji će mu potomci služiti: pripovijedat će o Gospodu budući naraštaj, nebesa će javljati pravdu njegovu puku, koji će se roditi, koji je stvorio Gospod.

Iz plača Jeremije proroka (El. 3, 22—30; 4, 1—6).

Heth. Od propasti spasla nas milost * — Božja, koja ne čilî.

Heth. Već se ponavlja svakog * — jutra — ah, silan si vjerom!

Heth. »Moja je baština Gospod« * velim, zato ga čekam...

Teth. Dobar je vjernima Gospod, * duši, koja ga traži.

Teth. Dobar je onom, što čeka * pomoć od Gospoda svoga.

Teth. Dobar je onom, što nosi * jaram u svojoj mlađòsti.

Jod. Što nijem u òsami sjedi, * jer ga ujarmio Gospod!

Jod. U prah si postavlja usta * — ne gubeći sasvijem nade.

Jod. Na uboj vilice pruža, * sramòtom siti se velikom.

Aleph. Ah, kàko potàmnjê zlato * i zlâćên se pòkvari sjaj: * prosû se kàmenje svèto * po uglovim' ulica svijû!

Beth. Sijonski sinovi dični * kò zlâto žeženo — dragi * — ko glînski postaše lónci * djelo lončarskih rûkû!

Gimel. I vučice ističu grudi mlijekom dojeći mlad: * à kći je mog naroda tvrda * kao u pustinji noj!

Daleth. Za nèpce prianja jezik * od žeđi priprsnoj djeci: * mališi pitaju hljeba, * a nema nikog da lomi.

He. Na putevim òd gladi ginu * nàvikli nà jela slatka: * logom po smetlišu leže * vični porfiri mekoj!

Uau. Moga je naroda krivnja, * veća od Sodoma gr'ješnog, * štono se zatr' u času * kraj čilih mišica u njem!

Počinje molitva proroka Jeremije (El. 5, 1-11).

Spomeni se, Bože, — što nas zadesi:
pogledaj i vidi — našu srâmotu!
Inostránci grâbê — našu baštinu:
i tuđinci hlâpê — naša kućišta.
Sirote smo, jaoh, — oca nemamo:

majke su nam kao — tužne udove!
Ah, za novce vodu — svoju pijemo:
i za platu drva — svoja primamo!
Po vratu nas biju — gone umorne:
i kad sústanemo, — odmor ne daju.
Ka Misirskoj zemlji — ruke pružamo:
i k Asirskom kraju — glad da stišamo.
Griješiše nam oci — a sad nema ih:
mi nosimo jadni — zloće njihove.
Sad nad nama sluge — naše vladaju:
iz njihovih ruku — nema spasenja!
Uz životnu napast — hljeb si nosimo:
òd strȁha pred oštrim — mačem pustinjskim.
Ispuca nam koža — ko peć zemljana:
zbog silnih oluja — gladi užasne.
Na Sijonu žene — osramòtišê:
i djevojke po svim — Judskim mjestima.

Jeruzaleme, Jeruzaleme, obrati se Gospodu Bogu svome!

Krist je postao za nas poslušan do smrti, do smrti na križu.

Molitva: Pogledaj, str. 323.

Velika subota.

Zbor u sv. Ivanu Lateranskom.

»Njegov će grob biti slavan!« Isus je umro. Njegovo Božansko tijelo počiva u grobu okruženo nebrojenim anđelima, koji mu se klanjaju. A duša Isusova pošla je u pretpakao, da starozavjetnim pravednicima navijesti izvršeno spasenje. Sjutra će se opet sjediniti s tijelom za vječni život neizrecive slave. Kao što se u kršćanskoj duši danas izmjenjuju žalosna i radosna čuvstva, tako opažamo i u crkvenom bogoslužju unutarnju borbu radosti za žalošću, dok konačno ne prevlada pobjedonosni »Slava Bogu u visini!«

Današnje bogoslužje upravo je određeno za n a v e č e r j e i n o ć od subote na nedjelju. Da olakša vjernicima prisustvovanje kod ovih prekrasnih obreda prenijela je Crkva bogoslužje na Veliku Subotu u jutro. No ipak se i danas još spominje često u molitvama »ova n o ć«, koju da rasvijetli uskrsna svijeća. N o ć znači tamu poganstva, koju je rasvijetlio Isus svojim uskrsnućem.

U ljubičastom pluvijalu blagosilja svećenik najprije vatru, koja je iskresana iz kremena, simbola Kristova, koji je svijetlo svijeta.

Blagoslov novoga ognja.

Gospod s vama. I s duhom tvojim.

Molitva. Bože, koji si po Sinu svojem, kamenu ugaonom, podao svojim vjernicima oganj sjajnosti svoje, posveti oganj ovaj novi, izvabljen iz kremena, našim potrebama za korist, i podaj nam, da nas ovi vazmeni praznici tako jako ražegu nebeskim željama, te čistim dušama zavrijedimo doprijeti k praznicima vječne sjajnosti. Po istom Gospodu...

Pomolimo se. Gospode Bože, Oče svemogući, svjetlosti neprestana, koji si sazdatelj sviju svjetlosti, blagoslovi ovo svijetlo, koje si posvetio i blagoslovio Ti, što prosvijetli sav svijet: da nas to svijetlo užge i prosvijetli ognjem sjajnosti Tvoje; pa kao što si prosvijetlio Mojsiju, kad je izlazio iz Egipta, tako da prosvijetliš srca i duše naše, te zaslužimo doći k životu i svjetlosti vječnoj, po Kristu, Gospodu našem. Amen.

Pomolimo se. Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, dostoj se sudjelovati s nama, koji ovaj oganj blagosivamo u ime Tvoje i u ime jedinorođenoga Sina Tvojega, Boga i Gospoda našega Isusa Krista, i Duha Svetoga, i pomozi nas protiv ognjenih strijela neprijateljevih i obasjaj nebeskom milošću; koji živiš i kraljuješ s istim Jedinorođenim Tvojim u jedinstvu istoga Duha svetoga, Bog, u sve vijeke vijekova Amen.

Zatim blagoslovi svećenik 5 tamjanovih zrna za spomen 5 rana Isusovih. Blagoslov se vrši izvan crkve, jer je grob Isusov bio izvan Jeruzalema.

Blagoslov pet zrna tamjanovih. Neka se, molimo, svemogući Bože, na ovaj tamjan obilato Tvoj blagoslov izlije; a Ti, nevidljivi preporoditelju, zapali ovo noćno svijetlo, da se otajnim primiješanjem Tvojega svijetla ne samo prosvijetli žrtva, koja bijaše noćas žrtvovana, nego i na kojemgod mjestu bude doneseno što od otajstva ovoga posvećenja, odagnavši pakost đavolske prijevare, da pomogne sila Tvojega veličanstva, po Kristu, Gospodu našemu. Amen.

Sad se po jedna od triju svijeća na trski zapali. Prva kod crkvenih vrata, druga nasred crkve, a treća pred oltarom. Kad koju svijeću đakon užge, zapjeva:

Svijetlo Kristovo.

Zbor odgovara:

Bogu hvala!

Blagoslov vazmene svijeće.

Međutim se đakon, vjesnik Uskrsnuća, odjenuo bijelom dalmatikom i zapalio jednu svijeću s trouglenika na novoj vatri. Ova goruća svijeća znači opstojnost, život i moć presvetoga Trojstva.

Pjevajući tri puta: Svijetlo Kristovo! — Bogu hvala! kreće procesija crkvom. U sredini se crkve zapali druga, a pred oltarom treća svijeća. Isus je svijetlo svijeta, jer smo po njemu upoznali Trojedno Božanstvo.

Dobivši blagoslov od svećenika (bez rukoljuba) pjeva đakon slavu uskrsne svijeće, koja naznačuje Spasitelja. Vosak svijetli izgarajući t. j. žrtvujući sama sebe, pa nas zato prikladno sjeća presvetoga tijela Isusova, razapeta na križu. U spomen miomirisa, kojima su svete žene pomazale mrtvo tijelo Isusovo, ubada đakon u uskrsnu svijeću 5 blagoslovljenih tamjanovih zrna. Na koncu zapali onom trouglenom svijećom uskrsnu svijeću u znak, da je Isus uskrsnuo iz groba krepošću presvetog Trojstva. Tada se zapale i druge svijeće po crkvi: i mi ćemo uskrsnuti poput Isusa, krepošću Isusovom!

Neka već klikne množina anđela u nebesima, neka uskliknu božanstvene tajne, i za tolikoga Kralja pobjedu, neka jekne trublja spasenja! Neka se raduje i zemlja, tolikim obasjana blijescima i osvijetljena vječnoga kralja sjajem, neka oćuti, da je po svem svijetu nestalo mraka. Neka se raduje i mati Crkva, tolikoga svijetla ukrašena blijescima i ova dvorana neka poigra od silnih glasova naroda. Zato molim nazočne vas, preljubazna braćo, kod tako divne jasnosti ovoga svetoga svijetla, prizovite zajedno sa mnom smilovanje Boga svemogućega, koji je mene, ne radi mojih zasluga, pridružio broju levita, da ispuni i

savrši pohvalu ove svijeće, ulijevajući u dušu moju jasnost svojega svijetla, po Gospodu našem Isusu Kristu, Sinu svojemu, koji s njime živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, u sve vijeke vijekova. — Amen. — Gospod s Vama. — I s duhom Tvojim. — Gore srca. — Imamo kod Gospoda. — Hvale uzdajmo Gospodu Bogu našemu. — Dostojno je i pravedno.

U istinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, nevidljivoga Boga, Oca svemogućega i Sina njegova jedinorođenoga, Isusa Krista, svom usrdnošću srca glasno slaviti, jer je on za nas vječnomu Ocu platio Adamov dug i zadužnicu iz stare krivnje milostivom krvlju izbrisao: Jer ovo su blagdani vazmeni, u kojima se onaj *istini Jaganjac* kolje, čijom se krvlju vjernika dovratnici posvećuju.

Ovo je noć, u kojoj si najprije oce naše, sinove Izraelove, izveo iz Egipta i suhom ih stopom preveo preko Crvenoga mora.

Ovo je dakle noć, koja grijehâ tamu rasvjetom stûpa očisti ognjenoga. Ovo je noć, koja danas po svemu kolikome svijetu one, koji u Krista vjeruju, odlučene od opačina ovoga vijeka i od magle grijehâ, povraća milosti, pridružuje svetosti, *skršivši okove smrti. Ovo je noć, u kojoj se Krist pobjednik* iz podzemlja uzdiže. Jer ništa nam ne bi koristilo rođenje, da nijesmo zadobili otkupljenje. O divna li udostojavanja milostivosti tvoje k nama! O neprocjenjiva li milovanja ljubavi: da sužnja otkupiš, Sina si predao! O zacijelo potrebita grijeha Adamova, koji se izbrisa smrću Kristovom! O sretne krivnje, koja zavrijedi takova i tolikoga Otkupitelja! O doista *blažene noći,* koja sama zavrijedi znati vrijeme i čas, kad Krist iz mrtvih uskrsne! Ovo je noć, za koju je pisano (Ps. 138, 12, 11): *I noć će se prosvijetliti kao dan,* i noć je rasvjeta moja u raskošima mojim. Posvećenje dakle ove noći odgoni zlodjela, krivice pere, i povraća nedužnost palima, a žalosnima radost; odgoni nenavisti, slogu pripravlja, i prigiba vlasti.

Sada ubada đakon tamjanova zrna u nalik križa.

U blagodati dakle ove noći primi, sveti Oče, ovoga tamjana večernju žrtvu, koju Ti presveta Crkva dariva ovim svečanim prikazanjem svijeće, kroz ruke službenika, a od pčelinjih djela. Ta mi već znamo hvalospjev ovoga *stupa,* što ga na čast Božju žarki oganj užiže; koji, ako i jest razdijeljen na česti, ipak ne pozna, da mu je na štetu, što uzajmi svjetlost, jer se hrani s rastopljenim voskom, što ga za građu dragocjene ove svijeće izvede pčela. O zaista *blažena noći,* koja oplijeni Egipćane, a obogati Židove! Noć, u kojoj se zemaljska sa nebeskim, božanska sa čovječanskim spajaju. Molimo Te dakle, Gospode, da ova svijeća, posvećena časti imena Tvojega, ustraje neoslabljena, na zator pomrčine ove noći. I primljena kao miris blagoduhi neka se primiješa višnjim svijećnjacima. Plamene nje-

zine neka nađe lučonoša jutarnji. Taj, velim, lučonoša, koji ne zna zapada. On, što *vedar zasja rodu ljudskomu, vrativši se iz mrtvih.* Molimo te dakle, Gospode, da se dostojiš sveudiljnom zaštitom vladati, upravljati i sačuvati nas, sluge svoje i sve svećeništvo, i prebogoljubni puk, skupa s preblaženim papom našim I. i biskupom I. davši nam mirna vremena u ovim vazmenim radostima, po istom Gospodu našem Isus Kristu, Sinu Tvomu, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, u sve vijeke vijekova. Amen.

Sada namjenjuje sv. Crkva svoju pažnju opet izabranim katekumenima, koji su u staro kršćansko doba noćas primali sv. krst, sv. potvrdu i sv. pričest. Zato slijedi sada 12 čitanja iz St. Z., gdje se izabranicima ponovno predočuje čitavo djelo Providnosti Božjeg spasenja:

Proročanstvo prvo (I. Mojs. 1 i 8, 1, 2).

Stvorenje svijeta.

U početku stvori Bog nebo i zemlju. A zemlja bijaše pusta i prazna i tama bješe nad bezdanom i Duh Božji lebđaše nad vodama. I reče Bog: Neka bude svjetlost! I bi svjetlost. I viđe Bog svjetlost da je dobra; i rastavi svjetlost od tame. I nazva svjetlost dan, a tamu noć. I bi veče i jutro, dan prvi. I reče Bog: Neka bude svod posred voda i neka rastavlja vode od voda! I načini Bog svod i rastavi vode pod svodom od vode nad svodom. I bi tako. I svod nazva Bog nebo. I bi veče i jutro, dan drugi. Potom reče Bog: Neka se sabere voda, što je pod nebom, na jedno mjesto i neka se pokaže suho! I bi tako. I suho nazva Bog zemlju, a zborišta vodena nazva mora. I viđe Bog, da je dobro. I reče: Neka pusti zemlja iz sebe travu zelenu, koja nosi sjeme, i drvo rodno, koje rađa rod po vrsti svojoj, u kojem će biti sjeme njegovo na zemlji! I bi tako. I pusti zemlja iz sebe travu zelenu, koja nosi sjeme po vrsti svojoj, i drvo, koje rađa rod, a svako ima sjeme po vrsti svojoj. I viđe Bog, da je dobro. I bi veče i jutro, dan treći. Opet reče Bog: Neka budu svijetla na svodu nebeskom, da dijele dan i noć, da budu znaci vremenima i danima i godinama; i neka svijetle na svodu nebeskom i obasjavaju zemlju. I bi tako. I stvori Bog dva svijetla velika: svijetlo veće, da upravlja danom, i svijetlo manje, da upravlja noću, i zvijezde. I postavi ih na svodu nebeskom, da obasjavaju zemlju i da upravljaju danom i noću, i da dijele svjetlost od tame. I viđe Bog, da je dobro. I bi veče i jutro, dan četvrti. Još reče Bog: Neka uvedu vode životinje, što gmižu i što lete iznad zemlje pod svodom nebeskim! I stvori Bog kitove velike i sve žive duše, što se miču, što ih izvedoše vode po vrstama njihovim; i sve, što leti, po vrsti svojoj. I viđe Bog, da je dobro. I blagoslovi ih Bog govoreći: Rastite i množite se i napunite vodu u moru, i ptice neka se množe

na zemlji! I bi veče i jutro, dan peti. Potom reče Bog: Neka izvede zemlja živa bića po vrsti njihovoj, stoku i gmazove, i zvijeri zemaljske po vrstama njihovim! I bi tako. I stvori Bog zvijeri zemaljske po vrstama njihovim i stoku i sve, što gmiže po zemlji, po vrsti njihovoj. I viđe Bog, da je dobro. I reče: Načinimo čovjeka na sliku i priliku svoju, da upravlja ribama morskim i pticama nebeskim i zvijerima i svom zemljom i svim, što gmiže i što se miče po zemlji! *I stvori Bog čovjeka na sliku i priliku svoju,* na sliku Božju stvori ga, muško i žensko, stvori ih. I blagoslovi ih i reče: Rastite i množite se i napunite zemlju i vladajte njom i budite gospodari ribama morskim i pticama nebeskim i svim životinjama, što se miču po zemlji! I reče Bog: Evo, dao sam vam sve bilje, što nosi sjeme na zemlji i sve drveće, koje imade u sebi sjeme po vrsti svojoj, da budu za hranu vama i svim životinjama zemaljskim i svim pticama nebeskim i svemu, što se miče na zemlji i u čem ima duša živa, da imadu šta jesti. I bi tako. I pogleda Bog sve, što je stvorio, i *bijaše veoma dobro.*

I bi veče i jutro, dan šesti. Tako se dovrši nebo i zemlja i sav ukras njihov. I svrši Bog sedmi dan djelo svoje, koje učini; i počinu sedmi dan od sviju djela, koja učini.

Pomolimo se! Prignimo i t. d. Bože, koji si divno stvorio čovjeka, *a divnije otkupio,* daj nam, molimo, da nasladama grijeha odolijevamo razborom duše, te zavrijedimo doći vječnim radostima. Po G. n.

Proročanstvo drugo (I. Mojs. 5, 6, 7, 8.)

Ljudska zloća, opći potop, spasonosna Nojeva korablja — slika jedino spasonosne Crkve katoličke.

A Noje, kad mu bi pet stotina godina, rodi Sema, Kama i Jafeta. A kad se ljudi počeše množiti na zemlji i kćeri im se narodiše, videći sinovi Božji[1] kćeri čovječje[2], kako su lijepe, uzimahu ih za žene po izboru svomu. A Bog reče: Ne će duh moj ostati u čovjeku do vijeka, jer je tijelo; i neka mu budu dani sto dvadeset godina. A divovi bijahu u one dane na zemlji. Jer pošto uđoše sinovi Božji k kćerima ljudskim, i one rodiše, to su ljudi silni, od starine na glasu. I videći Bog, da *je zloća ljudska velika na zemlji* i da je sve mišljenje srca njihova u svako vrijeme upravljeno na zlo, pokaja se, što je stvorio čovjeka na zemlji. I žao bi mu u srcu, pa reče: Istrijebit ću čovjeka, kojega sam stvorio, sa lica zemlje, od čovjeka do životinje, od gmazova, do ptica nebeskih; jer se kajem, što sam ih stvorio. Ali Noje nađe milost pred Gospodom. Ovo su sinovi, što ih rodi Noje. Noje bješe čovjek pravedan i savršen u naraštaju svojem i življaše po volji Božjoj. I rodi tri sina: Sema, Kama i Jafeta. A zemlja se pokvari pred Bogom i napuni se bezakonja. A kad viđe Bog, da se zemlja pokvarila, (jer je svako tijelo pokvarilo put svoj na zemlji), reče Noju: Kraj svakomu

1 Sinovi izabranog naroda. — 2 Kćeri neznabožačkih plemena.

tijelu dođe pred menom, jer napuniše zemlju bezakonja, pa ću ih zatrti sa zemljom. Načini sebi kovčeg od drveta tesana; načini u kovčegu pregratke, i smolom zatopi iznutra i s polja. A načini ga ovako: Trista lakata neka bude kovčeg u dužinu, pedeset lakata u širinu, a trideset lakata u visinu. Prozor načini na kovčegu i krov mu svedi ozgo od lakta; a vrata udari kovčegu sa strane, te načini u njem donji, drugi i treći kat. Evo, pustit ću vodu potopa na zemlju, da istrijebim svako tijelo, u kojem ima živa duša pod nebom; što je je god na zemlji, sve će izginuti. Ali s tobom ću učiniti zavjet svoj i ući ćeš u kovčeg ti i sinovi tvoji, žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom. I od svega živa od svakoga tijela uzmi u kovčeg po dvoje, muško i žensko, da ostanu s tobom u životu. Od ptica po vrsti njihovoj i od stoke po vrsti njezinoj i od svih gmazova na zemlji, po vrsti njihovoj; od svega po dvoje neka uđe s tobom, da ostane u životu. A uzmi sa sobom svega, što se jede, i skupi kod sebe, da bude hrane i tebi i njima. I učini Noje sve, što mu bješe zapovjedio Bog. A bješe mu šest stotina godina, kad voda od potopa poplavi zemlju. Razvališe se svi izvori velikoga bezdana i otvoriše se ustave nebeske i udari dažd na zemlju za *četrdeset noći.* I upravo u taj dan uđe u kovčeg Noje i Sem i Kam i Jafet, sinovi njegovi, žena njegova i tri žene sinova njegovih s njima; oni i svakojake životinje po vrsti svojoj i sve, što leti, po vrsti

svojoj i što se god miče po zemlji, perad i sve ptice. A kovčeg stade ploviti vodom. *I navaljivaše voda sve većma po zemlji i pokri sva najviša brda* pod čitavim nebom. Petnaest lakata dođe voda iznad brda, koja bješe pokrila. I izgibe svako tijelo, što se micaše po zemlji, ptice, stoka, zvijeri i sve puzave životinje, što gmižu po zemlji. A *osta sam Noje i koji bjehu s njim u kovčegu.* I stajaše voda povrh zemlje sto i pedeset dana. A Bog se opomenu Noja i sviju životinja i sve stoke, što bjehu s njim u kovčegu i posla vjetar na zemlju i voda spade. I zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske i dažd s neba prestade. I voda otjecaše sa zemlje talasajući se tamo i amo i stade opadati nakon sto i pedeset dana. I kad prođe četrdeset dana, otvori Noje prozor na kovčegu, koji bješe načinio, i ispusti gavrana, koji odlijetaše i dolijetaše, dok ne presahnu voda na zemlji. Pa pusti za njim i goluba, da bi vidio, je li opala već voda sa zemlje. A golub ne našavši, gdje bi mu počinula noga, vrati se k njemu u kovčeg, jer voda bješe po čitavoj zemlji, a on pruži ruku i uhvativši ga uze ga u kovčeg. I počeka još drugih sedam dana, pa opet ispusti goluba iz kovčega. A on se vrati k njemu pred veče noseći u kljunu svojem granu maslinovu sa zelenim lišćem. Tako Noje pozna, da je voda opala sa zemlje. Ali počeka još drugih sedam dana, pa ispusti goluba, a on mu se više ne vrati. A Bog reče Noju govoreći: Iziđi iz kovčega ti i žena

tvoja, sinovi tvoji i žene sinova tvojih s tobom. Sve životinje, što su s tobom od svakoga tijela, ptice i zvijeri i sve puzave životinje, što gmižu po zemlji, izvedi sa sobom i raziđite se po zemlji; rastite i množite se na njoj. I tako iziđe Noje i sinovi njegovi, žena njegova i žene sinova njegovih s njim. A i sve zvijeri, stoka i sve puzave životinje, što gmižu po zemlji, po vrsti svojoj iziđoše iz kovčega. Načini pak Noje žrtvenik Gospodu i uzevši od sve stoke i ptica čistih prinese na žrtveniku žrtve paljenice. I primi Gospod miloduhi miris.

Pomolimo se. Prignimo i t. d. Bože, nepromjenita kreposti, i svjetlosti vječna, obazri se milostiv na divno otajstvo svekolike Crkve svoje *i djelo ljudskoga spasenja sveudiljnje odredbe* učinkom djeluj, te savkoliki svijet iskusi i vidi, gdje se oborena dižu, ostarjela pomlađuju i preko onoga povraćaju na cjelovitost, koji im dade početak: Gospod naš, Isus Krist, Sin Tvoj, koji s Tobom živi i kraljuje...

Proročanstvo treće (I. Mojs. 22, 1-19.).

Žrtva Izakova i obećanje Božje, da će potomak Abrahamov spasiti svijet.

U dane one okuša Bog Abrahama i reče mu: Abrahame, Abrahame! A on odgovori: Evo me! I reče mu: Uzmi *Izaka, sina svojega jedinca, koji ti je mio,* pa idi u zemlju od viđenja i ondje ga *prinesi za žrtvu* na jednom od brda, gdje ću ti pokazati. Po tom Abraham ustavši obnoć osamari magarca

svojega i uze sa sobom dva momka i Izaka, sina svojega; i nacijepavši drva za žrtvu paljenicu pođe na mjesto, koje mu zapovjedi Bog. A treći dan podigavši oči zagleda mjesto izdaleka, i reče momcima svojim: Počekajte vi ovdje s magarcem, a ja i dijete pohitavši donde, pošto se poklonimo, vratit ćemo se k vama. I uze drva za žrtvu paljenicu i naprti ih Izaku, sinu svojemu, a sam nosaše u rukama svojim ognja i nož. I kad obojica iđahu zajedno, reče Izak ocu svojemu: Oče moj! A on odgovori: Šta hoćeš, sine? Evo, reče, ognja i drva; a gdje je žrtva paljenica? A Abraham reče: Bog će se, sine moj, postarati za žrtvu paljenicu. I iđahu zajedno i dođoše na mjesto, koje mu bješe Bog pokazao i tu načini žrtvenik i složi na nj drva i svezavši Izaka, sina svojega, metnu ga na žrtvenik povrh rpe drva. I pruži ruku i dohvati nož, da zakolje sina svojega. I gle, anđeo Gospodnji viknu s neba govoreći: Abrahame, Abrahame! A on odgovori: Evo me! I reče mu: Ne diži ruke svoje na dijete i ne čini mu ništa; sad poznah, da se bojiš Boga, kad nijesi požalio jedinca sina svojega, mene radi. I podiže Abraham oči svoje i ugleda iza sebe ovna, gdje se zapleta rogovima u guštari, pa ga uze za žrtvu paljenicu mjesto sina. I prozva ono mjesto: Gospod vidi. Zato se do danas kaže: Na brdu »Gospod će vidjeti«. A anđeo Gospodnji viknu Abrahamu s neba drugi put govoreći: Sobom se zakleh, veli Gospod, kad si to učinio, i nisi požalio sina

svojega jedinca mene radi, blagoslovit ću te i umnožit ću potomstvo tvoje kao zvijezde na nebu i kao pijesak na obali morskoj; potomstvo tvoje naslijedit će vrata neprijatelja svojih i *blagoslovit će se u potomstvu tvojemu svi narodi na zemlji,* jer si poslušao glas moj. Tada se Abraham vrati k momcima svojim, pa otiđoše zajedno u Bersabeju, i naseli se ondje.

Pomolimo se. Prignimo i t. d. Bože vjernih, Oče previšnji, koji umnažaš po svemu krugu zemaljskomu sinove svoga obećanja, izlivši milost posinaštva i vazmenim otajstvom *po zakletvi svojoj činiš Abrahama, slugu svoga, ocem nárôdâ;* daj, da pukovi tvoji dostojno uđu u milost tvoga poziva.

Proročanstvo četvrto (II. Mojs. 14. i 15.).

Prelaz Izraelaca preko Crvenoga mora — slika krštenja.

U dane one: A dogodi se u stražu jutarnju, i gle, Gospod pogleda na vojsku egipatsku iz stupa od ognja i oblaka i satre vojsku njihovu, i pobaca točkove kolima, te padahu u dubinu. A Egipćani rekoše: Bježimo od Israela; jer se Gospod bije za njih s nama. I reče Gospod Mojsiju: Pruži ruku svoju na more, da se vrati voda na Egipćane, na kola i na konjike njihove. I kad Mojsije pruži ruku na more, vrati se more u rasvit zore na pređašnje mjesto; a kad Egipćani nagnaše bježati, navali na njih voda, i Gospod ih zakopa usred valova. I vrati se voda i pokri kola i konjike sve

vojske Faraonove, koji idući u potjeru zađoše u more, i nijedan ne osta od njih. *A sinovi Izraelovi iđahu posred suha mora, i voda im bješe kao zid s desna i s lijeva. I izbavi Gospod Izraela u onaj dan iz ruke egipatske.* I vidješe mrtve Egipćane na obali morskoj i ruku[1] veliku, koju bješe Gospod podigao na njih; i poboja se narod Gospoda i vjerova Gospodu i Mojsiju, sluzi njegovu. Tada zapjevaše Mojsije i sinovi Izraelovi ovu pjesmu Gospodu i rekoše:

Zavlaka (II. Moj. 15, 1, 2.). Pjevajmo Gospodu, jer se dično proslavi; konja i konjika vrže u more: pomoćnik i zaštitnik postade mi za spasenje. On je Bog moj, i slavit ću ga, Boga, Oca mojega, i uzvisivat ću ga. Gospod krši bojeve; Gospod mu je ime.

Pomolimo se. Gospode sveti, Bože, čija drevna čudesa još i u našim vijekovima osjećamo gdje se blistaju: jer što snagom desnice svoje dade jednomu puku *izbavivši ga od progonstva,* to djeluješ za spasenje nárôdâ *vodom preporođenja;* zato podaj, da na sinove Abrahamove i na dostojanstvo Izraelovo svega svijeta prijeđe punina. Po G. n.

Proročanstvo peto (Is. 54. i 55.).

Djelovanje sv. krsta.

To je nasljedstvo sluga Gospodnjih i pravda njihova preda mnom, veli Gospod. *Svi, koji ste žedni, hodite na vodu,* i koji nemate

[1] Silu, koju pokaza Gospod.

srebra, pohitajte, kupujte i *jedite:* hodite, kupujte bez srebra i bez svake izmjene *vino* i mlijeko. Zašto trošite srebro svoje na ono, što nije kruh, i trud svoj na ono, što ne siti? Slušajte me sluhom, pa ćete jesti što je dobro i duša će se vaša nasladiti pretiline. Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa bit će duša vaša, i učinit ću s vama zavjet viječan, milosti Davidove vjerne. Evo, dadoh ga za svjedoka narodima, za vođu i učitelja narodima. *Evo, zvat ćeš narod, kojega nijesi znao, uteći će se k tebi, koji te ne poznadoše,* radi Gospoda Boga tvojega i sveca Izraelova, jer te proslavi. Tražite Gospoda, dok se može naći; prizivajte ga, dokle je blizu. *Neka bezbožnik ostavi put svoj* i nepravednik misli svoje; i neka se vrati ka Gospodu, i smilovat će se na nj, i k Bogu našemu, jer prašta mnogo. Jer misli moje nisu vaše misli, niti su vaši putovi putovi moji, veli Gospod. Nego: koliko su nebesa viša od zemlje, toliko su putovi moji viši od vaših putova, a misli moje od misli vaših. I kako pada dažd ili snijeg s neba i ne vraća se onamo, nego napaja zemlju i natapa je i čini da rađa, da daje sjeme sijaču i *hljeba onome koji jede:* tako će biti riječ moja, kad iziđe iz mojih usta, ne će se vratiti k meni prazna, nego će učiniti, što god htjedoh, i srećno će svršiti na što je poslah: Kaže Gospod svemogući.

Pomolimo se. Prignimo itd. Svemogući vječni Bože, umnoži za čast imena svojega, što si vjeri otaca obećao i sinove obećanja *svetim posinaštvom* umnoži; te u što pređašnji sveci ne posumnjaše, da će se zbiti, Crkva Tvoja upozna, da se velikim dijelom izvršilo, po G. n.

Proročanstvo šesto (Baruh. 3).

Poziv Gospodnji u Crkvu preko Sina Božjega i čovječjega.

Slušaj, Izraele, zapovijedi života, poslušaj ušima, da znaš mudrost. Što će reći, Izraele da si u zemlji neprijateljskoj? Ostario si u tuđoj zemlji, oskvrnio si se s mrtvacima, ubrojen si u one, što silaze u podzemlje. Ostavio si vrutak mudrosti. Jer da budeš hodio po putu Božjem, nastanio bi se bio doista u miru vječnomu. Nauči se, gdje je mudrost, gdje je krepost, gdje je razum: da spoznaš zajedno, gdje je svjetlost očima i mir. Ko nađe mjesto njegovo? I ko uniđe u riznice njegove? Gdje su knezovi narodima, koji vladaju zvijerima, što su na zemlji? Koji se sigraju s pticama nebeskim, koji kupe srebro i zlato, u koje se uzdaju ljudi, a nema kraja tečenju njihovu? Koji srebro kuju i staraju se, a nema kraja trudovima njihovim? Zatrti su, i siđoše u pakao, a drugi se digoše na njihova mjesta. Mladići spaziše svjetlost i stanovaše na zemlji, *no puta stege ne znadoše niti razumješe staze njezine,* no i sinovi njihovi ne prihvatiše je, daleko bi od lica njihova: ne ču se u zemlji Kanaanu, niti se vidje u Temanu. A i sinovi Agarini, što traže mudrost, koja je od zemlje, trgovci iz Mere i Temana, po-

gađači i izmišljači mudrosti i razuma. *Ali puta mudrosti ne znadoše,* niti spomenuše staze njezine. O Izraele, kolika je kuća Božja, i golemo mjesto, što posjeduje! Veliko je, i nema mu kraja: uzvišeno i neizmjerno. Tu biše divovi nazvani oni, što bjehu od početka, golema uzrasta, vješti boju. Ne izabra ove Bog, niti nađoše put stege: toga radi izgiboše. Pogiboše zaradi svoje ludosti, što u njih ne bijaše mudrosti. Ko uzađe na nebo, i primi je i dovede je iz oblaka? Ko prebrodi more i nađe je? I donese je, dražu od prebranoga zlata? Nema toga, ko bi mogao znati putove njezine, niti ko bi istražio staze njezine; nego onaj, koji sve zna, pozna je i nađe je razborom svojim: Onaj, koji sazda zemlju od vječnih vremena i napuni je stokom i četveronošcima; koji šalje svijetlo pa ide, pozove ga i sluša ga sa trepetom. Zvijezde pak dadoše svjetlost svoju na stražama svojim i uzradovaše se, zazva ih i rekoše: Evo nas! I sjaše mu ugodno, stvoritelju svojemu. *Taj je naš Bog,* i drugi se ne će cijeniti prema njemu. *On iznađe svaki put stege* i preda je Jakovu sluzi svojemu, i Izraelu, ljubimcu svojemu. *Po tom viđen bi na zemlji i opći s ljudima.*

Pomolimo se. Prignimo glave itd. Bože, koji Crkvu svoju *sveudiljnim pozivom neznabožaca umnažaš,* podaj milostiv, da one neprekidnom zaštitom zakriljuješ, koje pereš vodom krštenja po G. n.

Proročanstvo sedmo (Ezek. 37).

Uskrsnuće od grijeha u sv. krstu jača nam pouzdanje u uskrsnuće od mrtvih.

U dane one: Ruka Gospodnja dođe nada me i izvede me u duhu Gospodnjemu i postavi me usred polja, koje bijaše puno kosti i provede me pokraj njih u naokolo, i gle, bijaše ih vrlo mnogo u polju, i bijahu vrlo suhe. I reče mi: Sine čovječji, šta misliš, hoće li oživjeti ove kosti? A ja rekoh: Gospode Bože, ti znaš. Tada mi reče: Proroku j za te kosti, i kaži im: Suhe kosti, čujte riječ Gospodnju! Ovako govori Gospod Bog ovim kostima: *Gle, ja ću metnuti u vas duh, i oživjet ćete.* I metnut ću na vas žile, i obložit ću vas mesom, i navući ću na vas kožu, i metnut ću u vas duh, i živjet ćete, i poznat ćete, da sam ja Gospod. Tada stadoh prorokovati, kako mi zapovijedi; a kad prorokovah, nasta glas, i gle potres, i kosti se pribirahu svaka k svojemu zglobu. I pogledah, i gle, po njima iziđoše žile i meso, i ozgo se koža navuče; ali duha ne bješe u njima. Tada mi reče: prorokuj sine čovječji, i reci duhu: Ovako veli Gospod Bog: Od četiri vjetra dođi, duše, i duni na ove pobijene, i neka ožive. I prorokovah, kako mi se zapovjedi, i uđe u njih duh, i oživješe, i stadoše na noge, i bješe vojska vrlo velika. Tada mi reče: Sine čovječji, sve su ove kosti dom Izraelov; oni govore: Posahnuše kosti naše, prođe nadanje naše, i propadosmo. Zato prorokuj i kaži im: Ovako govori Gospod Bog: Evo, ja ću otvoriti grobove vaše, i izvest ću vas iz grobova vaših, na-

rode moj, i dovest ću vas u zemlju Izraelovu. I poznat ćete, da sam ja Gospod, kad otvorim grobove vaše, i izvedem vas iz grobova vaših, narode moj; i metnut ću duh svoj u vas, da oživite i dat ću vam, da otpočinete na svojoj zemlji, kaže Gospod svemogući.

Pomolimo se. Prignimo itd. Bože, koji nas podučavaš stranicama obaju Zavjeta za proslavu uskrsne tajne: daj nam razumjeti milosrđe Tvoje, da po primanju sadašnjih darova čvrsto bude očekivanje buduće, po G. n.

Proročanstvo osmo (Is. 4).

Bog zove sve ljude u Crkvu svoju.

U ono vrijeme sedam će žena uhvatiti jednoga čovjeka govoreći: Svoj ćemo hljeb jesti, i svoje odijelo nositi, samo da se zovemo tvojim imenom, skini s nas sramotu. U ono vrijeme bit će klica Gospodnja na veličanje i na slavu, i plod zemaljski bit će na radost onima, što budu spaseni od Izraela. I bit će: *Ko god ostane u Sionu i ko još bude u Jeruzalemu, zvat će se svet, svaki ko bude zapisan za život u Jeruzalemu.* Kad Gospod opere nečistoću kćeri sionskih i iz Jeruzalema očisti krv njegovu duhom, koji sudi i sažiže. Gospod će stvoriti nad *svakim* stanom na gori Sionskoj i gdje ga zazivaju oblak danju s dimom, i svjetlost plamena ognjenoga noću: jer će nad svom slavom biti zaklon. I bit će sjenica, da sjenom zaklanja danju od vrućine, i da bude utočište i zaklon od vihra i dažda.

Zavlaka (Is. 5). Dragi moj ima vinograd na uglu na rodnom brdašcu. I suhozidinom ga obzida i opkopa kulu usred njega. I tijesak iskopa u njemu: jer vinograd je Gospoda nad vojskama, dom Izraelov.

Pomolimo se. Prignimo itd. Bože, koji si svima Crkve Tvoje sinovima, svetih proroka glasom očitovao, da si na svakom mjestu kraljevstva svoga sijač dobroga sjemena i uzgojitelj izabranih čokota: daj narodima svojim, koji se kod Tebe nazivaju imenom vinograda i usjeva, pošto istrijebiš nečistoću trnja i korova, da postanu plodni dostojnim rodom, po G. n.

Proročanstvo deveto (II. Mojs. 12).

Blagovanje vazmenog jaganjca — slika sv. pričesti.

Kao na veliki petak, str. 336.

Pomolimo se. Prignimo i t. d. Svemogući, vječni Bože, koji si divan u uređenju svih djela svojih; neka razumiju otkupljenici tvoji, da nije bilo izvrsnije, što je u početku svijet sazdan, nego što je na svršetku vijekova *žrtvovan vazam naš, Krist:* koji s Tobom živi i kraljuje . . .

Proročanstvo deseto (Jona 3, 1-10), kao na str. 261.

Pomolimo se. Prignimo i t. d. Bože, koji raznolikost naroda u ispovijedanju imena svojega ujedinjuješ, daj nam, da i hoćemo i možemo (vršiti) što zapovijedaš, te narodu pozvanomu na vječnost bude jedna vjera u dušama i bogoljubnost u djelima, po G. n.

Proročanstvo jedanaesto (5 Mojs. 31.).

Crkva je katolička prava obećana zemlja.

U dane one: Napisa Mojsije pjesmu i nauči je sinove Izraelove. I zapovjedi Gospod Jozui, sinu Nunovu i reče: Ohrabri se i budi junak, jer ćeš ti *uvesti sinove Izraelove u zemlju, koju sam obećao, i ja ću biti s tobom.* I napisa Mojsije riječi zakona ovoga u knjigu i svrši zapovjedi Levitima, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega govoreći: Uzmite ovu knjigu i metnite je pokraj kovčega zavjeta Gospoda Boga svojega, da bude ondje za svjedočanstvo na te. Jer ja znam nepokornost tvoju i pretvrdi tvoj vrat. Još za mene živa, i dok sam još bio među vama, vazda bijaste nepokorni Gospodu; a kamo li kad umrem? Sakupite k meni sve starješine po plemenima svojim i upravitelje, da im kažem, da čuju ove riječi i da prizovem na njih nebo i zemlju. Jer znam, da ćete po smrti mojoj naopako činiti i brzo zaći s puta, koji vam zapovjedih; i *zadesit će vas zlo najposlije,* kad stanete činiti što ne valja pred Gospodom, dražeći ga djelima ruku svojih. Tad izgovori Mojsije, a ču sav zbor Izraelov, riječi pjesme ove i svrši je do kraja.

Zavlaka (V. Mojs. 32.). Slušaj, nebo, govorit ću i zemlja neka čuje riječi iz usta mojih. Neka se čeka besjeda moja kao dažd i neka padnu kao rosa riječi moje. Kao dažd na mladu travu, i kao snijeg na odraslu travu, jer ću prizvati ime Gospodnje. *Veličajte Boga našega;* istinita su djela njegova i svi putovi pravda. Bog je vjeran i bez

ikakva bezakonja: pravedan i svet je Gospod.

Pomolimo se. Prignimo i t. d. Bože, uzvišenje poniznih i jakosti pravih, Ti si preko svetoga Mojsija, sluge svojega, tako htio poučiti narod svoj pjevanjem svete pjesme, da ono *ponavljanje zakona* bude i nama za upravljanje; probudi moć svoju u svoj punini opravdanih naroda, i daj radost ublaživši strah, da otpuštenjem svojim očistiš sve grijehe i što je kazano za odmazdu, neka se obrati na spasenje. Po G. n

Proročanstvo dvanaesto (Dan. 3. 1.-24.).

Tri mladića u užarenoj peći primjer neustrašivog ispoviiedanja vjere.

U dane one: Kralj Nabukodonosor načini zlatan lik, kojemu visina bješe šezdeset lakata, a širina šest lakata; namjesti ga u polju Duri u zemlji Babilonskoj. I posla kralj Nabukodonosor, da saberu knezove, upravitelje, suce i vojvode i tirane i nastojnike i sve vlastele zemaljske, koji su bili u službi, i sve poglavice pokrajina, da dođu, da se osveti lik, što ga postavi kralj Nabukodonosor. Stadoše dakle pred likom, što ga postavi kralj Nabukodonosor, a glasnik povika iza glasa: Narodi, plemena i jezici, vama se govori! Kad čujete glas trublje, svirale, kitare, gusala, psaltira, pjevanja i svakojake svirke, popadajte i poklonite se zlatnom liku, koji postavi kralj Nabukodonosor. A ko ne bi pao i poklonio se, onaj će biti bačen u užarenu peć ognje-

nu. Zato svi narodi, kako čuše zvek trublje, svirale, kitare, gusala, psaltira, pjevanje i svakojake svirke, popadoše svi i pokloniše se zlatnom liku, koji postavi kralj Nabukodonosor. A neki Kaldeji taj čas dođoše i tužiše Židove i rekoše kralju Nabukodonosoru: Kralju, da si živ do vijeka! Ti, kralju, zapovjedi: svaki, ko čuje glas trublje, svirale, kitare, gusala, psaltira, i pjevanja i svakojake svirke, da padne i pokloni se zlatnomu liku, a ko ne bi pao i poklonio se, da se baci u užarenu peć ognjenu. A imaju ljudi Židovi, koje si postavio nad poslovima zemlje Babilonske, Sidrah, Misah i Abdenago: *ti ljudi, kralju, ne haju za tvoju zapovijed, ne poštuju tvojih bogova, i ne klanjaju se zlatnomu liku, koji si postavio.* Tada Nabukodonosor u gnjevu i ljutini zapovjedi, da dovedu Sidraha, Misaha i Abdenaga. I dovedoše smjesta te ljude pred kralja. Nabukodonosor progovori i reče: Je li istina, Sidrah, Misah i Abdenago, da vi ne služite mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnomu liku, koji postavih? Jeste li dakle spremni, kad čujete trublju, svirale, kitare, gusle, psaltire i pjevanje i svakojake svirke, da padnete i poklonite se liku, koji načinih? Ako li se ne poklonite, ovaj čas bit ćete bačeni u užarenu peć ognjenu; a koji je bog, što će vas izbaviti iz mojih ruku? Odgovoriše Sidrah, Misah i Abdenago, i rekoše kralju Nabukodonosoru: *Nije nam treba, da ti odgovorimo na to.* Evo, Bog naš, kojemu služimo, može nas izbaviti

iz užarene peći ognjene i izbaviti nas iz tvojih ruku, kralju. A ako on to i ne će da učini, *znaj, kralju, da bogovima tvojim ne ćemo služiti, niti ćemo se pokloniti zlatnom liku, koji si postavio.* Tada se Nabukodonosor napuni gnjeva, lice mu se promijeni i zapovjedi, da se užari peć sedam puta večma nego što bješe običaj. I zapovjedi najjačim ljudima, što bijahu u vojsci njegovoj, da svežu noge Sidrahu, Misahu i Abdenagu, i da ih bace u peć ognjenu. Tada svezaše one ljude u plaštovima njihovim i pod kapama i u obući i odijelu njihovu, *i baciše ih u užarenu peć ognjenu,* kako zapovijest kraljeva bješe hitna i peć vrlo užarena. A plamen ognjeni ubi one ljude, koji bacahu Sidraha, Misaha i Abdenaga. A ta tri čovjeka to jest Sidrah, Misah i Abdenago, padoše svezani usred peći ognjene užarene. *I hodahu posred plamena hvaleći Boga i blagosivajući Gospoda.*

Pomolimo se. Svemogući, vječni Bože, jedina nado svijetu, koji si navješćivanjem proroka svojih *objasnio otajstva današnjih dneva:* umnoži ublažen zavjete puka svoga, jer ni u kojem vjerniku ne ishodi nasporak koje kreposti, nego samo po tvomu nadahnuću, po G. n.

Zavlaka (Ps. 41, 2, 14). Kao što čezne jelen za *izvor vodom, tako čezne* duša moja za Tobom, Bože. Žeđa duša moja Boga jakoga, živoga, kad ću doći i pokazati se pred licem Božjim? Suze su mi kruh danju i noću, kad mi govore svaki dan: Gdje je Bog tvoj?

Gospod s vama. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Svemogući, vječni Bože, obazri se milostiv na pobožni puk svoj, što se preporađa i *kao jelen Tvojih voda traži vrutak,* pa daj milostivo, *da žeđ vjere krsnim otajstvom posveti dušu i tijelo,* po G. n.

Gospod s vama. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Svemogući, vječni Bože, bliz budi tajnama velike svoje blagosti, bliz budi otajstvima i pošalji *duh posinaštva* da okrijepi *nove narode, što Ti ih rađa krsni vrutak,* neka se napune učinkom Tvoje kreposti, što ima da učini smjerna naša služba, po G. n.

Blagoslov krsnoga studenca.

Zatim slijedi blagoslov krsne vode i krštenje katekumena, koji su se po primjeru Isusovu pripravljali na sv. krst četrdesetdnevnim postom i molitvom.

Po sve vijeke vijekova. Amen. Gospod s vama. I s duhom tvojim. Gore srca. Imamo kod Gospoda. Hvale uzdajmo Gospodu Bogu našemu. Dostojno je i pravedno. U istinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da mi Tebi uvijek i svagđe zahvaljujemo, Gospodine sveti, Oče svemogući, vječni Bože, koji nevidljivom moću divno djeluješ učinak Tvojih otajstva. I premda smo mi nedostojni da svršujemo tolike tajne, ipak priklanjaš uši svoje blagosti i našim molitvama ne napuštajući darove svoje milosti. Bože, Tvoj je Duh lebdio nad vodama u prvome početku svijeta, da bi već tada priroda vode začela moć posvećenja; Bože, *Ti si opakoga svijeta zlodjela oprao vodom i obilježio u razlitom potopu način preporođenja,* da bude u otajstvu jednoga istoga počela i kraj opačinama i početak krepostima; obazri se, Gospode, na lice Crkve svoje i umnoži u njoj Ti preporođenja svoja, koji bujicom obilne milosti svoje razveseljuješ grad svoj i *vrutak krsni otvaraš svemu svijetu za obnovu narodima:* da na zapovijed veličanstva Tvojega primi milost Jedinorođenoga Tvoga od Duha Svetoga. Neka On ovu vodu pripravljenu za preporođenje ljudima tajnom primjesom Božanstva svojega oplodi, da začevši posvećenje iz neoskvrnjene utrobe božanstvenoga vrela izroni nebeski naraštaj ponovno rođen za novo stvorenje; i da majka milost porodi u jedno djetinjstvo sve, koje razlučuje bilo spol u tijelu, bilo doba u vremenu. Daleko, dakle, otuda po zapovijesti Tvojoj, Gospodine, neka odstupi svaki nečisti duh, daleko neka stoji svaka zloća đavolskoga lukavstva.

Nikakova mjesta da ne ima ovdje protivne sile primjesa, vrebajući da ne oblijeće, da iz potaje ne dopuzi, da ne pokvari zarazom. Neka ovo sveto i nedužno stvorenje bude prosto od svakog nasrtaja napadača, i očišćeno odlaskom svake zloće. Da bude *vrutak živi,* voda koja preporađa, val što čisti: da svi, što će se oprati ovom spasonosnom kupelju, djelovanjem Duha Svetoga u njima dostignu oproštenje savršenoga očišćenja. Toga radi blagosiljam te, stvorenje vode, Bogom † živim, Bogom † istinim, Bogom † svetim, Bogom, koji te u početku riječju

odijeli od kopna, kojega Duh nad tobom lebđaše; koji učini, da tečeš iz rajskoga izvora i zapovjedi, da u četiri rijeke natapaš svu zemlju; koji te gorku u pustinji učini pitkom ulivši slatkoću i žednomu puku iz stijene izvede. Blago † siljam te i po Isusu Kristu, jedinomu Sinu njegovu, Gospodu našem, koji te u Kani galilejskoj divnim čudom, svojom moću, pretvori u vino; koji nogama po tebi hodi i od Ivana u Jordanu u tebi se krsti; koji te zajedno s krvlju iz boka svojega izvede i učenicima svojim zapovjedi, da krštavaju vjernike u tebi, govoreći: Idite, učite sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Nama, koji ove zapovijedi opslužujemo, Ti, Bože svemogući, milostiv priteci: Ti blagostiv zadahni Duha Tvojega; Ti ove jednostavne vode svojim ustima blagoslovi, da osim naravnoga čišćenja, što se može upotrebiti za pranje tijela, uspješne budu i za očišćavanje duša. Neka siđe u ovu puninu izvora krepost Duha Svetoga i da svekoliku ove vode bit učinkom preporoda oplodi.

Tri puta uronivši uskrsnu svijeću, simbol Isukrsta, u vodu:

Ovdje da se satru sve ljage grijehâ, ovdje da se priroda na sliku Tvoju stvorena i obnovljena na čast svoga začetka očisti od svih nečistoća starinskih: da svaki čovjek, što uđe u ovo otajstvo preporoda, ušavši nanovo se rodi kao dijete prave nevinosti: po Gospodu našem Isusu Kristu, koji ima doći suditi žive i mrtve i svijet ognjem.

Svećenik ulivši ulja katekumenskoga u krsno vrelo kaže:

Da se posveti i oplodi ovo vrelo uljem spasenja za one, što će se iz njega nanovo roditi u život vječni. Amen.

Zatim ulije krizme govoreći:

Naljev krizme Gospoda našega Isusa Krista i Duha Svetoga Utješitelja neka bude u ime svetoga Trojstva. Amen.

Onda ulije obojega zajedno govoreći:

Pomiješanje krizme posvećenja i ulja pomazanja i vode krštenja jednako neka bude u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Kad se svećenik vraća k oltaru pjevaju se skraćene litanije sviju svetih:

Gospode pomiluj,
Kriste pomiluj. Gospode pomiluj.
Kriste čuj nas. Kriste usliši nas.
Oče nebeski, Bože, pomiluj nas.
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, pomiluj nas.
Duše Sveti, Bože, pomiluj nas.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, pomiluj nas.
Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo djevica,
Sveti Mihovile,
Sveti Gabrijele,
Sveti Rafaele,
} moli za nas.
Svi sveti anđeli i arkanđeli, molite za nas!
Svi sveti blaženih duhova redovi, molite za nas.
Sveti Ivane Krstitelju, moli za nas.
Sveti Josipe, moli za nas!

Svi sveti patrijarsi i proroci, molite za nas!
Sveti Petre,
Sveti Pavle,
Sveti Andrija,
Sveti Ivane,
moli za nas!
Svi sveti apostoli i evanđelisti, molite za nas.
Svi sveti učenici Gospodnji, molite za nas.
Sveti Stjepane,
Sveti Lovro,
Sveti Vinko,
moli za nas!
Svi sveti mučenici, molite za nas!
Sveti Augustine,
Sveti Grgure,
Sveti Silvestre,
moli za nas!
Svi sveti biskupi i ispovjednici, molite za nas.
Svi sveti naučitelji, molite za nas.
Sveti Antune,
Sveti Benedikte,
Sveti Dominiče,
Sveti Franjo,
moli za nas!
Svi sveti svećenici i leviti, molite za nas.
Svi sveti redovnici i pustinjaci, molite za nas.
Sveta Marijo Magdaleno,
Sveta Agnezo,
Sveta Cecilijo,
Sveta Agato,
Sveta Anastazijo,
moli za nas!
Sve svete djevice i udovice, molite za nas!
Svi sveti i svetice Božje, zagovarajte nas!
Milostiv budi, oprosti nam Gospode!
Milostiv budi, usliši nas Gospode!
Od svakoga zla: — Oslobodi nas, Gospode.

Od svakoga grijeha,
Od smrti vječne,
Po otajstvu svetoga utjelovljenja svojega,
Po došašću svojem,
Po rođenju svojem,
Po krštenju i svetomu postu svojem,
Po križu i muci svojoj,
Po svetom uskrsnuću svojem,
Po čudesnom uzašašću svojem,
Po dolasku Duha svetoga Utješitelja,
U dan sudnji, — oslobodi nas, Gospodine.
Mi grješnici: — Molimo Te, usliši nas!
Da nam oprostiš, — molimo Te, usliši nas!
Da se dostojiš Crkvu svoju svetu upravljati i uzdržati,
Da se dostojiš poglavicu apostolskoga i sve crkvene redove u svetoj vjeri uzdržati,
Da se dostojiš kraljevima i vladarima kršćanskim mir i pravu slogu darovati,
Da se dostojiš i nas sâme u svetoj svojoj službi potkrijepiti i uzdržati,
Da sve dobrotvore naše vječnim dobrima naplatiš,
Da se dostojiš plodove zemlji dati i uzdržati,
Da se dostojiš svim vjernim mrtvima pokoj vječni darovati,
Da se dostojiš uslišiti nas,
Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospode!
Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospode!

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, pomiluj nas!

Gospode pomiluj! Kriste pomiluj! Gospode, pomiluj!

Sad ustaje svećenik i odijeva se u bijelo ruho, polazi k oltaru, dok se pjeva »Gospode pomiluj«. Tamo moli pristupne molitve, okadi oltar i moli obićajni »Gospode pomiluj«, a zatim zapjeva svečani **»Slava«.**

Misa.

Po primjeru su se Isusovu pripravljali prvi kršćani četrdesetdnevnim postom i molitvom na sv. krst, koji se svečano podjeljivao o uskrsnoj noći. Zato se i danas još posvećuje voda za sv. krštenje. Radi drugih obreda prošle noći nešto skraćena sv. misa stoji pod dojmom Uskrsnuća Spasiteljeva i uskrsnuća novokrštenika, koji su s Isusom umrli svijetu, a ustali na nov život u Bogu. Oni su danas prvi put postali dionici novozavjetne žrtve, koju svećenik danas i za njih prikazuje. Danas prvi put postaju i dionici tijela Spasiteljeva u sv. pričesti. Uskrsna otajstva, o kojima govori tajna i popričesna molitva jesu sv. krst, sv. ispovijed i sv. pričest. Nastojmo, da ove molitve ne budu anahronizam za nas!

Operimo dušu svoju u krvi Spasiteljevoj, kao što su je novokrštenici očistili vodom, koja je istekla iz prsiju njegovih. Obnovimo krsni zavjet: odrecimo se svijeta i njegovih raskoši! Budimo dionici svete uskrsne gozbe, blagujmo vazmenog Jaganjca, primimo zalog uskrsnuća i vječne slave!

Gospod s vama. I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Bože, koji ovu *presvetu noć prosvijetljuješ slavom uskrsnuća Gospodnjega, uzdrži u novom podmlatku obitelji svoje duh posinaštva,* što ga dade, da obnovljeni tijelom i duhom prikazuju Tebi službu čistu, po istom G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Kološanima (3, 1—4). Braćo! Ako *uskrsnuste*

s Kristom, tražite ono, što je gore, gdje Krist sjedi s desne strane Boga. Mislite o onom što je gore, a ne što je na zemlji. *Jer umrijeste i vaš je život sakriven s Kristom u Bogu.* A kad se javi Krist, život vaš, onda ćete se i vi s njime javiti u slavi.

Aleluja. Aleluja. Aleluja.

(Ps. 117, 1.) Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka milosrđe njegovo.

Zavlaka (Ps. 116, 2.) Hvalite Gospoda sva plemena, hvalite ga svi narodi: Jer je silno nad nama milosrđe njegovo i istina Gospodnja ostaje dovijeka.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (28, 1-7). A po večeru subotnom *na osvitak prvoga dana sedmice* dođe Marija Magdalena i druga Marija, da ogledaju grob. I gle, zemlja se zatrese vrlo, jer anđeo Gospodnji siđe s neba, i pristupivši odvali kamen i sjeđaše na njemu. A lice njegovo bijaše kao munja i odijelo njegovo kao snijeg. A od straha njegova uzdrhtaše stražari, i postadoše kao mrtvi. A anđeo odgovarajući reče ženama: Ne bojte se vi; jer znam, da Isusa raspetoga tražite. Nije ovdje: *jer uskrsnu, kao što je kazao.* Hodite, da vidite mjesto, gdje je ležao Gospod. Pa idite brzo, te kažite učenicima njegovim, da je uskrsnuo iz mrtvih. I gle, on će pred vama otići u Galileju; tamo ćete ga vidjeti. Eto, ja vam unaprijed kazah.

Danas se ne moli »Vjerujem« ni Prikazanje

Tajna. Primi, molimo, Gospode, molitve puka svoga s prinosima žrtava, da nam

vazmenim tajnama i tvojim djelovanjem budu korisne za vječnu okrepu, po G. n.

Predslovlje V. (str. 48; osobito ove noći).

Pričesna. Aleluja, Aleluja, Aleluja. (Ps. 116). Hvalite Gospoda sva plemena, hvalite ga svi narodi. Jer je milosrđe njegovo silno nam nama, i istina Gospodnja ostaje do vijeka. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu, kako bijaše u početku, tako i sada i vazda, i u vijeke vijekova. Amen. Aleluja, aleluja, aleluja.

A po večeru subotnom na osvitak prvog dana sedmice dođe Marija Magdalena i druga Marija, da ogledaju grob.

Veliča duša moja Gospoda, i raduje se duh moj u Bogu, spasu mojemu; Jer je pogledao na poniženje službenice svoje: i gle, odsad će me zvati blaženom svi naraštaji.

Jer mi učini velike stvari svesilni, i sveto je ime njegovo.

I milosrđe je njegovo od koljena do koljena onima, koji ga se boje.

Učini silu rukom svojom, rasprši ohole u mislima srca njihova.

Zbaci s prijestolja silne vladare i visoko diže poniženе.

Napunja gladne dobara, a bogate otpušta prazne.

Štiti Izraela, slugu svojega, sjećajući se milosrđa svoga.

Kao što je obećao ocima našim, Abrahamu i potomstvu njegovu dovijeka.

Slava Ocu.

A po večeru subotnom...

Popričesna. Ulij nam, Gospode, duh svoje ljubavi, da svojom milostivošću učiniš složnima, koje si nahranio vazmenim tajnama, po G. n.

Uskrsna nedjelja.

Zbor kod sv. Marije Velike.

Radujmo se i mi sa sv. Crkvom i veličajmo ovaj dan slave Isusove! Operimo dušu svoju u krvi Spasiteljevoj, kao što su je novokrštenici očistili vodom, koja je istekla iz prsiju njegovih! Obnovimo krsni zavjet: odrecimo se đavla i njegovih djela i raskoši! Budimo dionici svete uskrsne gozbe, blagujmo vazmenog Jaganjca, zalog našeg uskrsnuća i vječne slave!

Ulaz (Ps. 138, 18, 6). *Uskrsnuh* i s Tobom sam, Aleluja; postavio si svoju ruku na me, Aleluja; divno se očitovala Tvoja mudrost, Aleluja, Aleluja. Gospode, Ti si me kušao, Tebi je poznat moj počinak i moje uskrsnuće. Slava Ocu . . . Uskrsnuh . . . Aleluja, Aleluja.

Molitva. Bože, koji si nam na današnji dan po svojem Jedincu, pobjedniku smrti, opet otvorio vrata vječnosti, ispuni svojom moću naše želje, koje nam udahnjuješ svojom milošću. Po istom G. n. I. K.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I. 5, 7, 8). Braćo! Očistite *stari* kvasac, da budete *novo* tijesto, kao što i jeste beskvasni, jer i *žrtvovano je naše vazmeno janje, Krist.* Dakle svetkujmo; ne u starom kvascu, niti u kvascu zloće i pakosti, nego u beskvasnom kruhu iskrenosti i istine.

Na stepenicama (Ps. 117, 24, 1). Ovo je dan, koji nam je pripravio Gospod, kličimo i radujmo se. Slavite Gospoda, jer je dobar, jer je vječno njegovo milosrđe. Aleluja, žrtvovano je naše vazmeno janje, Krist!

Posljednica.

Svetoj Žrtvi uskrsnici
Dajte slavu, krštenici!
Janje ovce oslobodi,
Krist nas grešne preporodi.
Sa Životom smrt se sasta
I čudesna borba nasta:
Vođa živih pade tada
I živ živcat opet vlada.
Marija, o kazuj, glasi,
Što na putu vidjela si?
»Grob ja vidjeh Krista Boga,
Svijetlu slavu uskrsloga.
Anđele i platno bijelo,
U kom bješe drago tijelo.
Ufanje mi uskrslo je,
Krist, moj Gospod i sve moje;
Pred vama će tamo, gdje je
Cvjetan kraju Galileje«.
Znamo da si doistine
Uskrsnuo, Božji Sine;
Pobjedniče, Kralju divan,
Budi nama milostivan!
Amen. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Marku** (I, 6, 1-7). U ono vrijeme, pošto prođe subota, kupiše Marija Magdalena, i Marija majka Jakobova, i Saloma mirodija, da dođu i da pomažu Isusa. I vrlo rano u prvi dan sedmice dođu ka grobu, kad je već izašlo sunce. I govorile su među sobom: Tko će nam odvaliti kamen sa grobnih vrata? I pogledavši vide, da je kamen odvaljen, a bijaše vrlo velik. I ušavši u grob vide mladića obučena u bijelu haljinu, gdje sjedi s desne strane, i uplašiše se. A on im reče: Ne plašite se: Vi tražite Isusa Nazarećanina raspetoga. *Uskrsnuo je,* nije ovdje, evo mjesta, gdje ga položiše. Nego idite, kažite učenicima i posebno Petru, da ide pred vama u Galileju; ondje ćete ga vidjeti, kao što vam reče.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 75, 9, 10). Zemlja se potrese i umuknu, kad *usta Bog,* da izvrši pravdu, Aleluja.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, molitve svoga puka, koji Ti prinosi ove žrtve, da nam posvećene vazmenim otajstvima po Tvojem djelovanju budu na vjekovitu pomoć, po G. n. I. K.

Pričesna (I. Kor. 5, 7, 8). Naše je žrtveno janje Krist, Aleluja. Dakle svetkujmo; ne u starom kvascu, niti u kvascu zloće i pakosti, nego u beskvasnom kruhu iskrenosti i istine, Aleluja.

Popričesna. Napuni nas, Gospode, duhom svoje ljubavi, i daj milostivo, da budemo složni mi, koje si nahranio uskrsnim tajnama, po G. n. I. K.

Uskrsni ponedjeljak.

Zbor kod sv. Petra.

Ulaz (Izl. 1, 3, 5, 9.). Uveo vas je Gospod u zemlju, kojom teče mlijeko i med, aleluja, da zakon njegov uvijek bude u ustima vašim, aleluja, aleluja (Ps. 104, 1). Slavite Gospoda i zazivajte ime njegovo, naviještajte medju narodima djela njegova. Slava Ocu... Uveo vas je...

Molitva. Bože, koji si vazmenom svečanošću okrijepio svijet, proslijedi, molimo, darivati puku svomu nebeske darove, da zasluži dostići potpunu slobodu i unići u vječni život, po G. n.

Čitanje djela Apostolskih (19, 37-43). U onim danim usta Petar usred puka i reče: Ljudi, braćo, Vi znate, što se dogodilo u cijeloj Judeji, počevši od Galileje poslije krštenja, koje je propovijedao Ivan; kako je Bog pomazao Isusa iz Nazareta Duhom svetim i silom, da je prošao čineći dobro i liječeći sve, koje bijaše nadvladao đavao, jer je Bog bio s njime. Tä mi smo svjedoci svemu, što je učinio u zemlji židovskoj i u Jerusalemu; njega ubiše, razapevši na Križ. Njega je Bog oživio treći dan i dade mu, da se pokaže, ne svemu narodu, nego nama, naprijed određenima svjedocima od Boga, koji smo s njime jeli i pili, pošto je on uskrsnuo od mrtvih. I zapovjedi nam, da propovijedamo narodu i svjedočimo, da je on, koji je određen od Boga za suca živima i mrtvima. Za ovoga svjedoče svi proroci,

da imenom njegovim primaju oproštenje grijeha svi, koji vjeruju u njega.

Na stepenicama (Ps. 11, 24, 2). Ovo je dan, koji nam je pripravio Gospod, kličimo i radujmo se. Neka reče Izrael: on je dobar, dovijeka je milosrđe njegovo! Aleluja, aleluja (Mt. 28, 2). Anđeo je Gospodnji sašao s neba i odvalivši kamen sjeđaše nad njim.

Posljednica kao na Uskrs, str. 392.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (24, 13-35.). U ono vrijeme dvojica od učenika pođoše onaj isti dan u selo, koje je bilo daleko od Jerusalema šezdeset stadija, po imenu Emaus. I oni su razgovarali među sobom o svemu, što se dogodilo. I dok su oni razgovarali i raspravljali među sobom, i sam se Isus približi, i išao je s njima. Ali oči im se držale, da ga nisu upoznali. I reče im: Kakovi su to razgovori, što ih vodite među sobom na putu? tada se žalosni zaustaviše. I jedan, po imenu Kleofa, odgovori mu: Zar si ti jedini stranac u Jerusalemu, i ne znaš, što se u njemu dogodilo ovih dana? I reče im: Što? Rekoše mu: Za Isusa Nazarećanina, koji je bio prorok, silan u djelu i riječi pred Bogom i svim narodom i kako ga predadoše glavari svećenički i prvaci naši, da se osudi na smrt, i kako ga razapeše. A mi se nadasmo, da će on otkupiti Israela, ali sad je iza svega toga treći dan, kako se to dogodi. A i neke su nas žene od naših uplašile, koje su bile rano u jutro kod groba; i ne našavši tijela njegova, dođoše govoreći, da su im se ukazali i anđeli, koji kažu, da

on živi. I odoše neki od naših ka grobu, i nađoše tako, kako žene rekoše, ali njega ne vidješe. Tada im on reče: O bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega, što su govorili proroci! Nije li trebalo, da to Krist pretrpi i tako uđe u slavu svoju? I počevši od Mojsija i svih proroka stane im tumačiti, što je za njega u svemu Pismu. I približe se k selu, u koje su išli, i on se činio da ide dalje. Ali su ga oni vruće molili, govoreći: Ostani s nama, jer je blizu večer, i dan je već na izmaku. I uđe da ostane s njima. I kad je sjedio s njima za stolom, uze kruh, blagoslovi, i prelomi, i dade im. I otvoriše im se oči i upoznaše ga, a njega nestade ispred očiju njihovih. I rekoše jedan drugome: Nije li gorjelo srce naše u nama, kad nam je govorio putem i kad nam je tumačio Pisma? I ustavši onaj čas, vratiše se u Jerusalem, i nađoše u skupu jedanaestoricu i one, koji su bili s njima. Ti su govorili: Doista uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimunu. I oni su pripovijedali, što se dogodilo na putu, i kako ga upoznaše u lomljenju kruha.

Vjerujem.

Prikazanje (Mt. 28, 2, 5, 6). Anđeo je Gospodnji sašao s neba i reče ženama: Uskrsnuo je onaj, koga tražite, kako je rekao, aleluja.

Tajna kao na Uskrs, str. 393.
Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (Lk. 24, 34). Uskrsnu Gospod i pokaza se Petru, aleluja.

Popričesna kao na Uskrs, str. 393.

Uskrsni utorak.

Zbor kod sv. Pavla.

Ulaz (Eccl. 15, 3, 4). Vodom ih je mudrosti napojio, aleluja; ojačat će ih, da se ne prignu, aleluja; uzvisit će ih zauvijek, aleluja, aleluja (Ps. 104, 1). Slavite Gospoda i zazivajte ime njegovo, navijestajte među ljudima djela njegova. Slava Ocu ... Vodom ...

Molitva. Bože, koji Crkvu svoju umnažaš uvijek novim potomstvom, dopusti, da službenici Tvoji životom svjedoče tajnu, koju su vjerom primili, po G. n.

Čitanje Djela Apostolskih (13, 16; 26-33). U onim danima ustade Pavao i mahnuvši rukom reče: Ljudi, braćo, sinovi roda Abrahamova, i koji se među vama boje Boga! Nama je poslana riječ spasenja ovoga. Jer oni, što stanuju u Jeruzalemu i glavari njihovi nisu poznali ovoga, i osudivši ga, ispunili su riječi proroka, koje se čitaju svake subote; i premda nisu našli nijedne krivice na njemu, koja bi zaslužila smrt, zahtijevali su od Pilata da ga pogubi. I kad su sve svršili, što je pisano za njega, skinu ga s križa i polože u grob. Ali Bog ga je oživio od mrtvih. I on se više dana pokazivao onima, što siđoše s njime iz Galileje u Jeruzalem, koji su sada svjedoci njegovi pred narodom. I mi vam propovijedamo, da je Bog ono obećanje, koje je dao ocima našim, ispunio djeci našoj uskrsnuvši Isusa.

Na stepenicama (Ps. 117, 24). Ovo je dan, koji nam je pripravio Gospod, kličimo i ra-

dujmo se (Ps. 106, 2). Tako neka govore oni, koje je otkupio Gospod, koje je izbavio iz ruke neprijatelja, i sakupio ih uz sviju zemalja, aleluja, aleluja. Uskrsnuo je iz groba Gospod, koji je za nas visio na križu.

Posljednica kao na Uskrs, str. 392.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (24, 36-47). U ono vrijeme stade Isus među svoje apostole i reče im: Mir vama. A oni su zastrašeni i poplašeni mislili, da vide duha. I reče im: Što se plašite, i zašto takve misli ulaze u vaša srca? Pogledajte ruke moje i noge! ja sam, ja glavom; opipajte me i uvjerite se, jer duh nema mesa ni kosti, kao što vidite, da ja imam. I ovo rekavši pokaza im ruke i noge. Budući da oni još nisu vjerovali od radosti i čudili se, reče im: Imate li ovdje što za jelo? A oni mu dadoše komad pečene ribe i meda u saću. On uze i jede pred njima. I reče im: Ovo su riječi, koje vam rekoh, dok sam još bio s vama, da se ima sve ispuniti, što je za mene pisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima. Tada im otvori razum, da razumiju Pisma. I reče im: Tako je pisano: Krist treba da trpi i uskrsne od mrtvih treći dan, i da se propovijeda u ime njegovo pokora za oproštenje grijeha po svim narodima.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 17, 14, 16). S neba je zagrmio Gospod, Višnji je dao glas svoj, i pojaviše se izvori voda, aleluja.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, molitve

svoga puka, koji Ti prinosi ove žrtve, da po ovoj službi svete pobožnosti prijeđemo u nebesku slavu, po G. n.

Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (Kološ. 3, 1, 2). Ako ste uskrsnuli s Kristom, tražite ono, što je gore, gdje Krist sjedi s desne strane Božje, aleluja; težite za onim, što je gore, aleluja.

Popričesna. Dopusti, molimo, svemogući Bože, da uskrsne tajne, što ih primismo, djeluju u nama trajnim učinkom, po G. n.

Uskrsna srijeda.

Zbor kod sv. Lovre izvan zidina.

Ulaz (Mt. 25, 34). Dođite, blagoslovljeni Oca mojega, i primite kraljevstvo, aleluja, koje vam je pripravljeno od početka svijeta, aleluja, aleluja, aleluja (Ps. 95, 1). Pjevajte Gospodu pjesmu novu, pjevaj Gospodu sva zemljo! Slava Ocu ... Dođite ...

Molitva. Bože, koji nas svake godine razveseljuješ svetkovinom Gospodnjega uskrsnuća, dopusti milostivo, da vršeći ove vremenite svečanosti zaslužimo doći u vječne radosti, po G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Djela Apostolskih (3, 13-15; 17-19). U onim danima otvorivši Petar usta svoja reče: Ljudi Izraelci i koji štujete Boga, čujte! Bog je Abrahamov, i Izakov i Jakobov, Bog je Otaca naših, proslavio Sina svoga Isusa, koga vi predadoste i koga se vi odrekoste pred Pilatom, kad je on od-

lučio, da ga pusti. Vi se Svetoga i pravednoga odrekoste i zaprosiste, da vam se ubojica pokloni; a ubiste početnika života, koga je Bog oživio od mrtvih, čemu smo mi svjedoci. I sad, braćo, znadem, da ste to učinili iz neznanja, kao što i glavari vaši. Ali Bog je, što je unaprijed javio ustima sviju proroka, da će trpjeti Krist njegov, tako izvršio. Pokajte se dakle i obratite, da se unište grijesi vaši.

Na stepenicama (Ps. 117, 24, 16). Ovo je dan, koji nam je pripravio Gospod, kličimo i radujmo se. Desnica je Božja pokazala moć, desnica me Gospodnja uzdigla. Aleluja, aleluja (Lk. 24, 34). Doista je uskrsnuo Gospod i pokazao se Petru!

Posljednica kao na Uskrs, str. 392.

† Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu. (Iv. 21, 1—14). U ono vrijeme: Objavi se Isus opet učenicima svojim kraj mora Tiberijadskog. A objavi se ovako: Bijahu zajedno Šimun, Petar i Toma, koji se zove Blizanac, i Natanael, koji bijaše iz Kane Galilejske, i sinovi Zebedejevi, i druga dvojica od učenika njegovih. Reče im Šimun Petar: Idem ribati. Rekoše mu: Idemo i mi s tobom. I iziđoše, i uđoše u lađu: ali onu noć ništa ne uhvatiše. A kad bi jutro, stade Isus na obalu; ali učenici ne poznaše, da je Isus. Reče im dakle Isus: Djeco, imate li što za jelo? Odgovoriše mu: Nemamo. Reče im: Vrzite mrežu s desne strane lađe, i naći ćete. Vrgoše dakle, i već je ne mogahu istegnuti od mnoštva ribe. Tada učenik onaj, koga je ljubio

Isus, reče Petru: To je Gospod. Šimun Petar čuvši da je to Gospod, prebaci na se haljinu (jer bijaše gô), i skoči u more; a drugi učenici dođoše u lađama (jer ne bijahu daleko od kraja, nego oko dvjesta lakata), potežući mrežu s ribom. Kad dakle siđoše na kraj, vidješe žeravu pripravljenu, i ribu na njoj, i kruha. Reče im Isus: Donesite od ribe, što ste sad uhvatili. Otide Šimun Petar, i izvuče na kraj mrežu, punu velikih riba, sto i pedeset i tri. I premda ih toliko bješe, ne razdrije se mreža. Reče im Isus: Dođite, ručajte. I nitko od onih, što bijahu za trpezom, ne usudi se pitati ga: tko si ti? znajući, da je Gospod. A Isus dođe, i uze kruh, i dade im, tako i ribu. Ovo se treći put objavi Isus učenicima svojim, pošto uskrsnu od mrtvih.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 77, 23—25). Gospod je otvorio nebeska vrata i dao je da padne mana, poput kiše, da jedu; dao im je kruh s nebesa, čovjek je užio anđeoski kruh, aleluja.

Tajna. Obuzeti vazmenim veseljem prikazujemo Ti, Gospode, žrtve, kojima se Crkva Tvoja divotnim načinom i upravlja i hrani, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (Rim. 6, 9). Krist uskrsnuvši od mrtvih više ne umire, aleluja; smrt više ne vlada njime, aleluja, aleluja.

Popričesna. Molimo, Gospode, da nas časno primanje Tvoje tajne očisti od svake

starine i da nas pretvori u novo stvorenje, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Uskrsni četvrtak.

Zbor kod sv. dvanaest apostola.

Ulaz (Mudr. 10, 20, 21). Skupno su hvalili pobjednicu ruku Tvoju, Gospode, aleluja; jer je mudrost otvorila usta nijemima i učinila, da govore i dječja usta, aleluja, aleluja (Ps. 97, 1). Pjevajte Gospodu pjesmu novu, jer je učinio čudesne stvari. Slava Ocu... Skupno su...

Molitva. Bože, koji si različite narode sjedinio u priznanju svoga imena, podaj, da svi, koji su preporođeni vrutkom krštenja, isto vjeruju u duši i čine u svojim djelima, po G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Djela Apostolskih (8, 26-40). U onim danima anđeo Gospodnji reče Filipu: Ustani i idi prema jugu na put, koji vodi od Jeruzalema u Gazu; on je pust. I ustade te pođe. I eto, Etiopljanin, dvoranin, mogućnik Kandake, kraljice Etiopske, koji bijaše nad svim riznicama njezinim, došao je u Jeruzalem, da se pokloni. Sad se vraćao kući, sjedio na kolima svojima i čitao Izaiju proroka. Duh reče Filipu: Idi i pristupi k ovim kolima! Kad Filip pritrči i ču gdje čita Isaiju proroka, upita ga: Razumiješ li, što čitaš? On odgovori: A kako bih mogao, ako me tko ne uputi? I zamoli Filipa, da se popne i sjedne s njime. A mjesto iz Pisma, koje je čitao, bijaše ovo: »Vodi se kao janje na klanje. I ne otvara svojih usta, kao ovca, što je nijema pred onima, koji je strigu. Izuzet je od zaštite i prava, I tko razmišlja o njegovu rodu? Jer je odlučen od zemlje živih«. Dvoranin upita Filipa: Molim te, za koga ovo govori prorok? Za sebe ili za koga drugoga? A Filip otvorivši usta svoja i počevši od ovoga mjesta Pisma propovijedi mu evanđelje o Isusu. Kad su išli putem, dođoše do nekakve vode i reče dvoranin: Evo vode, što brani meni, da se krstim? (Filip reče: Ako vjeruješ od svega srca, možeš. On odgovori: Vjerujem, da je Isus Krist Sin Božji.) I zapovjedi, da stanu kola, i siđoše oba na vodu, Filip i dvoranin, i krsti ga. A kad iziđoše iz vode, Duh Gospodnji uze Filipa, i više ga ne vidje dvoranin; nego radujući se otide putem svojim. A Filip se nađe u Azotu, i prolazeći propovijedao je ime G. N. I. K. svim gradovima, dok ne dođe u Cezareju.

Na stepenicama (Ps. 117, 24; 22, 23). Ovo je dan, koji nam je pripravio Gospod, kličimo i radujmo se. Kamen, koji odbaciše zidari, posta glava od ugla: to je učinio Gospod i divno je u očima našim. Aleluja, aleluja. Uskrsnuo je Krist, koji je sve stvorio i smilovao se rodu ljudskomu.

Posljednica, kao na Uskrs, str. 392.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (20, 11-18). U ono je vrijeme Marija Magdalena stajala napolju kod groba i plakala. Dok je

dakle plakala, sagnu se prema grobu, i vidje dva anđela gdje sjede u bijelim haljinama, jedan povrh glave, a drugi podno nogu, gdje je ležalo tijelo Isusovo. Oni joj kažu: Ženo, što plačeš? Kaže im: Uzeše Gospodina mojega, i ne znam, kamo ga položiše. Rekavši ovo obazre se natrag i vidi Isusa, gdje stoji, a nije znala da je Isus. Kaže joj Isus: Ženo što plačeš? koga tražiš? Ona misleći, da je vrtljar, kaže mu: Gospodine! ako si ga ti uzeo, kaži mi, gdje si ga metnuo, i ja ću ga uzeti. Kaže joj Isus: Marijo! A ona obazrevši se kaže mu hebrejski Rabboni (to znači: Učitelju moj!). Kaže joj Isus: Ne drži me čvrsto, jer još nisam uzašao k Ocu svome, nego idi k mojoj braći[1] i reci im: Uzlazim k Ocu svome i k Ocu vašemu, k Bogu svome i k Bogu vašemu. I otide Marija Magdalena i javi učenicima: Vidjela sam Gospodina i ovo mi je rekao.

Vjerujem.

Prikazanje (Izl. 13, 5). U dan svečani, veli Gospod, uvest ću vas u zemlju, kojom teče mlijeko i med, aleluja.

Tajna. Primi milostivo, molimo, Gospode, darove svojih naroda, da obnovljeni priznanjem Tvoga imena i krštenjem, dostignu vječno blaženstvo, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (I. Petr. 2, 9). Puče stečeni, naviještaj kreposti onoga, aleluja, koji vas pozva iz tame k divnom svijetlu svojemu, aleluja.

1 T. j. mojim apostolima.

Popričesna. Usliši, Gospode, naše molitve, da nam presveta izmjena našeg otkupljenja pruži pomoć za sadašnji život i uvede nas u vječne radosti, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Uskrsni petak.

Zbor kod sv. Marije kod mučenika.

Ulaz (Ps. 77, 53). Sigurno ih je vodio Gospod, aleluja, a neprijatelje je njihove pokrilo more, aleluja, aleluja, aleluja (Ps. 77, 1). Pripazi, puče moj, na zakon moj, čuj riječ usta mojih. Slava Ocu... Sigurno...

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji si ustanovio vazmene tajne za pomirenje ljudskog roda, daj dušama našim, da izvršujemo činom, što priznavanjem svetkujemo, po G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Petra apostola (I, 3, 18-22). Predragi! Krist je jedanput za grijehe naše umro, pravedan za nepravedne, da nas privede Bogu, ubijen doduše tijelom, ali oživljen Duhom. U njemu je sišao i propovijedao dušama, koje bijahu u tamnici. One nekada nisu vjerovale, kad ih je iščekivala strpljivost Božja u vrijeme Nojino, kad se gradio kovčeg, u kojem se malo, to jest osam duša, spasilo vodom. Slično i vas sada spasava, krštenjem, koje nije pranje nečistoće tjelesne, nego zavjet dobre savjesti Bogu, uskrsnućem Isusa Krista, koji je s de-

sne strane Bogu, otišavši na nebo, gdje mu se pokoravaju anđeli i vlasti i sile.

Na stepenicama (Ps. 117, 24-27). Ovo je dan, koji nam je pripravio Gospod, kličimo i radujmo se. Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje, Bog je Gospod, on nas je obasjao, aleluja, aleluja (Ps. 95, 10). Recite narodima, da Gospod kraljuje s drveta.

Posljednica, kao na Uskrs, str. 392.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (28, 16-20). U ono vrijeme pođe jedanaestorica učenika u Galileju na goru, kamo im zapovjedi Isus. I kad ga vidješe, pokloniše mu se, a jedni posumnjaše. Tada pristupi Isus i reče im: Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite dakle i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha svetoga; učeći ih, da drže sve, što sam vam zapovjedio. I evo ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta.

Vjerujem.

Prikazanje (Izl. 12, 14). Bit će vam dan za spomen, aleluja; da svetkujete svečani dan, posvećen Gospodu, od koljena do koljena, dan svečani dovijeka, aleluja, aleluja, aleluja.

Tajna. Primi, Gospode, umilostivljen žrtve, koje Ti prinosimo i za okajanje grijeha preporođenih i za ubrzanje nebeske pomoći, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (Mt. 28, 18, 19). Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji, aleluja; idite i naučajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, aleluja, aleluja.

Popričesna. Pogledaj, molimo, Gospode, na puk svoj i milostivo ga odriješi od vremenitih krivica, jer si ga se dostojao obnoviti vječnim tajnama, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Bijela subota.

Zbor kod sv. Ivana na Lateranu.

Ulaz (Ps. 104, 43). Izveo je Gospod puk svoj u klicanju, aleluja, i izabrane svoje u radosti, aleluja, aleluja. (Ps. 104, 1). Slavite Gospoda i zazivajte ime njegovo, naviještajte među narodima djela njegova. Slava Ocu... Izveo je...

Molitva. Dopusti, molimo, svemogući Bože, da mi, koji smo časno sproveli uskrsne svetkovine, po njima zaslužimo doći do radosti vječnih, po G. n.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Petra apostola (I, 2, 1-10). Predragi! Odbacite svaku zlobu, i svaku lukavštinu, i himbu, i zavist, i svako klevetanje. Želite kao novorođena djeca duhovnoga i čistoga mlijeka, da u njem uzrastete za spasenje, ako li ste okusili, da je blag Gospodin. Pristupite dakle k njemu, kamenu živome, koji je istina od ljudi odbačen, ali je od Boga izabran i predragocjen. I sami kao živo kamenje uzidajte se kao kuća duhovna i svećenstvo sveto, da prinosite žrtve duhovne, predrage Bogu po Isusu Kristu. Zato stoji u Pismu: »Evo stav-

ljam na Sionu kamen ugaoni, izabrani, dragocjeni, i koji vjeruje u njega, ne će se posramiti« (Is. 28, 16). Vama je dakle, vjernicima, na čast, a nevjernicima kamen, koji odbaciše graditelji, i taj posta glava od ugla, i kamen spoticanja, i pećina sablazni, na koji se spotiču, koji ne vjeruju riječi, na što su i određeni. Ali vi ste rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti narod, puk stečeni, da proglasite kreposti onoga, *koji vas pozva iz tame k divnom svijetlu svomu; koji nekad ne bijaste puk, a sad ste puk Božji,* koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani.

Aleluja, aleluja (Ps. 117, 24). Ovo je dan, koji nam je pripravio Gospod, kličimo i radujmo se! Aleluja. (Ps. 112, 1). Hvalite, djeco, Gospoda, hvalite ime Gospodnje.

Posljednica, kao na Uskrs, str. 392.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (20, 1-9). U ono vrijeme, u prvi dan sedmice, dođe Marija Magdalena na grob rano, dok je još bila tama, i vidi, da je kamen odvaljen od groba. Onda potrči i dođe k Šimunu-Petru i k drugome učeniku, koga je Isus ljubio, i kaže im: Uzeše Gospodina iz groba, i ne znamo, gdje ga metnuše. Iziđe dakle Petar i drugi učenik, i pođoše ka grobu. A trčali su oba zajedno, i drugi je učenik trčao brže od Petra i došao prije ka grobu. I sagnuvši se vidi platno, gdje leži, ali ne uđe. Dođe dakle i Šimun Petar idući za njim i uđe u grob, i vidi platno gdje leži, i ručnik, koji je bio na glavi njegovoj, gdje ne leži s drugim platnom, nego napose savit na jednom mjestu. Tada dakle uđe i drugi učenik, koji dođe prvi ka grobu, i vidje i vjerova, jer još nisu razumjeli Pisma, da mu je trebalo uskrsnuti od mrtvih.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 117, 26, 27). Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje; blagosivamo vas iz doma Gospodnjega, Bog je Gospod, on nas je obasjao, aleluja, aleluja.

Tajna. Dopusti, molimo, Gospode, da se uvijek ponosimo ovim vazmenim tajnama, te nam neprestano djelovanje našeg otkupljenja bude uzrokom vječnog veselja, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (Gal. 3, 27). Svi, koji ste se u Kristu pokrstili, Krista se obukli, aleluja.

Popričesna. Nahranjeni darom otkupljenja našega, molimo, Gospode, da se ovom pomoću vječnoga spasenja uvijek hrani živa vjera, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Bijela nedjelja.

Zbor kod sv. Pankracija.

Na osmi su dan po Uskrsu ili »Bijelu nedjelju« zamijenili novokrštenici svečane bijele haljine običnim odijelom. U Rimu su išli ophodom u crkvu sv. Pankracija, zaštitnika nedužnosti i čuvara prisege, da njegovim zagovorom mogu ostati vjerni krsnome zavjetu i tako sačuvati krsnu nevinost. Na to smjera i današnja molitva. Ulaz i Poslanica ističe novo rođenje djece Božje, a Poslanica i Evanđelje vjeru

u Isusa, prvorođenca Božjeg. Ulaz ima i pričesno značenje: kušajte, da je sladak Gospod, kao što je slatko *mlijeko* i med!

Ulaz (I. Petr. 2, 2). Kao *novorođena djeca* aleluja, budite željni duhovnoga i čistoga mlijeka, aleluja, aleluja, aleluja! (Ps. 80, 2). Radujte se Bogu, pomoćniku našemu, kličite Bogu Jakovljevu. Slava Ocu... Kao novorođena...

Molitva. Daj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji proslavismo uskrsne svetkovine, Tvojim ih darom zadržimo u vladanju i životu, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Ivana apostola (I, 5, 1,10). Predragi! Svaki, koji vjeruje, da je Isus Krist, od Boga je rođen, i svaki, koji ljubi Roditelja, ljubi i onoga, koji je Rođen od njega. Po tom znamo, da ljubimo djecu Božju, kad Boga ljubimo i činimo njegove zapovijedi. Jer je ovo ljubav Božja, da zapovijedi njegove držimo, i zapovijedi njegove nisu teške. Jer sve, što je rođeno od Boga, pobjeđuje svijet, i ovo je pobjeda, koja pobijedi svijet: vjera naša. Tko je, koji svijet pobjeđuje, osim onoga, koji vjeruje, da je Isus Sin Božji? Ovo je, koji dođe vodom i krvlju, Isus Krist, ne samo u vodi, nego u vodi i krvi; i Duh je, koji svjedoči, jer je Duh istina. Jer su trojica, što svjedoče (na nebu: Otac, Riječ i Duh sveti; i ova su trojica jedno. I troje je, što svjedoči na zemlji): Duh, i voda i krv, i ovo je troje jedno. Ako primamo svjedočanstvo ljudi, svjedočanstvo je Božje veće, jer je ovo svjedočanstvo Božje, što je svjedočilo za Sina svojega. Koji vjeruje u Sina Božjega, ima svjedočanstvo u sebi.

Aleluja, aleluja (Mt. 28, 7). U dan svoga uskrsnuća ići ću pred vama u Galileju, veli Gospod, aleluja. (Iv. 20, 26). Poslije osam dana dođe Isus, kad su vrata bila zatvorena i stade na sredinu među učenike svoje i reče: Mir vama, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (20, 19-31). U ono vrijeme, kad bi u veče onaj dan, *prvi po suboti,* i vrata bijahu zatvorena, gdje se bjehu učenici skupili od straha židovskoga, dođe Isus i reče im: *Mir vama!* I I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra. Onda se obradovaše učenici vidjevši Gospoda. I reče im opet: Mir vama! Kao što Otac posla mene, i ja šaljem vas. I ovo rekavši dahnu i reče im: Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehe, oprostit će im se; i kojima zadržite, zadržat će se.[1] A Toma, koji se zove blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe s njima, kad dođe Isus. Rekoše mu drugi učenici: Vidjesmo Gospoda. A on im reče: Dok ne vidim na rukama njegovim probotka od čavala, a ne metnem prsta svojega u mjesto od čavala, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova, ne ću vjerovati. *I poslije osam dana opet* bijahu učenici njegovi unutri, i Toma s njima. Dođe Isus, kad bijahu vrata zatvorena, i stade na sredinu i reče: Mir vama! Potom reče Tomi: Metni prst svoj ovamo i vidi ruke moje, i pruži

[1] Tim riječima naredio je tajnu pokore i postavio Apostole i njihove nasljednike za duhovne suce.

ruku svoju i metni u rebra moja i *ne budi nevjeran nego vjeran!* Toma odgovori i reče mu: Gospod moj i Bog moj![1] Reče mu Isus: Pošto me viđe, Toma, vjerova; *blago onima, koji ne vidješe, a vjerovaše.* A i mnoga druga čudesa učini Isus pred učenicima svojim, koja nisu pisana u knjizi ovoj; a ova su pisana, da vjerujete, da Isus jest Krist, Sin Božji, i da *vjerujući život imate* u ime njegovo.

Vjerujem.

Prikazanje (Mt. 28, 2, 4, 6). Anđeo je Gospodnji sašao s neba i rekao ženama: Uskrsnuo je onaj, koga tražite, kao što je rekao, aleluja.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, darove radosne Crkve i daruj plod vječnog veselja, kojoj si podao uzrok tolike radosti, po G. n.

Pričesna (Iv. 20, 27). Pruži ruku svoju i upoznaj mjesta od čavala i ne budi nevjeran, nego vjeran, aleluja, aleluja.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, Bože naš, da nam ove presvete tajne, koje si nam darovao za utvrđenje našeg preporoda, budu pomoć sada i vazda, po G. n.

II. nedjelja po Uskrsu.

Oduševljeni dobrotom Božjom i dirnuti prevelikom ljubavlju dobrog Pastira duša naših slavimo Gospoda i dajmo se hraniti nebeskom hranom!

---

[1] Toma poražen pada pred veličanstvom Uskrsnulog te kratko i jezgrovito naglauje Mesijansko i Božansko dostojanstvo Isusovo.

Ulaz (Ps. 32, 5-6). *Milosrđa je Gospodnjega* puna zemlja; riječju Gospodnjom utvrđena su nebesa, aleluja, aleluja (Ps. 32, 1). Radujte se, pravednici, u Gospodu, pravima dolikuje pohvala. Slava Ocu... Milosrđa...

Molitva. Bože, koji si poniznošću Sina svojega oboreni svijet podigao, vjernicima svojim vječno dopusti veselje: učini, da uživaju vjekovite radosti, koje si od nevolja vječne smrti izbavio, po istom G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Petra apostola (I, 2, 21-25). Predragi! Krist postrada za vas, i ostavi vama primjer, da idete za stopama njegovim; koji grijeha ne učini, niti se nađe lukavština u ustima njegovim. On nije vratio psovkom, kad su ga psovali, nije prijetio, kad je stradao, nego se povjerio Onome, koji pravedno sudi. On je grijehe naše sam iznio na tijelu svóme na drvo, da grijesima umremo i pravdi da živimo; njegovom ste modricom izliječeni. Jer bijaste kao *izgubljene ovce, ali sad se obratiste k pastiru i nastojniku duša svojih.*

Aleluja, aleluja (Lk. 24, 35). Prepoznali su učenici Gospoda u lomljenju kruha, aleluja. (Iv. 10, 14). Ja sam pastir dobri i poznajem ovce moje i one, koje su moje, poznaju mene, aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (10, 11-16). U ono vrijeme reče Isus farizejima: *Ja sam pastir dobri.* Dobri pastir daje život za ovce svoje. A najamnik i koji nije pastir, kome nisu ovce njegove, vidi vuka gdje

ide i ostavlja ovce i bježi; i vuk ih grabi i razgoni. A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce. Ja sam dobri pastir, i poznajem svoje, i moje poznaju mene. Kao što mene poznaje Otac, i ja poznajem Oca; i život svoj polažem za ovce svoje. I druge ovce imadem, koje nisu iz ovoga ovčinjaka, i one mi valja dovesti, i čut će glas moj; i bit će jedno stado i jedan pastir.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 62, 2, 5). Bože, Bože moj, k Tebi rano ranim i u Tvoje ime dižem ruke svoje, aleluja.

Tajna. Sveti prinos neka nam, Gospode, vazda prinese spasonosni blagoslov, da krepošću izvrši, što čini otajstvom, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (Iv. 10, 14). Ja sam pastir dobri i poznajem ovce moje i one, koje su moje, poznaju mene, aleluja, aleluja.

Popričesna. Podaj nam, molimo, svemogući Bože, da se vazda hvalimo Tvojim darom, kojim smo dostigli milost novoga života u Tebi, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Srijeda iza II. nedjelje po Uskrsu.

Svetkovina sv. Josipa, zaštitnika sv. Crkve.

Ulaz (Ps. 32, 21.). Pomoćnik je i zaštitnik naš Gospod, u njemu se raduje srce naše i u njegovu je svetom Imenu nada naša, aleluja, aleluja. (Ps. 79, 2.). Čuj, koji vladaš

Izraelom, koji vodiš Josipa kao ovčicu! Slava Ocu... Pomoćnik...

Molitva. Bože, koji si neizrecivom Providnošću dostojao se izabrati blaženog Josipa za zaručnika Majke svoje, podaj, molimo, da zaslužimo imati kao zagovornika u nebu, koga na zemlji štujemo kao zaštitnika, koji živiš i kraljuješ...

Čitanje knjige Postanka (49, 22-26.). Josip je stablo rodno, stablo kraj izvora, kojemu se grane raširiše po zidu. Ako su ga i ucvijelili ljuto, i izgrdili, i zavidjeli mu strijeljači, to ipak osta jak luk njegov, i spadoše okovi s mišica i ruku njegovih pomoću jakoga Boga Jakovljeva: i tako je postao pastir, kamen Izraelov. Bog Oca tvoga bio ti pomoćnik, i Svemogući te blagoslovio blagoslovima neba odozgo, blagoslovima bezdana ozdo, blagoslovima prsiju i utrobe. Blagoslovi Oca tvoga nadvisiše blagoslove njegovih otaca: dokle dođe želja bregova vječnih: neka budu nad glavom Josipovom, i nad tjemenom Nazarejca između braće njegove.

Aleluja, aleluja (Ps. 36). U kojoj me god nevolji zazovu, uslišat ću ih i bit ću uvijek zaštinik njihov, aleluja. Učini, Josipe, da živimo nevinim životom i čuvaj nas zato uvijek svojom zaštitom, aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (3, 21-23.). U ono vrijeme, kad se krsti sav narod i pošto je Ivan Isusa krstio, otvori se nebo i siđe sa njega Duh sveti kao golub u tjelesnom obliku i dođe glas s neba: Ti si Sin

moj ljubazni, ti si po mojoj volji! I sam je Isus imao, kada započe (javno djelovati) oko trideset godina i za njega su mislili, da je sin Josipov.

Vjerujem.

Prikazanje. (Ps. 147, 12, 13.). Hvali, Jeruzaleme, Gospoda, jer on utvrđuje prijevornice vrata tvojih, blagosiva sinove tvoje, aleluja.

Tajna. Uzdajući se u zagovor zaručnika presvete Majke Tvoje molimo, Gospode, milosrđe Tvoje, da učiniš, te naša srca prezru sve zemaljsko i uzljube Tebe, pravoga Boga, savršenom ljubavlju, koji živiš...

Predslovlje XII, str. 52.

Pričesna. (Mt. 1, 16.). A od Jakoba se rodi Josip, muž Marije, od koje je rođen Isus, koji se zove Krist, aleluja, aleluja.

Popričesna. Okrijepljeni izvorom nebeskoga dara molimo,Gospode, Bože naš, da kao što činiš, da uživamo zaštitu bl. Josipa, tako nas njegovim zaslugama i zagovorom učiniš i dionicima nebeske slave, po G. n.

III. nedjelja po Uskrsu.

Treća je, četvrta i peta nedjelja po Uskrsu neprekinuti odjek uskrsnoga aleluja. U Poslanicama nas opominje sv. Petar i sv. Jakov da se odvratimo od zla i da činimo dobro, kako se dostoji kršćaninu. Evanđelja su uzeta iz 16. poglavlja sv. Ivana: Isus obećaje apostolima Duha Svetoga i pripravlja ih na svoje Uzašašće.

Klonim li se svega, što je protivno kršćanskom imenu? Kako se vladam prama poglavarima?

Ulaz (Ps. 65, 1, 2). Poklikni Bogu sva zemljo, pjevajte psalme imenu njegovu, aleluja; dajte mu hvalu sa slavom, aleluja, aleluja, aleluja. (Ps. 65, 3.) Recite Bogu: kako su uzvišena djela Tvoja, Gospode! Radi velike slave Tvoje laskaju Ti neprijatelji Tvoji. Slava Ocu... Poklikni...

Molitva. Bože, koji pokazuješ svijetlo istine onima, što lutaju, da se uzmognu vratiti na stazu pravde, daj onima, koji se u kršćansku ispovijest broje, da odbace sve, što se protivi tomu imenu, a teže na ono, što mu dolikuje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Petra apostola (I, 2, 11-19). Predragi! molim vas kao strance i putnike, da se uzdržite od tjelesnih želja, koje vojuju na dušu. *Vladajte se dobro među poganima,* da bi za ono, za što vas opadaju kao zločince, promatrajući vaša dobra djela, slavili Boga u dan pohođenja. Pokoravajte se svakoj uredbi čovječjoj radi Gospodina: bilo kralju kao poglavici, bilo upraviteljima kao onima, koje on šalje da kazne zločince, a pohvale dobre. Jer je tako volja Božja, da dobrim djelima ušutkate neznanje bezumnih ljudi; kao slobodni, a ne da biste imali slobodu za pokrivač pakosti, nego kao sluge Božje. Sve poštujte, braću ljubite, Boga se bojte, kralja štujte. Sluge, pokoravajte se sa svim strahom gospodarima, ne samo dobrima i krotkima, nego i zlima. Jer je ovo milost u K. I. G. n.

Aleluja, aleluja (Ps. 110, 9). Gospod posta izbavljenje puku svojemu, aleluja. (Lk. 24, 46.) Trebalo je, da Krist trpi i uskrsne iz mrtvih i tako da uđe u slavu svoju. Aleluja.

† Slijedi sv. **evanđelje po Ivanu** (16, 16-22). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Malo, i više me ne ćete vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti, jer idem k Ocu. Onda rekoše neki od učenika njegovih među sobom: Što je to, što nam kaže: malo, i ne ćete me vidjeti, a opet malo, pa ćete me vidjeti, i idem k Ocu? Govorili su dakle: Što je to, što kaže: malo? ne znamo, što govori. Isus opazi, da su ga htjeli pitati, pa im reče: Zato li se zapitujete među sobom, jer sam rekao: Malo, i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti? Zaista, zaista vam kažem: vi ćete plakati i jaukati, a svijet će se radovati; vi ćete se žalostiti, ali će se vaša žalost okrenuti na radost. Žena kad rađa, ima žalost, jer je došao njezin čas, ali kad rodi dijete, ne sjeća se više muke od radosti, što se rodio čovjek na svijet. Tako i vi sad imate žalost, ali ću vas opet vidjeti, i radovat će se vaše srce, i vaše radosti nitko ne će od vas uzeti.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 145, 2). Hvali, dušo moja Gospoda; hvalit ću Gospoda za života svojega, psalme ću pjevati Bogu svojemu, dok me bude, aleluja.

Tajna. Ovim nam, Gospode, tajnama podaj, da kroteći želje zemaljske, naučimo se ljubiti nebeske. Po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.
Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (Iv. 16, 16). Malo, i ne ćete me vidjeti, aleluja; opet malo, pa ćete me vidjeti, jer idem k Ocu. Aleluja, aleluja.

Popričesna. Tajne, što ih primismo, molimo, Gospode, neka nas i duhovnim obnove okrepama i tjelesnim zaštite pomoćima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

IV. nedjelja po Uskrsu.

»Ljudskom srcu uvijek nešto treba, zadovoljno nikad posve nije: čim željenog cilja se dovreba, sto mu želja opet iz njeg klije« — doklegod hlepi za zemaljskim dobrima i užicima.

Ulaz (Ps. 97, 1, 2). Pjevajte Gospodu pjesmu novu, aleluja; jer je učinio divne stvari Gospod, aleluja; pred licem je narodâ objavio pravdu svoju, aleluja, aleluja, aleluja. (Ps. 97, 1.) Spasila nas desnica njegova, spasila nas ruka sveta njegova! Slava Ocu... Pjevajte...

Molitva. Bože, koji činiš, da duše vjernih Tvojih budu *jedne volje,* daj narodima svojim, da ljube *što Ti zapovijedaš,* da žele, što Ti obećavaš, te *u promjenama svjetskim srca naša prionu, gdje su prave radosti,* po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Jakoba apostola (1, 17-21). Predragi! Svaki dobri dar i svaki savršeni poklon odozgo je, silazeći od Oca zvijezda, u koga nema promjene ni sjene mijene. Dragovoljno nas porodi riječju istine,

da budemo neka prvina od njegovih stvorenja. Znate, ljubazna braćo moja, neka bude svaki čovjek brz da čuje, a spor da govori, i spor na srdžbu, jer srdžba čovječja ne čini pravde Božje. Zato odbacivši svaku nečistoću i ostatak zloće, u krotkosti primite usađenu riječ, koja može spasiti duše vaše.

Aleluja, aleluja (Ps. 117, 16). Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me Gospodnja uzvisi, aleluja. (Rim. 6, 9.) Krist uskrsnuvši od mrtvih više ne umire, smrt više ne vlada nad njime, aleluja!

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (16, 5-14). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Idem k onomu, koji me je poslao i nitko me od vas ne pita: Kuda ideš? Nego jer sam vam ovo kazao, žalosti se napuni vaše srce. Ali ja vam istinu kažem: Dobro je za vas, da ja otidem; jer ako ne otidem, tješitelj ne će doći k vama, ako li otidem, poslat ću ga k vama. I kad on dođe, osvjedočit će svijet o grijehu i o pravdi i o sudu. O grijehu, što ne vjeruju u mene; o pravdi, što idem k Ocu, i ne ćete me više vidjeti; o sudu, što je poglavica ovoga svijeta već osuđen. Još bih vam imao mnogo kazati, ali sad ne možete podnijeti. A kad on dođe, *Duh istine*, uputit će vas u svu istinu, jer ne će od sebe govoriti, nego što čuje, govorit će, i javit će vam buduće stvari. On će me proslaviti, jer će od mojega uzeti i javit će vama.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 65, 1, 12, 16). Poklikni Bogu sva zemljo, pjevajte pjesmu imenu njegovu, dođite i slušajte i kazivat ću vam, svi, koji se Boga bojite, koliko Gospod učini duši mojoj. Aleluja.

Tajna. Bože, koji si nas časnim sudjelovanjem kod ove žrtve učinio zajedničarima jednog previšnjeg Božanstva, podaj, molimo, kao što znamo Tvoju istinu, da je tako i dostojnim vladanjem dostignemo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (Iv. 16, 8). Kad dođe *Utješitelj, Duh istine*, on će pokarati svijet za grijeh i za pravdu i za sud, aleluja, aleluja.

Popričesna. Bliz nam budi Gospode, Bože naš, da se ovim, što vjerno primismo i očistimo od opačina i od svih pogibli izbavimo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

V. nedjelja po Uskrsu.

Kršćanstvo valja da zavlada čitavim čovjekom. Praktični kršćanin misli, čuvstvuje i radi uvijek onako, kako to Bog i sv. Crkva hoće i traži.

Ulaz (Isai, 48, 20). Radosnu riječ naviještajte, da se čuje, aleluja; naviještajte do na kraj zemlje: Oslobodi Gospod puk svoj. Aleluja, aleluja. (Ps. 65, 1, 2). Poklikni Bogu sva zemljo, pjesmu pjevajte imenu njegovu; dajte slavu hvali njegovoj. Slava Ocu... Radosnu riječ...

Molitva. Bože, od kojega sva dobra ishode, podaj moliteljima svojim, da po Tvojemu nadahnuću što je pravo mislimo, i po Tvojoj upravi i *činimo*, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Jakoba apostola (1, 22-27). Predragi! Budite *izvršitelji riječi*, a ne samo slušači, varajući sami sebe. Jer ako tko sluša riječ, a ne izvršuje, on je sličan čovjeku, koji promatra naravsko lice svoje u ogledalu. On se ogledao, pa otišao, i odmah zaboravio, kakav je bio. Ali koji uroni u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, te ne bude zaboravni slušač, nego izvršitelj djela, onaj će biti blažen u djelu svojemu. Ako tko misli, da je pobožan, a ne zauzdava jezika svojega, nego vara srce svoje, njegova je pobožnost isprazna. Pobožnost čista i neokaljana pred Bogom i Ocem jest ova: zauzeti se za sirote i udovice u njihovoj nevolji, i držati sebe neokaljana od svijeta.

Aleluja, aleluja. Uskrsnuo je Krist i zasja nama, koje otkupi krvlju svojom, aleluja (Iv. 16, 28). Izišao sam od Oca i došao na svijet; opet ostavljam svijet i idem k Ocu, Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (16, 23-30). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Zaista, zaista vam kažem, ako što uzištete od Oca mojega u ime moje, dat će vam. Dosad ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primit ćete, da radost vaša bude potpuna. Ovo vam govorih u pričama. Dolazi čas, kad vam više ne ću govoriti u pričama, nego ću vam otvoreno javiti za Oca. U onaj ćete dan moliti u moje ime, i ne kažem vam, da ću ja moliti Oca za vas; Jer sâm Otac ljubi vas, jer vi ste mene ljubili i vjerovali, da sam od Boga izišao. Izišao sam od Oca, i došao na svijet, i idem k Ocu. Rekoše njegovi učenici: Eto, sad otvoreno govoriš i ne kažeš nikakve priče. Sad znademo, da sve znaš, i ne treba ti, da te tko pita; zato vjerujemo, da si od Boga izišao.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 65, 8, 9, 20). Blagosivajte, narodi, Boga našega, i razglasite hvalu njegovu. On je duši mojoj darovao život i nije dao, da mi se omaknu noge. Blagoslovljen Gospod, koji nije uklonio molitve moje, ni milosrđa svojega od mene, Aleluja.

Tajna. Primi, Gospode, molitve vjernih s prinosima žrtava, da ovim službama pobožne odanosti u nebesku slavu prijeđemo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (Ps. 95, 2). Pjevajte Gospodu, aleluja; pjevajte Gospodu i blagosiljajte ime njegovo, naviještajte iz dana u dan spasenje njegovo, aleluja, aleluja.

Popričesna. Udijeli, Gospode, nama, koji smo nasićeni krepošću nebeskoga stola, da žudimo što je pravo, i žuđeno da primimo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Prosni dani.

Ova se sv. misa čita u ljubičastoj boji 25. travnja i sva 3 dana prije Uzašašća Gospodinova. Prije sv. mise pjevaju se u procesiji litanije Sviju Svetih.

Svetkovanje je prosnih dana uveo oko polovice V. vijeka sv. Mamerto, biskup u Vienni u Franceskoj. Vladari i carevi, tako n. pr. Karlo Veliki, svećenstvo i puk, išli su bosonogi u ophodu da kao prosjaci od Gospoda isprose potrebne milosti za vječni i vremeniti život.

Na mnogim se mjestima blagosilju danas polja i usjevi. Bez Božjega je blagoslova zaludu sav rad i muka naša. Molimo danas pobožno: kruh naš svagdanji daj nam, Gospode!

Ulaz (Ps. 17, 7). Uslišao je iz hrama svoga svetoga glas moj, aleluja; i vapaj je moj dopro do uha njegova, aleluja, aleluja (Ps. 17, 2). Ljubim Te, Gospode, kreposti moja; Gospod je tvrđava moja i utočište moje i izbavitelj moj. Slava Ocu... Uslišao je...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da se u tjeskobi svojoj uzdamo u Tvoju blagost, te nas Tvoja zaštita uvijek obrani od svih protivnosti, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Jakoba apostola (5, 16-20). Predragi! Ispovijedajte dakle jedan drugomu grijehe i molite se jedan za drugoga, da ozdravite. Mnogo može ustrajna molitva pravednoga. Ilija bijaše čovjek podvržen istim bijedama kao i mi, i vruće se molio, da ne bude kiše, i nije padala kiša na zemlji tri godine i šest mjeseci. I opet se pomolio, i nebo dade kišu, i zemlja iznese rod svoj. Braćo! ako tko među vama zaluta od istine i obrati ga tko, neka znade, da će onaj, koji obrati grješnika s krivog puta njegova, spasiti dušu njegovu od smrti i pokriti množinu grijeha.

Aleluja (Ps. 117, 1). Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovijeka milosrđe njegovo.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (11, 5-13). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Koji od vas da ima prijatelja, i otide mu u ponoći i reče mu: Prijatelju, uzajmi mi tri hljeba, jer mi dođe prijatelj moj s puta, i nemam mu što postaviti. A on iznutra da odgovori: Ne uznemiruj me! već su vrata zatvorena, djeca moja i ja počivamo, ne mogu ustati i dati ti. Kažem vam, ako i ne ustane, da mu dade zato, što mu je prijatelj, ali poradi navaljivanja njegova ustat će i dat će mu, kolikogod treba. I ja vam kažem: Molite, i dat će vam se; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se. Jer svaki, koji moli, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvara mu se. Koji sin od vas da u oca zamoli kruha, zar će mu dati kamen? ili ribu, zar će mu mjesto ribe dati zmiju? Ili ako zamoli jaje, zar će mu dati štipavca? Kad dakle vi, koji ste zli, znate dobre dare davati djeci svojoj, koliko će više Otac vaš nebeski dati Duha svetoga onima, koji mole u njega.

Prikazanje (Ps. 108, 30, 31). Hvalit ću Gospoda veoma ustima svojima i usred mnogih slavit ću ga, jer stade s desne strane ubogomu, da bi spasao dušu moju od onih, koji je gone. Aleluja.

Tajna. Ovi prinosi, Gospode, razriješili okove naše zloće i priklonili nam darove Tvojega milosrđa, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 46.

Predslovlje V. str. 48.

Pričesna (Lk.z 11, 19, 10). *Molite i dat će vam se;* tražite i naći ćete, kucajte i otvorit će vam se; jer svaki, koji moli, prima, i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvara mu se. Aleluja.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, prati naše zavjete milom prijaznošću, da porastemo u Tvojoj ljubavi, dok u nevolji primamo Tvoje darove, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 69.

Navečerje Spasova.

Misa kao u V. nedjelju po Uskrsu, str. 421—423; druga molitva od prosnih dana, str. 424—426, treća o bl. Dj. M., str. 37, 46, 69. **Poslanica** kao na blagdan sv. Šimuna i Jude, 28. X., te **Predslovlje V.** str. 48.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (17, 1-11). U ono vrijeme, podignuvši Isus oči na nebo reče, Oče! Dođe čas, proslavi Sina svojega, da i Sin Tvoj proslavi Tebe: Kao što si mu dao vlast nad svakim tijelom, da svemu, što si mu dao, dade život vječni. A ovo je život vječni: da poznaju Tebe, jedinoga, pravoga Boga i koga si poslao, Isukrsta. Ja Tebe proslavih na zemlji: djelo dovrših, koje si mi dao, da učinim: i sad proslavi Ti mene, Oče, kod Tebe istom slavom, koju imadoh kod Tebe prije nego svijet postade. Ja objavih ime Tvoje ljudima, koje si mi dao od svijeta. Tvoji bijahu, pa si ih meni dao: i riječi Tvoje opslužiše. Sad upoznaše, da je sve, što si mi dao, od Tebe: jer riječi, koje si dao meni, dadoh njima: i oni primiše i poznadoše istinito, da od Tebe iziđoh, i vjerovaše, da si me Ti poslao. Ja se za njih molim, ne molim se za svijet, nego za ove, koje si mi dao, jer su Tvoji: i moje je sve Tvoje, i Tvoje moje je: i proslavih se u njima. I više nijesam na svijetu, i ja idem k Tebi.

Spasovo.

Zbor kod sv. Petra.

Četrdeseti je dan poslije Uskrsnuća ostavio Spasitelj apostole da mjesto njega vladaju Crkvom katoličkom, a on je sam uz slavospjev anđeoskih korova uzašao na nebo. Radujmo se slavlju Isusovu, koji je kao predstavnik roda ljudskoga pošao na nebo, da nama pripravi stan. Isusovo slavlje jest slavlje čitavoga roda ljudskoga. Radi grijeha bili su isključeni svi ljudi od vječnog blaženstva. No Isus je na križu dao zadovoljštinu svome nebeskome Ocu, koji je za uzvrat otvorio vrata nebeskog kraljevstva svima, koje sv. krst i pokora učini dionicima zasluga Isusovih. Zahvaljuj Isusu, raduj se i misli na nebo. Gore srca!

Pridružimo se svi Majci Božjoj i apostolima i pripravimo se pobožnom devetnicom za dolazak Duha Svetoga.

O Spase roda ljudskoga,
Miline puni Isuse,
Ti stvorče svijeta novoga
I svijetlo svih, što ljube Te!

Što milosna Te nagnalo,
Da grijehe naše preuzmeš,
I smrt podneseš nedužan,
Od smrti nas da izbaviš?

U paklen bezdan prodireš,
I skidaš lance sužnjima,
U slavlju kao pobjednik
Uz desnu sjediš Očevu.

Dobrota neka gane te,
Da naše krivde popraviš,
I blaženstvom nas nadariš,
Da tvoje lice gledamo.

Ti vođ i put si u nebo,
O budi živa želja nam,
I radost naša kroz suze,
I slatka naša nagrada! Amen

Ulaz (Dj. Ap. 1, 11). Ljudi Galilejci, šta stojite gledajući na nebo? Aleluja. Ovaj Isus, koji se od vas uznio na nebo, tako će doći, kao što ste gledali, Aleluja, aleluja, aleluja. (Ps. 46, 2.) Svi narodi plješćite rukama, pokliknite Bogu glasom radosnim. Slava Ocu... Ljudi...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji vjerujemo, da je Jedinorođeni Tvoj, Otkupitelj naš, na današnji dan *uzašao na nebesa, i sami duhom u nebesima obitavamo.* Po istom Gospodu...

Čitanje Djela Apostolskih (1, 1-11). Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, o Teofile, što je Isus činio i učio do dana, kad se uzdigao; a svojim apostolima, koje izabra Duhom svetim, dao zapovijedi. Njima se i poslije muke pokaza živ mnogim dokazima, javljajući im se četrdeset dana i govoreći o kraljevstvu Božjem. I jedući s njima zapovjedi im, da ne idu iz Jeruzalema, nego da čekaju obećanje Očevo, koje čuste od mene. Jer dok je Ivan krstio vodom, vi ćete se

krstiti Duhom svetim, ne dugo poslije ovih dana. Oni su ga dakle, koji se sabraše, pitali: Gospodine! Hoćeš li u ovo vrijeme obnoviti kraljevstvo Izraelsko? On im odgovori: Nije vaše, da znadete vremena ili časove, koje je Otac odredio vlašću svojom; nego ćete primiti silu, kad dođe na vas Duh sveti, i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu i po svoj Judeji i Samariji i do kraja zemlje. I kad to reče, vidješe oni, gdje se podiže, i uze ga oblak iz očiju njihovih. A kad su nepomično gledali za njim, gdje ide na nebo, gle, dva čovjeka stadoše kraj njih u bijelim haljinama, te im rekoše: Ljudi Galilejci! Šta stojite gledajući na nebo? Ovaj Isus, koji se od vas uznio na nebo, tako će doći, kao što ste gledali, gdje ide na nebo.

Aleluja, aleluja (Ps. 46, 6). *Uzađe Bog* u klikovanju, i Gospod uz glas trube, Aleluja. (Ps. 67, 18, 19). Gospod na Sinaju u svetinji *uzlazi* u visinu vodeći roblje. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Marku** (16, 14-20). U ono vrijeme javi se Isus jedanaestorici, kad bijahu za stolom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrdoću srca, što ne vjerovaše onima, koji su vidjeli, da je uskrsnuo, i reče im: Idite po svemu svijetu i propovijedajte evanđelje svakomu stvorenju! Koji uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se; a koji uznevjeruje, osudit će se. A za onima, koji uzvjeruju, ovi će znaci ići: U ime moje izgonit će vragove; govorit će novim jezicima; zmije će uzimati; ako i što smrtno popiju, ne će im nauditi; na bolesnike metat će

ruke, i ozdravljat će. I Gospod Isus, pošto im izgovori, *uze se na nebo, i sjedi Bogu s desne strane.* A oni otišavši propovijedaše svagdje i Gospod ih je potpomagao i riječ potvrđivao znacima, što su išli za njima.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 46, 6). *Uziđe Bog* u klikovanju, Gospod uz glas trube. Aleluja.

Tajna. Primi, Gospode, darove, što Ti ih prinosimo o slavnom uzašašću Sina Tvojega, da se od sadašnjih pogibli oslobodimo i do vječnoga dopremo života, po istom Gospodinu...

Predslovlje VI. str. 49.[1]

Pričesna (Ps. 67, 33, 34). Pjevajte Gospodu, koji *uziđe nad nebesâ, nebesa iskonska,* aleluja.

Popričesna. Podaj nam, molimo, svemogući i milostivi Bože, da primivši, što treba uzimati, vidljivim tajnama, i nevidljivim učinkom postignemo, po G. n.

Nedjelja u osmini Spasova.

Spasitelj je uzašao na nebo, ali nas nije ostavio same. Poslat će nam s neba Duha Svetoga Tješitelja. A i On je sam među nama do konca svijeta u presv. oltarskoj tajni. Uzdajmo se u Božju pomoć i pođimo često k stolu Gospodnjemu, osobito, kad nas svijet progoni ili tište nevolje.

Nebeski Kralju vječiti,
Otkupitelju vjernika,
Što smrt na križu pogubi
I beskrajno se proslavi!

[1] Ovo se Predslovlje moli u svoj osmini sve do navečerja Duhova.

Put kraja krećeš zvjezdanog
Da svijetom vladat započneš
Gospodujuć po ovlasti
Ne čovječjoj, već Očevoj.

I do tri evo svijeta se,
Nebeski, zemni, podzemni,
Podložiše i ponizno
Pokloniše se pred tobom.

Zapanjuju se anđeli,
Gdje kob se ljudska okreće:
Gle, grješnom tijelu dođe spas
Po tijelu Boga-Čovjeka.

O budi našom radosti
I plaćom našom na nebu,
Ti, koji svijetom upravljaš,
Od svjetskih slasti miliji!

Svom dušom Tebe molimo:
Oprosti nam opačine,
I ù vis k sebi srca nam
Privuci višnjom milosti.

Pa kada na obláku se
Ko Sudac javiš iznenad',
Oprostit jad ćeš zaslužen,
Povratit vijenac izgubljen.

Sva slava Tebi, Isuse,
Koj povrati se u nebo,
Sa Ocem, Duhom preblagim
U vječne vijeke vjekova. Amen.

Ulaz (Ps. 26, 7-8). Čuj, Gospode, glas moj, kojim k Tebi vapijem, aleluja; Tebi govori srce moje, Tebe traži lice moje, lice Tvoje, Gospode, tražim: ne odvrati od mene lica svojega, aleluja, aleluja. (Ps. 26, 1.) Gospod je svjetlost moja i spasenje moje, koga da se bojim? Slava Ocu... Čuj, Gospode...

Molitva. Svemogući, vječni Bože, daj, da Ti vazda budemo i pobožnom voljom odani i da iskrenim srcem služimo Tvojemu veličanstvu, po G. n.

Spominje se osmina Spasova, kao na str. 428.

Čitanje poslanice bl. Petra apostola (I, 4, 7-11). Predragi! Budite mudri i bdijte u molitvama. Prije svega ljubite gorljivo jedan drugoga, jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha. Budite gostoljubivi među sobom bez mrmljanja. Poslužujte jedan drugoga svaki onim darom, koji je primio, kao dobri upravitelji mnogovrsne milosti Božje. Ako tko govori, (neka govori) riječi Božje; ako tko služi, (neka služi) po jakosti, koju Bog daje, da se u svemu slavi Bog po Isusu Kristu, Gospodu našem.

Aleluja, aleluja (Ps. 46, 9). Zavlada Gospod svim narodima; Bog sjedi na prijestolu svetomu svojemu, aleluja. (Iv. 14, 18.) Ne ću vas ostaviti sirote, doći ću k vama, i radovat će se srce vaše, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (15, 26-27; 16, 1-4). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Kad dođe tješitelj, kojega ću vam poslati od Oca, Duh istine, koji od Oca izlazi, on će svjedočiti za mene. I vi ćete svjedočiti, jer ste sa mnom od početka. Ovo sam vam rekao, da se ne sablaznite. Izopćit će vas iz zbornice, pače dolazi vrijeme, kad će svaki, koji vas ubije, misliti, da Bogu službu čini. I ovo će vam činiti, jer ne poznaju ni Oca, ni mene. Nego sam vam ovo kazao, kad dođe vrijeme, da se sjetite toga, da sam vam ja kazao.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 46). Uziđe Bog u klikovanju i Gospod uz glas trublje, aleluja.

Tajna. Neka nas očiste, Gospode, neoskvrnjene žrtve i neka dadu dušama našim snagu višnje milosti, po G. n.

Spominje se osmina Spasova, kao na str. 430.

Predslovlje V. str. 49.

Pričesna (Iv. 17, 12, 13, 15). Oče, dok bijah s njima, ja čuvah one, koje si mi dao, aleluja, a sad dolazim k Tebi; ne molim te, da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih čuvaš od onoga, koji je zao, aleluja, aleluja.

Popričesna. Primivši, Gospode, presvete darove, daj, molimo Te, da Ti vazda ostanemo zahvalni, po G. n.

Spominje se osmina Spasova, kao na str. 430.

Navečerje Duhova.

Zbor kod sv. Ivana na Lateranu.

U kršćanskoj se starini dijelio sv. krst i u navečerje Duhova, osobito onim katekumenima, koji su bili bolešću ili drugim razlozima spriječeni, da budu kršteni u navečerje Uskrsa. Zato se i danas još u župnim crkvama obavlja sličan obred kao na veliku subotu. Najprije se čitaju proroštva, zatim se blagosilje voda u krsnom studencu, a na povratku se pjevaju skraćene litanije sviju svetih. Onda slijedi misa. Ulaz se moli samo u tihim misama.

Proročanstvo I. (kao III. od velike subote, str. 368.)

Pomolimo se! Bože, koji si u činu sluge svoga Abrahama ljudskom rodu podao primjer poslušnosti, dopusti nam, da slomimo

zloću naše volje i da u svemu ispunjamo pravdu Tvojih zapovijedi, po G. n.

Proročanstvo II. (kao IV. od velike subote, str. 370.).

Zavlaka (str. 371.)

Pomolimo se! Bože, koji si nam svjetlošću novoga zavjeta osvijetlio čudesa, izvršena u prvo doba, te je Crveno more predznak svetoga vrutka, a narod, izbavljen od egipatskog sužanjstva, označuje tajne kršćanskog puka; podaj, molimo, da se svi narodi preporode dioništvom Tvojega Duha, zaslugom svoje vjere sudjelujući u prednosti izraelskog puka, po G. n. I. Kr...., u jedinstvu istoga Duha Svetoga.

Proročanstvo III. (str. 378.)

Zavlaka (str. 378.)

Pomolimo se! Bože, slavo vjernih i živote pravednih, koji si po sluzi svome Mojsiju i nas poučio svetom pjesmom, izvrši nad svim narodima dar svojeg milosrđa i daruj blaženstvo, odvrati strah, te ono, što je rečeno za kaznu, prijeđe u okrepu, po G. n.

Proročanstvo IV. (kao VIII. od velike subote, str. 376.)

Zavlaka (str. 377.).

Pomolimo se! Svemogući, vječni Bože, koji si po Jedinorođenomu Sinu svomu pokazao, da paziš Crkvu svoju blago njegujući svaku lozu, koja donosi plod u Kristu, Sinu Tvomu, da donese obilniji plod: molimo Te, da vjerne Tvoje, koje kao da si poput vinograda vrutkom krštenja prenio iz Egipta, nikakav trn grijeha ne svlada, nego da okrijepljeni posvećenjem Duha Tvojega, budu uvijek bogati plodom, po istom G. n.... u jedinstvu istog...

Proročanstvo V. (kao VI. od velike subote, str. 373.)

Pomolimo se! Bože, koji si nam po proročkim ustima zapovijedio, da ostavimo zemaljsko i da težimo za vječnim, podaj slugama svojim, da nebeskim nadahnućem uzmognemo izvršiti, što smo spoznali, da Ti zapovijedaš, po G. n.

Proročanstvo VI. (str. 375.)

Pomolimo se! Gospode, Bože silni, koji obnavljaš propalo i čuvaš obnovljeno, umnažaj narode, koji se obnavljaju posvetom u imenu Tvomu, da Tvoje nadahnuće uvijek upravlja svima, koje pere sveto krštenje, po G. n.

Zavlaka (Ps. 41, 2—4). Kao što čezne jelen za izvor-vodom, tako čezne duša moja za Tobom, o Bože! Žeđa duša moja Boga jakoga, živoga; kad ću doći i pokazati se pred licem Božjim? Suze su mi kruh danju i noću, kad mi govore svaki dan: gdje je Bog Tvoj?

Pomolimo se! Dopusti, molimo, svemogući Bože, da mi, koji svetkujemo svečanost dara Duha Svetoga, raspaljeni nebeskim željama, žeđamo izvor života, po G. n. ... u jedinstvu istoga Duha...

Misa.

Ulaz (Ezek. 36, 23-26). Kada me budete častili, skupit ću vas iz svih zemalja i izlit ću na vas čistu vodu i očistit ćete se od

svih zloća svojih; i dat ću vam duh novi, aleluja, aleluja. (Ps. 33, 2.) Blagosivam Gospoda u svako vrijeme, uvijek je hvala njegova u ustima mojim. Slava Ocu ... Kad me budete ...

Gospode pomiluj, Slava.

Pomolimo se! Podaj, molimo, svemogući Bože, da nad nama zasja sjaj jasnosti Tvoje i da svijetlo Tvoje svjetlosti rasvjetljenjem Duha Svetoga učvrsti srca onih, koji su Tvojom milošću preporođeni, po G. n. ... u jedinstvu istoga Duha ...

Čitanje Djela Apostolskih (19, 1—8). U one dane, dok je Apolon bio u Korintu, prođe Pavao gornje krajeve, dođe u Efez, nađe neke učenike i upita ih: Jeste li primili Duha Svetoga, kad ste postali vjernici? Oni mu odgovoriše: Nismo ni čuli, da ima Duh Sveti. On reče: Na što se dakle krstiste? Oni rekoše: Na krštenje Ivanovo. Tada reče Pavao: Ivan je krstio krštenjem pokore govoreći narodu, da vjeruju u onoga, koji će za njim doći, t. j. u Isusa. Čuvši to, krstiše se u ime Gospodina Isusa. I kad Pavao metnu na njih ruke, siđe na njih Duh Sveti, i stadoše govoriti jezicima i proricati. A bilo ih je svih oko dvanaest ljudi. Zatim uđe u zbornicu i govorio je slobodno tri mjeseca, učeći i uvjeravajući o kraljevstvu Božjem.

Aleluja (Ps. 106, 1). Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je vječno milosrđe njegovo.

Zavlaka (Ps. 116, 1, 2). Hvalite Gospoda sva plemena, hvalite ga svi narodi, jer je silno nad nama milosrđe njegovo i istina Gospodnja ostaje dovijeka.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu** (14, 15-21). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Ako me ljubite, opslužujte moje zapovijedi. A ja ću moliti Oca, i dat će vam drugoga Utješitelja, da ostane s vama na vi'eke, Duha istine, koga svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga znade. A vi ćete ga poznati: jer će ostati kod vas, i u vama će biti. Ne ću vas ostaviti sirote: doći ću k vama. Još malo: i svijet me više ne će vidjeti. A vi ćete me vidjeti, jer ja živim, i vi ćete živjeti. U onaj ćete dan vi doznati, da sam ja u Ocu svojemu, i vi u meni, i ja u vama. Tko ima zapovijedi moje, i opslužuje ih: on je onaj, koji me ljubi. A koji ljubi mene, ljubit će ga Otac moj; i ja ću ga ljubiti, i objavit ću mu sebe.

Prikazanje (Ps. 103, 30, 31). Šalješ Duh svoj i postaju i obnavljaš lice zemlje; neka je dovijeka slava Gospodnja, aleluja.

Tajna. Posveti, molimo, Gospode, prikazane darove i očisti srca naša rasvjetljenjem Duha Svetoga, po G. n. ... u jedinstvu istoga Duha ...

Predslovlje VI. str. 49.

Pričesna (Iv. 7, 37, 39). U posljednji veliki dan blagdana govoraše Isus: Tko vjeruje u mene, rijeke će žive vode proteći iz njega. A ovo reče za Duha, kojega su imali primiti oni, koji vjeruju u njega, aleluja, aleluja.

Popričesna kao na Duhove, str. 442.

Duhovi.

Zbor kod sv. Petra.

U obliku je gorućih jezika sašao Duh Sveti nad apostole, da užge i utvrdi njihovu požrtvovnu ljubav. Zato se danas čita sv. misa u crvenom odijelu. Za spomen dolaska Duha Svetoga dijele danas biskupi u svojim stolnim crkvama sv. potvrdu, koja nas čini vojnicima Kristovim i, djelomice, saradnicima u apostolstvu spasavanja ljudskih duša. Za spomen, što je na današnji blagdan oko 3000 ljudi vjerovalo riječima sv. Petra i poslušalo njegov poziv da se pokrste, dijeli i danas još sv. Crkva na Duhove svečanim naćinom sv. krst.

Obnovimo danas krsni zavjet i prisegu vjernosti Kralju našem i molimo Duha Svetoga, da s njegovom pomoću ustrajemo u borbi za kraljevstvo Kristovo u dušama našim, u našim porodicama i u svemu privatnom i javnom životu, do slavne pobjede svih neprijatelja Kristova mira i slave.

O dođi, Tvorče, Duše Svet,
Pohodi duše kršćanske,
Poteci višnjom milosti
U grudi, što ih satvori!

Ti nazivaš se Tješitelj,
Blagòdat Boga svèvišnjeg,
Vir živi, oganj, milinje
I pòmazanje duhovno.

Darova sedam razdaješ,
Ti prste desne Očeve,
Od vječnog Oca obećan
Ti puniš usta besjedom.

Zapáli svijetlo u srcu,
Opòji dušu ljubavlju,
U nemoćima tjelesnim
Potkrepljuj nas bez prestanka.

Dušmana od nas otjeraj
I postojani mir nam daj,
Isprèd nas idi, vodi nas,
Da svakog zla se klonimo.

Daj Oca da upoznamo
I Krista, Sina njegova,
I u te Duha njihova
Da vjerujemo sveudilj.

Sva slava Ocu vječnomu
I uskrslomu Sinu mu
Sa Duhom punim utjehe
Nek bude sad i uvijeke. Amen.

Ulaz (Mudr. 1. 7). *Duh Gospodnji napunja svemir,* Aleluja; i onaj, koji sve obuhvaća, čuje svaku riječ, Aleluja, Aleluja, Aleluja (Ps. 67, 2). Neka ustane Bog i neka se rasprše njegovi neprijatelji, neka bježe od njegova lica, koji mrze na nj. Slava Ocu... Duh Gospodnji.

Molitva. Bože, koji si današnji dan poučio srca vjernika rasvijetljenjem Svetoga Duha, daj, da mi u tom Duhu što je pravo razumijemo i njegovu utjehu uvijek uživamo. Po Gospodinu našem... u jedinstvu istoga Duha...

Čitanje djela apostolskih (2, 1—11). Kad se navršilo pedeset dana, bijahu svi učenici zajedno na istom mjestu. I najedamput postade šum s neba, kao kad puše silan vjetar, i *napuni svu kuću, gdje su sjedjeli.* I pokazaše im se *razdijeljeni jezici kao od vatre* i sjede po jedan na svakog od njih, i

napuniše se svi Duha Svetoga, i stadoše govoriti tuđim jezicima, kako im je Duh Sveti davao da govore. A u Jerusalemu su stanovali Židovi, ljudi pobožni iz svakoga naroda, koji je pod nebom. A kad postade ovaj glas, skupi se mnoštvo i uzbuni se, jer je svaki od njih slušao, gdje oni govore njegovim jezikom. Svi se stanu diviti i čuditi govoreći: Nisu li ovi svi, što govore, Galilejci, pa kako mi čujemo svaki svoj jezik, u kom smo se rodili? Parćani i Međani, i Elamljani i stanovnici iz Mesopotanije, iz Judeje i Kapadocije, iz Ponta i Azije, iz Frigije i Pamfilije, iz Egipta i iz krajeva Libijskih, što su oko Cirene i pridošlice Rimljani i Židovi i požidovčeni, i Krećani i Arapi; čujemo ih gdje naviještaju našim jezicima veličanstvena djela Božja.

Aleluja! (Ps. 103, 30). Šalješ Duh svoj, i postaju i obnavljaš lice zemlje.

Ovdje se poklekne.

Dođi Duše sveti, napuni srca svojih vjernih i zapali u njima oganj svoje ljubavi.

Posljednica.

Dođi, Duše presveti,
Sa neba nas posjeti
Zrakom svoje milosti.

Dođi, Oče ubogih
Davaoče dara svih,
Dođi, srca svjetlosti.

Utjeho za svaki bol,
Goste duši sladak tol',
Okrepe nam viru tih.

Umornima odmore,
U vrućini lahore,
Razgovore žalosnih.

Sjaju svijetla blaženog,
Sjaj u zboru puka svog,
Napuni nam dušu svu.

Bez Božanstva Tvojega
Čovjek je bez ičega,
Tone sav u crnom zlu

Nečiste nas umivaj,
Suha srca zalivaj
Vidaj rane ranjenim.

Mekšaj ćudi kamene,
Ogrij grudi ledene,
Ne daj nama putem zlim.

Svim, što vjeru imaju,
Što se u Te ufaju,
Sedam svojih dara daj.

Daj pošteno življenje,
Daj duševno spasenje,
Daj vjekovit svima raj. Amen. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (14, 23—31). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Tko mene ljubi, moju će riječ držati, i Otac će moj ljubiti njega, i k njemu ćemo doći i kod njega ćemo se nastaniti. Tko ne ljubi mene, riječi mojih ne drži. A riječ, koju čujete, nije moja, nego Oca, koji me je poslao. Ovo sam vam kazao, dok sam s vama. *A tješitelj Duh Sveti, koga će Otac*

poslati u ime moje, on će vas naučiti svemu, i napomenut će vam sve, štogod sam vam rekao. Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam, ne dajem vam ja, kao što svijet daje. Neka se ne plaši srce vaše, i neka se ne boji. Čuste, da sam vam ja kazao: Idem, i doći ću k vama. Kad biste me ljubili, onda biste se radovali, što idem k Ocu, jer je Otac veći od mene. I sad sam vam kazao, prije nego li se dogodi, da vjerujete, kad se dogodi. Već ne ću mnogo govoriti s vama, jer dolazi poglavica ovoga svijeta, ali na meni nema ništa. Nego da pozna svijet, da ljubim Oca, i kako mi je zapovijedio Otac, onako činim.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 67, 29, 30). Utvrdi, Bože, što si djelovao u nama; neka dođu kraljevi i prinesu Ti darove u Tvojem hramu u Jeruzalemu.

Tajna. Molimo, Gospode, posveti prikazane darove i očisti naša srca prosvijećenjem Duha Svetoga, po G. n. I. K.

Predslovlje VI. str. 49.

Pričesna (Dj. ap. 2, 2, 4). Najedamput postade šum s neba kao da puše silan vjetar i napuni svu kuću gdje su sjedili, Aleluja; i napuniše se svi Duha Svetoga naviještajući veličanstvena djela Božja. Aleluja, Aleluja.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, da dolazak Duha Svetoga očisti naša srca i oplodi ih nutarnjom blagošću svoje rose. Po G. n. I. K.... u jedinstvu istoga Duha...

Duhovski ponedjeljak

Zbor kod sv. Petra u okovima.

Ulaz (Ps. 80, 17). Nahranio ih je najboljom pšenicom, aleluja, i medom iz stijene nasitio ih je, aleluja, aleluja (Ps. 80, 2). Radujte se Bogu, pomoćniku našemu, kličite Bogu Jakovljevu. Slava Ocu... Nahranio ih je...

Molitva. Bože, koji si svojim apostolima dao Duha Svetoga, dopusti puku svomu, da dostigne, što pobožno moli, te daruj mir onima, kojima si dao da vjeruju, po G. n.... u jedinstvu istoga Duha...

Čitanje Djela Apostolskih (10, 42—48). U one dane otvori Petar usta svoja i reče: Ljudi, braćo, Gospodin nam je zapovjedio da propovijedamo narodu i svjedočimo, da je on, koji je određen od Boga za suca živima i mrtvima. Za ovoga svjedoče svi proroci, da imenom njegovim primaju oproštenje grijeha svi, koji vjeruju u njega. Dok je još Petar govorio ove riječi, *siđe Duh sveti na sve, koji su slušali govor.* I diviše se vjerni Židovi, koji dođoše s Petrom, što se i na pogane izlio dar Duha svetoga; jer su ih slušali, gdje govore jezike i veličaju Boga. Tada prozbori Petar: Eda li može tko vodu zabraniti, da se ne krste ovi, koji primiše Duha svetoga kao i mi? I zapovjedi, da se oni krste u ime Gospodina Isusa Krista. Tada ga zamoliše, da ostane kod njih nekoliko dana.

Aleluja, aleluja (Dj. ap. 2, 4). Stadoše

apostoli govoriti tuđim jezicima o divnim djelima Božjim, aleluja.

(Ovdje se poklekne.)

Dođi, Duše Sveti, napuni srca svojih vjernih i zapali u njima oganj svoje ljubavi.

Posljednica kao na Duhove, str. 440.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (3, 16—21). U ono vrijeme reče Isus Nikodemu: Bog tako ljubi svijet, da je predao jedinorođenoga Sina svoga, da nijedan, koji vjeruje u njega, ne pogine, nego da ima život vječni. Jer Bog ne posla Sina svoga na svijet, da sudi svijetu, nego da se svijet spase po njemu. Tko vjeruje u njega, ne sudi mu se, a tko ne vjeruje, već je osuđen, jer ne vjeruje u ime jedinorođenoga Sina Božjega. A ovo je sud: Svijetlo je došlo na svijet, i ljudi su ljubili više tamu nego li svijetlo, jer su im djela bila zla. Jer svaki, koji čini zlo, mrzi na svijetlo i ne ide k svijetlu, da se ne pokažu njegova djela. A tko čini istinu, ide k svijetlu, da se objave njegova djela, jer su u Bogu učinjena.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 17, 14, 16). Zagrmio je s neba Gospod i Višnji je dao glas svoj i pokazaše se žive vode, aleluja.

Tajna. Molimo, Gospode, posveti milostivo ove darove i primivši prikazanje duhovne žrtve učini i nas same sebi vječnim darom, po G. n.

Predslovlje VI. str. 49.

Pričesna (Iv. 14, 26). Duh će vas sveti poučiti, aleluja, u svemu, što vam kažem, aleluja, aleluja.

Popričesna. Bliz budi, molimo, Gospode, puku svomu, i brani od neprijateljskoga bijesa one, koje si napunio nebeskim tajnama, po G. n.

Duhovski utorak.

Zbor kod sv. Anastazije.

Ulaz (IV. Esdr. 2, 37). Primite radost svoje slave, aleluja, aleluja; zahvaljujući Bogu, aleluja, koji vas je pozvao u nebesko kraljevstvo, aleluja, aleluja, aleluja. (Ps. 77, 1). Pripazi, puče moj, na zakon moj i prikloni uho svoje riječima ustiju mojih. Slava Ocu ... Primite ...

Molitva. Molimo, Gospode, da nam pomogne krepost Duha Svetoga, čisteći blagostivo srca naša i braneći nas od sviju protivština, po G. n. ... u jedinstvu istoga Duha ...

Čitanje Djela Apostolskih (8, 14—17). U one dane, kad su čuli apostoli, koji bijahu u Jerusalemu, da je Samarija primila riječ Božju, poslaše k njima Petra i Ivana. Ovi došavši pomole se za njih, da prime Duha svetoga, jer još ni na jednoga od njih nije došao, nego su bili samo kršteni u ime Gospodina Isusa. Tada staviše ruke na njih i primali su Duha svetoga.

Aleluja, aleluja (Iv. 14, 26). Duh će vas Sveti poučiti u svemu, što vam kažem, aleluja.

(Ovdje se poklekne.)

Dođi Duše Sveti, napuni srca svojih vjernih i zapali u njima oganj ljubavi svoje.

Posljednica kao na Duhove, str. 440.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (10, 1—10).** U ono vrijeme reče Isus farizejima: Zaista, zaista vam kažem: Tko ne ulazi kroz vrata u ovčinjak, nego prelazi s druge strane, on je tat i razbojnik. A koji ulazi kroz vrata, pastir je ovaca. Njemu vratar otvara, i ovce slušaju njegov glas, i zove svoje ovce po imenu i izvodi ih. I kad svoje ovce istjera, ide pred njima; i ovce idu za njim, jer poznaju njegov glas. A za tuđinom ne idu, nego bježe od njega, jer ne poznaju tuđega glasa. Ovu priču kaza im Isus. Ali oni ne razumješe, što im je govorio. Reče im dakle opet Isus: Zaista, zaista vam kažem: Ja sam vrata k ovcama. Svi, koliko ih god dođe prije mene, tati su i razbojnici, ali ih ovce ne poslušaše. Ja sam vrata. Ako tko kroz mene uđe, spasit će se, i ulazit će i izlazit će, i naći će pašu. Tat ne dolazi, nego da ukrade i ubije i pogubi. Ja sam došao, da imadu život i da ga imadu u izobilju.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 77, 23—25). Vrata je nebeska otvorio Gospod i pustio da padne mana poput kiše, da jedu: dao im je kruh s neba, anđeoski je kruh blagovao čovjek, aleluja.

Tajna. Molimo, Gospode, da nas prikazanje ovoga dara očisti i učini dostojnima svetog zajedništva, po G. n.

Predslovlje kao na Duhove str. 49.

Pričesna (Iv. 15, 16, 17). Duh, koji proizlazi od Oca, aleluja, proslavit će me, aleluja, aleluja.

Popričesna. Molimo, Gospode, da Duh Sveti obnovi duše naše božanskim tajnama, jer on je oproštenje grijeha, po G. n. ... u jedinstvu istoga ...

Kvatrna srijeda.

Zbor kod sv. Marije Velike.

Ulaz (Ps. 67, 8, 9). Bože, kad si išao pred narodom svojim, kad si išao preko pustinje, aleluja, zemlja se tresla i nebo se rastapalo, aleluja, aleluja. (Ps. 67, 2). Nek ustane Bog i nek se rasprše neprijatelji njegovi i neka pobjegnu od lica njegova, koji mrze na nj. Slava Ocu ... Bože ...

Iza »Gospode pomiluj« slijedi »Pomolimo se«, bez »Prignite koljena«.

Molitva. Molimo, Gospode, da Utješitelj, koji od Tebe izlazi, prosvijetli duše naše i uvede nas u svaku istinu, kako je to obećao Sin Tvoj, koji s Tobom ... u jedinstvu istoga Duha ...

Čitanje Djela Apostolskih (2, 14—21). U one dane stade Petar s jedanaestoricom i podiže glas svoj i reče: Židovi i vi svi, koji stanujete u Jerusalemu! Ovo neka vam bude na znanje i poslušajte pozorno riječi moje! Nisu ovi pijani, kako vi mislite, jer je istom treća ura dana; nego je ovo, što je kazao prorok Joel: I bit će u posljednje dane, govori Gospodin: Izlit ću od Duha

svoga na svako tijelo, i prorokovat će sinovi vaši i kćeri vaše, i mladići će vaši viđeti viđenje, i starci će vaši sanjati sne. Pače na sluge ću svoje i na sluškinje svoje u one dane izliti od Duha svoga i prorokovat će. I dat ću čudesa gore na nebu i znake dolje na zemlji: krv i oganj i oblake dima. Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv, prije nego dođe dan Gospodnji veliki i slavni. I svaki će se spasiti, koji prizove ime Gospodnje.

Aleluja (Ps. 32, 6). Riječju su Gospodnjom utvrđena nebesa i Duhom ustiju njegovih sav ukras njihov.

Sada se moli: **Slava,** onda: **Gospod s vama . . .**

Molitva. Podaj, molimo, svemogući i milosrdni Bože, da se Duh Sveti, k nama dolazeći, dostoji od nas po svojem stanovanju učiniti hram slave svoje, po G. n. . . . u jedinstvu istoga . . .

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Djela Apostolskih (5, 12—16). U one su dane apostoli činili mnoge znake i čudesa među narodom. I bijahu jednodušno svi u trijemu Salamonovu. A od ostalih se nije nitko usudio pridružiti k njima, samo ih je narod veličao. I sve se više umnožavalo društvo muževa i žena, koji su vjerovali u Gospodina, tako, te su na ulice iznosili bolesnike i stavljali ih na postelje i nosila, da bi, kad Petar dođe, barem sjena njegova osjenila koga od njih. A skupljalo se mnoštvo iz okolnih gradova u Jerusalem, donoseći bolesnike i opsjednute od nečistih duhova, i svi su ozdravili.

Aleluja, aleluja. (Ovdje se poklekne.) Dođi Duše Sveti i napuni srca svojih vjernih i zapali u njima oganj ljubavi svoje.

Posljednica kao na str. 440.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (6, 44-52). U ono vrijeme reče Isus mnoštvu židovskomu: Nitko ne može doći k meni, ako ga Otac, koji me je poslao, ne povuče; i ja ću ga uskrsnuti na sudnji dan. U prorocima stoji pisano: I bit će svi poučeni od Boga.[1] Svaki, koji je čuo Oca, i naučio, dolazi k meni. Ne, da je itko vidio Oca, osim onoga, koji je kod Boga, on je vidio Oca. Zaista, zaista vam kažem: Tko vjeruje u mene, ima život vječni. Ja sam kruh života. Oci su vaši jeli manu u pustinji i pomrli su. Ovo je kruh, koji s neba silazi, da tko od njega jede, ne umre. Ja sam kruh živi, koji sam s neba sišao. Ako tko jede od ovoga kruha, živjet će do vijeka; i kruh, koji ću ja dati, tijelo je moje za život svijeta.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 118, 47, 48). Razmišljam o zapovijedima Tvojim, koje veoma ljubim i uzdižem ruke svoje k zapovijedima Tvojim, koje ljubim, aleluja.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, prikazani dar i dopusti, da svetkujemo učinke onoga, što pobožnom tajnom činimo, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje VI. str. 49.

1 **Isai 54, 13.**

Pričesna (Iv. 14, 27). Mir vam ostavljam, aleluja, mir vam svoj dajem, aleluja, aleluja.

Popričesna. Primivši, Gospode, nebeske tajne, molimo dobrotu Tvoju, da vječnom radošću dostignemo ono, što u vremenu činimo, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Duhovski četvrtak.

Zbor kod sv. Lovre izvan zidina.

Sve kao na Duhove, str. 439., osim što se iza molitve moli i druga, kao na str. 37. te:

Čitanje djela apostolskih (8, 5—9). U one dane Filip siđe u grad Samariju i stade im propovijedati Krista. Narod je pazio jednodušno na ono, što je govorio Filip, slušajući i gledajući znake, što ih je činio; jer su nečisti duhovi izlazili s velikom vikom iz mnogih opsjednutih. I mnogi uzeti i hromi ozdraviše. I posta velika radost u gradu onome.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (9, 1—6). U ono vrijeme sazvavši Isus dvanaestoricu dade im silu i vlast nad svim đavlima i da liječe bolesti. I posla ih da propovijedaju kraljevstvo Božje i da iscjeljuju bolesnike. I reče im: Ništa ne uzimajte na put, ni štapa, ni torbe, ni kruha, ni novaca, niti imajte po dvije haljine. I u koju god kuću uđete, ondje ostanite, i odanle ne izlazite. I gdje vas ne prime, izlazeći iz onoga grada, otresite prah sa svojih nogu za svjedočanstvo protiv njih. Izišli su i prolazili po selima propovijedajući evanđelje i svuda liječeći.

Kvatrni petak.

Zbor kod sv. dvanaest apostola.

Ulaz (Ps. 70, 8, 23). Napunila se hvale Tvoje usta moja, aleluja, da mogu pjevati, aleluja; Tebi da pjevaju usta moja, aleluja, aleluja. (Ps. 70, 1, 2). U Te se, Gospode, uzdam, ne ću se postidjeti dovijeka; u pravdi me svojoj oslobodi i izbavi! Slava Ocu ... Napunila se ...

Molitva. Podaj, molimo, milosrdni Bože, da Crkvu Tvoju, sakupljenu Duhom Svetim, nikakva neprijateljska navala ne smete, po G. n. ... u jedinstvu istoga Duha ...

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje Joela Proroka. (2, 23-27). Ovo govori Gospod Bog: Radujte se, sinovi Sionski, i veselite se u Gospodu Bogu svojem: jer vam dade naučitelja pravde, i spustit će vam dažd rani i kasni, kao u početku. I gumna će se napuniti žita, a tijesci vaši prelijevat će se vinom i uljem. I jesti ćete izobila, i nasitit ćete se, i hvalit ćete ime Gospoda Boga svojega, koji je učinio za vas divnih stvari: i puk moj ne će se smesti do vijeka. I poznat ćete, da sam ja usred Izraela: i da sam ja Gospod Bog vaš, i da nema drugoga: i puk moj ne će se smesti do vijeka: govori Gospod svemogući.

Aleluja, aleluja (Mudr. 12, 1). O, kako je dobar i sladak, Gospode, Duh Tvoj u nama, aleluja. (Ovdje se poklekne.) Dođi, Duše Sveti, napuni srca svojih vjernih i zapali u njima oganj ljubavi svoje.

Posljednica kao na str. 440.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (5, 17-26). U ono vrijeme, kad je Isus jedan dan učio, sjedili su farizeji i književnici, koji su došli iz svih sela Galilejskih i Judejskih i iz Jerusalema, i sila Gospodnja bila je u njemu, da liječi. I gle, ljudi donesoše na postelji čovjeka, koji je bio uzet i tražili su, da ga unesu i postave pred njega. I ne našavši, kuda će ga unijeti od naroda, popeše se na krov i kroz otvor od ploča spustiše ga s posteljom na sredinu pred Isusa. I Isus reče: uzmi svoju postelju, i idi kući svojoj! I odmah ustavši pred njima uze postelju, na kojoj je ležao, i otide svojoj kući slaveći Boga. I sve obuze udivljenje i stanu slaviti Boga i napunivši se straha stanu govoriti: Danas se nagledasmo čuda!

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 145, 2). Hvali, dušo moja, Gospoda, hvalit ću Gospoda za života svojega, psalme ću pjevati Bogu svojemu, dok me bude, aleluja.

Tajna. Prožeo, Gospode, ove žrtve, Tebi prikazane, onaj božanski oganj, koji je po Duhu Svetom zapalio srca učenika Krista, Sina Tvoga, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu istoga Duha...

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje VI. str. 49.

Pričesna (Iv. 14, 18). Ne ću vas ostaviti sirote, opet ću doći k vama, aleluja, i radovat će se srce vaše, aleluja.

Popričesna. Primismo, Gospode, darove svetih tajnâ, ponizno Te moleći, da nam uskoristi za okrepu u našoj nemoći, što si zapovjedio, da činimo Tebi u spomen, koji živiš i kraljuješ...

Druga molitva kao na str. 69.

Kvatrna subota.

Zbor kod sv. Petra.

Ulaz (Rim. 5, 5). Ljubav se Božja izlila u srcima našim, aleluja, po Duhu Svetom, koji nam je dan, aleluja, aleluja. (Ps. 102, 1). Blagosivaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni, sveto ime njegovo. Slava Ocu... Ljubav...

Iza »Gospode pomiluj« dijeli se prva tonsura, a onda se veli samo »Pomolimo se«, bez »Prignimo . . .«, a tako i kod ostalih molitava.

Molitva. Ulij, molimo, Gospode, blagostiv Duha Svetoga u duše naše, da nas njegov promisao upravlja, kao što nas je njegova mudrost stvorila, po G. n.... u jedinstvu istoga Duha...

Čitanje Joela proroka (2, 28-32). Ovo govori Gospod Bog: Izlit ću Duh svoj na svako tijelo i prorokovat će sinovi vaši i kćeri vaše; starci će vaši usniti sne i mladići će vaši vidjeti viđenja. U one ću dane izliti Duh svoj na sluge i službenice svoje. I dat ću znakove na nebu i na zemlji, krv i plamen i dim, što se puši. Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv, prije nego dođe dan Gospodnji, ve-

liki i strašni. I zbit će se: svaki, koji zazove ime Gospodnje, spasit će se.

Sada se dijeli prvi niži red: ostiarijat.

Aleluja (Iv. 6, 63). Duh je onaj, koji oživljuje, tijelo ne koristi ništa.

Molitva. Molimo, Gospode, raspalio nas Duh Sveti onim ognjem, koji je Gospod naš, Isus Krist, poslao na zemlju želeći da se veoma užge, koji s Tobom... u jedinstvu istoga Duha...

Čitanje knjige Levitika (23, 9-21). U one dane reče Gospod Mojsiju govoreći: Reci sinovima Izraelovim i kaži im: Kad uniđete u zemlju, koju ću vam dati, i kad saberete žetvu, donijet ćete snopove-prvence svećeniku, koji će ih podići pred Gospodom u dan iza subote i posvetit će ih, da po njima budete prijatni Gospodu. Onda brojite od dana iza subote, kad ste prinijeli snopove-prvence, sedam punih sedmica, do dana, kad se navrši sedma sedmica, to jest pedeset dana. Tada ćete Gospodu iz svih stanova svojih prinijeti novu žrtvu, dva hljeba-prvenca od dvije desetine čistoga finoga brašna, koje ste spekli kao prvence Gospodu. I prozvat ćete ovaj dan svečanim i svetim, i tog dana ne ćete raditi težačkog posla. To neka vrijedi kao vječni zakon u svim stanovima i pokoljenjima vašim, veli Gospod svemogući.

Sada se dijeli drugi niži red: lektorat.

Aleluja (Job, 26, 13). Duh je njegov ukrasio nebesa.

Molitva. Bože, koji si zapovjedio, da se tijelo trapi pobožnim postom na okrepu duše, dopusti nam milostivo, da Ti uvijek služimo i tijelom i dušom, po G. n.

Čitanje knjige Deuteronomija (26, 1-11). U one dane reče Mojsije sinovima Izraelskim: Čuj, Izraele, što ti ja danas određujem: Kad uniđeš u zemlju, koju će ti dati Gospod Bog da je posjeduješ, i kad je zaposjedneš, i kad je budeš nastavao: uzet ćeš od svih plodova, što ih obereš, prvence, i stavit ćeš ih u košaru i poći ćeš do mjesta, koje će izabrati Gospod Bog tvoj, da se tamo zaziva ime njegovo. I pristupit ćeš k svećeniku, koji bude ondje u ono vrijeme, i reći ćeš mu: Ispovijedam danas pred Gospodom Bogom tvojim, koji nas je uslišao i koji je pogledao na poniženje naše, na muke i tjeskobe naše, te nas jakom rukom izveo iz Egipta u silnom strahu, znakovima i čudesima, i uveo nas u ovu zemlju i predao nam zemlju, koja teče medom i mlijekom. Toga radi prinosim sada prvence plodova zemlje, koju mi je Gospod dao. I ostavit ćeš ih pred licem Gospoda Boga tvoga i poklonit ćeš se Gospodu Bogu tvomu. I jesti ćeš onda sve ono dobro, što ti Gospod Bog tvoj dade.

Sada se dijeli treći niži red: eksorcistat.

Aleluja (Dj. ap. 2, 1). Kad se navršilo pedeset dana, bijahu svi zajedno na istom mjestu.

Molitva, Podaj, molimo, svemogući Bože, da poučeni spasonosnim postom i uzdržavajući se od svih opačina, lakše postignemo Tvoje oproštenje, po G. n.

Čitanje knjige Levitika (26, 3-12). U one dane reče Gospod Mojsiju: Govori sinovima Izraelovima i reci im: Budete li išli putem zapovijedi mojih i budete li obdržavali odredbe moje, dat ću vam kišu u određeno vrijeme i zemlja će donijeti plod svoj i drveće će se napuniti voćem. Žetva će doseći berbu i berba će dostići sjetvu. Jest ćete kruh svoj nasićeni i nastavat ćete zemlju svoju bez straha. Dat ću mir u zemlji vašoj, spavat ćete i ne će biti onoga, koji bi vas plašio. Istrijebit ću divlje zvijeri i mač ne će proći granica vaših. Progonit ćete neprijatelje svoje i padat će pred vama. Progonit će petorica vaših stotinu stranih i stotina vaših deset tisuća; neprijatelji će vaši pasti pod mačem pred licem vašim. Pogledat ću na vas i učinit ću vas brojnima, umnožit ćete se i učvrstit ću zavjet svoj s vama. Jest ćete plodove iz prošlih godina i stare ćete plodine bacati, jer će pridoći novi. Postavit ću šator svoj u vašu sredinu i ne ću vas zabaciti. Bit ću među vama i bit ću Bog vaš, a vi ćete biti puk moj: veli Gospod svemogući.

Sada se dijeli četvrti niži red: akolitat.

Aleluja. (Ovdje se poklekne.) **Dođi,** Duše Sveti, napuni srca svojih vjernih i zapali u njima oganj ljubavi svoje.

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da se tako uzdržajemo od tjelesnih gozbi, te se odvraćamo i od opačina, koje na nas navaljuju, po G. n.

Čitanje Daniela proroka (3, 47-51), kao na str. 95.

Sada se dijeli prvi viši red: subdjakonat.

Aleluja, blagoslovljen si, Gospode Bože otaca naših, i hvaljen u vjekove.

Slava Bogu, Gospod s vama . . .

Molitva kao na str. 96.

Druga molitva kao na str. 37.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (5, 1—5). Braćo! opravdani vjerom, imamo mir s Bogom po Gospodinu našemu Isusu Kristu, po kom smo vjerom pristupili k ovoj milosti; u kojoj stojimo i ponosimo se nadom u slavu Božju. Ne samo to, nego se ponosimo i nevoljama znajući, da nevolja gradi ustrajnost, a ustrajnost prokušanu vrlinu, a prokušana vrlina nadu, a nada ne sramoti, jer se ljubav Božja izlila u srcima našima Duhom svetim, koji nam je dan.

Sada se dijeli drugi viši red: djakonat.

Zavlaka (Ps. 116, 1, 2). Hvalite Gospoda sva plemena, hvalite ga svi narodi, jer je silno milosrđe njegovo i istina Gospodnja ostaje dovijeka.

Posljednica kao na str. 440.

Sada se dijeli treći viši red: presbiterat.

† Slijedi sv. Evanđelje po Luci (4, 38-44).

Kao u četvrtak iza III. nedjelje u korizmi, str. 221.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 87, 2, 3). Gospode, Bože spasenja mojega, danju i noću vapim pred Tobom; vinula se molitva moja pred lice Tvoje, aleluja!

Tajna. Da Ti budu prijatni naši postovi, podaj nam, molimo, Gospode, da Ti prinesemo srca naša očišćena darom ovog otajstva, po G. n.

Druga molitva kao na str. 46.

Predslovlje VI. str. 49.

Pričesna (Iv. 3, 8). Duh duše, gdje hoće i čuješ glas njegov, aleluja, aleluja, ali ne znaš otkud dolazi, ni kamo ide, aleluja, aleluja, aleluja.

Popričesna. Prožele nas, Gospode, Tvoje svetinje božanskim žarom, te uživamo i u njihovu vršenju i plodu, po G. n.

Druga molitva kao na str. 69.

Blagdan Presv. Trojstva.

(I. nedjelja po Duhovima)

U poduhovsko nas doba nade, rada i priprave za sretnu smrt nije mogla sv. Crkva ljepše uvesti nego stavivši nam najprije pred oči Veličanstvo Trojednoga Boga. »Tko vjeruje, spasit će se!« Isus je donio svijetu vjeru u jedinoga pravoga Boga: Oca, Sina i Duha Svetoga i otkrio nam neizrecivu tajnu vječnoga života presvetoga Trojstva. Ovu vjeru propovijeda i danas još katolički misionar bijednome poganinu. Ova je vjera preporodila svijet. Ova je vjera stožerna os kršćanskoga života i temeljni preduvjet blažene vječnosti. Čuvajmo je dakle kao zjenicu oka svoga. Ne dopustimo nikada, da se pred nama govori proti Bogu i vjeri. Ne držimo i ne čitajmo knjiga i novina, koje bi mogle uzdrmati vjerom našom!

Ulaz (Tob. 12, 6). Blagoslovljeno budi *sveto Trojstvo, i nerazdijeljeno jedinstvo,* slavimo ga, jer učini s nama milosrđe svoje. (Ps. 8, 2). Gospode, Gospode naš, kako je divno ime Tvoje po svoj zemlji. Slava Ocu... Blagoslovljeno...

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji si dao vjernima svojim, *da u ispovijedanju prave vjere, spoznaju slavu vječnoga Trojstva,* i da se u moći veličanstva klanjaju *jedinstvu:* molimo, da nas čvrstoćom iste vjere uvijek obraniš od svih protivnika, po G. n.

Spominje se I. nedjelja po Duhovima, str. 461.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (11, 33-36). O dubljine bogatstva i mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokučljivi sudovi njegovi, i neistražljivi putovi njegovi! Jer tko je upoznao misao Gospodnju? Ili tko mu je bio savjetnik? Ili tko mu je prije što dao, da mu se uzvrati? Jer je sve od njega i po njemu i u njemu. Njemu slava u vijeke Amen.

Na stepenicama (Dan. 3, 55, 56). Blagoslovljen si Gospode, koji gledaš bezdna i stoluješ nad kerubinima: Blagoslovljen si, Gospode, u svodu nebeskom i pun slave u vjekove. Aleluja, aleluja. Blagoslovljen si, Gospode, Bože otaca naših, i pun slave u vjekove, aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (28, 18-18-20). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Dana mi je sva vlast na nebu i na

zemlji. Idite dakle, učite sve narode, krsteći ih u ime Oca, i Sina, i Duha Svetoga: učeći ih, da opslužuju sve, što sam vam zapovjedio. I eto ja sam s vama u sve dane, do konca svijeta.

Vjerujem.

Prikazanje (Tob. 12, 6). Blagoslovljen da je Bog *Otac*, i jedinorođeni *Sin Božji, Sveti* također *Duh*, jer učini s nama milosrđe svoje.

Tajna. Posveti, molimo, Gospode, Bože naš, po zazivanju svetoga imena svojega žrtvu ovoga prinosa i po njoj nas same sebi savrši za svoj vječni dar, po G. n.

Spominje se I. nedjelja po Duhovima, str. 463.

Predslovlje VII. str. 50.

Pričesna (Tob. 12, 6). Blagosivajmo Boga nebeskoga i slavimo ga pred svima, što živu, jer učini s nama milosrđe svoje.

Popričesna. Koristilo nam zdravlju tijela i duše, Gospode Bože naš, primanje ove tajne i ispovijedanje *vječnoga svetoga Trojstva* i istoga nerazdjelivoga *jedinstva*, po Gospodu...

Spominje se I. nedjelja po Duhovima, str. 463.

Posljednje evanđelje kao na I. nedjelju po Duhovima, str. 462.

Poduhovsko doba.

S duhovskim se blagdanom počinje novi veliki odsjek u crkvenoj godini. Dosad smo promatrali život Isusov na zemlji od njegova došašća do uzašašća na nebo. Uzlazeći na nebo naložio je Spasitelj apostolima: »Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite dakle i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga; učeći ih, da drže sve, što sam vam zapovijedao.« (Mt. 28. 18.) Kao što je nebeski Otac poslao Isusa, da smrću svojom na križu spase svijet i da izabranom izraelskom narodu propovijeda vjeru u presveto Trojstvo, tako je i Isus puninom vlasti, dobivenom od Oca, poslao apostole, da nastave njegov rad. U 24 nedjelje poslije Duhova gledamo blagotvorni rad i naučavanje Crkve katoličke od dolaska Duha Svetoga do drugog slavnog Došašća Isusa-Suca.

Crkvena je boja u to doba zelena i znači nadu našega spasenja.

I. nedjelja po Duhovima.

Ulaz (Ps. 12, 6). Gospode, ja se uzdam u milosrđe Tvoje, neka klikće srce moje radi spasenja Tvojega; pjevat ću Gospodu, koji mi daje dobro. (Ps. 12, 1). Dokle ćeš me, Gospode, sasvim zaboravljati, dokle ćeš odvraćati lice svoje od mene? Slava Ocu... Gospode...

Molitva. Bože, jakosti onih, koje se u Te uzdaju, bliz budi milostivo našim zazivanjima, pa jer bez Tebe ništa ne može ljudska nemoć, podaj nam pomoć svoje milosti, da Ti i voljom i činom ugađamo, vršeći zapovijedi Tvoje. Po G. n.

Čitanje poslanice bl. Ivana apostola (I. 4, 8-12). Predragi! Bog je ljubav. Po tom se pokaza ljubav Božja prema nama, što Bog Sina svojega jedinorođenoga posla na svijet, da živimo po njemu. U tom je ljubav, ne da smo mi ljubili Boga, nego da je on ljubio nas i poslao Sina svojega kao pomirenje za grijehe naše. Ljubezni! ako je Bog ovako nas ljubio, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga. Boga nije nikad nitko vidio. Ako ljubimo jedan drugoga, Bog ostaje u

nama, i ljubav je njegova savršena u nama. Po tom poznajemo, da u njemu ostajemo i on u nama, što nam je dao od Duha svojega. I mi smo vidjeli i svjedočimo, da je Otac poslao Sina za Spasitelja svijeta. Koji prizna, da je Isus Sin Božji, Bog ostaje u njemu i on u Bogu. I mi smo upoznali i vjerovali ljubavi, koju Bog ima prema nama. Bog je ljubav; i koji ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog ostaje u njemu. U tom je ljubav naša savršena, da imamo pouzdanje na dan sudnji; jer kao što je on, i mi smo na ovom svijetu. U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah na polje; jer strah ima muku; a tko se boji, nije savršen u ljubavi. Ljubimo mi Boga, jer nas je on najprije ljubio. Ako tko reče: ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer tko ne ljubi brata svojega, kojega vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi? I ovu zapovijed imamo od njega: tko ljubi Boga, da ljubi i brata svojega.

Na stepenicama (Ps. 40, 5, 2). Ja velim: Gospode, smiluj mi se, ozdravi dušu moju, jer sam sagriješio Tebi. Blago onome, koji razumije siromaha i ubogoga, u dan zao izbavit će ga Gospod. Aleluja, aleluja. (Ps. 5, 2). Čuj, Gospode, riječi moje, razumij vapaj moj, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (6, 36—42). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Budite milosrdni, kao što je i Otac vaš milosrdan. Ne sudite, i ne će vam se suditi; ne osuđujte i ne ćete biti osuđeni; opraštajte, i bit će vam oprošteno. Dajte, i dat će vam se, mjeru dobru, nabijenu, stresenu, preobilatu, dat će u naručje vaše; jer kakvom mjerom mjerite, onakvom će se vama odmjeriti. A kaza im i priču: Može li slijepac voditi slijepca? Ne će li obadva pasti u jamu? Nije učenik nad učiteljem, a svaki će biti savršen, kao što je učitelj njegov. A zašto vidiš trun u oku brata svoga, a grede u oku svome ne opažaš? Ili kako možeš reći bratu svomu: Brate, daj da izvadim trun iz oka tvojega, kad sam ne vidiš grede u oku svomu? Licemjere, izvadi najprije gredu iz oka svoga, pa ćeš onda vidjeti, da izvadiš trun iz oka brata svoga.

Prikazanje (Ps. 5, 3, 4). Pazi na glas molitve moje, Kralju moj i Bože moj, jer se Tebi molim, Gospode.

Tajna. Molimo, Gospode, uzmi umilostivljen žrtve, Tebi namijenjene i daj, da nam budu na vječnu zaštitu, po G. n.

Pričesna (Ps. 9, 2, 3). Pripovijedat ću sva divna djela Tvoja, radovat ću se i klicat ću u Tebi, psalme ću pjevati imenu Tvomu, Višnji.

Popričesna. Podaj, molimo, Gospode, da primivši tolike spasonosne darove, nikad ne prestanemo Tebe hvaliti, po G. n.

Tijelovo.

Na poticaj Augustinke sv. Julijane namijenio je papa Urban IV. 1246. današnji blagdan svetkovanju ustanove presv. oltarskog otajstva. Isti papa povjeri najvećemu kršćanskom učenjaku, sv. Tomi Akvin-

skom, da sastavi sv. misu i svećenički časoslov za tijelovski blagdan i njegovu osminu. Pod konac XIII. v. počele su se uvoditi po čitavom katoličkom svijetu procesije s Presvetim. Sve bogatstvo žive i nežive prirode, sav sjaj ljudske umjetnosti stupio je u službu euharistijskog Spasitelja, da mu s anđelima pjeva pjesan slave.

Prinesimo i mi štogod više možemo vanjskom sjaju današnje svečanosti. Ali taj vanjski sjaj da bude odraz nutarnje ljubavi i pobožnosti. Iskažimo se danas u svemu: ne radi svijeta, ni iz radoznalosti, nego jedino zato, da slavimo i hvalimo predragoga Isusa, koji pod prilikama kruha prebiva među nama. I prije svega: pristupimo danas čista srca k stolu Gospodnjemu!

Veselo svetkujemo svečani blagdan taj,
Pjesme nek srdačne ječe kroz svaki kraj,
Staro sve svucimo, nove nek budu sad
Misli, riječi i sav nam rad.

Posljednju večeru slavimo danas mi.
Kađno je s janjetom braći kruh beskvasni
Davao Spasitelj, kako je nekad Bog
Reko ocima puka svog.

Poslije tog janjeta, slike tajinstvene
Zapalo bratski zbor tijelo je Gospodnje;
Cijelo svi primiše, cijelo i svaki njih
S ruku onih milosrdnih.

Dade slabićima tijela tvog zalogaj,
Dade i tužnima presveti kalež taj
Govoreć: uzmite čašu, što dajem ju,
Svima evo je, pijte nju.

Žrtvu božanstvenu naredi činom tim,
Vlast svećenicima predadu jedinim,
Da je prikazuju hraneći sebe njom,
Dijeleć narodu kršćanskom.

Kruh anđeoski svet čovječjim postaje,
Slika mu negdašnjih, sviju sad nestaje,
Čudesna to je stvar: Boga ko Božji dar
Zemni blaguje ubogar..

Trojedin Gospode, molbu nam poslušaj,
Kako te častimo, tako nas pohađaj,
Svojim nas stazama vodi, gdje cilj je naš,
K svijetlu, u kome prebivaš. Amen.

Ulaz (Ps. 80, 17). *Nahrani ih najboljom pšenicom,* aleluja i nasiti ih šumskim medom, aleluja, aleluja. (Ps. 80, 1.) Kličite Gospodu, pomoćniku našemu, radosno kličite Bogu Jakovljevu, Slava Ocu... Nahrani ih...

Molitva. Bože, koji si nam pod Sakramentom čudesnim *uspomenu muke svoje* ostavio: daj nam, molimo, tako štovati sveta *otajstva Tijela i Krvi Tvoje:* da plod otkupljenja Tvojega vazda u sebi osjećamo. Koji živiš i kraljuješ...

Čitanje poslanice bl. Pavla Apostola Korinćanima (I. 11, 23—29). Braćo, ja primih od Gospoda, što vam i predadoh, da Gospod Isus onu noć, u koju bijaše predan, *uze kruh* i zahvalivši prelomi i reče: *Ovo je tijelo moje,* koje se za vas lomi, ovo činite na moj spomen. *Tako i kalež,* pošto je večerao, govoreći: *Ovaj je kalež Novi Zavjet u mojoj krvi,* to činite, kadgod budete pili, meni na spomen. Jer kadgod budete jeli kruh ovaj i pili kalež ovaj; smrt Gospodnju navještajte, dok ne dođe. Dakle, kojigod bude nedostojno jeo kruh ovaj ili pio kalež Gospodnji, bit će kriv tijelu i krvi Gospodnjoj. Zato neka čovjek ispituje sam sebe, pa tada od kruha onoga neka jede i od kaleža neka pije. Jer tko nedostojno

jede i pije, sud sebi jede i pije, ne razlikujući tijela Gospodnjega.

Na stepenicama (Ps. 144, 15, 16). U Te su, Gospode, uprte oči sviju i Ti im *daješ hranu* na vrijeme; otvaraš svoju ruku i napunjaš sve, što živi, blagoslovom, aleluja, aleluja. (Iv. 6, 56, 57). Tijelo je moje doista jelo i krv je moja doista piće, — ko blaguje moje tijelo i pije moju krv, ostaje u meni i ja u njemu.

Posljednica.

Sion-goro pjevaj, — kliči!
Spasitelja svoga diči.
Svog pastira, vođu svog!

Reci, štogod možeš reći,
Ne ćeš hvalom svom doseći
Predmeta previsokog.

Slava evo velika je:
Živi kruh, što život daje
Častit nam je ovaj dan:

Kruh, što bi kod svetog stola,
Među dvanaest apostola,
Podijeljen i blagovan.

Pojmo punom, zvonkom riječi,
Neka milo klikće, ječi,
Srdaca nam skladan glas.

Jerbo danas veličajna
Naređenja ovih tajna
Spominjemo svečan čas.

Novog Kralja stol je ovo,
Na njem evo Janje novo,
Starom Vazmu dođe kraj.

Nesta slika toga trena,
Ispred zbilje minu sjena
Tminu progna sunčan sjaj.

Što sâm stvori ono veče,
Krist to isto tvorit reče,
Dov'jeka na spomen svoj.

Poučeni kako treba
Prinosimo dare neba
U žrtvi spasonosnoj.

Nauke nam svete glase:
Kruh u tijelo pretvara se,
Vino u krv Gospodnju.

Ne shvaćamo, ne gledamo,
Al' po jakoj vjeri znamo
Što van reda biva tu.

U dva lika tu se taje
Silne stvari, kojima je
Tek vanjština razlikom.

Tijelo hrana, krv je piće
Kristovo je ipak biće
Sve pod svakom prilikom.

Kad ga primaš, nije dio
Nije kriška, nego cio
Ljudima se predaje.

Io jedan, jelo trista,
Svaki prima svega Krista,
Nit ga jelom nestaje.

Dobar, opak blaguju ga
Kob je ipak svakom druga:
Život ili smrtni mrak.

Smrt je zlima, dobrim žiće,
Gledaj: isti kruh i piće,
Plod toliko nejednak.

Kad se lomi kruh taj mio,
Kako god je sav ti krio,
Tako mu i svaki dio
Krije cio višnji dar.

Nit se mijenja što pri tome
Stas il' stanje sakritome:
Prilike se samo lome
Ne trga se sama stvar.

Kruh, što slast je anđelima,
Sad je hrana putnicima;
Ne smije se dati zlima:
On je djeci jestvinom.

Davno mu je spominjanje
Isakovo žrtvovanje
Izraelskog Vazma janje,
Mana, hrana pustinjom.

Dobar pastir, kruše pravi,
Ne daj vuku, da nas davi;

Ti nas pasi, Ti nam spravi
Žića stan u vječnoj slavi,
Budi nama Isus Spas.

Bože, što nam daješ jesti,
Na zemaljskoj dok smo cesti
Daj nam ondje s Tobom sjesti,
Za svoj stol ko braću smjesti
Među svoje svece nas. Amen.
Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (6, 66-69). U ono vrijeme reče Isus Židovima: Tijelo je moje doista jelo i krv je moja doista piće. *Tko blaguje moje tijelo i pije moju krv, ostaje u meni i ja u njemu.* Kao što je mene poslao živi Otac i ja živim poradi Oca, tako će i onaj, koji mene blaguje, živjeti poradi mene. Ovo je kruh, koji je s neba sišao, ne kao što su vaši oci jeli manu i pomrli. *Tko jede ovaj kruh, živjet će uvijeke.*

Vjerujem.

Prikazanje (Levit, 21, 6). Svećenici će Gospodnji prikazivati Bogu kâd i hljebove; i zato će biti sveti Bogu svojemu i ne će oskvrnuti njegova imena. Aleluja.

Tajna. Molimo, Gospode, milostivo dopusti svojoj Crkvi darove jedinstva i mira, koji su mistično označeni kruhom i vinom u ovoj žrtvi. Po G. n. I. K.

Predslovlje I. str. 47.

Pričesna. Kadgod budete jeli kruh ovaj i pili kalež ovaj; smrt Gospodnju navještajte, dok ne dođe. Dakle, kojigod bude nedostojno jeo kruh ovaj ili pio kalež Go-

spodnji, bit će kriv tijelu i krvi Gospodnjoj. Aleluja.

Popričesna. Učini, molimo, Gospode, da se napunimo vječnim uživanjem Tvojega Božanstva, što ga predoznačuje vremenito primanje dragocjenoga tijela i krvi Tvoje. Po G. n. I. K.

II. nedjelja po Duhovima.

»Tko ne blaguje tijela Sina Čovječjega i ne pije krvi njegove, ne će imati života u sebi« (Iv. VI. 54.). Isus nam i sv. Crkva nalaže i zapovijeda da blagujemo tijelo Gospodnje. Ali koliki su kršćani hladni, koliki odbijaju poziv! A zašto? Samo zato, jer vole služiti svijetu i strastima sjetila svojih. Kako često polazim ja k sv. pričesti?

Isus se žrtvuje za nas u sv. pričesti. Slijedimo i mi primjer njegove ljubavi!

Ulaz (Ps. 17, 19). Gospod bi zaštitnik moj i izvede me na širinu; spase me, jer me ljubi. (Ps. 17, 2.) *Ljubit ću Te, Gospode,* kreposti moja; Gospod je utvrda moja i zaklon moj i *izbavitelj* moj. Slava Ocu... Gospod...

Molitva. Učini, Gospode, da u nama bude sveudilj strah i ujedno ljubav svetoga imena Tvojega, jer nikad bez svoje uprave ne ostavljaš onih, koje utvrđuješ u svojoj ljubavi, po G. n.

Spominje se Tijelovo, kao na str. 465.

Čitanje poslanice bl. Ivana apostola (3, 13-18). Predragi! Ne čudite se, ako svijet mrzi na vas. Mi znamo, da smo prešli iz smrti u život, jer ljubimo braću; tko ne ljubi, ostaje u smrti. Svaki, koji mrzi na brata svojega, ubojica je, a znate, da nijedan

ubojica nema u sebi trajnoga vječnoga života. Po tom smo *upoznali ljubav,* što je on za nas život svoj položio. I mi smo dužni polagati život svoj za braću. Koji dakle ima blago svijeta, i vidi brata svoga u nevolji i zatvori mu srce svoje, kako ostaje ljubav Božja u njemu? Djeco! *ne ljubimo riječju ni jezikom, nego djelom i istinom.*

Na stepenicama (Ps. 119, 1, 25). Ka Gospodu zavapih u nevolji svojoj i usliši me, Gospode, izbavi dušu moju od usana nepravednih i od jezika lukavoga, aleluja, aleluja. (Ps. 7, 2.) Gospode, Bože moj, u Tebe se uzdam, spasi me od svih, koji me gone, i oslobodi me, aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (14, 16-24). U ono vrijeme reče Isus farizejima ovu priču: Neki čovjek priredi veliku večeru i pozva mnoge. I kad bi čas večeri, posla slugu svoga kazati pozvanima: dođite, jer je već sve gotovo. I počeše se svi zajedno izgovarati. Prvi mu reče: Kupio sam zaselak, i valja mi ići da ga vidim; molim te, ispričaj me! I drugi reče: Kupio sam pet jarama volova i idem da ih ogledam; molim te, ispričaj me! I drugi reče: Oženio sam se, i zato ne mogu doći. I vrativši se sluga javi ovo gospodaru svomu. Tada se rasrdi domaćin i reče sluzi svomu: Idi brzo na raskršća i ulice gradske i dovedi ovamo siromahe, i sakate, i slijepe, i hrome. I reče sluga: Gospodaru, učinjeno je, kako si zapovjedio, i još ima mjesta. I reče gospodar sluzi: Iziđi na putove i među ograde te primoraj, neka

dođu, da mi se napuni kuća. A kažem vam, da ni jedan od onih ljudi, koji su bili pozvani, ne će okusiti moje večere.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 6, 5). Gospode, obrati se i izbavi dušu moju; spasi me zaradi milosrđa svojega.

Tajna. Prinos nas, Gospode, koji će se Tvojemu imenu namijeniti, očistio, i dan po dan u nebeskoga života djelovanje prenosio, po G. n.

Spominje se Tijelovo, kao na str. 469.

Predslovlje I. str. 47.

Pričesna (Ps. 12, 8). Pjevat ću Gospodu, koji mi udijeli dobra, i slavit ću ime Gospoda svevišnjega.

Popričesna. Blagovavši časne darove, molimo, Gospode, da s čestim izvršivanjem otajstva poraste učinak našega spasenja, po G. n.

Spominje se Tijelovo, kao na str. 470.

Blagdan Presv. Srca Isusova.

Na 16. lipnja 1675. prikazao se Spasitelj sv. Mariji Margareti Alacoque, koja je klečala pred Presvetim u samostanskoj crkvi u Paray-le-Monial. Pokazavši joj svoje presveto Srce, probodeno kopljem, okrunjeno trnovom krunom, a iz Srca je plamtio oganj Božanske ljubavi, reče: »Gle ovo srce, koje je tako ljubilo ljude, a oni su tako nezahvalni!« I zapovjedi joj, da se postara, da se u svoj katoličkoj Crkvi uvede blagdan presvetoga Srca za spomen prevelike ljubavi Isusove k nama, a za zadovoljštinu nezahvalnosti ljudske. Sv. Otac papa Pijo IX. uvede taj blagdan u čitavu Crkvu, a po nalogu

Lava XIII. posveti se na početku XX. vijeka sav katolički svijet presvetom Srcu Isusovu.

Kršćanska dušo! Posveti se i Ti presvetomu Srcu, koje je za Tebe živjelo i umrlo, koje je za Tebe i mrtvo već bilo probodeno, koje i danas još kuca iz ljubavi prama Tebi u presv. oltarskom otajstvu! Vrati presv. otajstvu ljubav ljubavlju. Podaj mu zadovoljštinu za tvoju dosadanju nezahvalnost, i za nezahvalnost drugih ljudi.

Sin Božji se pojavio
Uz desnu Ocu ostajuć,
Na poso ruku stavio
I došo kraju stradajuć.

Dok zavidnim dušmánima
Izdavao ga učenik,
On davo sebe svojima
Zaodjev se u kruha lik.

U prilici je dvostrukoj
Sa tijelom krv im pružio,
Da tijelu, duši čovječjoj,
Ko hrana bi poslužio.

Po porodu nam posto drug,
Naš kruh za časnom trpezom,
Na smrti cijena za naš dug,
I plaća nam u carstvu svom.

O žrtvo ti spasónosna,
Što otvaraš nam širom raj,
Sred rvanja smrtonosna,
Pomaži, štiti, snage daj.

Trojedinomu Gospodu
Nek bude slava vječita,
Koj' život svomu narodu
U vječnom domu neka dâ. Amen.

Ulaz (Ps. 32, 11, 19). *Misli srca* njegova od koljena do koljena, da izbavi duše njihove od smrti i da ih nahrani u doba gladi.

(Ps. 32, 1.) Kličite pravedni, Gospodu, pravednici treba da hvale Gospoda. Slava Ocu... Misli srca njegova...

Molitva. Bože, koji se dostojiš milostivo nam darivati neizmjerno blago *ljubavi svoje u Srcu Sina svoga,* ranjenom našim grijesima, dopusti, molimo, da prinoseći mu čast naše odane pobožnosti, izvršimo ujedno i dužnost dostojne zadovoljštine, po istom G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Efežanima (3, 8-19). Braćo! Meni, najmanjemu od sviju svetih, dana je ova milost, da navijestim poganima *neistražljivo bogatstvo Kristovo,* i da rasvijetlim sve, kako se ostvarila tajna od vijekova sakrita u Bogu, koji je sve stvorio, da se po Crkvi sad obznani poglavarstvima i vlastima na nebu mnogorazlična mudrost Božja, po vječnoj odredbi, koju izvrši u Kristu Isusu, Gospodinu našemu. U njemu imamo slobodu i pouzdani pristup po vjeri u njega. Zato vas molim, da ne klonete duhom zbog nevolja mojih, koje (trpim) za vas; te su slava vaša. Zato prigibam koljena svoja pred Ocem Gospodina našega Isusa Krista, od koga se zove svaka zajednica na nebesima i na zemlji, da vam dade po bogatoj slavi svojoj, te se silno utvrdite Duhom njegovim za unutrašnjeg čovjeka; da *Krist stanuje vjerom u srcima vašim,* te budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni; da biste mogli razumjeti sa svima svetima, koja je **širina i dužina i visina i dubina; i poznati ljubav Kristovu, koja nadilazi svako poznanje,** da se ispunite svakom puninom Božjom.

Na stepenicama (Ps. 24, 8, 9). Dobar je i pravedan Gospod, stoga daje zakon onima, koji zalaze s puta. On vodi smjerne pravo i uči blage putovima svojim, aleluja, aleluja. (Mt. 11, 29.) Uzmite na sebe jaram moj i učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srca i naći ćete mir dušama svojim, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (19, 31-37). U ono vrijeme zamoliše Židovi Pilata, da se (raspetima) slome kosti i da se skinu. Dođoše dakle vojnici i prvome slomiše kosti i drugome raspetome s Isusom. A došavši k Isusu, kad vidješe, da je on već umro, ne slomiše mu kosti, nego mu jedan od vojnika otvori rebro kopljem i odmah poteče krv i voda. I onaj, koji je vidio, svjedoči, i svjedočanstvo je njegovo istinito. I on znade, da istinu govori, da i vi vjerujete. Jer ovo se dogodi, da se ispuni Pismo: Nijedna kost ne će mu se slomiti,[1] i opet drugo Pismo: Vidjet će, koga su proboli.[2]

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 68, 21). Slomljeno je srce moje od sramote i boli; čekao sam, da bi tkogod imao smilovanja sa mnom i ne bješe ga, tko bi me utješio, i ne nađoh ga.

Tajna. Molimo Te, Gospode, pogledaj na neizrecivu ljubav Srca svoga ljubljenoga Sina i podaj, da naša žrtva bude Tebi prijatni dar i okajanje naših grijeha, po istom G. n.

---

1 II. Mojs. 12, 46. — 2 Zak. 12, 10.

Predslovlje IX. str. 50.

Pričesna (Iv. 19, 34). Jedan je vojnik kopljem otvorio njegova rebra i odmah poteče krv i voda.

Popričesna. Raspalile, Gospode Isuse, Tvoje svetinje u nama božansku revnost, te primivši slatkoću slatkoga srca Tvoga uzmognemo prezreti zemaljsko i ljubiti ono, što je nebesko, koji živiš i kraljuješ...

III. nedjelja po Duhovima.

Bog i đavao u neprestanoj su borbi o moju dušu. Bog me prati, brani, pazi i traži kao dobri pastir zalutalu ovcu. A đavao obilazi kao ričući lav i nastoji da otme pastiru nestašnu ovčicu.

Grešna dušo! Zašto sama srćeš u pakao, zašto se ne vratiš dobrome pastiru, zašto mu se otimaš, zašto ne činiš pokoru za svoje grijehe?

Ulaz (Ps. 24, 1, 16, 18). Pogledaj me i smiluj se na me, jer sam osamljen i ubog. Vidi poniženje moje i muku moju, i oprosti mi sve grijehe moje, Bože moj (Ps. 24, 1). K Tebi, Gospode, dižem dušu svoju; Bože moj, u Tebe se uzdam, ne daj da se zastidim. Slava Ocu... Pogledaj...

Molitva. Zaštitniče onima, koji se u Te uzdaju, bez kojega nije ništa krepko, ništa sveto, umnoži nad nama *milosrđe* svoje, da pod Tvojom upravom i pod tvojim vođenjem *tako prođemo* kroz *dobra vremenita, te ne izgubimo vječnih,* po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Petra apostola (1, 5, 6—11). Predragi! Ponizite se pod silnom rukom Božjom, da vas povisi u svoje vrijeme.

Svu svoju brigu bacite na njega, jer se on brine za vas. Budite trijezni i bdijte; jer protivnik vaš đavao kao ričući lav obilazi, tražeći koga da proguta. Njemu se oprite čvrsti vjerom znajući, da ista stradanja podnose braća vaša u svijetu. A Bog svake milosti, koji vas pozva na vječnu svoju slavu u Kristu Isusu, on će vas, iza malih patnja, usavršiti, utvrditi, okrijepiti, utemeljiti. Njemu slava i vlast u vijeke vijekova. Amen.

Na stepenicama. Baci misao svoju na Gospoda, i on će te potkrijepiti. Kad vikah ka Gospodu, usliši glas moj od onih koji se približuju meni. Aleluja, aleluja (Ps. 7, 1, 12). Bog je pravedan sudac, jak i strpljiv; gotov, da se razgnjevi, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (15, 1—10). U ono vrijeme, kad su se približili k Isusu svi carinici i grješnici, da ga čuju, mrmljali su farizeji i književnici govoreći: Ovaj prima grješnike i jede s njima. Tada im reče ovu priču: Koji čovjek od vas imajući sto ovaca *i izgubivši jednu od njih* ne ostavi devedeset i devet u pustinji te *ide za izgubljenom,* dok je nađe? I našavši digne je na ramena svoja, radujući se. I došavši kući sazove prijatelje i susjede govoreći im: Radujte se sa mnom, *jer nađoh svoju izgubljenu ovcu.* Kažem vam, da će tako biti veća radost na nebu za jednoga grješnika, koji čini pokoru, nego li za devedeset i devet pravednika, kojima ne treba pokore. Ili koja žena imajući deset drama, ako izgubi jedan dram, ne zapali svjetiljke, i ne pomete kuće i ne traži

brižljivo, dok ne nađe? I našavši sazove prijateljice i susjede govoreći: Radujte se sa mnom, jer nađoh izgubljeni dram. Tako, kažem vam, bit će radost pred anđelima Božjim za *jednoga* griješnika, koji čini pokoru.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 9, 11—13). Neka se uzdaju u Tebe svi, koji poznaju ime Tvoje, Gospode, jer ne ostavljaš onih, koji Te traže. Pjevajte Gospodu, koji nastava u Sionu, jer nije zaboravio moljenja ubogih.

Tajna. Pogledaj Gospode, na darove Crkve, koja se moli, i podaj, da bude na spasenje vjernih, što se ima sveudiljnim posvećivanjem primati, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII.[1] str. 50.

Pričesna (Luk. 15, 10). Velim vam, radost je anđelima Božjima za jednoga grješnika, koji čini pokoru.

Popričesna. Svetinje Tvoje, Gospode, koje primismo, neka nas ožive i očistivši nas neka nas priprave za vječno smilovanje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

IV. nedjelja po Duhovima.

I mi smo često čitave dane i noći zaposleni, a bez uspjeha: Sav nam je rad i napor uzaludan, jer ne stizavamo željenoga cilja. Nije li možda tome razlog, što se naše želje ne slažu s Božjom uredbom svijeta? Bog je tako uredio svijet, da sve na zemlji

[1] Ovo Predslovlje moli se u sve nedjelje po Duhovima.

ima jedan jedini konačni cilj: Božju slavu i spasenje naših duša. Letimo li dakle previsoko — ili prenisko?

Ulaz (Ps. 26, 1). Gospod je svjetlost moja i spasenje moje; koga da se bojim? Gospod je branitelj života moga, od koga da strepim? Neprijatelji moji, koji me muče, sami iznemažu i padaju (Ps. 26, 3). Da se utabori protiv mene vojska, ne uplaši se srce moje. Slava Ocu... Gospod...

Molitva. Daj nam, molimo, Gospode, da nam se tečaj svijeta mirno Tvojim redom upravlja i da se Crkva Tvoja mirnom pobožnošću raduje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Na stepenicama (Ps. 78, 9, 10). Milostiv budi, Gospode, grijesima našim, da možda ne reknu neznabošci: Gdje je Bog njihov? Pomozi nam, Bože, Spasitelju naš, i radi slave imena svojega, Gospode, izbavi nas. Aleluja, aleluja (Ps. 9, 5). Bože, koji sjediš na prijestolju i sudiš pravo, budi utočište ubogima u nevolji. Aleluja.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (8, 18—23). Predragi! Sudim, da stradanja sadašnjega vremena nisu ništa prema slavi, koja se ima otkriti na nama. Jer stvorenje silno čeka na objavljenje sinova Božjih. Jer je stvorenje podloženo taštini ne od svoje volje, nego za volju onoga, koji ga pokori na nadu, daje se i samo stvorenje osloboditi od ropstva raspadljivosti na *slobodu slave djece Božje.* Jer znamo, da sve stvorenje uzdiše i tuži s nama sve do sada. A ne

samo ono, nego i mi sami, koji imamo prvenaštvo Duha, i mi sami u sebi uzdišemo čekajući posinjenje, otkup tijela svojega, po Kristu, Gospodu našem.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (5, 1—11). U ono vrijeme, kad narod navali k Isusu, da sluša riječ Božju, stajaše on kraj jezera Genesaretskoga. I vidje dvije lađice, gdje stoje na obali jezera, a ribari su izašli iz njih, te ispirali mreže. Uziđe u jednu lađicu, koja je bila Šimunova i zamoli ga, da malo otisne od kopna. I sjede, pa je učio narod iz lađe. A kad presta govoriti, reče Šimunu: Hajde na dubinu, te bacite svoje mreže na lov! I Šimun odgovori: Učitelju, *svu moć smo se trudili i ništa nismo uhvatili, ali na tvoju riječ bacit ću mrežu.* I učinivši to uhvatiše tako veliku množinu riba, da im se mreža razdirala. I namignuše na drugove, koji su bili u drugoj lađi, da dođu i da im pomognu. I dođoše i napuniše obje lađice tako, te se skoro potopiše. Kad to viđe Šimun Petar, pripade ka koljenima Isusovim govoreći: Iziđi od mene, Gospode, jer sam čovjek griješnik, jer udivljenje obuze njega i sve, koji su bili s njim od lova riba, koje uloviše; a tako i Jakoba i Ivana, sinove Zebedejeve, koji su bili drugovi Šimunovi. I reče Isus Šimunu: Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude. I izvukavši lađice na kopno, ostaviše sve i otidoše za njim.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 12, 4). Prosvijetli oči moje, da ne zaspim na smrt, da ne reče neprijatelj moj: Nadvladao sam ga.

Tajna. Primivši prinose naše, molimo, Gospode, ublaži se i prinudi k sebi milostiv naše volje, ako i jesu odmetničke, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 17, 3). Gospod je utvrda moja i pribježište moje, i izbavitelj moj, Bog moj, pomoćnik moj.

Popričesna. Blagovane tajne, molimo, Gospode, neka nas očiste i svojim darom zakriljuju, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

V. Nedjelja po Duhovima.

Pravi kršćanin ne čini samo izvanjih dobrih djelâ, već sve, što čini, izlazi iz nutarnjega uvjerenja, iz dobrote srca. Sve je drugo nekršćansko licemjerstvo.

Ulaz (Ps. 26, 7). Usliši, Gospode, glas moj, kojim vapih k tebi; budi mi pomoćnik, ne zapusti me i ne prezri me, Bože, spasenje moje (Ps. 26, 1). Gospod je svjetlost moja i spasenje moje, koga da se bojim? Slava Ocu... Usliši...

Molitva. Bože, koji si onima, koji Te ljube, pripravio dobra nevidljiva, *ulij u srca naša prijazan ljubavi svoje,* da ljubeći Tebe u svemu i nada sve dostignemo Tvoja obećanja, koja nadilaze svaku želju, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Petra apostola (I, 3, 8-15). Predragi! Budite svi složni, milostivi, ***bratoljubivi,*** milosrdni, ponizni. Ne vraćajte

zlo za zlo, ni psovke za psovku, nego naprotiv blagosiljajte, jer ste na to pozvani, da baštinite blagoslov. »Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka susteže jezik svoj od zla i usne svoje, da ne govore prijevare. Neka se ukloni od zla i neka čini dobro; neka traži mir i ide revno za njim. Jer oči Gospodinove (gledaju) pravednike, i uši njegove (slušaju) molitvu njihovu, a lice Gospodinovo (strašno) je za one, koji zlo čine«. I tko da vam naudi, ako revnujete za dobro? Ali ako i trpite poradi pravde, blaženi ste. Ne dajte se od njih zastrašiti niti uplašiti; nego *Gospodina Krista svetite u srcima svojim.*

Na stepenicama (Ps. 83, 10). Zaštitniče naš, pogledaj, Bože, i obazri se na sluge svoje. Gospode, Bože nad vojskama, usliši molitvu slugu svojih (Ps. 20, 1.). Aleluja, aleluja. (Ps. 20, 1.) Gospode, u jakosti Tvojoj radovat će se kralj i veoma će kliktati radi spasenja Tvojega. Aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (5,20—24). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Ako ne bude pravednost vaša mnogo veća nego li književnika i farizeja, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Čuli ste, da je kazano starima: Ne ubij, a tko ubije, bit će kriv sudu. A ja vama kažem, da će svaki, koji se srdi na brata svoga, biti kriv sudu. A tko reče bratu svome »raka«, bit će kriv skupštini. A tko reče »budalo«, bit će kriv paklu ognjenome. Ako dakle prineseš svoj dar na oltar i ondje se sjetiš, da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi ondje svoj dar pred oltarom i *idi te se prije pomiri s bratom svojim*, pa onda dođi i prinesi svoj dar.[1]

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 15, 7, 8). Blagosivam Gospoda, koji mi daje razum; svagda imam pred sobom Gospoda, on mi je s desne strane, da ne posrnem.

Tajna. Umilostivi se, Gospode, prošnjama našim, i ove prinose slugu i službenica svojih dobrostivo primi, da što pojedinci prikazaše na čast imenu Tvojemu, svima uskoristi za spasenje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 26, 4). Za jedno samo molim Gospode, samo to ištem, da stanujem u domu Gospodnjem sve dane života svoga.

Popričesna. Podaj, molimo, Gospode, da se mi, koje si nebeskim nahranio darom, od svojih tajnih grijeha očistimo i od neprijateljskih oslobodimo zasjeda, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

VI. nedjelja po Duhovima.

»Žao mi je naroda« reče Isus i umnoži 7 hljebova tako, te se njima nahranilo 4000 ljudi, koji su pošli za Isusom, da čuju njegov nauk. Ovim velikim čudom

[1] Gospodin nije namjeravao odrediti posebne kazni za grješnu srdžbu i izlijeve njezine, nego nas je poučio, da je već grješna srdžba kažnjiva pred Bogom. Prilagodivši se Židovskom kaznenom postupku upozorio je, da postoje razni stupnjevi srdžbe i prema tomu veći ili manji grijesi, a prema tomu veće i manje kazne, a nepomirljivima prijeti vječnim mukama.

htjede Spasitelj pokazati svoju moć nad tvarnim kruhom, da nam olakša vjerovanje u nepojmljivo čudo sv. euharistije i da nas upozori na blagotvorno djelovanje sv. pričesti kao hrane duši našoj. Tako isto Crkva katolička od početka vrši izvanja djela milosrđa, prednjači u njima čitavome svijetu. Ali konačna svrha nije život tijela, nego život duše u Isusu.

Ulaz (Ps. 27, 2). Gospod je krepost naroda svojega i zaštitnik, koji spasava pomazanika svoga. Spasi narod svoj i blagoslovi baštinu svoju i vladaj njima sve do vijeka! (Ps. 27, 1.) K tebi, Gospode, vičem, Bože moj, ne daj, da bih bio kao oni, koji silaze u grob. Slava Ocu... Gospod je...

Molitva. Bože kreposti, kojega je sve, što je najbolje, usadi nam u grudi ljubav imena svojega i daj, da u nama poraste bogoljubnost, te podržavaj, što je dobro i u pobožnoj revnosti čuvaj, što podržavaš, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36, 45, 68.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (6, 3—11). Braćo! Svi mi, koji smo kršteni u Krista Isusa, da smo u smrt njegovu kršteni. S njim smo dakle ukopani krštenjem u smrt, da kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih slavom Očevom, tako i mi *u novome životu da hodimo.* Jer ako smo s njim najuže združeni u sličnost smrti njegove, bit ćemo i uskrsnućem; znajući to, da je naš stari čovjek s njime razapet, da se uništi tijelo grješno, te mi više da ne robujemo grijehu. Jer koji je umro, oslobodio se od grijeha. A ako smo umrli s Kristom, vjerujemo, da ćemo *i živjeti s njime,* znajući, da Krist uskrsnuvši od mrtvih više ne umire, smrt više ne vlada njime. Jer što je umro, grijehu je umro jedanput za uvijek, a što živi, *živi Bogu.* Tako i vi držite sebe, da ste *mrtvi grijehu, ali živi Bogu u* Kristu Isusu, Gospodinu našem.

Na stepenicama (Ps. 89, 13, 1). Povrati se, Gospode, ponešto, i budi milostiv slugama svojim. Gospode, Ti si nam utočište od koljena do koljena. Aleluja, aleluja. (Ps. 30, 2, 3.) U Tebe se, Gospode, uzdam, ne ću se postidjeti u vijeke; u pravdi Tvojoj oslobodi me i izbavi me; prikloni k meni uho svoje, pohitaj, da me izbaviš. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Marku** (8, 1—9). U ono vrijeme, kad je opet bilo vrlo mnogo ljudi s Isusom i nisu imali šta jesti, dozvavši učenike svoje reče im Isus: Žao mi je naroda, jer eto već tri dana stoje kod mene, i nemaju šta jesti; i ako ih otpustim gladne njihovoj kući, klonut će na putu; jer su neki od njih došli izdaleka. I odgovoriše mu učenici njegovi: Otkuda može da ih tko nahrani hljebovima ovdje u pustinji? I zapita ih: Koliko imate hljebova? A oni kazaše: Sedam. I zapovjedi svijetu, da posjedaju po zemlji. I uzevši sedam hljebova, davši hvalu, prelomi i dade učenicima svojim da iznesu; i iznije̋še pred narod. I imali su malo ribica; i njih blagoslovi i zapovjedi, da i ove iznesu. I jedoše i nasitiše se; i nakupiše koma-

da, što preteče, sedam košara. A bijaše ih oko četiri tisuće, i otpusti ih.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 16, 5—7). Utvrdi stope moje na stazama Tvojim, da ne zađu koraci moji. Prikloni uho svoje i usliši riječi moje. Pokaži divne milosti svoje, koji izbavljaš one, koji se u Te uzdaju, Gospode.

Tajna. Milostiv budi, Gospode, molbama našim i dobrostivo primi prinose naroda svoga, i da ničija želja ne bude prazna, ničija prošnja uzaludna, podaj, da uspješno dostignemo, što vjerno ištemo, po G. n.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 26, 6). Stupit ću u šator njegov i prikazat ću žrtvu svečanu, pjevat ću i pjesmu reći Gospodu.

Popričesna. Nahranjeni, Gospode, Tvojim darovima, molimo Te, da nas očistiš njihovim djelovanjem i zaštitiš njihovom pomoću, po G. n.

VII. nedjelja po Duhovima.

Bog, a i naš bližnji, ne mjeri toliko zamašaj naših riječi, koliko vrijednost naših djela. Pitajmo se dakle: jesu li djela naša, taj plod srca našega, klica života ili smrti vječne?

Ulaz (Ps. 46, 2). Svi narodi plještite rukama, slavite Boga glasno kličući. (Ps. 46, 3.) Jer Gospod je uzvišen i strašan, kralj velik po svoj zemlji. Slava Ocu . . . Svi narodi . . .

Molitva. Bože, kojega se promisao u svojem upravljanju ne vara, Tebe prikloniti molimo, da sve štetno ukloniš i sve, što će nam biti za korist, pokloniš, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (6, 19—23). Braćo! Kao čovjek govorim zbog slabosti tijela vašega. Jer kao što (nekad) predadoste udove svoje u službu nečistoći i bezakonju na bezakonje, tako sad predajte udove svoje u službu pravdi na posvećenje. Jer kad bijaste robovi grijeha, prosti bijaste od pravde. Kakav ste dakle onda imali rod? Onih se stvari sad stidite. Jer je *smrt svršetak njihov.* A sad oslobođeni od grijeha, a postavši sluge Božje, imate plod svoj na posvećenje, *a svršetak je život vječni.* Jer je plaća za grijeh smrt, a milost Božja život vječni, u Kristu Isusu, Gospodinu našemu.

Na stepenicama (Ps. 33, 12, 6). Dođite, sinci, poslušajte me; naučit ću vas strahu Gospodnjem. Pristupite k njemu i prosvijetlite se, i lice se vaše ne će zastidjeti. Aleluja, aleluja. (Ps. 46, 2.) Svi narodi plještite rukama, slavite Boga glasno kličući. Aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (7, 15—21). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Čuvajte se od lažnih proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovčjem, a unutra su vuci grabljivci. Po rodovima njihovim poznat ćete ih. Zar se bere s trnja grožđe, ili s čička smokve? Tako svako dobro drvo rodi dobre rodove, a zlo drvo rodi zle rodove. Ne može dobro drvo roditi zlih rodova,

ni zlo drvo roditi dobrih rodova. Svako drvo, koje ne rodi dobra roda, posjeći će se i u oganj baciti. Dakle *po rodovima njihovim upoznat ćete ih.* Ne će svaki, koji mi govori: Gospodine, Gospodine, ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj, koji čini volju Oca mojega, koji je na nebesima.

Vjerujem.

Prikazanje (Dan. 3, 40). Kao u paljenicama jaraca i bikova i kao u tisućama pretilih jaganjaca, tako da je žrtva naša danas pred Tobom, da Ti ugodi; jer se ne će postidjeti, koji se u Tebe uzdaju, Gospode.

Tajna. Bože, koji si različnost zakonskih žrtava savršenošću jedne žrtve posvetio, primi žrtvu od pobožnih slugu svojih i jednakim blagoslovom, kao i darove Abelove, posveti, te što pojedinci prikazaše na čast veličanstva Tvojega, da svima uskoristi za spasenje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 30, 1). Prigni uho svoje i pohitaj, da me izbaviš.

Popričesna. Tvoje nas, Gospode, spasonosno djelovanje *od naših opačina milostivo oprostilo* i k onomu, što je pravo, dovelo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

VIII. Nedjelja po Duhovima.

Djeca su ovoga svijeta mudrija od djece svijetla. O, kako znadu robovi ovoga svijeta sve tako udesiti, da postignu svoj cilj! A zar oni, koji hoće da budu djeca Božja, uvijek upravljaju sve misli samo na nebesku baštinu? Traže li sebi prijatelje među siromasima, koji će im na nebu vratiti darovano?

Ulaz (Ps. 47, 10). Primismo, Bože, milosrđe Tvoje usred crkve Tvoje. Kao što ime Tvoje, Bože, tako i hvala Tvoja dopire do krajeva zemlje; pravde je puna desnica Tvoja. (Ps. 47, 2.) Velik je Gospod i slavan veoma u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj. Slava Ocu... Primismo...

Molitva. Daruj nam, molimo, Gospode, milostivo sveudilj *duh,* da mislimo i radimo što je pravo, te, koji bez Tebe ne možemo biti, budemo vrsni po Tebi živjeti, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (8, 12—17). Braćo! Nismo dužnici tijelu, da po tijelu živimo. Jer ako živite po tijelu, umrijet ćete. Ako li duhom djela tjelesna morite, živjet ćete. Jer kojegod vodi Duh Božji, oni su sinovi Božji. Jer niste primili duha ropstva, opet da se bojite, nego ste primili *Duha posinjenja,* u kojem vapijemo: Aba, Oče! Sam Duh svjedoči s našim duhom, da smo *djeca Božja.* A ako smo djeca i baštinici smo: baštinici naime Božji, a subaštinici Kristovi.

Na stepenicama (Ps. 30, 3). Budi mi Bog zaštitnik i mjesto od pribježišta, da me spaseš. Bože, u Tebe se uzdam; Gospode, ne ću se postidjeti u vijeke. Aleluja, aleluja. (Ps. 47, 2.) Velik je Gospod, i slavan veoma, u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (16, 1—9). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim ovu priču: Bio je neki bogati čovjek, koji je imao upravitelja i ovaj bi optužen kod njega, da prosipa dobra njegova. I dozvavši ga reče mu: Šta to čujem za tebe? daj račun, kako si upravljao, jer više ne možeš biti upravitelj. Tada upravitelj pomisli u sebi: Šta ću činiti, kad mi gospodar moj oduzme upravljanje? Kopati ne mogu, prosjačiti se stidim. Znam, šta ću činiti, da bi me primili u svoje kuće, kad mi se oduzme upravljanje. Dozvavši redom sve dužnike svoga gospodara reče prvome: Koliko si dužan gospodaru momu? On reče: sto bata ulja. I reče mu: Uzmi svoju zadužnicu i sjedni brzo te napiši pedeset. Zatim reče drugomu: A ti, koliko si dužan? On reče: Sto korova pšenice. Reče mu: Uzmi svoje pismo i napiši osamdeset. I pohvali gospodar nepravednoga upravitelja, da je lukavo postupao; jer su *sinovi ovoga svijeta mudriji od sinova svjetlosti* u svom naraštaju. I ja vam kažem: Načinite sebi prijatelje ništetnim bogatstvom, da vas, kad umrete, prime u vječne stanove.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 17, 28, 32). Spasit ćeš, Gospode, narod ponizan, a ponizit ćeš oči oholih: jer tko je Bog, osim Tebe, Gospode?

Tajna. Primi, molimo, Gospode, darove, što Ti prinosimo od Tvoje darežljivosti; da nas ove presvete tajne djelovanjem krepke

milosti Tvoje i življenjem sadašnjega života posvete i u radosti vječne dovedu, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 33, 9). Kušajte i vidite, kako je sladak Gospod; blago čovjeku, koji se uzda u nj.

Popričesna. Budi nam nebesko otajstvo, Gospode, obnova duše i tijela, da oćutimo učinak onoga, što poštujemo i izvršujemo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

IX. nedjelja po Duhovima.

Veličanstvena tajna Božje Providnosti odredila je svakome od nas dan i vrijeme, kad nas pohađa milostima i daje nam zgodu obraćenja. Teško onomu, koji je u toj zgodi slijep, koji je promašio ovu priliku, koji ne vidi dubljega značenja različitih svagdašnjih — često na oko vrlo neznatnih — događaja! Molimo Gospoda, da ovaj dan, koji je za mir naš, ne ostane sakriven od očiju naših.

Ulaz (Ps. 53, 6). Gle, Bog je pomoćnik moj, i Gospod daje snagu duši mojoj. Odvrati zlo na neprijatelje moje, i istinom svojom rasprši ih, zaštitniče moj, Bože. (Ps. 53, 3.) Bože, imenom svojim spasi me i krepošću svojom opravdaj me. Slava Ocu... Gle, Bog...

Molitva. Neka budu otvorene uši milosrđa Tvoga, Gospode, prošnjama molbenika, i da bi moliteljima žuđeno poklonio, učini, da ištu, što je Tebi ugodno, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I. 10, 6-13). Braćo! Ne želimo zlo, kao što su oni željeli. Niti budite idolopoklonici, kao neki od njih, kao što je pisano: »sjede narod, da jede i pije, i ustaše da igraju«. Niti griješimo bludno, kao što su neki od njih bludno sagriješili, i pade ih u jedan dan dvadaset i tri tisuće. *Niti iskušajmo Gospodina,* kao što neki od njih iskušaše i od zmija izgiboše. Niti mrmljajte, kao što neki od njih mrmljaše i izgiboše od anđela, koji je ubijao. A ovo se sve u slici događalo njima, a napisano je za opomenu nama, koji živimo u posljednja vremena. Tko dalje misli da stoji, neka gleda, da ne padne. Kušanje nije vas zahvatilo osim čovječje. Ali je vjeran Bog, koji vas ne će pustiti, da se iskušate većma, nego što možete; nego će učiniti s kušanjem svršetak, da možete podnijeti.

Na stepenicama (Ps. 8, 2). Gospode, Gospode naš, kako je divno ime Tvoje po svoj zemlji! Jer se uzdigla slava Tvoja više nebesa. Aleluja, aleluja. (Ps. 58, 2.) Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj, i oslobodi me od onih, koji ustaju na me, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (19, 41-47). U ono vrijeme, kad se Isus približi Jeruzalemu, ugleda grad i zaplače nad njim govoreći: Kad bi i ti upoznao barem u *ovaj tvoj dan, što je za mir tvoj,* ali je sad sakriveno od očiju tvojih! Jer će doći dani na tebe, i okružit će te neprijatelji tvoji opkopom, i opkolit će te i pritisnut će te

odasvuda, i o zemlju lupit će tobom i djecom tvojom, koja su u tebi, jer *nisi upoznao vremena pohođenja svoga.* Potom uđe u hram, i stade izgoniti prodavače govoreći im: Pisano je: Kuća je moja kuća molitve, a vi načiniste od nje spilju razbojničku. I učio je svaki dan u hramu.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 18, 9—12). Zapovijedi su Gospodnje pravedne, one vesele srca, i sudovi njegovi slađi od meda i saća, zato ih i sluga Tvoj čuva.

Tajna. Podaj nam, molimo, Gospode, da dostojno izvršujemo ova otajstva; jer kadgod se slavi spomen ove žrtve, izvršava se djelo našega otkupljenja, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Iv. 6, 5). Ko blaguje tijelo moje i pije krv moju, u meni ostaje, i ja u njemu, veli Gospod.

Popričesna. Pričešćenje Tvoje tajne, molimo, Gospode, da nam udijeli očišćenje i poda jedinstvo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

X. nedjelja po Duhovima.

Budi ponizan! Sve što jesi, što imaš, što znaš, sve je to dar Božji. Ni izgovoriti samo ne možeš dostojno presvetog imena Isusova bez milosti Duha Svetoga! Sve dobro, što vidiš na sebi, priznaj, da je milosrđe Božje. A sve griješno — to je tvoje.

Ulaz (Ps. 54, 17—23). Kad sam vapio ka Gospodu, uslišao je glas moj i oslobodio me

od onih, koji mi se približavahu i ponizio ih je onaj, koji je prije vjekova i ostaje u vijeke; Gospodu prepusti brige svoje i on će te obraniti. (Ps. 54, 2.) Usliši, Bože, molitvu moju, i ne prezri prošnje moje, pazi na me i saslušaj me. Slava Ocu... Kad sam...

Molitva. Bože, koji *svemogućnost* svoju očituješ najviše *opraštajući i milujući,* umnoži nad nama milosrđe svoje, da učiniš dionicima nebeskih darove one, koji idu za tvojim obećanjima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I, 12, 2—11). Braćo! Znate, kad ste bili neznadošci, da ste bili odvedeni nijemim idolima, kako su vas vodili. Zato vam dajem na znanje, da nitko, tko govori u Duhu Božjem, ne kaže: anatema Isusu. I *nitko ne može reći: Gospodin Isus, nego u Duhu Svetom.* Milosni su darovi različiti, ali je jedan Duh. I različne su službe, ali je jedan Gospodin. I različna su djelovanja, ali je jedan Bog, koji čini sve u svemu. A svakomu se daje objava Duha na korist. Jer jednome se daje Duhom riječ mudrosti, a drugome riječ znanosti po istom Duhu; a drugomu vjera u istome Duhu, drugomu milosni dar liječenja u jednom Duhu; a drugomu, da tvori čudesa, a drugomu proroštvo, a drugomu, da razlikuje duhove, a drugomu različni jezici, a drugomu da tumači jezike. A ovo sve čini *jedan te isti Duh,* **koji razdjeljuje svakomu, kako hoće.**

Na stepenicama (Ps. 16, 2). Čuvaj me, Gospode, kao zjenicu oka, sjenom krila svojih zakloni me. Sud moj neka iziđe od lica Tvojega; oči Tvoje neka gledaju pravdu. Aleluja, aleluja. (Ps. 64, 2.) **Tebi se,** *Bože, dolikuje pjesma u Sionu,* i Tebi se izvršuje zavjet u Jeruzalemu. Aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (18, 9—14) U ono vrijeme reče Isus nekima, koji su se uzdali u sebe, da su pravedni i koji su prezirali druge, ovu priču: Dva čovjeka uđoše u hram da se mole, jedan farizej, a drugi carinik. Farizej stade i molio se u sebi ovako: Hvalim ti, Bože, što nisam kao ostali ljudi: razbojnici, nepravednici, preljubočinci, ili kao ovaj carinik. Postim dva puta u tjednu, dajem desetinu od svega, što imam. A carinik je stajao izdaleka i nije htio ni očiju podignuti prema nebu, nego je bio svoje grudi govoreći: Bože, *milostiv budi meni grješniku.* Kažem vam: Ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne onaj: jer svaki, koji se povisi, ponizit će se; a koji se ponizi, povisit će se.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 24, 1—3). K Tebi Gospode, uzdižem dušu svoju; Bože moj, u Tebe se uzdam, o, da se ne zastidim i da mi se ne podsmijevaju neprijatelji moji, jer, koji Te god čekaju, ne će se postidjeti.

Tajna. Da se izvrše Tebi, Gospode, najmilije žrtve, koje dade da se prinose na čast imenu Tvojemu; podaj, da nas one i okrijepe, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna. (Ps. 50, 2). *Primit ćeš žrtvu pravde,* prinose i paljenice na žrtveniku svojem, Gospode.

Popričesna. Molimo Gospode, Bože naš, da ne ostaviš, dobrostiv, bez svojih pomoći onih, koje božanstvenim ne prestaješ obnavljati tajnama, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XI. nedjelja po Duhovima.

Srce je naše gluho i nijemo za Božanske stvari, za vječne istine. Mi se gubimo u malenkostima svagdanjega života, a da i ne mislimo na vječni život. Samo nam Bog može moćnom svojom riječi otvoriti srce i rasvijetliti razum. On to čini vanjskim znakovima u sv. sakramentima, a često dira dušu našu nevidljivom i nečujnom milošću svojom. O, molimo Gospoda, da i naše srce učini osjetljivim za božanske glasove u nutrinji našoj! A jesmo li kršćani po srcu Božjem, tada priznajmo: milošću smo Božjom ono, što jesmo!

Ulaz (Ps. 67, 6, 36). Bog je u svetomu mjestu svojemu; Bog, koji čini, da jednodušni stanuju u domu; on će dati krepost i jakost puku svojemu. (Ps. 67, 2.) Neka ustane Bog, i raspršе se neprijatelji njegovi, i neka bježe od lica njegova, koji mrze na nj. Slava Ocu... Bog je...

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji obiljem milostivosti svoje nadvisuješ i zasluge molbenika i želje: izlij na nas milost svoju, da oprostiš, od čega se savjest boji i dodaš, što se ne usuđujemo moliti, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I. 15, 1-10). Braćo! Dajem vam na znanje evanđelje, koje vam propovijedah, koje i primiste, u kome i stojite, kojim se i spasavate, ako držite, kako sam vam propovijedao, osim ako uzalud vjerovaste. Jer vam najprije predadoh, što i primih, da je Krist umro za grijehe naše po Pismima; i da je pokopan i da je uskrsnuo treći dan po Pismima; i da se javio Kefi, potom dvanaestorici. A po tom ga vidješe jednom više od pet stotina braće zajedno, od kojih većina živi do dan-danas, a neki usnuše. A potom se javi Jakobu, onda svima apostolima; a poslije svih javi se i meni, kao nedonoščetu. Jer sam ja najmanji među apostolima, koji nisam dostojan zvati se apostol, jer sam progonio Crkvu Božju. *Ali milošću Božjom jesam, što jesam,* i milost njegova nije bila bez ploda u meni.

Na stepenicama (Ps. 27, 7, 1). U Boga se uzda srce moje i pomaže mi; *i procvjeta tijelo moje* i od volje svoje slavit ću ga. K Tebi, Gospode, vapih, Bože moj, nemoj šutjeti, ne odstupi od mene. Aleluja, aleluja. (Ps. 80, 7, 1). Kličite Bogu, pomoćniku našemu, pjevajte Bogu Jakovljevu, podignite ugodnu pjesmu uz kitaru. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Marku** (7, 31—37). U ono vrijeme izišavši Isus iz krajeva Tirskih, dođe preko Sidona k moru Galilejskomu posred krajeva Desetogradskih. I dovedu k njemu gluha i nijema i zamole ga, da stavi na nj ruku. I uzevši ga iz naroda

nasamo stavi prste svoje u uši njegove i pljunuvši dotače se jezika njegova. I pogledavši na nebo uzdahnu i reče mu: Epheta, to znači: *otvori se!* I odmah mu se otvoriše uši, i razriješi se sveza njegova jezika i govoraše pravilno. I zabrani im, da nikome ne kazuju, ali što im je on više zabranjivao, to su oni još više razglašivali. I izvanredno se divili govoreći: *Sve je dobro učinio:* i gluhe čini da čuju i nijeme da govore.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps, 29, 2—3). Uzvisivat ću Te, Gospode, jer si me izbavio i nisi dao, da se obraduju neprijatelji moji nada mnom; Gospode, k Tebi vapih *i iscijelio si me.*

Tajna. Obazri se, Gospode, molimo, milostivo na službu našu, što je prinosimo, da Tebi bude ugodan dar, a našoj nejakosti pomoć, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 3, 9). Časti Gospoda od imetka svojega i od prvina plodova svojih i napunit će se žitnice tvoje do sita i vinom će se točila prelijevati.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, da primanjem Tvoje tajne *nađemo pomoć duši i tijelu,* te se spaseni u jednome i drugom hvalimo puninom nebeske pomoći, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XII. nedjelja po Duhovima.

Djelotvorna i požrtvovna ljubav prama Bogu i bližnjemu nije laka stvar. A ipak je prijeko potrebna svakomu, koji hoće da dođe u život vječni. Naše sile ne dostaju, ali dostaju Božje. Molimo dakle pouzdano: Bože, u pomoć moju priteci!

Ulaz (Ps. 69). Bože, u pomoć mi priteci, *Gospode, pohiti da mi pomogneš!* neka se smetu i postide neprijatelji moji, koji traže dušu moju. (Ps. 63, 4.) Neka se odvrate natrag i zastide, koji misle meni o zlu. Slava Ocu... Bože...

Molitva. Svemogući i milosrdni Bože, od Tvojega dara dolazi, da Ti vjernici Tvoji dostojno i pohvalno služe: podaj nam, molimo, da k obećanjima Tvojim bez spoticanja tečemo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (II, 3, 4—9). Braćo! Takovo pouzdanje imamo po Kristu u Boga. Ne da smo sposobni od sebe pomisliti što kao od sebe, nego je naša sposobnost *od Boga,* koji je i učinio nas da budemo sposobne sluge Novoga Zavjeta, ne slova, nego Duha; jer slovo ubija, a Duh oživljuje. Ako je služba smrti, koja je u kamenju utisnuta slovima, bila tako proslavljena, da nisu mogli sinovi Israelovi upriječiti oči u lice Mojsijevo poradi sjaja lica njegova, koji prestaje; a kamo li ne će mnogo slavnija biti služba Duha? Jer ako je služba osude slavna, mnogo većma obiluje slavom u pravdi.

Na stepenicama (Ps. 33, 2—3). Blagosiljat ću Gospoda u svako doba, vazda je hvala njegova u ustima mojim. U Gospodu će se hvaliti duša moja, neka čuju krotki, pa neka se raduju. Aleluja, aleluja. (Ps. 87, 2.) Gospode, Baže spasenja mojega, danju i noću vapim pred Tobom. Aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (10, 23-37). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Blago očima, koje vide, što vi vidite! jer vam kažem, da mnogi proroci i kraljevi htjedoše vidjeti, što vi vidite, i ne vidješe, i čuti, što vi čujete, i ne čuše. I gle, neki književnik ustade, da ga kuša, te reče: Učitelju, *što ću činiti, da dobijem život vječni?* On mu reče: Što je pisano u zakonu? Kako čitaš? On odgovori: »Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom mišli svojom, i bližnjega svoga kao samoga sebe«. I reče mu: Pravo si odgovorio, to čini, pa ćeš živjeti. A on hoteći da se opravda, reče Isusu: A tko je moj bližnji? Isus prozbori i reče: Neki je čovjek silazio iz Jerusalema u Jerikon i dođe među razbojnike , koji ga svukoše i izraniše, pa otiđoše ostavivši ga pola mrtva. Slučajno je onim putem silazio neki svećenik, i vidjevši ga prođe mimo. Tako i Levit, kad dođe na mjesto, te ga pogleda, prođe mimo. A neki Samaritanac putujući dođe do njega i vidjevši ga, sažali mu se. I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom i posadivši ga na svoju magaricu, dovede ga u gostionicu i

pobrinu se za njega. I sutradan izvadi dva dinara, dade krčmaru i reče: Pobrini se za njega, i ako što više potrošiš, ja ću ti platiti, kad se vratim. Što misliš, koji je od ove trojice bio bližnji onomu, koji pade među razbojnike? A on reče: Koji mu učini milosrđe. Kaže mu Isus: *Idi, i ti čini tako.*

Vjerujem.

Prikazanje (Izl. 32, 11—14) Molio je Mojsije Gospoda Boga svoga govoreći: Zašto izlijevaš, Gospode, srdžbu svoju na narod svoj? Ublaži srdžbu svoju i sjeti se Abrahama, Isaka i Jakova, kojima si se zakleo, da ćeš im dati zemlju, kojom teče mlijeko i med. I ublažio je Gospod srdžbu svoju.

Tajna. Molimo, Gospode, pogledaj dobrostivo žrtve, što ih na svetim žrtvenicima prinosimo, da nama darujući oproštenje Tvojemu imenu podađu čast, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 103, 13—15.) Od ploda djela Tvojih, Gospode, nasitit će se zemlja, da izvedeš hljeb iz zemlje i vino da veseli srce čovjeku; da se razvedri lice od ulja i hljeb da krijepi srce čovjeku.

Popričesna. Molimo, Gospode, da nas oživi sveto pričešćenje ovog otajstva, i daj nam jednako očišćenje i okrilje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XIII. nedjelja po Duhovima.

Premnogi se u svojim bolestima i nevoljama utiču Gospodu i vapiju pomoć. Ali koliki to čine u duhu žive vjere? Koliki zahvaljuju Gospodu na podijelje-

nim milostima? U današnjem evanđelju samo jedan, pa i taj je Samarjanin!

Ulaz (Ps. 73, 20). Pogledaj, Gospode, na zavjet svoj, i duše ubogih svojih ne zapusti do kraja. Ustani, Gospode, i sudi pravdu moju, i ne zaboravi viku onih, koji Te ištu. (Ps. 73, 1.) Zašto, Bože, otjera do kraja, zašto se izli gnjev Tvoj na ovce paše Tvoje? Slava Ocu... Pogledaj...

Molitva. Svemogući, vječni Bože, umnoži nam vjeru, ufanje i ljubav, i da zaslužimo dostignuti, što obećavaš, učini, da ljubimo, što zapovijedaš, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Galaćanima (3, 16—22). Braćo! Abrahamu bijahu naviještena obećanja i potomku njegovu. Ne veli: i potomcima, kao za mnoge, nego kao za jednoga »i potomku tvojemu«, koji je Krist. Ovo pak velim: *Zavjeta, koji je od Boga potvrđen,* ne ukida zakon, koji je postao poslije četiri stotine i trideset godina, da uništi obećanje. Jer ako je baština od zakona, već nije od obećanja, a Abrahamu je obećanjem darovao Bog. Čemu dakle zakon? Poradi prestupaka dodan je, dok dođe potomak, kojemu je dano obećanje, određen po anđelima, rukom posrednikovom. Ali posrednik nije (posrednik) jednoga, a Bog je jedan. Je li dakle zakon protivan obećanjima Božjim? Bože sačuvaj! Jer da je dan zakon, koji bi mogao oživjeti, zaista bi od zakona bila pravda. Ali pismo sve zatvori pod grijeh,

da se obećanje dade vjernicima *po vjeri u Isusa Krista.*

Na stepenicama (Ps. 73, 19—22). Pogledaj, Gospode, na zavjet svoj, duše ubogih svojih ne zaboravi do kraja. Ustani, Gospode, i sudi raspru svoju, opomeni se pogrde slugu svojih. Aleluja, aleluja. (Ps. 89, 1). Gospode, utočište postao si nama od koljena do koljena, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (17, 11-19). U ono vrijeme, kad je Isus išao u Jerusalem, prolazio je posred Samarije i Galileje. I kad je ulazio u neko selo, srete ga deset gubavaca, koji staše izdaleka. I podigoše glas govoreći: Isuse, učitelju smiluj se! I vidjevši ih, reče: Idite, pokažite se svećenicima! I kad su pošli, očistiše se. A jedan od njih, vidjevši, da se izliječio, povrati se slaveći Boga iza glasa. I pade ničice pred njegove noge i zahvali mu; i to je bio Samaritanac. Tada Isus prozbori i reče: Ne očisti li se desetorica, a devetorica gdje su? Zar se ni jedan ne nađe, koji bi se vratio i dao slavu Bogu, nego ovaj tuđinac? I reče mu: Ustani, idi, tvoja ti je vjera pomogla.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 30, 15, 16). U Tebe se, Gospode, uzdam; rekoh: Ti si Bog moj, u rukama su Tvojim dani moji.

Tajna. Milostiv budi, Gospode, narodu svojemu, milostiv budi darovima, da nam ublažen ovim prinosom i oproštenje dadeš, i što ištemo, udijeliš, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.
Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Mudr. 16, 20). Hljeb s nebesa dade nam, Gospode, koji svaku slast ima u sebi i svaki okus ljupkosti.

Popričesna. Primivši, Gospode, nebeske tajne molimo, da u nama sve više umnažaš milost vječnog otkupljenja, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XIV. nedjelja po Duhovima.

Naše tijelo i duša u vječnom su boju. Tu nema primirja, nema nagodbe: ili jedno ili drugo mora pobijediti. Ili ćemo služiti pohotama tijela našega, ili će u nama nadvladati duh Kristov. Da preuzmemo na se ovu strašnu borbu do pobjede duha, preslabi smo mi bijedni ljudi bez pomoći milosti Božje. Molimo Gospoda, da nam pomogne težiti prije svega za kraljevstvom Božjim i povjerimo se pouzdanom vodstvu Božje Providnosti!

Ulaz (Ps. 83, 10, 11). Bože, zaštitniče naš, pogledaj i vidi lice pomazanika svojega! Jer više vrijedi jedan dan u dvorima Tvojim od tisuće (drugdje). (Ps. 83, 12.) Kako su mili, stanovi Tvoji, Gospode nad vojskama! Čezne i gine duša moja za dvorima Gospodnjim. Slava Ocu... Bože...

Molitva. Čuvaj, Gospode, molimo, Crkvu svoju smilovanjem vjekovitim, i jer *bez Tebe posrće čovječanska umrlost,* neka se Tvojim vazda pomoćima i odbija od štetnih stvari i smjera k spasonosnima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Galaćanima (5, 16-24). Braćo! Duhom hodite i

želja tjelesnih ne ćete izvršiti. *Jer tijelo želi protiv duha, a duh protiv tijela.* Ovo se protivi jedno drugome; ne činite dakle sve ono, što hoćete. Ako li vas Duh vodi, niste pod zakonom. A očita su djela tjelesna. Ta su: bludnost, nečistoća, besramnost; idolopoklonstvo, čaranje, neprijateljstva, svađa, pakost, srdžbe, spletke, razdori, sljedbe; zavisti, ubijstva, pijanstvo, proždrljivost i ovim slična. Za ta vam unaprijed kažem, kao što sam i prije kazao, da oni, koji takova čine, ne će baštiniti kraljevstva Božjega. A plod je Duha: ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrota, vjera; krotkost, uzdržljivost. Protiv ovakovih nema zakona. *A koji su Krista Isusa, razapeše tijelo sa strastima i požudama.*

Na stepenicama (Ps. 117, 8, 9). Bolje je uzdati se u Gospoda, nego u čovjeka. Bolje je nadati se u Gospoda, nego u knezove, aleluja, aleluja. (Ps. 94, 1.) Dođite, radujmo se Gospodu, pokliknimo Bogu, Spasitelju našemu, aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (6, 24-33). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: *Nitko ne može služiti dva gospodara:* jer ili će na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti, ili će uz jednoga prianjati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i mamoni. Zato vam kažem: *ne brinite se tjeskobno za život svoj,* što ćete jesti i što ćete piti, *ni za tijelo svoje,* u što ćete se obući. Nije li život više od hrane i tijelo od odijela? Pogledajte na ptice nebeske, kako niti siju niti žanju, niti

sabiraju u žitnice, pa ih Otac vaš nebeski hrani. Niste li vi mnogo vrijedniji od njih? A tko od vas brinući se može svoj život produljiti i za jedan samo lakat? I za odijelo što se tjeskobno brinete? Pogledajte ljiljane u polju, kako rastu, ne trude se, niti predu; a kažem vam, da se nije ni Salamon u svoj slavi svojoj obukao kao jedan od njih. A ako poljsku travu, koja danas jest, a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva, kako ne će više vas, malovjerni! Ne brinite se dakle tjeskobno govoreći: Što ćemo jesti ili što ćemo piti, ili u što ćemo se obući? *Jer sve ovo neznabošci traže.* Ta Otac vaš nebeski zna, da vam sve ovo treba. *Tražite dakle najprije kraljevstvo Božje i pravednost njegovu,* i sve će vam se ovo dodati.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 33, 8, 9). Anđeo Gospodnji zaštitom svojom lebdi oko onih, koji se njega boje i izbavit će ih; kušajte i vidite, kako je sladak Gospod.

Tajna. Podaj nam, Gospode, molimo, da ovo spasonosno posvetilište bude i očišćenje naših krivica i pomirenje Tvoje vlasti, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Mat. 6, 33). *Tražite najprije kraljevstvo Božje* i sve će vam se dodati, kaže Gospod.

Popričesna. Da nas očišćavaju vazda i utvrđuju Tvoje tajne, Bože, i privode učinku vječnoga spasenja, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XV. nedjelja po Duhovima.

Dok je vremena, činimo dobro, a osobito braći u vjeri! Prvi kršćani razumjeli su i oživili ovaj poziv velikoga revnitelja za vjeru. A mi? U što trošimo naše blago i našu brigu? Revnujemo li za vjeru pomažući slabe, bolesne i siromašne katolike, katolička društva, istinsku katoličku štampu, katoličke misije? Ili radije pomažemo svjetske stvari?

Sv. Pavao poziva nas danas da vršimo djela milosrđa — ali ne samo tjelesna, već u prvom redu duhovna. Nastojmo osobito, da po primjeru Spasiteljevu uskrisimo bližnje naše, a osobito mladež, od smrti grijeha i opačine.

Ulaz (Ps. 85, 1-3). Prikloni, Gospode, uho Tvoje i usliši me; spasi slugu svojega, Bože moj, koji se uzdao u Tebe; smiluj mi se, Gospode, jer k Tebi vapijem cio dan. (Ps. 85, 4.) Razveseli dušu sluge svojega, jer k Tebi, Gospode, podižem dušu svoju. Slava Ocu... Prikloni...

Molitva. Crkvu Tvoju, Gospode, neprestano pomilovanje da očišćava i zakriljuje, i, jer bez Tebe ne može zdrava postojati, neka se Tvojim vazda upravlja darom, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Galaćanima (5, 25, 26; 6, 1-10). Braćo! Ako Duhom živimo, i hodajmo po Duhu! Ne težimo na taštu slavu izazivajući jedan drugoga i zavideći jedan drugomu. Braćo, ako bude čovjek i zatečen u kakovom prestupku, vi duhovni ispravljajte takvoga krotkim duhom pazeći na sebe, da i ti ne budeš iskušan. Nosite bremena jedan drugoga i tako ćete ispuniti zakon Kristov. Jer ako tko misli,

da je što, a nije ništa, vara sam sebe. A svaki neka ispita svoje djelo, i tada će samo u sebi imati razlog slave, a ne u drugome, jer će svaki svoje breme nositi. A koji se uči riječi, neka dijeli od svakoga dobra onome, koji ga uči. Ne varajte se! Bog se ne da ružiti, jer što čovjek posije, ono će i žeti. Jer tko sije u tijelo svoje, od tijela će žeti propast, a tko sije u duh, od duha će žeti život vječni. A dobro činiti, da nam ne dodija, jer ćemo u svoje vrijeme žeti, ako ne malakšemo. Zato dakle, *dok imamo vremena, činimo dobro svima,* a osobito onima, koji su iste vjere.

Na stepenicama (Ps. 91, 2, 3). Dobro je slaviti Gospoda, i pjevati imenu Tvojemu, Višnji. Da se naviješta jutrom milosrđe Tvoje i istina Tvoja noću, aleluja, aleluja. Jer Gospod je veliki Bog i Kralj moćni nad svom zemljom, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (7, 11-16). U ono vrijeme iđaše Isus u grad, koji se zove Naim; i s njim iđahu učenici njegovi i mnoštvo naroda. A kad se približavaše k vratima gradskim, gle, iznašahu mrtvaca, jedinca sina matere njegove, i ona bješe udovica; i naroda iz grada mnogo iđaše s njom. I kad je vidje Gospod, sažali mu se ona, i reče joj: Ne plači! I pristupi i prihvati za lijes (a nosioci stadoše). I reče: *Mladiću, tebi govorim, ustani!* I sjede onaj, koji bješe mrtav, i stade govoriti. I dade ga materi njegovoj. A strah obuze sve, i hvaljahu Boga govoreći: Velik prorok ustade među nama i Bog pohodi narod svoj.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 39, 2:4). Dugo sam čekao Gospoda i pogledao je na me i uslišao moljenje moje i metnuo u usta moja pjesmu novu, hvalu Bogu našemu.

Tajna. Tvoje nas, Gospode, tajne čuvale i vazda branile od nasrtaja đavolskih, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Iv. 6, 31). Kruh, koji ću ja dati, tijelo je moje za život svijeta.

Popričesna. Duše naše i tijela neka obuzme, molimo, Gospode, djelovanje dara nebeskoga, da ne slijedimo naših strasti, nego da sva naša djela uvijek pretječe u nama učinak ovog otajstva, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XVI. nedjelja po Duhovima.

Patnje sv. Pavla mogle su vrlo lako smutiti mlade kršćanske općine: Zar Bog toliku revnost i požrtvovnost plaća samo okovima i šibama? Stoga sv. Pavao želi, da krepost Duha Svetoga napuni Efesce, te uzmognu dublje motriti i u svakoj nezgodi i poniženju gledati sredstvo svoga spasenja.

A u evanđelju dovodi nam sv. Crkva pred oči Isusa, primjer kršćanske muževnosti i neustrašljivosti. Zar ćemo odustati od dobrih djela samo radi ljudskih obzira?

Ulaz (Ps. 85, 33). Smiluj mi se, Gospode, jer k Tebi vapijem cio dan; jer si Ti, Gospode, blag i dobar i bogat milosrđem svima, koji te zazivlju. (Ps. 35, 1.) Prikloni,

Gospode, uho svoje i usliši **me, jer sam** ubog i siromah. Slava Ocu... Smiluj mi se...

Molitva. Tvoja nas, molimo, Gospode, milost uvijek i pretjecala i pratila i činila da vazda prežemo za dobrim djelima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Efežanima (3, 13-21). Braćo! Molim vas, da ne klonete duhom zbog nevolja mojih, koje (trpim) za vas; to su slava vaša. Zato prigibam koljena svoja pred Ocem Gospodina našega Isusa Krista, od koga se zove svaka zajednica na nebesima i na zemlji, da vam dade po bogatoj slavi svojoj, te se silno utvrdite Duhom njegovim za unutrašnjeg čovjeka; da Krist stanuje vjerom u srcima vašim, te budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni; da biste mogli razumjeti sa svima svetima, koja je širina i dužina i visina i dubina; i poznati *ljubav Kristovu, koja nadilazi svako poznanje,* da se ispunite svakom puninom Božjom. A Onome, koji može nada sve učiniti obilatije, nego što molimo ili mislimo, po sili, koja djeluje u nama, Njemu slava u Crkvi i u Kristu Isusu u sve naraštaje od vijeka do vijeka. Amen.

Na stepenicama (Ps. 101, 16 17.). Bojat će se neznabošci imena Tvojega, Gospode, i svi kraljevi zemaljski slave Tvoje; kad Gospod sazida Sion i javi se u slavi svojoj. Aleluja, aleluja (Ps. 97, 1.). Pjevajte Gospodu pjesmu novu, jer divne stvari učini Gospod. Aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (14, 1—11.). U ono vrijeme dođe Isus u subotu u kuću nekoga poglavice farizejskoga, da jede hljeb, i oni ga stanu motriti. I gle, pred njim je bio neki čovjek, koji je imao vodenu bolest. Tada prozbori Isus i reče književnicima i farizejima: Da li je slobodno u subotu liječiti ili ne? Oni su šutjeli. A on ga se dohvati, izliječi ga i otpusti. Zatim reče im: Koji od vas ne bi svoga sina ili vola, da mu padne u zdenac, odmah izvadio u dan subotnji? I ne mogoše mu na to odgovoriti. Pozvanima kaza priču, kad opazi, kako su izabirali začelja: Kad te tko pozove na svadbu, ne sjedaj u začelje, da ne bude među onima, koje je on pozvao, poštovaniji od tebe; i da ne bi došao onaj, koji je pozvao tebe i njega i rekao ti: Podaj mjesto ovomu! i tada bi sa stidom morao sjesti na posljednje mjesto. Nego, kad te tko pozove, došavši sjedni na posljednje mjesto, da ti reče, kad dođe onaj, koji te je pozvao: Prijatelju, pomakni se više! Tada će ti biti čast pred svima, koji sjede s tobom za stolom. Jer svaki, ***koji se podiže, ponizit će se, a koji se ponizuje, povisit će se.***

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 39, 14, 15.). Voljan budi, Gospode, da me izbaviš; nek se smetu i zastide ujedno, koji traže dušu moju, da je uzmu; voljan budi, Gospode, da mi pomogneš.

Tajna. Očisti nas, molimo, Gospode, učin-

kom ove žrtve i milostiv dovrši u nama, da zavrijedimo biti njezini dionici, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 70, 16-18.). Gospode, opominjat ću se samo Tvoje pravednosti; Bože, Ti si me učio od mladosti moje, i sve do kasne starosti: Bože, nemoj me ostaviti!

Popričesna. Očisti, molimo, Gospode, dobrostivo duše naše i nebeskim ih tajnama obnovi, da dosljedno i sadašnju primamo pomoć u tijelu, kao i buduću, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XVII. nedjelja po Duhovima.

Naše je doba zato tako rascjepkano i razdvojeno, tako puno svađe, nemira i uzbune, jer današnji naraštaj ne poznaje više poniznosti ni krotkosti ni strpljivog snošenja ni ljubavi. O, dajmo barem mi, koji se ponosimo, da smo učenici Isukrstovi, brižno čuvajmo duhovnu vezu ljubavi i mira! Ljubav Boga i bližnjega jedina može da stavi granice nezasitnoj sebičnosti ljudskoj.

Ulaz (Ps. 118, 137.). Pravedan si, Gospode, i prav je sud Tvoj; učini sa slugom svojim po milosti svojoj. (Ps. 118, 1.) Blago onima, koji su čista života, koji žive po zakonu Gospodnjem. Slava Ocu... Pravedan si...

Molitva. Daj, molimo, Gospode, narodu svomu, da se ukloni od đavolske zaraze, a da pristaje čistom dušom za Tobom, jedinim Bogom, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Efežanima (4, 1-6.). Molim vas ja, sužanj u Gospodinu, da se vladate dostojno zvanja, u koje ste pozvani, sa svom poniznošću i krotkošću, sa strpljivošću podnoseći jedan drugoga u ljubavi, starajući se, da čuvate *jedinstvo duha u vezi mira.* Jedno ste tijelo i jedan Duh, kao što ste i pozvani u jednoj nadi prema zvanju svome. Jedan Gospodin, jedna vjera, jedno krštenje. Jedan Bog i Otac sviju, koji je nad svima i kroza sve, i u svima, koji da je blagoslovljen u vjekove vjekova. Amen.

Na stepenicama (Ps. 32, 12, 6.). Blago narodu, kojemu je Gospod Bog njihov; plemenu, koje izabra Gospod za baštinu sebi. Riječju Gospodnjom utvrđena su nebesa i duhom usta njegovih sva sila njihova. Aleluja aleluja. (Ps. 101, 2.) Gospode, usliši molitvu moju i vapaj moj k Tebi neka dođe. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (22, 34-46.). U ono vrijeme pristupiše farizeji k Isusu i upita ga jedan od njih zakonik kušajući ga: Učitelju, koja je najveća zapovijed u zakoniku? Reče mu Isus: *Ljubi Gospodina* Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom misli svojom. Ovo je najveća i prva zapovijed. A druga je ovoj jednaka: *Ljubi bližnjega* svoga kao samoga sebe. O ovim dvjema zapovijedima visi sav zakon i proroci. Kad se sabraše farizeji, upita ih Isus: Šta mislite za Krista, čiji je sin? Rekoše mu: Davidov. Reče im: Kako dakle David njega u Duhu naziva Gospodinom govoreći: »Reče Gospodin Gospo-

dinu momu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim?«[1] Kad dakle David njega naziva Gospodinom, kako mu je sin? I nitko mu nije mogao odgovoriti riječi, niti se usudi tko od toga dana da ga što više zapita.

Vjerujem.

Prikazanje (Dan. 9, 17-19.). Molih se Bogu svojemu ja, Daniel, govoreći: Usliši, Gospode, molitve sluge svoga, obasjaj licem svojim svetište svoje i milostiv pogledaj na puk ovaj, koji priziva ime Tvoje, Bože!

Tajna. Smjerno molimo, Gospode, veličanstvo Tvoje, da nas svetinje ove, što ih vršimo, oslobode i od prošlih i od budućih prestupaka, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 75, 12, 13). Zavjetujte i žrtvujte svi, koji ste unaokolo, Gospodu Bogu strašnomu, koji ukroćava duh knesvomu, strašnomu, koji ukroćava duh knezovima, koji je strašan svim kraljevima zemaljskim.

Popričesna. Svemogući Bože, neka se Tvojim posvetilištima i naše opačine iscijele i vječne nam pomoći proiziđu, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

Kvatrna srijeda.

Zbor kod sv. Marije Velike.

Ulaz (Ps. 80, 2—5): Radujte se Bogu, pomoćniku našemu, kličite Bogu Jakovljevu.

1 Ps. 109, 1.

Počnite psalam i dajte bubanj, trubite u trubu o mlađaku, jer je takova zapovijed u Izraelu i naredba od Boga Jakovljeva (Ps. 80, 6). To je stavio za svjedočanstvo Josipu, kad je izlazio iz zemlje Egipta i čuo jezik, kojega nije znao. Slava Ocu... Radujte...

Iza »Gospode pomiluj«: Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite!

Molitva. Molimo, Gospode, da slabost našu ojača okrepa milosrđa Tvoga, te mi, koji bismo po svojoj prirodi trebali podleći, Tvojom blagošću budemo obnovljeni, po G. n.

Čitanje Amosa proroka (9, 13-15.). Ovo govori Gospod Bog: Evo, dolazi dan, kad će se orač približiti žeteocu i onaj, koji gazi grožđje sijaču, kad će iz bregova kapati slad i kad će svi bregovi biti obrađeni. I povratit ću zarobljene iz moga puka Izraelova i sagradit će opustošene gradove i nastavat će u njima, vinograde će saditi i piti vino od njih, vrtove će izgraditi i jest će voće iz njih. I ne ću ih više istrgnuti od zemlje, koju sam im dao, veli Gospod Bog tvoj.

Na stepenicama (Ps. 112, 5—7). Tko je kao Gospod Bog naš, koji prebiva na visini i gleda stvari neznatne na nebu i na zemlji? On diže ubogoga sa zemlje i iz blata uzvisuje siromaha.

Gospod s vama! Pomolimo se!

Molitva. Podaj, molimo, Gospode, obitelji svojoj, koja se Tebi utječe, da se uzdržava i od opačina, kako sebi uskraćuje tjelesnu hranu, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje Knjige Ezdre. (8, 1-10). U one dane: skupi se sav puk kao jedan čovjek na trg, koji je pred vratima vodenim: i rekoše Ezdri, književniku, da donese knjigu zakona Mojsijeva, što je zapovjedio Gospod Izraelu. Donese dakle Ezdra svećenik zakon pred mnoštvo ljudi i žena, i pred sve one, koji mogahu razumjeti, prvoga dana sedmoga mjeseca. I čita iz nje javno na trgu, koji bješe pred vratima vodenim, od jutra do podne, pred ljudima, i ženama, i učenima: i sav narod pažljivo slušaše čitanje knjige. A Ezdra književnik stajaše na podu od drva, koji bješe načinio, da s njega govori. I otvori knjigu pred svim narodom, a bijaše izviše svega naroda: i kad je otvori, ustade sav narod. I blagoslovi Ezdra Gospoda Boga velikoga: a sav puk odgovori: Amen, Amen: podignuvši ruke svoje: pa se prignuše i pokloniše se Bogu licem do zemlje. A Leviti su pazili, da se uzdrži muk u puku, da čuju zakon: a puk stajaše na mjestu svojem. I čitahu iz knjige zakona Božjega razgovjetno i jasno, da se razumije: i razumijevahu kad se čitalo. Zatim reče Nehemija, i Ezdra svećenik i književnik, i Leviti, koji su tumačili svemu puku: Ovaj je dan posvećen Gospodu Bogu našemu, nemojte tugovati ni plakati. I reče im: Idite, jedite pretilo, i pijte slatko vino; pa šaljite dio i onima, koji nijesu sebi spravili; jer je sveti dan Gospodnji, zato ne budite žalosni: jer je radost Gospodnja jakost naša.

Na stepenicama (Ps. 32, 12, 6), kao na str. 513.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Marku** (9, 16—28). U ono vrijeme odgovori Isusu jedan od naroda: Učitelju: dovedoh k Tebi svoga sina, u komu je nijemi duh, koji, gdjegod ga uhvati, baca ga, a on se pjeni i škrguće zubima i suši se. I rekoh tvojim učenicima, da ga istjeraju, i nisu mogli. A on im odgovori: O rode nevjerni! dokle ću biti s vama? dokle ću vas trpjeti? Dovedite ga k meni! I dovedoše ga k njemu. I kad ga vidje, odmah ga duh stade lomiti i padnuvši na zemlju valjao se pjeneći. I upita njegova oca: Koliko ima vremena, kako mu se to događa? A on reče: Od djetinjstva! I često ga baca u vatru i vodu, da ga pogubi. Nego ako što možeš, smiluj se nama i pomozi nam. A Isus mu reče: Ako možeš vjerovati, sve je moguće onome, koji vjeruje. Tada povikavši otac dječaka reče sav u suzama: Vjerujem, pomozi mojemu nevjerju. A kad vidje Isus, da se narod stječe, zaprijeti nečistomu duhu govoreći mu: nijemi i gluhi duše, ja ti zapovijedam, iziđi iz njega i više u njega ne ulazi! I povikavši i izlomivši ga vrlo iziđe, i učini se kao mrtav tako, te su mnogi govorili: Umro je! A Isus uzevši ga za ruku, podiže ga i usta. I kad uđe u kuću, pitali ga njegovi učenici na samo: Zašto ga mi ne mogosmo istjerati? I reče im: Ovaj rod ne može nikako drukčije izići, *osim po molitvi i postu.*

Prikazanje (Ps. 118, 47, 48). Razmatram zapovijedi Tvoje, koje veoma ljubim i uz-

dižem ruke svoje k zapovijedima Tvojim, jer ih ljubim.

Tajna. Molimo Te, Gospode, da ovaj prinos očisti naše prestupke i da posveti tijelo i dušu Tvojih podložnika za svetkovanje žrtve, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Pričesna (2, Esdr. 8, 10). Jedite pretilo i pijte slatko vino i pošljite onima, koji nisu sebi pripravili, jer je ovo sveti dan Gospodnji; ne budite žalosni, jer je radost Gospodnja snaga naša.

Popričesna. Primivši nebeske darove, ponizno Te molimo, Gospode, da pravo shvatimo ono, što po Tvojem daru revnom službom vršimo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

Kvatrni petak.

Zbor kod dvanaest sv. apostola.

Ulaz (Ps. 104, 3-4.). Neka se raduje srce, koje traži Gospoda. Tražite Gospoda i ojačat ćete, uvijek tražite Gospoda! (Ps. 104, 1.). Slavite Gospoda i zazivajte ime njegovo, naviještajte djela njegova među narodima. Slava Ocu ... Neka se raduje ...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da vršeći svake godine ove svete postove i tijelom i dušom Tebi ugodimo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje Ozeja Proroka. (14, 2-10). Ovo govori Bospod Bog: Obrati se, Izraele, Gospodu Bogu svojemu, jer si duboko pao radi

svoga bezakonja. Primite k srcu ove riječi, i obratite se Gospodu, i recite mu: Digni od nas sve bezakonje, i primi nas dobrostivo, i dat ćemo žrtve usana svojih. Asirac nas ne može izbaviti, ne ćemo jahati na konjima, niti ćemo više govoriti djelima ruku svojih: vi ste naši bogovi: jer ćeš se ti smilovati na sirotu k tebi obraćenu. Iscijelit ću rane njihove, ljubit ću ih drage volje, jer će se gnjev moj odvratiti od njih. Ja ću biti kao rosa, i Izrael će procvjetati kao ljiljan, i pustit će žile svoje kao stabla Libanska. Pružit će se grane njegove, i sjaj će njegov biti kao u masline, i miris kao Libana. Obratit će se, i sjedit će pod sjenom njegovom, rađat će žitom, i zelenit će se kao vinova loza: spomen će mu biti kao vino Libansko. Efraime, što će mi više krivi bogovi? Ja ću ga uslišati, i uspraviti kao zelenu jelu, od mene primaš plod svoj. Tko je mudar, da razumije ovo? i razuman, da pozna ovo? Jer su pravi putovi Gospodnji, i pravednici će hoditi po njima, a prestupnici će posrnuti na njima.

Na stepenicama (Ps. 89, 13, 1.). Obrati se, Gospode, časkom i daj se namoliti od slugu svojih; Gospode, Ti si nam utočište od koljena na koljeno.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (7, 36-50), kao na četvrtak iza gluhe nedjelje, str. 271.

Prikazanje (Ps. 102, 2, 5.). Blagosivaj, dušo moja, Gospoda i ne zaboravljaj ni jednog dobročinstva njegova i obnovit će se, kao u orla, mladost tvoja.

Tajna. Molimo, Gospode, da Ti budu ugodni darovi našega posta, te nas okajanjem učinili dostojnima Tvoje milosti i doveli do vječnih obećanja, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Pričesna (Ps. 118, 22, 24.). Skini s mene sramotu i prezir, jer sam obdržavao zapovijedi Tvoje i razmišljao o svjedočanstvima Tvojim.

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, da zahvaljujući za pripremljene darove, dostojno primimo još veća dobročinstva po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

Kvatrna subota.

Zbor kod sv. Petra.

Ulaz (Ps. 94, 6, 7.). Dođite, poklonimo se Bogu i ničice padnimo pred Gospodom; plačimo pred njim, koji nas je stvorio, jer on je Gospod Bog naš (Ps. 94, 1.). Dođite, zapjevajmo Gospodu, slavimo Boga, Spasitelja našega. Slava Ocu... Dođite, poklonimo se...

Iza »Gospode pomiluj« dijeli se prva tonzura; zatim: Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite!

Molitva. Svemogući vječni Bože, koji spasonosnim uzdržavanjem liječiš i dušu i tijelo, ponizno molimo veličanstvo Tvoje, da nam, umilostivljen pobožnom molitvom onih, koji poste, udijeliš i sadanje i buduće pomoći, po G. n.

Čitanje knjige Levitika (23, 26-32.). U one dane reče Gospod Mojsiju govoreći: U deseti dan ovog sedmog mjeseca bit će dan

veoma svečani pomirenja i neka se zove svetim. U taj dan treba da se trapite i da prinesete žrtvu paljenicu Gospodu. Ne smijete u taj dan raditi nikakva težačkog posla, jer je dan pomirenja, da se izmirite s Gospodom Bogom svojim. Svaki, koji se u taj dan ne bi trapio, poginut će iz svog naroda, i onog, koji bi u taj dan radio, pogubit ću. Ništa, dakle, ne radite u taj dan, neka vam to bude vječnom zapovijedi za sva pokoljenja i sve nastambe vaše. To je sabat mirovanja. U osmi dan mjeseca treba da se trapite, od večeri sve do večeri slavit ćete sabat svoj, veli Gospod svemogući.

Dijeli se prvi niži red: ostiarijat.

Na stepenicama (Ps. 78, 9, 10.). Blag budi, Gospode, grijesima našim, da ne kažu u narodima: gdje je Bog njihov? Pomozi nam, Bože, spasitelju naš, i poradi slave imena svoga izbavi nas!

Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite! Daj nam, molimo, svemogući Bože, da se posteći nasitimo Tvojom milosti i uzdržavajući se da postanemo jači od svih neprijatelja, po G. n.

Čitanje knjige Levitika (23, 30-43.). U one dane reče Gospod Mojsiju govoreći: Od petnaestog dana sedmog mjeseca, kad saberete sve plodove zemaljske, slavit ćete Gospoda sedam dana. U prvi i osmi dan bit će sabat, to jest mirovanje. I uzet ćete prvog dana plodove najljepšeg drveća, grane paoma i drveća s gustim lišćem s obala potočnih i radovat ćete se pred Gospodom

Bogom svojim. I svetkovat ćete svečanost njegovu sedam dana u godini. To je vječna zapovijed u pokoljenjima vašim. U sedmi mjesec slavit ćete svetkovinu i stanovat ćete u sjenicama sedam dana. Svaki, koji je porijeklom Izraelac, ostat će u sjenici sedam dana, da nauče potomci vaši, da sam odredio, da sinovi Izraelovi stanuju pod šatorima, kad sam ih izveo iz zemlje Egipta. Ja sam Gospod Bog vaš.

Dijeli se drugi niži red: lektorat.

Na stepenicama (Ps. 83, 10, 9.). Zaštitniče naš, Bože, pogledaj nas i obrati lice svoje slugama svojim. Gospode, Bože nad vojskama, usliši molbe slugu svojih!

Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite! Čuvaj, molimo, Gospode, obitelj svoju, da Tvojim darom primimo okrepu vječnoga spasenja, za kojom po Tvojem nadahnuću težimo, po G. n.

Čitanje Miheja proroka (7,14-20.). Gospode, Bože naš, spasi puk svoj štapom svojim, stado baštine svoje, koje osamljeno stanuje u gorama, kao ono u davnim vremenima. Neka vide neznabošci i neka se zastide nad svom svojom snagom. Tko je Bog, poput Tebe, koji uzimaš nepravdu i koji ne gledaš na ostatke grijeha baštinika svojih! Ne će izliti nad nama srdžbe svoje, jer on želi milosrđe. Obratit će se i smilovat će se nad nama. Oprostit će zločine naše i grijehe će naše baciti u dubine morske. Bit ćeš vjeran obećanjima, koje si dao Jakovu, smilovanju, koje si obećao Abrahamu, za-

klevši se ocima našim u pradavna vremena, Gospode, Bože naš!

Dijeli se treći niži red: eksorcistat.

Na stepenicama (Ps. 89, 13, 1.). Obrati se, časkom, Gospode, i daj se namoliti od slugu svojih. Gospode, Ti si nam utočište od koljena do koljena.

Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite! Podaj, molimo, Gospode, da se tako uzdržajemo od tjelesnih gozbi, te ujedno sebi uskraćujemo i sve, na što nas nagone opačine, koje na nas navaljuju; po G. n.

Čitanje Zaharije proroka (8, 14-19.). U one dane iziđe k meni riječ Gospodnja govoreći: Ovo govori Gospod nad vojskama: Kao što sam odlučio, da vas kaznim, kad su me rasrdili oci vaši, veli Gospod, i nisam se smilovao, tako u dane ove odlučih da učinim dobro domu Judinom i Jeruzalemu: ne bojte se! Ovo treba dakle da činite: Govorite svaki istinu bližnjemu svomu, sudite na vratima svojim pravedni i istiniti sud. I nitko neka ne misli u srcu svomu zlo na bližnjega svoga i ne kunite se lažno, jer sve ovo mrzim, veli Gospod. I iziđe riječ Gospodnja k meni govoreći: Ovo govori Gospod nad vojskama: Post u četvrtom, petom, sedmom i desetom mjesecu neka bude domu Judinom na radost i veselje i veliku svečanost, ali ljubite istinu i mir, veli Gospod nad vojskama.

Dijeli se četvrti niži red: akolitat.

Na stepenicama (Ps. 140, 2). Vinula se molitva moja kao kâd pred licem Tvojim, Go-

spode, i uzdizanje mojih ruku kao žrtva večernja.

Pomolimo se! Prignimo koljena! Dignite! Molimo Te, Gospode, kao što nam daješ, da Ti prikazujemo svečani post, tako nam podaj i pomoć oproštenja, po G. n.

Čitanje Daniela proroka (3, 47—51) kao na str. 95.

Himan: »Blagosloven« str. 95.

Gospod s vama.

Molitva kao na str. 96.

Ostale molitve kao na str. 36.

Dijeli se prvi viši red: subdjakonat.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Židovima (9, 2—12. Braćo! Prvi je dio šatora bio načinjen, u kojem bijaše svijećnjak i stol i postavljeni hljebovi, što se zove svetinja. A za drugim zastorom bijaše drugi dio, koji se zove svetinja nad svetinjom. U njoj bijaše zlatan žrtvenik, i kovčeg zavjeta, obložen svuda zlatom, u kojem bijaše zlatna posuda s manom, i štap Aronov, koji je procvao, i ploče zavjeta. A više njega bili su kerubimi slave, koji su zasjenjivali pomirište, o čemu ne treba sad da govorimo napose. A kad je ovo bilo tako uređeno, ulaze svećenici svagda u prvi dio šatora, te izvršuju službu Božju. A u drugi jedanput u godini sam veliki svećenik, ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za grijehe naroda, učinjene iz neznanja. Ovim javlja Duh sveti, da se još nije otvorio put u svetinju, dok prvi šator postoji. Taj ostade prilika za sadašnje vrijeme, po kojoj se prinose darovi i žrtve, koje ne mogu da usavrše po savjesti onoga, koji služi; jer su to zapovijedi, koje rade samo o izvanjoj čistoći u jelu i piću, i različnom pranju, a postavljena su do vremena usavršenja. Ali Krist je došao kao veliki svećenik budućih dobara kroz veći i savršeniji šator, koji nije rukom načinjen, to jest nije od ovoga svijeta; niti je s krvlju jaraca, ni junaca, nego svojom krvlju ušao jednoć za uvijek u svetinju i stekao vječni otkup.

Dijeli se drugi viši red: djakonat.

Zavlaka (Ps. 116. 1, 2). Hvalite Gospoda sva plemena, hvalite ga svi narodi, jer je silno nad nama milosrđe njegovo i istina Gospodnja ostaje do vijeka.

Dijeli se sv. red presbiterata.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (13, 6—17). U ono vrijeme govorio je Isus narodu ovu priču: Neki je čovjek imao smokvu zasađenu u svom vinogradu i dođe tražeći roda na njoj, i ne nađe. Tada reče vinogradaru: Evo, tri su godine, kako dolazim tražeći roda na ovoj smokvi i ne nalazim; posijeci je, zašto da neplodna zaprema zemlju? A on mu odgovori: Gospodaru, ostavi je i za ovu godinu, dok okopam oko nje i obaspem gnojem, pa možda da urodi buduće godine; a ako li ne, posjeći ćeš je. Kad je učio u jednoj zbornici u subotu, gle, ondje je bila žena, koju je duh učinio bolesnom već osamnaest godina, i bila je zgrbita i nije se mogla nikako ispraviti. Kad je vidje Isus, dozva je k sebi i reče joj: Ženo, izliječila si se od svoje bolesti. I stavi na nju ruke, i

odmah se ispravi i proslavi Boga. A predstojnik zbornice prozbori, ljuteći se, što Isus liječi u subotu i reče narodu: Šest je dana, u koje treba raditi, u te dakle dane dolazite, te se liječite, a ne u dan subotnji. Gospodin mu odgovori: Licemjeri, ne odveže li svaki od vas u subotu svoga vola ili magarca od jasala i ne vodi ga, da ga napoji? A ovu kćer Abrahamovu, koju sveza sotona evo osamnaest godina, nije li trebalo odriješiti od ove veze u dan subotnji? I kad je on ovo govorio, stidjeli se svi protivnici njegovi, a sav se narod radovao za sva njegova slavna djela.

Prikazanje (Ps. 87, 2, 3). Gospode, Bože spasenja moga, danju i noću vapijem Tebi; vinula se molitva moja pred lice Tvoje, Gospode!

Tajna. Dopusti, molimo, svemogući Bože, da nam žrtva, prinesena očima Tvoga veličanstva, isprosi i milost pobožnosti i učinak blažene vječnosti, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Pričesna (Levit. 23, 41-43). U sedmom ćete mjesecu svetkovati blagdane, jer sam udesio, da sinovi Izraelovi stanuju pod šatorima, kad sam ih izveo iz zemlje egipatske; ja sam Gospod Bog vaš!

Popričesna. Molimo, Gospode, izvršile u nama Tvoje tajne ono, što sadržavaju, da u zbilji istine dohvatimo ono, što sad otajstveno činimo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XVIII. nedjelja po Duhovima.

Danas počinje sv. Crkva pripravljati kršćane na drugi, slavni dolazak Spasiteljev, koji se slavi na 24. nedjelju po Duhovima. Onaj je uzeti u Kafarnaumu prava slika i prilika sviju nas, dok smo na ovome svijetu, okruženi nevoljama i pogiblima. No ustrajemo li u vjernom pouzdanju, čut ćemo i mi Isusov glas: ustani, sinko, i uniđi u kraljevstvo vječnoga mira! O, radujmo se dakle, jer ćemo unići u dom Gospodnji!

Ulaz (Crkv. 36, 18). Daj, Gospode, mir onima, koji Te čekaju, da se proroci tvoji nađu vjerni, i usliši molitve sluge svojega i naroda svoga Izraela (Ps. 121, 1.). Radujem se, kad mi govore: Idemo u dom Gospodnji. Slava Ocu... Daj, Gospode...

Molitva. Neka ispravi srca naša, molimo, Gospode, djelovanje Tvojega smilovanja, jer Tebi bez Tebe ne možemo ugoditi, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I, 1, 4—8). Braćo! Zahvaljujem Bogu svojemu svagda za vas, što vam je dana milost Božja u Kristu Isusu, jer se u svemu obogatiste u njemu, u svakoj riječi i u svakom znanju, kao što se svjedočanstvo Kristovo utvrdilo u vama; tako, da vi nemate nedostatka ni u jednom milosnom daru, koji čekate objavljenje Gospodina našega Isusa Krista, koji će vas i utvrditi do kraja, da budete bez krivice na dan Gospodina našega Isusa Krista.

Na stepenicama (Ps. 121, 1, 7.). Radujem se, kad mi kažu: Idemo u dom Go-

spodnji. Nek vlada mir u utvrdama tvojim. i sigurnost u tornjevima tvojim. Aleluja, aleluja (Ps. 101, 16). Bojat će se neznabošci imena Tvojega, Gospode, i svi kraljevi zemaljski slave Tvoje, Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (9, 1-8). U ono vrijeme ušavši Isus u lađicu prijeđe i dođe u svoj grad. I gle, donesoše mu uzeta, koji je ležao na postelji. I vidjevši Isus njihovu vjeru reče uzetome: Uzdaj se, sinko, oprošteni su ti tvoji grijesi. I gle, neki od književnika rekoše u sebi: Ovaj pogrđuje Boga. I vidjevši Isus njihove pomisli reče: Zašto zlo mislite u svojim srcima? Što je lakše reći: Oprošteni su ti tvoji grijesi, ili reći: ustani i hodi? Ali da znadete, da Sin čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijehe, tada reče uzetome: Ustani, uzmi svoju postelju i pođi kući svojoj. I ustade i otide kući svojoj. A silan svijet vidjevši poboja se i proslavi Boga, koji je takovu vlast dao ljudima.

Vjerujem.

Prikazanje (Izlaz, 24, 4, 5). Posvetio je Mojsije žrtvenik Gospodu prikazavši na njemu žrtve i prinesavši paljenice kao žrtvu večernju, ugodnu Gospodu Bogu, pred licem sinova Izraelovih.

Tajna. Bože, koji nas časnom izmjenom ove žrtve činiš dionicima višnjeg božanstva, podaj, molimo, da se dostojnim vladanjem ravnamo prema Tvojoj istini, kao što je spoznajemo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 95, 8, 9). Nosite žrtve i uđite u trijemove njegove, poklonite se Gospodu u svetom trijemu njegovu.

Popričesna. Okrijepljeni svetim darom prinosimo Ti hvale, Gospode, milosrđe Tvoje moleći, da nas učiniš dostojnima njegova dioništva, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XIX. nedjelja po Duhovima.

Sve jasnijim crtama slika sv. Crkva posljednje došašće Isusovo. Isus će biti Spasitelj onima, koji su se odazvali njegovu pozivu, vršili njegove zapovijedi i odjenuli se haljinom milosti posvetne. A onim drugima bit će pravedan i oštar Sudac. Molimo dakle Gospoda, da nam udijeli pravu slobodu sinova Božjih, da se oprostimo svega, što nas priječi u vršenju Božjega zakona.

Ulaz. Ja sam spasenje puka, veli Gospod, iz koje god nevolje povičū k meni, uslišat ću ih i bit ću im Gospod do vijeka. (Ps. 77, 1). Čuj, narode moj, zakon moj, prigni uho svoje k riječima usta mojih. Slava Ocu... Ja sam...

Molitva. Svemogući i milosrdni Bože, svekolike nam protivnosti umoljen odaleči, da u duši i tijelu jednako olakšani, što je Tvoje, slobodnim dušama izvršujemo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Efežanima (4, 23—28). Braćo! *Obnovite se duhom uma svojega, i obucite novoga čovjeka, koji je po Bogu stvoren u pravdi* i svetosti istinitoj. Zato odbacite laž i govorite istinu

svaki sa svojim bližnjim, jer smo udovi jedan drugomu. »Srdite se, ali nemojte griješiti«; sunce neka ne zađe nad srdžbom vašom. Nemojte dati mjesto đavolu. Tko je krao, više neka ne krade, nego neka se radije trudi, čineći dobro rukama svojim, da ima što davati potrebitomu.

Na stepenicama (Ps. 140, 2.) Vinula se molitva moja, Gospode, kao kâd pred licem Tvojim. Uzdizanje ruku mojih (kao) žrtva večernja. Aleluja, aleluja (Ps. 104, 1). Slavite Gospoda i zazivajte ime njegovo; *oglašujte među neznabošcima djela njegova*, Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (22, 1—14). U ono vrijeme reče Isus glavarima svećeničkim i farizejima u pričama govoreći: Kraljevstvo je nebesko kao zemaljski kralj, koji načini svadbu sinu svomu. I posla sluge svoje, da zovu pozvane na svadbu; i ne htjedoše doći. Opet posla druge sluge govoreći: Kažite pozvanima: Eto sam objed pripravio, junci moji i hranjenici poklani su i sve je gotovo; dođite na svadbu! Ali oni ne mariše, nego otiđoše jedan u svoje polje, a drugi k svojoj trgovini. A ostali uhvatiše sluge njegove i izruživši ih ubiše. Zato se kralj razljuti, posla vojsku svoju i pogubi one ubojice i njihov grad spali. Tada kaže slugama svojim: Svadba je istina gotova, ali pozvani nisu bili dostojni. Idite dakle na raskršća i koje god nađete, dozovite ih na svadbu. I izišavši sluge njegove na putove sabraše sve, koje nađoše, zle i dobre, i napuni se svadba gostiju. Ali kad uđe kralj,

da pogleda goste, ugleda ondje čovjeka, neobučena u svadbeno ruho. I reče mu: Prijatelju, kako si došao amo nemajući svadbenoga ruha? A on zanijemi. Tada reče kralj slugama: Svežite mu ruke i noge, pa ga bacite u tamu najkrajnju, ondje će biti jaukanje i škripanje zuba; jer su mnogi zvani, ali je malo izabranih.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 137, 7). Ako budem posred nevolje, Ti ćeš me, Gospode, oživiti; na gnjev neprijatelja mojih pružit ćeš ruku svoju i zaklonit će me desnica Tvoja.

Tajna. Molimo, Gospode, da nam ovi darovi, što ih prinosimo očima veličanstva Tvojega, budu na spasenje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 118, 4, 5). Ti si zapovjedio, da se zapovijedi Tvoje čuvaju dobro; o da bi se putovi moji upravili, da čuvam određenja Tvoja!

Popričesna. Tvoje nas, Gospode, ljekovito djelovanje i od naših opačina milostivo oslobodilo i Tvojim vazda priljubilo nalozima, po Gospodu . . .

Ostale molitve kao na str. 68.

XX. nedjelja po Duhovima.

Molitve na Ulaz i Prikazanje sadržavaju plač izabranog naroda u babilonskom sužanjstvu. Dajmo i mi oduška našem bolu u molitvi i psalmima, a ne nastojmo ga zatomiti u svjetskom veselju. Zahvaljujmo Bogu uvijek i na svemu. On znade, što čini i njegovi su putevi pravedni. I u zlu namjerava on samo dobro, pa će nas u pravi čas pohoditi svojim milosrđem.

Ulaz (Dan 3, 21-35.). Sve, što si učinio nama, Gospode, u pravom si sudu učinio, jer sagriješismo proti Tebi i ne poslušasmo zapovijedi Tvojih; ali daj slavu imenu svojemu, i učini s nama *po mnoštvu milosrđa svojega* (Ps. 118, 1). Blago onima, koji su čista života, koji žive po zakonu Gospodnjem. Slava Ocu... Sve što...

Molitva. Udijeli, molimo, Gospode, vjernicima svojim umilostivljen oproštenje i mir, da se ujedno očiste od svih grijeha i nesmetanom Ti dušom služe, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Efežanima (5, 15—21). Braćo! Gledajte pomnjivo, kako ćete živjeti; ne kao bezumni, nego kao mudri, i iskupite vrijeme, jer su dani zli. Zato ne budite nerazumni, nego razumijte, što je volja Gospodnja! I ne opijajte se vinom, jer u tom je raspuštenost, nego se napunite Duhom, te govorite jedan s drugim u psalmima i pjesmama duhovnim, pjevajući i klikujući u srcu svojem Gospodinu, zahvaljujući svagda za sve u ime Gospodina našega Isusa Krista Bogu i Ocu, pokoravajući se jedan drugome u strahu Kristovu.

Na stepenicama (Ps. 144, 15). Oči se sviju u Tebe ufaju, Gospode, i Ti im daješ hranu na vrijeme. Otvaraš ruku svoju i napunjaš blagoslovom sve, što živi. Aleluja, aleluja (Ps. 107, 2). Spremno je srce moje, Bože, spremno je srce moje: pjevat ću i hvalit ću Te, slavo moja, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (4, 46—53). U ono vrijeme bješe neki kraljev čovjek, kojega sin bolovaše u Kafarnaumu. Ovaj čuvši, da Isus dođe iz Judeje u Galileju, dođe k njemu i moljaše ga, da siđe, i da mu iscijeli sina; jer bijaše na samrti. I reče mu Isus: Ako ne vidite znaka i čudesa, ne vjerujete. Reče mu kraljev čovjek: Gospode! Siđi, dok nije umro sin moj. Reče mu Isus: Idi, sin tvoj živi! I vjerova čovjek riječi, koju mu reče Isus, i kad on silažaše, sretoše ga sluge i javiše mu, da sin njegov živi. Zapita ih dakle za sat, u koji mu je bilo lakše. I rekoše mu: Jučer, oko sedam sati, pusti ga groznica. Tada razumije otac, da je to bio onaj sat, u koji mu reče Isus: sin tvoj živi. I vjerova on i sva kuća njegova.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 136, 1). Nad rijekama babilonskim sjeđasmo i plakasmo, opominjući se tebe, Sione.

Tajna. Molimo, Gospode, da nam ove tajne podadu nebeski lijek i očiste opačine srdaca naših, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 118, 49.). Opomeni se riječi Tvoje, sluzi Tvojemu, Gospode, kojom mi nadu dade; ona me je utješila u smjernosti mojoj.

Popričesna. Da bismo svetih, Gospode, postali dostojni darova, učini, molimo, da budemo Tvojim vazda poslušni zapovijedima, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XXI. nedjelja po Duhovima.

Kod sve prirodne plemenštine našega srca i svih dobrih uzora ne možemo se odrvati napastovanjima đavolskim i duhu pohlepe, bez milosti Božje. A milost Božja jaka je i svemoćna, kao i sam Bog, koji sve drži u svojoj ruci. Jedino, što joj se donekle i za čas može suprotiviti, jest naša slobodna volja. Ali konačno mora podleći stvor, koji se usudio protivno htjeti od Stvoritelja svoga — na sudnjem danu . . .

Ulaz (Est. 13 9—11). *Na Tvojoj volji, Gospode, sve je postavljeno, i nema toga, koji bi se mogao protiviti Tvojoj volji,* jer Ti učini sve, nebo i zemlju, i sve, što se u opsegu neba sadrži; Ti si Gospod svemu (Ps. 118). Blago onima, koji su čista života, koji žive po zakonu Gospodnjem. Slava Ocu . . . Na Tvojoj volji . . .

Molitva. Obitelj svoju čuvaj, molimo, Gospode, sveudiljnom ljubavlju, da od svih protivnosti po Tvojoj zaštiti bude slobodna i u dobrim djelima Tvojemu imenu odana, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Efežanima (6, 10—17. Braćo! *Jačajte u Gospodu i u sili jakosti njegove!* Obucite se u sve oružje Božje, da biste se mogli održati protiv zasjeda đavolskih; jer nam se nije boriti s tijelom i krvlju, *nego s poglavarima i s vlastima, sa svjetskim upraviteljima ove tame, s duhovima pakosti u uzdušnim visinama.* Stoga uzmite sve oružje Božje, da biste se mogli oduprijeti u zli dan, i u svemu održati se savršeni. Stojte dakle opasavši bedra svoja istinom i obukavši se u oklop

pravde i obuvši noge da budete spremni za evanđelje mira. A vrhu svega *uzmite štit vjere,* o koji ćete moći pogasiti sve ognjene strijele nečastivoga, i kacigu spasenja uzmite, i mač duhovni, koji je riječ Božja.

Na stepenicama (Ps. 89, 1, 2, 3). Gospode, Ti si nam utočište od koljena do koljena. Prije nego bregovi postaše i sazda se zemlja, od vijeka do vijeka, Ti si Bože. Aleluja, Aleluja (Ps. 113). Kad *iziđe Izrael iz Egipta,* kuća Jakovljeva iz naroda tuđega. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (18, 23—35). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim ovu priču: Kraljevstvo je nebesko kao čovjek kralj, koji odluči, da uredi račune sa slugama svojim. I kad započne obračun, dovedoše mu jednoga, koji je bio dužan deset hiljada talenata. A jer nije mogao da plati, zapovjedi gospodar njegov, da ga prodadu i njegovu ženu i djecu i sve što je imao, i da mu se plati. Tada sluga taj pade ničice, te ga molio: Ustrpljenje imaj sa mnom, i sve ću ti platiti. *A gospodar se smilova tomu sluzi, pusti ga i dug mu oprosti.* A izišavši onaj sluga, nađe jednoga od svojih drugova, koji mu je bio dužan sto dinara i uhvativši stade ga daviti govoreći: Plati, što si dužan! Tada pade ničice drug njegov i molio ga je govoreći: Ustrpljenje imaj sa mnom, i sve ću ti platiti. Ali on ne htje, nego ode i baci ga u tamnicu, dok ne plati duga. Vidjevši njegovi drugovi, što se dogodi, vrlo se ožalostiše, i otišavši kazaše gospodaru svomu sve, što se dogodi. Tada ga

dozva gospodar njegov i reče mu: Zli slugo, sav sam dug oprostio tebi, jer si me molio: nije li dakle trebalo, da se i ti smiluješ svomu drugu, kako sam se i ja tebi smilovao? I razljuti se gospodar njegov i predade ga mučiteljima, dok ne plati svega duga. *Tako će i Otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svomu od srdaca svojih.*

Vjerujem.

Prikazanje (Job 1). Bijaše čovjek u zemlji Hus, po imenu Job; priprost i pravedan, i bojeći se Boga, *koga sotona iska, da ga kuša. I dade mu se vlast od Gospoda na imutak i na tijelo njegovo, i pogubi sav imutak njegov i sinove, a i tijelo njegovo udari teškom ranom.*

Tajna. Primi, Gospode, dobrostiv žrtve, kojima si htio, da se i Ti ublažuješ, i nama da se mogućom milošću vraća spasenje, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 118, 81). Duša je moja u spasenju Tvojemu i u Tvoju se riječ pouzdah; Kad ćeš učiniti sud nad onima, što me gone? Opaki me gone; pomozi mi, Gospode, Bože moj.

Popričesna. Primivši hranu besmrtnosti molimo, Gospode, da što ustima primismo, čistom dušom zadržimo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

XXII. nedjelja po Duhovima.

Sve se više približuje konac crkvene godine, spomen dolaska Isusova na koncu svijeta. O, molimo iz dubine srca našeg milostivog Gospoda, da ovaj Kristov dan, kako ga zove sv. Pavao u Poslanici, dočekamo čisti i neokaljani poput sunca!

Ulaz (Ps. 129, 3, 4). Ako budeš gledao na bezakonje, Gospode, tko će opstati? No u Tebe je smilovanje, Bože Izraelov. (Ps. 129, 1.) *Iz dubine vapijem k Tebi,* Gospode, Gospode usliši glas moj. Slava Ocu ... Ako budeš ...

Molitva. Bože, utočište naše i kreposti, bliz budi pobožnim Crkve svoje molitvama, sam početnik pobožnosti, i podaj, da *uspješno dostignemo,* što vjerno ištemo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Filipljanima (1, 6-11). Braćo! Uzdamo se u Gospoda Isusa, da će onaj, *koji je počeo u vama dobro djelo, dovršiti ga do dana Isusa Krista.* Kao što je pravo, da ja ovo mislim za sve vas, jer ja vas imam u srcu, budući da ste i u okovima mojim i u obrani i potvrđivanju evanđelja svi vi drugovi milosti moje. Jer Bog mi je svjedok, kako čeznem za svima vama najnježnijom ljubavlju Isusa Krista. I za to se molim, da ljubav vaša sve više i više obiluje u znanju i svakom razumijevanju, da vi kušate, što je bolje, da budete *čisti i nezazorni na dan Kristov;* napunjeni plodom pravde po Isusu Kristu na slavu i hvalu Božju.

Na stepenicama (Ps. 132, 1, 2). Eto, kako je dobro i kako je ugodno, kada braća prebivaju skupa! Kao pomast na glavi, koja se stače na bradu, bradu Aronovu, aleluja, aleluja. (Ps. 113, 11). Koji se boje Gospoda, neka se uzdaju u njega, on im je pomoćnik i zaštitnik, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (22, 15-21). U ono vrijeme otidoše farizeji i zaključiše, da Isusa uhvate u govoru. I poslaše k njemu svoje učenike s Herodovcima govoreći: Učitelju, znamo, da si istinit i putu Božjemu doista učiš i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš, tko je tko. Kaži nam dakle, šta ti misliš, da li je dopušteno dati porez caru ili nije? A Isus upoznavši njihovu zlobu reče: Što me kušate, licemjeri? Pokažite mi porezni novac! Oni mu pružiše dinar. I reče im Isus: Čija je ovo slika i natpis? Rekoše mu: careva. Tada im reče: *Podajte dakle caru carevo i Bogu Božje.*

Vjerujem.

Prikazanje (Est. 14, 12, 13). Opomeni me se Gospode, *koji vladaš svakom vlašću,* i daj pravu riječ u usta moja, da su ugodne riječi moje pred licem kneževim.

Tajna. Daj, milostivi Bože, da ovaj spasonosni prinos i od vlastitih nas krivica neprestano rješava i od svih protivnosti brani, p. G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII. str. 50.

Pričesna (Ps. 16, 6). Ja vapim, jer me čuješ, Bože; prigni uho svoje i usliši riječi moje.

Popričesna. Primismo, Gospode, darove svetoga otajstva, smjerno moleći, da bude korisna pomoć našoj slabosti, što si zapovjedio, da činimo na Tvoj spomen, koji živiš i kraljuješ . . .

Ostale molitve kao na str. 68.

XXIII. nedjelja po Duhovima.

Danas nam pokazuje sv. Crkva svršetak svijeta i početak vječnosti onako, kako bi Bog želio da bude. A nakon osam dana gledat ćemo sudnji dan onako, kakav će doista biti, kakovim ga je učinio grijeh. Danas nas uvjerava prorok Jeremija, sv. Pavao i sam Isus, da nam Bog želi samo dobro. Bog imade na umu mir i sreću našu, on je pripravan izbaviti nas iz sužanjstva i najtežih grijeha i uskrisiti nas na vječni život — samo ako mi sami hoćemo!

Ulaz (Jerem. 29, 11-14). Govori Gospod: *Ja mislim misli mira,* a ne cviljenja; prizivat ćete me i ja ću vas uslišati, *i izvest ću robovanje vaše iz svih mjesta.* (Ps. 84, 2.) Blagoslovio si, Gospode, zemlju svoju, *odvratio si ropstvo Jakovljevo.* Slava Ocu . . . Govori Gospod . . .

Molitva. Odriješi, molimo, Gospode, prekršaje Tvojih naroda, da se od spona grijeha, kojih se svojom slabošću dobavismo, *Tvojom blagošću oslobodimo,* po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Filipljanima (3, 17-21; 4, 1-3). Braćo! Ugledajte se na mene, i gledajte na one, koji žive

po izgledu, što vam ga mi davamo. Jer mnogi žive, za koje sam vam mnogo puta govorio, a sad i plačući govorim, kao *neprijatelji križa Kristova.* Njima je svršetak propast; njima je bog trbuh, oni se hvale sramotom svojom, oni zemaljski misle. Naša je pak domovina u nebesima, otkuda i spasitelja očekujemo, Gospoda Isusa Krista, koji će *preobraziti naše poniženo tijelo,* da bude jednako slavnomu tijelu njegovu, jakošću, kojom može i sve sebi pokoriti. Dakle, braćo moja, ljubezna i poželjena, radosti i kruno moja, tako stojte u Gospodinu, ljubezni. Evodiju molim i Sintihu opominjem, da jedno misle u Gospodinu. Da, molim i tebe, pravi Sinzige[1] zauzmi se za njih, koje se u evanđelju boriše sa mnom i s Klementom i s ostalim suradnicima mojima, kojih su imena u knjizi života.

Na stepenicama (Ps. 43, 8, 9). *Oslobodio si nas, Gospode,* od onih, koji nas mučiše i smeo si one, koji mrziše na nas. Bogu ćemo se hvaliti cijeli dan, i slavit ćemo ime Tvoje u vijeke, aleluja, aleluja. (Ps. 129.) *Iz dubine vapijem k Tebi,* Gospode; Gospode, usliši molitvu moju, aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (9, 18-26). U ono vrijeme, kad govoraše Isus narodu, gle, neki poglavar dođe i pade ničice pred njim govoreći: Moja kći sada umrije, nego dođi, metni na nju ruku svoju, i oživjet će. I ustavši Isus pođe za njim sa svojim učenicima. Tada žena, koja je dvanaest godina bolovala od tečenja krvi, pristupi otraga i dotače se skuta haljine njegove; jer je pomislila u sebi: Ako se samo dotaknem haljine njegove, ozdravit ću. A Isus okrenuvši se i vidjevši je reče: Uzdaj se, kćeri, vjera te je tvoja izliječila. I ozdravi žena od toga časa. I došavši Isus u kuću poglavarovu i vidjevši svirače i svijet gdje buči reče: Odstupite! jer djevojka nije umrla, nego spava. I podsmijehivahu mu se. I kod je svijet istjerao, uđe i uhvati je za ruku i djevojka usta. I otide glas o tom po svem onom kraju.

1 **Predstojnik općine kršćanske.**

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 129, 1-2). Iz dubine vapijem k Tebi, Gospode; Gospode, usliši molitvu moju; iz dubine vapijem k Tebi, Gospode.

Tajna. Prinosimo Ti, Gospode, žrtvu hvale, da poraste revnost službe naše, te milostivo savršiš ono, što si nevrijednima udijelio, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII., str. 50.

Pričesna (Mk., 11, 24). Zaista vam kažem, štogod moleći zaištete, vjerujte, da ćete primiti, i bit će vam.

Popričesna. Molimo Te, Svemogući Bože, ne dopusti, da podlegnemo pogiblima i napastima, kad dopuštaš, da se po Tvojoj darežljivosti radujemo u božanskom pričešćenju, po G. n.

Ostale molitve kao na str. **68.**

XXIV. nedjelja po Duhovima.

Ulaz, Na stepenicama, Prikazanje, Pričesna, kao na XXIII. nedjelju po Duhovima, str. 539—541.

Poslanica, evanđelje i molitve kao na III. nedjelju po Bogojavljenju, str. 128—130.

Predslovlje VIII, str. 50.

XXV. nedjelja po Duhovima.

Ulaz, Na stepenicama, Prikazanje, Pričesna, kao na XXIII. nedjelju po Duhovima, str. 539—541.

Poslanica, evanđelje i molitve kao na IV. nedjelju po Bogojavljenju, str. 131—132.

XXVI. nedjelja po Duhovima.

Ulaz, Na stepenicama, Prikazanje, Pričesna, kao na XXIII. nedjelju po Duhovima, str. 539—541.

Poslanica, evanđelje i molitve kao na V. nedjelju po Bogojavljenju, str. 132—133.

XXVII. nedjelja po Duhovima.

Ulaz, Na stepenicama, Prikazanje, Pričesna, kao na XXIII. nedjelju po Duhovima, str. 539—541.

Poslanica, evanđelje i molitve kao na VI. nedjelju po Bogojavljenju, str. 134—135.

Posljednja nedjelja po Duhovima.

Sve velike misli, opomene i pobude, koje je uz prošlu crkvenu godinu upravljala na nas, skuplja danas sv. Crkva u jedno. Tisućljetna ta borba Boga s grijehom i divsko rvanje dobra i zla završava se konačnom pobjedom Svemogućega, koji vječnom i preobilnom nagradom nagrađuje sve one, koji su se pošteno borili na njegovoj strani. A protivnike Božje i sluge grijeha baca osvetnica ruka vječne Pravde u oganj vječni.

O, mislimo često na Promisao Božji! Bog hoće samo dobro. On je Bog ljubavi i mira. Gospod nas je stvorio i otkupio krvlju Srca svoga zato, da budemo s njime sretni u sve vijeke. Molimo iz dubine srca, da se spremni odazovemo njegovu sudu. Jesmo li d a n a s spremni?[1]

Ulaz, Na stepenicama, Prikazanje, Pričesna, kao na XXIII. nedjelju po Duhovima, str. 539—541.

Molitva. Potakni, molimo, Gospode, volje svojih vjernika, da s većim pregnućem nastoje zadobiti plod božanskih tajna i tako primiti veće pomoći Tvoje dobrote, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Kološanima (1, 9-14). Braćo! ne prestajemo za vas moliti se Bogu i prositi, da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj mudrosti i duhovnom razumijevanju; da živite dostojno Gospodina, te mu u svemu omilite, da budete plodni u svakom dobrom djelu i rastete u poznanju Božjemu; utvrđujući se svakom silom, po jakosti slave njegove, da sve podnesete s radosnom ustrajnošću i strpljivošću; i da zahvaljujete Ocu, koji nas je učinio vrijednima, da budemo subaštinici svetih u svijetlu. *On nas je izbavio od vlasti tamne i premjestio u kraljevstvo ljubeznoga*

[1] Ovaj se misni obrazac moli uvijek na posljednju nedjelju po Duhovima. Posljednja je nedjelja po Duhovima ona, koja je neposredno prije prve nedjelje u Došašću, a ova je uvijek ona nedjelja, koja je najbliža blagdanu sv. Andrije apostola (30. XI.). Treba li umetnuti koji misni obrazac, a to se redovito događa, tada se uzimlju redom misni obrasci onih nedjelja, koje te godine preostadoše poslije Bogojavljenja (III.—IV.—V.—VI. nedjelja po Bogojavljenju) i iz njih se uzimlje Molitva, Tajna, Popričesna, Poslanica i Evanđelje, a sve je ostalo (Ulaz, Na stepenicama, Prikazanje i Pričesna) kao u ovoj misi. Isp. skrižaljku na str. 13.

Sina svojega; u kojemu imamo otkup, oproštenje grijeha.

Na stepenicama (Ps. 43, 2, 9.) Oslobodio si nas, Gospode, od onih, koji nas muče, i smeo si one, koji na nas mrze. Bogom ćemo se hvaliti cio dan, slavit ćemo ime njegovo u vjekove. Aleluja, aleluja. (Ps. 129.) Iz dubine vapim k tebi, Gospode, Gospode usliši molitvu moju. Aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju. (24, 15—35.) U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Kad ugledate mrsko opustošenje, o kojem govori Daniel prorok, gdje stoji na svetom mjestu, koji čita, da razumije! Tada koji budu u Judeji, neka bježe u gore; i koji bude na krovu, neka ne silazi uzeti što iz kuće svoje; i koji bude u polju, neka se ne vrati natrag, da uzme svoju haljinu. A teško trudnima i dojiljama u one dane! Molite se, da ne bude vaš bijeg u zimi ili u subotu, jer će tada biti velika nevolja, kakva nije bila od postanka svijeta dosada, niti će biti. I da se oni dani ne skrate, ne bi se spasio ni jedan čovjek, ali poradi izabranih skratit će se dani oni. Tada ako vam tko reče: evo ovdje je Krist ili ondje, nemojte vjerovati; jer će ustati lažni kristi i lažni proroci i pokazat će velike znake i čudesa tako, da bi zaveli, kad bi bilo moguće, i izabrane. Eto sam vam naprijed kazao. Ako vam dakle reku: Evo ga u pustinji, nemojte izlaziti; evo ga u sobama, nemojte vjerovati. Jer kao što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, tako će biti i dolazak Sina

čovječjega. Gdjegod bude strvina, onamo će se i lješinari kupiti. Odmah će po nevolji onih dana sunce pomrčati, i mjesec ne će dati svoje svjetlosti, i zvijezde će pasti s neba, i sile će se nebeske pokrenuti. I tada će se pokazati *znak Sina čovječjega na nebu* i tada će proplakati sva plemena na zemlji i *ugledat će Sina čovječjega, gdje dolazi na oblacima nebeskim s velikom silom i slavom.* I poslat će anđele svoje sa silnim glasom trublje, i sabrat će izabrane njegove od četiri vjetra, od kraja do kraja nebesa. A od smokve se naučite priči: Kad se već njezina grana pomladi i prolista, znadete, da je blizu ljeto; tako i vi, kad vidite sve ovo, znajte, da je blizu pred vratima. Zaista vam kažem: Ovaj naraštaj ne će proći, dok se ovo sve ne zbude. *Nebo će i zemlja proći, ali moje riječi ne će proći.*

Tajna. Milostiv budi, Gospode, molbama našim i primivši prinose i molitve puka svojega, svih nas srca k sebi obrati, da oslobođeni k nebeskim željama prijeđemo. Po G. n.

Ostale molitve kao na str. 45.

Predslovlje VIII., str. 50.

Pričesna (Mk. 11, 24.). Zaista, zaista vam kažem, štogod moleći zatražite, vjerujte, da ćete primiti, i dobit ćete.

Popričesna. Dopusti nam, molimo Te, Gospode, da se krepošću ovih Svetinja, koje smo primili, iscijeli sve, što je grešno u našoj duši, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 68.

SVETAČKI DANI.

Pored svetih vremena crkvene godine slavila je svaka kršćanska općina i godišnjicu onih mučenika, koji su krvlju svojom posvetili njezino tlo. U Rimu i u mnogim kršćanskim općinama slavio se spomen prvaka apostolskih sv. Petra i Pavla, u Efezu spomen sv. Ivana apostola, u Smirni spomen sv. Polikarpa, u Kartagi sv. Ciprijana ... Svaka crkva imala je svoj koledar, u koji su se uvrštavali spomendani smrti pojedinih mučenika. Na godišnjicu mučeništva — zvanu rođendan, jer se toga dana mučenik rodio za novi, neumrli život u nebu — sastajali bi se kršćani noću da čitaju sv. Pismo i životopis slavljenog mučenika, da pjevaju psalme i himne i da prisustvuju pretvorbi i pričesti. Posve je prirodno, da su se za te dane izabirala ona mjesta iz Sv. Pisma, koja su podsjećala na život i smrt pojedinog mučenika i na njegov vječni život u nebu.

Mučeništva nije nikad nestalo u katoličkoj Crkvi, ali kad je Konstantin Veliki dopustio kršćansku vjeru, nije bilo više toliko mučenika, kao za prva tri vijeka. No zato se pojaviše veliki pape, biskupi, oci i učitelji crkveni, utemeljitelji crkvenih redova i veliki preporoditelji pojedinih zemalja i svega kršćanstva. Ovi ugodnici Božji prozvaše se ispovjednici ili priznavaoci.

U prvo je doba progonstva pripadalo biskupu pravo odrediti, da se kojemu mučeniku ili ispovjedniku iskazuje javno štovanje. Od IV. vijeka obraćahu se biskupi sve više sv. Ocu Papi da potvrdi ovakova proglašenja svetih. Aleksandar III. 1170. zabrani svako proglašenje svetim bez privole sv. Stolice, a Urban je VIII. 1634. odredio, da samo sv. Stolica može nekoga proglasiti svetim. I novi crkveni zakonik, izdan po nalogu Pija X. i Benedikta XV., pridržaje proglašenje svetim i blaženim jedino Sv. Stolici.[1] Blaženim zovemo onoga slugu

[1] Can. 1999. § 1.

Božjega, za koga je sv. Stolica dopustila, da mu se u nekim crkvama iskazuje javno poštovanje, a svetima one, koji se štuju u čitavoj katoličkoj Crkvi. Da sluga Božji uzmogne biti proglašen blaženim, mora proći od njegove smrti barem 50 godina i mora se sudbeno ispitati i dokazati, da je posjedovao bogoslovne (vjeru, nadu i ljubav k Bogu i bližnjemu) i stožerne kreposti (mudrost, pravednost, umjerenost, jakost) u junačkom stupnju.[2] Povrh toga se na njegov zagovor moraju dogoditi barem dva čuda.[3] Za proglašenje svetim ištu se barem još dva nova čuda.[4]

Propisi za vođenje ovih procesa tako su oštri i postupak sv. Stolice kod toga tako je precizan, kao ni kod jednog građanskog ili kriminalnog svjetovnog suda. U procesu imadu uz kardinale odlučnu riječ znameniti pravnici, prirodoslovci i liječnici.[5]

Ako dakle uopće imade velikih i kreposnih ljudi, koji su dostojni našeg poštovanja i nasljedovanja, tada su to kršćanski sveci. Kršćanski svetački koledar nepregledna je galerija znamenitih i plemenitih ljudi. U ovoj galeriji svako doba, svaki stalež, svaki spol nalazi svojih zastupnika. Tu imade kraljeva i ratara, obrtnika i ministara, svećenika i svjetovnjaka, djevica i žena i udovica, mladića, muževa, staraca, nejake djece, velikih pred svijetom i neznatnih, učenih i neukih, siromašnih i bogatih.

Pravo štuje Boga, ko vrši njegove zapovijedi. Pravo štuje svece Božje, ko nasljeduje njihove kreposti. O, nemoj misliti, da su sveci zato bili kreposni, jer su bili sveci! O ne, naprotiv! P o s t a l i s u s v e t i m a z a t o, j e r s u b i l i k r e p o s n i! Ne divi im se dakle samo, nego ih i slijedi! Pa ne možeš li biti čist kao Alojzije, pobožan kao Stanislav, jak kao Grgur VII., ponizan i siromah kao Franjo, revan kao Ignacije, strpljiv kao Jelisava, požrtvovan kao Pavao, tada znaj, da slovo ubija, a duh da daje život! Ne budi formalista, već se pitaj, u čemu možeš i moraš nasljedovati vanjsku formu, a u čemu nutarnju jezgru svetačkih kreposti.

[2] Can. 2104.
[3] Can. 2117.
[4] Can. 2138.
[5] Can. 2118., 2119.

I kad si spoznao sebe i svoju dužnost, tada se hrabro bori imajući pred očima primjer ugodnika Božjih utječući se njihovoj moćnoj pomoći i zaštiti.

Budući da su neki misni obrasci zajednički mnogim ugodnicima Božjim, uvrštene su ovdje najprije misni obrasci, koji su zajednički izvjesnim skupinama svetaca, a zatim slijede, poredani po građanskom koledaru, pojedini sveci. Pripominjem, da se u crkvenim molitvama, osobito starijim, i kanonizovani sveci nazivlju »blaženima«.

ZAJEDNIČKE SVETAČKE MISE.

Navečerje apostolskih blagdana.

Ulaz (Ps. 51, 10, 11). Ja sam kao maslina zelena u domu Gospodnjem, uzdam se u milosrđe Božje bez prestanka i očekujem Ime Tvoje, jer je drago Tvojim svetima. (Ps. 51, 3.) Što se hvastaš svojom zloćom, zlotvore! Slava Ocu... Ja sam...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam časna svetkovina bl. I., apostola Tvoga, što je pretječemo, uveća i pobožnost i spasenje, po G. n.

Zatim ostale molitve, prema crkvenom vremenu. Ne moli se »Slava«.

Čitanje knjige Mudrosti (Crkv. 25, 27; 45, 2-9). Blagoslov Gospodnji počiva na glavi pravednika. Zato mu dade Gospod baštinu i razdijeli mu njegov dio od dvanaest plemena. Našao je milost pred svim ljudima, Bog ga je uzvisio na prepast njegovih neprijatelja, na njegovu je riječ obustavio nevolje. Proslavio ga je pred licem kraljeva, dao mu je zapovijedi za puk svoj i pokazao

mu je slavu svoju. Porađi vjernosti njegove i blagosti posvetio ga je i izabrao pred svim ljudima. I sam mu je dao zapovijedi svoje i zakon života i stege i uzvisio ga je. Sklopio je s njime Gospod zavjet vječni, opasao ga je pojasom pravde i okrunio ga krunom slave.

Na stepenicama (Ps. 91, 13, 14). Pravednik će cvasti poput paome i uzvisit će se kao cedar libanonski u domu Gospodnjem. Rano jutrom naviješta Tvoje milosrđe i noću vjernost Tvoju.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (15, 12-16). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Ovo je moja zapovijed, da se ljubite među sobom, kao što sam ja ljubio vas. Od ove ljubavi nitko veće nema, da tko položi život svoj za svoje prijatelje. Vi ste prijatelji moji, ako činite, što vam ja zapovijedam. Više vas ne zovem slugama, jer sluga ne zna, što radi njegov gospodar, nego sam vas nazvao prijateljima, jer sam vam sve javio, što sam čuo od Oca svoga. Niste izabrali vi mene, nego sam ja izabrao vas, da vi idete i rod donosite i rod vaš da ostane, te štogod zamolite Oca u ime moje, da vam dade.

Prikazanje (Ps. 8, 6, 7). Slavom si ga i čašću okrunio, postavio si ga nad sva djela ruku svojih.

Tajna. Časteći, Gospode, apostolsko dostojanstvo, prinosimo Ti svete tajne i molimo Te, da zagovorom bl. I., apostola Tvoga, kojega rođeni dan pretječemo, puk Tvoj vazda iznosi preda Te molbe svoje i da od Tebe primi, što želi, po G. n.

Predslovlje XIV., str. 53.

Pričesna (Ps. 20, 6). Velika je slava njegova u spasenju Tvomu, slavom si ga i velikim dostojanstvom odjenuo, Gospode!

Popričesna. Umilostivljen molbama svetoga I., apostola svoga, Gospode, daj nam, molimo, oproštenje i pruži nam vjekovite okrepe, po G. n.

I. Za mučenika i biskupa

izvan uskrsnog vremena.

Ulaz (Crkv. 45, 30). Gospod je sklopio s njime savez mira i učinio ga knezom, da za uvijek bude u svećeničkom dostojanstvu. (Ps. 131, 1). Sjeti se, Gospode, Davida i sve njegove pobožnosti. Slava Ocu. Gospod.

Molitva. Obazri se, svemogući Bože, na slabost tvojih vjernika, koje pritište teret vlastitih čina i podaj, da nas zaštiti slavni zagovor blaženog I., tvoga mučenika i biskupa. Po G.

Čitanje Poslanice blaženoga Jakova Apostola (1, 12-18). Predragi! Blago čovjeku, koji pretrpi napast, jer pošto je prokušan, primit će vijenac života, koji je Gospod obećao onima, koji ga ljube. Nijedan, kad se kuša, neka ne govori: »Bog me kuša«, jer Bog ne može biti kušan na zlo; on ne kuša nikoga, nego svakoga kuša vlastita požuda, koja ga vuče i mami. Tada zatrudnjevši požuda rađa grijeh, a grijeh, kad

je izvršen rađa smrt. Ne varajte se, ljubezna braćo moja! Svaki dobri dar i svaki savršeni poklon odozgo je, silazeći od Oca zvijezda, u koga nema promjene ni sjene mijene. Dragovoljno nas porodi riječju istine, da budemo neka prvina od njegovih stvorenja.

Pjesma na stepenicama (Ps. 88, 21-23). Izabrao sam Davida za slugu svoga i pomazao sam ga svojim svetim uljem. Moja će ga ruka štititi i jačati. I bit će nemoćan neprijatelj protiv njega i sin mu bezakonja ne će nauditi. Aleluja, Aleluja (Ps. 109, 4). Za uvijek ti si svećenik po redu Melkizedekovu! Aleluja.

Iza sedamdesetnice:

Zavlaka (Ps. 20, 3-4). Ti si mu ispunio želju njegova srca i nisi mu uskratio molbe njegovih usana. Predusreo si ga slatkim blagoslovom i njegovu si glavu okrunio krunom dragoga kamenja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (14, 26-33). U ono vrijeme reče Isus mnoštvu: Ako tko dođe k meni, a ne mrzi na oca svoga i na majku i na ženu i na djecu i na braću i na sestre, pa i na sam život svoj, ne može biti moj učenik. I tko ne nosi križa svoga i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik. Jer, koji od vas, kad hoće da gradi kulu, ne sjedne najprije i ne proračuna troškove, ima li da dovrši, da mu se ne bi, kad postavi temelj i ne mogne dovršiti, svi, koji gledaju, stali rugati govoreći: Ovaj čovjek poče graditi i ne može dovršiti. Ili koji

kralj, kad pođe da se zarati s drugim kraljem, ne sjedne najprije i ne promisli, može li s deset tisuća ići u susret onomu, koji ide na njega s dvadeset tisuća? Ako li ne može, poslat će poslanike, dok je onaj još daleko i zamolit će, da se pomire. Tako dakle svaki od vas, koji se ne odreče svega, što ima, ne može biti moj učenik.

Prikazanje (Ps. 88, 25). Pratit će ga moja istina i moja milost i snagom ću moga Imena uzdići njegovu moć.

Tajna. Primi, Gospode, blagostivo žrtve, što Ti ih prinosimo zaslugama blaženoga I., Tvoga mučenika i biskupa i podaj, da nam ishode neprestanu pomoć Tvoju. Po G.

Pričesna (Ps. 88, 36-38). Obećao sam pomazaniku svomu: potomstvo će njegovo biti vječno; prijesto će njegov biti predamnom poput sunca, uvijek će sjati poput mjeseca i vjerna dugina znaka na nebu.

Popričesna. Okrijepljeni svetim darovima molimo Te, Gospode, Bože naš, da zagovorom blaženoga I., Tvoga mučenika i biskupa, osjetimo djelovanje svetih tajna, koje izvršujemo. Po G.

II. Za mučenika i biskupa

izvan uskrsnog vremena.

Ulaz (Dan. 3, 84, 87). Blagosivajte Gospoda, svećenici Božji; hvalite Boga, sveti i ponizni srcem. Blagosivajte Gospoda, sva djela Gospodnja, slavite ga i veličajte u vjekove! Slava Ocu. Blagosivajte.

Molitva. Dopusti, preblagi Bože, koji nas razveseljuješ svečanom godišnjicom blaženoga I., Tvoga mučenika i biskupa, da se radujemo zaštiti onoga, kojega slavimo rođeni dan. Po G.

Čitanje Poslanice blaženoga Pavla Apostola Korinćanima (II. 1 3,-7). Braćo! Blagoslovljen Bog i Otac Gospoda našega Isusa Krista, Otac milosrđa i Bog svake utjehe, koji nas tješi u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli i mi tješiti one, koji su u svakoj nevolji, utjehom, kojom nas same Bog tješi. Jer kao što obiluju patnje Kristove u nama, tako i po Kristu obiluje utjeha naša. Ako trpimo, za vašu je to utjehu i spasenje; ako se tješimo, za vašu je utjehu, koja djeluje, da podnosite strpljivo iste patnje, koje i mi podnosimo.I naša je nada čvrsta za vas znajući, da kao što ste dionici patnja, tako ćete biti i dionici utjehe, u Kristu Isusu, Gospodu našem.

Na stepenicama (Ps. 8, 6-7). Okrunio si ga slavom i čašću i postavio si ga nad sva djela tvoja, Gospode! Aleluja, Aleluja! Ovo je svećenik, koga je okrunio Gospod, Aleluja!

Iza sedamdesetnice:

Zavlaka (Ps. 111, 1-3). Sretan je čovjek, koji se boji Gospoda i koji s radošću vrši njegov zakon! Potomstvo će njegovo biti moćno na zemlji, blagoslovljeno će biti pokoljenje pravednika. U njegovoj će kući biti obilje i slava i njegova pravednost ostaje od vijeka do vijeka.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (16, 24-27). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Ako tko hoće za mnom da ide, neka se odreče samoga sebe, neka uzme križ svoj i neka ide za mnom. Jer tko hoće, da sačuva svoj život, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga. Jer, što koristi čovjeku, ako cijeli svijet dobije, a duši svojoj naudi? Ili kakovu će zamjenu dati čovjek za dušu svoju? Jer će doći Sin čovječji u slavi Oca svoga s anđelima svojim, i tada će naplatiti svakome po djelima njegovim.

Prikazanje (Ps. 28, 21, 22). Izabrao sam Davida za slugu svoga i pomazao sam ga mojim svetim uljem. Moja će ga ruka štititi i jačati.

Tajna. Posveti, Gospode, namijenjene ti darove, te njima umilostivljen, a zagovorom blaženoga I., tvoga mučenika i biskupa, pogledaj na nas. Po G.

Pričesna (Ps. 20, 4). Okrunio si, Gospode, njegovu glavu krunom dragoga kamenja.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, da nas ova pričest očisti od grijeha i zagovorom blaženoga I., tvoga mučenika i biskupa, učini dionicima nebeskog blaženstva. Po G.

I. Za mučenika, koji nije biskup.

Ulaz (Ps. 20, 2-3). U Tvojoj se moći, Gospode, raduje pravednik i veselo kliče u tvome spasenju, jer si mu ispunio želju njegova srca (Ps. 20, 4). Predusreo si ga slatkim blagoslovom i njegovu si glavu okrunio

krunom dragoga kamenja. Slava Ocu. U tvojoj se moći.

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da se mi, koji svetkujemo rođeni dan blaženoga I., mučenika Tvoga, njegovim zagovorom ojačamo u ljubavi Imena Tvoga. Po G.

Čitanje knjige Mudrosti (10, 10-14). Pravednika povede Gospod putovima pravim i pokaza mu kraljevstvo Božje. Dade mu da pozna svete stvari, osvjetla mu obraz u nevoljama i savrši poslove njegove. Pomože mu protiv varavih prevara i učini ga časnim. Čuva ga od neprijatelja i brani ga od zasjedača. I dade mu pobjedu u teškoj borbi, da znade, kako je od svih stvari silnija mudrost. Ova ne ostavi prodanog pravednika, nego ga izbavi od grešnika i sađe s njim u jamu i u okovima ga ne ostavi, dok mu ne donese kraljevsko žezlo i silu protiv onih, koji ga tlačiše; i pokaza, da su laže, koji ga okaljaše. I dade mu slavu vječnu Gospod Bog naš.

Na stepenicama (Ps. 111, 1-2). Sretan je čovjek, koji se boji Gospoda i koji s radošću vrši njegov zakon! Potomstvo će njegovo biti moćno na zemlji, blagoslovljeno će biti pokoljenje pravednika. Aleluja, Aleluja! (Ps. 20, 4). Okrunio si glavu njegovu krunom dragoga kamenja. Aleluja.

Poslije Sedamdesetnice:

Zavlaka (Ps. 20, 3-4). Ti si mu ispunio želju njegova srca i nisi mu uskratio molbe njegovih usana. Predusreo si ga slatkim

blagoslovom i njegovu si glavu okrunio krunom dragoga kamenja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (10, 34-42). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Ne mislite, da dođoh, da donesem mir na zemlju; ne dođoh, da donesem mir, nego mač. Jer dođoh da rastavim čovjeka od oca njegova i kćer od majke njezine i snahu od svekrve. I neprijatelji su čovjeku njegovi domaći. Tko ljubi oca ili majku više nego mene, nije mene dostojan; i tko ljubi sina ili kćer više nego mene, nije mene dostojan. I tko ne uzme križa svoga i ne ide za mnom, nije mene dostojan. Tko nađe život svoj, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga. Tko vas prima, mene prima; a tko prima mene, prima onoga, koji me je poslao. Tko prima proroka, jer je prorok, primit će plaću proročku; i tko prima pravednika, jer je pravednik, primit će plaću pravedničku. I tko napoji jednoga od ovih malenih samo čašom hladne vode, jer je moj učenik, zaista vam kažem, ne će mu propasti plaća.

Prikazanje (Ps. 8, 6-7). Okrunio si ga slavom i čašću i postavio si ga nad sva djela tvoja, Gospode.

Tajna. Primi, Gospode, naše darove i naše molitve, te nas blago usliši i očisti nebeskim otajstvima. Po G.

Pričesna (Mat. 16, 34). Ako tko hoće za mnom da ide, neka se odreče samoga sebe, neka uzme križ svoj i neka ide za mnom.

Popričesna. Podaj, molimo, Gospode, Bože

naš, da se radujemo vječnim gledanjem tvojih svetih, kojih se spominjemo u vremenitoj službi našoj. Po G.

II. Za mučenika, koji nije biskup.

Ulaz (Ps. 63, 11). Raduje se pravednik u Gospodu i uzda se u njega i vesele se svi, koji su pravedna srca (Ps. 63). Usliši, Bože, moju molitvu, jer ja se tebi molim, spasi me straha neprijateljskoga. Slava Ocu. Raduje se.

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da se tijelo naše zagovorom blaženoga I., mučenika Tvoga, oslobodi od svih protivština, a duša da se očisti od svih zlih misli. Po G.

Čitanje poslanice blaženoga Pavla Apostola Timoteju (II, 2, 8-10, 3, 10-12). Predragi! Sjeti se, da je Isus Krist, koji je uskrsnuo od mrtvih, potomak Davidov, po mojem evanđelju, u kojem trpim zlo, sve do okova, kao zločinac; ali riječ Božja nije svezana. Zato podnosim sve radi izabranih, da i oni dobiju spasenje u Kristu Isusu sa slavom vječnom. A ti se ugledao na moju nauku, življenje, vjeru, strpljivost, ljubav, ustrajnost, progonstva, stradanja, kakva mi se dogodiše u Antiohiji, u Ikoniji, u Listri, kakve progone podnesoh, i od svih me izbavi Gospod. A i svi, koji pobožno hoće da živu u Kristu Isusu, trpjet će progonstvo.

Na stepenicama (Ps. 36, 24). Da i posrne pravednik, ne će mu nauditi, jer ga Gospod

drži svojom rukom (Ps. 36, 26.). Milosrdan je bio uvijek i darežljiv; zato je potomstvo njegovo blagoslovljeno. Alleluja, Aleluja! (Iv. 8, 12). Tko ide za mnom, ne će hodati u tami, nego će imati svijetlo života vječnoga. Aleluja.

Poslije Sedamdesetnice:

Zavlaka (Ps. 111, 1-3). Sretan je čovjek, koji se boji Gospoda i koji s radošću vrši njegov zakon! Potomstvo će njegovo biti moćno na zemlji, blagoslovljeno će biti pokoljenje pravednika. U njegovoj će kući biti obilje i slava i njegova pravednost ostaje od vijeka do vijeka.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (10, 26-32). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Ništa nije sakriveno, što se ne će otkriti, ni tajno, što se ne će doznati. Što vam govorim u tami, kazujte na svjetlosti i što na uho čujete, propovijedajte na krovovima. I ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti, nego se više bojte onoga, koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu. Ne prodaju li se dva vrapca za novčić? pa ni jedan od njih ne će pasti na zemlju bez Oca vašega. A vama je i sva kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle! Vi ste daleko vredniji od mnogo vrabaca! Koji god dakle mene prizna pred ljudima, priznat ću i ja njega pred Ocem svojim, koji je na nebesima.

Prikazanje (Ps. 20, 4-5). Okrunio si, Gospode, njegovu glavu krunom dragoga kamenja; molio je život i Ti si mu ga dao,

Tajna. Neka bude mila naša pobožnost pred licem Tvojim, Gospode, i neka nam donese spas zagovorom onoga, o kojega je svetkovini prinosimo. Po G.

Pričesna (Iv. 12, 26). Tko meni služi, neka ide za mnom i gdje sam ja, ondje će biti i sluga moj.

Popričesna. Okrijepljeni svetim darovima molimo Te, Gospode, Bože naš, da zagovorom blaženoga I., mučenika Tvoga, osjetimo djelovanje svetih tajna, koje izvršujemo. Po G.

I. Misa više mučenika

izvan uskrsnog vremena.

Ulaz (Ps. 78, 11, 12, 10). Vapaj zarobljenih neka dođe pred lice Tvoje, Gospode; vrati susjedima našim sedmerostruko u krilo njihovo; osveti krv slugu svojih, koja je prolivena! (Ps. 78, 1) Bože! Provalili su bezbožnici u Tvoju baštinu, oskvrnuli su svetište Tvoje, Jeruzalem su pretvorili u razvalinu! Slava Ocu. Vapaj.

Molitva. Molimo Te, Gospode, da nam svetkovanje blaženih mučenika i biskupa I. i I. bude zaštitom, a njihova časna molitva da nam bude preporukom kod Tebe, Po G.

Ako nijesu biskupi kaže se molitva kao u slijedećoj misi, str. 563., 564.

Čitanje knjige Mudrosti (3, 1-8). Duše su pravednika u ruci Božjoj i ne će ih se dotaći muka smrtna. Očima se luđačkim učinilo, da su umrli; svršetak se njihov držalo nevoljnim, a rastanak njihov s nama uništenjem. A oni su u miru. I ako su muke trpjeli pred ljudima, nada je njihova puna besmrtnosti. Nakon neznatnih muka primili su veliku nagradu. Jer Bog ih je kušao i našao ih je dostojnima sebe. On ih je iskušao kao zlato u peći; on ih je primio kao žrtvu paljenicu i prijazno će ih pogledati u pravo vrijeme. Sjat će se pravednici i kao iskre svijetlit će. Sudit će narodima i gospodovat će nad pucima i Gospod će nad njima kraljevati dovijeka.

Na stepenicama (Izl. 15, 11). Slavan je Bog u svetima svojim, divan u veličanstvu, on čini čudesa. (Izl. 15, 6). Proslavila se desnica Tvoja, Gospode, snagom svojom, desnica je Tvoja satrla neprijatelje! Aleluja, Aleluja! (Crkv. 44, 14.) Tjelesa su svetih u miru sahranjena i imena njihova živu u vijeke vijekova, Aleluja.

Iza Sedamdesetnice:

Zavlaka (Ps. 125, 3-6). U radosti žanju, koji siju sa suzama. Oni su prolazili plačući, a došli su radosni noseći rukoveti svoje.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Luci** (21, 9-19). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Kad čujete za ratove i bune, ne plašite se; jer ovo treba da se dogodi najprije, ali još nije svršetak. Tada im je govorio: Ustat će narod protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. I bit će veliki potresi i po

različitim će mjestima biti gladi i kuge i strašne pojave i veliki znaci s neba. Ali prije svega toga stavit će na vas svoje ruke i progonit će vas predajući vas u zbornice i u tamnice i vodeći pred kraljeve i upravitelje, mojega imena radi. To će vam se dogoditi, da zasja vaša nevinost. Odlučite dakle, da se prije brižno ne pripravljate, kako ćete se braniti. Jer ja ću vam dati dar govora i mudrost, kojoj se ne će moći oprijeti ni odoljeti svi protivnici vaši. Dapače predavat će vas roditelji i braća i rođaci i prijatelji i ubit će neke od vas. I svi će zamrziti na vas radi mojega imena, ali ni vlas s vaše glave ne će propasti. Strpljivošću spasit ćete duše svoje.

Prikazanje (Ps. 67, 36). Kako je divan Bog u svojim svetima! On je, Bog Izraelov, koji daje svome narodu jakost i moć; blagoslovljen Bog, aleluja!

Tajna. Mi se, Gospode, ne uzdamo u našu pravednost, pa Te molimo, čuj naše molbe, koje Ti upravljamo svetkujući spomen Tvojih svetih, koji su Ti omiljeli, po G.

Pričesna (Mudr. 3, 4-6). I ako su muke trpjeli pred ljudima, Bog ih je kušao; iskušao ih je kao zlato u peći i primio ih kao žrtvu paljenicu.

Popričesna. Nahranjeni spasonosnim tajnama molimo, Gospode, da nas pomognu molitve onih, kojih svetkovinu slavimo. Po G.

II. Misa više mučenika

izvan uskrsnog vremena.

Ulaz (Crkv. 44, 15, 14). Mudrost svetih neka pripovijedaju narodi i Crkva neka oglasuje slavu njihovu; imena će njihova živjeti u vjekovječne vjekove (Ps. 32, 1). Radujte se, pravednici, u Gospodu; slavite Gospoda s pjesmom! Slava Ocu. Mudrost.

Molitva. Bože, koji dopuštaš, da slavimo rođeni dan svetih I. i I., mučenika Tvojih, podaj, da u vječnom blaženstvu uživamo njihovo društvo. Po G.

Za biskupe se kaže molitva iz prеđašnje mise.

Čitanje knjige Mudrosti (5, 16-20). Pravednici će živjeti u vijeke. U Gospoda je plaća njihova i. Višnji se za njih brine. Zato će primiti kraljevstvo slave i vijenac prelijepi iz ruke Gospodnje. On ih zaklanja svojom desnicom i brani ih svojom rukom. Uzet će oružje revnost njegova i naoružat će stvorove svoje, da se osveti neprijateljima. Uzet će pravdu kao oklop i metnut će za kacigu sud pravedan. Zaodjet će se u pravdu kao u nepredobitan štit.

Na stepenicama (Ps. 123, 7-8). Izbjegli smo kao ptica iz zamke. Zamka se rastrgala, mi smo slobodni! Pomoć je naša u imenu Gospoda, koji stvori nebo i zemlju! Aleluja, Aleluja! (Ps. 67, 4.) Pravednici neka radosno blaguju pred licem Božjim, neka se raduju i vesele, Aleluja!

Poslije Sedamdesetnice:

Zavlaka (Ps. 125, 5-6). U radosti žanju, koji siju sa suzama. Oni su prolazili pla-

čući, a došli su radosni noseći rukoveti svoje.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Luci** (6, 17-23). U ono vrijeme siđe Isus s gore i stade na mjestu ravnu, on, i velika četa njegovih učenika i silna množina naroda iz sve Judeje i iz primorja Tirskoga i Sidonskoga, koja dođe da ga sluša i da se izliječi od svojih bolesti. I izliječiše se, koje su mučili nečisti dusi. I sav je narod tražio da ga se dotakne, jer je iz njega izlazila sila i sve je iscjeljivao. A on podignuvši oči svoje na učenike svoje reče: Blago vama siromasima, jer je vaše kraljevstvo Božje! Blago vama, koji ste gladni, jer ćete se nasititi! Blago vama, koji sad plačete, jer ćete se smijati! Blago vama, kad zamrze ljudi na vas, i kad vas izopće i pogrde i zabace ime vaše kao zlo, zaradi Sina čovječjega! Veselite se u onaj dan i kličite, jer gle, velika je vaša plaća na nebu!

Prikazanje (Ps. 149, 5—6). Sveti kliču u svojoj slavi i raduju se u svom pokoju; Božje su pjesme u ustima njihovim, Aleluja.

Tajna. Prinosimo Ti, Gospode, darove naše pobožnosti i molimo Te, da časnom uspomenom Tvojih pravednika budu ugodni Tebi a po Tvojem milosrđu nama spasonosni. Po G. n.

Pričesna (Lk. 12, 4). Kažem vam, prijatelji moji: ne bojte se onih, koji vas progone!

Popričesna. Podaj nam, molimo, Gospode, da zagovorom Tvojih svetih mučenika I. i I. prihvatimo čistom dušom, što ustima primamo, po G. n.

III. Misa više mučenika.

Ulaz (Ps. 36, 39). U Gospodu je spas pravednika; Gospod je njihovo utočište u nevolji. (Ps. 36, 1.) Ne zaviđaj sreći grešnika i zlotvora! Slava Ocu. U Gospodu.

Molitva. Dopusti, milostivi Bože, koji nas razveseljuješ godišnjom svetkovinom svetih Tvojih mučenika I. i I., da nas rasplamte njihovi primjeri, kao što nas razveseljuju njihove zasluge. Po G.

Čitanje Poslanice blaženoga Pavla Apostola Hebrejima (10, 32—38). Braćo! Sjećajte se predašnjih svojih dana, u koje mnogu borbu patnja podnesoste, prosvijetljeni, postavši s jedne strane gledanje sa pogrda i nevolja, a s druge strane postavši drugovi onima, koji su tako živjeli. Jer ste i sa sužnjima čuvstvovali i podnijeli s radošću otimačinu vaših dobara znajući, da imate bolje i trajno imanje. Ne odbacujte dakle svoga pouzdanja, koje ima veliku plaću. Jer ustrajnost vam je potrebna da ispunivši volju Božju primite obećanje. Jer još malo, vrlo malo, pa će doći onaj, koji treba da dođe, i ne će zakasniti. A pravednik moj živjeti će od vjere.

Na stepenicama (Ps. 33, 18, 19). Vapaje pravednika čuje Gospod i spašava ih iz svih nevolja. Gospod je bliz onima, koji su tužna srca i izbavlja potištene. Aleluja, Aleluja!

Tebe, Gospode, svijetla mučenička hvali vojska, Aleluja!

Iza Sedamdesetnice:

Zavlaka (Ps. 125, 5—6). U radosti žanju, koji siju sa suzama. Oni su prolazili plačući, a došli su radosni noseći rukovetí svoje.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Luci** (12, 1—8). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Čuvajte se kvasca farizejskoga, a to je licemjerje. Ništa nije sakriveno, što se ne će otkriti, ni tajno, što se ne će doznati. Jer što u tmini rekoste, čut će se na svjetlosti, a što na uho šaptaste u sobama, propovijedat će se na krovovima. Ali kažem vam, prijatelji moji: ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a potom ne mogu ništa više učiniti. Nego ja ću vas poučiti, koga da se bojite: Bojte se onoga, koji, pošto ubije, ima vlast baciti u pakao. Da, kažem vam, ovoga se bojte. Ne prodaje li se pet vrabaca za dva novčića? I nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. A i vlasi na glavi vašoj svi su izbrojeni. Ne bojte se; vi ste vredniji od mnogo vrabaca. Kažem vam: koji me god prizna pred ljudima, priznat će i Sin čovječji njega pred anđelima Božjim.

Prikazanje (Mudr. 3, 1—3). Duše su pravednika u ruci Božjoj i ne će ih se dotaći muka smrtna. Očima se luđačkim učinilo, da su umrli. A oni su u miru, aleluja.

Tajna. Neka Te ublaže, Gospode, prineseni darovi, da nas zagovorom svetih svojih mučenika I. i I. braniš od svih pogibli. Po G.

Pričesna (Mt. 10, 27). Što vam govorim u tami, kazujte na svjetlosti — veli Gospod — i što na uho čujete, propovijedajte na krovovima.

Popričesna. Neka nas, Gospode, ova pričest očisti od grijeha i zagovorom svetih Tvojih mučenika I. i I. učini dionicima nebeskog spasenja. Po G.

Misa jednog mučenika

u uskrsno vrijeme.

Ulaz (Ps. 63, 3). Štiti me, Gospode, od gomile zlotvora, aleluja; od mnoštva bezbožnoga, aleluja, aleluja! (Ps. 63, 2.) Usliši, Gospode, moju molitvu, jer ja se Tebi molim, spasi me od straha neprijateljskoga! Slava Ocu. Štiti.

Molitva za mučenika i biskupa: kao na str. 551. ili 554.; za mučenika, koji nije biskup, kao na str. 556., ili 558.

Čitanje knjige Mudrosti (5, 1—5). Pravednici će stajati postojano protiv onih, koji ih mučiše i koji im oduzeše plodove rada njihova. Videći to zbunit će se od groznoga straha i divit će se neviđenomu i nenadanomu spasenju; govorit će u sebi skrušeno i uzdisat će od duševne tjeskobe: Ovo su oni, kojima se nekoć podsmijevasmo i podrugivasmo! Mi ludel držasmo život njihov za ludost i smrt njihovu za sramotu; a gle, oni su pribrojeni sinovima Božjim i dio je njihov među svetima!

Aleluja, Aleluja! (Ps. 88, 6). Nebesa slave Tvoja čudesa, Gospode, i Tvoju vjernost

sveti puk Tvoj, aleluja, aleluja! (Ps. 20, 4.) Okrunio si, Gospode, njegovu glavu, krunom dragoga kamenja, aleluja.

† Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu (15, 1—7). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Ja sam pravi trs, a Otac je moj vinogradar. Svaku lozu na meni, koja ne donosi roda, odsjeći će; a svaku, koja donosi rod, očistit će, da donosi više roda. Vi ste već čisti poradi riječi, koju sam vam govorio. Ostanite u meni i ja u vama. Kao što loza ne može donijeti roda sama od sebe, ako ne ostane na trsu, tako i vi, ako ne ostanete u meni. Ja sam trs, vi loze; koji ostane u meni, i ja u njemu, on donosi mnogi rod, jer bez mene ne možete ništa učiniti. Tko u meni ne ostane, izbacit će se napolje kao loza i osušit će se i skupit će je i u oganj baciti i gorjet će. Ako ostanete u meni i moje riječi ostanu u vama, što god hoćete, tražite, i bit će vam.

Prikazanje (Ps. 88, 6). Nebesa slave Tvoja čudesa, Gospode, i Tvoju vjernost sveti puk Tvoj, aleluja, aleluja.

Tajna za biskupa i mučenika kao na str. 553., ili 555.; za mučenika, koji nije biskup, kao na str. 557., ili 560.

Pričesna (Ps. 67, 11). Raduje se pravednik u Gospodu i uzda se u njega i vesele se svi, koji su pravedna srca, aleluja, aleluja.

Popričesna za biskupa i mučenika kao na str. 553., ili 555.; za mučenika, koji nije biskup, kao na str. 557., ili 560.

Misa više mučenika
u uskrsno vrijeme.

Ulaz (Ps. 144, 10-11). Slavili Te, Gospode, sveci Tvoji, naviještali slavu kraljevstva Tvoga, aleluja, aleluja! (Ps. 144, 1.) Uzvisujem Te, Gospode, Bože i Kralju moj i blagosivam ime Tvoje od vijeka do vijeka. Slava Ocu. Slavili.

Molitva za više mučenika-biskupa kao na str. 560.; za više mučenika, koji nisu biskupi, kao na str. 563., ili 565.

Čitanje poslanice blaženoga Petra Apostola (I. 1, 3-7). Blagoslovljen Bog, Otac Gospoda našega Isusa Krista, koji nas po velikom svome milosrđu preporodi za živu nadu uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih, za baštinu neraspadljivu i neokaljanu i neuvelu, sačuvanu na nebesima za vas, koje čuva po vjeri sila Božja za spasenje, pripravljeno da se objavi u posljednje vrijeme. Tada ćete klicati, iako ste sad malo, ako je potrebno, rastuženi različitim kušnjama, da se prava vaša vjera, mnogo dragocjenija od neraspadljivoga zlata, koje se kuša ognjem, nađe na hvalu i čast u dan objavljenja Isusa Krista, Gospoda našega.

Aleluja, Aleluja. Sveti će Tvoji, Gospode, cvasti poput ljiljana i bit će pred Tobom kao miris balzama, aleluja. (Ps. 115, 15.) Dragocjena je u očima Gospodnjim smrt njegovih svetih, aleluja!

† Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu (15, 5—11). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Ja sam trs, a vi ste loze; koji ostaje u meni i ja u njemu, on donosi mnogi rod,

jer bez mene ne možete ništa učiniti. Tko u meni ne ostane, izbacit će se napolje, kao loza, i osušit će se i skupit će je i u oganj baciti i gorjet će. Ako ostanete u meni i moje riječi ostanu u vama, što god hoćete, tražite, i bit će vam. Tim se proslavljuje Otac moj, da donosite rod mnogi i budete moji učenici. Kao što Otac ljubi mene, tako sam i ja ljubio vas. Ostanite u mojoj ljubavi. Ako moje zapovijedi budete držali, ostat ćete u mojoj ljubavi, kao što sam i ja održao zapovijedi svoga Oca i ostajem u njegovoj ljubavi. Ovo sam vam kazao, da bude moja radost u vama i vaša radost da se ispuni.

Prikazanje (Ps. 31, 11). Radujte se u Gospodu i kličite pravednici; veselite se svi, koji ste prava srca!

Tajna za više mučenika-biskupa kao na str. 562.; za više mučenika, koji nisu biskupi, kao na str. 564., ili 566.

Pričesna (Ps. 32, 1). Radujte se, pravednici, u Gospodu; slavite Gospoda s pjesmom!

Popričesna za više mučenika-biskupa kao na str. 562.; za više mučenika, koji nisu biskupi kao na str. 564., ili 567.

I. Misa za priznavaoca i biskupa.

Ulaz (Crkv. 45, 30). Gospod je sklopio s njime savez mira i učinio ga knezom, da za uvijek bude u svećeničkom dostojanstvu. (U u. v.: Aleluja, aleluja). (Ps. 131, 1.) Sjeti se, Gospode, Davida i sve njegove pobožnosti. Slava Ocu. Gospod.

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam časna svetkovina blaženoga I., priznavaoca Tvoga, umnoži i pobožnost i spasenje. Po G.

Čitanje knjige Mudrosti (44, 16-27; 5, 3-20). Evo velikog svećenika, koji je za svoga života bio pravedan i Bogu mio, te je u doba srdžbe postao pomirištem. I nitko mu nije bio ravan u držanju zakona Višnjega. Zato mu obeća Gospod, da će ga učiniti ocem svoga puka. U njemu je Gospod blagoslovio sve narode i u njemu je učvrstio svoj zavjet. Izlio je na njega svoj blagoslov, sačuvao mu svoje milosrđe, jer je našao milost pred očima Gospodnjim. Uzveličao ga pred kraljevima i dao mu vijenac slave. Sklopio je s njime vječni zavjet, dao mu veliko svećeništvo i usrećio ga slavom, da vrši službu svećeničku, daje hvalu imenu njegovu i prinosi mu dostojan kâd na ugodni miris.

Na stepenicama (Crkv. 44, 16). Evo velikog svećenika, koji je za svoga života bio Bogu mio. (Crkv. 44, 20.) I nitko mu nije bio ravan u držanju zakona Višnjega, aleluja, aleluja! (Ps. 109, 4.) Za uvijek ti si svećenik po redu Melkizedekovu, aleluja.

Iza Sedamdesetnice:

Zavlaka (Ps. 111, 1-3). Sretan je čovjek, koji se boji Gospoda i koji s radošću vrši njegov zakon! Potomstvo će njegovo biti moćno na zemlji, blagoslovljeno će biti pokoljenje pravednika. U njegovoj će kući biti obilje i slava i njegova pravednost ostaje od vijeka do vijeka.

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, aleluja! (Ps. 109, 4). Za uvijek ti si svećenik po redu Melkizedekovu, aleluja. Ovo je svećenik, koga je okrunio Gospod, aleluja!

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (25, 14-23). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima ovu priču: Čovjek, koji je odilazio na put, dozva svoje sluge i predade im svoju imovinu. I jednomu dade pet talenata, drugomu dva, a trećemu jedan, svakomu prema njegovoj moći, i odmah pođe na put. Onaj, što je primio pet talenata, ode, te je radio s njima i dobio još pet. Tako isto i onaj, što je primio dva. A koji je primio jedan, ode, te ga zakopa u zemlju i sakri novac gospodara svoga. Po dugom pak vremenu dođe gospodar onih slugu i zatraži od njih račun. I pristupivši onaj, koji je primio pet talenata, donese još pet talenata govoreći: Gospodaru! predao si mi pet talenata; evo, još sam pet dobio s njima. Reče mu gospodar njegov: Dobro, slugo dobri i vjerni! Budući da si bio u malome vjeran, nad mnogim ću te postaviti, uđi u veselje gospodara svoga! Tada pristupi i onaj, koji je primio dva talenta i reče: Gospodaru! predao si mi dva talenta, evo, još sam dva dobio. Reče mu gospodar njegov: Dobro, slugo dobri i vjerni! budući da si bio u malome vjeran, nad mnogim ću te postaviti; uđi u veselje gospodara svoga.

Prikazanje (Ps. 88, 21-22). Izabrao sam Davida za slugu svoga i pomazao sam ga mojim svetim uljem. Moja će ga ruka štititi i jačati.

Tajna. Neka nas, molimo, Gospode, sveti Tvoji posvuda razveseljuju, da osjetimo njihovu zaštitu spominjući se njihovih zasluga, po G. n.

Pričesna (Lk. 12, 42). Evo razboritog i vjernog upravitelja, koga postavi Gospod nad družinom svojom, da im na vrijeme daje hranu, koja im pripada.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da Ti na primljenim darovima zahvaljujući, zagovorom Tvoga svetoga priznavaoca i pape (biskupa) I., još u obilnijoj mjeri primimo Tvoja dobročinstva, po G. n.

II. Misa za priznavaoca i biskupa.

Ulaz (Ps. 131, 9-10). Odjenuli se Tvoji svećenici, Gospode, pravdom i radovali se Tvoji sveti; poradi Davida, sluge svoga, ne odbaci pomazanika od sebe, aleluja, aleluja. (Ps. 131, 1.) Sjeti se, Gospode, Davida i sve njegove pobožnosti. Slava Ocu... Odjenuli se...

Molitva. Usliši, molimo, Gospode, naše molbe, koje Ti prinosimo o svetkovini blaženoga I., Tvoga priznavaoca i biskupa, te nas zagovorom i zaslugama njegovima, koji je Tebi tako dostojno služio, odriješi od svih grijeha, po G. n.

Čitanje Poslanice blaženoga Pavla Apostola Hebrejima (7, 23-27). Braćo! Dok su oni (drugi) mnogi bili svećenici, jer ih je smrt priječila da ostanu, Isus, budući da

ostaje uvijek, imade vječno svećeništvo. Zato i može zauvijek spasiti one, koji po njemu dolaze k Bogu, kad svagda živi, da ih zagovara. Jer je dolikovalo, da takav bude naš veliki svećenik: svet, nevin, neokaljan, odvojen od grešnika, i uzvišeniji od nebesa, koji ne treba svaki dan, kao ostali, najprije prinositi žrtve za svoje grijehe, a onda za narodne. Jer ovo je učinio jednom zauvijek prikazavši sama sebe, Isus Krist, Gospod naš.

Na stepenicama (Ps. 131, 16-17). Svećenike ću sionske odjenuti spasenjem i neka se vesele sionski sveti! Odanle ću proizvesti Davidova močna potomka, pripravit ću svijetlo pomazaniku svome, aleluja, aleluja. (Ps. 109, 4.) Obećao je Gospod i ne će požaliti: Zauvijek ti si svećenik po redu Melkizedekovu, aleluja.

Iza Sedamdesetnice:

Zavlaka (Ps. 111, 1-3). Sretan je čovjek, koji se boji Gospoda i koji s radošću vrši njegov zakon! Potomstvo će njegovo biti moćno na zemlji, blagoslovljeno će biti pokoljenje pravednika. U njegovoj će kući biti obilje i slava i njegova pravednost ostaje od vijeka do vijeka.

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, aleluja (Ps. 109, 4). Obećao je Gospod i ne će požaliti: zauvijek ti si svećenik po redu Melkizedekovu, aleluja. (Crkv. 45, 9.) Gospod ga je ljubio i ukrasio, zaodjenuo ga je haljinom slave, aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (24, 42-47). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Bdijte, jer ne znate, **u koji će dan** doći Gospodin vaš. Ali ovo znajte: kad bi znao domaćin, o kojoj će straži (t. j. uri) doći tat, bdio bi i ne bi dopustio, da mu potkopa kuću. **Zato i vi budite spremni, jer Sin će** čovječji doći u čas, u koji ne mislite. Tko je dakle vjerni i mudri sluga, koga je postavio njegov gospodar nad svojim slugama, da **im daje hranu na vrijeme?** Blago onomu slugi, kojega nađe njegov gospodar, kad dođe, da tako čini. Zaista vam kažem, da će ga postaviti nad svim imanjem svojim.

Prikazanje. Pratit će ga moja istina i moja milost i **snagom ću moga Imena uzdići njegovu moć.**

Tajna. Molimo, Gospode, neka nas godišnja svetkovina svetoga I., priznavaoca Tvoga, omili dobroti Tvojoj, da ova pobožna zadovoljština **umnoži njegovu nagradu i nama** pribavi darove Tvoje milosti, po G. n.

Pričesna (Mt. 24, 46-47). Blago onomu slugi, kojega nađe njegov gospodar, kad **dođe, da bdije. Zaista vam kažem, da će ga** postaviti nad svim imanjem svojim.

Popričesna. Bože, koji nagrađuješ vjerne **duše, podaj, da zadobijemo oproštenje** molbama blaženoga I., Tvoga priznavaoca i biskupa, **kojega slavimo časnu svetkovinu,** po G. n.

Misa za učitelja sv. Crkve.

Ulaz (Crkv. 15, 5). Usred Crkve otvorio je **Gospod njegova usta i napunio ga duhom**

mudrosti i razuma, ogrnuo ga odjećom slave, aleluja, aleluja. (Ps. 91, 2.) Dobro je slaviti Gospoda i pjevati Imenu Tvomu, Višnji! Slava Ocu... Usred Crkve...

Molitva. Bože, koji si htio, da blaženi I. bude Tvomu puku vodič na putu spasa, podaj, molimo, da zavrijedimo imati za nebeskog zaštitnika onoga, koji nam je na zemlji bio učitelj života, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Timoteju (II, 4, 1-8). Predragi! Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom, koji će doći suditi žive i mrtve i dolaskom njegovim i kraljevstvom njegovim. Propovijedaj riječ, nastoj u zgodno vrijeme, i nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli učeći sa svom strpljivošću; jer će biti vrijeme, kad ne će primati zdrave nauke, nego će sebi po svojim požudama nakupiti učitelje, jer ih uši svrbe. I odvratit će uši od istine, a okrenut će se bajkama. A ti budi trijezan u svemu, trpi zlo, učini djelo evanđelista, službu svoju izvrši potpuno. Jer ja se već žrtvujem i vrijeme je moje smrti sasvim blizu. Dobar sam boj vojevao, trku sam svršio, vjeru održao. Uostalom meni je pripravljen vijenac pravde, koji će mi dati Gospod u onaj dan, pravedni sudac; ali ne samo meni, nego i svima, koji su ljubili dolazak njegov.

Na stepenicama (Ps. 36, 30-31). Pravednikova usta govore mudrost i njegov jezik kazuje pravdu. Zakon je Božji u njegovu srcu i njegove noge ne će posrnuti, aleluja, aleluja. (Crkv. 45, 9.) Gospod ga je ljubio i ukrasio, zaodjenuo ga je haljinom slave, aleluja.

Iza Sedamdesetnice: **Zavlaka** (Ps. 111, 1-3) kao na str. 574.

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, Aleluja (Crkv. 45, 9). Gospod ga je ljubio i ukrasio, zaodjenuo ga je haljinom slave. (Osee 14, 6.) Pravednik će rasti poput ljiljana i vječno će cvasti pred Gospodom, Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (5, 13—19). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Vi ste sol zemlje; ako li sol obljutavi, čim će se osoliti? Ne vrijedi već ni za što, nego da se baci napolje i da je ljudi pogaze. Vi ste svjetlost svijeta. Ne može se sakriti grad, koji stoji na gori, niti se upali svijeća i stavlja pod vagan, nego na svijećnjak, da svijetli svima, koji su u kući. Tako neka se svijetli vaša svjetlost pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega, koji je na nebesima. Nemojte misliti, da sam došao ukinuti zakon ili proroke; nisam ih došao ukinuti, nego ispuniti. Jer vam zaista kažem, dok ne prođe nebo i zemlja, ne će nestati ni jednog slova i nijedne točke iz zakona, dok se sve ne zbude. Tko dakle ukine jednu od ovih najmanjih zapovijedi, i nauči tako ljude, zvat će se najmanji u kraljevstvu nebeskom; a tko *izvrši i nauči,* taj će se zvati veliki u kraljevstvu nebeskom.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 91, 13). Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra.

Tajna. Neka nam, Gospode, sveti I., biskup (priznavalac) Tvoj i naučitelj, ne uskrati svoje pobožne molitve, nego neka svojom molitvom naše darove učini Tebi prijatnima, a nama neka uvijek pribavlja Tvoje oproštenje. Po G.

Pričesna (Lk. 12, 42). Evo razboritog i vjernog upravitelja, koga postavi Gospod nad družinom svojom, da im na vrijeme daje hranu, koja im pripada.

Popričesna. Molimo, Gospode, da nam blaženi I., biskup (priznavalac) Tvoj i naučitelj izmoli spasonosni učinak ovih žrtava. Po G.

I. Misa za priznavaoca, koji nije biskup.

Ulaz (Ps. 36, 30, 31). Pravednikova usta govore mudrost i njegov jezik kazuje pravdu. Zakon je Božji u njegovu srcu i njegove noge ne će posrnuti. (Aleluja, Aleluja.) (Ps. 36, 1). Ne zaviđaj sreći grešnika i zlotvora! Slava Ocu. Pravednikova.

Molitva. Bože, koji nas razveseljuješ godišnjom svetkovinom bl. I., priznavaoca Tvoga, dopusti blagostivo, da nasljedujemo djela onoga, kojega slavimo rođeni dan. Po G.

Čitanje knjige Mudrosti (Ps. 31, 8-11). Blago čovjeku, koji se nađe bez ljage, koji ne ode za zlatom, niti se pouzdao u

novac i blago. Tko je taj, da ga hvalimo! Jer je učinio divne stvari za svoga života. Tko je u tomu iskušan i našao se savršen, bit će mu slava vječna. On je mogao sagriješiti i nije sagriješio, učiniti zlo i nije učinio. Zato su utvrđena dobra njegova u Gospodu i milostinje će njegove naviještati sav svetački zbor.

Na stepenicama (Ps. 91, 13-14). Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra u domu Gospodnjem (Ps. 91, 3). Naviješta rano već u zoru Tvoje milosrđe i Tvoju vjernost noću. Aleluja, Aleluja (Jk. 1, 12). Blago čovjeku, koji pretrpi napast, jer će primiti vijenac slave, kad bude prokušan, Aleluja.

Iza Sedamdesetnice: **Zavlaka** (Ps. 111, 1-3), kao na str. 574.

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, Aleluja (Jk. 1, 12). Blago čovjeku, koji pretrpi napast, jer će primiti vijenac slave, kad bude prokušan, Aleluja (Crkv. 45, 9). Ljubio ga je Gospod i ukrasio ga, odjenuo ga haljinom slave, Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Luci** (Lk. 12, 35-40). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Neka budu vaši bokovi opasani i svjetiljke zapaljene u vašim rukama, a vi kao ljudi, koji čekaju svoga gospodara, kad će se vratiti sa svadbe, da mu odmah otvore, kad dođe i pokuca. Blago onim slugama, koje gospodar nađe budne, kad dođe; zaista vam kažem, da će se opasati i posadit će ih i pristupivši služit

će im. I ako dođe o drugoj ili trećoj straži i nađe ih tako, blago onim slugama. A ovo znajte: kad bi znao domaćin, u koju će uru doći tat, bdio bi i ne bi dopustio potkopati svoje kuće. I vi budite spremni, jer će Sin čovječji doći u čas, u koji vi ne mislite.

Prikazanje (Ps. 88, 25). Pratit će ga moja istina i moja milost i snagom ću moga Imena uzdići njegovu moć.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, žrtve zahvalnice spominjući se Tvojih svetih i uzdajući se, da će nas oni obraniti od svih sadanjih i budućih zala. Po G.

Pričesna (Mt. 24, 46-47). Blago onomu slugi, koga nađe njegov gospodar budna, kad dođe; zaista vam kažem, da će ga postaviti nad svim imanjem svojim.

Popričesna. Okrijepljeni nebeskom hranom i pićem, ponizno Te molimo, Bože naš, da nas zaštite molitve onoga, kojega se spominjemo primajući Tvoje darove. Po G.

II. Misa za priznavaoca, koji nije biskup.

Ulaz (Ps. 91, 13-14). Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra, usađen u domu Gospodnjem, u trijemovima hrama Boga našega (Aleluja, Aleluja). (Ps. 91, 2). Dobro je slaviti Gospoda i pjevati Imenu Tvomu, Višnji! Slava Ocu. Pravednik.

Molitva. Čuj, Gospode, naše molbe, koje Ti prinosimo o svetkovini blaženoga I., priznavaoca Tvoga i podaj, da nama, koji se ne uzdamo u svoju pravednost, pomognu molitve onoga, koji se Tebi svidio. Po G.

Čitanje Poslanice blaženoga Pavla Apostola Korinćanima (I. 4, 9-14). Braćo! Postali smo gledanje svijetu, anđelima i ljudima. Mi smo lude, poradi Krista, a vi ste mudri u Kristu; mi smo slabi, a vi jaki, vi slavni, a mi bez časti. Do ovoga časa i gladujemo i žeđamo i trpimo golotinju i ćuškaju nas i potucamo se i mučimo se radeći svojim rukama. Psuju nas, a mi blagosivamo; progone nas, a mi trpimo; kleveću nas, a mi molimo; postasmo kao smeće svijeta, izmet sve dosada.

Na stepenicama (Ps. 36, 30-31). Pravednikova usta govore mudrost i njegov jezik kazuje pravdu. Zakon je Božji u njegovu srcu i njegove noge ne će posrnuti. Aleluja, Aleluja (Ps. 111, 1). Sretan je čovjek, koji se boji Gospoda i koji s radošću vrši zakon njegov! Aleluja.

Iza Sedamdesetnice: **Zavlaka** kao na str. 574.

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, Aleluja (Ps. 111, 1). Sretan je čovjek, koji se boji Gospoda i koji s radošću vrši zakon njegov (Osee 14, 6). Pravednik će rasti poput ljiljana i cvasti će pred Gospodom u vjekove. Aleluja.

† Slijedi sv. Evanđelje po Luci (Lk. 12, 32-34). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Ne boj se, malo stado! jer je

bila volja Oca vašega, da vam dade kraljevstvo. Prodajte, što imate i dajte milostinju. Načinite sebi kese, koje se ne će istrošiti, blago, kojega ne će nestati na nebesima, kuda se tat ne približuje, niti moljac kvari; jer gdje je vaše blago, tamo je i srce vaše.

Prikazanje (Ps. 20, 2-3). U Tvojoj se moći, Gospode, raduje pravednik i veseo kliče u Tvome spasenju, jer si mu ispunio želju njegova srca.

Tajna. Podaj nam, molimo, svemogući Bože, da naša ponizna žrtva, kojom častimo Tvoje svete, i Tebi ugodi i nas da očisti i na tijelu i na duši. Po G.

Pričesna (Mt. 19, 28-29). Zaista vam kažem, da ćete vi, koji ostaviste sve i pođoste za mnom, stoput onoliko primiti i k tomu baštiniti život vječni.

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, da nas nebeska hrana, koju primismo, zagovorom blaženoga I., priznavaoca Tvoga, zaštiti od svih protivnosti. Po G.

Misa za opata.

Ulaz (Ps. 36, 31-32). Pravednikova usta govore mudrost i njegov jezik kazuje pravdu. Zakon je Božji u njegovu srcu i njegove noge ne će posrnuti. (Aleluja, Aleluja.) (Ps. 32, 1.) Ne zaviđaj sreći grešnika i zlotvora! Slava Ocu. Pravednikova.

Molitva. Molimo, Gospode, da nas zagovor blaženoga I., opata, Tebi preporuči, te

njegovim odvjetovanjem zadobijemo ono, što nijesmo zavrijedili našim zaslugama. Po G.

Čitanje knjige Mudrosti (45, 1-6). Mio bijaše Bogu i ljudima; blagoslovljena je njegova uspomena. Gospod mu je dao slavu kao svecima, uzveličao ga i učinio strašnim neprijateljima njegovim, riječima je njegovim dao da prestanu strahote. Proslavio ga pred kraljevima, dao mu zapovijedi pred svojim narodom i pokazao je njegovu slavu. Posvetio ga radi njegove vjere i blagosti i izabrao ga od svih ljudi. Jer čuo je Bog njega i njegov glas i dovede ga u oblak. I predao mu licem u lice svoje zapovijedi i zakon života i znanja.

Na stepenicama (Ps. 20, 4-5). Gospode, predusreo si ga svojim blagoslovom, okrunio si njegovu glavu krunom dragoga kamenja. Molio je život od Tebe i Ti si mu ga dao, dao si mu puninu dana u vjekovječne vjekove. Aleluja, Aleluja. (Ps. 91, 13.) Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra, Aleluja.

Iza Sedamdesetnice: **Zavlaka** (Ps. 111, 1-3), kao na str. **574.**

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, Aleluja (Ps. 91. 13). Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra, Aleluja (Osee, 13, 6). Pravednik raste poput ljiljana i cvate pred Gospodom u vjekove, Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (19, 27-29). U ono vrijeme reče Petar Isusu: Evo,

mi smo sve ostavili i pošli za tobom, što će dakle biti s nama? Reče mu Isus: Zaista vam kažem, da ćete vi, koji pođoste za mnom, kod obnove, kad Sin čovječji sjedne na prijestolje slave svoje, sjesti na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest plemena Izraelskih. I svaki, koji ostavi kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja, poradi imena moga, primit će stoput onoliko i baštinit će život vječni.

Prikazanje (Ps. 20, 3—4). Ti si mu ispunio želju njegova srca i nisi mu uskratio molbe njegovih usana. Predusreo si ga slatkim blagoslovom i njegovu si glavu okrunio krunom dragoga kamenja.

Tajna. Molimo, Gospode, da nam zagovorom sv. I., opata, ove svete žrtve na Tvojem oltaru donesu spasenje. Po G.

Pričesna (Lk. 12, 42) Evo razboritog i vjernog upravitelja, koga postavi Gospod nad družinom svojom, da im na vrijeme daje hranu, koja im pripada.

Popričesna. Štitilo nas, Gospode, primanje Tvoje tajne zajedno sa zagovorom sv. I. opata, da se i okoristimo divnim njegovim životom i osjetimo učinke njegova zagovora. Po G.

I. Misa za djevicu i mučenicu.

Ulaz. (Ps. 118, 46—47). Pred kraljevima ću priznati Tvoje nauke i ne ću se postidjeti; ja razmatram Tvoj zakon Gospode, jer ga ljubim!(Aleluja, aleluja.) (Ps. 118, 1.) Sretni **oni, koji su neokaljani na putu života, koji slijede zakon Gospodnji! Slava Ocu, Pred** kraljevima.

Molitva. Bože, koji si među ostalim čudesima svoje moći i slabom spolu podao pobjedu mučeništva, dopusti milostivo, da svetkujući rođeni dan blažene I., djevice i mučenice, slijedimo njezin primjer i tako dođemo k Tebi, po G.

Čitanje knjige Mudrosti (Crkv. 51 1—8 12). Hoću da te slavim, Gospode Bože, hoću da te hvalim, Spasitelju moj! Slavim ime tvoje, jer ti si moja pomoć i obrana. Ti si izbavio moje tijelo od propasti, od zamke zlobnoga jezika i od lažljivih usta. Ti si me branio od onih, koji su me okruživali. I oslobodio si me po velikom milosrđu svomu od lavova, koji htjedoše da me proždru; izbavio si me iz ruku onih, koji iskahu dušu moju i iz nevolja, koje me opkoliše sa svih strana. Izbavio si me od silnoga ognja, koji me opkolio i usred plamena ne osjetih žara. Izbavio si me od dubine paklenskih ponora, od ljudi poganih i od riječi lažljive i od nepravednoga kralja i od jezika zlobnoga. Slavit će do smrti duša moja Gospoda, jer Ti izbavljaš one, koje se uzdaju u Te i oslobađaš ih iz ruku neznabožačkih, Gospode, Bože naš!

Na stepenicama (Ps. 44, 8). Ti ljubiš pravdu i mrziš nepravdu; zato te pomazao Gospod Bog tvoj uljem radosti. Aleluja, Aleluja. (Ps. 44, 15, 16.) Prate je djevice i vode je kralju u radosti i veselju. Aleluja.

Iza Sedamdesetnice:

Zavlaka. Dođi, nevjesto Kristova, primi vječni vijenac, što ti ga pripravi Gospod, koga si ljubila i za koga si prolila krv svoju. (Ps. 44, 8, 5). Ti ljubiš pravdu i mrziš nepravdu; zato te pomazao Gospod Bog tvoj uljem radosti izabravši te od svih drugarica tvojih. U svojoj veličanstvenoj ljepoti sretno pođi, pohitaj prama pobjedi i kraljuj!

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, Aleluja (Pr. 44, 15, 16). Prate je djevice i vode je kralju u radosti i veselju, Aleluja (Ps. 44, 5). U svojoj veličanstvenoj ljepoti sretno pođi, pohitaj prama pobjedi i kraljuj! Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (25, 1—13). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima ovu poredbu: Kraljevstvo je nebesko kao deset djevica, koje uzevši svoje svjetiljke iziđoše ususret zaručniku. Pet je njih bilo ludih, a pet mudrih. Jer lude uzeše svoje svjetiljke, ali ne uzeše sobom ulja; a mudre uzeše ulje u posudama sa svojim svjetiljkama. Budući da je zaručnik zakasnio, zadrijemaše sve i zaspaše. A u ponoći stade vika: Eto zaručnika, iziđite mu ususret! Tada ustadoše sve one djevice i ukrasiše svoje svjetiljke. A lude rekoše mudrima: Dajte i nama od svoga ulja, jer naše svjetiljke hoće da se ugase. Odgovoriše mudre: Da ne bi nedostalo i nama i vama, idite radije i kupite sebi. A dok su otišle da kupe, dođe zaručnik i uđoše s njim na svadbu, koje su

bile spremne i zatvoriše se vrata. Poslije dođoše i druge djevice govoreći: Gospodine gospodine, otvori nam! A on im odgovori: Zaista vam kažem, ne poznam vas. Bdijte dakle, jer ne znate ni dana ni časa!

Prikazanje (Ps. 44, 15, 16). Prate je djevice i vode je kralju; u radosti i veselju vode je u hram Kralja, Gospoda.

Tajna. Primi, Gospode, darove, što Ti ih prinosimo o svetkovini blažene I., djevice i mučenice uzdajući se. da će nas izbaviti njezin zagovor. Po G.

Pričesna (Ps. 118, 78, 80). Neka se smetu oholice, koji me krivo progone, a ja ću razmatrati Tvoj zakon, Gospode, i obdržavati odredbe Tvoje, pa ne ću propasti.

Popričesna. Neka nam, Gospode, pomognu primljena otajstva, da njihovim učinkom i zagovorom blažene I., djevice i mučenice, uživamo Tvoju vječnu zaštitu. Po G.

II. Misa za djevicu i mučenicu.

Ulaz (Ps. 118, 95, 96). Na mene vrebaju grešnici, da me upropaste, a ja razmišljam Tvoj zakon, Gospode! Vidjeh, da ima svršetak sve, ma kako bilo veliko, samo je zakon Tvoj neizmjeran i bez kraja. (Aleluja, Aleluja.) (Ps. 118, 1). Sretni oni, koji su neokaljani na putu života, koji slijede zakon Gospodnji! Slava Ocu. Na mene.

Molitva. Molimo, Gospode, da nam izmoli oproštenje blažena I., djevica i mučenica, koja Ti je uvijek bila mila i zaslugom svoje

čistoće i javnim priznavanjem Tvoje moći. Po G.

Čitanje knjige Mudrosti (53, 13-17). Gospode, Bože moj, Ti si nad zemlju uzdigao moje boravište, kad sam Te molila, da me oslobodiš smrti, koja mi je prijetila. Zazvala sam Gospoda, Oca moga Gospoda, da me ne ostavi u dan nevolje, bez obrane u dan oholih. Bez prestanka ću hvaliti ime tvoje i slavit ću ga u zahvalnosti, jer si uslišio molitvu moju i izbavio me u vrijeme nepravde. Zato ću Te slaviti i pjevati hvalu Tebi, Gospode Bože naš.

Na stepenicama (Ps. 45, 6). Štitit će je Gospod licem svojim; u gradu svome prebiva Bog, ne će se uzdrmati (Ps. 45, 5). Bujica riječnih valova razveseljuje Božji grad, u kome je Višnji izabrao sebi stan. Aleluja, Aleluja. Evo razborite djevice, jedne od mudrih, Aleluja.

Iza Sedamdesetnice: **Zavlaka**, kao na str. 586.

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, Aleluja. Evo razborite djevice, jedne od mudrih, Aleluja. (Mudr. 4, 1). O, kako je lijep čist naraštaj u sjajnosti svojoj! Aleluja!

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (13, 44—52). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima ovu poredbu: Kraljevstvo je nebesko blago, sakriveno u polju, koje našavši čovjek sakri i radujući se ode i prodade sve što ima i kupi ono polje. Nadalje je kraljevstvo nebesko kao trgovac, koji traži lijepo biserje. Kad nađe jedno dragocjeno zrno bisera, ode i prodade sve, što je imao i kupi ga. Nadalje je kraljevstvo nebesko kao mreža, koja se baci u more i zahvati od svake ruke ribe. Kad se napuni, izvukoše je na obalu i sjedavši sabraše dobre u posude, a zle baciše napolje. Tako će biti na svršetku svijeta: izaći će anđeli i odijelit će zle od pravednih i bacit će ih u peć ognjenu, gdje će biti plač i škripanje zuba. Kaže im Isus: Razumjeste li ovo? Kažu mu: Da, Gospodine! Reče im: Zato je svaki književnik, koji je izučio tajne kraljevstva nebeskoga, kao domaćin, koji iznosi od svoga blaga i novo i staro.

Prikazanje (Ps. 44, 3). Tvojim se usnama razlio blagoslov, jer te Bog blagoslovio blagoslovom vječnim.

Tajna. Primi, Gospode, blagostivo žrtve, što Ti ih prinosimo zaslugama blažene I., djevice i mučenice i podaj, da nam ishode neprestanu pomoć Tvoju. Po G.

Pričesna (Ps. 118, 121, 128). Ja činim, što je pravo pred Tobom, Gospode, ne daj, da me upropaste oholi; znam, pravedna je svaka odredba Tvoja; ja mrzim put nepravde.

Popričesna. Okrijepljeni obiljem nebeskoga dara molimo Te, Gospode, Bože naš, da zagovorom blažene I., djevice i mučenice, uvijek živimo kao dionici ovih svetih tajna. Po G.

I. Misa za djevicu, koja nije mučenica.

Ulaz (Ps. 44, 8). Ti ljubiš pravdu i mrziš nepravdu, zato te pomazao Gospod Bog tvoj uljem radosti izabravši te od svih drugarica tvojih, Aleluja, Aleluja (Ps. 44, 2). Iz mog srca izvire divna pjesma: riječ je moja i pjesma je moja namijenjena kralju! Slava Ocu. Ti ljubiš.

Molitva. Usliši nas, Bože, spasenje naše, da nas pouči žar nježne pobožnosti blažene I., djevice, koje spomen radosno slavimo. Po G.

Čitanje Poslanice blaženoga Pavla Apostola Korinćanima (II, 10, 17—18; 1—2). Braćo! Koji se hvali, neka se hvali u Gospodu! Jer nije onaj prokušan, koji sam sebe preporučuje, nego koga Gospod preporučuje. O, da biste malo podnijeli moje bezumlje, no i podnosite me. Jer revnujem za vas Božjom revnosti; jer vas zaručih mužu jednomu, da vas kao čistu djevicu privedem Kristu.

Na stepenicama (Ps. 44, 5). U svojoj veličanstvenoj ljepoti sretno pođi, pohitaj prama pobjedi i kraljuj! Za istinu, pravdu i blagost se bori i neka te divno vodi desnica tvoja. Aleluja, Aleluja (Ps. 44, 15—16). Prate je djevice i vode je kralju u radosti i veselju, Aleluja.

Iza Sedamdesetnice:

Zavlaka. (Ps. 44, 11, 12.) O djevice, vidi i čuj: zaboravi svoj narod i oca svoga dom. Za ljepotom tvojoj teži kralj, tvoj Gospod, ti ćeš mu podati čast (Ps. 44, 13, 10.) Najmoćniji ove zemlje slavit će tebe, pratit će te kćeri kraljevske (Ps. 44, 15, 16.) Prate je djevice i vode je kralju u radosti i veselju, vode je u hram Kraljev.

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, Aleluja (Ps. 15, 16). Prate je djevice i vode je kralju u radosti i veselju; prijateljice se okupljaju oko nje. (Ps. 44, 5.) U svojoj veličanstvenoj ljepoti sretno pođi, pohitaj prama pobjedi i kraljuj!

Slijedi sv. Evanđelje po Mateju 25, 1—13, kao na str. 586.

Prikazanje (Ps. 44, 10). Pratit će te kćeri kraljevske; z desne tvoje sama kraljica, ogrnuta presjajnom zlatnom haljinom.

Tajna. Neka Ti bude, Gospode, drag ovaj prinos, što ga u čast svetih Tvojih prikazuje sveti puk Tvoj priznavajući, da je po njihovim zaslugama primio pomoć u nevolji. Po G. n.

Pričesna. (Mt. 25, 4, 6.) Pet je mudrih djevica uzelo ulje u posudama svojim sa svjetiljkama; a o ponoći stade vika: Eto zaručnika, iziđite ususret Kristu Gospodu!

Popričesna. Molimo Te, Gospode, pošto si nahranio obitelj svoju presvetim darovima, da nas uvijek krijepiš zagovorom one, koje blagdan slavimo. Po G. n.

II. Misa za djevicu, koja nije mučenica.

Ulaz. (Ps. 44, 13, 15, 16.) Najmoćniji ove zemlje slavit će tebe; prate je djevice i vode je kralju u radosti i veselju (Aleluja, Aleluja). (Ps. 44, 2.) Iz mog srca izvire div-

na pjesma: riječ je moja i pjesma je moja namijenjena Kralju! Slava Ocu. Najmoćniji.

Molitva, kao na str. 590.

Čitanje Poslanice blaženoga Pavla Apostola Korinćanima (I, 7, 25-34.) Braćo! Za djevice nemam zapovijedi Gospodnje, nego dajem savjet ja, koji sam milosrđe primio od Gospoda, da budem vjeran. Mislim dakle, da je ovo dobro radi sadašnje nevolje, da je čovjeku dobro tako biti. Jesi li vezan za ženu, ne traži rastave. Jesi li se rastavio od žene, ne traži žene. A ako li se i oženiš, nisi sagriješio; i djevica, ako se uda, nije sagriješila. Ali takvi će imati tjelesnu nevolju, a ja vas štedim. Ovo pak kažem, braćo, vrijeme je kratko i ne preostaje, nego da i oni, koji imaju žene, budu kao da ih nemaju; i koji plaču, kao da ne plaču, i koji se raduju, kao da se ne raduju, i koji kupuju, kao da ne posjeduju, i koji uživaju ovaj svijet, kao da ga ne uživaju, jer prolazi obličje ovoga svijeta. A hoću, da ste bezbrižni. Tko je neoženjen, brine se za Gospodnje, kako će ugoditi Gospodu. A koji je oženjen, brine se za svjetsko; kako će ugoditi ženi, pa je razdijeljen. I žena neudata i djevica brine se za Gospodnje, da bude sveta tijelom i dušom: u Kristu, Gospodu našem.

Na stepenicama. (Ps. 44, 12.) Za ljepotom tvojom teži kralj, tvoj Gospod, Bog. (Ps. 44, 11.) O djevice, vidi i čuj! Aleluja, Aleluja. Ovo je razborita djevica, jedna od mudrih aleluja.

Iza Sedamdesetnice:

Zavlaka. (Ps. 44, 12.) Za ljepotom tvojom teži kralj, tvoj Gospod (Ps. 44, 13, 10.) Najmoćniji ove zemlje slavit će tebe, pratit će te kćeri kraljevske (Ps. 44, 15, 16.) Prate je djevice i vode je kralju, prijateljice se okupljaju oko nje. Vode je u radosti i veselju, vode je u hram Kraljev.

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, Aleluja. Ovo je razborita djevica, jedna od mudrih, aleluja. (Mudr. 4, 1, 9). O, kako je lijep čist naraštaj u sjajnosti svojoj! Aleluja.

Slijedi sv. Evanđelje, kao na str. 586.

Prikazanje. (Ps. 44, 16, 16.) Prate je djevice, prijateljice se okupljaju oko nje u radosti i veselju i vode je u hram Kralja Gospoda.

Tajna, str. 591.

Pričesna (Mt. 13, 45, 46. Kraljevstvo je nebesko kao čovjek trgovac, koji traži lijepo biserje, pa kad nađe jedno dragocjeno zrno bisera, ode i prodade sve, što je imao i kupi ga.

Popričesna, str. 591.

Misa za mučenice.

Ulaz (Ps. 118, 95-96). Na mene vrebaju grešnici, da me upropaste, a ja razmišljam Tvoj zakon, Gospode! Vidjeh, da ima svršetak sve, ma kako bilo veliko, samo je zakon Tvoj neizmjeran i bez kraja, Aleluja, Aleluja. (Ps. 118, 1). Sretni oni, koji su ne-

okaljani na putu života, koji slijede zakon Gospodnji! Slava Ocu. Na mene.

Molitva kao gore, na str. 585: (bl. I, mučenice Tvoje).

Čitanje knjige Mudrosti, kao na str. 585.

Na stepenicama (Ps. 44, 8). Ti ljubiš pravdu i mrziš nepravdu, zato te pomazao Gospod Bog tvoj uljem radosti. Aleluja, Aleluja. (Ps. 44, 5). U svojoj veličanstvenoj ljepoti sretno pođi, pohitaj prema pobjedi i kraljuj! Aleluja.

Iza Sedamdesetnice:

Zavlaka. Dođi, nevjesto Kristova, primi vijenac, što ti ga je za vjekove pripravio Gospod, koga si ljubila i za koga si prolila krv svoju (Ps. 44, 8). Ti ljubiš pravdu i mrziš nepravdu, zato te pomazao Gospod Bog tvoj uljem radosti izabravši te od svih drugarica tvojih. (Ps. 44, 5). U veličanstvenoj ljepoti svojoj sretno pođi, pohitaj prama pobjedi i kraljuj!

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, Aleluja (Ps. 44. 5). U veličanstvenoj ljepoti svojoj sretno pođi. pohitaj prama pobjedi i kraljuj! Aleluja. Poradi istine i pravde i blagosti vodit će te divno desnica tvoja, Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju,** kao na str. 588.

Prikazanje (Ps. 44, 3). Tvojim se usnama razlio blagoslov, jer te Bog blagoslovio blagoslovom vječnim.

Tajna, kao na str. 587. (mučenice Tvoje).

Pričesna (118, 161, 162). Bezrazložno me progone moguénici, no ja se bojim samo riječi Tvoje i radujem se riječi Tvojoj kao onaj, koji je zadobio veliki plijen.

Popričesna, kao na str. 587.: (bl. I, mučenice Tvoje).

Misa za sveticu, koja nije ni mučenica ni djevica.

Ulaz (Ps. 113, 120). Znam, o Gospode, da pravo sudiš i da si me u vjernosti svojoj tako ponizio; prožmi strahom svojim tijelo moje, da se bojim suda tvoga. (Ps. 118, 1.) Sretni oni, koji su neokaljani na putu života, koji slijedi zakon Gospodnji! Slava Ocu... Znam...

Molitva, kao na str. 590.: (bl. I.).

Čitanje knjige Mudrosti (Posl. 31, 10-31). Tko će naći vrsnu ženu? Ona je vrednija od stvari, koje donose izdaleka. U nju se uzda srce muža njezina i ne će mu nedostajati dobitka. Čini mu svega svoga vijeka dobro, a ne zlo. Ona traži vune i lana i radi vješto spretnom rukom. Ona je kao trgovačka lađa, koja nosi izdaleka kruh svoj. Ustaje prije dana i daje hranu čeljadi svojoj i jelo slugama. Vidi njivu i kupi je i od rada je svojih ruku nasadila vinograd. Opasuje snagom bedra svoja i snažna je njezina mišica. Ona osjeća i znade, da dobro radi. Noću joj se ne gasi žižak. Rukom svojom vrši teške poslove i njezini prsti drže vreteno. Ona otvara ubogome svoju ruku i pruža dlanove

svoje bijednome. Ne boji se studeni ni snijega za kuću svoju, jer je sva njezina čeljad odjevena u dvoje haljine. Pokrivač i haljinu kroji sebi; bez je i skrlet odijelo njezino. Zna se muž njezin na vratima, kad sjedi sa starješinama zemlje. Platno gradi i pojase radi i prodaje ih Kananejinu. Odjevena je u snagu i ljepotu i veselo gleda u budućnost. Usta svoja otvara u mudrosti i blage riječi govori jezik njen. Ona pazi na vladanje svoje čeljadi i ne jede hljeba u lijenosti. Podižu se djeca njezina i blagosiljaju je; muž se njezin diže i govori joj hvalu. Mnoge su kćeri zavrijedile hvalu, ali ti ih sve nadvisuješ. Prijevarna je ljupkost i tašta je ljepota; žena, koja se boji Gospoda, ona zaslužuje pohvalu. Dajte joj od ploda ruku njezinih i neka je njezina djela hvale u skupštini sudačkoj na vratima.

Na stepenicama (Ps. 44, 3). Tvojim se usnama razlio blagoslov, jer te Bog blagoslovio blagoslovom vječnim. (Ps. 44, 5.) Poradi istine i pravde i blagosti vodit će te divno desnica tvoja. Aleluja, Aleluja. U veličanstvenoj ljepoti svojoj sretno pođi, pohitaj prama pobjedi i kraljuj! Aleluja.

Iza Sedamdesetnice:

Zavlaka. Dođi, nevjesto Kristova, primi vijenac, što ti ga je Gospod pripravio za vjekove. (Ps. 44, 8.) Ti ljubiš pravdu i mrziš nepravdu; zato te pomazao Gospod Bog tvoj uljem radosti izabravši te od svih drugarica tvojih. (Ps. 44, 5.) U veličansvenoj ljepoti svojoj sretno pođi, pohitaj prama pobjedi i kraljuj!

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, aleluja (Ps. 44, 5). U veličanstvenoj ljepoti svojoj sretno pođi, pohitaj prama pobjedi i kraljuj! Poradi istine i blagosti i pravde vodit će te divno desnica tvoja. Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju,** kao na str. 588.

Prikazanje (Ps. 44, 3). Tvojim se usnama razlio blagoslov, jer te Bog blagoslovio blagoslovom vječnim u vjekovječne vjekove.

Tajna, kao na str. 591.

Pričesna (Ps. 44, 8). Ljubiš pravdu i mrziš nepravdu, zato te pomazao Gospod Bog tvoj uljem radosti izabravši te od svih drugarica tvojih.

Popričesna, kao na str. 591.

SVETAČKI DANI.

1. I. Blagdan Obrezanja G. N. I. Krista.

Nova građanska godina još je zatvorena i neispisana knjiga sa zlatnim natpisom: u ime Isusovo! Nastoj, da sadržaj odgovori natpisu. (Vidi str. 114.).

2. I. Blagdan presv. Imena Isusova.

Pobožnost presv. Imenu Isusovu širili su osobito sv. Bernardin sijenski i sv. Ivan Kapistran. Papa Inocent XIII. odredi 1721. da sva Crkva svetkuje ovaj blagdan na II. nedjelju po Bogojavljenju. A Pijo X. prenese ovaj praznik na nedjelju između Nove Godine i Bogojavljenja. Ne padne li u te dane od 2. do 5. siječnja nedjelja, tada se slavi Ime Isusovo 2. siječnja.

Ulaz (Fil. 2, 10-11). Da se *u ime Isusovo* pokloni svako koljeno onih, koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom i svaki jezik da prizna na slavu Boga Oca: Isus Krist jest Gospod. (Ps. 8, 2.) Gospode, Gospode naš, kako je *divno ime Tvoje* po svoj zemlji! Slava Ocu... Da se u ime Isusovo...

Molitva. Bože, koji si jedinorođenoga Sina Svoga postavio Spasiteljem ljudskomu rodu i zapovjedio da se zove *Isus*, podaj milostivo, da smijemo u nebu uživati gledajući Njega, kojega *sveto ime častimo* na zemlji, po istom G. n.

Čitanje Djela apostolskih (4, 8-12). U one dane reče Petar napunivši se Duha svetoga: Glavari narodni i starješine čujte! Ako nas danas istražujete za dobro djelo, koje učinismo čovjeku bolesnu, po kojemu je ovaj ozdravio, neka bude na znanje svima vama i svemu narodu Izraelovu: u ime Isusa Krista Nazarećanina, koga ste vi razapeli, ali koga je Bog oživio od mrtvih, po njemu stoji ovaj pred vama zdrav. Ovo je kamen, koji ste vi graditelji odbacili, ali koji je postao ugaoni kamen; i nema ni u jednome drugom spasenja, jer *nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima, u kojem bismo se mi mogli spasiti.*

Na stepenicama (Ps. 105, 4, 7). Spasi nas, Gospode, Bože naš, i skupi nas iz narodâ, *da slavimo ime Tvoje*, i ponosimo se u slavi Tvojoj. (Is. 63, 16.) Ti si, Gospode, otac naš i otkupitelj naš, od vijeka je ime Tvoje; Aleluja, aleluja. (Ps. 144, 21.) Hvalu

Gospodnju neka kazuju usta moja, i neka svako tijelo blagosiva sveto ime njegovo. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (2, 21). U ono vrijeme, kad se navrši osam dana, da obrežu dijete, *nadjenuše mu ime Isus*, kao što mu nadjenu anđeo, prije nego se zače u utrobi.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 85, 12, 5). Slavit ću Te, Gospode, Bože moj, i *veličat ću ime Tvoje* u vijeke, jer si Ti, Gospode, blag i krotak i pun milosrđa za sve, koji Te prizivaju. Aleluja.

Tajna. Blagoslov Tvoj, preblagi Bože, od kojega živi svako stvorenje, neka posveti, molimo, ovu našu žrtvu, što je Tebi prinosimo na slavu Sina Tvojega, Gospoda našega, Isusa Krista, da bude ugodna Tvojemu veličanstvu na hvalu, a nama korisna za spasenje, po istom G. n.

Predslovlje I., str. 47.

Pričesna (Ps. 85, 9, 10). Svi narodi, što si ih stvorio, doći će i poklonit će se Tebi, Gospode, i *slavit će ime Tvoje*, jer Ti si velik, i onaj, što čudesa tvori; Ti si Bog jedini, aleluja.

Popričesna. Svemogući, vječni Bože, koji si nas stvorio i otkupio, pogledaj milostivo zavjete naše i dostoj se blagim i dobrostivim licem obazreti se na žrtvu spasonosnoga prinosa, što je prikazasmo *na čast imena Sina Tvojega*, Gospodina našega, Isusa Krista, i ulij u nas milost svoju, da se pod

slavnim imenom Isusovim, jamstvom vječnoga predopredijeljenja, radujemo, što su naša imena upisana na nebesima, po istom G. n. I. K.

2. I. Osmina sv. Stjepana prvomučenika.

Misa kao na sam blagdan, str. 910., ne spominje se Božić i ne moli se Vjerujem; mjesto tamo naznačene pristupne molitve moli se:

Molitva. Svemogući vječni Bože, koji si mučeničko prvenstvo posvetio krvlju svetoga Stjepana, levite, podaj, molimo, da nas zagovara onaj, koji je i za svoje progonitelje molio G. n. I. K.

3. I. Osmina sv. Ivana apostola.

Misa kao na sam blagdan, str. 912.; ne spominje se Božić i ne moli se Vjerujem.

4. I. Osmina nevine djece.

Misa kao na sam blagdan str. 915.; moli se Slava. Na stepenicama: s Aleluja; ne moli se Vjerujem.

5. I. Navečerje Bogojavljenja.

Misa kao na str. 117.

6. I. Bogojavljenje.

Misa kao na str. 117.

11. I. Sv. Higin, papa i mučenik.

Nasljednik sv. Telesfora (5. I.) na biskupskoj stolici rimskoj, umro je mučeničkom smrću za cara Adrijana oko 138. g.

Misa kao u osmini Bogojavljenja, str. 117., sa spomenom u molitvama iz I. mise za mučenika, str. 551.

13. I. Osmina Bogojavljenja.

Misa kao na str. 124.

14. I. Sv. Hilarije, biskup i crkv. učitelj.

Veliki borac za vjerske istine, † 367. kao biskup u Poitiersu.

Misa »Usred crkve«, str. 575, sa spomenom sv. Feliksa, mučenika († oko 312.):

Molitva. Dopusti, molimo, svemogući Bože, da nas primjeri Tvojih svetaca potaknu na bolji život, te nasljedujemo čine onih, kojih spomen slavimo, po G. n.

Tajna. Primi, Gospode, žrtve, što Ti ih prinosimo o spomenu bl. Feliksa, mučenika Tvoga, i podaj, da nam budu na vječnu pomoć, po G. n.

Popričesna. Primivši spasonosna otajstva molimo Te, Gospode, da nam priteku u pomoć molitve bl. Feliksa, mučenika Tvoga, kojega spomen slavimo, po G. n.

15. I. Sv. Pavao, pustinjak.

Sv. Pavao, † 341. u Egiptu u starosti od 112 godina, otac je pustinjaka. Po njemu se prozvao i red Pavlina, koji su tolika stoljeća blagoslovno djelovali i među Hrvatima.

Molitva. Bože, koji nas svake godine razveseljuješ svetkovinom bl. Pavla, priznavaoca Tvoga, dopusti blagostivo, da nasljedujemo čine onoga, kojega rođeni dan slavimo, po G. n.

Spomen sv. Mavre, kao na str. 582.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Filipljanima (3. 7-12). Braćo! Što mi bijaše dobitak, to sam smatrao za štetu radi Krista. Nego dapače i sve držim za štetu prema preznamenitoj spoznaji Krista Isusa, Gospodina mojega, radi kojega sve izgubih i smatram kao blato, da Krista stečem; i da se nađem u njemu, nemajući pravde svoje, koja je od zakona, nego onu, koja je po vjeri u Krista, pravdu, koja je od Boga po vjeri; da poznam njega i silu uskrsnuća njegova i zajednicu njegovih muka, da mu budem sličan u smrti; ne bih li kako dostigao uskrsnuće od mrtvih. Ne, kao da sam već uhvatio ili da sam već savršen, nego nastojim, ne bih li uhvatio, jer je i mene uhvatio Krist Isus.

Na stepenicama (Ps. 91, 13, 14, 3). Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra u domu Gospodnjem, da naviješta jutrom milosrđe Tvoje i istinu Tvoju noću. Aleluja, aleluja. (Osee 14, 6.) Pravednik će rasti poput ljiljana i vječno će cvasti pred Gospodom. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (11, 25-30). U ono vrijeme prozbori Isus i reče: Slavim te, Oče, Gospodine neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i razumnih, a objavio malenima. Da, Oče, jer tako je bila tvoja volja. Sve je meni predao Otac moj, i nitko ne zna Sina nego Otac; niti tko zna Oca nego Sin, i komu Sin hoće objaviti. Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti. Uzmite jaram

moj na sebe i naučite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem, i naći ćete pokoj dušama svojima; jer je jaram moj sladak i breme je moje lahko.

Prikazanje (Ps. 20, 2—3). U kreposti Tvojoj, Gospode, raduje se pravednik i kliče nad spasenjem Tvojim, jer si mu ispunio želju duše njegove.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, žrtve hvale spominjući se svetih Tvojih i uzdajući se, da će nas oni osloboditi i sadašnjih i budućih zala, po G. n.

Pričesna (Ps. 63, 11). Pravednik se raduje u Gospodu i uzda se u nj i vesele se svi, koji su pravedna srca.

Popričesna, kao na str. 580.

15. I. **Sv. Mavro,** opat.

Rimski plemić, poslušni učenik sv. Benedikta, koji ga je poslao u Galiju, današnju Francesku. Tamo je Mavro sagradio samostan i okupio oko sebe pobožne redovnike. Umro je **565.**

Misa »Pravednikova usta«, kao na str. 582.

16. I. **Sv. Marcelo,** papa i mučenik.

Mučen pod carem Maksencijem umro je 309. Srijedu iza gluhe nedjelje je stajanje u staroj rimskoj crkvi, koja nosi njegovo ime.

Ulaz kao na str. 551.

Molitva. Molimo Te, Gospode, usliši prošnje puka svoga, da nas pomognu zasluge bl. Marcela, mučenika Tvoga, kojega se muke radosno sjećamo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36., 45., 68.
Poslanica, kao na str. 554.

Na stepenicama (Ps. 88, 21—23). Nađoh Davida, slugu svojega i pomazah ga uljem svetim: moja će ga ruka pomagati i moja će ga mišica jačati. Neprijatelj mu ne će ništa naškoditi i sin zloće ne će mu nauditi. Aleluja, aleluja. Ti si svećenik u vijeke, po redu Melkisedekovu, aleluja.

Evanđelje, kao na str. 555.
Prikazanje (Ps. 88, 25), kao na str. 553.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, darove, koje prinosimo s dužnim počitanjem i dopusti, da nam zagovorom zasluga blaženoga Marcela, mučenika Tvoga i biskupa, budu na spasenje, po G. n.

Pričesna (Mt. 25, 20—21). Gospodaru! predao si mi pet talenata; evo, još sam pet dobio s njima! Dobro, slugo dobri i vjerni: budući da si bio u malome vjeran, nad mnogima ću te postaviti; uđi u veselje gospodara svoga.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, pošto si nahranio obitelj svoju presvetim darovima, da nas uvijek krijepiš zagovorom onoga, kojega blagdan slavimo, po G. n.

17. I. Sv. Antun, opat.

Prodavši sve svoje i podijelivši siromasima, pošao je sv. Antun u egipatsku pustinju i tamo je okupio oko sebe mnogo pobožnih učenika, kojima je znao često govoriti: »Vjerujte mi, braćo, đavao se boji bdijenja, molitava i posta pobožnih ljudi!«

Misa »Pravednikova usta«, kao na str. 582., samo **evanđelje kao na str. 579.**

18. I. Katedra sv. Petra u Rimu.

Stara svetkovina sv. Petra kao rimskog biskupa.
Ulaz »Gospod« kao na str. 551.

Molitva. Bože, koji si blaženom Petru, apostolu svomu, dao ključeve kraljevstva nebeskoga i vrhovnu vlast vezati i razriješiti, podaj, da se njegovim zagovorom izbavimo od naših grijeha, po G. n.

Spomen sv. Pavla: Bože, koji si mnoge narode poučio propovijedanjem blaženoga Pavla apostola, molimo Te, da nas kod Tebe zagovara onaj, kojega spomen slavimo.

Spomen sv. Priske: Podaj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji svetkujemo rođeni dan blažene Priske, djevice i mučenice Tvoje, budemo radosni o njezinoj svetkovini i uznapredujemo primjerom tolike vjere, po G. n.

Čitanje poslanice blaženoga Petra apostola (I. 1, 1-7). Petar, apostol Isusa Krista, izabranim pridošlicama, rasijanim po Pontu, Galaciji, Kapadociji, Aziji i Bitiniji; po predznanju Boga Oca, posvećenjem Duha na pokornost i škropljenje krvi Isusa Krista: neka vam se umnoži milost i mir. Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji nas po velikom svojem milosrđu preporodi za živu nadu uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih, za baštinu neraspadljivu i neokaljanu i neuvehlu, sačuvanu na nebesima za vas, koje čuva po vjeri sila Božja za spasenje, pripravljeno da se objavi u posljednje vrijeme. Tada ćete klikovati, iako ste sad malo, ako je potreb-

no, rastuženi različitim kušnjama, da se prava vaša vjera, mnogo dragocjenija od zlata raspadljivoga, koje se kuša ognjem, nađe na hvalu i slavu i čast u dan objavljenja Isusa Krista.

Na stepenicama (Ps. 106, 32, 31). Slavite ga u crkvi i hvalit će ga u skupštini starješina. Neka uzdižu milosrđe Gospodinovo i divna djela njegova na sinovima ljudskim. [Aleluja, aleluja. Ti si Petar i na toj ću stijeni sazidati crkvu svoju, aleluja].

Poslije sedamdesetnice izostavlja se Aleluja . . . i mjesto njega moli se:

Zavlaka. Ti si Petar i na toj ću stijeni sazidati crkvu svoju i vrata je paklena ne će nadvladati. I tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga: štogod svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebesima; i štogod razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (16, 13—19) kao na blagdan sv. Petra i Pavla, str. 733.

Vjerujem.

Prikazanje. Ti si Petar i na toj ću stijeni sazidati crkvu svoju i vrata je paklena ne će nadvladati; i tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga.

Tajna. Molimo, Gospode, neka prošnje i žrtve Crkve Tvoje preporuči molitva blaženoga Petra Apostola, da nam uskoristi za oproštenje, što svetkujemo na njegovu slavu, po G. n.

Spomen sv. Pavla apostola:

Posveti, Gospode, molitvom apostola svoga Pavla dare puka svoga, da ono, što Ti je ugodno, jer si Ti to sam ustanovio, bude Tebi još ugodnije poradi zagovora njegova.

Spomen sv. Priske:

Molimo, Gospode, da ova žrtva, što je prinosimo svetkujući rođeni dan svetih Tvojih, razriješi okove naše zloće i pribavi nam darove Tvojeg milosrđa, po G. n.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna. Ti si Petar i na toj ću stijeni sazidati crkvu svoju.

Popričesna. Neka nas obraduje, Gospode, žrtvovani dar, te kao što veličamo čudesa Tvoja u Tvom apostolu Petru, tako nam po njemu udijeli obilje Tvog oproštenja, po G. n.

Spomen sv. Pavla apostola:

Posvećeni, Gospode, milosnim tajnama, molimo, ne uskrati nam nikad zagovora onoga, koga si nam dao, da nas vodi i čuva.

Spomen sv. Priske:

Nahranjeni spasonosnim otajstvom molimo, Gospode, da nam pomogne zagovor one, koje svetkovinu slavimo, po G. n.

19. I. Sv. Marije, Marta, Audifaks i Abakum, mučenici.

Odlični Perzijanac Marije mučen je oko 270. u Rimu, zajedno sa svojom ženom Martom i dva sina.

Ulaz (Ps. 67, 4). Veselili se i radovali pravednici pred licem Gospodnjim i kliktali

veselo. (Ps. 67, 1.) Nek ustane Bog i neka se razaspu neprijatelji njegovi i neka pobjegnu od lica njegova, koji mrze na nj. Slava Ocu... Veselili se...

Molitva. Usliši, Gospode, puk svoj, koji sjedinjuje molitve svoje s molitvama svetih Tvojih i daj, da se radujemo miru vremenitog života i zadobijemo pomoć za vječni, po G. n.

Spomen sv. Kanuta, danskoga kralja, ubijenog 1086.

Bože, koji si se, da proslaviš Crkvu svoju, dostojao blaženoga Kanuta, kralja, uresiti mučeničkom paomom i slavnim čudesima, dopusti umilostivljen, da, kao što je on nasljedovao muku Gospodnju, tako i mi, stupajući njegovim stazama, zaslužimo doći do vječnih radosti, po G. n.

Treća molitva na str. 36.

Poslanica, kao na str. 565.

Na stepenicama (Mudr. 3, 1—3). Duše su pravednika u ruci Božjoj i ne će ih se doteći muka smrtna. Očima se luđačkim učinilo, da su umrli, a oni su u miru.

[Aleluja, aleluja (Ps. 67, 36). Divan je Bog naš u svetima svojim, aleluja.]

Poslije sedamdesetnice mjesto: Aleluja: **Zavlaka** kao na str. 563.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (24, 3—13). U ono vrijeme, kad je Isus sjedio na gori Maslinskoj, pristupiše k njemu učenici nasamo govoreći: Kaži nam, kad će to biti? i koji je znak tvoga dolaska i svršetka svijeta? Isus im odgovori: Gledajte, da vas tko ne zavede; jer će mnogi doći u moje ime

govoreći: Ja sam Krist, i mnoge će zavesti. Čut ćete za ratove i glasove o ratovima. Gledajte, da se ne uplašite; jer to treba da bude, ali još nije svršetak. Tada će ustati narod protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva; i bit će kuge i gladovi, i potresi po mjestima. Ali to je sve početak nevoljama. Tada će vas predati na muke i ubijat će vas, i svi će narodi zamrziti na vas poradi moga imena. I tada će se mnogi sablazniti i jedan će drugoga izdati i jedan će drugoga zamrziti. I ustat će mnogi lažni proroci i zavesti će mnoge. I jer će se bezakonje umnožiti, ohladnjet će ljubav u mnogima. Ali koji ustraje do konca, taj će se spasiti.

Prikazanje (Ps. 123, 7). Duša je naša pobjegla kao ptica iz ptičareve zamke; razdrla je zamku i mi smo slobodni.

Tajna. Bože, pogledaj na prošnje i darove vjernih svojih, da Tebi budu ugodni na blagdan svetih Tvojih, a nama da isprose pomoć Tvoje dobrote, po G. n.

Spomen sv. Kanuta:

Bože, bio ovaj sveti dar prijatan očima Tvojim, a nama donio spasenje zagovorom onih, o kojih ga blagdan Tebi prinosimo, po G. n.

Treća molitva na str. 45.

Pričesna (Lk. 12, 4). Vama, mojim prijateljima, velim: ne bojte se onih, koji vas progone!

Popričesna. Gospode, molimo, udijeli nam umilostivljen zagovorom svetih Tvojih, da

vječnim spasenjem dostignemo ono, što vremenitim činom svetkujemo, po G. n.

Spomen sv. Kanuta:

Okrijepljeni dioništvom svetoga dara molimo Te, Bože naš, da zagovorom blaženog Kanuta, mučenika Tvoga, primimo učinak onoga, što sada izvršujemo, po G. n.

Treća molitva na str. 68.

20. I. **Sv. Fabijan i Sebastijan,** mučenici.

Papa Fabijan mučen je 250. za cara Decija. Sv. Sebastian umro je mučeničkom smrću za cara Dioklecijana. Nad grobom sv. Sebastiana podignuta je bazilika sv. Sebastiana, u koju su kasnije preneseni i smrtni ostaci sv. Fabijana, pa se zato zajedno slavi njihov spomen. Relikvije sv. Fabijana nađene su u basilici sv. Sebastiana 1914. netaknute onako, kako su bile nekad onamo pohranjene.

Ulaz kao na str. 560.

Molitva pristupna, tajna i popričesna kao na str. 551., 553. (sv. F. i S., mučenika Tvojih).

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Hebrejima (11, 33-39). Braćo! Sveti, koji vjerom pobijediše kraljevstva, učiniše pravdu, dobiše obećanje, zatvoriše usta lavovima; ugasiše silu vatrenu, utekoše od oštrica mača, ojačaše od slabosti, postadoše jaki u ratu, rastjeraše vojske tuđe. Žene primiše svoje mrtve uskrsnućem, a drugi su bili udareni na muke, ne primivši otkupa, da dobiju bolje uskrsnuće; a drugi podnesoše pogrde i udarce, pa još okove i tamnice. Bijahu kamenovani, iskušani, prepiljeni, posječeni od mača umriješe, obilaziše u ovčjim kožusima, u koznjim kožama, u oskudici, u nevolji, u sramoti; kojih ne bijaše svijet vrijedan, lutajući po pustinjama i gorama i po pećinama i po rupama zemlje. I ovi su svi dobili vjerom svjedočanstvo, po Kristu Isusu, G. n.

Na stepenicama (Izl. 15, 11). Slavan je Bog u svetima svojim, divan u veličanstvu, on čini čudesa. (Izl. 15, 6.) Proslavila se desnica Tvoja, Gospode, snagom svojom, desnica je Tvoja satrla neprijatelje! Aleluja, aleluja. (Ps. 144, 11). Blagosiljali Te, Gospode, sveti Tvoji i kazivali slavu kraljevstva Tvoga, aleluja.

Poslije sedamdesetnice izostavlja se Aleluja i mjesto njega se kaže **Zavlaka** kao na str. 563.

Evanđelje kao na str. 564.

Prikazanje (Ps. 31, 11). Radujte se u Gospodu i kličite pravednici; veselite se svi, koji ste prava srca!

Pričesna (Lk. 6, 18, 19). Mnogi bolesnici i oni, koje su mučili nečisti dusi, dođoše, jer je iz njega izlazila sila i sve je iscjeljivao.

21. I. **Sv. Agneza,** djevica i mučenica.

Ova je trinaestgodišnja, vanredno lijepa i bogata djevica bila mučena za vladanja cara Dioklecijana. Kad je odbila zaruke sa sinom načelnika rimskoga veleći, da je već Isusu poklonila srce svoje, tužio ju je ovaj, da je kršćanka. U tamnici joj se grozio sudac, da će ju živu spaliti. No jer mlađahna junakinja uza sve to nije htjela žrtvovati poganskim idolima, odvukoše ju pred divlju zvjerad u ljudskoj spodobi, pred razuzdane i pogane ljude, da joj otmu svetu nevinost. No razuzdanici se zapanjiše pred čistom djevicom i ne usudiše je se ni dotaknuti ni pogledati je misleći, da duh stoji pred njima. Razbješnjeli sudac dade je onda mačem smaknuti.

Ulaz na str. 587.

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji izabireš ono, što je slabo pred svijetom, da postidiš one, koji su jaki, dopusti milostivo, da mi, koji poštujemo spomen bl. Agneze, djevice i mučenice Tvoje, osjetimo njezin zagovor kod Tebe, po G. n.

Poslanica kao na str. 585.

Na stepenicama (Ps. 44, 2, 5). Razlita je milost na usnama tvojim, toga radi blagoslovi te Bog u vijeke. Istine radi, i krotkosti i pravde, vodit će te divno desnica tvoja. Aleluja, aleluja. (Mat. 25, 4, 6.) Pet mudrih djevica uze ulje u sudovima svojim sa žišcima; a o ponoći stade vika: Eto ženika gdje ide, *izidite na susret Kristu Gospodu.* Aleluja.

Poslije sedamdesetnice ispusti se aleluja i što slijedi i čita se **Zavlaka,** kao na str. 586.

Evanđelje kao na str. 586.

Prikazanje kao na str. 587.

Tajna. Žrtve, Gospode, koje Ti prinosimo, milostivo primi, i zagovorom blažene Agneze, djevice i mučenice Tvoje, razriješi okove grijeha naših, po G. n.

Pričesna (Mat. 25, 4, 6). Pet mudrih djevica uze ulje u sudovima svojim sa žišcima; a o ponoći stade vika: Eto ženika gdje ide, *izidite nasusret Kristu Gospodu.*

Popričesna. Okrijepljeni hranom i pićem nebeskim, Tebe, Bože naš, smjerno molimo: da se utvrdimo molitvama one, za koje spomen ovo primismo, po G. n.

22. I. Sv. Vinko i Anastazije, mučenici.

Sv. Vinko mučen je 304. u Španiji, a sv. Anastazije 628. u Palestini.

Misa »Vapaj«, str. 560. sa slijedećim molitvama:

Ulazna. Bliz budi, Gospode, prošnjama našim, da nas, koji spoznajemo, da smo krivi u našoj zloći, oslobodi zagovor blaženih mučenika Tvojih Vinka i Anastazija, po G. n.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, darove naše pobožnosti moleći Te, da Tebi budu dragi poradi časti Tvojih pravednika, a nama da po Tome milosrđu budu spasonosni, po G. n.

Popričesna. Primivši nebesku hranu, molimo, svemogući Bože, da nas zagovorom blaženih mučenika Tvojih Vinka i Anastazija štiti od svih protivština, po G. n.

23. I. Sv. Rajmund de Penaforte, priznavalac.

Zajedno sa sv. Petrom Nolaskom osnovao je red za otkupljivanje kršćanskih robova i sveto umro 1275 u Barceloni.

Misa na str. 578., osim ulazne molitve.

Bože, koji si izabrao blaženog Rajmunda da bude slavni *djelitelj sakramenta pokore* i koji si ga čudesno preveo *preko valova morskih,* dopusti, da njegovim zagovorom uzmognemo činiti dostojnu pokoru i dospjeti u luku vječnoga spasenja, po G. n.

Spominje se sv. Emerencijana, djevica i mučenica, molitvama kao na str. 587—589.

24. I. Sv. Timotej, biskup i mučenik.

Učenik sv. Pavla apostola, umro kao biskup u Efezu mučeničkom smrću.

Misa »Gospod«, str. 551., osim:

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Timoteju (I, 11-16). Predragi! Idi revno za pravdom, pobožnošću, vjerom, ljubavlju, strpljivošću, krotkošću. Bori se u dobroj borbi vjere, prioni za život vječni, na koji si pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogim svjedocima. Zapovijedam ti pred Bogom, koji sve oživljuje, i Kristom Isusom, koji je svjedočio pod Poncijem Pilatom lijepo priznanje, da držiš zapovijed neokaljanu i nezazornu do dolaska Gospodina našega Isusa Krista, koji će u pravo vrijeme pokazati blaženi i jedini silni, kralj nad kraljevima i gospodar nad gospodarima. On jedini ima besmrtnost i prebiva u svijetlu, kojemu se ne može pristupiti, kojega nitko od ljudi nije vidio niti može vidjeti. Njemu čast i jakost vječna. Amen.

25. I. Obraćenje sv. Pavla.

Ulaz (2. Tim. 1, 12). Znam, komu sam vjerovao i uvjeren sam, da je kao pravedni sudac kadar poklad moj sačuvati za onaj dan. (Ps. 138, 1, 2.) Gospode, ti si me iskušao i spoznao, ti poznaš sjedanje moje i ustajanje moje. Slava Ocu... Znam...

Molitva. Bože, koji si cio svijet poučio propovijedanjem blaženoga Pavla apostola, podaj, molimo, da se mi, koji danas svetkujemo njegovo obraćenje, približimo Tebi slijedeći njegov primjer, po G. n.

Spomen sv. Petra kao na str. 605.

Čitanje djela apostolskih (9, 1-22). U one dane Savao uvijek još silno mrzeći i željan ubijati učenike Gospodinove pristupi k velikomu svećeniku i izmoli u njega poslanice u Damask na zbornice, da ako nađe muškarce i žene, da pristaju uz ovu nauku, da ih svezane dovede u Jeruzalem. I kad bijaše na putu, te dođe blizu Damaska, najedanput ga obasja svjetlost s neba. I padnuvši na zemlju ču glas, gdje mu govori: Savle, Savle, zašto me progoniš? On reče: Tko si ti, gospodine? A on će: Ja sam Isus, koga ti progoniš. Teško ti je protiv bodila praćati se! drhćući i čudeći se reče: Gospodine, šta hoćeš, da činim? A Gospodin će njemu: Ustani i uđi u grad, pa će ti se ondje kazati, šta ti treba činiti. Oni ljudi, što su putovali s njime, zanijemili su od udivljenja, jer čuli su istina glas, ali nikoga nisu vidjeli. A Savao je ustao sa zemlje, i otvorenim očima ništa nije vidio. Tada ga uzeše za ruke i uvedoše u Damask. I bijaše ondje tri dana slijep, niti je jeo niti pio. A u Damasku bijaše neki učenik po imenu Ananija, i reče mu Gospodin u viđenju: Ananija! On odgovori: Evo me, Gospodine! A Gospodin će njemu: Ustani i idi u ulicu, koja se zove ravna, i traži u kući Judinoj Taržanina po imenu Pavla, jer eto, on se moli. I vidje u viđenju čovjeka po imenu Ananiju, gdje uđe i stavi

ruke na njega, da progleda. Ananija odgovori: Gospodine, čuo sam od mnogih za toga čovjeka, koliko je zla učinio svetima tvojima u Jerusalemu. I ovdje ima vlast od glavara svećeničkih, da veže sve, koji prizivaju ime tvoje. A Gospodin mu reče: Idi, jer mi je on posuda izabrana, da nosi ime moje pred pogane i kraljeve i sinove Israelove; jer ja ću mu pokazati, koliko mu valja trpjeti za ime moje. I pođe Ananija i uđe u kuću i metnuvši ruke na njega reče: Savle brate! Gospodin Isus, koji ti se javio na putu, kojim si išao, poslao me, da progledaš i da se napuniš Duha svetoga! I odmah spadoše s očiju njegovih kao ljuske i progleda i ustavši bude kršten. I pošto jede, okrijepi se. Tada ostade nekoliko dana s učenicima, koji bijahu u Damasku. I odmah je po zbornicama propovijedao za Isusa, da je on Sin Božji. A svi se, koji su slušali, divili i govorili: Nije li ovo onaj, što je progonio u Jerusalemu one, koji su prizivali ime ovo, i došao ovamo zato, da iz svezane vodi glavarima svećeničkim? A Savao bijaše sve silniji i zbunjivao je Židove, koji su stanovali u Damasku, dokazujući, da je ovaj (Isus): Krist (Mesija).

Na stepenicama (Gal. 2, 8, 9). Onaj, koji pomože Petru u apostolstvu, pomože i meni među poganima, i upoznaše milost Božju, koja je meni dana. (I. Kor. 15, 10.) Milost Božja nije bila bez ploda u meni, nego milost njegova uvijek je sa mnom.* Aleluja, aleluja. Velik si, sveti Pavle apostole, odabrana posudo; dostojno je, da Te slavimo, jer si zaslužio da zauzmeš dvanaesti prijesto, Aleluja.

Poslije sedamdesetnice moli se mjesto: Aleluja . . .:

Zavlaka: Ti si izabrana posuda, sveti Pavle apostole, i doista je pravo, da Te slavimo, jer si propovjednik istine i učitelj narodâ u vjeri i istini. Po Tebi su svi narodi upoznali milost Božju. Zagovaraj nas kod Boga, koji Te je odabrao.

Evanđelje kao na str. 583.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 138, 17). Prijatelje Tvoje vrlo poštujemo, Bože; utvrđeno je kneževstvo njihovo.

Tajna i spomen sv. Petra, kao na str. 607., 606.

Pričesna (Mt. 19, 28). Zaista vam kažem, da ćete vi, koji ste *sve ostavili i koji ste pošli za mnom,* primiti stoput onoliko i baštinit ćete život vječni.

Popričesna i spomen sv. Petra kao na str. 607.

26. I. **Sv. Polikarp,** biskup i mučenik.

Bio je učenik sv. Ivana apostola i umro je mučeničkom smrću 155. kao biskup u Smirni.

Misa »Blagosivajte«, kao na str. 553., osim:

Čitanje poslanice bl. Ivana apostola (I, 3, 10-16). Predragi! Nitko, koji ne čini pravde, nije od Boga, i koji ne ljubi brata svojega. Jer je ovo navještenje, koje čuste iz početka, da ljubimo jedan drugoga. Ne kao što Kain bijaše od nečastivoga i ubio je brata svojega. I za što ga je ubio? Jer

djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna. Ne čudite se, braćo, ako svijet mrzi na vas. Mi znamo, da smo prešli iz smrti u život, jer ljubimo braću; tko ne ljubi, ostaje u smrti. Svaki onaj, koji mrzi na brata svojega, ubojica je; a znate, da nijedan ubojica nema u sebi trajnoga vječnoga života. Po tomu smo upoznali ljubav, što je On za nas život svoj položio. I mi smo dužni polagati život svoj za braću.

Evanđelje kao na str. 559.

Popričesna kao na str. 553.

27. I. Sv. Ivan Zlatousti, biskup i crkv. učitelj.

Mnogo progonjen od istočnih careva radi neustrašive obrane katoličkih istina umro je kao carigradski biskup u progonstvu 407.

Misa »Usred Crkve«, str. 575., osim:

Molitva. Molimo Te, Gospode, da Tvoja milost utvrđuje Crkvu Tvoju, koju si htio da prosvijetiš slavnim zaslugama i naukama blaženog Ivana Zlatoustog, priznavaoca i biskupa svoga, po G. n.

Na stepenicama (Crkv. 44, 16). Evo velikog svećenika, koji je za svoga života bio Bogu mio. (Crkv. 44, 20). I nitko mu nije bio ravan u držanju zakona Višnjega. Aleluja, aleluja (Jak. 1, 12). Blago čovjeku, koji je pretrpio iskušenje, jer pošto je prokušan, primit će vijenac života, aleluja.

Poslije sedamdesetnice mjesto Aleluja . . .: **Zavlaka** kao na str. 574.

28. I. Sv. Agneza, djevica i mučenica.

Današnji se dan naročito slavi kao osmina svetkovine sv. Agneze.

Ulaz (Ps. 44, 13-16). Najmoćniji zemlje štovat će Tebe; prate je djevice i vode ih k njoj u radosti i veselju. (Ps. 44, 1). Iz mog srca izvire divna pjesma: riječ je moja i pjesma je moja namijenjena kralju! Slava Ocu... Najmoćniji...

Molitva. Bože, koji nas svake godine razveseljuješ svetkovinom blažene Agneze, djevice i mučenice Tvoje, podaj, molimo, da pobožnim životom slijedimo primjer one, koje spomen slavimo, po G. n.

Poslanica i **Na stepenicama** kao na str. 590. Poslije sedamdesetnice mjesto Aleluja . . . **Zavlaka** kao na str. 590.

Evanđelje str. 586; **Prikazanje** str. 589.

Tajna. Molimo, Gospode, da nad ove žrtve sađe obilati blagoslov, koji neka nas posveti i razveseli o svetkovini mučenika Tvojih, po G. n.

Pričesna kao na str. 593.

Popričesna. Primivši, Gospode, svetotajstva godišnjeg spomena, molimo Te, da nam po njima udijeliš okrepu i za zemaljski život i za vječni, po G. n.

29. I. Sv. Franjo Saleski, biskup i crkveni učitelj.

Rođen 1567. u Savoji od odličnih roditelja, učio je u Parizu jezike i filozofiju, a u Padovi pravo. 1606. posta biskupom u Ženevi, gdje se osobito istakao apostolskim radom oko obraćanja krivovjeraca,

svetom blagošću i tješenjem nevoljnika. Umro je 1622. Aleksandar VII. proglasi ga svetim, a Pijo IX. učiteljem Crkve.

Misa kao na str. 575., osim:

Molitva. Bože, koji si poradi spasenja duša htio, da blaženoga Franju, priznavaoca svoga i biskupa, učiniš sve svima, dopusti blagostivo: da prožeti slatkošću ljubavi Tvoje, upravljani njegovim opomenama i zagovarani zaslugama, dostignemo vječne radosti, po G. n.

30. I. Sv. Martina, djevica i mučenica.

Misa str. 584.

31. I. Sv. Petar Nolasko, priznavalac.

Zajedno sa sv. Rajmundom osnovao je red za otkup kršćanskih robova i sveto umro 1256. u Barceloni.

Misa str. 580. osim:

Molitva. Bože, koji si na primjer svoje ljubavi i za otkup vjernika poučio svetoga Petra, da u Crkvi Tvojoj osnuje novi red, dopusti nam, njegovim zagovorom, da se oslobođeni od ropstva grijeha uvijek radujemo u neprestanoj slobodi nebeske domovine, po G. n.

Tajna i **Popričesna** kao na str. 580.

1. II. Sv. Ignacije, biskup i mučenik.

Učenik sv. Ivana apostola, prijatelj sv. Polikarpa, bačen je oko 107. u Rimu pred divlje zvijeri.

Ulaz (Gal. 6, 14). A ja ću da se hvalim samo križem Gospoda našega Isusa Krista, po kojemu je meni svijet razapet i ja svijetu.

(Ps. 131, 1). Sjeti se, Gospode, Davida, i sve njegove pobožnosti. Slava Ocu... A ja...

Molitva, tajna i **popričesna** kao na str. 551., 553.

Čitanje poslanice blaženog Pavla apostola Rimljanima (8, 35-39). Braćo! Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja, ili stiska, ili progonstvo? ili glad, ili golotinja, ili pogibao ili mač? Kao što je napisano »*Za tebe nas ubijaju* vas dan, drže nas kao ovce, koje su za klanje«. Ali u svemu ovomu pobjeđujemo po onomu, koji nas ljubi. Jer sam uvjeren, da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sadašnjost, ni budućnost, ni sile, ni visina, ni dubina, ni drugo kakvo stvorenje ne može nas rastaviti od ljubavi Božje, koja je u Kristu Isusu, Gospodinu našemu.

Na stepenicama. (Crkv. 44, 16, 29.) Evo velikog Svećenika, koji je za svoga života bio Bogu mio. I nitko mu nije bio ravan u držanju zakona Višnjega. Aleluja, aleluja. (Gal. 2, 19, 20.) S Kristom sam razapet na križ; ne živim više ja, nego živi u meni Krist, aleluja.

Poslije sedamdesetnice: **Zavlaka,** str. 552.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (12, 24-26). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Zaista, zaista vam kažem, ako pšenično zrno padnuvši na zemlju ne istrune, ostaje samo; ako li istrune, donosi obilni plod. Tko ljubi život svoj, izgubit će ga, a tko mrzi na život svoj na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni.

Prikazanje kao na str. 557.

Pričesna. Kristova sam pšenica; neka me smrve zubi divlje zvjeradi, da postanem čisti kruh.

2. II. Svijećnica.

Blagoslov svijeća.

Svetkovinom prikazanja Isusova u hramu završuje se božićno doba crkvene godine. Jasni tragovi ove svetkovine zajedno s procesijom sa svijećama opažaju se već koncem IV. v. u Jeruzalemu. Padne li 2. dan veljače u nedjelju, tada se u taj dan obavlja blagoslov svijeća i procesija, a sv. misa od Svijećnice čita se sjutradan.

Pomolimo se. Gospode sveti, Oče svemogući, vječni Bože, koji si ni od čega stvorio i učinio zapovjeđu svojom djelovanjem pčela, da ova tekućina dođe do svršene svijeće; koji si na današnji dan ispunio molitvu pravednoga Simeona: Tebe smjerno molimo, da se dostojiš ove svijeće za porabu ljudima i za zdravlje tijela i duša, bilo na kopnu, bilo na vodama, zazivanjem Tvoga presvetoga imena i zagovorom blažene Marije, vazda Djevice, koje se blagdan danas pobožno svetkuje, i molitvama svih svetih tvojih, blagosloviti i posvetiti; sa svetoga neba svojega i sa prijestola veličanstva svojega usliši glasove naroda svojega, koji ih želi časno u rukama nositi i Tebe pjesmom hvaliti, te da milostiv budeš svima koji viču k tebi, koje si otkupio dragocjenom krvlju Sina svojega: Koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha svetoga, Bog, u sve vijeke vijekova. Amen.

Pomolimo se. Svemogući, vječni Bože,

koji si na današnji dan doveo Jedinorođenoga svojega u sveti hram svoj, da ga sv. Simeon primi na svoj naručaj, smjerno molimo tvoju blagost, da se dostojiš blagosloviti i posvetiti i užgati svijetlom višnjega blagoslova ove svijeće, što ih mi, sluge tvoji, primamo i na veličanje imena tvojega želimo nositi svjetlošću užgane, prikazavši ih Tebi, Gospodu Bogu svojemu, te zavrijedimo predstaviti se u svetomu hramu slave Tvoje dostojni i užgani svetim ognjem preslatke ljubavi Tvoje, po istom G. n.

Pomolimo se! Gospode Isuse Kriste, svjetlosti prava, koji prosvjećuješ svakoga čovjeka, koji dohodi na ovaj svijet, izlij blago†slov svoj na ove svijeće i po†sveti ih svijetlom milosti svoje, i budi milostiv, da kao što ova svijetla, užgana vidljivim ognjem, razgone noćnu pomrčinu, tako i srca naša nevidljivim ognjem, to jest sjajnošću Duha Svetoga, prosvijećena budu bez ikoje sljepoće, te očišćenim okom duše svoje uzmognemo gledati ono, što je Tebi ugodno, a našemu spasenju korisno; eda nakon mračnih promjena ovoga vijeka zavrijedimo doprijeti do neprestanog svijetla, k Tebi, Kriste Isuse, Spasitelju svijeta, koji u savršenome Trojstvu živiš i kraljuješ Bog: po sve vijeke vijekova. Amen.

Pomolimo se. Svemogući, vječni Bože, koji si po Mojsiju, sluzi svojem, zapovjedio, da se pripravi najčišća tekućina od ulja, od kojega će se uzdržavati neprekidno svje-

tiljke pred Tvojim licem, izlij milostivo blagodat svoga blago†slova na ove svijeće, da tako podavaju svijetlo izvanjsko, te po tvojemu daru ne prestane svijetlo Duha Tvojega u našim dušama: po Gospodinu našemu Isusu Kristu, Sinu Tvojemu, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu istoga Duha Svetoga, Bog, u sve vijeke vijekova Amen.

Pomolimo se! Gospode Isuse Kriste, koji si bio, ukazavši se današnji dan, u biti tijela našega u hramu od roditelja prikazan; kojega je Simeon, časni starac, prosvijećen Duhom Svetim, upoznao, primio i blagoslovio: podaj milostivo, da milošću istoga Duha Svetoga *prosvijećeni* i poučeni, istinito upoznamo i vjerno ljubimo Tebe, koji s Bogom Ocem u jedinstvu istoga Duha Svetoga živiš i kraljuješ u sve vijeke vijekova. Amen.

Dok se dijele svijeće pjeva kor:

(Luka 2, 32.) Svijetlo na objavu narodima i na slavu puka Tvojega Izraela.

Sad otpuštaš slugu svojega, Gospode, po riječi svojoj, u miru.

Svijetlo na objavu narodima i na slavu puka Tvojega Izraela.

Jer vidješe oči moje spasenje Tvoje.

Svijetlo na objavu...

Što ga pripravi pred licem sviju naroda.

Svijetlo na objavu...

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

Svijetlo na objavu...

Kako bijaše u početku, i sada i vazda, i u vijeke vijekova Amen.

Svijetlo na objavu...

Zapjev. (Ps. 43, 26.) Ustani, Gospode pomozi nam, i izbavi nas imena svojega radi. (Ps. 42, 2). Bože, ušima svojima slušasmo, oci naši navjestiše nam. Slava Ocu... Ustani, Gospode...

(Ako je po sedamdesetnici, a nije nedjelja, veli se: Prignimo koljena. Dignite se).

Usliši molimo, Gospode, narod svoj, i dopusti, da iznutra dostigne svjetlošću milosti Tvoje, što daješ, da izvana slavi godišnjom pobožnošću, po Kristu, Gospodu našem. Amen.

Ophod.

Pođimo u miru. — U ime Kristovo! Amen.

Pripjev. Ukrasi dvor svoj, Sione, i primi kralja Krista, zagrli Mariju, koja je nebeska vrata; jer ona nosi slavnoga kralja nove svijetlosti; evo stoji Djevica, noseći na rukama Sina, rođenoga prije danice, koga primi Simeon u naručaj svoj i objavi narodima, da je on Gospodar života i smrti i Spasitelj svijeta.

Drugi pripjev (Luka 2, 26—29). Odgovor dobi Simeon od Duha Svetoga, da ne će ugledati smrti, dok ne vidi Krista Gospodnjega; i kad unesoše dječaka u hram, primi ga u naručaj svoj, i blagoslovi Boga i reče: Sad otpuštaš slugu svoga, Gospode, u miru.

Kad uvedoše dijete Isusa roditelji njegovi, da učine za nj po običaju zakona, on ga primi u naručaj svoj.

Kod ulaza u crkvu:

Prikazaše za njega Gospodu dvije grlice ili dva mlada goluba, kao što je pisano u

zakonu Gospodnjem. A kad se navršiše dani očišćenja Marijina po zakonu Mojsijevu, donesoše Isusa u Jerusalem, da ga prinesu Gospodu: Kao što je pisano u zakonu Gospodnjem. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kao što je pisano u zakonu Gospodnjem.

Misa.

Ulaz (Ps. 47, 10). *Primili smo, Bože, milosrđe Tvoje usred hrama Tvojega;* kao što ime Tvoje, Bože, tako i hvala Tvoja dopire do krajeva zemaljskih, pravde je puna desnica Tvoja (Ps. 47, 2). Velik je Gospod i slavan veoma, u gradu Boga našega, *na gori svetoj svojoj.* Slava Ocu... Primili smo...

Molitva. Svemogući vječni Bože, veličanstvo Tvoje smjerno molimo, učini, kao što se Jedinorođeni Tvoj današnji dan *sa biti našega tijela prikaza u hramu,* tako da se i mi Tebi prikazujemo očišćenim dušama, po G. n.

Čitanje Malakije proroka (3, 1—4). Ovo veli Gospod Bog: Evo, ja šaljem anđela svojega, i pripravit će put preda mnom. *I iznenada će doći u hram svoj Gospodar, kojega vi tražite, i anđeo zavjetni, kojega vi želite.* Evo dolazi, veli Gospod nad vojskama. Ali tko će moći pomisliti dan dolaska njegova, ili tko će se održati, da pogleda na nj? jer on je kao *oganj,* koji tali, i kao milo bjeljarsko, i sjest će lijući i čisteći srebro, i očistit će sinove Levijeve, i pretopit će ih kao zlato i kao srebro; i on će Gospodu prinositi prinose u pravdi: *I ugodan će biti Gospodu prinos Judin* i Jeruzalemski kao u dane stare i kao **pređašnjih godina,** veli Gospod svemogući.

Na stepenicama (Ps 47, 10, 11). *Primili smo, Bože, milosrđe Tvoje usred hrama Tvojega;* kao što ime Tvoje, Bože, tako i hvala Tvoja dopire do krajeva zemaljskih. Što smo čuli, to vidimo u gradu Boga našega, *na gori svetoj Tvojoj.* Aleluja, aleluja. Starac je dijete nosio, a dijete je starcem upravljalo. Aleluja.

Poslije sedamdesetnice mjesto: Aleluja...:

Zavlaka (Luka 2, 24, 32). Sad otpuštaš slugu svojega, Gospode, po riječi svojoj u miru, jer vidješe oči moje spasenje Tvoje, što ga pripravi pred licem sviju naroda; *svijetlo na objavu narodima* i slavu puka Tvojega Izraela.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (2, 22—32). U ono vrijeme, kad se izvršiše dani očišćenja Marijina po zakonu Mojsijevu, doniješe Isusa u Jerusalem, da ga *prikažu Gospodu,* kao što je napisano u zakonu Gospodnjemu: Svaki muški prvorođenac, neka se posveti Gospodu; i da prinesu žrtvu, kao što je rečeno u zakonu Gospodnjem, dvije grlice, ili dva golubića. I gle, bijaše u Jerusalemu čovjek po imenu Simeon, i taj bogobojazan, koji je čekao utjehu Izraelovu, i čovjek je bio pravedan i Duh je Sveti bio u njemu. I objavio mu je Duh Sveti, da ne će vidjeti *smrti, dok ne vidi Krista Gospodnjega.* I dođe po Duhu u hram; i kad donesoše dijete Isusa roditelji

njegovi, da učine za nj po običaju zakona, uze ga on na svoje ruke, i hvali Boga i reče: Sad otpuštaš s mirom slugu svoga, Gospode, po riječi svojoj: *jer vidješe oči moje spasenje Tvoje,* koje si pripravio pred licem sviju naroda, *svijetlo da rasvijetli neznabošce, i slavu naroda Tvoga Izraelskoga.*

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 44, 3). Razlita je milost na usnama tvojim, toga radi blagoslovi te Bog u vijeke, i u vijeke vijeka.

Tajna. Usliši, Gospode, molitve naše, i daj nam pomoć Tvoje blagosti, da darovi, što ih prinosimo, budu dostojni očima veličanstva Tvojega, po G. n.

Predslovlje I. str. 47.

Pričesna (Luka 2, 26). Odgovor primi Simeon od Duha Svetoga, da ne će ugledati smrti, *dok ne vidi Krista Gospodnjega.*

Popričesna. Molimo, Gospode, Bože naš, da ove presvete tajne, što si ih udijelio za utvrđenje našega obnovljenja, budu nama po zagovoru blažene Marije, vazda Djevice, i sadašnji i budući lijek, po G. n.

3. II. Sv. Blaž, biskup i mučenik.

Poradi svetoga života izabran bi sv. Blaž (sv. Vlaho) biskupom u svome rodnom gradu Sebasti u Jermenskoj. Upravo, kad su ga uhvatili sluge cara Licinija, suparnika Konstantina Velikoga, iscijelio je sv. Blaž znakom sv. križa nekoga dječaka, jedinca u majke udove, od teške bolesti grla. Odatle je postao običaj, da na današnji dan svećenik poslije sv. mise meće vjernicima dvije blagoslovene voštanice pod grlo i izmoli nad njima molitvu: Po zagovoru sv. Blaža, biskupa i mučenika, oslobodio te Bog od bolesti grla i od svakoga drugoga zla. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen. — Nakon dugog mučenja odrubio je sv. Blažu krvnik glavu god. 316.

Misa kao na str. 553.

4. II. Sv. Andrija Corsini, biskup i priznavalac.

Misa kao na str. 570., osim:

Molitva. Bože, koji u svojoj Crkvi neprestano obnavljaš nove primjere kreposti, podaj, da puk Tvoj tako nasljeduje blaženoga Andriju, priznavaoca Tvoga i biskupa, te dostigne i vječnu nagradu, po G. n.

5. II. Sv. Agata, djevica i mučenica.

Mučena oko 250. u Kataniji na Siciliji.

Ulaz. Radujmo se svi u Gospodu svetkujući blagdan na čast blažene Agate, djevice i mučenice; njezinom se slavnom mučeništvu raduju anđeli i slave Sina Božjega. (Ps. 44, 2.) Iz mog srca izvire divna pjesma; djela su moja namijenjena Kralju! Slava Ocu... Radujmo...

Molitva pristupna, tajna i popričesna, kao na str. 585., 587.

U korizmi spomen ferije i na kraju ferijalno evanđelje.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I, 1, 26-31). Braćo! Gledajte zvanje svoje, da nema mnogo mudrih po tijelu, ni mnogo silnih, ni mnogo plemenitih; nego što je ludo pred svijetom izabra Bog,

da posrami mudre, i što je slabo pred svijetom, izabra Bog da posrami jako; i što je neplemenito pred svijetom i prezreno izabra Bog, i ono što nije, da uništi ono, što jest, da se ne hvali nijedno tijelo pred Bogom. Iz njega ste vi u Kristu Isusu, koji nam posta mudrost od Boga i pravda i posvećenje i otkup, kao što je pisano: »Tko se hvali, u Gospodinu neka se hvali«.

Na stepenicama (Ps. 45, 6). Štitit će je Gospod pred licem svojim; u gradu svome prebiva Bog, ne će se uzdrmati. (Ps. 45, 5). Bujica riječnih valova razveseljuje Božji grad, u kome je Višnji izabrao sebi stan. Aleluja, aleluja. Pred kraljevima sam govorila o nauci Tvojoj i nisam se postidjela, aleluja.

Poslije sedamdesetnice mjesto: Aleluja . . .: **Zavlaka** kao na str. 586.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (19, 3-12). U ono vrijeme pristupiše k Isusu farizeji, da ga kušaju i kazaše: Smije li čovjek otpustiti svoju ženu iz kojeg mu drago razloga? On im odgovori: Niste li čitali, da je onaj, koji je u početku stvorio čovjeka, kao muško i žensko stvorio ih. I reče: Zato će čovjek ostaviti oca i mater i prionut će za ženu svoju, i bit će dvoje jedno tijelo. Tako dakle nisu više dva, nego jedno tijelo. Što je dakle Bog združio, čovjek neka ne rastavlja. Kažu mu: Zašto dakle Mojsije zapovjedi, da se da rastavno pismo i da se otpusti? Kaže im: Mojsije je vama dopuštao otpuštati vaše žene radi vašeg tvrdoga srca;

ali iz početka nije bilo tako. Ali ja vama kažem: Ako tko otpusti ženu svoju, osim za preljubu, i oženi se drugom, čini preljubu, i tko se oženi s otpuštenom, čini preljubu. Kažu mu učenici njegovi: Ako je taki odnos između muža i žene, nije se dobro oženiti. A on im odgovori: Ne shvataju svi ove riječi, do oni, kojima je dano. Jer ima eunuha, koji su se tako rodili iz utrobe materine, a ima eunuha, koje su ljudi takvima učinili, a ima eunuha, koji se vladaju, kao da su eunusi poradi kraljevstva nebeskoga. Tko može shvatiti, neka shvati.

Prikazanje (Ps. 44, 15). Prate je djevice i vode je kralju s drugaricama.

Pričesna. Onaj, koji se dostojao čudesno izliječiti moje rane, njega zazivam, Boga živoga.

6. II. **Sv. Tito,** biskup i priznavalac.

Pratilac sv. Pavla, kasnije biskup na Kreti, preminuo koncem I. vijeka.

Misa »Gospod« str. 570. , osim:

Molitva. Bože, koji si blaženoga Tita, priznavaoca i biskupa svoga, uresio apostolskim krepostima, dopusti nam njegovim zaslugama i zagovorom, da pravedno i pobožno živući na ovom svijetu zaslužimo stići u nebesku domovinu, po G. n.

Spomen sv. Doroteje, djevice i mučenice, str. 587., 589, i korizmene ferije.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (10. 1-9). U ono vrijeme izabra Gospodin i drugih sedamdeset i dva, i posla ih po dva i dva

pred sobom u svaki grad i mjesto, kuda je htio sam doći. I govorio im je: Žetva je velika, ali poslenika je malo. Molite se dakle gospodaru žetve, da pošalje poslenike u žetvu svoju. Idite, eto, ja vas šaljem kao jaganjce među vukove. Ne nosite kese, ni torbe, ni obuće, i nikoga ne pozdravljajte na putu. U koju god kuću uđete, najprije kažite: Mir ovoj kući! I ako bude ondje tko dostojan mira, ostat će na njemu mir vaš, ako li ne bude, vratit će se k vama. U onoj kući ostanite, pa jedite i pijte, što u njih ima, jer je poslenik dostojan plaće svoje. Ne prelazite iz kuće u kuću! I u koji grad dođete i prime vas, jedite, što se donese pred vas. I liječite bolesnike, koji su u njemu, i kažite im: Približi se k vama kraljevstvo Božje.

U korizmi posljednje evanđelje odnosne ferije.

7. II. Sv. Romualdo, opat.

Osnivač pustinjačkog reda na Camaldoli, preminuo 1027.

Misa »Pravednikova usta« str. 582., sa spomenom korizmene ferije i s njezinim evanđeljem na kraju.

8. II. Sv. Ivan od Matha, priznavalac.

Zajedno sa sv. Feliksom de Valois (20. XI.), osnivač reda trinitarskog za otkup kršćanskih robova, umro sveto u Rimu 1213.

Misa »Pravednikova usta« str. 578., sa spomenom korizmene ferije i s njezinim evanđeljem na kraju, te:

Molitva. Bože, koji si po svetom Ivanu dostojao se s neba ustanoviti red presv. Trojstva za otkup kršćana iz vlasti Saracenske, podaj, molimo, da se zagovorom njegovih zasluga, a Tvojom pomoću, oslobodimo od sužanjstva tijela i duše, po G. n.

9. II. Sv. Ćiril Aleksandrijski, biskup i crkveni učitelj.

Kao biskup u Aleksandriji branio je protiv krivovjeraca nauku, da je bl. Djevica doista Bogorodica. Umro 444. u Aleksandriji.

Misa »Usred Crkve« str. 575., osim:

Molitva. Bože, koji si blaženog Ćirila, priznavaoca Tvoga i biskupa, učinio nepobjedivim borcem božanskog materinstva preblažene Djevice Marije, dopusti, po njegovu zagovoru, da nas, koji vjerujemo, da je ona doista Bogorodica, spasi njezina materinja zaštita, po istom G. n.

Spomen sv. Apolonije, djevice i mučenice, str. 587. i 589., a u korizmi i ferije.

Tajna. Svemogući Bože, pogledaj milostivo darove naše i po zagovoru blaženog Ćirila podaj, da zaslužimo u našim srcima dostojno primiti jedinorođenoga Sina Tvoga, Gospoda našega, Isusa Krista, koji s Tobom živi...

Popričesna. Okrijepljeni, Gospode, božanskim tajnama, ponizno Te molimo, da uz pomoć primjera i zasluga blaženog Ćirila, biskupa, uzmognemo dostojno služiti presvetoj Majci Jedinorođenoga Tvoga, koji s Tobom živi...

10. II. Sv. Skolastika, djevica.

Sestra sv. Benedikta, prva upraviteljica Benediktinki, sveto preminula 480.

Misa »Ti ljubiš« str. 590., sa spomenom korizmene ferije i:

Molitva. Bože, koji si duši djevice svoje Skolastike dao da se vine u nebo u obliku golubice, da tako pokažeš nevinost njezina života, podaj, da i mi, njezinim zagovorom i prošnjama, tako nevino živimo, te zaslužimo doći u vječne radosti, po G. n.

11. II. Ukazanje Bezgrešno Začete Djevice.

Četiri godine nakon proglašenja dogme o bezgriješnom začeću bl. Djevice Marije ukazala se (11. II. 1858.) bez grijeha Začeta pobožnoj 14-godišnjoj djevojčici imenom Bernardeti Soubirous u kamenoj špilji blizu Lurda u Franceskoj. Od onda je Lurd veliko svetište Gospino, gdje moćna kraljica neba i zemlje danomice vraća zdravlje bolesnima i život umirućima.

Tisućama lurdskih čudesa m o r a svatko vjerovati, tko ne veli poput Emila Zole: »ja ne vjerujem u čudesa i ne bih vjerovao ni onda, kad bih na svoje oči vidio, da su svi bolesnici u Lurdu u jednom času ozdravili!«

Ulaz (Otkr. 21, 2). Vidio sam grad sveti, Jeruzalem novi, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao zaručnica ukrašena mužu svojemu. (Ps. 44, 2). Iz mog srca izvire divna pjesma: djela su moja namijenjena Kralju. Slava Ocu... Vidio sam...

Molitva. Bože, koji si bezgrešnim začećem Djevice pripravio dostojno prebivalište Sinu svojemu, molimo Te, da slaveći ukazanje iste Djevice postignemo spasenje duši i tijelu, po istom G. n.

U korizmi spomen ferije.

Čitanje knjige Otkrivenja bl. Ivana apostola (11, 19, 12, 1, 10). Otvori se hram Božji u nebu i ukaza se kovčeg zavjeta njegova u hramu njegovu. I nastade sijevanje munja i tutanj i gromovi i potres i tuča velika. I ukaza se na nebu veliki znak: *Žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinim, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda.* I čuh glas veliki, gdje na nebu govori: *Sad posta spasenje i sila i kraljevstvo Boga našega i vlast Krista njegova.*

Na stepenicama (Pjes. 2, 12). *Cvijeće se ukaza u zemlji našoj,* vrijeme od rezanja stiže, glas grličin ču se u zemlji našoj. Ustani, prijateljice moja, ljepotice moja i hodi. Golubice moja u rasjelinama kamenim, u zaklonu vrletnom. Aleluja, aleluja. *Pokaži mi lice svoje,* neka zaječi glas tvoj u ušima mojim: jer je glas tvoj sladak i lice tvoje krasno. Aleluja.

Poslije sedamdesetnice mjesto Aleluja i onoga što slijedi:

Zavlaka (Judita 15, 10). *Ti slavo Jeruzalema, ti radosti Izraela, ti diko naroda našega. Sva si lijepa, Marijo, i ljage istočne nije na Tebi. Blažena si, sveta Djevo Marijo,*

i svake hvale predostojna, jer si satrla glavu zmijinu djevičanskom nogom.

U vrijeme uskrsno:

Aleluja, aleluja (Pjesma 2). Cvijeće se ukaza u uzemlji našoj. Aleluja. Glas grličin ču se. Aleluja.

Evanđelje kao u zornici, str. 81. do: Isus.

Vjerujem.

Prikazanje (Lk, 1, 28). Zdravo, milosti puna, Gospod s Tobom, blagoslovljena Ti među ženama.

Tajna. Bila, Gospode, ova žrtva hvale, što je Tebi zaslugama slavne i neoskvrnjene Djevice prinosimo, ugodna poput miomirisa, a nama udijelila željeno zdravlje duše i tijela po G. n.

Predslovlje XI. str. 51: o neoskvrnjenom začeću.

Pričesna (Ps. 64, 10). *Pohodio si zemlju i* **opojio si je, obogatio si je izobiljem.**

Popričesna. *Desnica Tvoje neoskvrnjene Majke tješila one,* Gospode, koje si napitao nebeskom hranom; da zavrijedimo s njezinom pomoći doći u vječnu domovinu, koji živiš . . .

12. II. Sedam svetih osnivača Slugu bl. Dj. M.

Sedam je odličnih Fiorentinaca u XIII. v. osnovalo red Slugu bl. Dj. M., koji naročito poštuje žalosnu Majku Božju.

Ulaz (Mudr. 10, 20, 21). Pravednici pjevaju, Gospode, Ime Tvoje i slave pobjednicu ruku Tvoju, jer je mudrost otvorila usta nijemih i dječja usta učinila govorljivim.

(Ps. 8, 2.) Gospode, Gospode naš, kako je divno ime Tvoje po svoj zemlji! Slava Ocu . . . Pravednici . . .

Molitva. Gospode Isuse Kriste, koji si po sedam svetih osnivača Crkvi svojoj darovao novi red, da se više poštuje spomen boli presvete Majke Tvoje, dopusti milostivo, da se tako sjedinimo s njihovim plačem, te budemo dionici njihovih radosti, po G. **n.**

U korizmi spomen ferije.

Čitanje knjige Mudrosti (44, 1-15). Hvalimo slavne ljude i pređe naše u njihovom naraštaju! Mnogo se proslavio Gospod u njima veličanstvom svojim od vijeka. Oni bjehu kraljevi u svojim zemljama, ljudi veoma mogući, puni razboritosti, a kao proroci prodičiše proročko dostojanstvo. Vladahu tadašnjim pukom, i od svoje mudrosti davahu narodima sveti nauk. Oni vještinom svojom pronađoše milozvučne napjeve i spjevaše svete pjesme. Ljudi bogati krepostima, ljubitelji ljepote, čuvaoci mira u svojim domovima. Svi oni stekoše slavu u naraštajima svojim, i već za života bijahu hvaljeni. Koji se od njih rodiše, ostaviše časno ime, da se pripovijeda slava njihova. A ima drugih, kojih se već nitko ne spominje: izginuše, kao da ih nije bilo; rodiše, se kao da se nijesu ni rodili: tako i sinovi njihovi s njima. A ovo su milostivi ljudi, kojih dobra djela nijesu pala u zaborav. Dobra njihova ostaju u potomstvu njihovu: njihovi su unuci sveto nasljedstvo: i njihovo se potomstvo drži

tvrdo zavjeta: radi njih ostaju na vijeke sinovi njihovi: rod njihov i slava njihova ne će izginuti. Njihova su tjelesa pokopana i počivaju u miru, a ime njihovo živi od koljena do koljena. Njihovu mudrost neka slave narodi, a hvalu njihovu neka Crkva razglašuje.

Na stepenicama (Is. 65, 23). Moji se izabranici ne će uzalud mučiti, jer oni su blagoslovljeni od Gospoda, oni i njihovi potomci. (Crkv. 44, 14.) — Tjelesa su njihova sahranjena u miru, a ime njihovo živi od koljena do koljena. Aleluja, aleluja. Neka narodi pripovijedaju mudrost njihovu, a crkvena zajednica njihovu hvalu, aleluja.

Poslije sedamdesetnice mjesto Aleluja . . .: **Zavlaka**, kao na str. 566.

Evanđelje str. 583.

Prikazanje (Is. 56, 7). Privest ću ih na goru svetu svoju i razveselit ću ih u mojem domu molitve; paljenice njihove i žrtve bit će mi ugodne na žrtveniku mome.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, žrtve, što Ti ih prinosimo i podaj, da zagovorom svetih Tvojih slobodnim duhom služimo Tebi raspaljeni ljubavlju prežalosne Djevice, Majke Sina Tvoga, Gospoda našega, koji s Tobom živi . . .

Pričesna (Iv. 15, 16). Izabrao sam vas da idete i donesete plod i da plod vaš ostane.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, okrijepljeni nebeskim tajnama, da kao što svetkujemo blagdan Tvojih svetih, tako i slijedimo njihov primjer vjerno stojeći do križa Isusova s Marijom, Majkom njegovom i tako zaslužimo postići plodove njegova otkupljenja, po istom G. n.

14. II. **Sv. Valentin,** mučenik.

Rimski svećenik Valentin bio je tužen caru Klaudiju II. (268.—270.) da je neprijatelj rimske države, jer je kršćanin. Na sudu je govorio Valentin tako mudro o kršćanstvu i državi, da je gotovo obratio i samoga cara. No dvorjanici prisiliše cara, da ga preda redovitomu sucu Asteriju. Valentin povrati vid Asterijevoj kćerci i na to čudo povjerova Asterij i čitava njegova kuća u Isusa, svijetlo svijeta. Za nekoliko dana odvedu vojnici Asterija i sve ukućane njegove, kao i Valentina, u tamnicu i pogube ih krvničkim mačem.

Misa »U Tvojoj se moći«, str. 555., osim:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nas, koji štujemo rođeni dan blaženog Valentina, mučenika Tvoga, njegov zagovor oslobodi od svih zala, koja nam prijete — po G. n.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, naše darove, dostojno prikazane i zagovorom zasluga blaženoga Valentina, mučenika Tvoga, dopusti, da nam budu u pomoći za vječno spasenje, po G. n.

Popričesna. Neka nam, Gospode, nebesko otajstvo bude na obnovu duše i tijela, da zagovorom Tvoga svetoga mučenika Valentina iskusimo djelovanje svetoga čina, po G. n.

15. II. **Sv. Faustin i Jovita,** mučenici.

Početkom vladanja cara Trajana mučeni su brat i sestra oko 120. u Brescii.

Misa »U Gospodu« str. 565.

18. II. Sv. Simeon, biskup i mučenik.

Nasljednik sv. Jakoba na biskupskoj stolici u Jeruzalemu mučen oko 107. u starosti od 120 god.

Misa str. 551.

22. II. Katedra sv. Petra u Antiohiji.

Misa kao na str. 605., sa spomenom sv. Pavla (i korizmene ferije), ali bez spomena sv. Priske.

23. II. Sv. Petar Damijān, biskup i crkveni učitelj.

Najprije redovnik u Camaldoli, zatim biskup u Ostiji kraj Rima i kardinal, zahvalio se na svim tim častima; 1072. sveto umro kao obični redovnik.

Misa »Usred Crkve« str. 575., osim:

Molitva. Dopusti molimo, svemogući Bože, da slijedimo nauke i primjere blaženoga Petra, priznavaoca Tvoga i biskupa, te da prezrevši zemaljske stvari dostignemo vječne radosti, po G. n.

23. II. (u prestupnoj godini 24.) Navečerje sv. Matije apostola.

Misa str. 549. (u korizmi se može čitati i misa ferije, sa spomenom i zadnjim evanđeljem vigilije).

24. II. (u prestupnoj godini 25.) Sv. Matija, apostol.

Današnja nam poslanica pripovijeda povijest sv. Matije i njegov izbor za apostola namjesto izdajnika Jude. Stari crkveni pisci vele, da je sv. Matija pošao u Malu Aziju, Macedoniju i onda među crnce propovijedati Kristovu vjeru. Vrativši se natrag u Židovsku, umrije mučeničkom smrću.

Ulaz (Ps. 138, 17). Veoma častim prijatelje Tvoje, Bože, silno je utvrđeno gospodstvo njihovo. (Ps. 138, 1, 2.) Gospode, Ti me poznaš potpunoma, Ti znadeš, da li sjedim ili stojim. Slava Ocu... Veoma...

Molitva. Bože, koji si blaženoga Matiju pridružio k zboru apostola svojih, daj molimo, da njegovim zagovorom vazda oćutimo na sebi Tvoju ljubav punu smilovanja, po G. n.

Čitanje djela apostolskih (1, 15-26). U one dane reče Petar ustavši između braće (a bijaše ljudi zajedno svega oko sto i dvadeset): Ljudi, braćo! Trebalo je da se izvrši Pismo, što proreče Duh Sveti ustima Davidovim za Judu, koji se brojaše s nama; i bješe primio dio svoje službe. I on steče njivu od plaće nepravedne i objesivši se puče po srijedi, i izasu se sva utroba njegova. I postade znano svima, koji prebivaju u Jeruzalemu tako, da se ona njiva prozva njihovim jezikom Hakeldama, što će reći: Krvna njiva; jer je pisano u knjizi psalama: Neka bude stan njihov pust, i neka ne bude nikoga, tko bi stanovao u njemu, i vladičanstvo njegovo neka primi drugi.[1] Treba dakle **od** ***svih ljudi, koji su bili s nama za sve vrijeme, kako među nas uđe i iziđe Gospod Isus,*** počevši od krštenja Ivanova do dana, kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova uskrsnuća jedan od ovih. I postaviše dvojicu, Josipa, koji se zvaše Barsaba prezimenom Just, i *Matiju*. I pomolivši

1 Ps. 68, 26. Ps. 108, 8.

se rekoše: Ti, Gospode, koji poznaješ srca sviju, pokaži jednoga od ove dvojice, koga si izabrao, da primi mjesto ove službe i apostolstva, iz kojega ispade Juda, da ide na mjesto svoje. I baciše kocke za njih, i pade kocka na *Matiju, i pribroji se k jedanaestorici apostola.*

Na stepenicama (Ps. 138.) Veoma častim prijatelje Tvoje, Bože, silno je utvrđeno gospodstvo njihovo. Kad bih ih brojio, bilo bi ih više od pijeska u moru. (Aleluja, aleluja. (Ps. 32.) Radujte se, pravednici, u Gospodu, pravima se dolikuje pohvala. Aleluja.)

Poslije sedamdesetnice mjesto Aleluja . . . **Zavlaka** kao na str. 552.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (11, 25-30). U ono vrijeme odgovorivši Isus reče: Hvalim Ti Oče, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i razumnih, a objavio malenima. Da, Oče, jer tako bi povoljno Tebi. Sve je meni predao Otac moj; *i nitko ne zna Sina do Otac; niti Oca ko zna do Sina, i komu Sin hoće objaviti.* Hodite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti! *Uzmite jaram moj na sebe,* i naučite se od mene; jer sam krotak i ponizan srcem; i naći ćete pokoj dušama svojim; jer je jaram moj sladak i breme moje lako.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 44, 17). *Postavit ćeš ih za knezove po svoj zemlji;* spominjat će se imena Tvoga u svakom rodu i potomstvu.

Predslovlje XIII. str. 52.

Pričesna (Mt. 19, 28). Vi, koji ste me slijedili, sjedjet ćete na prijestolima i suditi dvanaest plemena Izraelovih.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da zagovorom Tvoga svetog apostola Matije i primljenim otajstvima zadobijemo oproštenje i mir, po G. n.

4. III. Sv. Kazimir, priznavalac.

Sin poljskoga kralja Kazimira IV., živio je sveto i čisto, odbivši ugarsku krunu, i umro u 25. godini svoga života 1458. u Vilni.

Misa »Pravednikova usta« str. 578., sa spomenom pape i mučenika Lucija I. † 254. (i korizmene ferije), str. 554., 555, te:

Molitva. Bože, koji si usred dvorskih užitaka i svjetskih taština ojačao svetog Kazimira snagom ustrajnosti, molimo, da njegovim zagovorom Tvoji vjernici prezru zemaljsko i uvijek teže za nebeskim, po G. n.

6. III. Sv. Perpetua i Felicitas, mučenice.

Premda su bile još katekumene, bacili su ih radi ispovijedanja kršćanske vjere pred divlju zvjerad oko 202. u Kartagi.

Misa »Na mene vrebaju« str. 593. (sa spomenom korizmene ferije), te:

Popričesna. Primivši, Gospode, otajstvene darove i radosti, molimo Te, da zagovorom Tvojih svetih mučenica Perpetue i Felicitas duhovnim načinom dostignemo ono, što vanjskim svetkujemo, po G. n.

7. III. Sv. Toma Akvinac, priznavalac i crkveni učitelj.

Sv. Toma, sin grofovske obitelji Akvinatske, najslavniji je član redovničke obitelji sv. Dominika i presjajno svijetlo Crkve katoličke. Vlastita ga braća htjedoše zavesti i prisiliti da sramotno sagriješi. No sveti mladić odolje napasti i pobježe iz tvrđave, kamo ga zatvoriše. Filozofiju i sv. bogoslovlje učio je u Parizu kod bl. Alberta Velikog. Bio je uvijek miran i šutljiv, pa ga drugovi porugljivo nazivahu nijemim volom. Čuvši to bl. Albert Veliki reče: »Velim vam, da će se njegov rik čuti po čitavom svijetu!«

I doista je sv. Toma najveći bogoslov i učenjak sviju vremena. Njegova su gotovo bezbrojna djela tako krasan i točan tumač sv. naše vjere, da su podesna za obranu sv. vjere protiv svih krivovjerja sviju vremena, premda su pisana vrlo lako i shvatljivo. Na sjednicama tridentskoga sabora uz sv. Pismo i djela sv. Otaca bilo je na stolu i glavno djelo sv. Tome »Summa theologica«. Rimski pape često puta svečano izjaviše, da je nauka sv. Tome pouzdana smjernica za kršćansko bogoslovlje i filozofiju. Lav XIII., Pijo X., Benedikto XV. i Pijo XI. ističu jednoglasno, da je osobito u današnjim vremenima pogibeljno udaljiti se od nauka sv. Tome, napose u **filozofiji.**

Umro je Toma na putu k lionskom saboru u pedesetoj godini života 1274. Ivan XXII. proglasio ga svetim god. 1323. Radi njegove nevinosti i osobito radi izvanredno bistrog umnog shvaćanja i razlaganja, zove ga Crkva anđeoskim učiteljem. Lav je XIII. proglasio zaštitnikom sviju katoličkih škola.

Misa »Usred Crkve« str. 575 (sa spomenom korizmene ferije), te:

Molitva. Bože, koji Crkvu svoju divnim znanjem blaženoga Tome, priznavaoca svoga, proslavljuješ i svetim djelovanjem krijepiš, daj nam, molimo, da i umom shvatimo, što je učio, i nasljedovanjem izvršimo, što je djelovao, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (7, 7-14). *Molio sam i dan mi je razum, prizvao sam, i dođe na mene duh mudrosti:* i cijenio sam je više nego kraljevstva i prijestole, i ni za što držah bogatstvo prema njoj. Ni dragoga kamenja ne držah njoj ravnim; jer je sve zlato prema njoj kao zrnce pijeska, a srebro je po vrijednosti pred njom kao blato. Jer više od zdravlja i ljepote ljubih je, i odabrah je za svijetlo, jer je neugasiv njezin sjaj. A svako mi dobro dođe skupa s njome *i nebrojena čast kroz njezine ruke* i obradovah se u svačemu, jer preda mnom iđaše ta mudrost; a ja ne znah, da je ona svemu tomu majka. *Bez prijetvornosti naučih i bez zavisti je dijelim, i vrijednost njezinu ne držah skrivenu. Jer je neiscrpivo blago ljudima:* koji se god njime poslužiše, dionici postaše prijateljstva Božjega i preporučiše se radi darova nastave.

8. III. Sv. Ivan od Boga, priznavalac.

Osnivač milosrdne braće i zaštitnik bolesnika, sveto umro 1550. u Granadi.

Misa »Pravednikova usta« str. 578. (sa spomenom korizmene ferije), te:

Molitva. Bože, koji si dopustio, da blaženi Ivan, raspaljen Tvojom ljubavi, prođe kroz oganj bez ozlijede, i koji si po njemu osnovao novu družbu u Crkvi svojoj, podaj, molimo, da se zagovorom njegovih zasluga, a ognjem Tvoje ljubavi, izliječe naše mane i pridođu nam okrepe za vječnost, po G. n.

Evanđelje kao na XVII. nedjelju po Duhovima, str. 513.

9. III. **Sv. Franciska Rimska,** udovica.

Poslije smrti svoga muža, s kojim je živjela u uzornom kršćanskom braku, osnovala je družbu gospođa po pravilu sv. Benedikta i sveto preminula 1440. u Rimu.

Misa »Znam«, str. 595. (sa spomenom korizmene ferije), te:

Molitva. Bože, koji si među ostalim darovima svoje milosti svetu Francisku, službenicu svoju, obdario povjerljivim saobraćajem s anđelom čuvarom, dopusti, molimo, da pomoću njezina zagovora zaslužimo doći u zajednicu s anđelima, po G. n.

10. III. **Četrdeset sv. mučenika.**

Oko 320. umrlo je mučeničkom smrću polako se smrzavajući 40 hrabrih vojnika u Sebasti u Armeniji.

Ulaz (Ps. 33, 18). Pravedni vape i čuje ih Gospod i izbavlja ih od svih nevolja. (Ps. 33, 2.) Blagosiljam Gospoda u svako doba, hvala je njegova vazda u ustima mojim. Slava Ocu... Pravedni...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da slaveći neustrašivost ispovijedanja mučenika Tvojih osjetimo njihov blagi zagovor kod Tebe, po G. n.

Spomen korizmene ferije i 3. molitva, kao na str. 37., 46., 69.

Poslanica kao na blagdan sv. Fabijana i Sebastijana, str. 610.

Na stepenicama (Ps. 132, 1-2). Kako je lijepo i ugodno, kad braća žive zajedno,

kao dobro ulje izlito na glavu, koje se stače na bradu Aronovu.

Zavlaka kao na str. 563.

Evanđelje str. 564.

Prikazanje (Ps. 31, 11). Radujte se u Gospodu i kličite pravednici, dičite se svi, koji ste čestita srca.

Tajna. Pogledaj, Gospode, molitve i žrtve Tvojih vjernika, da Ti budu drage, jer ih prinosimo o svetkovini svetih Tvojih, a nama da pruže pomoć Tvojeg pomirenja, po G. n.

Pričesna (Mt. 12, 50). Tko čini volju Oca moga, koji je na nebesima, taj je i brat moj i sestra i majka.

Popričesna. Ublažen, Gospode, zagovorom svojih svetih, podaj, molimo, da primimo vječnim spasenjem, što vremenitim činom svetkujemo, po G. n.

12. III. **Sv. Grgur Veliki,** papa i crkveni učitelj.

Ulaz str. 553.

Molitva. Bože, koji si duši sluge svoga Grgura udijelio nagradu vječnoga blaženstva, dopusti milostivo, da nas, koje pritište težina naših grijeha, pridignu njegove molitve kod Tebe, po G. n.

Spomen korizmene ferije.

Poslanica str. 576.

Na stepenicama (Ps. 109, 4). Obećao je Gospod i ne će požaliti: zauvijek ti si sve-

ćenik po redu Melkizedekovu. Reče Gospod Gospodu mojemu, sjedni meni s desna.

Zavlaka str. 574.
Evanđelje str. 577.
Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 88, 25). Pratit će ga moja istina i moja milost i snagom ću moga Imena uzdići njegovu moć.

Tajna. Molimo Te, Gospode, obazri se na nas i podaj, da nam zagovorom blaženoga Grgura uskoristi ovaj prinos, kojega si žrtvovanjem htio da se otpuste grijesi cijeloga svijeta, po G. n.

Pričesna str. 578.

Popričesna. Bože, koji si blaženoga Grgura zaslugama izjednačio sa svojim svetima, dopusti milostivo, da svetkujući njegov spomendan nasljedujemo primjer njegova života, po G. n.

17. III. **Sv. Patricije,** biskup i priznavalac,

Apostol Irske, sveto umro 464.

Misa »Gospod« str. 570. (sa spomenom korizmene ferije), te:

Molitva. Bože, koji si se dostojao poslati blaženoga Patricija, priznavaoca svoga i biskupa, da neznabošcima propovijeda slavu Tvoju, dopusti, njegovim zaslugama i zagovorom, da po Tvojem milosrđu uzmognemo vršiti ono, što nam zapovijedaš da činimo, po G. n.

18. III. **Sv. Ćiril Jeruzalemski,** biskup i crkveni učitelj.

Kao biskup u Jeruzalemu istakao se osobito neustrašivom pravovjernošću, sveto umro 386.

Misa »Usred Crkve« str. 575. (sa spomenom korizmene ferije), te:

Molitva. Podaj nam, molimo, svemogući Bože, po zagovoru blaženoga biskupa Ćirila, da tako upoznamo Tebe, jedinoga pravoga Boga i onoga, koga si poslao, Isusa Krista, te zaslužimo, da vječito budemo ubrojeni među ovce, koje čuju glas njegov, koji s Tobom živi...

Čitanje knjige Mudrosti (Crkv. 39, 6-14). Pravednik jutrom rano probudivši se podiže srce svoje ka Gospodu, stvoritelju svome, i moli se pred licem Svevišnjega. Otvara usta svoja na molitvu, i moli se za svoje nedostatke. A Gospod veliki, kad mu je milo, napunja ga duhom razumnosti: te on kao dažd izlijeva besjede svoje mudrosti, i u molitvi slavi Gospoda: ispunja odluke njegove, i nauku, i bavi se istraživanjem otajstva njegovih. On očito dokazuje korist svoje nauke, i hvali se zakonom zavjeta Gospodnjeg. Mnogi će slaviti mudrost njegovu, i do vijeka se ne će zaboraviti. Uspomena njegova ne će izginuti, i ime će se njegovo spominjati od koljena do koljena. Narodi će glasiti mudrost njegovu, i hvalu će njegovu crkva naviještati.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (10, 23-28). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Kad vas stanu progoniti u ovom gradu,

bježite u drugi. Zaista vam kažem, ne ćete izvršiti posao po gradovima Izraelovim, dok ne dođe Sin čovječji. Nije učenik nad učiteljem, ni sluga nad svojim gospodarom. Dosta je učeniku, da bude kao njegov učitelj i sluzi kao njegov gospodar. Kad su domaćina nazvali Beelzebubom, koliko će više domaće njegove! Dakle, ne bojte ih se, jer nije ništa sakriveno, što se ne će otkriti, ni tajno, što se ne će doznati. Što vam govorim u tami, kazujte na svjetlosti i što na uho čujete, propovijedajte na krovovima. I ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti, nego se više bojte onoga, koji može i tijelo i dušu pogubiti u paklu.

Vjerujem.

Tajna. Pogledaj, Gospode, neoskvrnjenu žrtvu, koju Ti prinosimo i podaj, da je zaslugama blaženog biskupa i priznavaoca Tvoga Ćirila uznastojimo primiti čistim srcem, po G. n.

Popričesna. Posvetile, Gospode Isuse Kriste, ove tajne tijela i krvi Tvoje, što ih primismo, molitvama blaženoga Ćirila, biskupa, naše duše i srca, da zaslužimo postati dionicima Božanstva, koji živiš ...

19. III. Sv. Josip.

Čovjek šutnje, sav okružen tišinom i šutnjom, a ipak — ili možda upravo zato — hranitelj i branitelj Riječi Božje, Sina Boga živoga! Sv. je Josip tip i uzor čovjeka u osrednjim materijalnim prilikama. Rukama svojim prehranjuje sebe, blaženu Djevicu i Spasitelja, no ne utapa se sav u brigama svagdanjeg zemaljskog života, nego živi i životom duše, sretan u krugu svoje porodice i zadovoljan s onim položajem, koji mu je Gospod dosudio.

Ulaz (Ps. 91, 13). *Pravednik* cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra, usađen u domu Gospodnjem, u trijemovima hrama Boga našega. (Ps. 91, 2.) Dobro je slaviti Gospoda i pjevati Imenu Tvomu, Višnji! Slava Ocu ... Pravednik ...

Molitva. Molimo Te, Gospode, da nam pomognu zasluge zaručnika presvete Majke Tvoje, te zadobijemo njegovim zagovorom, što svojom slaboćom postići ne možemo, koji živiš ...

Spomen korizmene ferije.

Čitanje knjige Mudrosti (45, 1-6). Mio bijaše Bogu i ljudima; spomen je njegov u blagoslovu. Slavu mu dade kao svecima, i uzveliča ga za strah neprijateljima, i riječi njegovom utaži nakaze. Proslavi ga pred kraljevima, i dade mu zapovijesti za narod svoj, i pokaza mu slavu svoju. Radi vjere njegove i blagosti posveti ga i izabra ga od svega ljudstva, jer ču njega i glas njegov i uvede ga u oblak. I preda mu sâm zapovijedi i zakon života i stege.

Na stepenicama (Ps. 20, 4). Gospode, pretekao si ga blagoslovima slatkim, metnuo si na glavu njegovu vijenac od dragoga kamena. Života iska u Tebe i dade mu dužinu dana u vijeke vijeka. Aleluja, aleluja. (Ps. 91, 4.) Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra. Aleluja.

Poslije sedamdesetnice mjesto: Aleluja . . .

Zavlaka (Ps. 111, 1-3). Blago čovjeku, koji se Boga boji, zapovijedi njegove žudi veoma. Silno na zemlji bit će potomstvo njegovo, blagoslovit će se rod pravednih. Slava i bogatstvo u domu njegovu, i pravda njegova ostaje u vijeke vijeka.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (1, 18-21). Kad je Marija, mati Isusova, bila zaručena za Josipa, prije nego li se sastaše, nađe se, da je začela od Duha svetoga. Budući da je Josip, muž njezin, bio pravedan i nije htio da je javno sramoti, namisli je tajno otpustiti. Dok je on tako mislio, gle, anđeo Gospodnji javi mu se u snu govoreći: Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Marije, žene svoje, jer ono, što se u njoj začelo, od Duha je svetoga; pa će roditi sina i nadjeni mu ime Isus, jer će on izbaviti narod svoj od grijeha njihovih.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 88, 25). Pratit će ga moja istina i moja milost i snagom ću moga Imena uzdići njegovu moć.

Tajna. Izvršujući, Gospode, dužnost naše službe, ponizno Te molimo, da čuvaš u nama darove svoje zagovorom blaženoga Josipa, zaručnika Majke Sina Tvoga, Isusa Krista, Gospoda našega, jer Ti prinosimo žrtvu hvale svetkujući njegovu časnu svetkovinu, po istom G. n.

Predslovlje XII. str. 52.

Pričesna (Mt. 1, 20). Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti Marije, žene svoje, jer ono, što se u njoj začelo, od Duha je Svetoga.

Popričesna. Bliz budi nama, molimo, milosrdni Bože, i po zagovoru blaženoga Josipa, priznavaoca, ublažen čuvaj svoje darove u nama, po G. n.

21. III. Sv. Benedikto, opat.

Rođen 480. blizu Rima, pođe Benedikt kao 14-godišnji dječak u Subiaco, gdje je tri godine živio samotan u pećini nastojeći da se posve odbije od svijeta i priljubi Bogu. Kako se glas o njegovoj svetosti sve većma raznosio, sakupi se oko Benedikta mnogo učenika. Sagradivši mnoge samostane napisa Benedikto na Kasinskoj Gori glasovita pravila redovničkog života. Tako nastade red sv. Benedikta, koji se posvetio osobito bogoslužju i njegovanju crkvene glazbe i umjetnosti. Pravila sv. Benedikta prihvatiše s vremenom i drugi redovnici na zapadu, pa je tako sv. Benedikt patrijarka zapadnih redovnika, kao što je sv. Vasilije patrijarka istočnih monaha. Preminuo je 543. na Kasinskoj Gori.

Misa »Pravednikova usta« str. 582.

24. III. Sv. Gabriel, arkanđeo.

Arkanđeo Gabriel objavio je proroku Danielu dolazak Mesijin, Zahariji je navijestio rođenje Ivana Krstitelja, preteče Mesijina, a bl. Djevici, da će postati Majkom Sina Božjega.

Ulaz (Ps. 102, 20). Blagosivajte Gospoda svi anđeli njegovi, koji ste silni krepošću i izvršujete riječ njegovu slušajući glas besjeda njegovih. (Ps. 102, 1.) Blagosivaj, dušo moja, Gospoda, i sve, što je u meni, sveto ime njegovo. Slava ocu... Blagosivajte...

Molitva. Bože, koji si između ostalih anđela izabrao arkanđela Gabriela, da navijesti otajstvo Tvoga utjelovljenja, dopusti milostivo, da nas u nebesima zagovara onaj, kojega blagdan svetkujemo na zemlji; koji živiš i kraljuješ...

Čitanje Daniela proroka (9, 21-26). U one dane doleti Gabriel, koga sam prije vidio u viđenju i dotakne me se u doba večernje žrtve. I pouči me i reče mi: Daniele, sada sam izašao da te poučim, da shvatiš. Kad si počeo moliti izišla je zapovijed, a ja sam došao, da ti je prokažem, jer si ljubimac Božji. Pazi dakle, što ću ti reći i razumij viđenje. Sedamdeset je (godišnjih) sedmica određeno za tvoj puk i za tvoj sveti grad, da se makne opačina, da se učini kraj grijehu i da se dade zadovoljština za zloću, da dođe pravednost, da se ispuni viđenje i proroštvo i da bude pomazan Svet nad svetima. Znaj dakle i pazi dobro: Od vremena, kad iziđe zapovijed da se opet sagradi Jeruzalem, pa do kneza, Krista, bit će sedam sedmica i šezdeset i dvije sedmice. Onda će u preteško doba biti opet podignuti zidovi i ulice. A iza šezdeset i dvije sedmice ubit će Krista i njegov će ga se narod odreći i nestat će ga (naroda). Drugi će se narod podići na čelu s jednim knezom i razorit će grad i svetište i opustošit će ih, a kad svrši rat ostat će pusti.

Na stepenicama (Ps. 102, 20, 1). Blagosivajte Gospoda svi anđeli njegovi, koji ste silni krepošću i izvršujete riječ njegovu

slušajući glas besjeda njegovih. Blagosivaj, dušo moja, Gospoda, i sve, što je u meni sveto ime njegovo.

Poslije sedamdesetnice:

Zavlaka (Lk. 28, 35). Zdravo Marija, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovena ti među ženama i blagosloven plod utrobe tvoje; gle, začet ćeš i rodit ćeš Sina i on će se zvati Emanuel.[1] Duh će Sveti doći na tebe i sila će te Svevišnjega osjeniti; zato će se i sveto, što će se roditi od tebe, zvati Sin Božji.

Evanđelje kao u kvatrnu srijedu u došašću, str. 86. **Vjerujem.**

Prikazanje (Otkr. 8, 3, 4). Stade anđeo pred oltarom imajući zlatnu kadionicu i bijaše mu dano mnogo tamjana i uziđe miomirisni dim pred lice Božje.

Tajna. Bio Ti, Gospode, mio dar naše službe pred licem Tvojim, zajedno s molitvom Tvoga arkanđela Gabriela, te nas kod Tebe na nebu zagovarao onaj, kojega štujemo na zemlji, po G. n.

Pričesna (Dan. 3, 58). Blagosivajte Gospoda svi anđeli Gospodnji, pjevajte mu slavu i veličajte ga u vjekove.

Popričesna. Primivši otajstva tijela i krvi Tvoje, molimo Tvoju blagost, Gospode, Bože naš, kao što smo po Gabrielovu navještenju spoznali Tvoje utjelovljenje, tako da njegovom pomoću dostignemo blagodati istog utjelovljenja; koji živiš i kraljuješ...

---
[1] Gospod s nama.

25. III. Navještenje bl. Djevice Marije.

Velika je Gospodnja Riječ »neka bude« stvorila u početku nebo i zemlju i sve, što je na njima. A danas je ponizni djevičin usklik »neka bude« dozvao vječnu Božansku Riječ s neba na zemlju u prečisto srce Marije Djevice.

I Riječ postade čovjekom.
Dođite, poklonimo se!

Misa kao na Zornicama, str. 80., osim:

Ulaz str. 591.

Na stepenicama (Ps. 44, 3, 4). Tvojim se usnama razlio blagoslov, jer te Bog blagoslovio blagoslovom vječnim. Poradi istine i pravde i blagosti vodit će te divno desnica tvoja.

Zavlaka str. 590.

U uskrsno doba:

Aleluja, aleluja (Lk, 1, 28). Zdravo Marija, milosti puna, Gospod s Tobom, blagoslovena Ti među ženama, aleluja (Br. 17, 8). Ogranak je Jese procvao, Djevica je rodila Bogačovjeka, Bog je udijelio ljudima mir, pomirivši u sebi vrhunac s nizinama, aleluja.

Vjerujem.

Predslovlje XI., str. 51. (navještenju).

27. III. Sv. Ivan Damascenski, učitelj sv. Crkve.

Rođen oko 700. u Damasku, istakao se kao svećenik neustrašivom obranom poštivanja svetih slika. Predaja veli, da mu je zagovorom bl. Djevice opet iscijelila desna ruka, koju su mu ikonoklaste dali odsjeći.

Ulaz (Ps. 72, 24). *Ti me vodiš za desnu ruku* i po svojoj volji vodiš me i primaš

me u časti. (Ps. 72, 1.) O, kako je dobar Gospod onima, koji su prava srca! Slava Ocu... Ti me vodiš...

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji si blaženog Ivana obdario nebeskom naukom i divotnom jakošću duha, da brani čašćenje svetih slika, dopusti njegovim zagovorom i primjerom, da nasljedujemo kreposti i osjetimo zagovor onih, kojih slike štujemo, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (10, 10-17) iz mise »U Tvojoj se moći«, str. 555.

Na stepenicama (Ps. 17, 33, 35). Bog me opasao snagom i učinio je put moj vjernim. *On je učio ruke moje boju* i mišice moje učinio je jakima poput luka od mjedi.

Iza sedamdesetnice:

Zavlaka (Ps. 17, 38, 39, 50). Dadoh se u potjeru za neprijateljima i dostigoh ih, oborih ih i ne mogoše ustati, padoše pod noge moje. Toga radi hvalim Te, Gospode, pred narodima i pjevam imenu Tvojemu.

U uskrsno vrijeme: **Aleluja,** aleluja (I. Kralj. 25, 26, 28). Gospod ti je spasio ruku, jer biješ bojeve Gospodnje, aleluja. (Ps. 143, 1). Blagoslovljen Gospod Bog moj, koji uči ruke moje boju i prste moje ratovanju, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (6, 6-11). U ono vrijeme uđe Isus i u drugu subotu u zbornicu, te je učio. I bio je ondje čovjek, kome je bila *osušena desna ruka.* A književnici i farizeji gledali su na njega, ne će li ga u subotu izliječiti, da nađu, za što da ga optuže. Ali on je znao njihove misli i reče čovjeku, koji je imao osušenu

ruku: Ustani i stani na sredinu. Ustavši on stade. Tada im Isus reče: Pitam vas, da li je dopušteno u subotu učiniti dobro ili zlo, život spasiti ili pogubiti? I pogledavši naokolo na sve reče mu: Pruži ruku svoju! I pruži, *i ozdravi ruka njegova*. A oni se napuniše bezumlja, i staše se dogovarati među sobom, što bi učinili Isusu.

Vjerujem.

Prikazanje (Job, 14, 7). *Drvo nije bez nade ni onda, kad ga posijeku,* jer opet zeleni i grane njegove rastu.

Tajna. Da, Gospode, darovi, što ih Tebi prinosimo, budu dostojni Tebe, neka učini pobožni zagovor blaženog Ivana i svetih Tvojih, kojih slike — njegovim nastojanjem — štujemo u crkvi, po G. n.

Pričesna (Ps. 36, 17). Mišice će se bezbožnika satrti, a pravednika utvrđuje Gospod.

Popričesna. Branili nas, Gospode, darovi, što ih primismo, nebeskom snagom i okružio nas zagovor blaženoga Ivana, sjedinjen sa zagovorom sviju svetih, jer je njegovom zaslugom ostalo u Crkvi poštivanje njihovih slika, po G. n.

28. III. Sv. **Ivan Kapistran,** priznavalac.

Ivan se rodio 1386. u gradiću Capistrano u Italiji. Isprva je bio pravnik i kraljevski upravitelj u Perugiji. Bačen od svojih neprijatelja u tamnicu obrati se i stupi u franjevački samostan. Zaređen 1420. za svećenika započe svoja apostolska putovanja širom Evrope. Odijelo mu bijaše gruba haljina, a jeo bi jedanput na dan, često samo hljeba i vode. Propovijedajući kraljevstvo Božje i slavu imena Isusova, čudnim je načinom osvajao srca i duše. Poslije pada Carigrada u turske ruke propovijedao je i u našim krajevima križarski rat za oslobođenje Evrope od nekrsta. Pod vodstvom Ivana Kapistrana i Sibinjanin Janka i pod zastavom imena Isusova pobijediše kršćani silnu tursku vojsku 1456. kod Biograda i Slankamena. Umro je u Iloku 23. X. 1456. Svetim ga proglasi Aleksandar VIII.

Ulaz (Hab. 3, 18, 19). A ja ću se radovati u Gospodu i klicat *ću u Bogu, Spasitelju mojemu:* Bog je Gospod i sila moja. (Ps. 80, 2.) Radujte se Bogu, pomoćniku našemu, uskliknite Bogu Jakovljevu. Slava Ocu... A ja...

Molitva. Bože koji si sv. Ivanu dao, da vjernici Tvoji *krepošću presvetoga Imena Isusova slave pobjedu nad neprijateljem križa,* podaj, molimo, da njegovim zagovorom nadvladamo nasrtaje duhovnih neprijatelja i zaslužimo dostignuti vijenac pravednosti, po istom G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (10, 10-14) iz mise »U Tvojoj se moći«, str. 556.

Na stepenicama (Ps. 21). Koji se bojite Boga, *hvalite ga,* neka ga slavi sve potomstvo Izraelovo. Neka ga štuje sve potomstvo Izraelovo, jer ne prezre ni ne osramoti molitve ubogoga.

Iza sedamdesetnice:

Zavlaka (I. Mojs. 15). Sila je moja i hvala moja Gospod, i on mi je spasenje; on je Bog moj, i hvalit ću ga. Gospod je kao čovjek ratnik, *svemoguće je ime njegovo.* (Judita 16.) Gospod, *koji satire ratove: Ime mu je Gospod.*

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, aleluja (Ps. 58). A ja ću *pjevati silu Tvoju* i glasit ću rano milost Tvoju. Aleluja. Jer si bio zagovornik moj i pribježište moje u dan pečali moje. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (9, 1-16). U ono vrijeme sazva Isus dvanaestoricu i dade im vlast nad svim đavlima i da iscjeljuju od bolesti. I posla ih, da *propovijedaju kraljevstvo Božje* i da iscjeljuju bolesnike. I reče im: *Ništa ne uzimajte na put*, ni štapa ni torbe ni hljeba ni novaca, niti po dvije haljine da imate. U koju kuću uđete, ondje budite i odande ne izlazite. I gdje vas ne prime, izlazeći iz grada onoga otresite i prah s nogu svojih, za svjedočanstvo na njih. A kad iziđoše, iđahu po selima propovijedajući evanđelje i iscjeljujući svuda.

Prikazanje (Crkv. 46). *Zazva višnjega*, koji ima moć, *da pobijedi neprijatelja* od svih strana, i ču ga veliki i sveti Bog.

Tajna. Primi, Gospode, umilostivljen žrtvu, što je prinosimo, da nas po zagovoru Tvoga svetoga priznavaoca Ivana postavi u bezbjednost Tvoje zaštite i da *satremo nasrtaje neprijateljâ; po G. n.*

Pričesna (Mudr. 10). Opjevaše, Gospode, *ime sveto Tvoje*, i pohvališe *pobjednicu ruku Tvoju.*

Popričesna. Napunjeni hrane nebeske i okrijepljeni duhovnim pićem molimo Te, svemogući Bože, da nas po zagovoru svoga svetoga priznavaoca Ivana od opakoga neprijatelja braniš i Crkvu svoju u sveudiljnom miru čuvaš, po G. n.

2. IV. Sv. Franjo Paulski, priznavalac.

Rođen 1416. u Paola u Kalabriji, podigao je 1454. u Rimu samostan »najmanjih«. Sveto je umro 1507. u starosti od 91 god.

Misa »Pravednik« str. 580., osim:

Molitva. Bože, uzvišenje poniznih, koji su blaženoga Franju, priznavaoca, uzdigao do slave svetih Tvojih, podaj, molimo, da njegovim zaslugama i nasljedovanjem sretno dostignemo nagrade, koje si obećao poniznima po G. n.

Poslanica kao na str. 602.

Tajna. Učini, Gospode, ove darove pobožnoga puka, što ih stavljamo na Tvoje žrtvenike, zaslugom blaženoga Franje, sebi prijatnima, a po Tvome milosrđu nama spasonosnima, po G. n.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, zagovorom blaženoga Franje, priznavaoca Tvoga, da nam nebeske tajne, što ih primismo, udijele pomoć i za vremeniti i vječni život, po G. n.

4. IV. Sv. Izidor, učitelj sv. Crkve.

Rođen oko 560. u Kartageni, bio je biskupom u Sevilli i sveto umro 636.

Misa »Usred Crkve« str. 575.

5. IV. Sv. Vincencije Ferrier, priznavalac.

Rođen u Španiji 1350., djelovao je mnogo kao nosilac mira i sveto umro 1419.

Misa »Pravednikova usta« str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si se dostojao Crkvu svoju prosvijetliti zaslugama i propovijedanjem blaženoga Vincencija, priznavaoca svoga, dopusti, da se mi, sluge Tvoji, poučimo njegovim primjerom i njegovim zagovorom oslobodimo od svih protivština, po G. n.

11. IV. Sv. Leo I., papa i crkveni učitelj.

Rođen oko 400., uspješno je branio Crkvu od krivovjerja i Rim od navale Atile i Vandala. Sveto je umro 461. u Rimu.

Misa »Usred Crkve« str. 575., osim:

Molitva. Usliši, molimo, Gospode, naše molitve, koje Ti prinosimo o svetkovini blaženoga Leona, priznavaoca i pape, te nas odriješi od svih grijeha zagovorom zasluga njegovih, koji je Tebi dostojno služio, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (Crkv. 39, 6-14). Pravednik jutrom rano probudivši se podiže srce svoje ka Gospodu, stvoritelju svome, i moli se pred licem Svevišnjega. Otvara usta svoja na molitvu, i moli se za svoje nedostatke. A Gospod veliki, kad mu je milo, napunja ga duhom razumnosti: te on kao dažd izlijeva besjede svoje mudrosti, i u molitvi slavi Gospoda: ispunja odluke njegove, i nauku, i bavi se istraživanjem otajstva njegovih. On očito dokazuje korist svoje nauke, i hvali se zakonom zavjeta Gospodnjeg. Mnogi će slaviti mudrost njegovu, i do vijeka se ne će zaboraviti. Uspomena njegova ne će izginuti, i ime će se

njegovo spominjati od koljena do koljena. Narodi će glasiti mudrost njegovu, i hvalu njegovu crkva će navieštati.

Evanđelje kao na blagdan sv. Petra i Pavla, str. 733.

Prikazanje str. 572.

Tajna. Molimo, Gospode, da nas godišnja svetkovina svetoga Leona, priznavaoca Tvoga i pape, učini prijatnima blagosti Tvojoj, te službom ovog pomirenja i on bude nagrađen i nama isprosi darove milosti Tvoje, po G. n.

Pričesna, str. 575.

Popričesna. Bože, koji nagrađuješ vjerne duše, podaj, da molitvama blaženog Leona, priznavaoca Tvoga i pape, kojega slavimo časnu svetkovinu, dostignemo oproštenje, po G. n.

13. IV. Sv. Hermenegildo, mučenik.

Sin arianskog kralja Leovigilda, obratio se na katoličku vjeru i 584. umro mučeničkom smrću, jer nije htio primiti sv. pričest iz ruku krivovjeraca.

Misa »U Tvojoj se moći« str. 555., odnosno, u uskrsno doba, »Štiti me«, str. 567., osim:

Molitva. Bože, koji si blaženoga Hermenegilda, mučenika svoga, poučio, da zemaljsko kraljevstvo zapostavi nebeskomu, podaj, molimo, da i mi ugledajući se u njega prezremo prolazno i slijedimo vječno, po G. n.

Evanđelje, str. 552.

Tajna. Primivši, Gospode, naše molitve i darove, očisti nas, molimo, nebeskim tajnama i blagostivo usliši, po G. n.

Popričesna. Podaj, molimo, Gospode, Bože naš, kao što se na zemlji radujemo svetkovini Tvojih svetih, tako da se i u vječnosti veselimo gledajući ih, po G. n.

14. IV. Sv. Justin, mučenik.

Rođen oko 105. kao sin poganskih roditelja postao je kršćaninom i mnogo je djelovao kao kršćanski pisac, dok nije 166. u Rimu umro mučeničkom smrću. Valerijan je bio zaručnik sv. Cecilije, koja ga je, zajedno s njegovim bratom Tiburcijem, obratila, te su svoje živote dali za Krista. Njihov je primjer toliko ohrabrio Maksima, vojnika, da se i on priznao kršćaninom i umro mučeničkom smrću, u Rimu, oko g. 230.

Ulaz (Ps. 118, 85, 46). *Oholi su mi pripovijedali priče,* proti zakonu Tvojemu, a ja ću govoriti o objavljenima Tvojim *pred kraljevima* i ne ću se stidjeti. (Ps. 118, 1.) Blago onima, koji su neokaljani na putu života, koji idu u zakonu Gospodnjem. Slava Ocu... Oholi...

Molitva. Bože, koji si po ludosti križa blaženog Justina, mučenika, poučio u osobitom znanju Isusa Krista, dopusti nam, njegovim zagovorom, da odbacivši svaku stramputicu postignemo čvrstoću u vjeri, po istom G. n.

Spomen sv. mučenika Tiburcija i drugova:

Podaj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji svetkujemo spomen svetih mučenika Tvojih Tiburcija, Valerijana i Maksima, nesljedujemo njihove kreposti, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korićanima (I. 1, 18-25, 30). Braćo! riječ je križa

ludost onima, koji propadaju, a onima, koji se spasavaju, t. j. nama, sila Božja. Jer je pisano: »Uništit ću mudrost mudrih i odbacit ću razum razumnih«. (Is. 29, 14). Gdje je mudrac? Gdje je književnik? Gdje je istraživalac ovoga vijeka? Nije li učinio Bog mudrost ovoga svijeta ludošću? Jer budući da u mudrosti Božjoj ne upozna svijet mudrošću Boga, bila je Božja volja, da ludošću propovijedanja spasi one, koji vjeruju. Jer i Židovi ištu znake, i Grci traže mudrost. A mi propovijedamo Krista raspetoga, Židovima sablazan, a poganima ludost; onima pako, koji su pozvani, i Židovima i Grcima, Krista, Božju silu i Božju mudrost. Jer je ludost Božja mudrija od ljudi i slabost je Božja jača od ljudi. Iz njega ste vi u Kristu Isusu, koji nam posta mudrost od Boga i pravda i posvećenje i otkup.

Na stepenicama (I. Kor. 3, 19, 20). Mudrost je ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je pisano: »Gospod zna misli mudrih, da su tašte«. (I. Kor. 1, 19). Uništit ću mudrost mudrih i odbacit ću razum razumnih.

Zavlaka. (Kor. 2, 2, 7, 8). Nisam mislio da znam što među vama, osim Isusa Krista, i to raspetoga. Govorimo mudrost Božju u tajnosti sakrivenu, koju preodredi Bog prije vjekova za slavu našu; koje ni jedan od knezova ovoga svijeta nije upoznao, jer da su je upoznali, ne bi Gospoda slave raspeli.

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, aleluja (I. Kor. 3, 19, 20). Mudrost je ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je

pisano: »Gospod zna misli mudrih, da su tašte«. Aleluja. (Fil. 3, 8). Što više, sve držim za štetu prema preznamenitoj spoznaji Krista Isusa, Gospoda moga, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (12, 2-8). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Ništa nije sakriveno, što se ne će otkriti, ni tajno, što se ne će doznati, jer, što u tmini rekoste, čut će se na svjetlosti, i što na uho šaptaste u sobama, propovijedat će se na krovovima. Ali kažem vama, prijateljima svojim: ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo i potom ne mogu ništa više učiniti. Nego ja ću vas poučiti, koga da se bojite: bojte se onoga, koji, pošto ubije, ima vlast baciti u pakao. Da, kažem vam, ovoga se bojte! Ne prodaje li se pet vrabaca za dva asa? I ni jedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. A i vlasi na vašoj glavi svi su izbrojeni. Ne bojte se: vi ste vredniji od mnogo vrabaca. Kažem vam: koji me god prizna pred ljudima, priznat će i Sin čovječji njega pred anđelima Božjim.

Prikazanje (I. Kor. 2, 2). Ja nisam mislio da znam što među vama, osim Isusa Krista, i to raspetoga.

Tajna. Primi milostivo, Gospode Bože, naše darove, kojih je predivnu tajnu sveti mučenik Justin hrabro branio protiv bezbožnika, po G. n.

Spomen sv. Tiburcija, mučenika, i drugova:

Molimo, Gospode, da ova žrtva, koju Ti prinosimo svetkujući rođeni dan svetih mučenika, odriješi okove naše zloće i pribavi nam darove Tvojeg milosrđa, po G. n.

Pričesna (II. Tim. 4, 8). Pripravljen mi je vijenac pravde, koji će mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudac.

Popričesna. Okrijepljeni nebeskom hranom ponizno Te molimo, Gospode, da slijedeći nauke blaženog mučenika Tvoga Justina uvijek zahvaljujemo za primljene darove, po G. n.

Spomen sv. mučenika Tiburcija i drugova:

Nahranjeni svetim darom ponizno Te molimo, Gospode, da po ovom, što vršimo dužnošću naše službe, osjetimo uvećanje Tvoga spasenja u nama, po G. n.

17. IV. **Sv. Aniceto,** papa i mučenik.

Mučen 165. u Rimu.

Misa »Štiti me«, str. 567., **ulazna molitva** iz mise »Od'enuli se«, str. 573., a **tajna** i **popričesna** iz mise »Gospod je sklopio« str. 551.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (16, 20-22). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Uistinu, uistinu govorim vama, da ćete vi plakati i cviliti, a svijet će se radovati: i vi ćete se žalostiti, ali će se žalost vaša okrenuti na radost. Žena, kad rađa, žalosna je, jer je došao čas njezin: ali kad rodi dijete, već se ne sjeća tjeskobe od veselja, što se rodio čovjek na svijet. Tako ste i vi istina sad žalosni, ali ću vas opet vidjeti, i radovat će se srce vaše i radosti vaše ne će nitko oduzeti od vas.

21. IV. Sv. Anselmo, biskup i učitelj sv. Crkve.

Rodom iz Aoste u Piemontu, unišao je 1060. u red sv. Benedikta, te je 1093. postao nadbiskupom u Canterbury. Mirnom je promišljenošću nastupio protiv tadašnjih zabluda i naročito se proslavio kao duboki mislilac i »otac skolastike«.

Misa »Usred Crkve«, str. 575.

22. IV. Sv. Soter i Kajo, pape i mučenici.

Sv. je Soter naslijedio papu Aniceta i umro mučeničkom smrću 171. za cara Marka Aurelija. Sv. Kajo je mučen 296. u Rimu.

Misa »Slavili Te«, str. 569., s molitvama iz mise »Vapaj«, str. 560., 562., te:

Čitanje knjige Otkrivenja sv. Ivana apostola (19, 1-9). U one dane čuo sam jaki glas velikoga mnoštva na nebu, gdje govore: Alleluja! spasenje i slava i sila Bogu našemu: Jer su istiniti i pravedni sudovi njegovi, što je osudio bludnicu veliku, koja pokvari zemlju bludom svojim i osveti krv sluga svojih od ruke njezine. I drugi puta rekoše: Alleluja! I dim njezin uzlazi u vijeke vijekova. I padoše dvadeset i četiri starješine i četiri životinje i pokloniše se Bogu, koji je sjedio na prijestolju, govoreći: Amen, Alleluja! I glas iziđe od prijestolja govoreći: Hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, mali i veliki. Tada sam čuo kao glas mnoštva mnogoga i kao glas voda mnogih i kao glas gromova jakih, koji govore: Alleluja! jer kraljuje Gospodin Bog naš svemogući. Radujmo se i klikujmo i dajmo slavu njemu, jer dođe svadba Janjeta i žena se njegova pripravi; i dade joj da se obuče u bez sjajan, čisti. Jer je bez pravedna djela svetih. I kaže mi: Napiši: Blago onima, koji su pozvani na svadbenu večeru Janjetovu!

24. IV. Sv. Juraj, mučenik.

Po smrti oca, koji je s mučeničkom palmom u ruci preminuo s ovoga svijeta, ode mladi Juraj s majkom u Svetu Zemlju. Tamo postane vojnikom i ubrzo časnikom u rimskoj vojsci, pa dođe u Nikomediju, gdje postrada mučeničkom smrću za Dioklecijana.

Kršćanski umjetnici rado prikazuju sv. Jurja kao mlada viteza na konju, koji kopljem probada strašnoga zmaja i brani djevicu. Ta je djevica slika Crkve katoličke, koju je sv. Juraj po starom pripovijedanju odlučno branio pred Dioklecijanom. A zmaj znači neprijatelje Kristove Crkve i naših duša.

Kao visoki časnik u Kapadociji mučen pod Dioklecijanom.

Misa »Štiti me«, str. 567. **Poslanica** kao na str. 558.

Molitva. Bože, koji nas razveseljuješ zaslugama i zagovorom bl. Jurja, mučenika svoga, dopusti nam milostivo, da Tvoja dobročinstva, što ih po njemu molimo, darom Tvoje milosti doista dostignemo, po G. n.

Tajna. Posveti, Gospode, darove, što Ti ih prinosimo i zagovorom bl. Jurja, mučenika Tvoga, njima nas očisti od ljage naših grijeha, po G. n.

Popričesna. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, da onima, koje krijepiš svojim tajnama, zagovorom bl. Jurja, mučenika Tvoga, podaš milost, da Ti služe prijatnim životom, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 37., 46., 69.

24. IV. Sv. Fidelis od Sigmaringena, mučenik.

Rođen 1577. u Sigmaringenu, svršivši pravne nauke, bio je najprije odvjetnik, a onda je stupio u red kapucina, te je 1622. ubijen od Kalvina i tako je postao prvim mučenikom kapucinskog reda.

Misa »Štiti me«, str. 567., osim:

Molitva. Bože koji si se dostojao bl. Fidelisa, zapaljenog serafskim žarom duha, u širenju prave vjere uresiti mučeničkom paomom i slavnim čudesima, molimo Te, da nas po njegovu zagovoru i zaslugama tako učvrstiš svojom milošću u vjeri i ljubavi, te zaslužimo ostati u Tvojoj službi do smrti, po G. n.

Tajna i Popričesna kao na str. 557.

25. IV. Sv. Marko, evanđelista.

Marko bijaše rodom iz Cirene u Africi, od židovskoga plemena. Sva je prilika, da ga je na kršćansku vjeru obratio sv. Petar, koji ga u svojoj prvoj poslanici zove sinom svojim. Petar uze Marka sa sobom u Rim za pomagača kod navješćivanja vjere. Kršćani u Rimu zamoliše Marka, da popiše ono, što je sv. Petar propovijedao o Spasitelju. Marko to učini i pokaže sv. Petru, a ovaj potvrdi, da je sve istina, što je Marko napisao. Tako je postalo evanđelje po sv. Marku.

Sv. oci drže, da su 4 životinje, o kojima govori današnja poslanica, samo slike (simboli) sv. evanđelista. Lav je simbol sv. Marka, jer njegovo evanđelje počinje sa sv. Ivanom, glasom onoga, što viče u pustinji. A pustinjom se razliježe lavov glas.

Ulaz, Na stepenicama, Prikazanje i Pričesna kao u misi »Štiti«, str. 567. **Predslovlje** XIII., str. 52.

Čitanje Ezekiela proroka (1, 10-14). Vanjski je njihov izgled bio ovaj: sve su četiri životinje imale lice čovječje s prednje strane, s desna izgled lavovski, s lijeva izgled volujski, i izgled orlovski svrh svega. Lica su njihova i krila bila upravljena prema gore. U svake se dva krila sastavljahu jedno s drugim, a dva im krila pokrivahu tijelo. I svaka od njih iđaše pravo pred sobom, i kuda ih duh tjeraše, onamo su išle i ne okretahu se idući. I oči tih životinja bijahu kao živo uglevlje i gorahu im oči kao svijeće. A izmedju životinja se vidjelo gdje prolazi svjetlost ognjena i gdje iz ognja izlazi kao munja. I životinje iđahu i vraćahu se kao munja, što sijeva.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (10, 1-9). U ono vrijeme izabra Gospodin i drugih sedamdeset i dva, i posla ih po dva i dva pred sobom u svaki grad i mjesto, kuda je htio sam doći. I govorio im je: Žetva je velika, ali poslenike je malo. Molite se dakle gospodaru žetve, da pošalje poslenike u žetvu svoju. Idite, eto, ja vas šaljem kao jaganjce među vukove. Ne nosite kese, ni torbe, ni obuće, i nikoga ne pozdravljajte na putu. U koju god kuću uđete, najprije kažite: Mir ovoj kući! I ako bude ondje tko dostojan mira, ostat će na njemu mir vaš, ako li ne bude, vratit će se k vama. U onoj kući ostanite, pa jedite i pijte, što u njih ima, jer je poslenik dostojan plaće svoje. Ne prelazite iz kuće u kuću! I u koji god grad dođete i prime vas, jedite, što se do-

nese pred vas. I liječite bolesnike, koji su u njemu, i kažite im: Približi se k vama kraljevstvo Božje.

Vjerujem.

Tajna. Prinoseći Ti darove na blagdan bl. Marka, evanđeliste Tvoga, molimo Te, Gospode, kao što je njega proslavilo evanđeosko propovijedanje, tako da njegov zagovor i nas učini riječju i činima Tebi ugodnima, po G. n.

Popričesna. Neka nam, Gospode, Tvoja sveta otajstva podađu neprekidnu obranu i molitvama svetoga evanđeliste Marka neka nas vazda štite od svih protivnosti, po G. n.

26. IV. Sv. Kleto i Marcelin, pape i mučenici.

Sv. Kleto, drugi nasljednik sv. Petra na biskupskoj stolici rimskoj, mučen je oko 89. g., a sv. Marcelin 304.

Misa »Slavili Te«, str. 569., osim:

Molitva. Neka nas, Gospode, štiti dragocjeno mučeništvo bl. Kleta i Marcelina, mučenika i biskupa Tvojih, i neka nas njihov pobožni zagovor vazda brani, po G. n.

Tajna. Bliz budi, Gospode, molbama našim, koje Ti prinosimo o spomenu Tvojih svetih, te nama, koji se ne uzdamo u našu pravednost, pomognu zasluge onih, koji su Tebi ugodili, po G. n.

Popričesna. Nahranjeni spasonosnim tajnama molimo Te, Gospode, da nam pomognu molitve onih, kojih svetkovinu slavimo, po G. n.

27. IV. Sv. Petar Kanizije, priznavalac i učitelj sv. Crkve.

Prvi Nijemac, koji se pridružio Ignacijevoj Družbi Isusovoj, postao je ujedno drugim apostolom njemačkim neumorno naučajući katoličku vjeru u teško doba reformacije. Sveto je umro 1597. u Fribourgu u Švicarskoj, a svetim ga je proglasio Pijo XI.

Misa »Usred Crkve«, str. 575., osim:

Molitva. Bože, koji si sv. Petra, priznavaoca svoga, okrijepio krepošću i naukom, da može snažno braniti katoličku vjeru, dopusti milostivo, da se njegovim primjerom i opomenama povrate k spasenju oni, koji su u zabludi, a vjerni Tvoji da ustraju u priznanju istine, po G. n.

28. IV. Sv. Pavao od Križa, priznavalac.

Rođen 1694. u Ovada u Piemontu, osnovao je red pasionista i sveto umro 1775. u Rimu.

Ulaz (Gal. 2, 19, 20). S Kristom sam razapet na križu i ne živim više ja, nego u meni živi Krist. U vjeri živim Sina Božjega, koji me je ljubio i predao samoga sebe za mene, aleluja, aleluja. (Ps. 40, 2). Blago onome, koji razumije siromaha i ubogoga, u dan zao izbavit će ga Gospod. Slava Ocu... S Kristom...

Molitva. Gospode Isuse Kriste, koji si sv. Pavlu darovao posebnu ljubav, da uzmogne propovijedati tajnu svetoga križa i koji si htio, da po njemu u Crkvi Tvojoj procvate nova redovnička družba, dopusti nam njegovim zagovorom, da vazda se spominjući

Tvoje muke na zemlji zaslužimo dostići njezine plodove na nebu, po G. n.

Spomen sv. Vitalisa, oca sv. Gervasija i Protasija, kao na str. 556., 557.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I, 1, 17-25). Braćo! Krist me nije poslao da krstim, nego da propovijedam evanđelje, ne u mudrim riječima, da ne izgubi silu križ Kristov, jer je riječ križa ludost onima, koji propadaju, a onima, koji se spasavaju, to jest nama, sila Božja. Jer je pisano: »Uništit ću mudrost mudrih i odbacit ću razum razumnih« (Is. 29, 14). Gdje je mudrac? Gdje je književnik? Gdje je istraživalac ovoga vijeka? Nije li Bog učinio mudrost ovoga svijeta ludošću? Jer budući da u mudrosti Božjoj ne upozna svijet mudrošću Boga, bila je Božja volja, da ludošću propovijedanja spasi one, koji vjeruju. Jer i Židovi ištu znake i Grci traže mudrost, a mi propovijedamo Krista raspetoga, Židovima sablazan, poganima ludost, a onima, koji su pozvani, i Židovima i Grcima, Krista, silu Božju i Božju mudrost, jer je ludost Božja mudrija od ljudi i slabost je Božja jača od ljudi.

Aleluja, aleluja (II. Kor. 5, 15). Za sve je umro Krist, da, koji žive, ne žive više sami sebi, nego onomu, koji je za njih umro i uskrsnuo. Aleluja. (Rim. 8,17). Ako smo djeca, i baštinici smo, baštinici naime Božji, a subaštinici Kristovi, jer ako s njim trpimo, s njim ćemo se i proslaviti, aleluja.

Evanđelje kao na blagdan sv. Marka, str. 671.

Prikazanje (Ef. 5, 2). Živite u ljubavi, kao što je i Krist ljubio nas i predao sebe za nas kao prinos i žrtvu Bogu na slatki miris, aleluja.

Tajna. Dale nam, Gospode, ove tajne nebeski žar Tvoje muke i smrti, kojim je sv. Pavao, prikazujući ih, prinio Tebi tijelo svoje kao žrtvu živu, svetu i Tebi prijatnu, koji živiš i kraljuješ...

Pričesna (I. Petr. 4, 14). Radujte se, što ste zajedničari patnja Kristovih, da se radujete klikujući i onda, kad se objavi slava njegova aleluja.

Popričesna. Primivši, Gospode, božansku tajnu, vjekoviti spomen Tvoje neizmjerne ljubavi, molimo Te, podaj, da zaslugama i nasljedovanjem sv. Pavla iz Tvojih izvora crpemo vodu, što teče u život vječni i u svojim srcima zadržimo presvetu muku Tvoju utisnutu, a izraženu vladanjem i životom, koji živiš i kraljuješ...

29. IV. **Sv. Petar od Verone,** mučenik.

Rođen 106. u Veroni bio je učenikom sv. Dominika i u blizini Milana umro mučeničkom smrću.

Misa »Štiti me«, str. 567., osim:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da dostojnom pobožnošću slijedimo vjeru bl. Petra, mučenika Tvoga, koji je zaslužio primiti mučeničku paomu radi širenja iste vjere, po G. n.

Poslanica »Sjeti se«, kao na str. 558.

Tajna. Blago pogledaj, Gospode, na molitve, što Ti ih prinosimo uz zagovor bl. Petra, mučenika Tvoga, i svojom zaštitom štiti one, koji šire svetu vjeru, po G. n.

Popričesna. Vjerne Tvoje, Gospode, čuvale tajne, što ih primismo i zagovorom bl. Petra, mučenika Tvoga, branile od svih protivničkih navala, po G. n.

30. IV. Sv. Katarina Sienska, djevica.

Rođena 1347. u Sieni provodila je strogi život u III. redu sv. Dominika. Mnogi su je svjetovni vladari pitali za savjet. Povratak rimskih papa iz avignonskog sužanjstva njezino je djelo. Sveto je umrla 1380. u Rimu, gdje se i danas u crkvi S. Maria sopra Minerva časte njezini smrtni ostaci.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590., osim:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da se mi, koji slavimo rođeni dan bl. Katarine, djevice Tvoje, i radujemo o godišnjoj svetkovini i uznapredujemo primjerom tolike kreposti, po G. n.

Tajna. Vinule se preda Te, Gospode, molitve, što ih prikazujemo o svetkovini bl. Katarine, djevice Tvoje, poput spasonosne žrtve, koja odiše mirisom djevičanstva, po G. n.

Popričesna. Donijela nam, Gospode, sveta gozba, koju smo blagovali, nebesku vječnost jer je bl. Katarini uzdržavala i vremeniti život, po G. n.

1. V. Sv. Filip i Jakov, apostoli.

Sv. Filip propovijedao je kršćansku vjeru osobito u Scidiji i Frigiji, dok nije umro mučeničkom smrću razapet na križu. A sv. Jakov, rođak Isusov, bio je prvi jeruzalemski biskup. Nakon tridesetgodišnjeg biskupovanja baciše ga Židovi s hrama i zasuše kamenjem. Devesetšestgodišnji starac preminuo je s ovoga svijeta moleći: Oprosti im Gospode, jer ne znadu, što čine. Današnja je svetkovina godišnjica posvete rimske basilike u čast sv. apostola, koja je sagrađena u VI. vijeku.

Ulaz (2. Esdr. 9, 27). Zavapiše k Tebi, Gospode, u vrijeme nevolje svoje i Ti si ih s nebesa uslišio. (Ps. 32, 1). Radujte se, pravednici, u Gospodu, pravima dolikuje hvala! Slava Ocu... Zavapiše...

Molitva. Bože, koji nas veseliš godišnjom slavom svojih apostola Filipa i Jakova, podaj molimo, da se poučimo primjerima onih, kojih se zaslugama radujemo, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti, kao na str. 567.

Aleluja, aleluja (Ps. 88, 6). Nebesa slave Tvoja čudesa, Gospode, i Tvoju vjernost sveti puk Tvoj, aleluja (Iv. 14, 9). Toliko sam vrijeme s vama, pa me ne poznaš? Filipe, koji vidi mene, vidi i Oca moga, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (14, 1-13). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Neka se ne plaši srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte! U kući Oca moga mnogi su stanovi. A da nije tako, kazao bih vam; jer idem da vam pripravim mjesto. I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet ću doći i uzeti ću vas k sebi, da i vi budete, gdje sam ja. I kuda ja idem, znadete, i put znadete. Kaže mu Toma: Gospodine, ne znamo, kuda ideš, i kako možemo put

znati? Kaže mu Isus: Ja sam put i istina i život. Nitko ne dolazi k Ocu, do po meni. Kad biste mene poznavali, onda biste poznavali i Oca moga, i odsada ga poznajete i vidjeli ste ga. Kaže mu Filip: Gospodine, pokaži nam Oca, i dosta nam je. Kaže mu Isus: Toliko sam vrijeme s vama, pa me ne poznaš? Filipe; koji vidi mene, vidi i Oca. Kako ti govoriš: pokaži nam Oca? Zar ne vjeruješ, da sam ja u Ocu, i da je Otac u meni? Riječi, koje vam ja govorim, ne govorim od sebe. Nego Otac, koji ostaje u meni, on čini djela. Vjerujte mi, da sam ja u Ocu, i da je Otac u meni, a ako li ne, poradi samih djela vjerujte. Zaista, zaista vam kažem, koji vjeruje u mene, djela, koja ja činim, i on će činiti, i veća će od ovih činiti; jer ja idem k Ocu. I štogod zamolite u moje ime, ono ću učiniti.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 88, 6). Nebesa slave čudesa Tvoja, Gospode, i Tvoju vjernost sveti puk Tvoj, aleluja, aleluja.

Tajna. Primi, Gospode, milostivo darove, što Ti ih prinosimo o blagdanu svetih apostola Tvojih Filipa i Jakova i odvrati sva zla, što ih zaslužujemo, po G. n.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Iv. 14, 9, 10). Toliko sam vrijeme s vama, pa me ne poznaš? Filipe, koji vidi mene, vidi i Oca moga, aleluja; zar ne vjeruješ, da sam ja u Ocu i Otac u meni, aleluja, aleluja.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, spasonosnim okrijepljeni tajnama, da nam pomognu molitve onih, kojih blagdan slavimo, po G. n.

2. V. Sv. Atanazije, biskup i učitelj sv. Crkve.

Rođen 295. u Aleksandriji, posvećen je 328. za biskupa u rodnom gradu i sveto umro 373., nakon što je za katoličku vjeru, koju je neustrašivo branio protiv arijevskih krivovjeraca, pet puta bio prognan.

Ulaz »Usred Crkve«, kao na str. 575.

Molitva. Usliši, molimo, Gospode, naše molitve, što Ti ih prinosimo o svetkovini bl. Atanazija, priznavaoca Tvoga i biskupa, te nas oslobodi od svih grijeha zagovorom zasluga onoga, koji je Tebi dostojno služio, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (II, 4, 5-14). Braćo! Ne propovijedamo sami sebe, nego Krista Isusa kao Gospodina, a sebe kao sluge vaše poradi Isusa. Jer Bog, koji reče, da iz tame zasvijetli svijetlo, on je, koji rasvijetli u srcima našim, da svijetli poznanje slave Božje u osobi Isusa Krista. Ali ovo blago imamo u zemljanim posudama, da izvanredno mnoštvo sile bude od Boga, a ne od nas. U svemu trpimo nevolje, ali se ne prepadamo, zbunjeni smo, ali ne gubimo nade. *Progone* nas, ali nismo ostavljeni; obaraju nas, ali ne propadamo. Uvijek nosimo amo i tamo smrt Isusovu u tijelu, da se i život Isusov na našem tijelu očituje. Jer se mi uvijek, koji

smo živi, predajemo na smrt poradi Isusa, da se i život Isusov očituje u smrtnomu tijelu našemu. Dakle smrt djeluje u nama, a život u vama. Imajući isti duh vjere, kao što je pisano: »vjerovah, zato govorih«; i mi vjerujemo, zato i govorimo, znajući da će onaj, koji je oživio Isusa, i nas s Isusom oživjeti i postaviti s vama. Jer je sve poradi vas, da se milost umnoži većim brojem vjernika, i dade izobilnu zahvalu na slavu Božju.

Aleluja, aleluja. Ti si svećenik u vjekove, po redu Melkisedekovu, aleluja. Blažen čovjek, koji podnese kušnju, jer kad bude prokušan, primit će krunu života, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (10, 23-28). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Kad vas stanu progoniti u ovom gradu, bježite u drugi. Zaista vam kažem, ne ćete izvršiti posao po gradovima Israelovim, dok ne dođe Sin čovječji. Nije učenik nad učiteljem, ni sluga nad svojim gospodarom. Dosta je učeniku, da bude kao njegov učitelj i sluzi kao njegov gospodar. Kad su domaćina nazvali Beelzebubom, koliko će više domaće njegove! Dakle, ne bojte ih se, jer nije ništa sakriveno, što se ne će otkriti, ni tajno, što se ne će doznati. Što vam govorim u tami, kazujte na svjetlosti i što na uho čujete, propovijedajte na krovovima. I ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti, nego se više bojte onoga, koji može dušu i tijelo pogubiti u paklu.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 88, 21, 22). Izabrah Davida, slugu svojega i pomazah ga svetim uljem svojim: ruka će moja biti s njime i mišica će ga moja krijepiti, aleluja.

Tajna. Molimo, Gospode, da nas godišnja svetkovina svetog Atanazija, priznavaoca Tvoga i biskupa, učini prijatnima blagosti Tvojoj, te da po ovim pomirnim žrtvama bude njemu blaženom nagradom, a nama da isprosi darove Tvoje milosti, po G. n.

Pričesna (Mt. 10, 27). Što vam govorim u tami, kazujte na svjetlosti, veli Gospod; i što na uho čujete, propovijedajte na krovovima, aleluja.

Popričesna. Podaj, Bože, koji nagrađuješ vjerne duše, da molitvama bl. Atanazija, priznavaoca Tvoga i biskupa, kojega časni blagdan slavimo, zadobijemo oproštenje, po G. n.

3. V. Blagdan Našašća sv. Križa.

Na poticaj sv. Jelene, majke Konstantina Velikoga, iskopaše kršćani na Golgoti tri križa. No jer se nije znalo, na kome je križu bio razapet Spasitelj, dade Makarije, jeruzalemski biskup, sva tri križa po redu primaći nekoj teškoj bolesnici, koja je odmah ozdravila, čim se dotakla trećega križa. Tada je sv. Jelena jedan dio Spasiteljeva križa pohranila u Jeruzalemu, a drugi pokloni svome sinu Konstantinu. I danas se još čuva čestica sv. Križa u rimskoj crkvi »Santa Croce in Gerusalemme« i u basilici sv. Petra.

Na vršku veličanstvenog obeliska, koji danas stoji u sredini divnoga trga sv. Petra u Rimu i koji je nekad gledao sv. Petra razapeta na križu, počiva

čestica sv. križa. A na podnožju obeliska čitamo latinski natpis:

Evo Križa Gospodnjeg
Bježite protivnici,
Pobijedio je lav iz koljena Judina!

Ulaz (Gal. 6, 14). A mi, Bože sačuvaj, da se čim drugim hvalimo, osim križem Gospoda našega Isusa Krista, u kojemu je spasenje, život i uskrsnuće naše, po kojemu smo spaseni i izbavljeni. (Ps. 66, 2.) Bio nam milosrdan Gospod i blagoslovio nas, obasjao nas licem svojim i smilovao se nama! Slava Ocu... A mi...

Molitva. Bože, koji si u preslavnom našašću spasonosnoga križa obnovio čudesa muke svoje, podaj, da za cijenu životnoga drva postignemo pomoći života vječnoga, koji živiš i kraljuješ...

Spomen sv. Aleksandra, pape:

Podaj, molimo, svemogući Bože, da se mi, koji svetkujemo rođeni dan svetih Tvojih Aleksandra, Evencija, Teodula i Juvenala, njihovim zagovorom oslobodimo od svih zala, koja nam prijete, po G. n.

Poslanica kao na nedjelju cvjetnicu, str. 289.

Aleluja, aleluja (Ps. 95, 10). Recite narodima, da Gospod kraljuje s drveta, aleluja. Slatko drvo, slatki čavli, nose teret slatki taj! Ti si jedino bilo dostojno nositi nebeskoga kralja i Gospoda, aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (3, 1-15). U ono vrijeme bijaše među farizejima čovjek, po imenu Nikodem, vijećnik Židovski. Ovaj dođe k Isusu po noći i reče mu: Rabi! Znamo, da si učitelj od Boga došao, jer nitko ne može ovih čudesa činiti, koja ti činiš, ako Bog nije s njime. Odgovori mu Isus: Zaista ti kažem: ako se tko ne preporodi, ne može vidjeti kraljevstva Božjega. Kaže mu Nikodem: Kako se može čovjek roditi, kad je star? Zar može po drugi put ući u utrobu svoje matere i opet se roditi? Odgovori mu Isus: Zaista, zaista ti kažem, ako se tko ne rodi vodom i Duhom svetim, ne može ući u kraljevstvo Božje. Što je rođeno od tijela, tijelo je, a što je rođeno od Duha, duh je. Ne čudi se, što ti rekoh: Valja nam se preporoditi. Vjetar puše, gdje hoće; i glas njegov čuješ; ali ne znaš otkuda dolazi i kuda ide, tako je svaki, koji je rođen od Duha. Prozbori Nikodem i reče mu: Kako to može biti? Odgovori mu Isus: Ti si učitelj u Israelu, pa toga ne znaš? Zaista, zaista ti kažem: Što znademo, govorimo i što smo vidjeli, svjedočimo, pa svjedočanstva našega ne primate. Kad vam kazah zemaljske stvari, pa ne vjerujete, kako ćete vjerovati, ako vam kažem nebeske? I nitko nije uzašao na nebo, osim koji siđe s neba, Sin čovječji, koji je na nebu. I kao što je Mojsije podigao zmiju u pustinji; *tako treba da se podigne Sin čovječji,* da ni jedan, koji u njega vjeruje, ne pogine, nego da ima život vječni.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 117, 16, 17). Desnica Gospodnja pokaza moć, desnica me Gospodnja uzvisi, ne ću umrijeti, nego živjeti i kazivat ću djela Gospodnja, aleluja.

Tajna. Žrtvu, Gospode, što Ti je žrtvujemo, umilostivljen pogledaj, da bi nas od svake ratne strahote izbavila i sa stijegom svetoga Križa u bezbjednost Tvojega okrilja postavila, da satremo zasjede suprotnih sila, po G. n.

Spomen sv. Aleksandra:

Molimo, Gospode, da nad ove žrtve sađe obilat blagoslov, koji neka nam poda i posvetu i neka nas razveseli o svetkovini svetih Tvojih, po G. n.

Predslovlje IV., str. 48.

Pričesna. Znakom križa oslobodi nas od neprijatelja naših, Bože naš, aleluja.

Popričesna. Nebeskom hranom nahranjeni i okrijepljeni duhovnom čašom molimo, svemogući Bože, brani od zlobnoga neprijatelja one, kojima se zapovjedio, da pobjedno slavlje slavimo drvetom svetoga križa Sina Tvoga, oružjem pravde za spasenje svijeta, po istom G. n.

Spomen sv. Aleksandra:

Okrijepljeni sudioništvovanjem u svetomu daru molimo Te, Gospode, Bože naš, da zagovorom svetih Tvojih Aleksandra, Evencija, Teodula i Juvenala, osjetimo učinak onoga, što svetkujemo, po G. n.

4. V. Sv. Monika, udovica.

Majka svetog Augustina, obratila i muža i sina svoga i sveto preminula u Ostiji 387.

Misa »Znam«, str. 595., osim:

Molitva. Bože, tješitelju žalosnih i spasenje onih, koji se u Te ufaju, Ti si milosrdno prihvatio pobožne suze bl. Monike i obratio joj sina Augustina; podaj, da zagovorom njezinim i njegovim oplakujemo svoje grijehe i zadobijemo oproštenje Tvoje milosti, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Timoteju (1, 5, 3-10). Predragi! Udovice poštuj, koje su zaista udovice. Ako li koja udovica ima djecu ili unučad, neka se nauče najprije svoj dom poštivati, i zajam vraćati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom. Koja je prava udovica i osamljena, uzda se u Boga i ustraje u molitvama i u prošnjama noć i dan. A koja živi u nasladama, živa je umrla. I ovo zapovijedaj, da bude bez mane. A ako li se tko za svoje, a osobito za domaće ne brine, odrekao se vjere i gori je od nevjernika. A udovica neka se ne izabere[1] mlađa od šezdeset godina, koja je bila jednomu mužu žena; i koja ima svjedočanstvo u dobrim djelima, ako je djecu odgojila, ako je gostoljubiva bila, ako je svetima noge oprala, ako je nevoljnima pomogla, ako se posvetila svakom dobrom djelu.

Evanđelje kao na XV. nedjelju po Duhovima, str. 508.

5. V. Sv. Pijo V., papa i priznavalac.

Rođen 1504. priključio se kao 14-godišnji mladić redu sv. Dominika, te je kasnije kao papa osobito revnovao za pravu crkvenu reformu, za obranu Evrope protiv najezde turske i za obnovu liturgijskog duha. Sveto je umro 1572. u Rimu.

Misa »Gospod je sklopio«, str. 570., osim:

[1] Za karitativnu službu u prvotnoj Crkvi.

Molitva. Bože, koji si se dostojao izabrati bl. Pija za vrhovnog svećenika, da suzbiješ neprijatelje Crkve svoje i da obnoviš božansku službu, učini, da nas njegova zaštita brani, te tako prianjamo uz Tebe, da se svladavši zasjede sviju neprijatelja radujemo u neprestanom miru, po G. n.

6. V. Sv. Ivan, mučen pred latinskim vratima.

Sv. je Ivan jedini apostol, koji nije umro mučeničkom smrću. No ni njega nije minuo kalež muke Gospodnje. Car ga je naime Domicijan prognao na otok Patmos, nakon što ga, po pripovijedanju Tertulijanovu, nije mogao usmrtiti bacivši ga u vrelo ulje pred latinskim vratima u Rimu. Današnja je svetkovina godišnjica posvete bazilike sv. Ivana u Rimu.

Ulaz (Ps. 63, 2). Štiti me, Bože, od zbora bezakonika, Aleluja; od mnoštva, koji čine nepravdu. Aleluja, Aleluja. Usliši, Bože, molitvu moju, jer u Tebe se uzdam; izbavi moju dušu od straha neprijateljskoga. Slava Ocu... Štiti me...

Molitva. Bože, koji vidiš, kako nas odasvud smućuju zla, podaj, molimo Te, da nas zakrili slavni zagovor Tvojega apostola i evanđeliste Ivana, po G. n. I. K...

Čitanje knjige mudrosti (5, 1-5). Ustat će pravednici u velikom dostojanstvu protiv onih, koji su ih progonili i koji su im oteli plodove njihova rada. A ovi će se zbuniti od groznoga straha. I divit će se neviđenom i nenadanom spasenju pravednika. I govorit će u sebi skrušeno i uzdisat će od duševne tjeskobe: »Ovo su dakle oni, kojima smo se nekoć podsmijevali i podrugivali! Mi lude! Mi smo držali njihov život za ludost i njihovu smrt sramotnom. A gle, oni su uzvišeni do sinova Božjih i ubrojeni su među svece!«

Na stepenicama (Ps. 88, 6.) Nebesa slave Tvoja čudesna djela, Bože, i Tvoju vjernost slavi Tvoj sveti puk! Aleluja (Ps. 24). Okrunio si, Gospode, njegovu glavu vijencem od dragoga kamena. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (20, 20—23). U ono vrijeme pristupi k Isusu mati sinova Zebedejevih sa svojim sinovima, klanjajući mu se i moleći ga za nešto. On je upita: Što hoćeš? Odgovori mu: Kaži, da ova moja dva sina sjednu jedan s desne Tebi, a jedan s lijeve u kraljevstvu Tvomu. Ali Isus odgovori: Ne znate, što tražite. Možete li piti kalež, koji ću ja piti? Rekoše mu: Možemo. Reče im: Kalež ćete moj istina piti, ali da sjednete s desne meni ili s lijeve, nisam vlastan dati vama, nego onima, kojima je pripravio Otac moj.

Vjerujem.

Prikazanje. Nebesa slave Tvoja čudesna djela, Bože, i Tvoju vjernost slavi Tvoj sveti puk. Aleluja, Aleluja.

Tajna. Molimo Te, Gospode, primi naše darove i naše molitve, pa nas milostivo usliši i očisti nebeskim tajnama, po G. n.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Ps. 63, 11). Veseli se pravednik u Gospodu i uzda se u njega i raduju se svi, koji su pravedna srca. Aleluja, Aleluja.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, da nas nebeski kruh, koji smo primili, okrijepi za vječni život, po G. n.

7. V. Sv. Stanislav, biskup i mučenik.

Kao biskup ustao je neustrašivo protiv nećudorednog i okrutnog kralja Boleslava II., koji ga je dao ubiti u crkvi sv. Mihovila u Krakovu.

Misa »Štiti me«, str. 567., osim:

Molitva. Bože, za Tvoju je čast slavni biskup Stanislav podlegao mačevima bezbožnika, podaj, dakle, molimo, da svi, koji mole za njegovu pomoć, dostignu spasonosni učinak svoje prošnje, po G. n.

Tajna i Popričesna kao na str. 555.

8. V. Blagdan ukazanja sv. Mihovila Arkanđela.

Oko g. 495. čudesno se ukazao sv. Mihovil arkanđeo na gori Gargano u Italiji i zaželio, da mu se tamo sagradi svetište.

Misa kao na blagdan posvete crkve sv. Mihovila, 29. IX., str. 835., samo se kod Ulaza, Prikazanja i Pričesne dodaje: Aleluja, a namjesto Pjesme na stepenicama moli se u uskrsno doba:

Aleluja, aleluja. Sveti Mihovile arkanđele, brani nas u boju, da ne propadnemo na strašnom sudu, aleluja. More se uzburkalo, zemlja se potresla, kad je s neba sašao arkanđeo Mihovil, aleluja.

9. V. Sv. Grgur Nazianski, biskup i učitelj Sv. Crkve.

Rođen oko 329. u Naziansu, živo je branio katoličke istine protiv arijevskih krivovjeraca kao biskup carigradski. Sveto umro 390.

Misa »Usred Crkve«, str. 575. **Čitanje knjige Mudrosti,** kao na dan sv. Ćirila jeruzalemskog, str. 649.

10. V. Sv. Antonin, biskup i priznavalac.

Rođen 1389. unišao je kao 16-godišnji mladić u red sv. Dominika i osobito se istakao kao vođ duša za svoga biskupovanja u svom rodnom gradu Firenzi. Sveto je umro 1459.

Misa »Gospod«, str. 570., osim:

Molitva. Pomogle nam, Gospode, zasluge svetog Antonina, priznavaoca Tvoga i biskupa, te, kao što si se proslavio u njemu, tako i nama budi milosrdan, po G. n.

Spomen sv. mučenika Gordijana i Epimaha:

Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam pomognu kod Tebe zagovori bl. Gordijana i Epimaha, mučenika Tvojih, kojih svetkovinu danas slavimo, po G. n.

Tajna. Primi, Gospode, žrtve, što Ti ih prinosimo o blagdanu svetih mučenika Tvojih Gordijana i Epimaha i podaj, da nam budu na vječnu pomoć, po G. n.

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, da primivši nebesku hranu, a zagovorom svetih mučenika Tvojih Gordijana i Epimaha, po ovim tajnama budemo obranjeni od svih protivnosti, po G. n.

12. V. Sv. Nerej, Ahilej, Domitila i Pankracij, mučenici.

Sv. Domitila je bila rođakinja cara Domicijana, pa je kao kršćanka bila mučena oko 98. u Rimu. Njezine sluge sv. Nereja i Ahileja krstio je sv. Petar. Sv. Pankracije je bio odlični Frigijac, koji je ustrajno odbijao da žrtvuje idolima, te je u svojoj 14. godini umro mučeničkom smrću za cara Dioklecijana.

U njegovoj je crkvi u Rimu zbor na bijelu nedjelju, da se novokrštenici ugledaju u njegovu ustrajnost.

Ulaz (Ps. 32, 18—20). Gle, oko je Gospodnje na onima, koji ga štuju, na onima, koji čekaju milosrđe njegovo, aleluja; on će dušu njihovu izbaviti od smrti, jer on je pomoć naša i zaštita naša, aleluja, aleluja. (Ps. 32, 1). Radujte se, pravednici, u Gospodu, pravedne dolikuje hvala! Slava Ocu ... Gle ...

Molitva. Neka nas uvijek, Gospode, molimo, krijepi svetkovina mučenika Tvojih Nereja, Ahileja, Domitile i Pankracija i neka nas učini dostojnima Tvoje službe, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti, kao na str. 567.

Aleluja, aleluja. To je pravo bratstvo, koje je pobijedilo opačine svijeta, koje je slijedilo Krista, težeći za sjajnim nebeskim carstvom, aleluja. Tebe, Gospode, hvali sjajna vojska Tvojih mučenika, aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu** (4, 46-53), kao na XX. nedjelju po Duhovima, str. 533.

Prikazanje (Ps. 88, 6). Nebesa slave divna djela Tvoja, Gospode, i vjernost Tvoju sveti puk Tvoj, aleluja, aleluja.

Tajna. Molimo, Gospode, bila Ti draga ispovijed mučenika Tvojih Nereja, Ahileja, Domitile i Pankracija, te preporučila Tebi i naše darove i isprosila nam uvijek Tvoje oproštenje, po G. n.

Pričesna (Ps. 32, 1). Radujte se, pravednici, u Gospodu, pravedne dolikuje hvala, aleluja.

Popričesna. Molimo, Gospode, da nam molitvom svetih mučenika Tvojih Nereja, Ahileja, Domitile i Pankracija svete tajne, što ih primismo, donesu Tvoje obilato oproštenje, po G. n.

14. V. Sv. Bonifacije, mučenik.

Kao poganin živio je raskošno, no kad ga je primjer nekih mučenika obratio, doskora je mučeničkom smrću okajao pogreške svoga neznanja, oko godine 306.

Misa »Štiti me«, str. 567., osim:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nama, koji slavimo svetkovinu bl. Bonifacija, mučenika Tvoga, njegove zasluge kod Tebe pomognu, po G. n.

Tajna. Primi, Gospode, naše darove i molitve, te nas blago usliši i očisti nebeskim otajstvima, po G. n.

Popričesna. Okrijepljeni svetim darovima molimo Te, Gospode, Bože naš, da zagovorom bl. Bonifacija, mučenika Tvoga, kojega spomen slavimo, osjetimo djelovanje svetih tajna, koje izvršujemo, po G. n.

15. V. Sv. Ivan Krstitelj de la Salle, priznavalac.

Rođen 1651. u Reimsu, vodio je kao kanonik škole sestara od djeteta Isusa i osnovao je 1681. družbu školske braće. Kad je 1684. bio veliki glad, razdijelio je sav svoj imutak gladnima i sveto umro 1719. u Rouenu.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si potaknuo sv. Ivana Krstitelja, priznavaoca svoga, da siromašne poučaje u kršćanskim istinama i da mladež učvršćuje na putu istine, te koji si po njemu u Crkvi svojoj sabrao novu družbu, do-

pusti milostivo, da njegovim zagovorom i primjerom, težeći za Tvojom slavom i revni u spasavanju duša uzmognemo biti dionicima njegove krune na nebesima, po G. n.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (18, 1—5). U ono vrijeme pristupiše učenici k Isusu govoreći: Tko je dakle najveći u kraljevstvu nebeskom? Tada pozva Isus dijete, postavi ga među njih i reče: Zaista vam kažem: Ako se ne obratite i ne budete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Koji se dakle ponizi kao ovo dijete, onaj je najveći u kraljevstvu nebeskom. I tko primi jedno takvo dijete u moje ime, mene prima.

16. V. **Sv. Ubaldo,** biskup i priznavalac.

Revni i pobožni biskup, sveto umro u svom rodnom gradu Gubbio. Njega zazivaju s uspjehom protiv zloga duha.

Misa »Gospod«, str. 570., osim:

Molitva. Molimo, Gospode, podaj nam umilostivljen pomoć svoju, te nad nama, zagovorom bl. Ubalda, priznavaoca svoga i biskupa, ispruži moćnu desnicu svoju protiv svih đavolskih zloća, po G. n.

17. V. **Sv. Pashal Baylon,** priznavalac.

Franjevački brat-laik, koji se istakao osobitim štovanjem presv. euharistije i sveto umro 1592. u Villareal u Španiji.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si bl. Pashala, priznavaoca svoga, uresio divnom ljubavi prema svetim tajnama tijela i krvi Tvoje, dopusti milostivo, da i mi zaslužimo primiti ono duhovno bogatstvo, koje je on crpio iz ove božanske gozbe; koji živiš i kraljuješ...

18. V. **Sv. Venancije,** mučenik.

Kao mladić od 15 godina mučen oko 250. g.

Misa »Štiti me«, str. 567. (u uskrsno vrijeme; inače misa: »U Tvojoj se moći«, str. 555.), osim:

Molitva. Bože, koji si ovaj dan posvetio pobjedom bl. Venancija, mučenika svoga, usliši molbe puka svoga i podaj, da nasljedujemo njegovu postojanost u svetoj vjeri, koji častimo njegove zasluge, po G. n.

Tajna. Zasluge bl. Venancija učinile Ti, svemogući Bože, ovaj prinos prijatnim, te pomoću njegovom postanemo dionici njegove slave, po G. n.

Popričesna. Primismo, Gospode, tajne vječnoga života ponizno Te moleći, da nam zagovorom bl. Venancija, mučenika Tvoga, isprose oproštenje i milost, po G. n.

19. V. **Sv. Petar Celestin,** papa i priznavalac.

Živeći kao pustinjak izabran je u teškim vremenima po sv. Crkvu u 79. godini svoga života za papu. No ubrzo se odrekao ove najviše časti na zemlji, da je obnašaju drugi, a on se vratio u svoju pustoš i tamo molio i trapio se za Crkvu i sveto umro 1296.

Misa »Gospod je sklopio«, str. 570., osim:

Molitva. Bože, koji s bl. Petra Celestina uzdignuo do vrhovnog svećeništva, i koji si ga poučio, da ga zapostavi poniznosti, dopusti milostivo, da po njegovu primjeru zaslužimo prezreti sve zemaljsko i sretno do-

spjeti do nagrada, koje su obećane poniznima, po G. n.

Spomen sv. Pudencijane, djevice, kao na str. 590., 591.

Evanđelje kao na str. 583.

20. V. Sv. Bernardin Sienski, priznavalac.

Rođen u Italiji g. 1380. postao je franjevcem i svuda je propovijedao osobito ljubav i poštovanje prema presv. imenu Isusovu. Sveto umro u Aquila 1444.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578. **Evanđelje** kao na str. 583.

Molitva. Gospode Isuse, koji si bl. Bernardinu, priznavaocu svomu, udijelio divnu ljubav svetog Imena svoga, ulij nam, molimo, njegovim zaslugama i zagovorom, duh ljubavi svoje, koji živiš i kraljuješ...

25. V. Sv. Grgur VII., papa i priznavalac.

Sv. Grgur bio je rodom iz Toskane. Već ga je kao mladića jako boljelo, što je država htjela učiniti od Crkve katoličke svoju robinjicu i što su usred te borbe za slobodu Crkve neki svećenici pod zaštitom države loš život provodili. Stoga ode u red sv. Benedikta, te je bio opatom u Clugny u Franceskoj i u Rimu. Budući da se pokazao neustrašivim vojnikom Kristovim u mnogim teškim i mučnim poslovima kao poslanik sv. Stolice, bude nakon smrti Aleksandra II. protiv svoje volje jednoglasno izabran za papu.

Izborom novoga pape sinulo je opet sunce Crkvi katoličkoj. Grgur VII. bio je snažan na riječi i na djelu. On je veliki obnovitelj crkvene stege među duhovništvom i silni branitelj crkvene slobode. Umro je 1085. god. smrću prognanika u Salermu, na bijegu pred carem Henrikom, koji ga je htio dobiti u svoju vlast. Posljednje mu riječi bijahu: »Ljubio sam pravdu i mrzio na bezakonje, pa zato umirem u progonstvu«.

Misa »Gospod«, str. 570., osim:

Molitva. Bože, jakosti onima, što se u Te ufaju, koji si svoga svetog priznavaoca i papu Grgura za obranu slobode svoje Crkve ojačao krepošću postojanstva, daj nam, da po primjeru i zagovoru njegovu sve protivnosti hrabro nadjačamo, po G. n.

Spomen sv. Urbana I., pape i mučenika:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nama, koji slavimo spomen bl. Urbana, mučenika Tvoga i pape, pomognu kod Tebe njegovi zagovori, po G. n.

Tajna. Molimo, Gospode, da ova žrtva očisti naše opačine i da posveti tijela i duše Tvojih podložnika za svetkovanje žrtve, po G. n.

Popričesna. Okrijepljeni dioništvom u svetom daru molimo, Gospode, Bože naš, da zagovorom bl. Urbana, mučenika Tvoga i pape, osjetimo učinak onoga, što časno izvršujemo, po G. n.

26. V. Sv. Filip Neri, priznavalac.

Rođen 1515. u Firenzi zaređen je u 36. godini za svećenika i osnovao je družbu Oratorijanaca u Rimu. Mnogo je učinio za kršćanski uzgoj mladeži, za često primanje sv. pričesti i za obnovu kršćanskog života. Sveto je umro 1595. u Rimu, gdje ga i danas osobito poštuju.

Ulaz (Rim. 5, 5). Ljubav se Božja izlila u srcima našim po Duhu svetom, koji nam je dan (aleluja, aleluja). (Ps. 102, 1). Blagosivaj,

dušo moja, Gospoda, i sve, što je u meni, sveto Ime njegovo! Slava Ocu... Ljubav...

Molitva. Bože, koji si bl. Filipa, priznavaoca svoga, uzvisio do slave svetih svojih, dopusti milostivo, da napredujemo u kreposti slijedeći primjer onoga, koga radosno slavimo, po G. n.

Spomen sv. Eleuterija, pape i mučenika iz Mise »Štiti«, str. 567., odnosno »Gospod«, str. 551.

Poslanica kao na blagdan sv. Tome Akvinca, str. 645.

Na stepenicama. (Ps. 33, 12—6). Dođite, djeco, čujte me, učit ću vas strahu Gospodnjem. Približite se Gospodu, pa ćete od radosti zasjati i lica se vaša ne će zastidjeti. Aleluja, aleluja. Iz visina je poslao oganj u kosti moje i poučio me je, aleluja.

U uskrsno vrijeme:

Aleluja, aleluja. Iz visina je poslao oganj u kosti moje i poučio me je, aleluja. (Ps. 38, 4). Zapali se srce moje u grudima mojim, u mislima se mojim rasplamtio oganj, aleluja.

Evanđelje iz mise »Pravednikova usta«, str. 579.

Prikazanje (Ps. 118, 32). Trčao sam Tvojim putevima, kad si raširio srce moje (aleluja).

Tajna. Molimo, Gospode, pogledaj umilostivljen na ove žrtve i podaj, da nas Duh Sveti raspali onim ognjem, kojim je čudesno prožeo srce bl. Filipa, po G. n.... u jedinstvu istoga Duha...

Pričesna (Ps. 83, 3). Srce moje i tijelo moje klikću Bogu živomu (aleluja).

Popričesna. Nahranjeni, Gospode, nebeskim slastima, molimo, da zagovorom i nasljedovanjem bl. Filipa, priznavaoca Tvoga, uvijek za onim težimo, po čemu istinski živimo, po G. n.

27. V. Sv. Beda Venerabilis, priznavalac i učitelj sv. Crkve.

Rođen oko 673., stupio je kao 7-godišnji dječak u red sv. Benedikta i mnogo je djelovao šireći pravu katoličku nauku u Engleskoj. Sveto je umro 735.

Misa »Usred Crkve«, str. 575., osim:

Molitva. Bože, koji Crkvu svoju obasjavaš znanjem bl. Bede, priznavaoca Tvoga i učitelja, dopusti milostivo službenicima svojim, da ih uvijek rasvjetljuje njegova mudrost i pomažu njegove zasluge, po G. n.

Spomen sv. Ivana I., pape i mučenika, iz mise »Štiti«, str. 567., odnosno »Odjenuli«, str. 573.

28. V. Sv. Augustin, biskup i priznavalac.

Papa Grgur Veliki poslao je sv. Augustina, tada benediktovskog opata u Rimu, u Englesku, da obrati i pokrsti tamošnje narode. Kao nadbiskup u Canterburyu revnovao je za spasenje duša i sveto umro 604.

Misa »Odjenuli se«, str. 573., osim:

Molitva. Bože, koji si se dostojao propovijedanjem i čudesima bl. Augustina, priznavaoca svoga i biskupa, engleske narode rasvijetliti svijetlom prave vjere, dopusti, da se, njegovom zagovorom, srca onih, koji lutaju, opet povrate k jedinstvu istine, a mi da budemo jednodušni u Tvojoj volji, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Solunjanima (I. 2, 2—9). Braćo! Ohrabrismo se

u Bogu našemu, da propovijedamo vama evanđelje Božje s velikom borbom. Jer utjeha naša nije od prijevare, ni od nečistoće, ni u lukavštini, nego kako nas je Bog udostojao, te nam je povjerio evanđelje, tako govorimo, ne da ljudima ugađamo, nego Bogu, koji kuša srca naša. Jer nismo govorili vama laskavim riječima, kao što znate, niti pod izlikom lakomosti, Bog je svjedok, niti smo tražili od ljudi slave, niti od vas, niti od drugih. Mogli smo vam biti na teret kao apostoli Kristovi, ali bijasmo krotki među vama, kao što majka njeguje djecu svoju. Tako smo vas vruće željeli, da smo bili spremni dati vam ne samo evanđelje Božje, nego i duše svoje, jer ste nam omiljeli. Jer pamtite, braćo, trud naš i muku našu, noć i dan smo radili, da ne dosadimo nijednom od vas, tako smo vam propovijedali evanđelje Božje.

Evanđelje kao na blagdan sv. Marka, str. 671.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, žrtvu o svetkovini bl. Augustina, biskupa i priznavaoca Tvoga, ponizno Te moleći, da ovce, koje su se izgubile, vrativši se k jedinom ovčinjaku, prime hranu ove spasonosne gozbe po G. n.

Popričesna. Okrijepljeni spasonosnom žrtvom, ponizno Te, Gospode, molimo, da se ova ista žrtva, zaslugom zagovora bl. Augustina, na svakom mjestu neprestano Tebi prikazuje, po G. n.

29. V. Sv. Maria Magdalena de Pazzi, djevica.

Rođena 1566. u Firenzi, stupila je za rana u karmelićanski samostan i tamo je živjela u mnogom trpljenju i djelotvornoj kršćanskoj ljubavi do 1607., kad je sveto umrla.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590., osim:

Molitva. Bože, ljubitelju djevičanstva, koji si bl. Mariju Magdalenu, djevicu, uresio nebeskim darovima i raspalio joj srce Tvojom ljubavi, podaj, da čistoćom i ljubavlju nasljedujemo onu, koju slavimo slavnom svečanošću, po G. n.

30. V. Sv. Feliks, papa i mučenik.

Vladao je Crkvom 269.—274. i mnogo je trpio u to vrijeme Krista radi.

Misa »Štiti«, str. 567., s molitvama iz mise »Gospod«, str. 551., 553.;izvan uskrsnog vremena misa: »Gospod«, str. 551.

31. V. Sv. Angela Merici, djevica.

Rođena 1474. osnovala je redovničku družbu, koja se prozvala Uršulinkama i koje i u našim krajevima blagotvorno djeluju uzgajajući katoličku žensku mladež. Sveto je umrla 1540. u Brescii.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590., osim:

Molitva. Bože, koji si htio, da po bl. Angeli nova družba svetih djevica cvate u Tvojoj Crkvi, podaj, da njezinim zagovorom živimo anđeoskim životom, te odričući se svega, što je zemaljsko, zaslužimo uživati nebeske radosti, po G. n.

Spomen sv. Petronile, djevice, iz mise »Ti ljubiš«, str. 590., 591.

Tajna. Molimo, Gospode, da nam žrtva, koju Ti prinosimo svetkujući spomen bl.

Angele isprosi oproštenje naše zloće i darove Tvoje milosti, po G. n.

Popričesna. Okrijepljeni nebeskom hranom ponizno Te molimo, Gospode, da molitvom i primjerom bl. Angele od svake griješne ljage očišćeni i tijelom Ti služimo i dušom, po G. n.

2. VI. Sv. Marcelin, Petar i Erasmo, mučenici.

Sv. Marcelin je bio rimski svećenik, a sv. Petar eksorcista, te su zajedno mučeni oko 303. U Rimu je u njihovoj crkvi zbor u subotu iza II. nedjelje u korizmi. Sv. Erasmo je bio biskup i mučen je u Kampanji isto oko 303.

Ulaz (Ps. 33, 18). Zavapiše pravednici i Gospod ih je uslišao i izbavio ih je od svih nevolja. (Ps. 33, 2). Blagosivat ću Gospoda u svako doba, uvijek će biti slava njegova u ustima mojim. Slava Ocu ... Zavapiše ...

Molitva. Bože, koji nas razveseljuješ godišnjom svetkovinom bl. mučenika svojih Marcelina, Petra i Erasma, podaj, molimo, da nas raspale primjeri onih, kojih zasluge uživamo, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (8, 18—23). Braćo! držim, da stradanja sadašnjega vremena nisu ništa prema slavi, koja se ima otkriti na nama. Jer stvorenje silno čeka na objavljenje sinova Božjih. Jer je stvorenje podloženo taštini ne od svoje volje, nego za volju onoga, koji ga pokori na nadu, da će se i samo stvorenje osloboditi od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božje. Jer znamo, da

sve stvorenje uzdiše i tuži s nama sve do sada. A ne samo ono, nego i mi sami, koji imamo prvenaštvo Duha, i mi sami u sebi uzdišemo čekajući posinjenje, otkup tijela svojega u Kristu Isusu, Gospodu našem.

Na stepenicama (Ps. 33, 18, 19). Zavapiše pravednici i Gospod ih je uslišao i izbavio ih je od svih nevolja. Blizu je Gospod onima, koji su skrušena srca i spasit će one, koji su ponizni duhom. Aleluja, aleluja. Ja sam vas izabrao od svijeta da idete i donesete rod i rod vaš da ostane, aleluja.

Evanđelje iz mise »Vapaj«, str. 560.

Prikazanje (Ps. 31, 11). Radujte se u Gospodu i kličite pravednici i dičite se svi, koji ste čestita srca!

Tajna. Ova žrtva, molimo, Gospode, što je prinosimo slaveći rođeni dan mučenika Tvojih, odriješila i okove naše zloće i isprosila nam darove Tvoga milosrđa, po G. n.

Pričesna (Mudr. 3, 1—3). Duše su pravednih u ruci Božjoj i ne će ih se dotaći mučilo zloće; oči ih bezumnih vidješe kao da su umrli, a oni su u miru.

Popričesna. Nahranjeni svetim darom ponizno Te molimo, Gospode, da vršeći dužnu službu osjetimo uvećanje Tvoga spasenja, po G. n.

4. VI. Sv. Franjo Caracciolo, priznavalac.

Rođen 1563., suosnivač »manjih regularnih klerika«, mnogo je i blagotvorno djelovao među kažnjenicima. Duh molitve i trapljenja dali su mu veliku moć nad dušama. Sveto je umro 1608.

Ulaz (Ps. 21, 15, 68, 10). Srce mi postaje kao vosak i topi se u meni; jer me izjeda revnost za dom Tvoj (aleluja, aleluja). (Ps. 72, 1). Kako je dobar Izraelu Bog, onima, koji su prava srca! Slava Ocu... Srce...

Molitva. Bože, koji si bl. Franju, osnivača novoga reda, uresio molitvenim žarom i ljubavlju k pokori, daj, da službenici Tvoji njega nasljedujući tako napreduju, te neprestano moleći i svladavajući tijelo budu dostojni unići u nebesku slavu, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (4, 7—14). Pravednik će biti u miru, ako i umre prerano. Jer časna starost nije dugi život i ne mjeri se po broju godina, nasuprot nadomještava razboritost sijedu kosu i neokaljani život poodmaklu dob. Jer se svidio Gospodu, omilio mu je i uzeo ga je k sebi, jer je živio među griješnicima. Otet je ovoj zemlji, da zloća ne promijeni razuma njegova i da varka ne prevari duše njegove; jer čar taštine potamnjuje dobro i prevrtljiva želja izvrće bezazlen um. Izvivši vijek svoj rano navrši mnogo godina, jer mila je bila duša njegova Gospodu i zato je pohitio, da ga izvede ispred opačina.

Na stepenicama (Ps. 41, 2). Kao što čezne jelen za izvor-vodom, tako čezne duša moja za Tobom, o Bože! Žeđa duša moja Boga jakoga, živoga, Aleluja, aleluja (Ps. 72, 26). Čezne za Tobom tijelo moje i srce moje, Bože srca moga i srećo duše moje uvijeke, aleluja.

U uskrsno doba mjesto pjesme na stepenicama:

Aleluja, aleluja (Ps. 64, 5). Blago onome, koga Ti odabireš i primaš da stanuje u dvorovima Tvojim, aleluja. (Ps. 111, 9). Razdijelio je i dao siromasima, pravednost njegova ostaje u vijeke vijeka, aleluja.

Evanđelje iz mise »Pravednikova usta«, str. 579.

Prikazanje (Ps. 91, 13). Pravednik cvate kao paoma, kao cedar libanonski umnožit će se (aleluja).

Tajna. Daj nam, premilosrdni Isuse, da spominjući se izvanrednih zasluga bl. Franje, istim, poput njega, raspaljeni ognjem ljubavi, dostojno uzmognemo okruživati Tvoj sveti stol; koji živiš i kraljuješ...

Pričesna (Ps. 30, 20). Kako je veliko obilje miline Tvoje, Gospode, što je čuvaš za one, koji Te štuju (aleluja)!

Popričesna. Molimo, Gospode, da u dušama našim uvijek ustraje zahvalno sjećanje i učinak presvete žrtve, što je danas o svetkovini bl. Franje prinesosmo Tvome veličanstvu, po G. n.

5. VI. **Sv. Bonifacije,** biskup i mučenik.

Oko 675. rođen u Engleskoj pošao je kao redovnik da obrati poganske Germane, te je kao nadbiskup u Mainzu umro mučeničkom smrću 747.

Ulaz (Is. 65, 19, 23). Kličem radi Jeruzalema i radujem se puka moga radi; više da se ne čuje plač i vapaj. Izabrani moji ne će raditi uzalud i ne će klijati u nevolji, jer oni su pokoljenje blagosloveno od Gospoda sve do muka njihovih (aleluja, aleluja). (Ps. 43,

2). Bože, ušima smo svojim čuli, oci su nam naši pripovijedali djelo, što si učinio u danima njihovim. Slava Ocu... Kličem...

Molitva. Bože, koji si mnoštvo naroda revnošću bl. Bonifacija, mučenika Tvoga i biskupa, pozvao da spoznaju ime Tvoje, dopusti milostivo, da osjetimo zagovor onoga, kojega svečanost slavimo, po G. n.

Čitanje knjego Mudrosti (44, 1—15), kao na dan 12. veljače, str. 637.

Na stepenicama (I. Petr. 4, 13, 14). Radujte se, što ste zajedničari patnja Kristovih, da se i radujete klikujući, kad se objavi slava njegova. Ako vas grde za ime Kristovo, blago vama, jer Duh slave i Božji počiva na vama, aleluja. (Is. 66, 12). Navest ću na nj kao struju mira i slavu, kao potok prepun vode, aleluja.

U uskrsno doba:

Aleluja, aleluja (Is. 66, 10, 14). Radujte se s Jeruzalemom i kličite s njim svi, koji ljubite Gospoda, aleluja. Vidjet ćete i radovat će se srce vaše; pokazat će se ruka Gospodnja službenicima njegovim, aleluja.

Evanđelje kao na blagdan sviju svetih, 1. studenog, str. 868.

Prikazanje (Ps. 15, 7, 8). Blagosivam Gospoda, koji mi daje razum, svagda imam pred sobom Gospoda, on mi je s desne strane, da ne posrnem (aleluja).

Tajna. Molimo, Gospode, sašao obilati blagoslov nad ove žrtve, i djelovao milosrdno u nama posvećenje naše i učinio, da se

radujemo o blagdanu bl. Bonifacija, mučenika Tvoga i biskupa, po G. n.

Pričesna (Otkr. 3, 21). Tko pobijedi, dat ću mu da sjedi sa mnom na prijestolju mojemu, kao što i ja pobijedih i sjedoh s Ocem svojim na prijestolju njegovu (aleluja).

Popričesna. Posvećeni, Gospode, spasonosnim otajstvom, molimo, da uvijek bude uz nas pobožna molitva bl. Bonifacija, mučenika Tvoga i biskupa, kojega si nam htio dati kao zaštitnika i vođu, po G. n.

6. VI. **Sv. Norberto,** biskup i priznavalac.

Rođen 1082. osnovao je red Premonstrata, po pravilima sv. Augustina, i mnogo je djelovao među katolicima, krivovjercima i griješnicima svojim pokorničkim životom i velikim poštivanjem presv. olt. sakramenta. Sveto je umro 1134. kao nadbiskup u Magdeburgu.

Misa »Gospod«, str. 570., osim:

Molitva. Bože, koji se bl. Norberta, priznavaoca svoga i biskupa, učinio odličnim propovjednikom riječi svoje, i koji si po njemu podignuo u Crkvi svojoj novi red, podaj, molimo, da njegovim zagovorom i zaslugama, a Tvojom pomoću, uzmognemo izvršivati ono, što je on riječju i činom učio po G. n.

9. VI. **Sv. Primo i Felicijan,** mučenici.

Mučeni u Rimu oko g. 303. za cara Dioklecijana.

Misa »Mudrost«, str. 563., osim:

Molitva. Daj nam, Gospode, da uvijek štujemo bl. Prima i Felicijana, mučenike

Tvoje, i da osjetimo darove njihove zaštite i zagovora, po G. n.

Na stepenicama (Ps. 88, 6, 2). Nebesa kazuju čudesa Tvoja, Gospode, i istinu Tvoju zbor svetih. Milosrđa ću Gospodnja kazivati u vijeke, od koljena na koljeno. Aleluja, aleluja. To je pravo bratstvo, koje je pobijedilo opačine svijeta, slijedeći Krista, zadobilo je kraljevstvo nebesko, aleluja.

Evanđelje kao na blagdan sv. apostola Matije, 24. veljače, str. 642.

Prikazanje (Ps. 67, 36). Divan je Gospod u svetima svojim, Bog Izraelov daje krepost i snagu puku svojemu, blagoslovljen bio Bog, aleluja.

Tajna. Bila Ti, Gospode, molimo, ova žrtva, što je posvećujemo svetkujući dragocjeno mučeništvo, na pomirenje, te očistila i naše grijehe i preporučila Ti želje puka Tvoga, po G. n.

Pričesna (Iv. 15, 16). Ja sam vas izabrao od svijeta da idete i da donesete rod i rod vaš da ostane (aleluja).

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, da nam svečanost svetih mučenika Tvojih Prima i Felicijana, što je slavimo nebeskim otajstvima, izmoli milost Tvoga oproštenja, po G. n.

10. VI. Sv. Margareta, kraljica i udovica.

Kao kraljica škotska bila je uzorna majka svoje porodice i svoga naroda, ističući se osobito molitvom i kršćanskom ljubavi. Sveto je umrla 1093.

Misa »Znam«, str. 595., osim:

Molitva. Bože, koji si bl. Margaretu, kraljicu, obdario divnom ljubavi prema siromasima, podaj, da njezinim primjerom i zagovorom Tvoja ljubav u nama postaje sve većom, po G. n.

11. VI. Sv. Barnaba, apostol.

Vjerni pratilac sv. Pavla i neumorni vjerovjesnik među poganima, sv. Barnaba, nosi s pravom nadimak »apostol«, jer je od Duha Svetog bio pozvan na ovo apostolsko djelo. Umro na otoku Cipru.

Ulaz, Prikazanje i **Pričesna** kao 24. II., str. 641.-643.

Molitva. Bože, koji nas razveseljuješ zaslugama i zagovorom bl. Barnabe, apostola, dopusti milostivo, da darom Tvoje milosti postignemo ona dobročinstva od Tebe, što ih po njemu molimo, po G. n.

Čitanje djela Apostolskih (11, 21—26, 13, 1—3). U one dane: velik broj ljudi u Antiohiji povjerova i obrati se Gospodu. Kad dođe vijest o tom do ušiju crkve u Jerusalemu, poslaše Barnabu u Antiohiju. On dođe i vidjevši milost Božju, obradova se, i stade opominjati sve, da iskrenim srcem ustraju u Gospodinu, jer je bio vrli muž i pun Duha svetoga i vjere. I mnogi se narod pridruži Gospodinu. On otputova zatim u Tars da potraži Savla, i kad ga nađe, dovede ga u Antiohiju. I oni se cijelu godinu baviše ondje u crkvi i učiše mnogi narod tako, te se najprije u Antiohiji učenici nazvaše kršćani. U Crkvi, koja je bila u Antiohiji, bijahu proroci i učitelji, a među njima Barnaba i Šimun, koji se zvao Niger i Lucij Cirenac, i

Manahen, koji je bio zajedno odgojen s Herodom četverovlasnikom i Savao. Kad su oni služili Gospodinu i postili, reče Duh sveti: *Odvojite mi Barnabu i Savla na djelo, na koje sam ih pozvao.* Tada postiše, pomolìše se, položiše na njih ruke i otpustiše ih.

Na stepenicama (Ps. 18, 5, 2). Po svoj zemlji ide kazivanje njihovo i riječi njihove do na kraj svijeta. Nebesa kazuju slavu Božju i djela ruku njegovih glasi svod nebeski. Aleluja, aleluja. (Iv. 15, 16). Ja sam vas izabrao od svijeta, da idete i rod donesete i rod vaš da ostane, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (10, 16—22). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: eto, ja vas šaljem kao ovce među vukove. Budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi. A čuvajte se od ljudi; jer će vas predavati sudovima i po svojim zbornicama bičovat će vas i pred upravitelje i kraljeve vodit će vas poradi mene, za svjedočanstvo njima i neznabošcima. A kad vas predadu, ne budite zabrinuti, kako ćete ili što ćete govoriti, jer će vam se dati u onaj čas, što ćete kazati. Jer niste vi, koji govorite, nego Duh Oca vašega, koji govori u vama. A predat će brat brata na smrt i otac dijete i ustat će djeca na roditelje i izručit će ih smrti. I svi će mrziti na vas poradi imena mojega, ali koji ustraje do kraja, taj će se spasti.

Vjerujem.

Tajna. Posveti, Gospode, prikazane darove i zagovorom bl. Barnabe, apostola Tvoga, njima nas očisti od ljage naših grijeha, po G. n.

Popričesna. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, da nama, koje krijepiš svojim tajnama, zagovorom bl. Barnabe, apostola svoga, podaš, da Ti dostojno služimo prijatnim životom, po G. n.

12. VI. **Sv. Ivan Facundo,** priznavalac.

Rođen 1419. u Španiji, blagoslovno je djelovao kao svećenik i redovnički poglavar, naročito pomirujući zavađene. Sveto je umro 1479.

Misa »Pravednikova usta«, osim:

Molitva. Bože, sazdatelju mira i ljubitelju ljubavi, koji si bl. Ivana, priznavaoca svoga, uresio divnim darom da pomiruje zavađene, dopusti njegovim zaslugama i zagovorom, da se utvrđeni u Tvojoj ljubavi nikakvim kušnjama ne odijelimo od Tebe, po G. n.

Spomen sv. Basilida, Cirina, Nabora i Nazarija, mučenika:

Molimo, Gospode, neka nam zasjaju svetkovine svetih Basilida, Cirina, Nabora i Nazarija, mučenika, i neka ono, što im je dala vječna veličina, bude još veće plodom naše pobožnosti, po G. n.

Tajna. Svečano Ti, Gospode, prikazujemo žrtve o svetkovini mučeništva svetih Tvojih Basilida, Cirina, Nabora i Nazarija, vršeći Tvoja divna otajstva, po kojima je postignuta tolika pobjeda, po G. n.

Popričesna. Uvijek svetkujući svečanost svetih mučenika Tvojih Basilida, Cirina, Nabora i Nazarija molimo Te, Gospode, da

bez prestanka osjećamo njihovu **zaštitu**, po G. n.

13. VI. **Sv. Ante Padovanski,** priznavalac.

Rođen 1195. u Lisabonu, glavnom gradu Portugala, pođe Ferdinand u franjevački red, gdje dobije ime Antun. Čeznući za mučeništvom isprosi od poglavara dopuštenje, da ide nevjernicima navješćivati riječ Božju. Prijeđe u Afriku, no tamo teško oboli i morade se vratiti u Evropu. Radi slaba zdravlja odsad su svi smatrali, da im je samo na teret, dok nije jednom prilikom u Forli sve zadivio divnom propovijeđu, koju je na zapovijed poglavara morao držati, premda je sam rekao, da je vještiji pranju kuhinjskoga suđa, nego li propovijedanju. Milošću Božjom postade tada najglasovitiji propovjednik svoga vremena. Umro je u Padovi 1231., a svetim ga je proglasio papa Grgur IX.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Neka veseli Crkvu Tvoju, Bože, zavjetni blagdan bl. Antuna, priznavaoca Tvoga, da bi se vazda štitila duhovnim pomoćima i zavrijedila uživati vječne radosti, po G. n.

Poslanica iz mise »Pravednik«, str. 581.

Na kraju **pjesme na stepenicama,** iza Aleluja:

Ljubi ga Gospod i ukrasi ga, odjećom slave ogrnu ga, aleluja.

Tajna. Nazočna žrtva bila, Gospode, na spasenje puku Tvomu, za koji si se udostojao prikazati sebe Ocu svojemu kao žrtvu živu, koji s istim Ocem živiš . . .

Popričesna. Nahranjeni, Gospode, božanstvenim darovima, molimo, da zaslugama i zagovorom bl. Antuna, priznavaoca Tvoga, oćutimo djelovanje spasonosne žrtve, po G. n.

14. VI. **Sv. Basilije Veliki,** biskup i učitelj sv. Crkve.

Rođen oko 329. živio je kao monah u **pustinji,** a kasnije je kao biskup u Cezareji nastupio kao učitelj i branič katoličke nauke. Sveto je umro **379.** u Cezareji u Kapadociji.

Ulaz, Poslanica i **Pričesna** iz mise »Usred Crkve«, str. **575., 576., 578.**

Molitva pristupna, tajna i **popričesna** iz mise »Odjenuli se«, str. 573., 575.

Na stepenicama. Pravednikova usta govore mudrost i njegov jezik kazuje pravdu. Zakon je Božji u njegovu srcu i njegove noge ne će posrnuti. Aleluja, aleluja. (Ps. 88, 21.) Izabrah Davida, slugu svoga i pomazah ga svetim uljem svojim, aleluja.

† **Slijedi** sv. **Evanđelje po Luci** (14, 26—35), kao u misi »Gospod«, str. 552., ali se na kraju dodaje:

Dobra je sol. Ali ako sol obljutavi, čim će se osoliti? Niti je dobra za zemlju niti za gnoj, zato se baca napolje. Tko ima uši da čuje, neka čuje!

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 88, 25). Pratit će ga moja istina i moja milost i snagom ću moga Imena uzdići njegovu moć.

15. VI. **Sv. Vid, Modesto i Krescencija,** mučenici.

Po pobožnoj legendi odgojila je sv. Vida u kršćanskoj vjeri njegova dojilja Krescencija i njezin muž Modesto. Otac Vidov bijaše poganin i svakako ga htjede prisiliti, da se odreče kršćanstva. Od te ga nakane nije odvratilo ni to, što mu je sin pomolivši se Isusu vratio vid. Tada pobjegoše Vid, Krescencija i Modesto u Italiju, gdje umriješe muče-

ničkom smrću. Legenda pripovijeda, da su Vid i Modesto bili bačeni pred divlju zvjerad u amfiteatru, ali im zvijeri ništa ne naudiše. Po tom baciše sv. Vida u kotao pun vreloga olova i smole.

Ulaz (Ps. 33, 20, 21). Mnoge su nevolje pravednih i od svih ih je izbavio Gospod; Gospod čuva sve kosti njihove, nijedna se od njih ne će slomiti. (Ps. 33, 2.) Blagosiljat ću Gospoda u svako doba, svagda je hvala njegova u ustima mojim. Slava Ocu... Mnoge...

Molitva. Daj Crkvi svojoj, molimo, Gospode, da po zagovoru svetih mučenika Tvojih Vida, Modesta i Krescencije ne misli oholo, nego da napreduje Tebi ugodnom smjernošću, te prezirući zlo u slobodi Tvoje ljubavi izvršuje, što je pravo, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti iz mise »Vapaj«, str. 560.

Na stepenicama (Ps. 149, 5, 1). Neka kliču sveti u slavi, neka se vesele u stanovima svojim. Pjevajte Gospodu pjesmu novu, hvala mu budi u skupštini svetih! Aleluja, aleluja. (Ps. 144, 10, 11.) Blagosiljali Te, Gospode, sveti Tvoji, slavili kraljevstvo Tvoje, aleluja.

† Slijedi sv. Evanđelje po Luci (10, 16-20). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Tko vas sluša, mene sluša: i tko vas prezire, mene prezire. A koji prezire mene, prezire onoga, koji me je poslao. Vratiše se pak sedamdesetorica s veseljem govoreći: Gospode! i đavli nam se pokoravaju u ime tvoje. A on im reče: Viđeh sotonu, gdje pada s neba kao munja. Evo vam dajem vlast, da stajete na zmije, i štipavce, i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam ne će nauditi. Ali se ne radujte za to, što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte, što su imena vaša upisana na nebesima.

Prikazanje (Ps. 67, 36). Divan si, Gospode, u svetištu svojem! Bog Izraelov daje krepost i snagu puku svojemu, blagoslovljen bio Bog!

Tajna. Kao što žrtve, prikazane u čast svetih Tvojih, svjedoče slavu božanske moći, tako nam, Gospode, dobavile i djelovanje Tvoga otkupljenja, po G. n.

Pričesna (Mudr. 3, 1). Duše su pravednika u ruci Božjoj i ne će ih se dotaći muka smrtna. Očima se luđačkim učinilo, da su umrli, a oni su u miru.

Popričesna. Napunjeni, Gospode, milosti ovoga blagdana, molimo, da nam po zagovoru svetih Tvojih mučenika Vida, Modesta i Krescencije okrepa ovog otajstva koristi tijelu i duši, po G. n.

18. VI. **Sv. Efrem,** djakon, priznavalac i učitelj sv. Crkve.

Rođen u Nisibis u Mesopotamiji oko 306. djelovao je kao propovjednik i sveti pjesnik, te je sveto umro 373. u Edesi.

Misa »Usred«, str. 573., osim:

Molitva. Bože, koji si htio Crkvu svoju prosvijetliti divnim znanjem i izvanrednim zaslugama bl. Efrem, priznavaoca Tvoga i učitelja, ponizno Te molimo, da njegovim zagovorom Crkvu svoju neprestanom moću

svojom braniš protiv zasjeda zablude i zloće, po G. n.

Spominju se sv. Marko i Marcelijan, mučenici:

Podaj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji svetkujemo rođeni dan svetih mučenika Tvojih Marka i Marcelijana, njihovim zagovorom budemo oslobođeni od svih zala, koja nam prijete, po G. n.

Tajna. Posveti, Gospode, darove, Tebi namijenjene i zagovorom svetih mučenika Tvojih Marka i Marcelijana, njima ublažen, obrati se k nama, po G. n.

Popričesna. Nasićeni darom spasenja Tvojega ponizno Te molimo, Gospode, da zagovorom svetih mučenika Tvojih Marka i Marcelijana budemo obnovljeni učinkom onoga, čemu se radujemo i što uživamo, po G. n.

19. VI. Sv. **Julijana Falconieri**, djevica.

Rođena 1270. u Firenzi postala je redovnicom i naročito je poštivala presv. olt. sakramenat. Mnogo se trapeći sveto je umrla 1341. u Firenzi.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590.

Molitva. Bože, koji si bl. Julijanu, djevicu svoju, u zadnjoj bolesti udostojao se čudesno okrijepiti dragocjenim Tijelom Sina svoga, dopusti, molimo, da njezinim zaslugama i zagovorom, i mi budemo istim presvetim tijelom u smrtnom boju okrijepljeni i ojačani i da tako dođemo u nebesku domovinu, po istom G. n.

Spominju se sv. Gervazije i Protazije, mučenici, molitvama iz mise »U Gospodu je spas«, str. 565.

20. VI. Sv. **Silverij**, papa i mučenik.

Umro 540. kao prognanik na otoku Palmarija.

Misa »Gospod je sklopio« str. 551., osim:

Čitanje poslanice bl. Jude apostola (17—21). Sjetite se, ljubezni, riječi, koje unaprijed kazaše apostoli Gospoda našega Isusa Krista. Jer su vam govorili, da će u posljednje vrijeme biti podrugljivci, koji će hodati po svojim bezbožnim požudama. Ovo su oni, koji Duha nemaju. A vi, ljubezni, nazivajte se presvetom svojom vjerom moleći se Duhom svetim, sami sebe držite u ljubavi Božjoj čekajući milost Gospoda našega Isusa Krista za život vječni.

21. VI. Sv. **Alojzije Gonzaga**, priznavalac.

Alojzije, sin Ferdinanda Gonzage, krajiškoga grofa kastiljskog i Marte iz Piemonta, kršten je radi bolesti majčine još prije poroda, te se tako rodio prije Bogu nego svijetu (9. III. 1568.). Krsne nevinosti nije nikada okaljao smrtnim grijehom. Još djetetom zavjetovao je Majci Božjoj vječno djevičanstvo. Da izvrši ovaj zavjet mnogo je molio, postio, trapio se, išao oborenih očiju i klonio se ženskoga društva. A Gospod ga je zato obdario milošću potpune nevinosti i čistoće, te ga nikad u njegovu životu nije napastovala nečista misao ni želja. Nakon duge borbe pođe mu za rukom, da se mogao odreći kneževskoga nasljedstva i poći u Družbu Isusovu, gdje je sproveo posljednje godine svoga mladoga i anđeoskoga života. Umro je 1591. u 24. godini svoga vijeka kao mučenik kršćanske ljubavi bližnjega dvoreći kužne bolesnike u Rimu. Benedikto XIII. proglasi ga svetim i postavi kršćanskoj školskoj omladini kao zaštitu i ugled.

Ulaz (Ps. 8, 6). Učinio si ga malo manjim od anđela, slavom si ga i čašću **okrunio.** (Ps. 148, 2.) **Hvalite Boga** svi anđeli **njego-**

vi, hvalite ga sve vojske njegove. Slava Ocu... Učinio...

Molitva. Bože, djelitelju nebeskih darova, koji su u anđeoskom mladiću Alojziju udružio divnu nevinost života s jednakom pokorom, dopusti po njegovim zaslugama i molitvama, da nasljedujemo pokornika, koji ne pođosmo za njim nevinim, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (31, 8—11). Blago čovjeku, koji se nađe bez ljage i koji ne ode za zlatom, niti se pouzda u novac i blago. Tko je taj, da ga hvalimo, jer učini divne stvari u životu svojem; iskušan je u tomu i savršen i bit će mu slava vječna. Mogao je sagriješiti i nije sagriješio, učiniti zlo i nije učinio: zato su utvrđena dobra njegova u Gospodu i milostinje će njegove pripovijedati sav zbor svetih.

Na stepenicama (Ps. 70, 5, 6). Gospode, nado moja od mladosti moje, Tebe se držah od materinjeg krila, već od prve mladosti Ti si branič moj! (Ps. 40, 13.) Radi nevinosti moje čuvaj me i utvrdi me pred licem svojim dovijeka. Aleluja, aleluja. (Ps. 64, 5.) Blago onome, koga Ti odabireš i primaš, da stanuje u dvorima Tvojim, aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (22, 29—40). U ono vrijeme odgovarajući Isus saducejima reče im: Varate se, ne znajući Pisma, ni sile Božje; jer o uskrsnuću niti će se ženiti, niti udavati, nego će biti kao anđeli Božji na nebu. A za uskrsnuće mrtvih niste li čitali, što vam je Bog rekao: »Ja sam Bog Abrahamov i Bog Izakov i Bog Jakobov«. Bog svakako nije Bog mrtvih, nego živih. I čuvši to ljudi, divili se nauci njegovoj. Kad čuše farizeji, da je saduceje prinudio da šute, sabraše se zajedno, i upita ga jedan od njih, zakonik, kušajući ga: Učitelju, koja je najveća zapovijed u zakonu? Reče mu Isus: Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom. Ovo je najveća i prva zapovijed. A druga je ovoj jednaka: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. O ovim dvjema zapovijedima visi sav zakon i proroci.

Prikazanje (Ps. 23, 3, 4). Tko će uzaći na goru Gospodnju? Tko će stati na svetom mjestu njegovu? U koga su nevine ruke i čisto srce!

Tajna. Učini, Gospode, da sjedimo za nebeskom gozbom odjeveni u svadbeno ruho, koje su bogoljubna priprava i nepresušne suze bl. Alojzija ukrasile dragocjenim biserima, po G. n.

Pričesna (Ps. 77, 24, 25). Dao si im kruha s nebesa, čovjek blagova kruh anđeoski.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, da mi, koje si nahranio anđeoskim kruhom, živimo anđeoskim životom i da po primjeru svetog Alojzija, kojega danas štujemo, vazda ustrajemo u zahvalnosti, po G. n.

22. VI. Sv. Paulin, biskup i priznavalac.

Rođen oko 353. u Bordeauxu, kršten je 389. i zaređen za svećenika u Barceloni. Kasnije je postao biskup u Noli i mnogo je djelovao pismom i brigom za siromašne i bolesne. Sveto je umro 431.

Ulaz »Odjenuli se«, str. 573.

Molitva. Bože, koji si onima, što Tebe radi sve na ovom svijetu ostavljaju, obećao, da će dobiti stostruko i život vječni, dopusti milostivo, da slijedeći stope svetog biskupa Paulina uzmognemo prezreti zemaljsko i željeti samo nebesko, koji živiš i kraljuješ.

Čitanje poslanice blaženog Pavla apostola Korinćanima (II, 8, 9—15). Braćo! znate milost Gospodina našega Isusa Krista, da je, premda je bio bogat, poradi vas postao siromašan, da se vi njegovim siromaštvom obogatite. I savjet dajem u tomu, jer to koristi vama, koji ste započeli ne samo činom nego i voljom od prošle godine. A sad dovršite to i djelom, da kao što je bila spremna volja htjeti, tako da bude i izvršiti od toga, što imate. Jer ako tko ima spremnu volju, mio je po onom, što ima, a ne po onomu, što nema. Ali ne tako, da drugima bude polakšica, a vama potreba, nego neka vlada jednakost. U sadašnje vrijeme vaš suvišak neka pomogne njihovoj oskudici, da i njihov suvišak pomogne vašoj oskudici, da bude jednakost; kao što je pisano: »tko je mnogo skupio, nije imao više i tko je malo, nije imao manje«.

Na stepenicama, Prikazanje i **Pričesna** iz mise »Gospod«, str. 571., 572., 573.

Evanđelje iz mise »Pravednik«, str. 581.

Tajna. Daj, Gospode, da po primjeru svetog biskupa Paulina s ovim prinosom oltara združimo žrtvu savršene ljubavi i da nastojeći oko dobročinstava zaslužimo vječno milosrđe, po G. n.

Popričesna. Udijeli nam, Gospode, po ovim svetinjama onaj žar pobožnosti i poniznosti, koji je sveti Tvoj biskup Paulin crpio iz ovog božanskog izvora, te, njegovim zagovorom, izlij na sve, koji Ti se mole, blagostivo bogatstva Tvoje milosti, po G. n.

23. VI. **Navečerje sv. Ivana Krstitelja.**

Ulaz (Lk. 1, 13—15). Ne boj se, Zakarija, jer je uslišana molitva tvoja i tvoja će ti žena Elisabeta roditi sina i nadjeni mu ime Ivan. On će biti velik pred Gospodom i napunit će se Duha svetoga već u utrobi majke svoje i mnogi će se obradovati u rođenju njegovu. (Ps. 20, 2.) Gospode, u Tvojoj se moći raduje kralj i veoma kliče radi spasenja Tvoga. Slava Ocu... Ne boj se...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da obitelj Tvoja polazi putem spasenja i slijedeći opomene bl. Ivana, preteče, sigurna dođe do onoga, koga je prorekao, Gospoda našega, Isusa Krista, Sina Tvoga, koji s Tobom...

Ostale molitve kao na str. 36., 45., 68.

Čitanje Jeremije proroka (1, 4—10). u one dane dođe mi riječ Gospodnja govoreći: Prije nego te sazdah u utrobi, poznah te: i prije nego si izišao iz utrobe, posvetih te, i za proroka narodima postavih te. A ja rekoh: A, a, a, Gospode Bože! evo ne znam govoriti, jer sam dijete. I reče mi Gospod: Nemoj govoriti: Dijete sam; jer ćeš ići, kuda te god pošaljem: i govorit ćeš sve, što ti god naredim. Ne boj se lica njihova, jer sam

ja s tobom, da te izbavim, govori Gospod. I pruživši Gospod ruku svoju dotače se usta mojih; i reče mi Gospod: Eto sam stavio riječi moje u usta tvoja: evo sam te postavio danas pred narodima i nad kraljevstvima, da trijebiš, i obaraš, satireš i raspršavaš, gradiš i sadiš: govori Gospod svemogući.

Na stepenicama (Iv. 1, 6, 7). Poslan bi čovjek od Boga, komu bijaše ime Ivan. Ovaj dođe za svjedočanstvo, da svjedoči za svijetlo i da pripravi Gospodu puk savršeni.

† **Početak sv. Evanđelja po Luci** (1, 5—7). U vrijeme Iruda, kralja Judejskoga, bijaše neki svećenik po imenu Zakarija, od reda Abinija, i žena njegova od kćeri Aronovih, a ime joj je Elizabeta. A bijahu oboje pravedni pred Bogom, živeći u svemu po zapovijedima i uredbama Gospodnjim bez prijekora. I ne imahu djece, zato što Elizabeta bijaše neplodnica, i oboje bijahu odmakli u godinama. I dogodi se, dok je vršio službu svećeničku po redu svojem pred Bogom, kako je svećenički običaj, dopade ga kockom, da uniđe u hram Gospodnji, da prinese kâd. I sve mnoštvo naroda bijaše na dvoru moleći se u vrijeme kađenja. A njemu se prikaza Anđeo Gospodnji, stojeći s desne strane kadionog žrtvenika. A Zakarija vidjevši smuti se, i strah ga spopade. A Anđeo mu reče: Ne boj se, Zakarijo, jer je uslišana molitva tvoja: i žena tvoja Elizabeta rodit će ti sina i nadjeni mu ime Ivan. I bit će tebi radost i veselje, i mnogi će se

s njegova rođenja obradovati. Jer će biti velik pred Gospodom: i ne će piti vina ni opojna pića, i napunit će se Duha Svetoga još od utrobe matere svoje: i mnoge će sinove Izraelove obratiti Gospodu Bogu njihovu. I on će ići naprijed pred njim u duhu i kreposti Ilijinoj: da obrati srca otaca k djeci, a nevjernike k mudrosti pravednikâ, da pripravi Gospodu narod savršen.

Prikazanje (Ps. 8, 6. 7). Slavom si ga i čašću okrunio i postavio si ga nad djelima ruku svojih, Gospode.

Tajna. Posveti, Gospode, prikazane darove i zagovorom nas bl. Ivana Krstitelja očisti njima od svih ljaga naših grijeha, po G. n.

Pričesna (Ps. 20, 6). Velika je slava njegova u spasenju Tvome, slavom i velikom čašću odlikovat ćeš ga, Gospode.

Popričesna. Pratila nas, Gospode, osobita molitva bl. Ivana Krstitelja, koja neka nam isprosi, da nam bude blagim sucem onaj, kojega je prorekao, da će doći, Gospod naš, Isus Krist, Sin Tvoj, koji s Tobom . . .

24. VI. Rođenje sv. Ivana Krstitelja.

U kršćanskoj Crkvi osim rođenja Isusova (25. XII.) i rođenja Marijina (8. IX.) svetkuje se od davnine samo još rođenje sv. Ivana Krstitelja, jer je on rođen (ne začet poput Spasitelja i bl. Djevice) bez ljage istočnoga grijeha, u milosti Božjoj. Ivan je naime po nauci sv. Otaca odriješen od istočnoga grijeha u utrobi majke svoje Elizabete, kad ju pohodi bl. Djevica Marija: »I Marija uđe u kuću Zaharijinu i pozdravi se s Elizabetom. I reče Elizabeta Mariji: blagoslovena ti među ženama i bla-

goslovljen plod utrobe tvoje! I otkud meni ovo, da mati Gospoda mojega dođe k meni? Jer gle, kad dođe glas pozdrava tvojega do ušiju mojih, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj«.

Ulaz (Isai. 49, 1). Od utrobe majke moje prozva me imenom mojim i učini usta moja kao oštar mač; u sjenu ruke svoje sakri me i učini me strijelom izabranom. (Ps. 91, 2.) Dobro je slaviti Gospoda i pjevati imenu Tvomu, Višnji! Slava Ocu... Od utrobe...

Molitva. Bože, koji si nam današnji dan učinio časnim rođenjem bl. Ivana, daj narodima svojim milost duhovnih radosti i upravi duše svih vjernih svojih putem vječnoga spasenja, po G. n.

Čitanje Izaije proroka (49, 1—7). Čujte otoci, i pazite narodi iz daleka: Gospod me pozva od rođenja, od utrobe matere moje spomenuo se imena mojega. I učini usta moja kao oštar mač: sjenom ruke svoje zaštiti me, i učini me strijelom izabranom: i u tulcu svojem sakri me. I reče mi: Sluga si moj ti, Izraele, jer ću se u tebi proslaviti. I sada govori Gospod, koji me je sazdao od rođenja za slugu svojega: Gle postavih te za svijetlo narodima, da budeš spasenje moje do kraja zemlje. Kraljevi će vidjeti i knezovi će ustati, i klanjat će se porad Gospoda i Sveca Izraelova, koji te je odabrao.

Na stepenicama (Jer. 1, 5, 9). Prije, nego te sazdah u utrobi, znadoh te i prije, nego što si izašao iz krila, posvetih te. Pruži Gospod ruku svoju i dotače se ustiju mojih, i reče mi; Aleluja, aleluja. (L. 1.) Ti, dijete, zvat ćeš se prorok Višnjega; *jer ćeš ići pred*

licem Gospodnjim, da pripraviš puteve njegove. Aleluja.

† Slijedi sv. Evanđelje po Luci (1, 57—68). Elizabeti dođe vrijeme da rodi, i *rodi sina.* I čuše susjedi i rođaci njezini, da je Gospod pokazao veliko milosrđe svoje na njoj, i radovahu se s njom. I u osmi dan dođoše da obrežu dijete, i nazivahu ga imenom oca njegova: Zaharija. I odgovarajući mati njegova reče: Nikako, nego *neka mu bude ime Ivan.* I rekoše joj: Nikoga nema u rodbini tvojoj, da mu je tako ime. I namigivahu ocu njegovu, kako bi on htio da mu nadjenu ime. I zaiskavši daščicu napisa govoreći: *Ivan mu je ime.* I začudiše se svi. I odmah mu se otvoriše usta i jezik njegov, i govoraše hvaleći Boga. I uđe strah u sve susjede njihove, i po svim gorama judejskim razglasi se sav ovaj događaj. I svi, koji čuše, metnuše u srce svoje govoreći: šta misliš, šta će biti ovo dijete? Jer ruka Gospodnja bješe s njim. I Zakarija, otac njegov, napuni se Duha Svetoga i proreče govoreći: Blagosloven Gospod Bog Izraelov, jer pohodi i otkupi narod svoj!

Prikazanje (Ps. 91). Pravednik cvate kao paoma i kao cedar, koji je na Libanu, umnožit će se.

Tajna. Napunjamo, Gospode, Tvoje žrtvenike darovima dužnom čašću slaveći rođenje onoga, koji je i prorekao, da će doći Spasitelj svijeta i pokazao nazočna, Gospoda našega, Isusa Krista, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga...

Pričesna (Lk. 1). Ti dijete, *zvat ćeš se prorok Višnjega; jer ćeš ići pred licem Gospodnjim,* da pripraviš putove njegove.

Popričesna. Primila Crkva Tvoja, Gospode Bože, *radost od rođenja* Sv. Ivana Krstitelja, po kome spozna začetnika svoga *preporođenja,* Gospoda našega, Isusa Krista, Sina Tvoga, koji s Tobom živi i kraljuje...

25. VI. **Sv. Vilim,** opat.

Rođen 1085. u Vercelli, odrekao se velike baštine i pošao u pustinju, gdje je osnovao pustinjake po pravilu sv. Benedikta. Sveto je umro 1142.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si našoj slabosti, da nam olakšaš put spasenja, u svetima svojim dao primjer i pomoć, podaj, da tako poštujemo zasluge bl. Vilima, opata, te nas on prati svojim zagovorom, a mi slijedimo stope njegove, po G. n.

26. VI. **Sv. Ivan i Pavao,** mučenici.

Braća Ivan i Pavao nisu se htjeli odreći Krista pa su mučeni u Rimu za Julijana Apostate 362. U Rimu je zbor u njihovoj crkvi u petak iza pepelnice.

Ulaz (Ps. 33, 20, 21). Mnoge su nevolje pravednika, ali ih od svih izbavlja Gospod; čuva Gospod sve kosti njihove, nijedna se od njih ne će slomiti. (Ps. 33, 2.) Blagosiljam Gospoda u svako doba, hvala je njegova svagda u ustima mojim. Slava Ocu... Mnoge...

Molitva. Molimo, svemogući Bože, da uživamo dvojaku radost današnje svetkovine, kojom slavimo blažene Ivana i Pavla, što ih je ista vjera i mučeništvo doista učinilo pravom braćom, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (Crkv. 44, 10-15). Ovo su milostivi ljudi, kojih dobra dijela nijesu pala u zaborav. Dobra njihova ostaju u potomstvu njihovu: njihovi su unuci sveto nasljedstvo: i njihovo potomstvo drži se tvrdo zavjeta: radi njih ostaju na vijeke sinovi njihovi: rod njihov i slava njihova ne će izginuti. Njihova su tjelesa pokopana i počivaju u miru, a ime njihovo živi od koljena do koljena. Njihovu mudrost neka slave narodi, a hvalu njihovu neka Crkva razglašuje.

Na stepenicama (Ps. 132, 1, 2). Evo, kako je dobro i kako je lijepo, kad braća stanuju zajedno, kao pomast na glavi, što se stače na bradu Aronovu. Aleluja, aleluja. To je pravo bratstvo, koje je pobijedilo opačine svijeta, slijedilo Krista i zadobilo prejasno kraljevstvo nebesko, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (12, 1-8). U ono vrijeme: Reče Isus učenicima svojim: Čuvajte se kvasca farizejskoga, koji je licumjerje. A ništa nije sakriveno, što se ne će otkriti: ni tajno, što se ne će doznati. Jer što ste u mraku rekli, reći će se na svijetlosti: i što ste na uho šaptali u sobama, propovijedat će se na krovovima. Ali velim vama, prijateljima mojim: Ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a po tom ne mogu ništa više učiniti. Nego ću vam pokazati, koga da se bojite: bojte se onoga, koji pošto ubije,

ima vlast baciti u pakao. Da, velim vam: ovoga se bojte. Ne prodaje li se pet vrabaca za dva novčića? I nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. A u vas su i vlasi na glavi svi izbrojeni. Nemojte se dakle bojati: vi vrijedite više od mnogo vrabaca. Nego vam velim: Koji god prizna mene pred ljudima, i Sin čovječji priznat će njega pred anđelima Božjim.

Prikazanje (Ps. 5, 12, 13).Dičit će se Tobom svi, koji ljube ime Tvoje, jer Ti blagosivaš pravednika i zaklanjaš nas milošću svojom kao štitom, Gospode.

Tajna. Primi blagostiv, Gospode, žrtve, što su Ti prinesene radi zasluga svetih mučenika Tvojih Ivana i Pavla i podaj, da nam uskoriste za vječnu pomoć, po G. n.

Pričesna (Mudr. 3, 4). Ako su pred ljudima patili, Gospod ih je kušao, kušao ih je kao zlato u vatri i primio ih je kao žrtve paljenice.

Popričesna. Primivši nebeska otajstva o svetkovini svetih mučenika Tvojih Ivana i Pavla, molimo Te, Gospode, da dostignemo vječnom radošću ono, što sada ovršujemo, po **G. n.**

28. VI. **Sv. Irenej,** biskup i mučenik.

Učenik sv. Polikarpa i savjetnik pape Viktora I. mnogo je pisao u obranu katoličke vjere i umro mučeničkom smrću kao biskup u Lyonu 202.

Ulaz (Mal. 2, 6). Zakon je istine bio u ustima **njegovim i neistine nema** u riječima njegovim; **živio je u miru sa mnom i** mnoge je obratio od opačine. (Ps. 119, 7.) Među onima, koji mrze na mir, ja sam bio miroljubiv, kad im progovorim, navaljuju na me ni za što. Slava Ocu... Zakon...

Molitva. Bože, koji si bl. Ireneju, mučeniku svome i biskupu, dao da i pravom naukom pobija krivovjerje i mir Crkve da uspješno učvrsti, podaj, molimo, puku svome stalnost u svetoj vjeri i našim vremenima udijeli svoj mir, po G. n.

Spomen osmine sv. Ivana Krstitelja, str. 722. I navečerja sv. apostola Petra i Pavla, str. 729.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Timoteju (II, 3, 14, 17; 4, 1—1). Predragi! stoj u onomu, što si naučio, i što ti je povjereno, znajući, od kojih si naučio; i jer iz djetinjstva znaš Sveta Pisma, koja te mogu učiniti mudrim na spasenje po vjeri, koja je u Isusu Kristu. Sve je Pismo Bogom nadahnuto i korisno za učenje, za dokazivanje, za popravljanje, za odgoju u pravdi, da bude savršen čovjek Božji, spreman za svako dobro djelo. Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom, koji će suditi žive i mrtve, i dolaskom njegovim i kraljevstvom njegovim. Propovijedaj riječ, nastoj u zgodno vrijeme, i u nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli, učeći sa svom strpljivošću; jer će biti vrijeme, kad zdrave nauke ne će primati, nego će si po svojim požudama nakupiti učitelje, jer ih uši svrbe. I odvratit će uši od istine, a okrenut će se bajkama. A ti budi trijezan

u svemu, trpi zlo, učini djelo evanđelista, službu svoju izvrši potpuno.

Na stepenicama (Ps. 121, 8). Radi braće svoje i prijatelja svojih velim: mir tebi. (Ps. 36, 37.) Čuvaj nevinost i pazi na poštenje, jer će samo pokoljenje miroljubivih ostati. Aleluja, aleluja. (Eccl. 6, 35.) Prebivaj u društvu razboritih staraca i od srca se pridruži njihovoj mudrosti, da uzmogneš čuti sve, što govore o Bogu, aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (10, 28—33). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Ne bojte se onih, koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti, nego se više bojte onoga, koji može dušu i tijelo pogubiti u paklu. Ne prodaju li se dva vrapca za novčić? pa ni jedan od njih ne će pasti na zemlju bez Oca vašega. A vama je i sva kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle! vi ste daleko vrijedniji od mnogo vrabaca. Kojigod dakle prizna mene pred ljudima, priznat ću i ja njega pred Ocem svojim, koji je na nebesima. A koji god zataji mene pred ljudima, zatajit ću i ja njega pred Ocem svojim, koji je na nebesima.

Prikazanje (Eccl. 24, 44). Moja nauka svijetli kao jutarnje rumenilo i ja je naviještam u daljine.

Tajna. Bože, koji ne dopuštaš, da ikakav strah pritište Tvoj vjerni puk, dostoj se primiti molitve i žrtve puka, koji je Tebi posvećen, da mir, što ga Ti u svojoj blagosti daješ, kršćanske zemlje učini sigurnima od svakog neprijatelja, po G. n.

Pričesna (Eccl. 24, 47). Vidite, da nisam za se radio, nego za sve, koji traže istinu.

Popričesna. Bože, početniče i ljubitelju mira, kojega poznavati znači živjeti, a služiti mu, znači kraljevati, štiti one, koji se utječu Tebi, od svih navala, da se mi, koji se uzdamo u Tvoju obranu, zagovorom bl. Ireneja, mučenika Tvoga i biskupa, ne bojimo nikakvog neprijateljskog oružja, po G. n.

Posljednje evanđelje od navečerja sv. Petra i Pavla, str. 730.

28. VI. **Navečerje sv. apostola Petra i Pavla.**

Ulaz (Iv. 21, 18, 19). Reče Gospod Petru: kad si bio mlađi, opasivao si se i hodio, kud si htio, a kad ostariš, raširit ćeš ruke svoje i drugi će te opasivati i odvesti, kuda ti ne ćeš. A ovo reče pokazujući, kakvom će smrću proslaviti Boga. (Ps. 18, 1.) Nebesa pripovijedaju slavu Božju i svod nebeski djela ruku njegovih. Slava Ocu... Reče...

Ne moli se »Slava«.

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, i ne dopusti, da nas ikakve smetnje potresaju, jer si nas učvrstio u priznanju apostolske pećine, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36., 45., 68.

Čitanje djela apostolskih (3, 1—10). U one su dane Petar i Ivan ušli u hram na molitvu oko devete ure. I nekoga su čovjeka, koji bijaše hrom od rođenja svoga, nosili i stavljali svaki dan pred vrata hramska, koja se zovu krasna, da prosi milostinje od

onih, koji ulaze u hram. Kad je vidio Petra i Ivana, gdje hoće da uđu u hram, stade prositi od njih milostinju. A Petar, uprijevši oči u njega s Ivanom, reče: Pogledaj na nas! Dok je gledao na njih, nadajući se, da će od njih što dobiti, reče Petar: Srebra i zlata nema u mene; nego što imam, ovo ti dajem: U ime Isusa Krista Nazarećanina ustani i hodi. I uzevši ga za desnicu podiže ga; i odmah se utvrdiše stopala njegova i gležnji. I skoči, ustade, te stade hodati, i uđe s njima u hram idući i skačući i hvaleći Boga. I vidje ga sav narod gdje ide i hvali Boga. A znali su, da je to onaj, što je zaradi milostinje sjedio kod krasnih vrata hramskih i napuniše se čuda i udivljenja za ovo, što mu se dogodilo.

Na stepenicama (Ps. 18, 5, 2). Po svoj je zemlji izišao njihov glas i riječi njihove do krajeva zemlje. Nebesa navješćuju slavu Božju i svod nebeski djela ruku njegovih.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu** (21, 15—19). U ono vrijeme reče Isus Simonu Petru: Simone Ivanov, ljubiš li me više od ovih? Reče mu: Doista, Gospode, ti znaš, da te ljubim. Reče mu: Pasi jaganjce moje! Reče mu opet: Simone Ivanov, ljubiš li me? Reče mu: Doista, Gospode, ti znaš, da te ljubim. Reče mu: Pasi jaganjce moje! Reče mu treći put: Simone Ivanov, ljubiš li me? Rastuži se Petar, što mu treći put reče, ljubiš li me? I reče mu: Gospode, ti sve znaš; ti znaš, da te ljubim. Reče mu: Pasi ovce moje! Uistinu, uistinu ti govorim: Kad

si bio mlađi, opasivao si se sam, i hodio si, kuda si htio, a kad ostariš, širit ćeš ruke svoje, i drugi će te opasivati i voditi, kuda ti ne ćeš. A ovo reče označujući, kojom će smrću proslaviti Boga.

Prikazanje (Ps. 138, 17). Veoma častim prijatelje Tvoje, Bože, veoma se utvrdilo kneževstvo njihovo.

Tajna. Molimo, Gospode, posveti zagovorom svojih svetih apostola dar, što Ti ga prinosi puk Tvoj, a nas očisti od ljage naših grijeha, po G. n.

Pričesna (Iv. 21, 15, 17). Simone, sine Ivanov, ljubiš li me više od ovih? Gospode, Ti znaš sve, Ti znaš, Gospode, da Te ljubim!

Popričesna. Čuvaj, Gospode, zagovorom svetih apostola Tvojih, od svih protivština one, koje si nahranio nebeskom hranom, po G. n.

29. VI. **Blagdan sv. apostola Petra i Pavla.**

Po svemu kršćanskom svijetu slavi se od najstarijih vremena uspomena prvaka apostolskih na dan njihove mučeničke smrti u Rimu 67. god. po Kristovu rođenju.

Nad smrtnim ostacima siromašnoga i malouкoga ribara iz Galileje diže se veličanstvena grobnica, kakove nema ni jedan moćnik ovoga svijeta: crkva sv. Petra. A nad grobom se progonjenoga Pavla diže divna bazilika — po veličini druga crkva na svijetu.

Prisegnimo danas ponovno odanost, poslušnost i vjernost živomu nasljedniku sv. Petra i namjesniku Isusovu na zemlji, sv. Ocu Papi.

Ulaz (Dj. Ap. 12, 11). Sad zaista znadem, da je Gospod poslao anđela svojega, te me

izbavio iz ruke Herodove i od svega čekanja naroda židovskoga. (Ps. 138, 1, 2.) Gospode, Ti si me iskušao i spoznao; ti poznaš sjedanje moje i ustajanje moje. Slava Ocu... Sad zaista...

Molitva. Bože, koji si današnji dan posvetio mučeništvom svojih apostola Petra i Pavla, daj Crkvi svojoj, da u svemu slijedi zapovijed onih, od kojih je primila početak vjerovanja, po Gospodu.

Čitanje djela Apostolskih (12, 1—11). U ono vrijeme podiže Herod kralj ruke, da muči neke od Crkve. I pogubi Jakoba, brata Ivanova, mačem. A vidjevši, da je to milo Židovima, nastavi, da uhvati i Petra. A bijahu dani beskvasnih hljebova. Njega dakle uhvati, baci u tamnicu i predade ga četvorim stražama, svaka od četiri vojnika, da ga čuvaju, namjeravajući da ga po pashi izvede pred narod. Tako su dakle Petra čuvali u tamnici, ali Crkva se gorljivo molila za njega Bogu. Petar je spavao onu noć, prije nego ga je namjeravao Herod izvesti, među dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari su pred vratima čuvali tamnicu. I eto, anđeo Gospodnji pristupi i svjetlost obasja sobu, i kucnuvši Petra u rebra probudi ga govoreći: »Opaši se i obuj obuću svoju!« I učini tako. I reče mu: »Obuci haljinu svoju i hajde za mnom!« I izišavši išao je za njim i nije znao, da je to istina, što je učinio anđeo, nego je mislio, da vidi viđenje. A kad prođoše prvu i drugu stražu, dođoše k željeznim vratima, koja

vode u grad. Ona im se sama otvoriše. I izišavši prođoše jednu ulicu i odmah odstupi anđeo od njega. Tada dođe Petar k sebi i reče: »Sad zaista znadem, da je Gospod poslao anđela svoga, te me izbavio iz ruke Herodove i od svega čekanja naroda židovskoga«.

Na stepenicama (Ps. 44, 17, 18). Postavit ćeš ih knezovima po svoj zemlji, sjećat će se imena Tvoga, Gospode! Mjesto otaca bit će sinovi Tvoji, zato će Te narodi slaviti. Aleluja, aleluja. (Mt. 16, 18.) Ti si Petar i na toj ću stijeni sagraditi Crkvu svoju, Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (16, 13—19). U ono vrijeme dođe Isus u krajeve Cezareje Filipove i zapita svoje učenike: »Za koga drže ljudi Sina Čovječjega?« Oni odgovoriše: »Jedni za Ivana Krstitelja, drugi za Iliju, opet drugi za Jeremiju ili za kojega od proroka«. Reče im Isus: »A za koga me vi držite?« Odgovori Šimun Petar: »Ti si Krist, Sin Boga živoga«. Odgovori mu Isus: Blago tebi Šimune, sine Jonin! Jer tijelo i krv nisu to tebi objavili, nego Otac moj, koji je na nebesima. I ja tebi kažem: Ti si Petar i na toj ću stijeni sagraditi Crkvu svoju i vrata je paklena ne će nadvladati. I tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga. Pa štogod svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebesima; i štogod razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 44, 17, 18). Postavit ću ih knezovima po svoj zemlji, sjećat će se imena Tvoga, Gospode, od pokoljenja do pokoljenja.

Tajna. Žrtve, Gospode, koje prinosimo, da ih posvetimo imenu Tvojemu, neka prati molitva svetih apostola, koja neka nas i od grijeha očisti i brani, po Gospodu.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Mt. 16, 18). Ti si Petar, i na toj ću stijeni sagraditi Crkvu svoju.

Popričesna. Po zagovoru svetih apostola čuvaj, Gospode, od svake protivnosti one, koje si nahranio nebeskom hranom.

30. VI. Spomen sv. Pavla apostola.

Ulaz kao na str. 614.

Molitva. Bože, koji si mnoge narode poučio propovijedanjem blaženoga Pavla apostola, podaj, molimo Te, da nas kod Tebe zagovara onaj, kojega rođeni dan slavimo, po Gospodu.

Spomen sv. Petra apostola:

Bože, koji si blaženomu Petru, apostolu svome, kao ključeve kraljevstva nebeskoga i vrhovnu vlast vezati i razriješiti, podaj, da se po njegovu zagovoru izbavimo od naših grijeha.

Spomen osmine sv. Ivana, kao na str. 722.

Čitanje poslanice blaženoga Pavla apostola Galaćanima (1, 11—20). Braćo! Dajem vam na znanje, da evanđelje, koje sam ja propovijedao, nije po čovjeku. Jer ga ne primih od čovjeka, niti naučih, nego objavom Isusa Krista. Jer čuli ste za moje vladanje nekad u židovstvu, da sam odviše progonio Crkvu Božju i pustošio je. I napredovao sam u židovstvu većma od mnogih vršnjaka svojih u narodu svome, te sam osobito revnovao za predaje otaca svojih. A kad se svidjelo Bogu, koji me odabra od utrobe majke moje i pozva milošću svojom, da objavi Sina svoga u meni, da ga propovijedam među poganima, odmah se ne povjerih tijelu i krvi, niti pođoh u Jeruzalem k starijim apostolima od sebe, nego odoh u Arabiju i opet se vratih u Damask. Zatim poslije tri godine pođoh u Jeruzalem da vidim Petra i ostadoh u njega petnaest dana. Ali drugoga od apostola ne vidjeh, osim Jakoba, brata Gospodnjega. A što vam pišem, evo pred Bogom, da ne lažem.

Na stepenicama (Gal. 2, 8). Onaj, koji pomože Petru u apostolstvu, pomože i meni među poganima, i upoznaše milost Božju, koja je meni dana. (I. Kor. 15, 10.) Milost Božja nije bila bez ploda u meni, nego milost njegova uvijek je sa mnom. Aleluja, aleluja. Sveti Pavle apostole, propovjedniče istine, i učitelju naroda, zagovaraj nas! Aleluja.

† Slijedi sveto Evanđelje po Mateju (10, 16-22). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Eto, ja vas šaljem kao ovce među vukove. Budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi. A čuvajte se ljudi, jer će vas predavati sudovima i po svojim

zbornicama bičevat će vas, i pred upravitelje i kraljeve vodit će vas poradi mene, za svjedočanstvo njima i neznabošcima. A kad vas predadu, ne budite zabrinuti, kako ćete ili što ćete govoriti, jer će vam se dati u onaj čas, što ćete kazati. Jer niste vi, koji govorite, nego Duh Sveti Oca vašega, koji govori u vama. A predat će brat brata na smrt i otac dijete, i ustat će djeca na roditelje i izručit će ih smrti. I svi će mrziti na vas poradi imena mojega, ali koji ustraje do kraja, taj će se spasti.

Vjerujem.

Prikazanje. Prijatelje tvoje vrlo štujem, Bože, utvrđeno je kneževstvo njihovo.

Tajna. Posveti, Gospode, molitvama apostola svoga Pavla dare puka svoga, da ono, što Ti je ugodno, jer si to sam ustanovio, bude Tebi još ugodnije poradi zagovora njegova, po Gospodu.

Spomen sv. Petra apostola:

Molimo Te, Gospode, da molitva blaženoga Petra apostola preporuči prošnje i žrtve Crkve Tvoje i ono, čime častimo njegovu slavu, neka nama donese oproštenje, po Gospodu.

Spomen sv. Ivana, kao na str. 723.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Mt. 19, 28, 29). Zaista vam kažem, da ćete vi, koji ste sve ostavili i koji ste pošli za mnom, primiti stoput onoliko i baštinit ćete život vječni.

Popričesna. Primivši, Gospode, svetotajstva, molimo Te zagovorom blaženoga Pavla apostola, da nama bude za lijek, što smo slavili njemu na slavu, po Gospodu.

Spomen sv. Petra apostola:

Neka nas obraduje, Gospode, žrtvovani dar, pa kao što veličamo čudesa Tvoja u Tvom apostolu Petru, tako nam po njemu podaj obilje Tvoga oproštenja.

Spomen sv. Ivana, kao na str. 724.

1. VII. Blagdan dragocjene krvi G. N. I. K.

Dođite, poklonimo se Gospodu Isukrstu, Sinu Boga živoga, koji nas je spasio krvlju svojom!

Ulaz (Otkr. 5, 9, 10). Otkupio si nas, Gospode, krvlju svojom, od svakoga plemena i jezika i puka i naroda i učinio si nas Bogu našemu kraljevstvo. (Ps. 88, 2.) Uvijek ću pjevati milosti Gospodnje, od pokoljenja do pokoljenja javljat ću istinu Tvoju ustima svojim. Slava Ocu... Otkupio...

Molitva. Svemogući vječni Bože, koji si jedinorođenoga Sina svoga, Isusa Krista, odredio za Spasitelja svijeta i njegovom si krvlju htio da budeš izmiren, podaj, molimo, da otkupninu našega spasenja svečanim štovanjem tako častimo i da nas njezina moć tako štiti od zala ovoga života, da uzmognemo uživati njezin vječni plod na nebu, po istom G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Židovima (9, 11—15). Braćo! Krist došavši kao veliki svećenik dobara, koja će doći, kroz veći i savršeniji šator, koji nije od ovoga stvorenja, niti kroz krv jareću ili teleću, nego kroz *svoju krv uđe jednom u*

svetinju i nađe vječni otkup; jer ako krv jaraca i bikova i pepeo juničin poškropivši nečiste osvećuje na čistoću tjelesnu; a kamo li ne će *krv Krista, koji po Duhu Svetom sebe prinese neokaljana Bogu,* očistiti savjest našu od mrtvih djela, da služimo Bogu živome? I zato je novomu zavjetu posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupaka u prvome zavjetu, pozvani u Kristu Isusu, Gospodu našem, prime obećanje vječnog nasljedstva.

Na stepenicama (I. Iv. 5). Ovo je, *koji dođe vodom i krvlju, Isus Krist,* ne samo vodom, nego vodom i krvlju. Tri su, što svjedoče na nebu: Otac, Sin i Duh Sveti; i ova su tri jedno. I tri su, što svjedoče na zemlji: Duh, voda i krv; i ovo je troje jedno. Aleluja, aleluja. Kad primamo svjedočanstvo čovječje, svjedočanstvo je Božje veće. Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu** (19, 30—35). A kad primi Isus ocat reče: Svršeno je. I preklonivši glavu predade duh. A budući da bješe petak, pa da ne bi tijela ostala na križu u subotu (jer bijaše veliki dan ona subota), Židovi moliše Pilata, da im prebiju koljena, pa da ih skinu. Onda dođoše vojnici, i prvome dakle prebiše koljena i drugome, raspetome s njim. A došavši do Isusa, kad ga vidješe, da je već umro, ne prebiše mu koljena, nego jedan od vojnika otvori mu rebra kopljem, i odmah *iziđe krv i voda.* I onaj, što vidje, posvjedoči, i svjedočanstvo je njegovo istinito.

Vjerujem.

Prikazanje (I. Kor. 10, 16). Kalež blagoslova, koji blagosiljamo, nije li zajednica krvi Kristove? I kruh, koji lomimo, nije li zajednica tijela Kristova?

Tajna. Po ovim božanskim tajnama, molimo Te, Gospode, da pristupimo k posredniku Novog Zavjeta, Isusu, i da obnovimo na Tvojim žrtvenicima, Gospode nad vojskama, krv prolivenu, koja jače govori nego krv Abelova, po istom G. n.

Tajna. Neka nas prinesena žrtva, Gospode, *radi zasluga muke tvoga jedinorođenoga Sina* vazda oživljuje i štiti, koji s Tobom . . .

Predslovlje IV. str. 48.

Pričesna (Hebr. 9, 28). Krist se jednom žrtvovao da uništi grijehe mnogih, a drugi će se put javiti bez grijeha na spasenje onima, koji ga iščekuju.

Popričesna. Sa svetog smo stola, Gospode, u radosti crpli vode iz vrela Spasiteljevih: molimo, da nam njegova krv bude vrelom vode, koja teče u život vječni, koji s Tobom živi i kraljuje . . .

2. VII. **Pohođenje Bl. Dj. Marije.**

Ulaz. Zdravo, sveta Majko, koja si rodila Kralja, što od vijeka upravlja nebom i zemljom! (Ps. 44, 2). Iz mog srca izvire divna pjesma: namjenjujem djela svoja Kralju! Slava Ocu . . . Zdravo . . .

Molitva. Molimo Te, Gospode, udijeli slugama svojim dar nebeske milosti, da nama,

kojima je *porod bl. Djevice bio početak spasenja,* zavjetni blagdan pohoda njezina podade porast mira. Po Gospodu...

Spomen sv. mučenika Procesa i Martinijana:

Bože, koji nas opkoljuješ i štitiš slavnim mučeništvom svetih mučenika svojih Procesa i Martinijana, daj, da njihovim nasljedovanjem uznapredujemo i da zavrijedimo njihov zagovor, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (2, 8—14). Evo ga, ide skačući preko gora, poskakujući preko humova. Dragi[1] je moj kao srna ili kao jelenče; evo ga, stoji iza zida našega, gleda kroz prozor, viri kroz rešetku. Evo, dragi moj mi govori: Ustani, pohitaj, prijateljice moja[2], golubice moja, ljepotice moja, i hodi; jer zima već prođe, dažd minu i otide; cvijeće se ukaza u zemlji našoj; vrijeme rezanja dođe, glas grličin čuje se u zemlji našoj; smokva je pustila zametke svoje, vinogradi ucvali mirišu. Ustani, prijateljice moja, ljepotice moja, i hodi! Golubice moja u rasjelinama kamenim, u šupljini zidnoj, pokaži mi lice svoje, neka zvoni glas tvoj u ušima mojim; jer je glas tvoj sladak, i lice tvoje krasno.

Na stepenicama. Blagoslovena si i časna, Djevo Marijo, koja se bez povrede čistoće nađe mati Spasiteljeva. Bogorodice Djevo, u tvojoj se, postavši čovjek, zatvori utrobi,

1 Dragi je Isus, zaručnik Crkve i svake duše, osobito Marijine duše, koja je bila puna milosti.

2 Duša urešena milošću posvetnom po neki je način s Bogom zaručena.

koga sav svijet ne obuhvata. Aleluja, aleluja. Blažena si, sveta Djevice Marijo, i predostojna svake hvale, jer se iz tebe rodi sunce pravde, Krist, Bog naš. Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Luci** (1, 39-47). U ono vrijeme ustavši Marija otide žurno u gore u grad Judin. I uđe u kuću Zaharijinu, i pozdravi Elizabetu. I kad Elizabeta ču pozdrav Marijin, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i napuni se Elizabeta Duha Svetoga i reče: *Blagoslovena ti među ženama, i blagosloven plod utrobe tvoje! I otkud meni ovo, da dođe mati Gospoda mojega k meni?* Jer gle, kad dođe glas pozdrava tvojega u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj. I blago tebi, koja vjerova; jer će se izvršiti, što ti kaza Gospod. I reče Marija: Veliča duša moja Gospoda i obradova se duh moj u Bogu, spasitelju mojemu!

Vjerujem.

Prikazanje. Blagoslovljena si, Djevo Marijo, koja si nosila Stvoritelja svega; porodila si onoga, koji te je stvorio i dovijeka ostaješ djevicom!

Tajna. Priteklo nam, Gospode, čovječanstvo Tvoga Jedinca, koji rodivši se od Djevice nije umanjio majčine netaknutosti, nego je posvetio, te nas o slavi njezina pohoda izbavio iz naših nečistoća, a prinos naš Tebi učinio prijatnim Isus Krist, Gospod naš, koji s Tobom...

Spomen sv. mučenika Procesa i Martinijana:

Primi, Gospode, molitve i darove, za koje molimo, da budu dostojni lica Tvoga, pa zato neka nas pomognu molitve svetih Tvojih, po G. n.

Predslovlje XI., str. 51. (pohođenju).

Pričesna. Blažena utroba Marije Djevice, koja je nosila Sina vječnoga Oca.

Popričesna. Primismo, Gospode, zavjetne tajne godišnje svetkovine; podaj, molimo Ti se, da nam i za vremenski život dadu lijekove i za budući. Po Gospodu...

Spomen sv. mučenika Procesa i Martinijana:

Napunjeni žrtvom svetoga tijela i dragocjene krvi molimo Te, Gospode, Bože naš, da sigurnim izbavljenjem obuhvatimo, što pobožno vršimo, po istom G. n.

3. VII. **Sv. Leo II.**, papa i priznavalac.

Vladao je samo dvije godine i sveto umro 683. u Rimu.

Misa »Odjenuli se«, str. 573., osim:

Molitva. Bože, koji si bl. Leona, papu, zaslugama izjednačio sa svetima Tvojim, dopusti milostivo, da mi, koji svetkujemo blagdan njegova spomena, nasljedujemo i primjer njegova života, po G. n.

Spomen osmine sv. apostola Petra i Pavla, str. 732., 734.

Evanđelje iz mise »Gospod«, str. 572.

Vjerujem.

Tajna. Podaj nam, molimo, Gospode, da nam zagovorom bl. Leona bude od koristi ovaj prinos, kojega si žrtvovanjem htio da se otpuste grijesi cijeloga svijeta, po G. n.

Popričesna. Bože, koji si duši službenika svoga Leona udijelio nagradu vječnoga života, dopusti milostivo, da se mi, koje pritište teret naših grijeha, njegovim zagovorom kod Tebe pridignemo, po G. n.

4. VII. **U osmini sv. apostola Petra i Pavla.**

Ulaz (Ps. 138, 17). Veoma štujem prijatelje Tvoje, Bože, veoma se utvrdilo kneževstvo njihovo. (Ps. 138, 1.) Gospode, Ti me kušaš i poznaješ, Ti znaš kad sjedim i kad ustajem. Slava Ocu... Veoma...

Molitva kao na dan sv. Petra i Pavla, str. 732.

Ostale molitve kao na str. 36., 45., 68.

Na stepenicama (Ps. 44, 17). Postavit ćeš ih knezovima po svoj zemlji, sjećat će se imena Tvoga, Gospode! Mjesto otaca bit će sinovi Tvoji, zato će Te narodi slaviti, aleluja, aleluja. (Lk. 22, 32.) Ja sam za tebe molio, Petre, da vjera tvoja ne oslabi, i ti obrativši se utvrdi braću svoju! Aleluja.

Čitanje Djela Apostolskih, kao na str. 448.

Evanđelje iz mise »Pravednikova usta«, str. 583.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 18, 5). Po svoj je zemlji izišao njihov glas i po svemu svijetu riječi njihove.

Tajna kao na blagdan sv. Petra i Pavla, str. 734.

Pričesna (Mt. 19, 28). Vi, koji ste slijedili mene, sjedit ćete na prijestolima sudeći dvanaest plemena Izraelovih.

Popričesna kao na blagdan sv. Petra i Pavla, str. 734.

5. VII. Sv. Antun Marija Zakarija, priznavalac.

Rođen 1502. u Cremoni bio je najprije liječnik, zatim je postao svećenik i osnovao je više crkvenih redova. Uveo je četrdesetsatno klanjanje presv. olt. sakramentu. Sveto umro 1539. u Cremoni.

Ulaz (I. Kor. 2, 4). Riječ moja i propovijedanje ne bijaše u uvjerljivim mudrim riječima, nego u dokazivanju duha i sile. (Ps. 110, 1.) Slavit ću Te, Gospode, iz svega srca svoga, u vijeću i zboru pravednih. Slava Ocu... Riječ...

Molitva. Daj, Gospode Bože, da u duhu svetog apostola Pavla budemo poučeni poznavanjem Isusa Krista, koje nadilazi svako drugo znanje, i kojim je divno obogaćen bl. Antun Marija okupio u Crkvi nove družke klerika i djevica, po istom G. n.

Spomen osmine sv. apostola Petra i Pavla, kao na str. 732., 734.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Timoteju (I. 4, 8—16). Pobožnost je korisna za sve, imajući obećanje života sadašnjega i budućega. Istinita je riječ i dostojna, da bude potpuno primljena. Jer zato se trudimo i grde nas, jer se uzdamo u Boga živoga, koji je spasitelj svim ljudima, a osobito vjernicima. Zapovijedaj ovo i uči. Nitko neka ne prezre tvoju *mladost;* nego budi izgled vjernicima: u riječi, u vladanju, u ljubavi, u vjeri, u čistoći. Dok dođem, pazi na čitanje, nagovaranje, učenje. Ne zanemari dar, koji je u tebi, koji ti je dan po proroštvima polaganjem ruku svećeničkih. Za to se brini, u ovomu stoj, da tvoj napredak bude očit svima. Pazi na sebe i nauku, stoj u tomu; jer ovo čineći spasit ćeš i samoga sebe i one, koji te slušaju.

Na stepenicama (Fil. 1, 8, 9). Bog mi je svjedok, kako čeznem za svima vama najnježnijom ljubavi Isusa Krista. I zato se molim, da ljubav vaša sve više i više obiluje u znanju i svakom razumijevanju, da kušate, što je bolje, da budete čisti i nezazorni na dan Kristov. Aleluja, aleluja. Napunjeni plodom pravde, po Isusu Kristu, na slavu i hvalu Božju, aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Marku** (10, 15—21). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Tko ne primi kraljevstva Božjega kao dijete, ne će ući u njega. I zagrlivši ih stavi ruke na njih te ih blagoslovi. I kad iziđe na put, pritrča netko i kleknuvši pred njim moljaše ga: Učitelju dobri! što mi valja činiti, da dobijem život vječni? A Isus mu reče: Što me zoveš dobrim? Niko nije dobar osim jedinoga Boga. Znadeš zapovijedi: Ne ubij, ne čini preljube, ne ukradi, ne reci lažnoga svjedočanstva, ne prevari, poštuj oca svoga i mater! A on mu odgovori: Učitelju! *sve sam ovo izvršio od svoje mladosti.* A Isus pogledavši na njega zavoli ga i reče mu: Jedno ti nedostaje, idi, prodaj sve što imaš i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu; i dođi, uzmi križ svoj te idi za mnom!

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 17, 1, 2). Psalme ću Ti pjevati pred licem anđela, klanjat ću se Tebi u svetom hramu Tvomu i zazivat ću Ime Tvoje.

Tajna. Daj, Gospode, da onom čistoćom tijela i duše pristupamo k stolu nebeske gozbe, koja je resila bl. Antuna Mariju, kad je prinosio ovu presvetu žrtvu, po G. n.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Fil. 3, 17). Ugledajte se na mene, braćo, i gledajte na one, koji žive po izgledu, što vam ga mi dajemo.

Popričesna. Nahranjeni nebeskom hranom molimo Te, Gospode Isuse Kriste, da srca naša usplamte onim ognjem božanske ljubavi, kojim je bl. Antun Marija bojni znak svete žrtve protiv neprijatelja Crkve Tvoje pobjedonosno uzdignuo, koji živiš i kraljuješ . . .

6. VII. **Osmi dan sv. apostola Petra i Pavla.**

Ulaz »Mudrost svetih«, kao na str. 563.

Molitva. Bože, Tvoja je desnica uzdigla sv. Petra, kad je hodao po valovima, da ne bi potonuo, i Ti si njegova sudruga u apostolatu, Pavla, tri put brodolomca, izbavio iz dubina morskih; usliši dakle i nas i dopusti, da zagovorom obojice dostignemo vječnu slavu, koji živiš i kraljuješ . . .

Čitanje knjige mudrosti kao na dan sv. Ivana i Pavla, str. 725.

Na stepenicama (Mudr. 3, 1-3). Duše su pravednika u ruci Božjoj i ne će ih se dotaći mučilo zloće. Pričinilo se očima bezumnih da su umrli, a oni su u miru. Aleluja, aleluja. (Lk. 22, 28.) Vi ste, koji ustrajaste sa mnom u mojim kušnjama i ja određujem vama kraljevstvo, da sjedite na prijestolima i da sudite dvanaest plemena Izraelovih, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (14, 22-33). U ono vrijeme primora Isus učenike, da uđu u lađicu i pred njim da idu na drugu stranu obale, dok otpusti narod. I otpustivši veliko mnoštvo, uziđe na goru sam, da se moli. A u veče bijaše ondje sam. A lađicu, koja je bila već nasred mora, stanu bacati valovi, jer je bio protivan vjetar. U četvrtu stražu u noći dođe k njima Isus hodajući po moru. I vidjevši ga učenici, gdje hoda po moru, uplašiše se govoreći: To je sablast, i od straha povikaše. Ali Isus im odmah reče: Uzdajte se, ja sam, ne bojte se! Tada mu Petar odgovori: Gospodine, ako si ti, zapovjedi mi, da dođem k tebi po vodi. On reče: dođi! Tada siđe Petar iz lađice i pođe po vodi, da dođe k Isusu. Ali videći jaki vjetar, poboja se i počevši se utapljati, povika iza glasa: Gospodine spasi me! Odmah pruži Isus ruku i kaže mu: Malovjerni, zašto si posumnjao? I kad uđoše u lađicu, presta vjetar. A koji su bili u lađici, pokloniše mu se govoreći: Zaista, ti si Sin Božji.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 149, 5-6). Neka kliču sveti u slavi, neka se vesele u stanovima svojim: slava je Božja u ustima njihovim.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, molitve i darove moleći Te, da nam u tomu pomogne zagovor blaženih apostola Tvojih Petra i Pavla, te tako postanu naši prinosi dostojni lica Tvoga, po G. n.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Mudr. 3, 1-3). Duše su pravednika u ruci Božjoj i ne će ih se dotaći mučilo zloće. Pričinilo se očima bezumnih da su umrli, a oni su u miru.

Popričesna. Štiti, Gospode, puk svoj i čuvaj ga vječnom zaštitom, jer se uzda u zagovor apostola Tvojih Petra i Pavla, po G. n.

7. VII. Sv. braća Ćiril i Metod, biskupi i priznavaoci.

U rajskim sad se dvorima
Na molbu našu ozrite;
Slavenstvu štitom budite
Uz Višnjeg sveđ da ostane.

Jedincat Kristov ovčinjak
Nek sakupi zalutale,
Da nasledujuć djedove
U vjeri uvijek cvjetaju.

Ulaz, Poslanica i **Na stepenicama** iz mise »Odjenuli se«, str. 573., 574.

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji si dao slavenskim narodima, da po priznavaocima Tvojim i biskupima Ćirilu i Metodiju dođu do spoznanja Imena Tvoga, podaj, molimo, da se sjedinimo u društvo onih, kojih blagdan slavimo, po G. n.

Evanđelje kao na blagdan sv. Marka evanđeliste, str. 671.

Prikazanje (Ps. 67, 36). Divan si, Bože, u svetima svojim, Bog Izraelov daje krepost i snagu puku svojemu, blagoslovljen bio Bog!

Tajna. Obazri se, molimo, Gospode, na moljenje naše i na prinose svojih vjernika, da Ti budu ugodni na blagdan Tvojih svetih, a nama da pribave pomoć Tvoga pomilovanja, po G. n.

Pričesna (Mt. 10, 27). Što vam govorim u tami, kazujte na svjetlosti i što u uho čujete, propovijedajte na krovovima.

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, koji se udostojavaš darivati nas nebeskim darovima, podaj, da po zagovoru Tvojih svetih Ćirila i Metodija prezremo zemaljske stvari, po G. n.

8. VII. Sv. Elizabeta, udovica.

Kao portugalska je kraljica mnogo se brinula za bijedne, bolesne i siromašne i uspješno je nastojala oko mira među narodima i vladarima. Sveto je umrla u Coimbri 1336.

Misa »Znam«, str. 595., osim:

Molitva. Premilostivi Bože, koji si blaženu Elizabetu, kraljicu, uz ostale divne kreposti, ukrasio moću, da stišava ratni bijes, podaj nam, njezinim zagovorom, u ovom smrtnom životu onaj mir, za koji Te ponizno molimo, a poslije toga vječne radosti, po G. n.

10. VII. **Sedmero sv. braće,** mučenika, i **sv. Rufina i Sekunda,** djevice i mučenice.

Sedmero sv. braće, sinovi sv. Felicitas, umrlo je mučeničkom smrću u Rimu oko 162., nekoliko mjeseci prije svoje majke. Sv. Rufina i Sekunda mučene su u Rimu 257.

Ulaz (Ps. 112, 1, 9). Hvalite, djeco, Gospoda, hvalite Ime Gospodnje, koji daje da nerotkinja prebiva u kući i čini je majkom, koja se veseli djeci. (Ps. 112, 2.) Bilo Ime Gospodnje blagosivano, odsada i dovijeka. Slava Ocu... Hvalite...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji smo slavne mučenike spoznali neustrašivima u njihovom mučeništvu, osjetimo njihov blagi zagovor kod Tebe, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti iz mise »Znam«, str. 595.

Na stepenicama (Ps. 123, 7. 8). Izbjegli smo kao ptica iz zamke. Zamka se rastrgala, mi smo slobodni! Pomoć je naša u imenu Gospoda, koji stvori nebo i zemlju! Aleluja, aleluja. To je pravo bratstvo, koje je pobijedilo zloću svijeta i dostiglo nebesko kraljevstvo, aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Mateju (12, 46-50). U ono vrijeme, dok je Isus još govorio silnom svijetu, gle majka njegova i braća njegova stajali su napolju želeći, da s njime govore: I netko mu reče: Gle, mati tvoja i braća tvoja stoje napolju i žele s tobom da govore. A on odgovori onomu, koji mu javi: Tko je mati moja i tko su braća moja? I pruživši svoju ruku na svoje učenike reče: Eto mati moja i braća moja. Jer tkogod čini volju Oca moga, koji je na nebesima, on je brat moj i sestra i majka.

Prikazanje (Ps. 123, 7). Duša je naša izbjegla kao ptica iz zamke lovčeve. Zamka se rastrgala, mi smo slobodni!

Tajna. Molimo Te, Gospode, pogledaj umilostivljen na ove žrtve, da zagovorom svetih Tvojih uskoriste i našoj pobožnosti i spasenju, po G. n.

Pričesna (Mt. 12, 50). Tkogod čini volju Oca mojega, koji je na nebesima, on je brat moj i sestra i majka, veli Gospod.

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, da zagovorom svetih Tvojih zadobijemo učinak onoga spasenja, kojega smo zalog primili u ovim otajstvima, po G. n.

11. VII. **Sv. Pijo I.** papa i mučenik.

Mučen u Rimu 155., nakon što je od g. 140. upravljao Crkvom Božjom.

Misa »Gospod je sklopio«, str. 551., s drugom i trećom molitvom kao na str. 36., 45., 68.

12. VII. **Sv. Ivan Gualbarto,** opat.

Rođen oko 995. u Firenzi, oprostio je na veliki petak ubojici svoga brata. Oko 1013. podigao je u okolici Firenze samostan po pravilu sv. Benedikta. Sveto je umro 1073.

Misa »Pravednikova usta«, str. 582., osim:

Spomen sv. mučenika Nabora i Feliksa, mučenih oko 303:

Molitva. Podaj, molimo, Gospode, kao što svake godine slavimo rođeni dan svetih

mučenika Tvojih Nabora i Feliksa, tako da nas neprestano prati i njihov zagovor, po G. n.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (5, 43-48). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Čuli ste, da je kazano: Ljubi bližnjega svoga i mrzi neprijatelja svoga. A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje (činite dobro onima, koji na vas mrze) i molite se za one, koji vas progone (i klevećū), da budete sinovi Oca svoga nebeskoga, koji čini, da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i daje kišu pravednima i nepravednima. Jer ako ljubite one, koji vas ljube, kakvu ćete plaću imati? Ne čine li to i carinici? I ako pozdravljate samo prijatelje svoje, što osobito činite? Ne čine li to i neznabošci? Budite dakle savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski.

Spomen sv. mučenika Nabora i Feliksa:

Tajna. Bili Ti, molimo, Gospode, dragi darovi puka Tvoga, zagovorom svetih mučenika Tvojih Nabora i Feliksa, te postali Tebe dostojnima zaslugama onih, o kojih pobjedi prikazujemo te darove Tebi, po G. n.

Spomen sv. mučenika Nabora i Feliksa:

Popričesna. Nahranjeni darom ovog svetotajstva o rođenom danu svetih Tvojih molimo, Gospode, da uživamo u vječnosti ona dobra, koja Tvojom milošću sada primamo, po G. n.

13. VII. Sv. Anakleto, papa i mučenik.

Kao treći papa vladao je Crkvom od 79—91.

Misa »Blagosivajte Gospoda«, str. 553., osim **evanđelja,** koje se uzima iz mise »Gospod je sklopio«, str. 552.

Druga i treća molitva kao na str. 36., 45., 68.

14. VII. Sv. Bonaventura, biskup i učitelj sv. Crkve.

Rođen 1221. kod Viterba stupio je u franjevački red i upravljao je tim redom kao general reda. Godine 1273. postao je kardinalom, te je 1274. sveto umro na lionskom saboru. Uz sv. Tomu Akvinskoga najveći kršćanski učenjak svoga vremena.

Misa »Usred Crkve«, str. 575., osim:

Aleluja, aleluja (Ps. 109, 4). Zakle se Gospod i ne će se pokajati: Ti si svećenik dovijeka, po redu Melkisedekovu, aleluja.

Prikazanje (Ps. 88, 25). Istina je moja i milosrđe moje uza nj i u moje će se ime podići moć njegova.

Tajna. Godišnja nas, molimo, Gospode, svetkovina svetog Bonaventure, priznavaoca Tvoga i biskupa, učinila prijatnima Tvojoj blagosti, da ova služba blagog pomirenja i njemu bude za blaženu nagradu i nama da izmoli darove Tvoje milosti, po G. n.

Popričesna. Bože, koji nagrađuješ vjerne duše, podaj, molimo, da zagovorom blaženog Bonaventure, priznavaoca Tvoga i biskupa, kojega časnu svetkovinu slavimo, dostignemo oproštenje, po G. n.

15. VII. **Sv. Henrik,** car i priznavalac.

Od 1002. do svoje smrti, 1024., car Njemačke. Sahranjen u stolnoj crkvi u Bambergu, koju je sam dao sagraditi.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si na današnji dan prenio blaženog Henrika, priznavaoca svoga, s vrhunca zemaljske moći u vječno kraljevstvo, ponizno Te molimo, kao što si njemu dao, da obasut obiljem milosti Tvoje svlada zamke svijeta, tako da i mi, nasljedujući njega, izbjegavamo svjetske taštine, i čistim dušama dođemo k Tebi, koji živiš i kraljuješ...

16. VII. **Spomen bl. Dj. Marije od Karmela.**

Simonu Stocku, šestom generalu karmelitskog reda, († 1265.) ukazala se bl. Djevica i dala mu oplećnik (skapular) obećavši mu, da će svaki onaj, koji se njim odjene, njezinim zagovorom spasiti se od vječnoga ognja.

Ulaz. Radujmo se svi u Gospodu svetkujući blagdan na čast Djevice Marije, na koje svetkovinu vesele se anđeli i hvale Sina Božjega (Ps. 44, 2.) Iz mog srca izvire divna pjesma: namjenjujem djela svoja kralju. Slava Ocu... Radujmo se...

Molitva. Bože, koji si karmelski red ukrasio osobitim časnim nazivom Tvoje presvete Majke, vazda Djevice, Marije; podaj milostivo, da mi, koji spomen njezin danas svečano slavimo, *zakriljeni njezinom zaštitom* zaslužimo doći u vječne radosti.

Čitanje knjige Mudrosti (24, 23-31). Ja kao loza dadoh ugodan miris, i cvijeće moje rod

je slavan i častan. Ja sam mati lijepe ljubavi, i straha, i znanja, i svetoga ufanja. U meni je sva milost življenja i istine, u meni sva nada života i kreposti. Dođite k meni svi, koji me želite, i nasitite se plodova mojih. Jer je duh moj slađi od meda, i nasljedstvo moje slađe od medenoga sata. Uspomena je moja kroz naraštaje uvijeke. Koji mene blaguju, još će gladovati: i koji mene piju, još će žeđati. Koji mene sluša, ne će se osramotiti: i koji djeluju po meni, ne će griješiti. Koji mene slave, imat će život vječni.

Na stepenicama. Blagoslovena si i časna, Djevo Marijo, koja bez povrede čistoće postade majkom Spasitelja. Bogorodice, Djevo, u tvojem se zatvori krilu, postavši čovjek, onaj, koga sav svijet ne obuhvaća.* Aleluja, aleluja. Po tebi, Bogorodice, dan nam je izgubljeni život, koji si s nebesa primila od srca porod i svijetu rodila Spasitelja. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (11, 27-28). U ono vrijeme, kad govoraše Isus narodu, podiže glas jedna žena iz naroda, i reče mu: Blago utrobi, koja te je nosila, i prsima, koja si sisao! A on reče: Pače, blago onima, koji slušaju riječ Božju i drže je!

Vjerujem.

Prikazanje. Spomeni se, Djevice Marijo, pred licem Božjim, da nas zagovaraš, te Gospod odvrati od nas srdžbu svoju.

Tajna. Posveti, molimo, Gospode, prinesene žrtve i najspasonosnijim zagovorom

blažene Bogorodice Marije podaj, da nam budu na spasenje, pa istom Gospodu...

Predslovlje XI., str. 51. (spomenu).

Pričesna. Najdostojnija kraljice svijeta, Marijo, vazda Djevice, koja si rodila Krista Gospoda, Spasitelja svima, moli za naš mir i spasenje.

Popričesna. Pomoglo nas, molimo Te, Gospode, časno odvjetovanje Roditeljice Tvoje i vazda Djevice Marije, da nas ona, koja nas obasu neprolaznim dobročinstvima, zaštiti od svih pogibli i učini, da u ljubavi njezinoj budemo svi jednoga srca; koji živiš...

17. VII. Sv. Aleksije, priznavalac.

Rimski patricij, sveto umro u velikom pregaranju oko 417.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Timoteju (1, 6, 6-12). Predragi! Velika je dobit pobožnost sa zadovoljstvom. Jer ništa nismo donijeli na svijet, niti možemo što odnijeti. A kad imamo hranu i odijelo, budimo ovim zadovoljni. A koji hoće da se obogate, upadaju u napast i zamku, i u mnoge lude i škodljive želje, koje obaraju ljude u propast i pogibao. Jer je korijen sviju zala srebroljublje, kojemu neki predavši se, zalutaše od vjere i na sebe navukoše jade velike. A ti, o čovječe Božji, bježi od ovoga, idi revno za pravdom, pobožnošću, vjerom, ljubavlju, strpljivošću, krotkošću. Bori se u dobroj borbi vjere.

Evanđelje str. 583.

18. VII. Sv. Kamilo de Lellis, priznavalac.

Rođen 1550. proživio je pustopašnu mladost, no onda se obratio i osnovao društvo pobožnih svjetovnjaka, koji su dvorili bolesnike. Kasnije je zaređen za svećenika. Sv. Crkva štuje sv. Kamila kao zaštitnika bolesnika. Sveto je umro 1614. u Rimu.

Ulaz (Iv. 15, 13). Od ove ljubavi nitko nema veće, da dade život svoj za prijatelje svoje. (Ps. 40, 2.) Blago onome, koji razumije siromaha i ubogoga, u dan zao izbavit će ga Gospod. Slava Ocu... Od ove...

Molitva. Bože, koji si sv. Kamila uresio naročitim darom ljubavi, da pomaže dušama, koje se dijele s ovoga svijeta, molimo Te, ulij nam njegovim zagovorom duh Tvoje ljubavi, da u čas našeg izlaska zaslužimo svladati neprijatelja i dostići nebesku krunu, po G. n.

Spomen sv. Simforose i njezinih sedam sinova, mučenika:

Bože, koji dopuštaš, da svetkujemo rođeni dan svetih mučenika Tvojih Simforose i njezinih sinova, daj nam, da se radujemo u njihovom društvu u vječnom blaženstvu, po G. n.

Poslanica kao na II. nedjelju po Duhovima, str. 470.

Na stepenicama (Ps. 36, 30, 31). Pravednikova usta govore mudrost i njegov jezik kazuje pravdu. Zakon je Božji u njegovu srcu i njegove noge ne će posrnuti. Aleluja, aleluja. (Ps. 111, 1.) Blago čovjeku, koji se boji Gospoda, koji žudi zapovijedi njegove, aleluja.

Evanđelje kao u navečerje apostolskih blagdana, str. 550.

Prikazanje (Ps. 20, 2, 3). U Tvojoj će se kreposti, Gospode, radovati pravednik i veoma će se veseliti radi spasenja Tvoga, jer si mu udijelio želju srca njegova.

Tajna. Bože, Oče svemogući, bila nam zagovorom svetog Kamila ova neokaljana žrtva, kojom obnavljamo ono djelo neizmjerne ljubavi Isusa Krista, spasonosni lijek protiv svih slabosti duše i tijela, i utjeha i obrana u zadnjem boju, po istom G. n.

Spomen sv. Simforose:

Prikazujemo Ti, Gospode, darove naše pobožnosti moleći Te, da Ti budu dragi, jer su Ti prikazani u čast Tvojih svetih, a nama da budu Tvojom milošću spasonosni, po G. n.

Pričesna (Mt. 25, 36). Bolestan sam bio i pohodili ste me. Zaista, zaista vam kažem: što ste god učinili jednomu od ove najmanje moje braće, meni ste učinili!

Popričesna. Podaj, molimo, Gospode, da po ovoj nebeskoj hrani, što smo je pobožnom bogoljubnošću primili svetkujući spomen svetog Kamila, priznavaoca Tvoga, u času smrti naše okrijepljeni Tvojim svetotajstvima i riješeni sviju krivica zaslužimo biti primljeni u krilo milosrđa Tvoga, koji živiš...

Spomen sv. Simforose:

Podaj nam, molimo, Gospode, zagovorom svetih mučenika Tvojih Simforose i njezinih sinova, da čistom dušom zadržimo ono, što smo ustima primili, po G. n.

19. VII. Sv. Vinko Paulski, priznavalac.

Vincencije rodio se 24. travnja 1576. u selu Ranguines u Francuskoj. Svršivši latinske škole pođe u Toulouse, da uči bogoslovlje. Otac mu dade na put novac, što je dobio prodavši volove. Kao svećenik bude na moru zarobljen od gusara i prodan u Tunis. Tamo je dugo robovao i opominjao svoje plačidruge, da budu strpljivi i pobožni. Pobožnim pjevanjem psalma 136. »Na potocima babilonskim« privoli svoju gospodaricu muslimanku Zelmu i muža joj — odmetnika od kršćanske vjere — da prigrle kršćanstvo. Vrativši se u domovinu trpio je mnogo radi raznih kleveta, koje je ipak strpljivo podnosio. Brinuo se osobito za uboge i bolesne, za osuđene robijaše na galijama i zapuštenu djecu. I u našim krajevima djeluju još dandanas njegove duhovne kćeri — sestre sv. Vinka — u školama, ubožnicama, bolnicama i kaznionicama. Umro je 27. IX. 1660. u 85. godini dobi svoje. Svetim ga je proglasio Klement XII.

Misa »Pravednik«, str 580., osim:

Molitva. Bože, koji si svetoga Vinka oboružao apostolskom snagom da propovijeda siromacima i promiče dostojanstvo duhovnoga staleža, podaj, molimo, da nas pouče kreposni primjeri onoga, kojega zasluge štujemo, po G. n.

Evanđelje kao na blagdan sv. Marka evanđeliste, str. 671.

20. VII. Sv. Jeronim Emiliani, priznavalac.

Osnivač naročitog reda za uzgoj mladeži, sveto umro 1537.

Ulaz (El. 2, 11). Na zemlju sipa se jetra s propasti naroda moga, gdje nejač i mala djeca ginu po cestama gradskim (Ps. 112, 1.) Hvalite, djeco, Gospoda, hvalite Ime Gospodnje. Slava Ocu... Na zemlju...

Molitva. Dopusti, Bože, Oče smilovanja, po zaslugama i zagovoru blaženog Jeronima, koji je po Tvojoj volji postao ocem i pomoćnikom sirota, da vjerno čuvamo duh posinaštva, koji nas čini Tvojim sinovima, po G. n.

Spomen sv. Margarete, mučenice, iz mise »Na mene vrebaju«, str. **587., 589.**

Čitanje Izaije proroka (58, 7-11). Ovako govori Gospod: Lomi gladnome od kruha svoga i siromašne i beskućnike uvedi u dom svoj; kad vidiš gologa, odjeni ga i ne prezri tijela svoga (svoga bližnjega). Tada će svijetlo tvoje prodrijeti poput jutra i brže ćeš ozdraviti. Pred tobom će ići pravednost tvoja i pratit će te slava Gospodnja. Tada ćeš zazvati Gospoda i on će te uslišati, ti ćeš k njemu zavapiti i on će odgovoriti: evo me! Ako odstraniš okove i prestaneš se prstom rugati i govoriti ono, što ne koristi; ako budeš milosrdan gladnima i utješiš potlačene, zasjat će u tami svijetlo tvoje i tama će tvoja biti kao podne. Dat će ti Gospod uvijek pokoj i napunit će sjajem dušu tvoju i oslobodit će kosti tvoje i bit ćeš kao natopljeni vrt i kao vrelo, kojemu ne presahnjuje voda.

Na stepenicama (Posl. 5, 16). Izvedi izvore svoje i na trgovima dijeli vodu svoju. (Ps. 111, 5, 6). Blago onomu, koji je milostiv i daje u zajam; na sudu je mudra riječ njegova i ne će posrnuti dovijeka. Aleluja, aleluja. (Ps. 111, 9.) Razdijelio je blago svoje i darivao njime uboge; pravda njegova ostaje od vijeka do vijeka, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (19, 13-21). U ono vrijeme donesoše Isusu djecu, da stavi ruke na njih i da se pomoli. Kada su ih učenici korili, reče Isus: *Pustite djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni,* jer je takovih kraljevstvo nebesko. I stavivši na njih ruke, otide odanle. I gle, jedan pristupivši reče mu: Dobri učitelju, kakvo dobro da učinim, da imam život vječni? On odgovori: Što me pitaš za dobro? Jedan je dobar (Bog). Ali ako hoćeš da uđeš u život, drži zapovijedi. Upita ga: koje? Odgovori Isus: Ne ubij, ne čini preljube, ne ukradi, ne reci lažnoga svjedočanstva, poštuj oca svoga i mater svoju, i ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. Kaže mu mladić: *Sve sam to držao od mladosti svoje,* što mi još treba? Isus mu odgovori: Ako hoćeš biti savršen, idi, prodaj svoju imovinu i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu, i dođi i idi za mnom.

Prikazanje (Tob. 12, 12). Kad si u suzama molio i sahranjivao mrtve i ostavljao objed svoj i sakrivao mrtve u kući svojoj danju, a noću ih sahranjivao, ja sam prikazivao molitve tvoje Gospodu.

Tajna. Preblagi Bože, koji si, uništivši starog čovjeka u blaženom Jeronimu, dostojao se stvoriti novoga po srcu svome, podaj, njegovim zaslugama, da i mi tako obnovljeni ovu žrtvu prinesemo Tebi na preugodni miris, po G. n.

Pričesna (Jak. 1, 27). Pobožnost čista i neokaljana pred Bogom i Ocem jest ova: zauzeti se za sirote i udovice u njihovoj nevolji i držati sebe neokaljanim od svijeta.

Popričesna. Okrijepljeni anđeoskim kruhom ponizno Te molimo, Gospode, da mi, koji se radujemo slaveći godišnju uspomenu blaženoga Jeronima, priznavaoca Tvoga, nasljedujemo i njegov primjer i zaslužimo primiti obilatu nagradu u kraljevstvu Tvome, po G. n.

21. VII. **Sv. Prakseda,** djevica.

Ulaz »Pred kraljevima«, str. 584.

Molitva. Usliši nas, Bože, spasitelju naš, kao što se radujemo o svetkovini blažene Praksede, Tvoje djevice, tako da rastemo i u pobožnoj bogoljubnosti, po G. n.

Poslanica iz mise »Najmoćniji«, str. 592.

Na stepenicama (Ps. 44, 8). Ti ljubiš pravdu i mrziš nepravdu, zato te pomazao Gospod Bog tvoj uljem radosti izabravši te od svih drugarica tvojih. Aleluja, aleluja. U svojoj veličanstvenoj ljepoti sretno pođi, pohitaj prema pobjedi i kraljuj! Aleluja.

Evanđelje iz mise »Na mene vrebaju«, str. 588.

Prikazanje (Ps. 44, 3). Tvojim se usnama razlio blagoslov, jer te Bog blagoslovio blagoslovom vječnim.

Tajna. Bio Ti prijatan, Gospode, prinos svetoga puka u čast Tvojih svetih, kojih zaslugom spoznajemo, da smo primili pomoć u nevolji, po G. n.

Pričesna (Mt. 13, 45). Kraljevstvo je nebesko kao čovjek trgovac, koji traži lijepo biserje, pa kad nađe jedno dragocjeno zrno bisera, ode i proda sve, što ima i kupi ga.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, pošto si nahranio obitelj svoju svetim darovima, da nas uvijek krijepiš zagovorom one, koje blagdan slavimo, po G. n.

22. VII. **Sv. Marija Magdalena,** pokornica.

Ulaz »Na mene vrebaju«, str. 593.

Molitva. Da nas pomognu, Gospode, zagovori blažene Marije Magdalene, kojoj si uslišao molbe i brata Lazara nakon četiri dana živa od mrtvih uskrisio, koji živiš...

Čitanje knjige Mudrosti (Pjesma nad pj. 3, 2-5 i 8, 6-7). *Ustat ću,* pa idem po gradu[1], po trgovima i po ulicama *tražit ću onoga, koga ljubi duša moja;* tražih ga, ali ga ne nađoh. Nađoše me stražari[2], koji čuvaju grad. Vidjeste li onoga, koga ljubi duša moja? Tek ih minuh, i nađoh onoga, koga ljubi duša moja. Uhvatih ga[3], i ne ću ga pustiti, dokle ga ne odvedem u kuću matere moje i u sobu[4] roditeljke svoje. Zaklinjem

1 U Jeruzalemu N. Z., Crkvi Božjoj, gdje tražimo Spasitelja i gdje ćemo ga sigurno naći, budemo li ga ustrajno tražili s njegovom otajstvenom prečistom vjerenicom u pjesmi nad pjesmama.

2 Učitelji i pastiri, biskupi i svećenici, propovjednici riječi Božje: kad se obratila na njih, našla je kršćanska duša svog božanskog vjerenika.

3 Vjerom, ufanjem i molitvom.

4 Soba majčina je u višem smislu srce one duše, koja hoće da Krist stanuje u njoj.

vas, kćeri jeruzalemske, srnama i jelenima poljskim, ne budite, ne budite[5] ljubaznice, dok joj ne bude volja. Metni me, kao pečat na Srce svoje, kao pečat na ruku svoju, jer je ljubav jaka kao smrt, ljubavna sumnja tvrda kao pakao, žari su njezini žari ognjeni i plameniti[6]. Vode mnoge ne mogoše ugasiti ljubavi, niti je rijeke potopiti. Da tko dade sve imanje doma svojega za ljubav, kao ništa bi ga prezreo.

Na stepenicama (Ps. 44, 8). Ti ljubiš pravdu i mrziš nepravdu, zato te pomazao Gospod Bog tvoj uljem radosti. Aleluja, aleluja (Ps. 44, 3). Milost se razlila usnama tvojim, zato te Bog blagoslovio zauvijek, aleluja.

Evanđelje kao na četvrtak iza gluhe nedjelje, str. 271.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 44, 10). Prate te kraljevske kćeri, stade kraljica s desne tvoje u zlatnoj haljini, okružena svakojakim sjajem.

Tajna. Neka slavne zasluge svete Marije Magdalene učine Tebi, Gospode, ugodnima naše darove, jer je Tvoj jedinorođeni Sin milo primio žrtvovani prinos njezine službe; koji s Tobom živi . . .

Pričesna (Ps. 118, 121). Učinih sud i pravdu, Gospode, da me ne klevećut oholice.

---

5 Neka duša bude zabavljena jedino Bogom i Božanskim mirom, dok je sam Gospod ne potakne, da vrši vanjska djela ljubavi Boga i bližnjega.

6 Tko odvraća srce svoje od Boga i počinje ljubav svoju poklanjati svijetu, sam je kriv svojim patnjama i neutaženoj žeđi za srećom i na ovom i na drugom svijetu.

Pošla sam putem zapovijedi Tvojih, *zamrzih svaki put bezakonja.*

Popričesna. Primivši, Gospode, jedini i spasonosni lijek, Tvoje dragocjeno tijelo i Tvoju dragocjenu krv, molimo, da nas zaštita svete Marije Magdalene izbavi od svih zala; koji živiš i kraljuješ.

23. VII. Sv. Apolinar, biskup i mučenik.

Po predaji došao sa sv. Petrom u Rim, a onda je otišao u Ravenu i Dalmaciju, gdje je propovijedao Krista raspetoga i umro mučeničkom smrću u Raveni oko 75.

Ulaz (Dan. 3, 84). Blagosivajte Gospoda svećenici Božji, sveti i ponizni srcem hvalite Gospoda! (Dan. 3, 75). Blagosivajte Gospoda sva djela njegova, blagosivajte ga i slavite u vjekove. Slava Ocu . . . Blagosivajte . . .

Molitva. Bože, koji nagrađuješ vjerne duše i koji si ovaj dan posvetio mučeništvom svećenika svoga Apolinara, podaj, molimo, nama, slugama svojim, da dostignemo oproštenje molitvama onoga, kojega slavimo časnu svetkovinu, po G. n.

Spomen sv. Liborija, biskupa i priznavaoca, molitvama iz mise »Gospod je sklopio«, str. 571., 573.

Čitanje poslanice bl. Petra apostola (5, 1-11). Predragi! Svećenike, koji su među vama, molim, koji sam i sam svećenik i svjedok Kristovih stradanja, a koji sam zajedničar slave, koja se imade otkriti: Pasite stado Božje, koje je u vama, nadgledajući ne silom, nego dragovoljno po Bogu, niti radi niskoga dobitka, nego spremno; niti

kao da gospodujete baštinom, nego koji ste izgledi stadu. I kad se javi vrhovni pastir, primit ćete vijenac slave neuvele. Tako i mlađi, pokoravajte se starijima, a svi se opašite čvrstom vezom poniznosti, »jer se Bog oholima protivi, a poniznima daje milost«. Ponizite se dakle pod silnom rukom Božjom, da vas povisi u svoje vrijeme. Svu svoju brigu bacite na njega, jer se on brine za vas. Budite trijezni i bdijte; jer protivnik vaš đavao kao ričući lav obilazi, tražeći koga da proguta. Njemu se oprite čvrsti vjerom znajući, da ista stradanja podnose braća vaša u svijetu. A Bog svake milosti, koji vas pozva na vječnu svoju slavu u Kristu Isusu, on će vas, iza malih patnja, usavršiti, utvrditi, okrijepiti, utemeljiti. Njemu slava i vlast u vijeke vijekova. Amen.

Na stepenicama (Ps. 88, 21, 23). Izabrao sam Davida za slugu svojega i pomazao sam ga mojim svetim uljem. Moja će ga ruka štititi i jačati. Ništa ne će moći neprijatelj proti njemu i sin mu zloće ne će nauditi.

Aleluja, aleluja. (Ps. 109, 4). Zakle se Gospod i ne će se pokajati: ti si svećenik dovijeka po redu Malkisedekovu, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (22, 24-30). U ono vrijeme nasta prepiranje među učenicima Isusovim, koji bi vrijedio kao najveći među njima. Zato im reče Isus: Kraljevi neznabožački zasužnjuju ih i koji imaju vlast nad njima, nazivaju se dobrotvori. A vi nemojte tako: nego najveći među vama neka bude kao najmanji i poglavar kao sluga. Jer tko je veći, koji sjedi za stolom, ili tko služi? Nije li onaj, koji sjedi za stolom? A ja sam među vama kao sluga. Vi ste, koji ustrajaste sa mnom u mojim kušnjama. I ja određujem vama kraljevstvo, kako je Otac moj meni odredio, da jedete i pijete za mojim stolom u kraljevstvu mojem i da sjedite na prijestolima i sudite dvanaest plemena Izraelovih.

Prikazanje (Ps. 88, 25). Pratit će ga moja istina i moja milost i snagom ću moga imena uzdići njegovu moć.

Tajna. Pogledaj, Gospode, milostivo na ove darove, što Ti ih prinosimo slaveći spomen blaženog biskupa i mučenika Tvoga Apolinara i žrtvujući ih za naše grijehe, po G. n.

Pričesna (Mt. 25, 20). Gospode, dao si mi pet talenata: evo, dobio sam s njima još pet. Dobro, slugo dobri i vjerni, jer si u malom bio vjeran, postavit ću te nad mnoge: uđi u radost Gospoda svoga!

Popričesna. Primajući Tvoje svetinje molimo Te, Gospode, da nas neprestano štiti zagovor blaženog Apolinara, jer ne prestaješ blago gledati na one, kojima dopuštaš pomoć takve zaštite, po G. n.

24. VII. **Navečerje sv. Jakoba,** apostola.

Misa kao na str. 549., sa spomenom sv. Kristine, djevice i mučenice, iz mise »Na mene vrebaju«, str. 587., 589. i Bl. Dj. M., kao na str. 37., 46., 69.

25. VII. Sv. Jakob, apostol.

Jakov, za razliku od drugoga istoimenoga apostola, koji je bio biskup jeruzalemski i rođak Isusov, nazvan Stariji, jer je bio prije od onoga pozvan za učenika Isusova, bijaše sin Zebedeja i Salome i brat sv. Ivana apostola. Umro je — prvi od svih apostola — mučeničkom smrću za vladanja Iruda Agripe I., unuka onoga Iruda, koji je pogubio nevinu dječicu.

Ulaz (Ps. 139). Veoma častim prijatelje Tvoje, Bože, silno se utvrdi kneževstvo njihovo. (Ps. 191). Gospode, Ti me iskusi i spozna, Ti znaš, da li sjedam ili stojim. Slava Ocu ... Veoma ...

Molitva. Budi, Gospode, puku svomu svetitelj i čuvar, da utvrđen pomoću apostola Tvoga Jakova, i življenjem Tebi ugodi, i pouzdanom dušom služi, po G. n.

U tihim misama spominje se sv. Kristofor, mučenik, molitvama iz mise »U Tvojoj se moći«, str. 555.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I, 4, 9-15) Braćo! Mislim, da je Bog nas apostole kao zadnje postavio, kao one, koji su na smrt osuđeni, jer smo postali za gledanje svijetu i anđelima i ljudima. Mi smo lude poradi Krista, a vi ste mudri u Kristu; mi slabi, a vi jaki, vi slavni, mi bez časti. Do ovoga časa i gladujemo, i žeđamo, i trpimo golotinju, i čuškaju nas, i potucamo se, i trudimo se radeći svojim rukama. Psuju nas, a mi blagosiljamo; progone nas, a mi trpimo; kleveću nas, a mi molimo; postasmo kao smeće svijeta, izmet svima sve do sada. Ne pišem ovo, da vas posramim, nego da vas opomenem kao svoju

ljubeznu djecu. Jer ako imate i deset tisuća učitelja u Kristu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Kristu Isusu rodih evanđeljem.

Na stepenicama (Ps. 44, 17, 18). Postavit ćeš ih knezovima po svoj zemlji, opominjat će se imena Tvoga, Gospode. Mjesto otaca rodiše Ti se sinovi, toga radi narodi će Te blagosiljati. Aleluja, aleluja. (Iv. 15, 16). Ja sam vas izabrao od svijeta da idete i rod donesete i rod vaš da ostane, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (20, 20-23). U ono vrijeme: Pristupi k Isusu mati sinova Zebedejevih sa svojim sinovima, klanjajući mu se i moleći ga za nešto. A on joj reče: Što hoćeš? Reče mu: Reci, da ova dva moja sina sjednu u kraljevstvu Tvome, jedan s desne tvoje, a drugi s lijeve. A Isus odgovarajući reče: Ne znate, što pitate. Možete li popiti čašu, koju ću ja ispiti? Rekoše mu: možemo. Reče im: Čašu ćete moju doista ispiti; ali da sjednete meni s desne ili s lijeve, ja nisam vlastan, da vam dadem, nego kojima je pripravio Otac moj.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 18, 5). Po svoj zemlji iziđe glas njihov i do na kraj zemlje riječi njihove.

Tajna. Molimo Te, Gospode, da blaženo mučeništvo svetog apostola Jakova učini Tebi ugodnima prinose naroda Tvoga, da Tebi budu prijatni na njegovu molitvu, premda nisu prikladni, radi naših zasluga, po G. n.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Mat. 19). Vi, koji ostaviste sve i za mnom pođoste, sjedjet ćete na stolicama sudeći dvanaest koljena Izraelovih.

Popričesna. Pomozi nam, molimo Te, Gospode, odvjetovanjem blaženoga apostola svoga Jakova, na kojega blagdan s veseljem primismo Tvoje svetinje, po G. n.

26. VII. **Sv. Ana,** majka Bl. Dj. Marije.

Ana, od roda Davidova, bijaše vjenčana s Joakimom iz Nazareta. Brak im osta dugo bez djece, dok nije Gospod blagoslovio ostarjelu Anu, te ona porodi bezgrješno začetu Djevicu, Majku Sina Božjega.

Ulaz. Radujmo se svi u Gospodu slaveći svečani dan u čast blažene Ane, kojoj se slavi raduju anđeli i slave Sina Božjega. (Ps. 44, 2). Iz mog srca izvire divna pjesma: ja posvećujem djela svoja Kralju! Slava Ocu... Radujmo...

Molitva. Bože, koji si se udostojao blaženoj Ani podati milost, da zavrijedi biti mati roditeljke jedinorođenoga Sina Tvojega: podaj milostivo, da nam pomogne u Tebe zaštita one, koje svetkovinu slavimo, po istom Gospodu...

Čitanje knjige mudrosti, kao na str. 595.

Na stepenicama (Ps. 44, 8). Ti ljubiš pravdu i mrziš nepravdu, zato te pomazao Gospod Bog Tvoj uljem radosti. Aleluja, aleluja. Razlila se milost usnama Tvojim, zato te blagoslovio Bog blagoslovom vječnim, aleluja.

Evanđelje kao na str. 588.

Prikazanje (Ps. 44, 10). Prate te kraljevske kćeri, stade kraljica s desne tvoje u zlatnoj haljini, okružena svakojakim sjajem.

Tajna. Pogledaj, Gospode, umilostivljen na nazočne žrtve, da po zagovoru svete Ane, koja postade majkom roditeljice našega Gospoda Isusa Krista, pomognu i pobožnosti našoj i spasenju, po istom Gospodu.

Pričesna (Ps. 44, 3). Razlila se milost usnama Tvojim; toga radi blagoslovi te Bog u vijeke.

Popričesna. Ojačani nebeskim tajnama, molimo Te, Gospode, Bože naš, da odvjetovanjem svete Ane, kojoj si dao, da bude mati roditeljice Sina Tvoga, zavrijedimo doći u vječno spasenje, po istom G. n.

27. VII. **Sv. Pantaleon,** mučenik.

Bio je liječnik, te je za cara Dioklecijana mučen u Nikomediji oko 305.

Misa »U Tvojoj se moći«, str. 555.

28. VII. **Sv. Nazarije i Celso, Viktor i Inocent.**

Sv. Nazarije je za cara Nerona pošao u Galiju i tamo obratio Celsa, s kojim je zajedno mučen oko 68. u Milanu. Sv. Viktor bio je rimski biskup i upravljao je Crkvom do 198, kad je umro mučeničkom smrću. Sv. Inocent I., papa, mnogo je zaslužan za tadašnju disciplinu u Crkvi. Sveto je umro 417.

Misa »Vapaj zarobljenih«, str. 560., osim:

Molitva. Ojačalo nas, Gospode, blaženo mučeništvo Nazarija, Celza i Viktora i zasluge blaženoga Inocenta, te izmolilo pomoć našoj slabosti, po G. n.

Čitanje knjige mudrosti (10, 17-20). Dade Bog platu pravednicima za trud njihov, i povede ih čudesnim putem, i bijaše im zaklonište danju, a zvjezdana svjetlost noću: prevede ih preko Crvenoga mora, i izvede ih prego velike vode. Njihove neprijatelje potopi u more, a njih izvede iz dubine groba. Zato pravednici primiše plijen bezbožnički, i zapjevaše, Gospode, svetom imenu Tvojemu, i jednodušno proslaviše pobjednicu ruku Tvoju, Gospodine Bože naš.

Tajna. Dopusti, svemogući Bože, da prinoseći ove darove o svetkovini svetih Tvojih Nazarija, Celsa, Viktora i Inocenta, Tebi omilimo, a primivši ih da zadobijemo život, po G. n.

Pričesna (Mudr. 3, 4). Premda su pred ljudima mučeni bili, Gospod ih je kušao kao zlato i primio ih je kao žrtve paljenice.

Popričesna. Zagovorom svetih Tvojih Nazarija, Celsa, Viktora i Inocenta umilostivljen, podaj nam, Gospode, da vječnim spasenjem primimo ono, što vremenitom službom vršimo, po G. n.

29. VII. **Sv. Marta,** djevica.

Sestra Lazara i Marije Magdalene.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590. osim:

Spomen sv. mučenika: Feliksa, Simplicija, Faustina i Beatrice:

Molitva. Podaj, molimo, Gospode, kao što se kršćanski puk raduje vremenitoj proslavi mučenika Tvojih Feliksa, Simplicija, Faustina i Beatrice, tako da uživa i u vječnosti učinkom primivši ono, što svetkuje, po G. n.

Tajna. Prinosimo Ti, Gospode, žrtve o svetkovini mučenika Tvojih Feliksa, Simplicija, Faustina i Beatrice ponizno Te moleći, da nam daruješ i oproštenje i spasenje, po G. n.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam svečanost mučenika Tvojih Feliksa, Simplicija, Faustina i Beatrice, što smo je proslavili nebeskim otajstvima, pribavi oproštenje Tvoje blagostivosti, po G. n.

30. VII. **Sv. Abdon i Sennen,** mučenici.

Odlični Perzijanci, mučeni za cara Decija u Rimu 250.

Misa »Vapaj«, str. 560., osim:

Molitva. Bože, koji si svetima svojim Abdonu i Sennenu udijelio obilje milosti svoje da uzmognu doći do ove slave, podaj službenicima svojim oproštenje grijeha, da zagovorom zasluga svetih Tvojih budu vrijedni, te ih od svih protivština oslobodiš, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (II, 6, 4-10). Braćo! U svemu se preporučujmo kao sluge Božje u mnogoj strpljivosti, u nevoljama, u potrebama, u tjeskobama, u ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu; u čistoći, u znanju, u dugotrpljivosti, u dobroti, u Duhu svetomu, u ljubavi, koja se ne pretvara; u riječi istinitoj, u sili Božjoj, s oružjem pravde na desno i na lijevo; slavom i

sramotom; zlim glasom i dobrim glasom, kao zavodnici i istiniti; kao nepoznati, i poznati, kao umirući i evo živimo, kao kažnjeni, a ne ubijeni; kao žalosni, a jednako veseli, kao siromašni, a mnoge obogaćujući, kao oni, koji ništa nemaju, a sve posjeduju.

Na stepenicama (Izl. 15, 11). Slavan je Gospod u svetima svojim, divan u veličanstvu, čineći čudesa. Desnica se Tvoja, Gospode, proslavila snagom, desnica je Tvoja satrla neprijatelje. Aleluja, aleluja. (Mudr. 3, 1). Duše su pravednika u ruci Božjoj i ne će ih se dotaći mučilo zloće, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (5, 1-12). U ono vrijeme, kad vidje Isus silan svijet, uziđe na goru; i kad on sjede, pristupiše k njemu učenici njegovi. I otvorivši usta svoja stane ih učiti govoreći: Blaženi siromasi duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko. Blaženi žalosni, jer će se utješiti. Blaženi krotki, jer će oni baštiniti zemlju. Blaženi, koji gladuju i žeđaju pravde, jer će se oni nasititi. Blaženi milosrdni, jer će oni milosrđe postići. Blaženi, koji su čista srca, jer će oni Boga vidjeti. Blaženi mirotvorci, jer će se sinovi Božji zvati. Blaženi, koji su progonjeni radi pravednosti, jer je njihovo kraljevstvo nebesko. Blago vama, kad vas pogrde i usprogone i uzgovore na vas sve zlo, lažući mene radi. Veselite se i klikujte, jer je plaća vaša velika na nebesima.

Tajna. Ova žrtva, molimo, Gospode, što je prinosimo sjećajući se rođenog dana mučenika Tvojih, odriješila i okove naše zloće

i pribavila nam darove Tvojeg milosrđa, po G. n.

Pričesna (Ps. 78, 2, 11). Mrtva tjelesa slugu Tvojih, Gospode, daju za hranu pticama nebeskim, tjelesa svetaca Tvojih zvijerima zemaljskim! Snagom mišice svoje spasi osuđene na smrt!

Popričesna. Djelovanjem se, Gospode, ovog otajstva, očistile naše opačine i, zagovorom svetih mučenika Tvojih Abdona i Sennena, ispunile pravedne želje, po G. n.

31. VII. **Sv. Ignacije Lojola,** priznavalac.

Ignacije, rođen 1491. od viteškoga roda u gradu Loyoli u Španiji, sproveo je svoju mladost po dvorovima i na vojsci. Braneći 1521. grad Pampelonu bude teško ranjen topovskim tanetom. Kako se liječenje dugo oteglo, zaiska zabavnih knjiga za čitanje. No u dvoru se nađu samo dvije knjige: život Isusov i život Svetaca. Čitajući ove knjige takne ga milost Božja i on odluči, da odsad ne će više težiti za nasladama i za svojom čašću, nego da će se boriti za slavu Božju. A što je Ignacije jednom rekao, toga ne poreče. U pećini kod Manrese boravio je godinu dana kao pokornik. Tu je Ignacije — bez velike književne naobrazbe — sastavio po nadahnuću Božjem zlatnu knjižicu »Duhovne vježbe«, koja je tolike ljude odvratila od grijeha i navratila na put kršćanskog savršenstva. Svršivši zatim latinske škole i onda sveučilište u Parizu sakupi oko sebe izbor-četu vojnika Kristovih, kojima dade ime: Družba Isusova i geslo: Sve za veću slavu Božju! Svijet je dakako toliko puta htio kamenovati Ignacija i Družbu Isusovu — upravo kao i samoga Isusa. No to je sudbina sviju sljedbenika Isusovih i čitave katoličke Crkve. — Ignacije je umro u Rimu 1556., a svetim ga je proglasio Grgur XV.

Ulaz (Fil. 2, 10, 11). U Ime se Isusovo poklonilo svako koljeno, onih, koji su na

nebu i na zemlji i pod zemljom, i svaki jezik da prizna na slavu Boga Oca: Isus Krist jest Gospod. (Ps. 5, 12). Dičit će se Tobom svi, koji ljube Ime Tvoje, jer Ti blagosivaš pravednika. Slava Ocu... U Ime...

Molitva. Bože, koji si za raširenje *veće slave Imena svoga* Crkvu svoju ukrijepio novom pomoću po svetom Ignaciju, podaj, da njegovom pomoću i po njegovu primjeru *boreći se ovdje na zemlji* zavrijedimo s njime biti ovjenčani na nebesima, po G. n.

Čitanje poslanice iz mise »Raduje se«, kao na str. 558.

Na stepenicama (Ps. 91, 13, 14). Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra u domu Gospodnjem, da naviješta rano milosrđe Tvoje i istinu Tvoju noću. Aleluja, aleluja. (Jak. 1, 12). Blago čovjeku, koji pretrpi napast, jer će poslije kušanja primiti vijenac života, aleluja.

Evanđelje kao na blagdan sv. Marka, str. 671.

Prikazanje (Ps. 88, 25). Pratit će ga moja istina i moja milost i snagom ću moga Imena uzdići njegovu moć.

Tajna. Pridružio se našim prinosima, Gospode, dobrostivi zagovor svetog Ignacija, da presveta otajstva, u koje si postavio vrutak svake svetosti, i nas uistinu posvete, po G. n.

Pričesna (Lk. 2, 49). *Oganj dođoh donijeti u svijet,* i šta hoću, nego da se zapali?

Popričesna. Žrtva hvale, Gospode, što je prinesosmo kao zahvalu za sv. Ignacija, neka nas dovede po zagovoru njegovu u *vječno hvaljenje Tvoga veličanstva,* po G. n.

1. VIII. Sv. Petar u okovima.

U V. je vijeku na današnji dan posvećena basilika, u kojoj su pohranjeni okovi, kojima je bio vezan sv. Petar. U toj su basilici pohranjeni i smrtni ostaci sedmero makabejske braće, pa se zato u sv. misi čini spomen ovih starozavjetnih mučenika.

Misa kao na blagdan sv. Petra i Pavla, str. 731., osim:

Molitva. Bože, koji si učinio, da sveti apostol Tvoj Petar, oslobođen okova, neozlijeđen izađe, odriješi, molimo, okove naših grijeha i blagostivo odvrati od nas sve zlo, po G. n.

Spomen sv. Pavla, kao na str. 605.
Spomen braće Makabejaca:

Razveselila nas, Gospode, nagrada svete braće, mučenika Tvojih, uvećala našu vjeru i kreposni život i mnogostrukim nas zagovorom tješila, po G. n.

Na stepenicama (Ps. 44, 17, 18). Postavio si ih knezovima nad svu zemlju, sjećat će se imena Tvoga, Gospode. Namjesto oceva rodiše Ti se sinovi, zato će Te slaviti narodi. Aleluja, aleluja. Razriješi, Petre, po zapovijedi Božjoj, zemaljske okove, jer Ti otvaraš blaženima nebesko kraljevstvo, aleluja.

Tajna. Oživljavala nas, Gospode, i uvijek branila žrtva, što je prinesosmo Tebi, po zagovoru sv. Petra, apostola Tvoga, po G. n.

Spomen sv. Pavla, kao na str. 606.
Spomen sv. braće Makabejaca:

Prinosimo Ti, Gospode, otajstva Tvoja pobožnom dušom o svetkovini svetih mučenika Tvojih moleći Te, da nam po njima udijeliš uvećanje i pomoći svoje i radosti, po G. n.

Popričesna. Nahranjeni, Gospode, žrtvom presvetog tijela i dragocjene krvi, molimo Te, Bože naš, da sigurnim spasenjem zadobijemo, što pobožnom bogoljubnošću vršimo, po istom G. n.

Spomen sv. Pavla, kao na str. 607.

Spomen sv. braće Makabejaca:

Podaj, molimo, svemogući Bože, da napredujući u vjeri slijedimo primjer onih, kojih se sjećamo sudjelujući u presvetoj tajni, po G. n.

2. VIII. **Sv. Alfonso Marija Liguori,** biskup i crkveni učitelj.

Rođen 1696. u Napulju osnovao je »Redemptoriste«. Sveto je umro 1787.

Ulaz (Lk. 4, 18). Duh je Gospodnji na meni, zato me pomaza, da naviještam evanđelje siromasima, da oslobodim potlačene. (Ps. 77, 1). Čuj, puče moj, zakon moj, prikloni uho svoje riječima usta mojih. Slava Ocu ... Duh ...

Molitva. Bože, koji si po blaženom Alfonsu Mariji, priznavaocu svome i biskupu, raspaljenom revnošću za duše, Crkvu svoju obogatio novom redovničkom družbom, podaj, molimo, da poučeni njegovim spasonosnim opomenama i ohrabreni njegovim primjerom uzmognemo sretno doći k Tebi, po G. n.

Spomen sv. Stjepana I., pape, ubijenog u katakombama, kad je čitao sv. misu, 257., za cara Valerijana. Molitve iz mise »Blagosivajte«, str. 553.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Timoteju (II, 2, 1-7). Predragi! ojačaj se u milosti, koja je u Kristu Isusu. I što si čuo od mene po mnogim svjedocima, ono predaj vjernim ljudima, koji će biti sposobni i druge naučiti. Podnosi sa mnom napore kao dobar vojnik Krista Isusa. Nijedan, koji se bori, ne zapleće se u poslove ovoga života, da ugodi vojvodi. A ako se i tko bori, ne dobije vijenca, ako se pravo ne bori. Poljodjelac, koji se trudi, najprije treba da primi od plodova. Razumij, što govorim; jer Gospodin dat će ti razum u svemu.

Na stepenicama (Ps. 118, 52). Opominjem se odredaba Tvojih od iskona, Gospode, i tješim se. Gnjev me obuzima na bezbožnike, koji ostavljaju zakon Tvoj. Pravde Tvoje ne krijem u srcu svome, istinu Tvoju i spasenje Tvoje kazujem. Aleluja, aleluja. (Eccl. 49, 3, 4). Gospod ga je odredio da propovijeda narodu pokoru, on je odstranio strahotu bezboštva; upravio je srce svoje Gospodu i u dane griješnika učvrstio je bogoljubnost, aleluja.

Evanđelje kao na blagdan sv. Marka evanđeliste, str. 671.

Vjerujem.

Prikazanje (Posl. 3, 9, 7). Časti Gospoda od svoga imutka i podaj mu od prvina svih

plodova, što ihubereš. Ne brani, da dobro čini onaj, koji može, a možeš li, čini i sam dobro.

Tajna. Raspali, Gospode Isuse Kriste, srca naša nebeskim ognjem, koji si blaženom Alfonsu Mariji dao da svetkuje ova otajstva i po njima da sebe samoga Tebi prinese kao svetu žrtvu, koji živiš i kraljuješ...

Pričesna (Eccl. 50, 1). Evo velikog svećenika, koji je u dane svoje podupro Crkvu, sličan je sjajnom plamenu i tamjanu, što izgara u vatri.

Popričesna. Bože, koji si blaženog Alfonsa Mariju, priznavaoca svoga i biskupa, učinio vjernim djeliteljem božanske tajne i glasnikom riječi svoje, dopusti, njegovim zaslugama i molitvama, da vjerni Tvoji ova svetotajstva često primaju i primajući bez kraja hvale Tebe, po G. n.

3. VIII. Našašće prvomučenika sv. Stjepana.

G. 415. našao je svećenik Lucijan smrtne ostatke prvomučenika sv. Stjepana u Kaphargamala kod Jerusalema.

Misa kao na blagdan sv. Stjepana, 26. XII., str. 910., »Vjerujem«, osim:

Molitva. Podaj, molimo, Gospode, da nasljedujemo onoga, kojega štujemo, te naučimo ljubiti i neprijatelje svoje, jer svetkujemo našašće onoga, koji je za progonitelje svoje molio G. n. I. K., koji s Tobom živi i kraljuje...

Ostale molitve kao na str. 36., 45., 68.

4. VIII. Sv. Dominik, priznavalac.

Dominik se rodio 1170. u Kalauegi u Španjolskoj. Prateći kao kanonik biskupa Didaka u Francesku počne Albigencima (krivovjerci slični našim Bogomilima) propovijedati katoličku vjeru i vraćati ih Majci Crkci. Oko sebe je sakupio više pobožnih i revnih svećenika, pa odluči ustanoviti novi duhovni red, koji će primjerom evanđeoskoga siromaštva i propovijedanjem riječi Božje obraćati krivovjernike i nemarne kršćane. Tako je nastao slavni red sv. Dominika. Sv. je Dominik umro u Bologni 1221., a svetim ga je proglasio Grgur IX.

Ulaz, Evanđelje i Prikazanje iz mise »Pravednikova usta«, str. 578.-580.

Molitva. Bože, koji si se udostojao Crkvu svoju prosvijetliti zaslugama i naukama svoga svetoga priznavaoca Dominika, podaj, da njegovim zagovorom nikad ne bude lišena vremenite pomoći i da svagda uspijeva u duhovnom napretku, po G. n.

Poslanica iz mise »Usred Crkve«, str. 576.

Na stepenicama (Ps. 91, 13, 14). Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra u domu Gospodnjemu. (Ps. 91, 3). Naviješta rano u zoru Tvoje milosrđe i vjernost Tvoju noću. Aleluja, aleluja. (Osee. 14, 6). Pravednik raste poput ljiljana i cvate pred Gospodom u vjekove, aleluja.

Tajna. Posveti, Gospode, darove, Tebi prikazane, da nas zagovorom blaženog Dominika, priznavaoca Tvoga, okrijepe u duši, po G. n.

Pričesna (Lk. 12, 42). Evo razboritog i vjernog upravitelja, koga postavi Gospod nad družinom svojom, da im na vrijeme daje hranu, koja im pripada.

Popričesna. Dopusti, molimo, svemogući Bože, da nam ove svete tajne zagovorom svetog Dominika, priznavaoca Tvoga, olakšaju dušu, jer nas tišti breme naših grijeha, po G. n.

5. VIII. Posveta bazilike Majke Božje Snježne.

Za vladanja pape Liberija odlučiše Ivan, rimski patricij, i njegova žena, da sav svoj imutak upotrijebe za slavu Majke Božje moleći se njoj, da im kakogod naznači, što bi joj bilo najmilije da učine. U to im se u noći od 5. kolovoza ukaže u snu bl. Djevica i reče im, da na onomu mjestu sagrade crkvu, gdje sjutra nađu snijega. I doista nađoše jedan dio Eskvilina posut snijegom. Tamo sagradiše dakle crkvu u čast Bogorodici, koja je i danas još najljepša Gospina crkva na čitavome svijetu, a zove se Sv. Marija Velika.

Ulaz. Zdravo, sveta majko, što nam porodi kralja, koji vlada nebom i zemljom u vjekovječne vjekove! (Ps. 44, 2.) Iz mog srca izvire divna pjesma: ja posvećujem djela svoja kralju! Slava Ocu... Zdravo...

Molitva. Dopusti, molimo, Gospode Bože, da mi, sluge Tvoji, uživamo neprestano zdravlje duše i tijela i da nas zagovor blažene Marije, vazda Djevice, oslobodi od sadanje žalosti i dovede nas do vječne radosti, po Gospodu našem Isusu Kristu, Sinu Tvomu...

Čitanje Knjige Mudrosti (Crkv. 24, 14-16). Stvorena sam u početku i prije vijekova i ne ću prestati do budućega vijeka; u svetom sam domu pred njim služila. I tako se na Sionu utvrdih i počivala sam u posvećenom gradu, u Jeruzalemu je vlast moja. I ukorijenih se u narodu poštovanom, kojega je baština dio Boga mojega. I u punini je svetačkoj boravište moje.

Na stepenicama. Blagoslovljena si i časna, Djevice Marijo, koja si bez povrede čistoće našla se Majkom Spasitelja. Djevo, Bogorodice, koga ne obuhvaća čitav svijet, u tvoje se krilo zatvorio, postavši čovjekom.* Aleluja, aleluja. I poslije poroda ostala si nepovrijeđena, Djevice, zagovaraj nas, Bogorodice, aleluja .

U došašću se kaže na mjesto zadnjega stiha:

Aleluja, aleluja (Luk. 1, 28). Zdravo Marijo, milosti puna, Gospod s tobom, blagoslovljena ti među ženama! Aleluja.

Poslije sedamdesetnice izostavi Aleluja i pripadni stih, pa reci:

Raduj se, Djevice Marijo, sve si zablude sama uništila, koja si povjerovala riječima arkanđela Gabrijela, kad si, Djevica, rodila Boga i čovjeka, ostavši i poslije poroda nepovrijeđena Djevica. Zagovaraj nas, Bogorodice!

U uskrsno se doba izostavlja pjesma na stepenicama i moli se:

Aleluja, aleluja (Br. 17, 8). Procvalo je Jeseovo žezlo; djevica je rodila Boga i čovjeka. Bog je vratio mir u sebi pomirivši najniže s najvišim. Aleluja. (Lk. 1, 28.) Zdravo Marijo, milosti puna, Gospod s Tobom, blagoslovljena ti među ženama, aleluja.

† Slijedi sveto Evanđelje po Luci (11, 27-28). U ono vrijeme, kad je Isus govorio mnoštvu, podiže glas neka žena iz naroda

i reče mu: Blago utrobi, koja te je nosila i grudima, koje si sisao! A on reče: Pače blago onima, koji slušaju riječ Božju i drže je!

Vjerujem.

Prikazanje (Lk. 1, 28, 42). Zdravo Marijo, milosti puna, Gospod s tobom, blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje.

Tajna. Tvojim, Gospode, smilovanjem i zagovorom blažene Marije, vazda Djevice, neka nam ova žrtva urodi vječnom i sadašnjom srećom i mirom, po Gospodu.

Predslovlje XI., str. 51. (svetkovini).

Pričesna. Blaženo krilo Djevice Marije, koje je nosilo Sina vječnoga Oca.

Popričesna. Primivši, Gospode, okrepe našega spasenja, molimo Te, da nas uvijek štiti zagovor blažene Marije, vazda Djevice, kojoj na čast prinesosmo ove žrtve Tvojemu veličanstvu, po Gospodu.

6. VIII. Preobraženje Gospodinovo.

Preobraženje Spasiteljevo slavilo se posebnom svetkovinom već u VII. vijeku. Čitavoj Crkvi naredi ovu svetkovinu Kaliksto III. 1457. u zahvalni spomen na sjajnu pobjedu, što je izvojevaše kršćanske vojske pod Sibinjanin Jankom i sv. Ivanom Kapistranom nad Turcima, koji su prijetili slobodi i prosvjeti kršćanske Evrope.

Ovu pobjedu i uvedenje ove svetkovine proslavio je Rafael divnom svojom slikom: Preobraženje Kristovo. Turke simbolizuje nijemi dječak opsjednut đavlom. A onaj apostol, koji prstom pokazuje preobraženoga Spasitelja na gori Taboru kao da poavlja riječi sv. Ivana Kapistranskog, kad je javio Kalikstu III., da nijesu pobjede stekli ni on ni križari, već Gospod, u kome je jedinome spasenje.

Ulaz (Ps. 76, 19). Sijevaju munje Tvoje po vasionoj, uzdrma se i zatrese se zemlja. (Ps. 83, 2, 3.) Kako su mili stanovi Tvoji, Gospode nad vojskama! Čezne i gine duša moja za dvorima Gospodnjim. Slava Ocu . . . Sijevaju . . .

Molitva. Bože, koji si otajstva vjere kod slavnog preobraženja Jedinorođenoga svoga ukrijepio svjedočanstvom otaca i divno unaprijed označio savršeno posinovljenje glasom, koji siđe sa svijetla oblaka, podaj milostivo, da nas učiniš subaštinicima istome kralju slave i zajedničarima njegove slave, po istom G. n. I. K. Sinu Tvomu, koji s Tobom . . .

U običnim tihim misama spomen sv. mučenika Siksta II. pape, Felicisima i Agapita, iz mise »Mudrost svetih«, str. 563., 564.

Čitanje poslanice bl. Petra apostola (II., 16-19). Predragi! ne pokazasmo vam sile i dolaska Gospodina našega Isusa Krista idući za bajkama lukavo izmišljenima; nego smo sami gledali njegovo veličanstvo. Jer je primio od Boga Oca čast i slavu, kad mu dođe takav glas od veličanstvene slave: »Ovo je Sin moj ljubezni, koji je po mojoj volji«. I ovaj smo glas mi čuli, gdje siđe s neba, *kad bijasmo s njim na svetoj gori.* I imamo čvršću proročku riječ i dobro činite, što prianjate uz nju kao uz svjetiljku, koja svijetli u tamnome mjestu, dok dan ne osvane i danica se ne pomoli u srcima vašim.

Na stepenicama (Ps. 44, 3, 2). Ljepši si od svih sinova ljudskih, razlito je milje na usnama Tvojim. Iz mog srca izvire divna pjesma, ja posvećujem djela svoja Kralju! Jezik je moj kao pero pisara, što brzo piše. Aleluja, aleluja. (Mudr. 7, 26.) Odsjev je svjetlosti vječne, zrcalo bez ljage i slika dobrote njegove, aleluja.

Evanđelje kao na II. nedjelju u korizmi, str. 187. **Vjerujem.**

Prikazanje (Ps. 111, 3). Slava i bogatstvo u domu njegovu, pravda njegova ostaje u vjekovječne vjekove, aleluja.

Tajna. Prinesene darove, molimo, Gospode, slavnim Jedinorođenoga svoga probraženjem posveti, i očisti nas od skvrna grijeha sjajem njegova prosvjetljenja: po istom G. n.

Predslovlje I., str. 47.

Pričesna (Mat. 17). Nikomu ne kazujte viđenja, što ga vidjeste, dok Sin čovječji ne uskrsne od mrtvih.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da razumijevanjem očišćene duše dostignemo presvete tajne preobraženja Sina Tvoga, što ih slavimo svečanom službom; po istom G. n.

7. VIII. Sv. Kajetan, priznavalac.

Rođen 1480. u Vicenzi, zaređen je 1516. za svećenika i mnogo je djelovao u službi kršćanske ljubavi u Rimu i Veneciji. 1524. osnovao je red Theatina i sveto je umro 1547. u Napulju.

Misa: »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si dao, da blaženi Kajetan, priznavalac Tvoj, nasljeduje način apostolskog života, podaj i nama, da se njegovim zaslugama i primjerom u Tebe uvijek uzdamo i da težimo samo za onim, što je nebesko, po G. n.

Spomen sv. Donata:

Bože, slavo svećenika svojih, podaj, molimo, da osjetimo pomoć svetog Donata, biskupa i mučenika Tvoga, kojega danas štujemo, po G. n.

Evanđelje kao na XIV. nedjelju po Duhovima, str. 505.

Tajna. Podaj nam, molimo, svemogući Bože, da Ti naša žrtva bude mila radi časti svetih Tvojih i da nas očisti i na tijelu i na duši, po G. n.

Spomen sv. Donata:

Podaj, molimo, Gospode, da zagovorom svetog Donata, mučenika Tvoga i biskupa, kojega ovim posvećenim darovima na slavu Imena Tvoga častimo, učinak pobožne bogoljubnosti poraste u nama, po G. n.

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, da nas zagovorom blaženog Kajetana, priznavaoca Tvoga, ova sveta hrana, što je primismo, brani od svih suprotivština, po G. n.

Spomen sv. Donata:

Podaj, molimo, svemogući i milosrdni Bože, koji si nas učinio i zajedničarima i službenicima svetih svojih tajna, da zagovorom blaženog Donata, mučenika Tvoga i biskupa, uznapredujemo i u jedinstvu vjere i u dostojnom službovanju, po G. n.

8. VIII. Sv. Ciriak, Largo i Smaragdo, mučenici.

Mučeni za cara Dioklecijana oko 309. u Rimu.

Ulaz (Ps. 33, 10). Bojte se Gospoda svi sveti njegovi, jer ništa nedostaje onima, koji ga se boje; bogataši će oskudijevati i žeđati, a onima, koji traže Gospoda, ne će nedostajati nikakvog dobra. (Ps. 33, 2.) Blagosivat ću Gospoda u svako doba, uvijek je hvala njegova u ustima mojim. Slava Ocu... Bojte se...

Molitva. Bože, koji nas razveseljuješ godišnjom svetkovinom svetih mučenika svojih Larga, Ciriaka i Smaragda, dopusti nam milostivo, da nesljedujemo krepost trpljenja onih, kojih rođeni dan slavimo, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36., 45., 68.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Solunjanima (I. 2, 13-16). Braćo! zahvaljujemo Bogu bez prestanka, što vi primivši od nas propovijedanu riječ Božju, niste primili kao riječ čovječju, nego kao što zaista jest, riječ Božju, koji i djeluje u vama vjernicima. Jer vi postadoste, braćo, nasljedovatelji Crkvi Božjih, koje su u Judeji u Kristu Isusu, jer jednako i vi postradaste od svojih suplemenika, kao i oni od Židova, koji ubiše i Gospodina Isusa i proroke i nas progoniše, i koji se Bogu ne mile, i koji se svim ljudima protive. Oni nam priječe propovijedati narodima, da se spasu, da ispune grijehe svoje svagda. Ali potpuno dođe srdžba na njih.

Na stepenicama (Ps. 33, 10). Bojte se Gospoda svi sveti njegovi, jer ništa nedostaje onima, koji ga se boje. Onima, koji traže Gospoda, ne će nedostajati nikakvog dobra. Aleluja, aleluja. (Mudr. 3, 7.) Sjat će se pravednici i blistat će kao iskre u vjekove, aleluja.

Evanđelje kao na blagdan sv. Franje Ksaverskog, 3. XII., str. 898.

Prikazanje (Ps. 31, 11). Radujte se u Gospodu i kličite pravednici, dičite se svi, koji ste čestita srca!

Tajna. Bila prijatna pred licem Tvojim, Gospode, naša pobožnost i donijela nam spasenje molitvom onih, o kojih je svetkovini prinosimo, po G. n.

Pričesna (Mk. 16, 17). Za onima, koji uzvjeruju, ići će ovi znaci: u moje će ime izgoniti đavle, na bolesnike će stavljati ruke i izliječit će ih.

Popričesna. Okrijepljeni dioništvom svetih darova molimo, Gospode, Bože naš, da zagovorom svetih mučenika Tvojih Ciriaka, Larga i Smaragda osjetimo učinak onoga, što časno izvršujemo, po G. n.

9. VIII. Sv. Ivan Maria Vianney, priznavalac.

Veliki propovjednik i vođ duša u ispovjedaonici, čednih prirodnih sposobnosti, no velik milošću, poniznošću i radinošću, sveto je živio kao župnik u Arsu kod Lyona i sveto umro 1859. Svetim ga je proglasio Pijo XI.

Misa »Pravednikova usta« str. 578., osim:

Molitva. Svemogući i milosrdni Bože, koji si svetog Ivana Mariju divno uresio rev-

nošću za duše, neprestanom ljubavlju k molitvi i duhom pokore, udijeli nam, molimo Te, snagu, njegovim zagovorom i primjerom, da duše naših bližnjih predobivamo za Krista i s njima zajedno stignemo u blaženu vječnost, po istom G. n.

Spomen navečerja sv. Lovre, mučenika, i spomen sv. Romana, mučenika:

Čuj, Gospode, molitve naše i zagovorom blaženog Lovre, mučenika Tvoga, kojega pretječemo svetkovinu, udijeli nam milostivo vječno milosrđe.

Podaj, molimo, svemogući Bože, da zagovorom blaženog Romana, mučenika Tvoga, budemo oslobođeni od svih tjelesnih suprotivština i očišćeni u duši od svih zlih misli, po G. n.

Tajna. Primi, Gospode, milostivo žrtve, što Ti ih prikazujemo i zagovorom blaženog mučenika svoga Lovre, odriješi nas od svih okova naših grijeha.

Primivši naše darove i molitve, molimo, Gospode, očisti nas nebeskim tajnama i blagostivo usliši, po G. n.

Popričesna. Podaj, molimo, Gospode, Bože naš, kao što se radujemo vremenitoj spomen-slavi blaženog Lovre, mučenika Tvoga, tako da se veselimo i u vječnom gledanju njegovu, po G. n.

Molimo, svemogući Bože, da nas ova nebeska hrana, što je primismo, zagovorom blaženog Romana, mučenika Tvoga, obrani od svih suprotivština, po G. n.

Posljednje **evanđelje** o navečerju sv. Lovre str. 555.

10. VIII. **Sv. Lovro,** đjakon i mučenik.

Lovro je jedan od najvećih svetaca rimskih. Od najranije mladosti bio je učenik arhiđakona rimske crkve Siksta. Kad je Siksto g. 257. postao rimski biskup, zaredi Lovru za đakona rimske crkve. No već 258. uhvatiše pogani po zapovijedi cara Valerijana papu Siksta II. Kad su ga vodili na smrt, iđaše Lovro za njim plačući i žaleći, što ne će zajedno s njim umrijeti. Sv. Siksto, razapet na križ, reče tada svome đakonu: »Za tri ćeš me dana slijediti«. Čuvši to Lovro, razda sve crkveno blago siromasima, i za tri dana bude doista uhvaćen i živ ispečen.

Ulaz (Ps. 95, 6). Slava je i krasota pred licem njegovim, svetost i veličanstvo u svetinji njegovoj. (Ps. 95, 1.) Pjevajte Gospodu pjesmu novu, pjevaj Gospodu sva zemljo! Slava Ocu... Slava...

Molitva. Daj nam, molimo, svemogući Bože, da ugasimo oganj naših opačina, koji si blaženom Lovri, mučeniku svome, dao da odoli požaru muka svojih, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (II, 9, 6-10). Braćo! koji rijetko sije, rijetko će i žeti, a koji sije obilato, obilato će i žeti. Svaki, kako je odlučio u srcu, a ne sa žalošću ili od nevolje, jer Bog ljubi vesela darovatelja. A Bog vam može udijeliti obilato svaku milost, da u svemu svagda svega dovoljno imajući, obilujete za svako dobro djelo; kao što je pisano: »*prosu, dade siromasima,* pravda njegova ostaje do vijeka«. A koji daje sjeme sijaču i kruh za jelo, dat će i umnožit će sjeme vaše i umnožit će plodove pravde vaše.

Na stepenicama (Ps. 16, 3). Kušao si, Gospode, srce moje i pohodio si me noću: *ognjem si me kušao* i ne nađe se u meni krivica. Aleluja, aleluja. Đakon Lovro dobro djelo učini, jer znakom križa prosvijetli slijepe, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (12, 24-26). U ono vrijeme: Reče Isus učenicima svojim: Uistinu, uistinu govorim vama, ako zrno pšenično, kad padne na zemlju, ne umre, onda samo ostane: ako li umre, mnogo roda donosi. Tko ljubi život svoj, izgubit će ga: a tko mrzi život svoj na ovom svijetu, sačuvat će ga za život vječni. Tko meni služi, neka me slijedi: i gdje sam ja, ondje će biti i sluga moj. Tko meni služi, poštovat će ga Otac moj.

Prikazanje (Ps. 95, 6). Slava je i krasota pred licem njegovim, svetost i veličanstvo u svetinji njegovoj.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, darove dostojno prikazane, te zagovorom i zaslugama svetoga Lovre, mučenika svoga, dopusti, da uskoriste našemu spasenju, po G. n.

Pričesna (Iv. 12). Ko meni služi, za mnom neka ide, i gdje sam ja, ondje će biti i sluga moj.

Popričesna. Svetim darom nasićeni smjerno Te, Gospode, molimo, da oćutimo po zagovoru blaženoga mučenika Tvoga Lovre, kao porast svoga spasenja, što slavimo obdržavanjem dužne službe. Po G. n.

11. VIII. Sv. Tiburcije, mučenik, i sv. Susana, djevica i mučenica.

Sv. Tiburcija i sv. Susanu obratio je po predaji sv. Sebastijan. Oboje je umrlo mučeničkom smrću oko 304. u Rimu.

Misa »U Gospodu je spas«, str. 565., osim:

Molitva. Bio nam, Gospode, uvijek u pomoć zagovor svetih mučenika Tvojih Tiburcija i Susane, jer ne prestaješ blago gledati na one, kojima dozvoljavaš da uživaju ovoliku pomoć, po G. n.

Poslanica kao na dan sv. Fabijana i Sebastijana, 20. I., str. 610.

Tajna. Bliz budi, Gospode, molitvama puka svoga, bliz budi svetim darovima, što ih prinosimo za posvećenje Tvojih tajna, da Ti ugode zagovorom Tvojih svetih, po G. n.

Popričesna. Primivši, Gospode, zalog vječnog izbavljenja, molimo Te, da nam zagovorom svetih mučenika Tvojih bude na pomoć i za sadašnji i za budući život, po G. n.

12. VIII. Sv. Klara, djevica.

Klara je rođena oko godine 1194. u Assissi od plemenitih i imućnih roditelja. Po nagovoru sv. Franje 1212. odreče se svijeta zajedno sa svojom sestrom Janjom, premda su se njezini tome žestoko opirali. Doskora se oko Klare okupilo mnogo pobožnih žena i djevojaka, koje su željele provoditi pokornički život. Tako nastade strogi red »klarisâ«, koji se brzo razgranao po čitavome svijetu. Sv. je Klara preminula 1253., a svetom ju je proglasio Aleksandar IV.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590.

13. VIII. Sv. Hipolit i Kasijan, mučenici.

Sv. je Hipolit mučen u Rimu 258., a sv. Kasijan oko 304. u Imola.

Misa »U Gospodu je spas«, str. 565., osim:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam časna svetkovina mučenika Tvojih Hipolita i Kasijana umnoži i pobožnost i spasenje, po G. n.

Tajna. Pogledaj, Gospode, darove puka svoga, što Ti ih prinosi o svetkovini svetih Tvojih, da nam svjedočanstvo Tvoje istine uskoristi na spasenje, po G. n.

Popričesna. Spasila nas, Gospode, pričest svetih tajna Tvojih i utvrdila u svijetlu istine Tvoje, po G. n.

14. VIII. Navečerje Uznesenja B. Dj. Marije.

Ulaz (Ps. 44, 13). Najmoćniji ove zemlje slavit će Tebe; prate je djevice i vode je kralju u radosti i veselju. (Ps. 44, 2.) Iz mog srca izvire divna pjesma: riječ je moja i pjesma je moja namijenjena Kralju! Slava Ocu... Najmoćniji...

Molitva. Bože, koji si izabrao djevičansko krilo blažene Marije, da se u njemu nastaniš, podaj, molimo, da pomoću njezine zaštite radosni prisustvujemo njezinoj svetkovini, koji živiš i kraljuješ...

Ne moli se »Slava«.

Spominje se sv. Eusebije, priznavalac, molitvama iz mise »Pravednikova usta«, str. 578.

Čitanje knjige mudrosti kao na dan 16. VII. str. 754.

Na stepenicama kao na dan 16. VII., bez aleluja, str. 755.*

Evanđelje kao na dan 16. VII., str. 755.

Prikazanje. Blažena si, Djevice Marijo, koja si nosila Stvoritelja svega, rodila si onoga, koji je Tebe stvorio i dovijeka ostaješ djevicom.

Tajna. Preporučila Tvojoj blagosti, Gospode, naše darove molitva Bogorodičina, koju si zato prenio s ovoga svijeta, da nas radi naših grijeha pouzdano zagovara kod Tebe, po G. n.

Pričesna. Blaženo krilo Djevice Marije, koje je nosilo Sina vječnoga Oca.

Popričesna. Dopusti, milosrdni Bože, našoj slabosti ovu potporu, da mi, koji pretječemo svetkovinu svete Bogorodice, pomoću njezina zagovora ustanemo od naših zloća, po istom G. n.

15. VIII. Uznesenje Bl. Dj. Marije.

Pobjeda Majke Spasiteljeve ne bi bila potpuna, da je smrt rastvorila prečisto tijelo bez grijeha začete Djevice. Smrt je posljedica i kazna istočnoga grijeha. Ona, koju je njezin božanski Sin izuzeo i oslobodio od zakona grijeha, nije bila podložna ni zakonu smrti. Ona je doduše poput Sina i Spasitelja svoga umrla, ali je poput njega odmah i uskrsnula i uzašla na nebo, gdje sa Sinom svojim vlada kao kraljica neba i zemlje.

Ulaz. Radujmo se svi u Gospodu svetkujući blagdan u čast blažene Marije Djevice; radi njezina se uznesenja raduju anđeli i hvale Sina Božjega. (Ps. 44, 2.) Iz mog srca izvire divna pjesma: ja namjenjem djela svoja Kralju! Slava Ocu... Radujmo se...

Molitva. Oprosti, Gospode, grijehe službenika svojih, da se mi, koji sami nismo vrsni da Ti djelima svojim ugodimo, spasemo za-

govorom Roditeljice Sina Tvoga, Gospoda našega, koji s Tobom živi i kraljuje...

Čitanje knjige mudrosti (Eccl. 24, 11-20). Posvuda sam tražila, gdje bih se nastanila, pa odabrah nasljedstvo Gospodnje za svoje prebivalište. Tada mi zapovjedi Stvoritelj svega: onaj, koji me stvorio, stade u šatoru mojem i reče mi: Prebivaj u Jakovu, i imaj nasljedstvo u Izraelu, i među mojim odabranima pruži žile. I tako se utvrdih u Sionu, i nastanih se u svetome gradu, i u Jerusalemu oblast je moja. Ukorijenih se u časnome puku, koji je Božje nasljedstvo, i u zboru je svetih moje boravište. Uzvišena sam kao cedar na Libanu, i kao čempres na gori Sionskoj. Uzvišena sam kao paoma u Kadesu, i kao nasad ružâ u Jerihu. Kao krasna maslina u polju, i kao javor kraj vode na putu ja sam uzvišena. Kao slatka korica i mirisavi balzam dadoh miris: kao odabrana mira dadoh sladost mirisa.

Na stepenicama (Ps. 44, 5, 11, 2). Istine radi i krotkosti i pravde vodit će te divno desnica tvoja. Slušaj, kćeri, gledaj i prigni uho svoje, jer omilje Kralju ljepota tvoja, aleluja, aleluja. Uznesena je Marija na nebo, raduje se vojska anđeoska, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (10, 38-42). U ono vrijeme: Uđe Isus u neko selo i žena neka, po imenu Marta, primi ga u kuću svoju. I ona imaše sestru po imenu Mariju, koja sjedeći kod nogu Gospodnjih slušaše riječ njegovu. A Marta zaposlena mnogim poslom: pristupi i reče: Gospode! zar ti ne

mariš, što me sestra moja ostavi samu da služim? Reci joj dakle, da mi pomogne. I odgovarajući reče joj Gospod: Marta, Marta! Brineš se i uznemiruješ za mnoge stvari. A samo je jedno potrebno. *Marija je najbolji dio odabrala,* koji se ne će uzeti od nje.

Vjerujem.

Prikazanje. Uznesena je Marija ne nebo, raduju se anđeli, hvaleći blagosiljaju Gospoda. Aleluja.

Tajna. Neka priteče, Gospode, u pomoć puku Tvomu molitva Bogorodice, i da oćutimo, kako odvjetuje za nas pred Tobom u nebeskoj slavi, premda znamo, da se preselila u prilici tijela svoga; po G. n.

Predslovlje XI., str. 51. (uznesenju).

Pričesna (Lk. 10, 42). Najbolji je dio izabrala Marija, koji se ne će uzeti od nje dovijeka.

Popričesna. Postavši dionici nebeskoga stola molimo blagodat Tvoju, Gospode, da se zagovorom Bogorodice, koje uznesenje štujemo, oslobodimo sviju zala, što nam prijete, po G. n.

16. VIII. **Sv. Joakim,** priznavalac, otac Bl. Djevice Marije.

Ulaz (Ps. 111, 9). Rasu, razdade ubogima, pravda njegova ostaje u vijek vijeka, rod će se njegov uzvisiti u slavi. (Ps. isti.) Blago čovjeku, koji se boji Boga, zapovijedi njegove žudi veoma. Slava Ocu... Rasu...

Molitva. Bože, koji si mimo sve svete svoje htio, da blaženi Joakim bude ocem

Roditeljici Sina Tvoga; podaj, molimo, da vazda ćutimo zaštite onoga, kojega praznik slavimo, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (31, 8-11). Blago čovjeku, koji se nađe bez mane, i koji ne ode za zlatom, niti se pouzda u novce i u blago. Ko je taj, i slavit ćemo ga; jer učini divne stvari u životu svojem. Ko je u tom iskušan, i našao se savršen, onomu će biti slava vječna; koji mogaše zgriješiti, i ne zgriješi; učiniti zlo, i ne učini; zato su utvrđena dobra njegova u Gospodu, i milostinje njegove pripovijedat će sav zbor svetački.

Na stepenicama (Ps. 111, 9). Rasu, razda ubogima, pravda njegova ostaje u vijek vijeka. Silno će biti na zemlji potomstvo njegovo, blagoslovit će se rod pravednih. Aleluja, aleluja. O sveti Joakime, mužu Anin, oče časne Djevice, podaj ovdje Božjim slugama pomoć spasenja. Aleluja.

† **Početak sv. evanđelja po Mateju.** Rodoslovlje Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova. Abraham rodi Izaka. Izak rodi Jakoba, Jakob rodi Judu i braću njegovu. Juda rodi Faresa i Zaru s Tamarom, Fares rodi Esroma, Esrom rodi Arama. Aram rodi Aminadaba, Aminadab rodi Naasona, Naason rodi Salmona, Salmon rodi Booza s Rahabom, Boos rodi Obeda s Rutom, Obed rodi Jeseja, Jesej rodi Davida kralja, David kralj rodi Salamona sa ženom Urijinom, Salamon rodi Roboama, Roboam rodi Abiju, Abija rodi Asu, Asa rodi Josafata, Josafat rodi Jorama, Joram rodi

Oziju, Ozija rodi Joatama, Joatam rodi Ahaza, Ahaz rodi Ezekiju, Ezekija rodi Manasija, Manasije rodi Amona, Amon rodi Josiju, Josija rodi Jehoniju i braću njegovu za sužanjstva babilonskoga. A po seobi u sužanjstvo babilonsko, Jehonija rodi Salatiela, Salatiel rodi Zorobabela, Zorobabel rodi Eliakima, Eliakim rodi Azora, Azor rodi Sadoka, Sadok rodi Ahima, Ahim rodi Eliuda, Eliud rodi Eleazara, Eleazar rodi Matana, Matan rodi Jakoba, a Jakob rodi Josipa, muža Marije, od koje se rodi Isus, koji se zove Krist.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 8). Slavom i čašću ovjenčao si ga i postavio si ga nad djelima ruku svojih, Gospode.

Tajna. Primi, premilostivi Bože, žrtvu u čast svetoga patrijara Joakima, oca Djevice Marije, prinesenu u čast imenu Tvojemu, da po zagovoru njegovu i žene njegove i preblaženog čeda, zavrijedimo dostići savršeno oproštenje grijeha i vječnu slavu, po G. n.

Predslovlje XI., str. 51. (o uznesenju).

Pričesna (Lk. 12). Vjerni i mudri sluga, koga postavi gospodar nad čeljadi svojom, da im daje obrok na vrijeme.

Popričesna. Molimo Te, svemogući Bože, da po ovim otajstvima, što ih primismo, zagovorom zasluga i molitava blaženoga Joakima, oca Roditeljice ljubljenoga Sina Tvoga, Gospoda našega, Isusa Krista, zavrijedimo postati dionici milosti Tvoje na ovom svijetu i vječne slave u budućem, po G. n.

17. VIII. Sv. Hiacinto, priznavalac.

Rođen koncem XII. vijeka propovijedao je Poljacima kršćansku vjeru i sveto umro 1257. u Krakovu.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., sa spomenom Uznesenja Bl. Dj. M., kao na str. 795., 797., te spomenom osmine sv. Lovre:

Probudi, Gospode, u Crkvi svojoj onaj Duh, kojemu je služio blaženi đakon Stjepan, da puni ovoga Duha nastojimo ono ljubiti, što je on ljubio i činom izvršiti ono, što je on naučavao, po G. n. . . . u jedinstvu istoga Duha . . .

Tajna. Molimo Gospode, omiljela Ti naša žrtva molitvom blaženog Lovre, i bila Ti prijatnom radi zasluga onoga, o kojega Ti je svetkovini prinosimo, po G. n.

Popričesna. Ponizno Te molimo, svemogući Bože, da zagovorom blaženog Lovre, mučenika svoga, neprestanom zaštitom čuvaš one, koje si nahranio nebeskim darovima, po G. n.

18. VIII. Sv. Agapito, mučenik.

Mučen u Preneste (danas Palestrina kod Rima) kao petnaestgodišnji dječak oko 275.

Misa kao na blagdan Uznesenja Bl. Dj. M., str. 795., sa spomenom sv. Agapita:

Radovala se, Gospode, Crkva Tvoja uzdajući se u zagovor blaženoga Agapita, mučenika Tvoga, te njegovim slavnim molitvama ustrajala u bogoljubnosti i sigurnosti, po G. n.

Tajna. Primi, Gospode, darove, što Ti ih prinosimo o svetkovini onoga, u kojega se

zaštitu pouzdajemo, da će nas osloboditi, po G. n.

Popričesna. Nahranio si, Gospode, obitelj svoju svetim darovima, pa Te zato molimo, da nas uvijek krijepiš zagovorom onoga, kojega svetkovinu slavimo, po G. n.

19. VIII. Sv. Ivan Eudes, priznavalac.

Obnovitelj pravog svećeničkog duha u svoje doba sveto je umro 1680.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si svojeg svetog priznavaoca Ivana divno rasplamtio da potiče poštivanje presvetog Srca Isusova i Marijina i koji si po njemu podigao nove redovničke družbe u Crkvi svojoj, podaj, molimo, da štujući njegove zasluge nasljedujemo i njegov primjer i kreposti, po G. n.

Spomen osmine Uznesenja Bl. Dj. M., kao na str. 795., 797.

Vjerujem.

Predslovlje XI., str. 51. (Uznesenju.)

20. VIII. Sv. Bernardo, priznavalac i crkveni učitelj.

Osnovao benediktovski samostan u Clairvauxu, mnogo djelovao za obnovu Kristova duha u svoje doba i sveto umro 1153.

Misa »Usred Crkve«, str. 575., sa spomenom osmine Uznesenja Bl. Dj. M., str. 795., 797.

Čitanje knjige mudrosti (Eccl. 31, 8-11). Blago čovjeku, koji se nađe bez ljage, i koji ne hlepi za zlatom, niti se uzda u novac ni u blago. Tko je taj, da ga pohvalimo? Jer

učini divnih stvari u životu svojem. Koji je bio u tome kušan i ostao savršen, zadobit će slavu vječnu: On je mogao sagriješiti, a nije sagriješio; zlo učiniti, i nije učinio; zato su slavna njegova dobra u Gospodu, i njegove milostinje razglasit će se po svim crkvama svetih.

Predslovlje XI., str. 51. (Uznesenju.)

21. VIII. **Sv. Ivana Franciska Fremiot de Chantal,** udovica.

Rođena 1572. u Dijou, bila je uzorna supruga i majka. Herojski oprostivši slučajnom i nehotičnom ubojici svoga muža osnovala je poticajem i pod ravnanjem sv. Franje Saleškog 1610. redovnice od Pohođenja i sveto umrla 1614.

Misa »Znam«, str. 595., osim:

Molitva. Svemogući i milosrdni Bože, koji si blaženoj Ivani, rasplamćenoj Tvojom ljubavi, darovao čudesnu snagu duha u svim životnim stazama na putu savršenstva i koji si htio po njoj prosvijetliti Crkvu svoju novom redovničkom družbom, dopusti, njezinim molitvama i zaslugama, da mi, koji smo svijesni svoje nemoći, pa se uzdajemo samo u Tvoju snagu, sve suprotivštine pomoću nebeske milosti svladamo, po G. n.

Spominje se osmina Uznesenja Bl. Dj. M., kao na str. 795., 797.

Vjerujem.

Predslovlje XI., str. 51. (Uznesenju).

Tajna. Onim nas plamenom ljubavi, molimo, Gospode, rasplamtila ova spasonosna žrtva, kojim je tako silno raspalila srce blažene Ivane, po G. n.

Popričesna. Ulij nam, Gospode, duh svoje ljubavi, te mi, koje si nahranio krepošću nebeskoga kruha, zagovorom blažene Ivane, prezremo zemaljsko i slijedimo samo Tebe, jedinoga Boga, po G. n.... u jedinstvu istoga Duha...

22. VIII. **Osmina Uznesenja Bl. Dj. Marije.**

Misa kao na blagdan Uznesenja, str. 795., sa spomenom sv. mučenika Timoteja, Hipolita i Simforijana:

Molitva. Pruži nam, molimo, Gospode, pomoć svoju i ispruži nad nama, zagovorom svetih mučenika svojih Timoteja, Hipolita i Simforijana, desnicu svojeg pomirenja, po G. n.

Tajna. Bila Ti prijatna, Gospode, žrtva puka Tvoga, prinesena u čast mučenika Tvojih, kojih zaslugom spoznajemo, da smo primili pomoć Tvoju, po G. n.

Predslovlje XI., str. 51.

Popričesna. Nahranjeni obiljem božanskoga dara molimo, Gospode, Bože naš, da zagovorom blaženih mučenika Tvojih Timoteja, Hipolita i Simforijana uvijek živimo u njegovu dioništvu, po G. n.

23. VIII. **Sv. Filip Benitije,** priznavalac.

Rođen 1233. u Firenzi mnogo je djelovao kao vrhovni upravitelj servita i sveto umro 1285.

Misa »Pravednik«, str. 580., osim:

Molitva. Bože, koji si nam po blaženom Filipu htio dati osobiti primjer poniznosti, podaj, molimo, da službenici Tvoji, njega

nasljedujući, zemaljsku sreću preziru i uvijek samo traže ono, što je nebesko, po G. n.

Spomen navečerja sv. Bartola apostola, str. 549—551. Posljednje evanđelje iz mise navečerja, str. 550.

24. VIII. Sv. Bartol, apostol.

Propovijedao je kršćansku vjeru u Arapskoj, Perziji i istočnoj Indiji, Frigiji i Jermenskoj. Umro je oko 71. god. kao mučenik Gospodnji strahovitom smrću: pogani mu oderaše kožu, a onda mu odrubiše glavu.

Ulaz kao na blagdan sv. Matije apostola, str. 641.

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji si podao časno i sveto veselje ovoga dana u svetkovini blaženoga apostola svoga Bartola: daj Crkvi svojoj, molimo Te, da ljubi, što je on učio, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I. 12, 17-31). Braćo! Vi ste tijelo Kristovo i udi od uda. I jedne istina postavi Bog u crkvi prvo apostole, drugo proroke, treće učitelje, po tom (udijeli nekima) sile, onda darove iscjeljivanja, pomaganja, upravljanja, različne jezike, tumačenje riječi. E da li su svi apostoli? E da li su svi proroci? E da li su svi učitelji? E da li imaju svi sile? E da li imaju svi dar iscjeljivanja? E da li svi govore jezike? E da li svi tumače? Starajte se pak za darove bolje!

Na stepenicama (Ps. 44). Postavit ćeš ih za knezove po svoj zemlji, opominjat će se imena Tvoga, Gospode. Mjesto otaca rodiše Ti se sinovi, toga radi blagosiljat će Te narodi. Aleluja, aleluja. Tebe, Gospode, hvali slavni apostolski zbor. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (6, 12-19). U ono vrijeme iziđe Isus na goru da se pomoli, i provede svu noć u molitvi Božjoj. I kad bi dan, dozva učenike svoje, i izabra iz njih dvanaestoricu, koje nazva apostolima: Šimuna, koga nazva i Petrom, i Andriju, brata njegova, Jakova i Ivana, Filipa i Bartolomeja, Mateja i Tomu, Jakova, Alfejeva i Šimuna, koji se zove Zelot, i Judu Jakovljeva, i Judu Iskariota, koji bi izdajica. I sišavši s njima stade na ravnu mjestu i skup učenika njegovih i veliko mnoštvo naroda iz sve Judeje, i Jerusalema, i iz primorja Tirskoga i Sidonskoga, koji bjehu došli, da ga čuju i da se izliječe od svojih bolesti. I koji su bili mučeni od nečistih duhova, ozdravljahu. I sve mnoštvo iskaše, da ga se dotakne: jer je iz njega izlazila krepost, i sve je ozdravljao.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 138, 17). Veoma častim prijatelje Tvoje, Bože, veoma se utvrdilo kneževstvo njihovo.

Tajna. Slaveći blagdan blaženog apostola Tvoga Bartola, molimo Te, Gospode, da s pomoću njegovom primimo Tvoja dobročinstva, za koja Ti prinosimo žrtvu hvale, po G. n.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Mt. 19, 28). Vi, koji pođoste za mnom, sjedit ćete na prijestolima sudeći dvanaest plemena Izraelovih, govori Gospod.

Popričesna. Primljeni zaklad vječnog otkupljenja bio nam, Gospode, po zagovoru

Tvoga svetog apostola Bartola pomoć za sadašnji i za budući život, po G. n.

25. VIII. Sv. Ljudevit, priznavalac.

Ljudevit IX., kralj franceski, bio je u životu svom ličnom i kao kralj i kao vojnik uzorom kršćanskih kreposti. Umro je od kuge na drugoj križarskoj vojni, što ju je vodio, u Tunisu 1270.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si blaženog Ljudevita, priznavaoca svoga, iz zemaljskog kraljevstva prenio u slavu nebeskog carstva, molimo Te, da nas njegovim zagovorom i zaslugama učiniš dionicima slave Kralja kraljeva, Isusa Krista, Sina Tvoga, koji s Tobom živi i kraljuje . . .

Poslanica str. 556.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (19, 12-26). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim priču ovu: Čovjek neki plemić otide u daleku zemlju, da primi sebi kraljevstvo, pa da se vrati. I dozvavši deset svojih slugû, dade im deset mina, i reče im: Trgujte, dok se vratim. A građani njegovi mrzili su ga: i poslaše za njim poslanike govoreći: Ne ćemo, da ovaj kraljuje nad nama. I kad se on vrati, pošto primi kraljevstvo, zapovijedi, da dozovu one sluge, kojima je dao novac, da vidi, koliko je koji dobio. Tada dođe prvi govoreći: Gospodaru! mina tvoja donijela je deset mina. I reče mu: Dobro, dobri slugo, jer si u malome bio vjeran, imat ćeš vlast nad deset gradova. I dođe drugi govoreći: Gospodaru! mina tvoja stekla je pet mina. I ovome reče: I ti budi nad pet gradova.

A drugi opet dođe govoreći: Gospodaru! evo ti tvoje mine, koju sam čuvao u ubrusu: jer sam se bojao tebe, budući da si ti čovjek tvrd: uzimaš, što nijesi stavio, i žanješ, što nijesi sijao. Reče mu: Po tvojim riječima sudim te, zli slugo! Znao si, da sam ja čovjek tvrd, da uzimam, što nijesam stavio, i žanjem, što nijesam sijao: zašto dakle nijesio dao moj novac u promet, da ga ja, kad dođem, primim s dobitkom? I onima, koji ondje stajahu, reče: Uzmite od njega minu, i dajte je onome, koji ima deset mina. A oni mu rekoše: Gospodaru! imade deset mina. A ja govorim vama: Svakome, koji ima, dat će se, i obilovat će; a od onoga, koji nema,[1] oduzet će mu se i ono, što ima.

Tajna. Podaj, molimo, svemogući Bože, kao što je blaženi Ljudevit, priznavalac Tvoj, prezrevši slasti ovoga svijeta nastojao ugoditi samo Kristu-Kralju, tako da nas njegova molitva učini prijatnima Tebi, po istom G. n.

Popričesna. Bože, koji si blaženog Ljudevita, priznavaoca, obdario na zemlji i slavnim učinio na nebu, učini ga, molimo, i braniteljem Crkve svoje, po G. n.

26. VIII. Sv. Zefirin, papa i mučenik.

Upravljao je Crkvom od 198. i umro mučeničkom smrću 217. u Rimu.

Misa »Blagosivajte Gospoda«, str. 553., osim:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da budemo poučeni primjerima blaženoga

[1] Što bi morao imati.

Zefirina, mučenika Tvoga i biskupa, kojega se zaslugama radujemo, po G. n.

27. VIII. Sv. Josip Calasanza, priznavalac.

Rođen 1556. u Aragoniji, zaređen je 1583. za svećenika i posvetio se uzgoju siromašne i zapuštene djece, te je osnovao u tu svrhu piariste. Sveto je umro 1648. u Rimu.

Ulaz (Ps. 33, 12). Dođite, djeco, čujte me: učit ću vas strahu Gospodnjem! (Ps. 33, 2.) Blagosivat ću Gospoda u svako doba, uvijek je hvala njegova u ustima mojim. Slava Ocu... Dođite...

Molitva. Bože, koji si se dostojao po svetom Josipu, priznavaocu svomu, Crkvi svojoj dati novu pomoć za uzgoj mladeži u duhu pravde i pobožnosti, podaj, molimo, da i mi, njegovim primjerom, tako činimo i učimo, te dostignemo vječne nagrade, po G. n.

Poslanica iz mise »U Tvojoj se moći«, str. 556.

Na stepenicama (Ps. 36, 30). Pravednikova usta govore mudrost i njegov jezik kazuje pravdu. Zakon je Božji u njegovu srcu i njegove noge ne će posrnuti. Aleluja, aleluja. (Jak. 1, 12.) Blago čovjeku, koji pretrpi napast, jer će primiti vijenac slave, kad bude prokušan, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (18, 1-10). U ono vrijeme pristupiše učenici k Isusu govoreći: Tko misliš, da je veći u kraljevstvu nebeskome? A Isus dozvavši dijete, postavi ga posred njih i reče: Uistinu vam govorim, ako se ne obratite i ne postanete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Tko god se dakle ponizi kao dijete ovo, taj je veći u kraljevstvu nebeskome. I tko primi jedno takvo dijete u ime moje, mene prima.

Prikazanje (Ps. 9, 38). Želju je siromaha ispunio Gospod i uslišao je vapaj srca njihova.

Tajna. Prinosimo Ti, Gospode, na žrtveniku Tvome prikazane darove moleći Te, da Ti budu mili molitvom onoga, kojega si nam darovao kao zaštitnika, po G. n.

Pričesna (Mk. 10, 14). Pustite djecu, neka dolaze k meni, i ne branite im, jer je takovih kraljevsko nebesko.

Popričesna. Posvećeni, Gospode, spasonosnim otajstvom, molimo, da zagovorom svetog Josipa, priznavaoca Tvoga, neprestano napredujemo u bogoljubnosti, po G. n.

28. VIII. Sv. Augustin, biskup i crkveni učitelj.

Augustin je sin suza i molitava sv. Monike, kako reče sv. Ambrozije, milanski biskup. Poslije sv. krsta, koji je primio od sv. Ambrozija, bio je potpuno preporođen: od razvratnoga krivovjerca postade krepostan kršćanin, svećenik i biskup u Hiponu u Africi. Kao što je prije bio veliki grješnik, tako je poslije svetoga krsta bio veliki svetac i veliki propovjednik milosti i ljubavi Božje, te je zaslužio ime: crkveni učitelj.

Čitaj »Ispovijesti« svetog Augustina!

Misa »Usred Crkve«, str. 575., osim:

Molitva. Bliz budi molitvama našim, svemogući Bože, i po zagovoru Tvoga svetog priznavaoca i biskupa Augustina udijeli milostivo plod svog milosrđa onima, kojima dopuštaš, da se uzdaju u Tvoju očinsku dobrotu, po G. n.

Spomen sv. Hermesa, mučenika:

Molitva. Bože, koji si blaženog mučenika svoga Hermesa usred muka ojačao krepošću postojanosti, podaj nam, da nasljedujući njega iz ljubavi prama Tebi prezremo zemaljsku sreću i da se ne bojimo nikakvih suprotivština, po G. n.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, žrtvu hvale o svetkovini svetih Tvojih moleći Te, da ono, što je njima udijelilo slavu, nama bude na spasenje, po G. n.

Popričesna. Napunjeni, Gospode, nebeskim blagoslovom, molimo blagost Tvoju, da zagovorom blaženog Hermesa, mučenika Tvoga, osjetimo spasonosno djelovanje onoga, što ponizno vršimo, po G. n.

29. VIII. Smaknuće sv. Ivana Krstitelja.

Ulaz (Ps. 118, 46). Pred kraljevima sam govorio o zapovijedima Tvojim i nisam se stidio; razmatrah zakon Tvoj, koji ljubim veoma. (Ps. 919, 2.) Dobro je priznavati Gospoda i pjevati Imenu Tvojemu, Višnji! Slava Ocu... Pred kraljevima...

Molitva. Molimo, Gospode, da nam časna svetkovina svetog Ivana Krstitelja, preteče i mučenika Tvoga, udijeli učinak spasonosne pomoći, koji živiš...

Spomen sv. Sabine, mučenice, iz mise »Pred kraljevima«, str. 584.

Čitanje Jeremije proroka (1, 17—19). U one dane dođe mi riječ Gospodnja govoreći: Pripaši bokove svoje, i ustani, i govori Judi sve, što ti ja naredim. Ne boj

se lica njihova, jer ja ne ću dopustiti, da ih se strašiš. Jer te ja postavih danas kao utvrđeni grad, i kao gvozdeni stup, i kao mjedeni zid, protiv sve zemlje, protiv kraljeva Judinih i knezova njegovih, protiv svećenikâ i puka zemaljskoga. I vojevat će na te, ali te ne će nadvladati: jer ja sam s tobom, veli Gospod, da te izbavim.

Na stepenicama (Ps. 91, 13). Pravednik cvate poput paome i raste poput libanonskog cedra, da rano jutrom naviješta milosrđe Tvoje i istinu Tvoju noću. Aleluja, aleluja (Osee, 14, 6.) Pravednik raste poput ljiljana i cvate pred Gospodom u vjekove, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Marku** (6, 17-29). U ono je vrijeme Herod dao uhvatiti Ivana i svezavši ga baci u tamnicu poradi Herodijade, žene Filipa, svoga brata, kojom se oženio. Jer je Ivan govorio Herodu: Ne smiješ imati žene svoga brata. A Herodijada stade da mu zasjeda i htjede da ga ubije, ali nije mogla, jer se Herod bojao Ivana, znajući ga, da je čovjek pravedan i svet i čuvao ga i čuvši ga, bio je u nemaloj tjeskobi, no rado ga je slušao. I dođe zgodan dan, kad Herod na dan rođenja svoga priredi gozbu svojim velikašima i vojvodama i prvacima Galilejskom. I ušavši kći Herodijadina igrala je i ugodila Herodu i njegovim gostima, pa kralj reče djevojci: Traži od mene što hoćeš, i dat ću ti. I zakle joj se: Štogod zatražiš, dat ću ti, bilo i polovicu kraljevstva mojega. A

ona izišavši upita mater svoju: Što ću iskati? A ona odgovori: Glavu Ivana Krstitelja. I odmah ušavši brzo ka kralju, zatraži: Hoću da mi odmah daš na tanjuru glavu Ivana Krstitelja. I ražalosti se kralj, ali radi zakletve i radi svojih gosti ne htjede je odbiti; nego odmah posla kralj krvnika i zapovjedi, da se donese njegova glava. Ovaj otide i odsiječe mu glavu u tamnici i donese glavu njegovu na tanjuru i dade je djevojci, a djevojka je dade svojoj materi. I čuvši to njegovi učenici dođoše i uzeše tijelo njegovo i metnuše ga u grob.

Prikazanje (Ps. 20, 2, 3). U kreposti Tvojoj, Gospode, radovati će se pravednik i veoma će klicati radi spasenja Tvoga: ispunio si mu želju duše njegove!

Tajna. Molimo, Gospode, da nam uskoriste za spasenje darovi, što Ti ih prinosimo o spomenu mučeništva preteče Tvoga, svetog Ivana Krstitelja, koji živiš i kraljuješ...

Pričesna (Ps. 20, 4). Postavio si, Gospode, na glavu njegovu krunu od dragoga kamenja.

Popričesna. Udijelila nam, Gospode, svetkovina svetog Ivana Krstitelja, da poštujemo ono, što označuju otajstva, koja smo primili, i da se radujemo radi njihova učinka u nama, po G. n.

30. VIII. Sv. Rosa od Lime, djevica.

Rođena 1586. u Limi, ugledala se cijeli svoj život u sv. Katarinu Siensku pobožnošću i trapljenjem. Sveto je umrla 1617.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590., osim:

Molitva. Djelitelju svih dobara, svemogući Bože, koji si htio, da blažena Rosa, potaknuta rosom nebeske milosti, procvate među Indijancima krasotom djevočanstva i strpljivosti, podaj nama, službenicima svojim, da trčeći za divnim mirisom njezinih kreposti i mi samo zaslužimo postati dobri miris Kristov, koji s Tobom živi i kralju je...

Spomen sv. mučenika Feliksa i Adaukta, mučenih 305., za cara Dioklecijana:

Molitva. Ponizno molimo veličanstvo Tvoje, Gospode, kao što nas neprestano razveseljuješ spominjanjem svetih Tvojih, tako da nas njihovim zagovorom uvijek i braniš, po G. n.

Tajna. Pogledaj, Gospode, na žrtve puka svoga, što Ti ih prinosi časteći spomen mučenika Tvojih, da po njima primi zaštitu i spasenje, po G. n.

Popričesna. Nahranjeni, Gospode, svetim darovima, molimo, da zagovorom svetih Tvojih uvijek ostanemo zahvalni dobroti Tvojoj, po G. n.

31. VIII. Sv. Rajmundo Nonnat, priznavalac.

Rođen 1204. u Portello u Kataloniji sav je život proveo otkupljujući kršćane u Africi, pa je i sama sebe dao kao cijenu. Imenovan kardinalom umro je na putu u Rim u 36. godini svoga života, 1240. u Cordovi.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si blaženog Rajmunda, priznavaoca svoga, učinio divnim u ot-

kupljivanju vjernika iz ropstva nevjerničkog, dopusti nam njegovim zagovorom, da razriješivši okove grijeha, slobodnim dušama činimo ono, što je Tebi milo, po G. n.

1. IX. **Sv. Egidije,** opat.

Rodom Atenjanin živio je pokorničkim životom u samoći i sveto umro 725.

Misa »Pravednikova usta«, str. 582.

Spomen dvanaestero braće, mučenika:

Molitva. Radovao nas, Gospode, vijenac dvanaestero braće mučenika, ojačao nam vjeru i kreposni život i tješio nas mnogostrukim zagovorom, po G. n.

Tajna. Svetotajstva Tvoja, Gospode, vršimo pobožnim dušama sjećajući se svetih mučenika Tvojih i moleći Te, da po njima osjetimo veći zagovor i veselje, po G. n.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nasljedujemo vjeru onih, kojih spomen vršimo dioništvom u svetoj tajni, po G. n.

2. IX. **Sv. Stjepan,** priznavalac.

Sv. Stjepan rodio se oko g. 969. u Ostrogonu kao sin mađarskoga vojvode Gejze, a krstio ga sv. Vojtjeh, biskup praški. Radi Stjepanovih zasluga oko pokrštenja madžarskoga naroda posla mu papa Silvestar II. krunu, kojom bi okrunjen na blagdan uznesenja Gospina 1000. god. Za svoga kraljevanja mnogo je dobra činio crkvama, samostanima, poklonicima i siromasima. Umro je 15. kolovoza 1038.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Dopusti, molimo, svemogući Bože, Crkvi svojoj, da zavrijedi blaženog priznavaoca Tvoga Stjepana imati kao slavnog zagovornika na nebesima, koga je, dok je kraljevao na zemlji, imala kao proširitelja, po G. n.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci,** kao na blagdan sv. Ljudevita, 25. VIII., str. 806.

Tajna. Pogledaj, Gospode, blagim licem žrtvu, što je prinosimo veličanstvu Tvojenu i podaj, da mi, koji svetkujemo otajstva muke Gospodnje, nasljedujemo ono, što izvršujemo, po G. n.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da prikladnom revnošću nasljedujemo vjeru svetog priznavaoca Tvoga Stjepana, koji je radi širenja iste vjere zaslužio, da iz zemaljskog kraljevstva dođe u slavu nebeskog carstva, po G. n.

5. IX. **Sv. Lovro Justiniani,** biskup i priznavalac.

Biskup i prvi patrijarha mletački, sveto umro 1445.

Misa »Gospod«, str. 570., s ostalim molitvama, kao na str. 36., 45., 68.

8. IX. **Rođenje Bl. Dj. Marije.**

Ulaz kao na blagdan Majke Božje Snježne, str. 782.

Molitva. Udijeli, Gospode, dar nebeske milosti slugama svojim, da zavjetni blagdan rođenja blažene Djevice poda porast mira onima, kojima je njezin porod postao početkom spasenja, po G. n.

U običnim se tihim misama spominje sv. Hadrijan, mučenik, molitvama iz mise »U Tvojoj se moći«, str. 556., 557.

Čitanje knjige mudrosti (8, 22-35). Gospod

me je imao u početku putova svojih, prije nego je išta učinio od početka. Od vijeka sam postavljena, i od davnina, prije postanka zemlje. Još ne bješe bezdanâ, a ja bijah začeta: još ne bjehu provreli izvori vodâ: niti još postojahu goleme planine: prije bregova ja sam se rodila. Još ne bješe sazdao zemlju, ni rijeke, ni stožere kruga zemaljskoga. Kad je uređivao nebesa, ondje bijah: kad je nepromjenljivim zakonom i međašem okruživao bezdane: kad je gore utvrđivao zračni prostor, i sređivao izvore vodâ: kad je određivao moru među unaokolo, i zakon davao vodama, da ne pređu granicâ svojih: kad je stavljao temelje zemlji: Ja bijah s njime sve razređujući: i naslađivah se svaki dan, igrajući pred njim u svako doba: igrajući po krugu zemaljskome: i moja je naslada prebivati sa sinovima ljudskim. Sada dakle, sinci, čujte me: Blago onima, koji čuvaju putove moje. Slušajte nauku, i budite mudri, i nemojte je odbaciti. Blago čovjeku, koji sluša mene, i koji bdije pred vratima mojim svaki dan, i čeka na pragu vrata mojih. Tko mene nađe, naći će život, i crpsti će spasenje od Gospoda.

Na stepenicama kao na blagdan pohođenja Bl. Dj. M., str. 740.

Evanđelje kao na blagdan sv. Joakima, str. 798.

Vjerujem.

Prikazanje kao na blagdan Pohođenja Bl. Dj. M. str. 741.

Tajna. Pomagalo nam, Gospode, čovječanstvo Jedinca Tvoga, koji rodivši se od

Djevice materinog djevičanstva ne umali, nego ga posveti, te nas o blagdanu njezina rođenja svuče iz naših opačina i učini prinos naš prijatnim Tebi, Isus Krist, Gospod naš, koji s Tobom živi i kraljuje...

Predslovlje XI. str. 51. (rođenju).

Pričesna. Blaženo krilo Marije Djevice, koje je nosilo Sina vječnoga Oca!

Popričesna. Primivši, Gospode, zavjetna otajstva godišnje svetkovine, molimo Te, da nam udijele okrepu i za vremeniti i za vječni život, po G. n.

9. IX. Sv. Gorgonije, mučenik.

Bio je komornik cara Dioklecijana, koji ga je dao ugušiti oko 303. Sahranjen je u crkvi sv. Petra u Rimu.

Misa »Raduje se«, str. 558., osim:

Molitva. Obradovao nas, Gospode, sveti mučenik Tvoj Gorgonije svojim zagovorom, da se pobožno radujemo o njegovoj svetkovini, po G. n.

Tajna. Bio Ti mio, Gospode, prinos naše službe, za koju molimo, da nam sveti Gorgonije, mučenik Tvoj, bude zagovornikom, po G. n.

Popričesna. Obasula, Gospode, vječna slatkoća obitelj Tvoju, koja neka se po mučeniku Tvome Gorgoniju neprestano krijepi divnim mirisom Krista, Sina Tvoga, koji s Tobom živi i kraljuje...

10. IX. Sv. Nikola od Tolentina, priznavalac.

Najprije kanonik, a onda pustinjak, osobito se odlikovao prijaznom strpljivošću. Sveto je umro 1306.

Misa »Pravednik«, str. 580.

11. IX. Sv. Protus i Hiacinto, mučenici.

Sveta braća, mučeni oko 250. u Rimu.

Misa »U Gospodu je spas«, str. 565., osim:

Molitva. Bilo nam u pomoći, Gospode, dragocjeno mučeništvo svetih mučenika Tvojih Prota i Hiacinta i njihov nas zagovor uvijek štitio, po G. n.

Tajna. Dužne Ti, Gospode, darove prinosimo spominjući se svetih mučenika Tvojih Prota i Hiacinta i moleći Te, da djeluju u nama okrepu vječnoga spasenja, po G. n.

Popričesna. Molimo, Gospode, da nam zagovor blaženih mučenika Tvojih Prota i Hiacinta isprosi milost, da nas posvete tajne, što smo ih primili, po G. n.

12. IX. Blagdan Imena Marijina.

Svetkovanje ovoga blagdana u čitavoj katoličkoj Crkvi odredio je Inocent XI. na spomen oslobođenja Beča od Turaka 1683.

Ulaz (Ps. 44, 13-16). Najmoćniji ove zemlje slavit će Tebe; prate je djevica i vode je Kralju u radosti i veselju. (Ps. 44, 2.) Iz mog srca izvire divna pjesma: riječ je moja i pjesma je moja namijenjena Kralju! Slava Ocu.... Najmoćniji...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da se Tvoji vjernici, koji se vesele imenom

i zaštitom presvete Djevice Marije, njezinim zagovorom izbave od svih zala na zemlji i zavrijede doći k vječnim radostima na nebesima, po G. n.

Čitanje knjige Mudrosti kao 16. VII., str. 754.

Na stepenicama. Blagoslovljena si i časna, Djevice Marijo, jer si neozlijeđena i čista, postala Majkom Spasiteljevom. Djevice, Bogorodice, u tvoje se zatvorio krilo onaj, koga cio svijet ne može obuhvatiti. Aleluja, aleluja. I poslije poroda ostala si neozlijeđena. Djevice, Bogorodice, zagovaraj nas kod Boga, aleluja.

Evanđelje kao na zornicama, str. 81.

Vjerujem.

Prikazanje. Zdravo, Marijo, milosti puna, Gospod s tobom, blagoslovena ti među ženama i blagosloven plod utrobe tvoje.

Tajna. Koristio nam, Gospode, ovaj prinos na vječno i sadašnje spasenje i mir, po Tvojemu pomilovanju i zagovorom blažene Djevice, po G. n.

Predslovlje XI. str. 51. (svetkovini).

Pričesna. Blaženo krilo Marije Djevice, koje je nosilo Sina vječnoga Oca.

Popričesna. Primivši, Gospode, okrepe našega spasenja, molimo, da nas zakrili zaštita blažene Marije, vazda Djevice, kojoj na počast prinosimo ovo Tvojem veličanstvu, po G. n.

14. IX. Uzvišenje sv. Križa.

Silni perzijski kralj Hosroje osvojio je 614. Jeruzalem. Vraćajući se u Perziju uzme sa sobom i sv. drvo Spasiteljeva križa. Poslije 14 godina potuče grčki

car Heraklije hametom perzijsku vojsku i zatraži od Hosrojeva nasljednika da vrati sv. križ, koji je 629. u velikom slavlju opet postavljen na brdo Kalvariju u Jeruzalemu.

Ulaz kao na blagdan Našašća sv. Križa, 3. V., str. 681.

Molitva. Bože, koji nas na današnji dan razveseljuješ godišnjom svetkovinom uzvišenja sv. Križa, podaj nam, da zaslužimo na nebesima plaću Onoga, kojega otajstvo spoznasmo na zemlji. Po istom Gospodu...

Poslanica kao u nedjelju cvjetnicu, str. 289.

Na stepenicama (Fil. 2, 8-9). Krist je za nas postao poslušan do smrti, do smrti na križu. Zato ga i Bog uzvisi i darova mu Ime, koje je nad svako ime. Aleluja, aleluja. Slatko drvo, slatki čavli, nose teret slatki taj. Žrtvu svijeta samo tebi nositi je reko Bog, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (12, 31-36). U ono vrijeme reče Isus mnoštvu Židova: Sad je sud svijeta: sad će biti izbačen nadvor knez ovoga svijeta. A ja ću, kad budem podignut sa zemlje, sve privući k sebi. (A ovo govoraše označujući, kakvom će smrću umrijeti). Odgovori mu mnoštvo: Mi čusmo iz zakona, da Krista ostaje uvijek, kako dakle ti govoriš: Treba da se podigne Sin čovječji? Tko je taj sin čovječji? Reče im dakle Isus: Još je zamalo svijetlo među vama. Hodite, dok svjetlosti imate, da vas tama ne obuzme; jer tko ide po tami, ne zna kamo ide. Dok svjetlost imate, vjerujte u svjetlost, da budete sinovi svjetlosti.

Vjerujem.

Prikazanje. Štiti, Gospode, puk svoj znakom svetoga križa od zasjeda svih neprijatelja, da Ti ugodno služimo i da Ti prijatna bude naša žrtva, aleluja.

Tajna. Molimo Te, Gospode, Bože naš, da mi, koji ćemo se nahraniti tijelom i krvlju Gospoda našega Isusa Krista, što je posvetio zastavu križa, kao što smo zaslužili da se klanjamo toj zastavi na zemlji, tako da i u vječnosti uživamo učinak spasonosne njezine slave, po istom G. n....

Predslovlje IV., str. 48.

Pričesna. Znakom križa oslobodi nas od neprijatelja naših, Bože naš.

Popričesna. Bliz budi nama, Gospode, Bože naš, i koje veseliš čašću svetoga križa, daj da se i brane njegovom vječnom pomoću, po G. n.

15. IX. **Blagdan sedam žalosti Bl. Dj. Marije.**

Žalosnu Majku Božju poštuje i promatra sv. Crkva u petak poslije gluhe nedjelje i danas. Današnju je svetkovinu za čitavu Crkvu propisao Pijo VII. 1814. kao uspomenu na izbavljenje iz Napoleonova sužanjstva.

Ulaz (Iv. 19, 25-27). Stajahu kod križa Isusova mati njegova i sestra matere njegove Marija Kleofina i Saloma i Marija Magdalena. Ženo, eti ti sina, reče Isus; a po tom reče učeniku: Eto ti matere! Slava Ocu. Stajahu.

Molitva. Bože, o kojega je muci po Simeonovu proročanstvu bolni mač prošao preslatkom dušom slavne Djevice i Majke Marije: dopusti blagostivo, da mi, koji se s počitanjem sjećamo njezinih boli, (zago-

vorom slavnih zasluga i molitava svih svetih, koji vjerno stoje uz križ[1]) sretni dostignemo učinak Tvoje muke, koji živiš i kraljuješ . . .

Spomen sv. Nikomeda, mučenika:[2]

Bliz budi, Gospode, puku svome, da zagovorom blaženog Nikomeda, mučenika Tvoga, bude dostojan milosrđa Tvoga, po G. n.

Čitanje knjige Juditine (13, 22-25). Blagoslovio Te Gospod u moći svojoj, jer je po tebi uništio neprijatelje naše. Blagoslovena si ti, kćeri, od Gospoda Boga uzvišenoga, nad svim ženama na svijetu. Blagosloven Gospod, koji je stvorio nebo i zemlju, jer je danas ime tvoje tako uzveličao, da te ne će prestati hvaliti usta onih ljudi, koji se vazda sjećaju sile Božje; jer nisi požalila života svoga za tegobe i nevolje puka svoga, nego si mu pohitila u pomoć, da ne bude satrt pred očima Boga našega.

Na stepenicama. Puna si boli i suza, djevice Marijo stojeći do križa Gospoda Isusa, Sina svoga, Spasitelja.

Djevice, Bogorodice, ovu križnu muku podnaša začetnik života postavši čovjek, koga čitav svijet ne može da obuhvati.

(Aleluja, aleluja. Stajaše sveta Marija, kraljica neba i gospodarica svijeta, do križa Gospoda našega Isukrsta, puna boli.)

---

[1] Što je u zaporci moli se samo u petak iza gluhe nedjelje.

[2] Mjesto toga spominje se u petak iza gluhe nedjelje ferija, str. 274., i posljednje je evanđelje o feriji, str. 275.

Posljednica.

Stala Mati bola sveta
Pokraj Sina razapeta,
Mutile joj suze vid.

Dušom njenom rastuženom,
Razboljenom, skamenjenom
Prolazio mača brid.

O koliko ucviljena
Bješe ona uzvišena
Mati Sina jedinog!

Bol bolova sve to ljući
Blaga majka gledajući
Muke slavnog Čeda svog.

Koji čovjek ne bi plako
Majku Božju videć tako
U tjeskobi beskrajnoj?

Tko protužit ne će s Čistom,
Kad je vidi takvu s Kristom,
Gdje sa smrću bije boj?

Zarad grijeha svoga puka
Gleda njega usred muka,
Bičevi joj biju sluh.

Gleda svoje milo zlato
Ni od Oca ne gledato,
Gdje božanski pusti duh.

Daj, o Majko sve miline,
Osjetit mi brid gorčine,
Eda s tobom procvilim.

Nek mi ljubav srce mori.
Nek za Krista ono gori,
Eda njemu omilim.

Rane drage, Majko sveta,
Spasa za me razapeta
Tisni posred srca mog.

Neka dođu i na mene
Patnje za me podnesene
Sinka tvoga ranjenog.

Daj mi s tobom suze livat,
Raspetoga sažaljivat,
Dok mi teče žića čas.

U tvojem društvu uz križ stati,
S tobom jâde jădovati.
Od te želje gorim vas.

Djevičanstva kruno živa,
Pogledaj me milostivâ.
Daj mi s tobom dijelit plač.

Daj mi nosit po sve dane
Isusovu smrt i rane
Osjećati mukâ mač.

Neka rane izrane me,
Neka svega opije me
Sina tvoga križ i krv.

U dan suda za me zbori
Ti, o Djevo, da ne mori
Vječnoga me ognja crv.

Pri života, Kriste, mijeni,
Neka slavni vijenac meni
Spremi Majčin zagovor.

Kad mi zemlja tijelo primi,
Dušu onda uzmi ti mi
U nebeski blažen dvor. Amen.
(Aleluja).

† **Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu** (19, 25-27). U ono vrijeme stajaše kod križa Isusova mati njegova i sestra matere njegove Marija Kleofina i Marija Magdalena. A Isus vidjevši majku i učenika, koga ljubljaše, gdje stoje, reče materi svojoj: Ženo, eto ti sina! Zatim reče učeniku: Eto ti matere. I od onoga je časa uze učenik k sebi.

Vjerujem.

Prikazanje. Spomeni se djevice, majko Božja, stojeći pred licem Gospodnjim, da nam budeš zagovornicom, da otkloni od nas srdžbu svoju.

Tajna. Prikazujemo Ti molitve i žrtve, Gospode Isukrste, ponizno moleći: da mi, koji se u molitvi sjećamo probođenja preslatke duše blažene Marije, Majke Tvoje, po presvetom zagovoru njezinom i njezinih svetih drugova pod križem, a po zasluzi Tvoje smrti, budemo u zajednici s blaženima; koji živiš i kraljuješ...

Spomen sv. Nikomeda, mučenika:

Primi, Gospode, milostivo prikazane darove, koje neka Tvome veličanstvu preporuči molitva blaženog mučenika Tvoga Nikomeda, po G. n.

Predslovlje XI., str. 51. (probođenju).

Pričesna. O sretna sjetila blažene Marije Djevice, koja su bez smrti zaslužila mučeničku paomu pod križem Gospodnjim.

Popričesna. Žrtve, koje blagovasmo, Gospode Isukrste, pobožno svetkujući probođenje Majke Tvoje i Djevice: neka nam izmole kod blagosti Tvoje učinak svakog spasonosnog dobra; koji živiš i kraljuješ...

Spomen sv. Nikomeda, mučenika:

Očistila nas, Gospode, svetotajstva, što smo ih primili i zagovorom blaženog Nikomeda, mučenika Tvoga, odriješila nas od svih mana, po G. n.

16. IX. Sv. Kornelije, papa i mučenik i sv. Ciprijan, biskup i mučenik.

Sv. Kornelije upravljao je Crkvom od 251. do 253., a sv. Ciprijan je mučen 258.

Misa »Vapaj«, str. 560. sa spomenom sv. mučenika Eufemije, Lucija i Geminijana:

Molitva. Podaj, Gospode, da se molbe naše sretno ispune, te nasljedujemo ustrajnost u vjeri svetih mučenika Tvojih Eufemije, Lucija i Geminijana, kojih spomen danas slavimo, po G. n.

Tajna. Pogledaj, molimo, Gospode, milostiv na želje puka svoga i dopusti, da uživamo zagovor onih, kojih svetkovinu slavimo, po G. n.

Popričesna. Usliši, Gospode, naše molitve, da nas neprestano jača zagovor svetih mučenika Tvojih Eufemije, Lucija i Geminijana, kojih spomen svetkujemo, po G. n.

17. IX. Spomen sv. rana sv. Franje asiskog, priznavaoca.

Misa kao na blagdan sv. Franje Asiskog, 4. X., str. 842., osim:

Molitva. Gospode Isuse Kriste, koji si, kad je svijet ohladnio, u tijelu svetoga Franje obnovio svoje svete rane, da raspališ srca naša ognjem ljubavi svoje, dopusti milostivo, da njegovim zagovorom i molitvama neprestano nosimo križ i vršimo dostojna djela pokore; koji živiš i kraljuješ...

Evanđelje iz mise »Blagosivajte«, str. 555.

Popričesna. Bože, koji si čudesne tajne križa mnogostruko očitovao na svetom Franji, priznavaocu svomu, daj nam, molimo, da uvijek nasljedujemo primjer njegove bogoljubnosti i da se zaštitimo neprestanim razmatranjem križa, po G. n.

18. IX. Sv. Ivan Cupertino, priznavalac.

Sveto umro kao veliki pokornik i pomoćnik bijednima 1663.

Ulaz (Eccl. 1, 14). Tko ljubi Boga, častan je i mudar. Komu se prikaže ljubav Božja, uzljubit će je videći njezinu veličinu. (Ps. 83, 2.) Kako su mili stanovi Tvoji, Gospode nad vojskama! Čezne i gine duša moja za dvorima Gospodnjim. Slava Ocu... Tko ljubi...

Molitva. Bože, koji si odredio, da sve privučeš k Sinu Svomu, kad bude uzdignut sa zemlje, izvrši milostivo, da zaslugama i pri-

mjerom serafskog priznavaoca Tvoga Josipa uzdignuti nad sve zemaljske težnje zavrijedimo doći k Onomu, koji s Tobom živi i kraljuje...

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I, 13, 1-8). Braćo! Kad bih jezike ljudske i anđeoske govorio, a ljubavi ne bih imao, bio bih kao mjed, koja ječi, ili praporac, koji zveči. Kad bih imao proroštvo i znao sve tajne i sve znanje, i kad bih imao svu vjeru, da bih i gore premještao, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa. I kad bih razdijelio sve imanje svoje i kad bih predao tijelo svoje, da se sažeže, a ljubavi ne bih imao, ništa mi ne bi koristilo. Ljubav je strpljiva, dobrostiva, ljubav ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se: ne čini, što je nepristojno, ne traži svoje, ne razdružuje se, ne misli o zlu; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi. Ljubav nikad ne prestaje, ako i proroštva prestanu, ako i jezici umuknu, ako i znanja nestane.

Na stepenicama (Ps. 20, 4, 5). Gospode, Ti si ga predusreo slatkim blagoslovom i njegovu si glavu okrunio krunom dragoga kamenja. Život je tražio od Tebe i dao si mu množinu dana u vjekove vjekova, aleluja, aleluja. (Eccl. 11, 13.) Božje ga je oko dobrostivo pogledalo i uzdigao ga je iz poniženja i uzdigao je glavu njegovu, aleluja.

Evanđelje kao na XIX. nedjelju po Duhovima, str. 530.

Prikazanje (Ps. 34, 13). A ja sam se oblačio u kostrijet, kad su oni bili bolesni, mučio sam postom život svoj i molitva se moja vraćala k prsima mojim.

Tajna i **Popričesna** iz mise »Pravednikova usta« I. str. 580.

Pričesna (Ps. 68, 30, 31). Ja sam siromah i bijedan, Tvoje me, Gospode, spasenje prima. Hvalit ću Gospoda s pjesmom i slavit ću ga s hvalom.

19. IX. Sv. Januarij, biskup i mučenik, s drugovima.

Mučen oko 505. Još se danas u Napulju zbiva svake godine čudo, kad približe u svečanom ophodu posudicu s mučenikovom krvlju njegovoj glavi, pa krv doskora uzavrije i postane kao svježa.

Misa »U Gospodu je spas«, str. 565., osim:

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (24, 3-13.) U ono vrijeme, kad je Isus sjedio na gori Maslinskoj, pristupiše k njemu učenici nasamo, govoreći: Reci nam, kad će to biti? i koji je znak tvojega dolaska, i svršetka svijeta? I odgovarajući Isus reče im: Gledajte, da vas tko ne zavede. Jer će mnogi doći u ime moje govoreći: Ja sam Krist: i mnoge će zavesti. Čut ćete ratove, i glasove o ratovima. Gledajte, da se ne zbunite. Jer treba da to sve bude, ali još nije svršetak. Tada će ustati narod na narod, i kraljevstvo na kraljevstvo, i bit će kuga, i glad, i potresi po mjestima. A to je sve početak nevoljama. Tada će vas predati na muke, i ubijati će vas: i svi će na-

rodi zamrziti na vas radi imena moga. I tada će se mnogi sablazniti, i jedan će na drugoga zamrziti. I ustat će mnogi krivi proroci, i zavesti će mnoge. I što će se bezakonje umnožiti, ohladnjet će ljubav mnogih. A koji ustraje do kraja, onaj će se spasiti.

20. IX. Sv. Eustahije i drugovi, mučenici.

Slavni vojskovođa, mučen oko 117.

Misa »Mudrost svetih«, str. 563., sa spomenom navečerja sv. Mateja, apostola i evanđeliste, str. 549.

Kao posljednje evanđelje čita se:

† **Slijedi sv. Evanđelje po Luci** (5, 27-32). U ono vrijeme vidje Isus carinika po imenu Levija, gdje sjedi na carini, i reče mu: Slijedi me! I ostavivši sve, ustade i slijeđaše ga. I pripravi mu Levije kod kuće svoje veliku gozbu: i bješe mnogo carinika, i drugih, koji sjeđahu s njim za trpezom. No farizeji i književnici mrmljahu govoreći učenicima njegovim: Zašto s carinicima i griješnicima jedete i pijete? I odgovarajući Isus reče im: Ne trebaju zdravi liječnika, nego bolesni. Ja nijesam došao, da zovem pravednike, nego grješnike na pokoru.

21. IX. Sv. Matej, apostol i evanđelista.

Matej (Levi) propovijedao je riječ Božju u Arapskoj, Etiopiji i Indiji, gdje je umro mučeničkom smrću. Prvi od svih apostola opisao je u svome evanđelju život i nauk Isusov. Sv. evanđelje po Mateju počinje ljudskim rodoslovljem Isusovim, pa je zato čovjek (dijete) simbol evanđelja Matejeva.

Ulaz »Pravednikova usta«, str. 578.

Molitva. Pomogle nas, Gospode, molitve blaženoga apostola i evanđeliste Mateja, da po njegovu zagovoru zadobijemo, što mogućnost naša ne zadobiva. Po Gospodu . . .

Poslanica kao na dan sv. Marka evanđeliste, str. 671.

Na stepenicama (Ps. 111, 1). Blago čovjeku, koji se boji Boga, zapovijedi njegove žudi veoma. Silno će biti na zemlji potomstvo njegovo, blagoslovit će se rod pravih. Aleluja, aleluja. Tebe hvali slavni apostolski zbor, Gospode. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (9, 9—13). U ono vrijeme viđe Isus čovjeka gdje sjedi na carini, po imenu *Mateja.* I reče mu: Hajde za mnom! *I ustavši otide za njim.* I kad sjeđaše za stolom u kući, gle, mnogi carinici i grješnici došavši sjeđahu s Isusom i s učenicima njegovim. I vidjevši to farizeji govorahu učenicima njegovim: Zašto s carinicima i grješnicima jede učitelj vaš? A Isus čuvši to reče: Ne trebaju zdravi liječnika, nego bolesni. Nego idite i naučite se, šta će reći: milosrđe hoću, a ne žrtvu;[1] jer nijesam došao da zovem pravednike, nego grješnike.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 20). Položio si, Gospode, na glavu njegovu vijenac od dragoga kamenja; život je tražio u Tebe i dao si mu. Aleluja.

[1] Oseje 6, 6.

Tajna. Neka se molitvama blaženoga apostola i evanđeliste Mateja, molimo, Gospode, preporuči prinos Crkve Tvoje, koja se divnim propovijedanjem njegovim poučava. Po Gospodu . . .

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Ps. 20, 6). Velika je slava njegova u spasenju Tvojemu; slavu i veliku krasotu metnut ćeš na nj, Gospode.

Popričesna. Primivši, Gospode, sveta otajstva, molimo zagovorom Tvoga svetog apostola i evanđeliste Mateja, da nam bude na spasenje, što smo proslavili njemu u čast. Po Gospodu . . .

22. IX. Sv. Toma od Villanove, biskup i priznavalac.

Kao otac siromaha umro 1555. u Valenciji.

Misa »Gospod je sklopio«, str. 570., sa spomenom sv. Mauricija i drugova mučenika iz mise »Vapaj«, str. 560., te:

Molitva. Bože, koji si blaženoga Tomu, biskupa, uresio osobitom krepošću milosrđa prema siromasima, molimo, da njegovim zagovorom na sve, koji Te štuju, blagostivo izliješ bogatstvo svojeg milosrđa, po G. n.

23. IX. Sv. Lino, papa i mučenik.

Prvi nasljednik sv. Petra na biskupskoj stolici rimskoj, mučen oko 79.

Misa »Gospod je sklopio«, str. 551., sa spomenom sv. Tekle, djevice i mučenice, iz mise »Pred kraljevima«, str. 584.

24. IX. Blagdan Bl. Dj. Marije od Otkupljenja

Ovaj je blagdan u cijelu Crkvu uveo papa Inocent XII. 1696. u spomen, što su sv. Petar Nolasko i sv. Rajmund de Penaforte osnovali red od otkupljenja.

Misa kao 5. VIII., str. 782., osim:

Molitva. Bože, koji si po preslavnoj Majci Sina svoga udostojao se proširiti Crkvu svoju novom družbom za otkupljenje Kristovih vjernika od vlasti neznabožaca, podaj, molimo, da zagovorom i zaslugama one, koje štujemo kao osnivačicu tolike ustanove, budemo oslobođeni od svih grijeha i od robovanja đavlu, po istom G. n.

26. IX. Sv. Ciprijan i Justina, mučenici.

Mučeni oko 304. u Nikomediji.

Misa »U Gospodu je spas«, str. 565., osim:

Molitva. Bila uvijek uz nas, Gospode, zaštita blaženih mučenika Tvojih Ciprijana i Justine, jer ne prestaješ blago gledati na one, kojima dopuštaš ovoliku pomoć, po G. n.

Tajna i Popričesna iz mise »Mudrost svetih«, str. 565.

27. IX. Sv. Kuzma i Damjan, mučenici.

Sv. braća bijahu liječnici rodom iz Arapske. Kršćane su liječili besplatno. Zato se zovu u istočnoj Crkvi »bezmitni vrači«. U vrijeme cara Dioklecijana ne hoteći žrtvovati idolima umriješe mučeničkom smrću oko godine 287.

Misa »Mudrost svetih«, str. 563., osim:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nas, koji štujemo blagdan svetih muče-

nika Tvojih Kuzme i Damjana, njihov zagovor izbavi od svih zala, koja nam prijete, po G. n.

Na stepenicama (Ps. 33, 18). Povikaše pravednici, i Gospod ih usliša, i izbavi ih od svih tjeskoba njihovih. Blizu je Gospod onima, koji su ucviljena srca, i spast će smjerne duhom. Aleluja, aleluja. Ovo je pravo bratstvo, koje je pobijedilo zloće svijeta, slijedilo Krista i ima svijetla kraljevstva nebeska. Aleluja.

Prikazanje (Ps. 5, 12). Slavit će se Tobom svi, koji ljube ime Tvoje, jer ćeš Ti, Gospode, blagosloviti pravednika; Gospode, kao štitom svoje dobre volje ovjenčao si nas.

Tajna. Da nam ne prestane, Gospode, pobožna molitva svetih Tvojih, koja Ti i darove naše omililа, i Tvoje nam proštenje vazda dostizavala. Po Gospodu...

Pričesna (Ps. 78,2). Baciše trupla slugu Tvojih, Gospode, za jelo pticama nebeskim, tijela svetih Tvojih zvijerima zemaljskim; snagom mišice svoje spasi osuđene na smrt.

Popričesna. Da brane, molimo Ti se, Gospode, narod Tvoj i poklonjeno učevstvovanje u nebeskoj gozbi i prinesene molitve svetih Tvojih, po G. n.

28. IX. Sv. Vjenceslav, mučenik.

Češki knez, ubijen vjere radi od svog brata Boleslava, na poticaj okrutne majke Dragomire, g. 935.

Misa »U Tvojoj se moći«, str. 555., osim:

Molitva. Bože, koji si blaženoga Vjenceslava po mučeničkoj paomi iz zemaljskog

kneževstva prenio u nebesku slavu, njegovim nas prošnjama čuvaj od svih suprotivština i podaj, da se radujemo u njegovu društvu, po G. n.

29. IX. Posveta sv. Mihovila, arkanđela.

Današnja je svetkovina spomen na posvetu crkve sv. Mihovila arhanđela u Rimu.

Ulaz. (Ps. 102, 201). Blagosiljajte Gospoda anđeli njegovi, silni krepošću, koji izvršujete riječ njegovu, slušajući glas besjeda njegovih (Ps. 102, 2). Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni, ime sveto njegovo. Slava Ocu... Blagosiljajte...

Molitva. Bože, koji divnim redom dijeliš službe anđela i ljudi: podaj milostiv, da nam čuvaju život na zemlji oni, koji Te vazda dvore na nebu; po G. n.

Čitanje knjige Otkrivenja bl. Ivana apostola (1, 1-5). U dane one obznani Bog slugama svojima, što treba da se doskora zbude i pokaza, poslavši po anđelu svojemu sluzi Ivanu, koji svjedoči riječ Božju i svjedočanstvo Isusa Krista, štogod je vidio. Blaga onomu, koji čita i onima, koji slušaju riječi proroštva i drže, što je napisano u njemu, jer je vrijeme blizu. Od Ivana na sedam crkava, koje su u Aziji: Milost vama i mir od onoga, koji jest, koji bijaše, i koji će doći, i od *sedam duhova, koji su pred prijestoljem njegovim;* i od Isusa Krista, koji je svjedok vjerni, i prvenac od mrtvih, i knez nad kraljevima zemaljskima, koji nas

je ljubio i oprao nas od grijeha naših krvlju svojom.

Na stepenicama (Ps. 102, 20). Blagosiljajte Gospoda svi anđeli njegovi, silni krepošću, koji izvršujete riječ njegovu. Blagoslovi, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni ime sveto njegovo. Aleluja, aleluja. Sveti Mihovile arhanđele, brani nas u boju, da ne poginemo na strašnom sudu. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (18, 1—10). U ono vrijeme pristupiše učenici k Isusu govoreći: Šta misliš, ko je najveći u kraljevstvu nebeskom? A Isus dozvavši dijete postavi ga među njih i reče: Zaista vam kažem, ako se ne obratite, i ne budete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Koji se god dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveći u kraljevstvu nebeskom. I koji primi jedno takvo dijete u ime moje, mene prima. A koji sablazni jednoga od ovih malih, koji vjeruju u me, bolje bi mu bilo, da se objesi kamen vodenični o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku. Teško svijetu od sablazni! Jer je potrebno da dođu sablazni, ali teško onomu čovjeku, kroz kojega dolazi sablazan. Ako li te ruka tvoja ili noga tvoja sablažnjava, odsijeci je, i baci od sebe; bolje ti je ući u život hromu ili kljastu, nego li sa dvije ruke i dvije noge da te bace u oganj vječni. I ako te oko tvoje sablažnjava, izvadi ga, i baci od sebe; bolje ti je s jednim okom ući u život, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni. Gledajte, da ne prezrete jednoga od ovih malih; jer

vam kažem, da *anđeli njihovi na nebesima uvijek gledaju lice Oca mojega,* koji je na nebesima.

Vjerujem.

Prikazanje (Otkr. 8). *Stade anđeo uz žrtvenik hrama,* držeći zlatnu kadionicu u ruci svojoj, i dadoše mu mnogo kadila i uziđe dim od mirisa pred lice Božje. Aleluja.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, žrtve hvale, smjerno se moleći, da ih na zagovor anđeoski i umilostivljen primiš i podaš, da nam uspiju za naše spasenje. Po Gospodu . . .

Pričesna (Dan. 3). Blagosiljajte svi anđeli Gospodnji Gospoda, pjesmu recite i uzvisujte ga u vijeke.

Popričesna. Oslonivši se na zagovor Tvoga svetog arhanđela Mihovila ponizno Te, Gospode, molimo da i dušom obuhvatimo, što ustima primamo, po G. n.

30. IX. **Sv. Jeronim,** priznavalac i crkveni učitelj.

Najveći učitelj u tumačenju sv. Pisma rodio se oko 341. u Stridonu, na međi Dalmacije i Panonije. Polazeći visoke škole u Rimu živio je raskošno i grješno. Tada teško obolje i to ga dozva na pravi put. Pošto se krsti, stade živjeti bogobojazno i kreposno. Sv. Pismo staroga zavjeta preveo je iz hebrejskoga na latinski, a Novi je Zavjet ispravio po grčkom izvorniku. Sv. Augustin i papa Damas često su pitali za savjet Jeronima. Poznata je i žestoka oštrina, kojom je Jeronim revnovao protiv krivovjerja, taštine i mlakoga kršćanstva. Umro je 420

Misa »Usred Crkve«, str. 575., osim:

Molitva. Bože, koji si se udostojao Crkvi svojoj darovati blaženog Jeronima, priznavaoca Tvoga i najvećeg učitelja u razlaganju Svetoga Pisma, podaj, molimo, da odvjetovanjem njegovih zasluga, a pomoću Tvojom, uzmognemo vršiti ono, što je on učio riječju i djelom, po G. n.

Tajna. Podaj, Gospode, da po ovim nebeskim darovima slobodnom dušom Tebi služimo, te nam darovi, što ih prinosimo, zagovorom blaženog Jeronima, priznavaoca Tvoga, budu i na okrepu i na slavu, po G. n.

Popričesna. Nahranjeni nebeskom hranom molimo, Gospode, da zagovorom blaženog Jeronima, priznavaca Tvoga, zavrijedimo dostići milost Tvoga milosrđa, po G. n.

1. X. Sv. Remigije, biskup i priznavalac.

Biskup u Reimsu, koji je krstio franačkog kralja Klodviga. Sveto umro 535. u Reimsu.

Misa »Gospod je sklopio«, str. 570., s ostalim molitvama, kao na str. 36., 45., 68.

2. X. Blagdan anđela čuvara.

Pavao V. dozvolio je 1608. da se blagdan anđela čuvara svetkuje u čitavoj katoličkoj Crkvi. Klement X. odredi današnji dan za ovu lijepu svetkovinu.

Ulaz, Evanđelje i **Pričesna** kao na posvetu sv. Mihovila arkanđela, str. 835., 836., 837.

Molitva. Bože, koji se neizrečenim promislom udostojavaš slati svete *anđele svoje da nas čuvaju:* podaj onima, koji Te mole, da ih *zaštita njihova svagda brani* i veseli vječna družba, po G. n.

Čitanje knjige Izlaska (23, 20—23). Ovo veli Gospod Bog: Evo, ja šaljem anđela svojega, da ide pred tobom, i da te čuva na putu, i da te odvede na mjesto, koje sam pripravio. Pazi na nj i slušaj glas njegov i nemoj da ga prezreš, jer ne će oprostiti, ako zgriješiš, jer je ime moje u njemu. Ali ako poslušaš glas njegov i učiniš sve, što kažem, ja ću biti neprijatelj neprijateljima tvojim i ucvilit ću one, koji ucvile tebe, i *anđeo će moj ići pred tobom.*

Na stepenicama (Ps. 90, 11, 12). *Anđelima svojim zapovijedi Bog za te, da te čuvaju na svim putovima tvojim.* Na rukama će te nositi, da ne zapneš kada o kamen nogom svojom. Aleluja, aleluja (Ps. 102). Blagosivajte Gospoda sve sile njegove, sluge njegove, koji tvorite volju njegovu. Aleluja.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 102). Blagosivajte Gospoda svi anđeli njegovi, sluge njegove, koji činite riječ njegovu, slušajući glas riječi njegovih.

Tajna. Primi, Gospode, darove, koje Ti prinosimo na čast Tvojih svetih anđela, i podaj milostiv, da se njihovom neprekidnom zaštitom oslobodimo od sadanjih pogibli i dođemo u vječni život; po G. n.

Popričesna. Primismo, Gospode, božanstvena otajstva veseleći se blagdanu svetih anđela Tvojih, pa Te molimo, da nas nji-

hova zaštita vazda oslobodi od neprijateljskih zasjeda i brani od svih protivnosti, po G. n.

3. X. Sv. Terezija od maloga Isusa.

Rođena 1873. u Alençonu stupila je svladavši sve teškoće među karmelićanke u Lisieux u svojoj petnaestoj godini i tamo je blaženo usnula 1897. Ovu veliku čudotvorku i savremenu sveticu ljubavi prema roditeljima, prema misijama, prema dušama, osobito prema malom Isusu, proglasio je svetom Pijo XI. 1925.

Ulaz (Cant. 4, 8-9). Dođi s Libana, zaručnice moja, dođi s Libana, dođi: ranila si srce moje, sestro moja, zaručnice, ranila si srce moje. (Ps. 112, 1.) Hvalite, djeco, Gospoda: hvalite ime Gospodnje. Slava Ocu... Dođi...

Molitva. Gospode, koji si rekao: Ako ne budete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko, daj nam, molimo, tako slijediti put svete Terezije u poniznosti i prostodušnosti srca, da zaslužimo vječnu nagradu; koji živiš i kraljuješ...

Čitanje Izaije proroka (66, 12-14). Ovo govori Gospod: Evo, ja ću pustiti na nju kao rijeku mira i kao razbujali potok slavu naroda, pit ćete je; bit ćete uzdignuti na krilo i na koljenima milovani. Kao što majka miluje, tako ću vas tješiti i u Jeruzalemu bit ćete utješeni. Vidjet ćete i razveselit će se srce vaše, a kosti vaše rast će kao trava i poznat će se ruka Gospodnja nad slugama njegovim.

Na stepenicama (Mt. 11, 25). Hvalu ti uzdajem, Oče, Gospode neba i zemlje, što si sakrio ovo od učenih i mudrih, a otkrio malenima. (Ps. 70, 5). Gospode, nado moja od mladosti moje.

Aleluja, aleluja (Eccli. 39, 17-19). Rastite kao ruža usađena na obalama voda: kao Liban imajte ugodan miris; cvatite cvijećem kao ljiljan i dajte miris, listajte u milosti i pjevajte pjesmu hvale i blagosivajte Gospoda u djelima njegovim. Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju** (Mat. 18, 1-4). U ono vrijeme pribliižiše se učenici Isusu govoreći: »Koga držiš najvećim u kraljevstvu nebeskom?« A Isus dozvavši dijete stavi ga među njih u sredinu i reče: »Zaista vam kažem, ako se ne obratite i ne budete kao djeca, ne ćete unići u kraljevstvo nebesko. Tkogod se ponizi kao dijete ovo, taj je najveći u kraljevstvu nebeskom«.

Prikazanje. Veliča duša moja Gospoda, i obradova se duh moj u Bogu, Spasitelju mojemu: što pogleda na sniženost službenice svoje: učini mi velike stvari onaj, koji je silan.

Tajna. Molimo Te, Gospode, da sveta molitva djevice Tvoje svete Terezije učini našu žrtvu Tebi ugodnom, te bude primljena po zaslugama one, kojoj je u čast svečano prikazujemo; po G. n.

Pričesna (Deut. 32, 10). Vidio ju je i učio: i čuvao je kao zjenicu oka svoga. Kao orao raširio je krila svoja i podigao je, i ponio na

ramenima svojim. Sam Gospod bio je vodić njen.

Popričesna. Neka nas, Gospode, nebeske tajne uspale onim plamenom ljubavi, koji je ponukao svetu Tereziju, djevicu Tvoju, da Ti se preda kao žrtva ljubavi za ljude; po G. n.

4. X. Sv. Franjo asiski, priznavalac.

Franjo je rođen 1182. u Assissi u Italiji od uglednih i bogatih roditelja. Mladost je sproveo dosta pustopašno, ali se poslije teške bolesti obrati i počne sveto živjeti, odreče se baštine i svetom poniznošću i vedrim veseljem okupi oko sebe mnoge pobožne ljude, koji su htjeli živjeti u potpunom siromaštvu. Tako nastadoše oni redovi, koji štuju sv. Franju kao svoga oca i utemeljitelja. Što se većma sv. Franjo odricao ovoga svijeta, njegovih časti, raskoši i udobnosti, to se više njegov duh žarkom ljubavlju ujedinjivao s Bogom. Na brdu Alvernu, zanesen u mističko razmatranje ljubavi Božje, primio je čudesnim načinom na ruke, noge i na prsa rane Raspetoga. Umro je 1226. pjevajući svoju divnu pjesmu »Suncu« i psalam 141. »izvedi iz tamnice dušu moju«. Svetim ga proglasi Grgur IX.

Ulaz (Gal. 6, 14). A ja ću da se hvalim samo križem Gospoda našega Isusa Krista, po kojemu je meni svijet razapet i ja svijetu. (Ps. 141, 2). Glasno zavapih Gospodu, glasno se pomolih Gospodu svomu! Slava Ocu... A ja...

Molitva. Bože, koji si zaslugama svetoga Franje obdario Crkvu svoju zametkom novoga podmlatka, podaj nam, da ugledajući se u njega preziremo zemaljske stvari i svagda se radujemo učešćem nebeskih darova, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Galaćanima (6, 14-18). Braćo! A ja, Bože sačuvaj, da se čim drugim hvalim osim križem Gospodina našega Isusa Krista, po kojemu je meni svijet razapet, i ja svijetu. Jer u Kristu Isusu niti što vrijedi obrezanje ni neobrezanje, nego *novi stvor.* I koji god po ovom pravilu živi, na njih mir i milosrđe, i na Israel Božji. U ostalome neka mi nitko ne dosađuje, jer ja *nosim na tijelu svome znakove rana Gospodina Isusa.* Milost Gospodina našega Isusa Krista s duhom vašim, braćo, Amen.

Na stepenicama (Ps. 36, 30). Usta pravednikova promišljat će mudrost, i jezik njegov govorit će sud. Zakon Boga njegova njemu je u srcu i ne će se spoticati stope njegove. Aleluja, aleluja. Franjo ubog i ponizan, ulazi bogat u nebo, nebeskim se pjesmama časti. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (11, 25-30). U ono vrijeme odgovorivši Isus reče: Hvalim ti Oče, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i razumnih a objavio malenima. Da, Oče, jer tako bi povoljno tebi. Sve je meni predao Otac moj; i nitko ne zna Sina do Otac; niti Oca ko zna do Sin, i kome Sin hoće objaviti. Hodite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas odmoriti! Uzmite jaram moj na sebe, i naučite se od mene; jer ja sam *krotak i ponizan srcem; i naći ćete pokoj dušama svojim;* jer je jaram moj sladak i breme moje lako.

Prikazanje (Ps. 88, 25). Istina je moja s njim, i u ime moje uzvisit će se moć njegova.

Tajna. Posveti, Gospode, darove Tebi namijenjene i odvjetovanjem blaženoga Franje od svakog nas grijeha očisti; po G. n.

Pričesna (Lk. 12, 42). Vjerni i mudri sluga, koga postavi gospodar nad čeljadi svojom, da im daje hranu na vrijeme.

Popričesna. Crkvu Tvoju, molimo, Gospode, da nebeska milost raširi, jer si je se udostojao prosvijetliti slavnim zaslugama i primjerima blaženoga priznavaca svoga Franje; po G. n.

5. X. Sv. Placido i drugovi, mučenici.

Sv. Placido je bio učenik sv. Benedikta i umro je mučeničkom smrću oko 541. u Mesini.

Misa »U Gospodu je spas«, str. 565., s molitvama iz mise »Mudrost«, str. 563., te ostalim molitvama kao na str. 36., 45., 68.

6. X. Sv. Bruno, priznavalac.

Osnivač kartuzijanskog reda, koji provodi svoj život u samoći, pokori i šutnji. Sveto umro 1101.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Molimo, Gospode, da nas pomognu zaštite svetog Brune, priznavaoca Tvoga, te njegovim zaslugama i molitvama mi, koji smo veličanstvo Tvoje teško uvrijedili, zadobijemo oproštenje, po G. n.

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, da nas zagovorom blaženog Brune, priznavaoca Tvoga, nebeska hrana, koju smo primili, vazda štiti od svih protivnosti, po G. n.

7. X. Svetkovina sv. Krunice.

U prvu nedjelju listopada 1571. prirediše bratovštine sv. krunice u Rimu velike pobožnosti i ophode moleći pomoćnicu kršćana, da pomogne kršćanskoj Evropi, koja je bila ugrožena prodiranjem Turaka. I u taj isti dan — 7. X. 1571. — potuče Don Juan nekrsta kod Lepanta. U zahvalu na ovoj pomoći uveo je sv. otac Pijo V. svetkovinu naše Gospe od pobjede. Grgur XIII. (1573.) i Klement X. (1671.) dadoše ovoj svetkovini ime »blagdan sv. krunice«, koju je Klement XI. odredio za svu Crkvu u spomen sjajne pobjede nad Turcima kod Petrovaradina 1716.

Ulaz. Radujmo se svi u Gospodu svetkujući blagdan na čast blažene Djevice Marije, radi koje blagdana raduju se anđeli i hvale Sina Božjega (Ps. 44.) Iz mog Srca izvire divna pjesma: namjenjujem djela svoja kralju. Slava Ocu... Radujmo se...

Molitva. Bože, kojega nam je Jedinac životom, smrću i uskrsnućem svojim stekao plaće života vječnoga, podaj, molimo, da promišljajući ta otajstva u presvetoj krunici blažene Djevice Marije i nasljedujemo, što u sebi kriju i dostignemo, što obećavaju, po istom G. n.

Čitanje knjige Mudrosti (Posl. 8, 22-24). Gospod me je imao u početku putova svojih, prije nego je išta učinio od početka. Od vijeka sam postavljena, i od davnina, prije postanka zemlje. Još ne bješe bezdanâ, a ja bijah začeta. Sada dakle, sinci, čujte me: Blago onima, koji čuvaju putove moje. Slušajte nauku, i budite mudri, i nemojte je odbaciti. Blago čovjeku, koji sluša mene, i koji bdije pred vratima mojim svaki dan, i čeka na pragu vrata mojih. Tko mene

nađe, naći će život, i crpsti će spasenje od Gospoda.

Na stepenicama (Ps. 44, 5). Istine radi i krotkosti i pravde vodit će te divno desnica Tvoja. Čuj, kćeri, i gledaj, i prigni uho svoje, jer se kralju omilje ljepota Tvoja. Aleluja, aleluja. Svečanost slavne Djevice Marije, iz potomstva Abrahamova, rođene iz koljena Judina, iz slavnog roda Davidova. Aleluja.

Evanđelje kao na zornicama, str. 81.

Vjerujem.

Prikazanje (Crkv. 24). U meni je milost svakoga puta i istine, u meni je svako ufanje života i kreposti: rodih rod, kao ruža zasađena uz potoke voda.

Tajna. Daj, Gospode, da na dostojan način postanemo prikladni za prinošenje ovih darova i da se otajstvima krunice tako spominjemo života, smrti i slave Jedinorođenoga Tvoga, te postanemo vrijedni njegovih obećanja, koji s Tobom živi i kraljuje...

Predslovlje XI., str. 51.

Pričesna (Crkv. 39, 19). Cvati, cvijeće, kao ljiljan i daj miris, zeleni se miljem, poj pjesmu hvale i blagosiljaj Gospoda u djelima njegovim.

Popričesna. Molimo, Gospode, da nađemo pomoć po zagovoru Tvoje svete Roditeljke, koje krunicu slavimo, te budemo dionici kreposti otajstva, što ih razmatramo i dostignemo plod svetih tajna, što ih primamo: koji živiš...

8. X. Sv. Brigita, udovica.

Iz kraljevskoga švedskog roda proživjela je vijek svoj razmatrajući muku Isusovu i čineći dobro bližnjemu. Sveto je umrla 1373. u Rimu.

Misa »Znam«, str. 595., osim:

Molitva. Gospode, Bože naš, koji si blaženoj Brigiti po svom Jedinorođenom Sinu objavio nebeske tajne, podaj nama, slugama svojim, njezinim pobožnim zagovorom, da se radujemo u veselju objavljenja vječne slave Tvoje, po istom G. n.

Poslanica kao na dan sv. Monike, 4. V. str. 685.

9. X. Sv. Dionizije, biskup i mučenik, sv. Rustik i Eleuterije, mučenici.

Sv. Dionizije bio je član areopaga u Ateni. Obratila ga je propovijed sv. Pavla, te je zajedno sa svojim drugovima umro mučeničkom smrću.

Misa »Mudrost«, str. 563., osim:

Molitva. Bože, koji si na današnji dan blaženog Dionizija, mučenika svoga i biskupa, ojačao krepošću ustrajnosti i koji si se dostojao pridružiti mu Rustika i Eleuterija, da navijeste neznabošcima slavu Tvoju, podaj, molimo, da ugledajući se u njih radi ljubavi Tvoje prezremo zemaljsku sreću i da se ne bojimo nikakvih protivnosti, po G. n.

Čitanje Djela Apostolskih (17, 22-34). U one dane *Pavao stavši sred areopaga* reče: Muževi Atenjani! Vidim, da ste po svemu vrlo pobožni. Jer sam prolazio gradom i promatrao vaše svetinje, te nađoh i žrtvenik,

na kojem je bilo napisano: Bogu nepoznatomu. Što dakle ne znajući štujete, to vam ja propovijedam. Bog, koji je stvorio svijet i sve, što je u njemu, on kao gospodar neba i zemlje ne stanuje u rukotvorenim hramovima, niti prima službe od ruku ljudskih, kao da bi što trebao, kad on sam daje svima život i disanje i sve. On je učinio, da od jednoga sav rod ljudski stanuje po svoj zemlji, i postavio je određena vremena i granice stanovanja njihova, da traže Boga, ne bi li ga kako napipali ili našli, premda nije daleko ni od jednoga od nas, jer u njemu živimo i mičemo se i jesmo, kao što i neki od vaših pjesnika rekoše: Njegov smo i rod. Kad smo dakle rod Božji, ne smijemo misliti, da je božanstvo kao zlato ili srebro ili kamen, kao radnja umjetnosti i mišljenja ljudskog. Ali Bog je pregledao vremena tog neznanja i sada naviješta ljudima, da svi svagdje čine pokoru, jer je postavio dan, u koji će suditi svijetu po pravdi po čovjeku, koga je odredio i dao svima vjeru, što ga je oživio od mrtvih. A kad su čuli za uskrsnuće od mrtvih jedni se stadoše rugati, a drugi rekoše: O tom ćemo te slušati drugiput. Tako Pavao otide između njih. Ali nekoji ljudi pristaše uza nj i vjerovaše. Među njima bijaše i *Dionizije Areopagita* i žena po imenu Damara i drugi s njima.

Evanđelje iz mise »U Gospodu je spas«, str. 566.

Tajna. Primi milostivo, molimo, Gospode, darove, koje smo Ti prinijeli u čast svetih

Tvojih i posveti nas njihovim zagovorom, po G. n.

Popričesna. Primivši svete tajne molimo, Gospode, da nam zagovorom blaženih mučenika Tvojih Dionizija, Rustika i Eleuterija uskoriste za vječno spasenje, po G. n.

10. X. Sv. Franjo Borgia, priznavalac.

Potresen pogledom na mrtvu kraljicu Isabelu ostavio je svijet i dvorski život, te stupio u Družbu Isusovu, kojoj je bio trećim generalom. Njegov strogi život, pun pokore, samozataje i progonstva, bio je i neka zadovoljština za život Aleksandra VI., kome je bio pranećak.

Misa »Pravednikova usta«, str. 582., osim:

Molitva. Gospode Isuse Kriste, primjeru i nagrado prave poniznosti, molimo, kao što si proslavio blaženog Franju, jer je prezreo zemaljske časti i nasljedovao Tebe, tako učini i nas dionicima istog nasljedovanja i slave, koji živiš i kraljuješ...

13. X. Sv. Eduardo, priznavalac.

Zadnji anglosaski kralj, sveto završio svoj djevičanski sprovedeni život 1066.

Misa »Pravednikova usta«, str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si blaženog Eduarda, kralja, okrunio krunom vječnosti, podaj, molimo, da ga tako poštujemo na zemlji, te s njime uzmognemo kraljevati na nebesima, po G. n.

U tajnoj i popričesnoj se molitvi izostavlja riječ »opat«.

14. X. Sv. Kalisto, papa i mučenik.

Po njemu se zovu katakombe sv. Kalista u Rimu. Mučen 222. u Rimu.

Ulaz »Blagosivajte«, str. 533.

Molitva. Bože, koji vidiš, da obnemažemo radi slabosti svoje, obnovi nas svojom ljubavlju po primjeru svetih Tvojih, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Hebrejima (5, 1-4). Braćo! Svaki veliki svećenik, koji se od ljudi uzima, za ljude se postavlja na službu Bogu, da prinosi darove i žrtve za grijehe, koji može biti blag prema onima, koji ne znaju i lutaju, jer i on podvržen slabosti, i zato je dužan, kako za grijehe naroda, tako i za svoje prinositi žrtvu. I nitko sâm sebi ne daje časti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron.

Na stepenicama i **Prikazanje** iz mise »Gospod«, str. 551.

Evanđelje i **Tajna** iz mise »U Tvojoj se moći«, str. 557.

Pričesna (Mt. 24, 46, 47). Blago onomu slugi, kojega nađe njegov gospodar, kad dođe, da bdije. Zaista vam kažem, da će ga postaviti nad svim imanjem svojim.

Popričesna. Molimo, svemogući Bože, da posvećeni darovi očiste naše krivice i u nama djeluju, da pravo živimo, po G. n.

15. X. Sv. Terezija, djevica.

Rođena 1515. u Avili u Španiji od čestitih i bogobojaznih roditelja, pođe navršivši dvadeset godina među karmelićanke u Avili. Dugo mučena duhovnom tamom i suhoćom, napuni je Gospod konačno preobiljem svoje ljubavi i mudrosti, koja i danas još

odsijeva u njezinim spisima. Obnovila je i preporodila karmelitski red. Preminula je 1582., a svetom ju proglasio Grgur XV.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590., osim:

Molitva. Usliši nas, Bože, spasitelju naš, te kao što se radujemo o blagdanu Tvoje svete djevice Terezije, tako nas okrijepio njezin nebeski nauk i poučio žar njezine pobožne bogoljubnosti, po G. n.

16. X. Sv. Hedviga, udovica.

Misa »Znam«, str. 595., osim:

Molitva. Bože, koji si blaženu Hedvigu poučio, da prijeđe iz svjetske taštine k poniznom nasljedovanju Tvoga križa, dopusti, da njezinim zaslugama i primjerom naučimo odbaciti prolazne naslade i u naručaju Tvoga križa svladati sve suprotivštine, koji živiš i kraljuješ...

17. X. Sv. Marija Margareta Alacoque, djevica.

Rođena 1647. stupila je 1671. u samostan od Pohođenja u Paray-le-Monial. Po njoj je, kao i po njezinom duhovnom vođi, bl. Klaudiju de la Colombiere, Spasitelj obnovio, proširio i službeno uveo u Crkvu pobožnost presv. Srcu Isusovu. Sveto je umrla 1690., a svetom je proglašena 1921.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590., osim:

Molitva. Gospode Isuse Kriste, koji si blaženoj djevici Margareti objavio nedokučljiva bogatstva Srca svoga, daj, da njezinim zaslugama i nasljedovanjem ljubeći Tebe u svemu i nada sve zavrijedimo imati neprestani stan u istom Srcu Tvomu, koji živiš i kraljuješ...

Tajna. Primi, Gospode, darove puka svoga i dopusti, da nas rasplamti onaj božanski oganj Srca Sina Tvoga, kojim je gorjela blažena Margareta, po istom G. n.

Popričesna. Primivši, Gospode Isuse, otajstva tijela i krvi Tvoje, dopusti, molimo, da zagovorom blažene djevice Tvoje Margarete prezremo ohole taštine ovoga svijeta i prihvatimo krotkost i poniznost Srca Tvoga, koji živiš i kraljuješ...

18. X. Sv. Luka, evanđelista.

Sv. Luka bijaše u apostolsko doba liječnik u Antiohiji. Kad je oko 43. god. došao onamo sv. Pavao i Barnaba, obrati se sv. Luka i posta nerazdruživ pratilac sv. Pavla. Po pripovijedanju sv. apostola napisao je svoje evanđelje, a u Djelima apostolskim opisao je rad i propovijedanje sv. Petra, Ivana, Jakova Starijega, Jakova Mlađega i osobito svoga učitelja sv. Pavla.

Ulaz kao na str. 908.

Molitva. Zagovarao nas, molimo, Gospode, sveti Tvoj evanđelista Luka, koji je mrtvljenje križa vazda nosio u svom srcu na čast imena Tvoga, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (II, 8, 16-24). Braćo! Bogu hvala, koji je dao takovo staranje za vas u srce Titovo. Jer primi doduše molbu, ali budući da je vrlo revan, svojevoljno otide k vama. Šaljemo pak s njim brata, *koga u evanđelju slave sve Crkve.* A ne samo to, nego ga Crkve i izabraše, da ide s nama i obavi ovo djelo ljubavi, za koje mi služimo na slavu samoga Gospodina, i po našoj spremnoj volji, bojeći se toga, da nas tko ne ukori za ovo obilje prinosa, koje smo mi sabrali, jer revno nastojimo o dobru ne samo pred Gospodinom, nego i pred ljudima. A šaljemo s njima i brata našega, kojega revnost često iskušasmo u mnogim stvarima, a sad je još mnogo revniji zbog velikoga pouzdanja u vas. A Tito, moj je drug i pomagač među vama, a braća naša, poslanici su crkveni, slava Kristova. Zasvjedočite dakle na njima dokaz svoje ljubavi i našega slavljenja vama pred crkvama.

Na stepenicama (Ps. 18, 5). *Po svoj zemlji iziđe glas njihov,* i do na kraj svemira riječi njihove. Nebesa pripovijedaju slavu Božju, i djelo ruku njegovih naviješta svod nebeski. Aleluja, aleluja. (Iv. 15, 16.) Ja vas izabrah od svijeta, da idete i plod donesete i plod vaš da ostane, aleluja.

Evanđelje kao na blagdan sv. Marka ev., 25. IV. str. 671.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 138, 17). Veoma častim prijatelje Tvoje, Bože, silno se utvrdi kneževstvo njihovo!

Tajna. Po nebeskim darovima daj nam, Gospode, da Ti slobodnom dušom služimo, te nam prinosi, što ih prikazujemo, zagovorom blaženog Luke, evanđeliste Tvoga, isprose i pomoć i slavu, po G. n.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Mt. 19, 18). Vi, koji pođoste za mnom, sjedit ćete na prijestolima sudeći dvanaest koljena Izraelovih.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da po molitvama blaženoga evanđeliste Tvoga Luke posveti duše naše, što primismo sa svetoga Tvoga oltara, i da tako uzmognemo biti bezbjedni; po Gospodu...

19. X. **Sv. Petar Alcantara,** priznavalac.

Obnovitelj franjevačkog reda i savjetnik sv. Terezije, sveto umro 1562.

Misa »Pravednik«, str. 580., osim:

Molitva. Bože, koji si se dostojao blaženoga Petra, priznavaoca svoga, proslaviti divnom pokorom i darom najvišeg gledanja, podaj, molimo, da trapeći se u tijelu lakše shvatimo nebeske stvari, po G. n.

Poslanica kao na dan sv. Pavla, 15. I. 602.

20. X. **Sv. Ivan Kantije,** priznavalac.

Najprije župnik u Krakovu, onda profesor na tamošnjoj visokoj školi, osobito je bio darežljiv prema siromasima. Sveto je umro 1473.

Ulaz (Eccl. 18, 12, 13). Čovjek se smiluje onome, koji mu je bliz, a Bog se smiluje svima ljudima. Božje je milosrđe i on poučaje i vodi kao pastir svoje stado. (Ps. 1, 1.) Blago čovjeku, koji ne slijedi misli bezbožnika i koji nije pošao putem griješnika, niti je sjedio u krugu porugljivaca. Slava Ocu... Čovjek...

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da po primjeru blaženog Ivana, priznavaoca, napredujući u znanju svetih i drugima iskazujući milosrđe, njegovim zaslugama, postignemo Tvoje oproštenje, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Jakoba apostola (11, 12-17). Predragi! Tako govorite i tako činite kao oni, koji imadu biti zakonom slobode suđeni. Jer će onome biti sud bez milosrđa, koji ne čini milosrđe, jer se ponosi milosrđe protiv suda. Kakva je korist, braćo moja, ako tko kaže, da ima vjeru, a djela nema? Zar ga može vjera spasiti? Ako brat ili sestra goli budu ili su bez svakidašnje hrane, a reče im koji od vas: idite s mirom, grijte se i nasitite se, a ne date im, što im je potrebito za tijelo, kakva korist? Tako i vjera, ako nema djela, mrtva je u samoj sebi.

Na stepenicama (Ps. 106, 8, 9). Neka hvale Gospoda radi milosrđa njegova i radi čudesa, iskazanih sinovima ljudskim; jer je nahranio gladne i izgladnjele je napunio dobara, aleluja, aleluja. (Posl. 31, 20.) Otvorio je ruku svoju bijednomu i siromahu, aleluja.

Evanđelje iz mise »Pravednikova usta«, str. 579.

Prikazanje (Job. 29, 14-16). Odjeven sam pravdom i odjenuh se kao odjećom i krunom čestitim životom. Slijepcu sam bio oko, hromomu noga, bio sam otac siromaha.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, ove žrtve zaslugama svetog priznavaoca svoga Ivana i podaj, da ljubeći Tebe nada sve, a sve drugo Tebe radi, ugodimo Tebi srcem i djelima, po G. n.

Pričesna (Lk. 6, 38). Dajte i dat će vam se, mjeru dobru, nabijenu, stresenu, preobilatu, dat će u naručje vaše.

Popričesna. Nahranjeni, Gospode, preslatkim i dragocjenim tijelom i krvlju Tvojom ponizno molimo blagodat Tvoju, da zagovorom i zaslugama svetog priznavaoca Tvoga Ivana nasljedujemo njegovu ljubav i tako postanemo dionicima njegove slave; koji živiš i kraljuješ...

21. X. Sv. Hilarion, opat.

Učenik sv. Antuna pustinjaka, sveto umro oko g. 372. na Cipru.

Misa »Pravednikova usta«, str. 582.

Spomen sv. Ursule i drugarica, iz mise »Na mene vrebaju«, str. 587.

Treća molitva o svim svetima, str. 36, 45, 68.

24. X. Sv. Rafael arkanđeo.

Ulaz, Prikazanje i **Pričesna** kao na blagdan sv. Gabriela arkanđela, 24. III., str. 653., 655.

Molitva. Bože, koji si Tobiji, sluzi svomu, na njegovu putu dodijelio blaženog arkanđela Rafaela kao druga, dopusti nama, službenicima svojim, da nas uvijek štiti njegova prisutnost i brani njegova pomoć, po G. n.

Čitanje knjige Tobijine (12, 7-15). U one dane reče anđeo Rafael Tobiji: Dobro je tajnom držati tajnu kraljevu, ali je slavno objaviti djela Božja. Bolja je molitva s postom i milostinjom od zgrtanja mnogoga blaga, jer milostinja oslobađa od smrti i ona čisti grijehe i pribavlja milosrđe i život vječni. A oni, koji čine grijeh i zlo, neprijatelji su duše svoje. Objavljujem vam dakle istinu i ne ću pred vama sakriti ove

tajne: kad si molio u suzama i sahranjivao mrtve i ostavljao objed svoj i mrtve sakrivao danju u kući svojoj, a noću ih pokapao, ja sam prinosio molitvu tvoju Gospodu. I jer si bio mio Gospodu, bilo je potrebno, da te napast okuša. A sada me poslao Gospod da te iscijelim i da Saru, ženu sina tvoga, oslobodim od demona. *Jer ja sam anđeo Rafael, jedan od sedmorice,* koji pred Gospodom stojimo.

Na stepenicama (Tob. 8, 3). Anđeo Gospodnji Rafael prihvati i sveza zloga duha. Velik je Gospod Bog naš i velika je krepost njegova! Aleluja, aleluja. (Ps. 137, 2). Pred anđelima pjevam Tebi, Gospode, klanjam se pred svetim hramom Tvojim i hvalim ime Tvoje, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (5, 1-4). U ono vrijeme bijaše židovski blagdan i uziđe Isus u Jerusalem. A u Jerusalemu je kod ovčjih vrata ribnjak, koji se hebrejski zove Bethesda, i ima pet trijemova. U njima je ležalo veliko mnoštvo bolesnih, slijepih, hromih, sušičavih, koji su čekali, da se zamuti voda. *Jer anđeo je Gospodnji silazio u određeno vrijeme u ribnjak* i zamutio vodu, te koji je najprije sišao, kad se voda zamutila, ozdravio je, bolovao od koje mu drago bolesti.

Vjerujem.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, žrtve hvale ponizno moleći, da ih zagovorom svetih anđela pomiren primiš i dopustiš, da nam budu na spasenje, po G. n.

Popričesna. Dostoj se, Gospode Bože, upraviti svetog arkanđela svoga Rafaela na našu pomoć, te onaj, za kojega vjerujemo, da je uvijek uz Tvoje veličanstvo, naše neznatne molitve Tebi prinese, da ih blagosloviš, po G. n.

25. X. Sv. Krisanto i Daria, mučenici.

Sv. Krisanto obratio je Dariju i onda su zajedno mučeni oko 283. u Rimu.

Misa »Vapaj«, str. 560., osim:

Molitva. Pomogla nam, molimo, Gospode, molitva blaženih mučenika Tvojih Krisanta i Darije, da iskusimo zagovor onih, kojih spomen slavimo ovom službom, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36, 45, 68.

Poslanica kao na blagdan sv. Abdona i Sennena, 30. VII., str. 773.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (11, 47-51). U ono vrijeme govoraše Isus književnicima i farizejima: Jao vama, koji gradite grobove prorocima: a oci su ih vaši ubili. Zaista svjedočite, da pristajete na djela otaca svojih: jer ih oni ubiše, a vi gradite njihove grobove. Zato je i rekla Božja mudrost: Poslat ću k njima proroke i apostole, i od njih će ubijati i progoniti: da se istraži krv sviju proroka, koju je od postanka svijeta prolio ovaj naraštaj, od krvi Abelove sve do krvi Zakarijine, koji je poginuo među oltarom i hramom. Tako velim vama, da će se tražiti od ovog naraštaja.

Tajna. Bila Ti, molimo, Gospode, mila žrtva puka Tvoga, što Ti je svečano prinosi o rođenom danu svetih mučenika Tvojih Krisanta i Darije, po G. n.

Popričesna. Napunjeni, Gospode, otajstvenim darovima i radostima molimo, da zagovorom svetih mučenika Tvojih Krisanta i Darije duhovno dostignemo, što vremenito vršimo, po G. n.

26. X. Sv. Evaristo, papa i mučenik.

Mučen za cara Trajana oko 105. u Rimu.

Misa »Gospod je skopio« str. 551., s ostalim molitvama kao na str. 36, 45, 68.

27. X. Navečerje sv. Simona i Jude, apostola.

Ulaz »Vapaj«, str. 560.

Molitva. Dopusti, molimo, svemogući Bože, kao što pretječemo slavni rođeni dan apostola Tvojih Simona i Jude, tako da nas i oni pretječu svojim molitvama kod Tebe, da nam ishode Tvoja dobročinstva, po G. n.

Ne moli se »Slava«.

Ostale molitve kao na str. 36., 45., 68.

Poslanica iz mise »Pravednik«, str. 581.

Na stepenicama (Ps. 78, 10, 2). Osveti prolivenu krv slugu svojih! Truplje slugu Tvojih daju za hranu pticama nebeskim, tjelesa svetih Tvojih zvijerima zemaljskim!

Evanđelje iz mise »Štiti me«, str. 568.

Prikazanje (Ps. 149, 5, 6). Neka kliču sveti u slavi, neka se vesele u stanovima svojim!

Tajna. Darovima našim predusrećemo, Gospode, svetkovinu svetih apostola Tvojih Simona i Jude ponizno Te moleći, da nji-

hovim zaslugama bude Tebi milo ono, što priječi krivica naše savjesti, po G. n.

Pričesna (Ps. 78, 2, 11). Truplje slugu Tvojih daju za hranu pticama nebeskim, tjelesa svetih Tvojih zvijerima zemaljskim: snagom mišice svoje spasi osuđene na smrt!

Popričesna. Primivši, Gospode, svete tajne, ponizno molimo, da zagovorom svetih apostola Tvojih Simona i Jude obuhvatimo za vječni život, što vremenito vršimo, po G. n.

28. X. Sv. Simon i Juda, apostoli.

Po staroj je predaji sv. Šimun pošao u Misir, a sv. Juda u Mesopotamiju propovijedajući evanđelje. Napokon se sastadoše u Perziji, gdje obojica umriješe mučeničkom smrću.

Sv. Juda Tadej napisao je poslanicu kršćanima u Židovskoj.

Ulaz kao na str. 908.

Molitva. Bože, koji si nam dao, da po blaženim apostolima Tvojim Simonu i Judi dođemo do spoznanja imena Tvoga: daj nam, da i napredujući u dobru njihovu vječnu slavu slavimo i slaveći ih da u dobru napredujemo. Po Gospodu . . .

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Efežanima (4, 7-13). Braćo! Svakomu se od nas dade blagodat po mjeri dara Kristova. Zato veli:[1] Uzišavši na visinu zaplijeni plijen, dade dare ljudima. A što uziđe, šta je, osim da prvo i siđe u donje strane zemaljske? Koji siđe, to je onaj, koji i uziđe više sviju

[1] Ps. 68, 19.

nebesa, da ispuni sve. I on je dao jedne apostole, a jedne proroke, druge pak evanđeliste, a druge pastire i učitelje, da se sveti savrše za djelo službe, na sazidanje tijela Kristova; dokle dostignemo svi u jedinstvo vjere i poznanja Sina Božjega, u čovjeka savršena, u mjeru punine dobi Kristove.

Na stepenicama (Ps. 44, 17). *Postavit ćeš ih knezovima po svoj zemlji,* opomenut će se imena Tvoga, Gospode. Umjesto otaca rodiše Ti se sinovi, toga radi blagosiljat će Te narodi. Aleluja, aleluja. (Ps. 138, 11.) Veoma su mi časni prijatelji Tvoji, Bože, silno se utvrdi kneževstvo njihovo. Aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (15, 17-25). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Ovo vam zapovijedam, da se ljubite među sobom. Ako svijet na vas mrzi, znajte, da na mene omrznu prije vas. *Kad biste bili od svijeta, onda bi svijet svoje ljubio; a kako nijeste od svijeta, nego vas ja od svijeta izabrah, zato mrzi na vas svijet.* Opominjite se riječi moje, koju vam rekoh: Nije sluga veći od gospodara svojega. Ako mene goniše, i vas će goniti; ako moju riječ održaše i vašu će održati. Ali sve će vam ovo činiti za ime moje; jer ne poznaju onoga, koji me posla. Da nijesam bio došao i govorio im, ne bi grijeha imali, a sad izgovora nemaju za grijeh svoj. Ko mrzi na mene, i na Oca mojega mrzi. Da nijesam djela tvorio među njima, kojih niko drugi nije činio, ne bi imali grijeha, a sad su i

vidjeli i zamrzili i na mene i na Oca moga. Ali da se ispuni riječ, napisana u njihovu zakonu: Zamrziše na mene ni za što. (Ps. 69, 5.)

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 18, 5). Po svoj zemlji iziđe glas njihov i riječi njihove do na kraj zemlje.

Tajna. Časteći, Gospode, vječnu slavu Tvojih svetih apostola Simona i Jude, molimo, da je očišćeni svetim tajnama još dostojnije slavimo, po G. n.

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna. (Mt. 19, 28). Vi, koji pođoste za mnom, sjedjet ćete na prijestolima, sudeći dvanaest koljena Izraelovih.

Popričesna. Primivši svetinje, smjerno, Gospode, molimo, po zagovoru svetih Tvojih apostola Simona i Jude, da nama koristi za spasenje, što činimo za njihovu časnu muku, po Gospodu...

Svetkovina Krista Kralja.

Slavi se po odredbi Pija XI. svake godine u zadnju nedjelju u listopadu.

Ulaz (Otkr. 5, 12). Dostojno je Janje, koje je zaklano, da primi silu i bogatstvo i mudrost i jakost i čast i slavu. Njemu slava i kraljevstvo u vijeke vijekova (Ps. 71, 1). Daj, Bože, pravdu svoju Kralju, i sudačku svoju vlast Sinu Kraljevu. Slava Ocu... Dostojno...

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji si po ljubljenom Sinu svome, Kralju vasione, htio sve obnoviti, dopusti milostivo, da se svi narodi, razdijeljeni ranom grijeha, podlože Njegovoj preblagoj vlasti, koji s Tobom živi i kraljuje, u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vijeke vijekova. Amen.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Kološanima (1, 12-20). Braćo! Zahvaljujte Ocu, koji nas je učinio vrijednima, da budemo subaštinici svetih u svijetlu. On nas je izbavio od vlasti tamne i premjestio u kraljevstvo ljubeznoga Sina svojega; u kojemu imamo otkup, oproštenje grijeha. On je slika Boga nevidljivoga, prvorođeni prije svakog stvorenja. Jer u njemu je sve stvoreno, što je na nebu i na zemlji, što se vidi i ne vidi: bila prijestolja, ili gospodstva, ili poglavarstva, ili vlasti: sve je po njemu i za njega stvoreno. I on je prije svega, i sve je u njemu postavio. I on je glava tijela Crkve, ta on je prvenac, prvorođeni od mrtvih, da bude on u svemu prvi; jer je htio da u njemu stanuje sva punina; i po njemu da pomiri sve sa sobom, učinivši mir krvlju njegovom na križu; po Kristu Isusu, Gospodu našem.

Na stepenicama (Ps. 71, 8, 11). On kraljuje od mora do mora, od velike rijeke (Eufrata) do na kraj zemlje. Njemu će se pokloniti svi kraljevi zemaljski, svi će narodi služiti Njemu. Aleluja, aleluja (Dan. 7, 14). Vlast je Njegova vlast vječna, koja

se ne će skršiti i kraljestva Njegova ne će nestati. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (18, 33-37) U ono vrijeme reče Pilat Isusu: Ti si Kralj Židovski? Isus odgovori: Govoriš li to sam od sebe, ili su ti drugi kazali za mene? Odgovori Pilat: Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni, što si učinio? Isus odgovori: Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta: kad bi bilo kraljevstvo moje od ovoga svijeta, onda bi se moje sluge borile, da ne budem predan Židovima; ali kraljevstvo moje nije odavle. Onda mu reče Pilat: Dakle ti si kralj? Isus odgovori: Ti govoriš (pravo): ja jesam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet, da svjedočim istinu; svaki, koji je od istine, sluša glas moj.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 2, 8). Traži od mene i dat ću Ti narode u nasljedstvo i u posjed krajeve zemlje!

Tajna. Gospode, prinosimo Ti žrtvu ponovnog pomirenja ljudskoga roda moleći Te, da Onaj, kojega Ti u ovoj žrtvi prikazujemo, daruje svim narodima mir i jedinstvo, Isus Krist, Sin Tvoj, koji s Tobom živi i kraljuje...

Predslovlje X. str. 51.

Pričesna (Ps. 28, 10). Stoluje Gospod Kralj uvijeke, Gospod blagosiva narod svoj mirom.

Popričesna. Primivši hranu neumrlosti molimo Te, svemogući Bože, da mi, koji ovdje na zemlji vojujemo pod barjakom Krista Kralja, u nebeskim dvorovima uzmognemo neprestano kraljevati s Njime, koji s Tobom živi i kraljuje...

31. X. Navečerje blagdana sviju svetih.

Ulaz (Mudr. 3, 8). Sveti sude narodima i vladaju pucima: Gospod njihov kraljuje dovijeka. (Ps. 32, 1.) Kličite pravedni u Gospodu, dostojno je, da se čestiti raduju. Slava Ocu... Sveti...

Molitva. Umnoži, Gospode, Bože naš, nad nama milost svoju i podaj, da slijedimo radost svetog vjerovanja onih, kojih pretječemo slavnu svetkovinu, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36., 45., 68.

Čitanje Otkrivenja bl. Ivana apostola (5, 6-12). U one dane evo ja, Ivan, vidjeh nasred prijestolja i četiri životinje, i posred starješina Janje, što je stajalo kao zaklano, imajući sedam rogova i sedam očiju. To je sedam duhova Božjih, poslanih po svemu svijetu. I dođe i uze knjigu iz desnice onoga, što je sjedio na prijestolju. I kad uze knjigu, četiri životinje i dvadeset četiri starješine padoše pred Janjetom imajući svaki citaru i zlatne čaše pune tamjana, koje su molitve Svetih. I pjevahu pjesmu novu govoreći: Dostojan si da uzmeš knjigu i da otvoriš pečate njezine, jer si bio zaklan i otkupio si nas za Boga krvlju svojom, od svakoga plemena i jezika i puka i naroda; i učinio si nas Bogu našemu kraljeve i svećenike, i kraljevat će na zemlji. I vidio sam i čuo sam glas anđela mnogih oko prijestolja i životinja i starješina, i broj

njihov bijaše mirijade mirijada i tisuće tisuća, govoreći glasom velikim: dostojno je Janje, koje je zaklano, da primi silu i bogatstvo i mudrost i jakost i čast i slavu i blagoslov. Amen.

Na stepenicama (Ps. 149, 5). Neka kliču sveti u slavi, neka se vesele u stanovima svojim. Pjevajte Gospodu pjesmu novu, hvala mu budi u skupštini svetih!

Evanđelje kao u misi »Mudrost«, str. 564.

Prikazanje (Ps. 149, 5, 6). Neka kliču sveti u slavi, neka se vesele u stanovima svojim; slava je Božja u ustima njihovim.

Tajna. Prinosimo Ti, Gospode, na žrtvenicima Tvojim darove moleći Te, da nam uskoriste na spasenje zagovorom svih svetih Tvojih, kojih svečanost predusrećemo, po G. n.

Pričesna (Mudr. 3, 1, 2). Duše su pravednika u ruci Božjoj i ne će ih se dotaći muka smrtna; pričinilo se očima bezumnih, da su umrli, a oni su u miru.

Popričesna. Izvršivši, Gospode, svetotajstva i radost prikazane svetkovine molimo, da nam pomognu molitve onih, o kojih se spomenu ovo vrši, po G. n.

1. XI. Blagdan svih svetih.

Sv. Bonifacij IV. pretvorio je 603. rimski poganski Panteon, to će reći hram, posvećen svim bogovima, u kršćansku crkvu i posvetio je na čast presvetoj Bogorodici i svim mučenicima Kristovim. Tako se započe na zapadu svetkovina sviju svetih, koja se na istoku odavna već slavila na prvu nedjelju poslije Duhova. Sv. Grgur III. papa odredi 731. za ovu **svetkovinu prvi dan studenoga.**

Ulaz. Radujmo se svi u Gospodu slaveći svečani dan na čast svih svetih, kojih se svetkovini raduju anđeli i hvale Sina Božjega. (Ps. 32, 1.) Radujte se pravedni u Gospodu, čestitima se dolikuje pohvala. Slava Ocu... Radujmo...

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji nam dade, da slavimo u jednoj slavi zasluge svih svetih Tvojih, molimo, da nas radi umnoženih zagovornika daruješ željenim obiljem smilovanja svoga, po Gospodu...

Čitanje knjige Otkrivenja (7, 2-12). U dane one, gle, ja, Ivan vidjeh drugoga anđela gdje uzlazi od istoka sunčanoga, koji je imao pečat Boga živoga. On povika glasom velikim na četiri anđela, kojima bijaše dano, da naškode zemlji i moru, govoreći: Ne škodite ni zemlji, ni moru, ni drveću, dok ne zapečatimo sluge Boga našega na čelima njihovim. I čuo sam broj zapečaćenih: sto četrdeset četiri tisuće zapečaćenih od svakoga plemena sinova Izraelovih; od plemena Judina dvanaest tisuća zapečaćenih, od plemena Rubenova dvanaest tisuća zapečaćenih; od plemena Gadova dvanaest tisuća zapečaćenih; od plemena Aserova dvanaest tisuća zapečaćenih; od plemena Neftalijeva dvanaest tisuća zapečaćenih; od plemena Manasijeva dvanaest tisuća zapečaćenih; od plemena Simeonova dvanaest tisuća zapečaćenih; od plemena Levijeva dvanaest tisuća zapečaćenih; od plemena Izaharova dvanaest tisuća zapečaćenih; od

plemena Zabulonova dvanaest tisuća zapečaćenih; od plemena Josipova dvanaest tisuća zapečaćenih; od plemena Benjaminova dvanaest tisuća zapečaćenih. Potom vidio sam, i gle, mnoštvo veliko, kojega nije mogao nitko izbrojiti, od *svakoga naroda i plemena i puka i jezika, gdje stoje pred prijestoljem i pred Janjetom, obučeni u bijele haljine i paome u rukama njihovim.* I vikahu velikim glasom govoreći: Spasenje Bogu našemu, koji sjedi na prijestolju, i Janjetu. I svi anđeli stajahu oko prijestolja i starješina i četiri životinje, i padoše na lice pred prijestoljem, i pokloniše se Bogu, govoreći: Amen, blagoslov i slava i mudrost i hvala i čast i sila i jakost Bogu našemu u vijeke vijekova. Amen.

Na stepenicama (Ps. 33, 10). Poštujte Gospoda svi sveti njegovi; jer ništa nedostaje onima, koji ga poštuju. A onima, koji ištu Gospoda, ne će se uskratiti nijedno dobro. Aleluja, aleluja. (Mt. 11.) Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (5, 1-12). U ono vrijeme vidjevši Isus narod, pope se na goru; i kad sjede, pristupiše k njemu učenici njegovi. I otvorivši usta svoja, učaše ih govoreći: Blago *siromašnima duhom;* jer je njihovo kraljevstvo nebesko. *Blago krotkima;* jer će naslijediti zemlju. Blago onima, *koji plaču; jer će se utješiti.* Blago onima, koji *gladuju i žeđaju pravde;* jer će se nasititi. Blago *milostivima;* jer će biti

pomilovani. Blago onima, koji su *čista srca;* jer će Boga vidjeti. Blago *miroljubivima,* jer će se sinovi Božji nazvati. Blago onima, koji *progonstvo trpe pravde radi;* jer je njihovo kraljevstvo nebesko. Blago vama, kad vas usproklinju i usprogone i reku na vas sve zlo lažući mene radi. *Veselite se i radujte se; jer je plaća vaša velika na nebesima.*

Vjerujem.

Prikazanje (Mudr. 3). Duše su pravednika u ruci Božjoj, i ne će ih se dotaći muka zlobe; činilo se luđačkim očima, da umiru, a oni su u miru. Aleluja.

Tajna. Prinosimo Ti, Gospode, darove naše odanosti, koji Ti ugodni bili poradi časti svih pravednika, i nama spasonosni radi Tvojega milosrđa; po Gospodu...

Pričesna (Mt. 5, 8). Blago onima, koji su čista srca, jer će Boga vidjeti; blago miroljubivima, jer će se sinovi Božji nazvati; blago onima, koji trpe progonstvo pravde radi, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.

Popričesna. Podaj, molimo, Gospode, da se Tvoji vjerni narodi vazda vesele štujući sve svete Tvoje i da ih štiti njihov neprekidni zagovor, po G. n.

2. XI. Spomen svih vjernih mrtvih.

Već sv. Augustin spominje općenite molitve Crkve katoličke za sve vjerne preminule. Sv. je Odilo, opat u Clugny, uveo oko 998. u svim svojim samostanima »dušni dan« s mrtvačkom misom za sve po-

kojne kršćane. Ovaj je običaj u XIV. vijeku poprimila i rimska crkva. Odredbom Benedikta XV. 1915. smije danas, kao i na Božić, svaki katolički svećenik služiti tri sv. mise.

Pođi danas na groblje i pomoli se za duše svojih znanaca i svih vjernih, koji su se upokojili u Gospodu.

Prva misa.

Ulaz. Pokoj vječni daruj im, Gospode, i svjetlost vječna neka im svijetli. (Ps. 64, 2, 3.) Tebi pjevamo Bože, na Sionu, Tebi prinosimo naše zavjete u Jeruzalemu; usliši molitvu moju; k Tebi će doći svaki smrtnik. Pokoj vječni...

Molitva. Bože, Stvoritelju i otkupitelju sviju vjernika, podaj dušama Tvojih sluga i službenica oproštenje sviju grijeha, koje su vazda željeli, koji živiš i kraljuješ...

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korinćanima (I. 15, 51-57). Braćo, evo vam kazujem tajnu: Svi ne ćemo usnuti, ali svi ćemo se promijeniti. U jedanput, u trenutku oka, na glas posljednje trublje, jer će zatrubiti trublja, i mrtvi će uskrsnuti neraspadljivi, i mi ćemo se promijeniti. Jer ovo raspadljivo treba da se obuče u neraspadljivost, i ovo smrtno treba da se obuče u besmrtnost, onda će se ispuniti riječ, što je napisana: »pobjeda proguta smrt. *Gdje je, smrti, pobjeda tvoja?* Gdje je, smrti, žalac tvoj?« A žalac je smrti grijeh, sila pak grijehu je zakon. A Bogu hvala, koji nam dade pobjedu po Gospodu našemu Isusu Kristu.

Na stepenicama. Pokoj vječni daruj im Gospode, i svjetlost vječna neka im svijetli.

(Ps. 111, 7.) U vječnom će spomenu živjeti pravednik i ne će se bojati osude.

Zavlaka. Odriješi, Gospode, duše sviju vjernih mrtvih od svake spone grijeha. I daj, da s pomoću Tvoga milosrđa zavrijede umaći sudu osvete i uživati blaženstvo vječnoga svijetla.

Posljednica.

Strašni sud će u dan cvila
Spalit cio svijet bez mila,
Kažu David i Sibila.

Kolik trepet bit će tude,
Kada Sudac stigo bude,
Da po pravdi sudi ljude!

Gromki glas će truba dati,
Iznad svih će raka zvati,
Sve pred prijesto prinukati.

Smrt i narav ù čudu će
Gledat mrtvih uskrsnuće
I sud, koji biti tu će.

Knjiga će se izvaditi,
Svaki čin će tu se štititi,
S kojeg svijet će suđen biti.

I kad Sudac sudit sjedne,
Otkrit On će sve, što htjedne,
Platit zloće sve do jedne.

Što ću jadan tada moći?
Komu ću se molit poći,
Gdje će jedva dobri proći?

Divan Kralju strašne slave,
Koji daješ spas badàve,
Spasi mene u dan strave.

Blagi Kriste, o, sjeti se,
Da rad mene uputi se,
Milosrdni, smiluj mi se.

Ja sam uzrok tvome trudu,
Za me pođe u smrt hudu,
Nek ne bude to zalúdu.

Ti, što kazniš ljudske zlosti,
Višnji Suče, po milosti
Prije suda meni prosti.

Uzdišući gledam nice,
Grijeh mi stidom žari lice,
Očisti me od krivice.

S Magdalene breme skinu,
Razbojnik se u raj vinu,
Pa i meni nada sinu.

Molbe su mi jadne toli,
Al ti dobar ne dozvoli,
Da me more vječne boli.

Daj mi mjesto s ovcam Svojim,
S vjernim Tvojim da se brojim,
S desne strane da ti stojim.

Kad u oganj prokletnike
Survaš među paklenike,
Zovne me uz blaženike.

Klečeć smjerno dižem glase,
Molim srca skrušena se:
U skrajne me čuvaj čase.

U dan onaj teška cvila
Budit svijet će Božja sila,
Sudit će se čovjek krivi,
Ti mu praštaj, Bože živi!

Isukrste blagi čuj,
Vjerne mrtve pomiluj! Amen.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (5, 25-29). U ono vrijeme reče Isus narodu židovskomu: Zaista, zaista vam kažem: Ide čas i već je nastao, kad će mrtvi čuti glas Sina Božjega, i koji uščuju, živjet će. Jer kao što Otac ima život u sebi, tako dade i Sinu, da ima život u sebi, i dade mu vlast, da čini sud, jer je Sin čovječji. Ne čudite se ovomu, jer ide čas, u koji će svi, koji su u grobovima, čuti glas Sina Božjega; I izići će, koji su činili dobro, na uskrsnuće života, a koji su činili zlo, na uskrsnuće suda.

Prikazanje. Gospode Isuse Kriste, kralju slave, izbavi duše svih vjernih mrtvih od paklenih kaznâ, iz dubokoga bezdna, izbavi ih iz usta lavljih, da ih ne proguta dubina, da ne padnu u tamu, nego da ih Tvoj stjegonoša sveti Mihovil povede u sveto svijetlo, što si ga nekoć obećao Abrahamu i njegovu potomstvu.

Prinosimo Ti, Gospode, žrtve, molitve i hvale, da ih primiš za one duše, kojih se danas spominjemo. Učini, Gospode, da iz

smrti pređu u život, što si ga nekoć obećao Abrahamu i njegovu potomstvu.

Tajna. Obazri se, molimo Te, blagi Gospode, na žrtve, što Ti ih prinosimo za duše Tvojih sluga i službenica, da im daruješ i nagradu, kad si im darovao zaslugu kršćanske vjere.

Predslovlje. Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da Ti uvijek i svagdje hvale uzdajemo, Gospode sveti, Oče Svemogući, vječni Bože, po Kristu, Gospodu našemu. Jer nam je u njemu zasjala nada blaženoga uskrsnuća, te premda nas žalošćuje sigurni udes umiranja, ipak nas tješi obećanje budućega uskrsnuća. Jer Tvojim se vjernicima, Gospode, život mijenja, ne oduzimlje; i kad se razori kuća ovoga zemaljskoga boravka, pripravlja se vječni stan u nebesima. I zato pjevamo pjesmu slave Tvoje s anđelima i s arkanđelima, s prijestolima i gospodstvima i sa svom silom nebeske vojske govoreći bez prestanka: Svet, svet.

Pričesna. Svjetlost vječna neka im svijetli, Gospode, s Tvojim svetima u sve vijeke, jer Ti si blag. Pokoj vječni daruj im Gospode i svjetlost vječna neka im svijetli s Tvojim svetima u sve vijeke, jer Ti si blag.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, da naše ponizne molitve pomognu dušama Tvojih sluga i službenica, te ih očistiš od svih grijeha i učiniš dionicima Tvoga otkupljenja, koji živiš i kraljuješ.

Druga misa.

Ulaz, Na stepenicama, Zavlaka, Posljednica, Prikazanje, Predslovlje i **Pričesna,** kao u I. misi, str. 870.-874.

Molitva. Bože, Gospode od oproštenja, daj dušama službenika i službenica svojih mjesto rashlade, blaženstvo pokoja i sjaj svjetlosti, po G. n.

Čitanje knjige Makabejaca (II. 12, 43-46). U one dane prehrabri čovjek Juda sakupivši posla dvanaest tisuća drama u Jerusalem, da se prinese žrtva za grijehe preminulih, misleći dobro i pobožno o uskrsnuću. (Jer da se nije ufao, da će uskrsnuti oni, koji bijahu poginuli, bilo bi suvišno i uzaludno moliti se za mrtve). Ali je on promišljao, da je prevelika milost spremljena za one, koji su pobožno preminuli. Sveta je dakle i spasonosna misao moliti se za mrtve, da im se grijesi oproste.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (6, 37-40). U ono vrijeme reče Isus Židovima: Sve, što meni daje Otac, k meni će doći; i onoga, koji dolazi k meni, ne ću istjerati napolje. Jer sam sišao s neba, ne da činim volju svoju, nego volju onoga, koji me je poslao. A ovo je volja Oca, koji me je poslao, da od svega, što mi dade, ništa ne izgubim, nego da uskrsnem na sudnji dan. A ovo je volja Oca moga, koji me je poslao, da svaživot vječni, i ja ću ga uskrsnuti na sudnji dan.

ki, koji vidi Sina i vjeruje u njega, imade

Tajna. Milostiv budi, Gospode, molitvama našim za duše službenika i službenica Tvojih, za koje Ti prinosimo žrtvu hvale, i dostoj ih se pridružiti zajednici svetih, po G. n.

Popričesna. Podaj, molimo, Gospode, da duše službenika i službenica Tvojih, očišćene ovim žrtvama, prime zajedno i oproštenje i vječni pokoj, po G. n.

Treća misa.

Ulaz, Na stepenicama, Zavlaka, Posljednica, Prikazanje, Predslovlje i Pričesna, kao u I. misi, str. 870.-874.

Molitva. Bože, koji dijeliš oproštenje i ljubiš spasenje ljudsko, molimo blagost Tvoju, da duše službenika i službenica Tvojih, koje su prošle s ovoga svijeta, zagovorom blažene Marije, vazda Djevice i svih svetih Tvojih, dođu u zajednicu vječnoga blaženstva, po G. n.

Čitanje knjige Otkrivenja bl. Ivana apostola (14, 13). U one sam dane čuo glas s neba gdje govori: Napiši: blago mrtvima, koji od sada umiru u Gospodu. Da, govori Duh, da počinu od muka svojih, jer djela njihova idu za njima.

† Slijedi sv. evanđelje po Ivanu (6, 51-55). U ono vrijeme reče Isus Židovima: Ja sam kruh živi, koji sam s neba sišao. Ako tko jede od ovoga kruha, živjet će do vijeka; i kruh, koji ću ja dati, tijelo je moje za život svijeta. Tada su se Židovi prepirali među sobom govoreći: Kako može ovaj dati nama tijelo svoje, da jedemo? A Isus im reče: Zaista, zaista vam kažem: Ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi njegove, nemate života u sebi. Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni, i ja ću ga uskrsnuti na sudnji dan.

Tajna. Bože, kojega milosrđu nema kraja, primi milostivo molitve naše smjernosti i podaj dušama službenika i službenica svojih, kojima si dopustio, da priznavaju ime Tvoje, da ovim otajstvima spasenja dostignu oproštenje svih grijeha, po G. n.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući i milosrdni Bože, da duše službenika i službenica Tvojih, za koje smo prinijeli ovu žrtvu hvale Tvome veličanstvu, očišćene moću ovoga otajstva od svih grijeha, po Tvome milosrđu prime blaženstvo vječnoga svijetla, po G. n.

3. XI. Treći dan u osmini svih svetih.

Misa kao na sam blagdan, str. 867., druga molitva o Duhu Svetom, str., a treća za Crkvu ili Papu, kao na str. 36., 45., 68.

Vjerujem.

4. XI. Karlo Boromejski, biskup i priznavalac.

Karlo, rođen 1538. u očinskom dvoru u Aroni u Italiji, posta radi svoje ozbiljnosti, bogoljubnosti i razumnosti đakon-stožernik u dvadesetidrugoj godini i upravitelj milanske biskupije. Na znamenitom crkvenom saboru u Trentu vrlo je revnovao za zakon Božji i reformu crkvene discipline, pa je saborske zaključke u svojoj biskupiji odmah i provodio. Kad je 1570. nastala u Italiji glad i pojavila se kuga, prodade sve, što je imao — i vlastitu postelju i

podijeli siromasima i bolesnicima. Onima, koji bi hvalili njegovu revnost i kršćansku ljubav, prekinuo bi besjedu riječima: »Nijesam ništa učinio, što ne bi bio pravi pastir dužan činiti«. Umro je 1584., a svetim ga je proglasio papa Pavao V.

Misa »Gospod je sklopio« str. 570., osim:

Molitva. Čuvaj, Gospode, Crkvu svoju neprestanom zaštitom svetog Karla, priznavaoca svoga i biskupa, te, kao što njega njegova pastirska briga učini slavnim, tako da njegov zagovor i nas rasplamti u Tvojoj ljubavi, po G. n.

Druga molitva o svim svetima, str. 867., 869., a treća spomen sv. Vitala i Agrikole:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nas, koji svetkujemo svečanost svetih mučenika Tvojih Vitala i Agrikole, uvijek pomaže njihov zagovor kod Tebe, po G. n.

Tajna i **popričesna** iz mise »U Gospodu«, str. 566./7.

5-7. XI. U osmini svih svetih

Sve kao na 3. dan u osmini, str. 877.

8. XI. Osmina svih svetih.

Sve kao na sam blagdan, str. 867., sa spomenom četiriju okrunjenih mučenika:

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji smo spoznali hrabrost ispovijedanja slavnih mučenika Tvojih, osjetimo njihov pobožni zagovor kod Tebe, po G. n.

Tajna. Sašao, Gospode, obilati blagoslov Tvoj nad naše darove, učinivši ih zagovorom svetih mučenika Tvojih Tebi prijatnima, a nama izvršio spasonosna otajstva, po G. n.

Popričesna. Okrijepljeni nebeskim tajnama i radostima ponizno Te molimo, Gospode, da nas zaštiti pomoć onih, kojih se slavnoj pobjedi radujemo, po G. n.

9. XI. Posveta bazilike Spasitelja.

Konstantin Veliki darovao je papi Silvestru svoje dvore na Lateranu u Rimu i tamo sagradio divnu baziliku u čast Spasitelju. Ova je bazilika prva kršćanska crkva u Rimu, koja je smjela biti javnim načinom posvećena i u kojoj se prvi put rimski puk smio javno i nesmetano pokloniti Spasitelju. Lateranska bazilika i danas je još stolna crkva rimskoga biskupa i kao takova nosi ponosni naslov: Majka i Glavarica sviju crkvî u Rimu i na svemu svijetu.

Ulaz (Post. 28, 17). Strašno je mjesto ovo, ovdje je dom Gospodnji i vrata nebeska i zvat će se: dvor Božji (Ps. 83, 2). Kako su mili stanovi Tvoji, Gospode nad vojskama! Čezne i gine duša moja za dvorima Gospodnjim! Slava Ocu... Strašno...

Molitva. Bože, koji nam svake godine obnavljaš dan posvećenja ovoga svetoga hrama svojega i koji nas vazda dovodiš neokaljane k svetim tajnama: usliši molbe puka svoga i podaj, da se svaki, tko uniđe u ovaj hram moleći Te za pomoć raduje, što je sve izmolio; po G. n.

Spomen sv. Teodora, mučenika:

Bože koji nas zaštićuješ slavnim mučeništvom blaženog Teodora, mučenika svoga, podaj, da nasljedujući njega napredujemo i da nas njegov zagovor štiti, po G. n.

Čitanje knjige Otkrivenja sv. Ivana Apostola (21, 2-5). U one dane vidjeh grad sveti

Jerusalem novi, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao zaručnica ukrašena mužu svojemu. I čuo sam glas veliki s prijestolja, gdje govori: Evo šatora Božjega među ljudima, jer će stanovati među njima, i oni će biti narod njegov, i sam Bog bit će s njima. I otrt će svaku suzu s očiju njihovih, i smrti više ne će biti, ni tuge, ni vike, ni boli ne će više biti, jer prvo prođe. I reče onaj, koji je sjedio na prijestolju: Evo, sve novo činim.

Na stepenicama. Mjesto je ovo od Boga učinjeno, neprocjenjiva je svetinja i nepovredivo. Bože, koga dvori anđeoski zbor, usliši molbe slugu svojih! Aleluja, aleluja (Ps. 137, 2). Klanjat ću se u hramu svetomu Tvojemu i slavit ću ime Tvoje. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (19, 1-10). U ono vrijeme uđe Isus u Jeriho i prolazaše kroza nj. I gle, tu bijaše čovjek po imenu Zakej, koji bješe jedan od prvih carinika i bješe bogat. I iskaše da vidi Isusa, da ga upozna; i ne mogaše od naroda, jer bijaše malena rasta. I potrčavši naprijed, pope se na drvo, da vidi Isusa, koji je trebao onuda proći. I kad dođe Isus na ono mjesto pogledavši gore vidje ga i reče mu: Zakeju, siđi brzo, *jer mi danas valja biti u tvojoj kući.* I siđe brzo i primi ga radosno. I kad to vidješe svi mrmljahu govoreći, da se svratio grješnom čovjeku. A Zakej stade i reče Gospodinu: Gospode! Evo pola imanja svojega dajem siromasima, a ako sam koga u čemu prevario, vratit ću mu

četverostruko! A Isus mu reče: danas dođe spasenje kući ovoj, jer je i ovaj sin Abrahamov. Jer Sin je čovječji došao tražiti i spasiti, što bi izgubljeno.

Vjerujem.

Prikazanje (I. Kron. 29, 17). Gospode, Bože, prikazao sam Ti sve u prostodušnosti srca svoga i vidjeh puk Tvoj u velikoj radosti: čuvaj ovu volju, Bože Izraelov, aleluja!

Tajna. Prikloni se, molimo, Gospode, prošnjama našim, da mi, koji ovdje sada služimo, Tvojom pomoću zaslužimo doći do vječne nagrade, po G. n.

Spomen sv. Teodora, mučenika:

Primi, Gospode, prošnje svojih vjernih s prinosom žrtava i zagovorom blaženog Teodora, mučenika svoga, podaj, da po ovoj službi pobožne bogoljubnosti prijeđemo u nebesku slavu, po G. n.

Pričesna (Mt. 21, 13). Kuća će se moja zvati domom molitve; svaki, tko u njoj moli, dobit će: i tko traži, naći će: i onomu, koji kuca, otvorit će se.

Popričesna. Bože, koji veličanstvu svome od živog i izabranog kamenja pripravljaš stan, pomozi puku svome, koji Te moli, da se uzveliča duhovnim darovima, što Crkvi koristi u tjelesnom prostoru; po G. n.

Spomen sv. Teodora, mučenika:

Podaj nam, molimo, Gospode, da zagovorom blaženog Teodora, mučenika Tvoga, čistom dušom obuhvatimo ono, što smo ustima primili, po G. n.

10. XI. Sv. Andrija Avelin, priznavalac.

Dušobrižnik, umro 1608. u Napulju, upravo u času, kad je započeo sv. misu, kod riječi: Pristupit ću k žrtveniku Božjemu.

Misa »Pravednikova usta«, I., str. 578., osim:

Molitva. Bože, koji si u srcu blaženog Andrije, priznavaoca svoga, teškim zavjetom, da će svaki dan napredovati u krepostima, pripravio divno uspinjanje do sebe, dopusti, njegovim zaslugama i zagovorom, da i mi tako postanemo dionicima iste milosti, te vršeći uvijek ono, što je savršenije, do vrhunca slave Tvoje sretno budemo privedeni, po G. n.

Spomen sv. mučenika Trifona, Nimfe i Respicija molitvama iz mise »Vapaj«, str. 560.

11. XI. Sv. Martin, biskup i priznavalac.

Martin se rodio oko 316. u Panoniji od oca poganina. Kao desetgodišnji dječak polazio je u crkvu na kršćanski nauk protiv volje očeve. Najprije je bio vojnik, onda kaluđer. Radi njegove darežljivosti, kršćanske revnosti i svetosti izabraše ga 371. za biskupa u Toursu u Franceskoj. Propovijedajući vjeru Kristovu poganima činio je mnoga čudesa. Umro je oko 400. Nakon smrti zasja mu lice divnim svijetlom, a na tijelu se ne opažahu nikakovi znakovi raspadanja. Sv. Martin je prvi, koga su kršćani na zapadu štovali kao sveca, a nije bio apostol i nije umro mučeničkom smrću.

Ulaz »Gospod je sklopio« II., str. 570.

Molitva. Bože, Ti vidiš, da ne možemo odolijevati svojom snagom, podaj, dakle, milostivo, da nas zagovor blaženog Martina, priznavaoca Tvoga i biskupa, brani od svih protivnosti, po G. n.

Poslanica iz mise »Gospod je sklopio«, str. 571.

Na stepenicama (Crkv. 44). Evo velikoga svećenika, koji u dane svoje ugodi Bogu. Ne nađe se niko kao on, koji bi držao zapovijedi Višnjega. Aleluja, aleluja. Blaženi muž, sv. Martin, biskup turonski, počinu: a primiše ga anđeli i arkanđeli, prijestolja, gospodstva i sile. Aleluja.

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (11, 33-36). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Nitko ne užiže svijeću i ne stavlja je u skrovito mjesto, niti pod sud, nego na svijećnjak, da svijetli onima, koji ulaze. Svijeća je tijelu tvojemu oko. Ako oko tvoje bude čisto, sve će tijelo tvoje biti svijetlo, ako li bude pokvareno, i tijelo će tvoje biti tamno. Pazi dakle, da svijetlo, koje je u tebi, ne bude tama. Ako dakle cijelo tvoje tijelo bude svijetlo, bez ijednog tamnog dijela, to će sve biti svijetlo, i obasjat će te kao blijesak munje.

Prikazanje (Ps. 88). Istina je moja i milost moja s njime, i u ime moje uzvisit ću moć njegovu.

Tajna. Posveti, molimo, Gospode Bože, ove darove, što Ti ih prikazujemo o svečanosti blaženog Martina, da nam oni svagdje ravnaju životom našim u sreći i nesreći, po G. n.

Pričesna (Mt. 24). Blago sluzi, koga nađe gospodar, kad dođe, budna; zaista vam kažem, postavit će ga nad svim imanjem svojim.

Popričesna. Podaj, molimo, Gospode, Bože naš, da nam zavjetna otajstva zagovorom onih, kojima su na slavu, budu za spasenje, po G. n.

Spomen sv. Menne, mučenika, iz mise »U Tvojoj moći«, str. 555.

12. XI. Sv. Martin, papa i mučenik.

Mučen na Kersonesu 655.

Misa »Blagosivajte«, str. 553., osim:

Čitanje poslanice bl. Petra apostola (I. 4, 13-19). Braćo! Radujte se, što ste zajedničari patnja Kristovih, da se i radujete klikujući, kad se objavi slava njegova. Ako vas grde za ime Kristovo, blago vama, jer Duh slave i Božji počiva na vama. Jer neka nitko od vas ne trpi kao ubojica, ili tat, ili zločinac, ili kao onaj, koji se miješa u tuđe poslove. Ako li trpi kao kršćanin, neka se ne stidi, nego neka slavi Boga u ovom imenu. Jer je vrijeme, da se pozove sud od kuće Božje. A ako li najprije od nas, kakav li će biti konac onima, koji se ne pokoravaju evanđelju Božjemu? I ako će se pravednik jedva spasiti, gdje će se bezbožnik i grješnik pokazati? Dakle i koji trpe po volji Božjoj, neka predadu vjernomu Stvoritelju duše svoje dobrim djelima.

Evanđelje iz mise »Gospod je sklopio«, str. 552.

13. XI. Sv. Didak, priznavalac.

Franjevački brat-laik, mnogo dobra djelovao u misijama i kasnije među bolesnicima, sveto umro 1463.

Misa »Pravednik«, str. 580., osim:

Molitva. Svemogući, vječni Bože, koji divnim uređenjem izabireš ono, što je neugledno pred svijetom, da postidiš ono, što je ugledno, dopusti milostivo našoj poniznosti, da nas bogoljubne molitve blaženog Didaka, priznavaoca Tvoga, zasluže uzdići do vječne slave u nebu, po G. n.

Ostale molitve kao na str. 36., 45., 68.

14. XI. Sv. Josafat, biskup i mučenik

Vasilijanac, kasnije nadbiskup u Polocku, mnogo je nastojao oko sjedinjenja istočne crkve sa zapadnom, pa je zato ubijen u Vitebsku 1623.

Ulaz. Radujmo se svi u Gospodu slaveći svetkovinu na čast blaženog Josafata, mučenika, kojega se mučeništvu raduju anđeli slaveći Sina Božjega (Ps. 32, 1). Radujte se pravednici u Gospodu, pravednima dolikuje hvala. Slava Ocu... Radujmo se...

Molitva. Probudi, molimo, Gospode, u Crkvi svojoj duh, kojim je bio pun blaženi Josafat, mučenik i biskup Tvoj, te je život svoj dao za ovce svoje, da njegovim zagovorom i mi, potaknuti i ojačani istim Duhom, ne oklijevamo živote svoje dati za braću svoju, po G. n.... u jedinstvu istoga Duha...

Poslanica kao na str. 850., uz dodatak: Tako i Krist ne proslavi sam sebe, da bude veliki svećenik, nego onaj, koji mu reče: Ti si Sin moj, ja sam te danas rodio! Kao što i na drugom mjestu govori: Ti si svećenik dovijeka po redu Melkizedekovu.

Evanđelje, str. 413.

Na stepenicama (Ps. 88, 21-23). Izabrao sam Davida, slugu svoga i pomazah ga svetim uljem svojim. Moja će mu ruka pomoći i moja će ga mišica poduprijeti. Ništa ne će

moći neprijatelj protiv njega i sin mu zloće ne će nauditi. Aleluja, aleluja. Ovo je svećenik, koga je okrunio Gospod, aleluja.

Prikazanje (Iv. 15, 13). Od ove ljubavi nema veće, nego da tko položi život svoj za prijatelje svoje.

Tajna. Prožmi ove darove, preblagi Bože, blagoslovom svojim, a nas utvrdi u onoj vjeri, koju je ispovijedao blaženi Josafat, mučenik Tvoj i biskup, prolivši za nju svoju krv, po G. n.

Pričesna (Iv. 10, 14). Ja sam pastir dobri i poznam ovce svoje i one poznaju mene.

Popričesna. Udijelio nam, Gospode, ovaj nebeski stol duh jakosti, kao što je neprestano hranio za pobjedu život blaženog Josafata, mučenika Tvoga i biskupa, po G. n.

15. **Sv. Gertruda,** djevica.

Bogom uzdignuta do najviših mističkih visina već na zemlji, sveto umrla oko 1302.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590., osim:

Molitva. Gože, koji si u srcu blažene Gertrude, djevice, pripravio sebi ugodan stan, njezinim zaslugama i zagovorom blagostivo očisti ljage srca našega i daj, da se radujemo u njezinom društvu, po G. n.

16. XI. **Sv. Gregorije Čudotvorac,** biskup i priznavalac.

Biskup u Neocesareji, sveto umro oko 270.

Misa »Gospod je sklopio«, str. 570., osim:

† Slijedi sv. evanđelje po Luci (11, 22-24). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Imajte vjeru Božju! Zaista vam kažem: Ako tko reče ovoj gori: Digni se i baci se u more, i ne posumnja u svojem srcu, nego uzvjeruje, da će se dogoditi, što govori, bit će mu. Zaista vam kažem: Sve, što ištete u molitvi, vjerujte, da ćete primiti, i bit će vam.

Ostale molitve kao na str. 36., 45., 68.

18. XI. **Posveta bazilika sv. Petra i Pavla u Rimu.**

Misa na str. 879., bez spomena sv. Teodora.

19. XI. **Sv. Elizabeta,** udovica.

Elizabeta, kći ugarskog i hrvatskog kralja Andrije II., rodila se 1207. Ranu mladost provela je usred dvorskih raskoši sveto i čisto. God. 1220. vjenča se s kreposnim landgrofom Ludovikom od Turingije. Živjeli su sretno u kršćanskom braku, a Gospod im darova sina i tri kćeri. Elizabeta bijaše dobra majka ne samo djeci svojoj, nego i svima ubogima i nesretnima. Smrću muževljom, koji je 1227. umro u Italiji polazeći na križarsku vojnu, postane i ona sama uboga i nesretna, jer je njezin djever Henrik na sam Badnjak otjera s nejakom dječicom iz grada Wartburga. Nemajući nigdje skloništa, začuje u franjevačkoj crkvi, koju je ona sama sagradila, veselu zvonjavu na ponoćnu službu Božju. Poslije ponoćke zamoli franjevce da zapjevaju »Tebe Boga hvalimo« u zahvalu, što ju je novorođeni Isus učinio dionicom Svoga siromaštva. Nakon mnogih patnja preminula je kao franjevka 1231. u dvadesetičetvrtoj godini. Svetom je proglasi papa Grgur IX.

Misa »Znam«, str. 595., osim:

Molitva. Prosvijetli, milosrdni Bože, srca svojih vjernika i po slavnim molitvama blažene Elizabete učini, da preziremo sreću ovoga svijeta, a radujemo se vazda nebeskom utjehom, po G. n.

Spomen sv. Poncijana, pape i mučenika, iz mise »Gospod je sklopio«, str. 551.

20. XI. Sv. Feliks de Valois, priznavalac.

Kraljevskoga roda Valois živio je neko vrijeme u samoći, a tada je zajedno sa sv. Ivanom de Mata osnovao red Trinitaraca za otkup kršćana iz turskoga ropstva. Sveto je umro 1212. u Parizu.

Misa »Pravednik«, str. 580., osim:

Molitva. Bože, koji si se dostojao blaženoga Feliksa iz samoće pozvati na djelo otkupljenja zarobljenih, podaj, molimo, da njegovim zagovorom, a Tvojom milošću, oslobođeni robovanja našim grijesima, budemo privedeni u nebesku domovinu, po G. n.

21. XI. Blagdan prikazanja Bl. Dj. Marije.

Prema pobožnoj predaji prikazali su sv. Joakim i sv. Ana Bogom darovanu kćerku Mariju, kad je navršila tri godine, iznova Bogu dragovoljno i posvetili su je za vazdašnju službu Božju. A Marija je zavjetovala Gospodu vječnu čistoću, premda nije imala primjera pred sobom i premda se to protivilo židovskim običajima, jer je brak bio ponos židovskih žena, koje su se tako nadale, da će postati majkom obećanoga Mesije. Ali putevi Božji nisu putevi ljudski — i Gospod je izabrao ovu čistu Djevicu, da bude djevičanskom majkom Sina Svevišnjega.

Sve kao na Majku Božju Snježnu, str. 782., osim:

Molitva. Bože, koji si htio, da na današnji dan bude u hramu prikazana blažena Marija, vazda Djevica, prebivalište Duha Svetoga: podaj, molimo, da zavrijedimo po njezinom zagovoru biti prikazani u hramu slave Tvoje. Po Gospodu... u jedinstvu istoga Duha Svetoga...

Predslovlje XI., str. 51. (prikazanju).

22. XI. Sv. Cecilija, djevica i mučenica.

Cecilija, plemenita Rimljanka, zavjetova Gospodu djevičanstvo svoje. Poslije bi proti svojoj volji vjerena s poganinom Valerijanom. No Gospod usliši njezinu molbu: »Neka bude, Gospode, srce moje neoskvrnjeno u pravdi tvojoj, da se ne postidim« (Ps. 118, 80). Na vjenčani dan obrati Cecilija Valerijana, te se i on dade krstiti i sam zavjetova vječnu čistoću. Doskora se sazna, da su oboje kršćani i krvnik im mačem odrubi glave.

Misa »Pred kraljevima«, str. 584., osim:

Molitva. Bože, koji nas veseliš obljetnom slavom blažene djevice i mučenice Cecilije, daj, da nasljedujemo primjerom bogoljubnoga života onu, koju službom štujemo, po Gospodu...

Na stepenicama (Ps. 44, 11). Slušaj, kćeri, i gledaj i prigni uho svoje! Jer omilje kralju ljepota tvoja. Ljepotom svojom i krasotom svojom pohitaj, pođi sretno i kraljuj. Aleluja, aleluja. (Mat. 25, 4.) Pet mudrih djevica uzeše ulja u sudovima svojim sa žišcima. A u ponoći stade vika: Eto ženika, gdje ide, iziđite u susret Kristu Gospodu. Aleluja.

Poslanica iz mise »Na mene vrebaju«, str. 588.

Tajna. Ova nas žrtva pomirenja i hvale, molimo, Gospode, zagovorom blažene Cecilije, mučenice i djevice Tvoje, učinila dostojnima Tvoga pomirenja, po g. n.

23. XI. Sv. Klement, papa i mučenik.

Klement je bio učenik apostola Pavla i treći nasljednik sv. Petra na biskupskoj stolici rimskoj. Kao papa napisao je znamenitu poslanicu Korinćanima i odredio, da se u Rimu točno popisuje život i smrt

rimskih mučenika. Car Trajan progna ga na poluotok Krim, gdje je i umro mučeničkom smrću. Njegovo sv. tijelo nađoše braća Ćiril i Metodije i doniješe u Rim za vladanja pape Hadrijana II., te je sv. Ćiril, koji je umro u Rimu, sahranjen u divnoj bazilici sv. Klementa.

Ulaz. (Is. 59 i 57) Veli Gospod: Moje riječi, koje dadoh u usta tvoja, ne će nestati u ustima tvojima, i darovi tvoji bit će prijatni na oltaru momu. (Ps. 111, 1) Blago čovjeku, koji se boji Boga, zapovijedi njegove žudi veoma. Slava Ocu... Veli Gospod...

Molitva. Bože, koji nas veseliš godišnjom slavom svoga svetoga mučenika i pape Klementa: podaj milostivo, da nasljedujemo postojanost u mukama onoga, kojega rođendan slavimo.

Na stepenicama. (Ps. 109, 4) Zakle se Gospod, i ne će se raskajati: Ti si svećenik u vijeke po redu Melhisedekovu. Reče Gospod Gospodu momu: Sjedi s moje desne. Aleluja, aleluja. Ovo je svećenik, koga ovjenča Gospod. Aleluja.

Prikazanje. (Ps. 88, 5) Istina je moja i milost moja s njime; i u moje ime uzvisit ću njegovu moć.

Tajna. Posveti, Gospode, prinesene darove po zagovoru svoga svetog mučenika i biskupa Klementa i njima nas očisti od naših grješnih skvrna, po Gospodu...

Pričesna. (Mt. 24) Blago sluzi, koga došavši gospodar njegov nađe budna. Zaista vam kažem: postavit će ga nad svim imanjem svojim.

Popričesna. Nahranivši se žrtvom svetoga tijela i dragocjene krvi, molimo Te, Gospode, Bože naš, da ono, što u pobožnoj bogoljubnosti činimo, dostignemo sigurnim otkupljenjem, po zagovoru Tvoga svetoga mučenika i pape Klementa, po Gospodu...

Poslanica kao na XXIII. nedjelju po Duhovima, str. 539.

Evanđelje iz mise »Odjenuli se«, str. 574.

Spomen sv. Felicitas, mučenice, iz mise »Na mene vrebaju«, str. 593.

24. XI. **Sv. Ivan od Križa,** priznavalac i crkveni učitelj.

Svećenik karmelićanskog reda, proveo cijeli život u teškoj pokori, valjan vodič u mističkom životu. Sveto umro 1591.

Misa »Usred Crkve«, str. 575., osim:

Molitva. Bože, koji si svetog Ivana, priznavaoca svoga, učinio da potpuno prezre sebe i izvanredno uzljubi Križ, dopusti, da neprestano nastojeći oko njegova nasljedovanja dostignemo vječnu slavu, po G. n.

Spomen sv. Krisogona, mučenika, iz mise »U Tvojoj se moći«, str. 555.

25. XI. **Sv. Katarina,** djevica i mučenica.

Katarina, mudra i učena djevica iz Aleksandrije, prekorila je cara Maksimina radi toga, što muči kršćane, koji priznavaju jedinu spasonosnu vjeru. Pozvana pred sud predobila je svojim mudrim razlaganjem mnoge učenjake za Krista. Car odredi na to, da se tijelo smione djevice razapne na kotač, pun britkih noževa. No to se grozno mučilo samo od sebe rasu, pa joj krvnik odrubi glavu.

Misa »Pred kraljevima«, str. 584., osim:

Molitva. Bože, koji si dao zakon Mojsiju na vrh gore Sinaja, i koji si zapovjedio anđelima svojim, da na istomu mjestu čudesno sahrane tijelo Tvoje sv. djevice i mučenice Katarine; podaj, da njezinim zaslugama i zagovorom uzmognemo doći do gore, koja je Krist; koji s Tobom živi...

26. XI. Sv. Silvestar, opat.

Pogled na mrtvo tijelo nekog rođaka tako ga je potresao, da se odrekao svijeta, pošao u samoću i osnovao novi pustinjački red. Sveto je umro 1267.

Misa »Pravednikova usta«, str. 582., osim:

Molitva. Preblagi Bože, koji si se dostojao blaženog Silvestra, opata, kad je pobožno razmatrao taštinu ovoga vijeka u otvorenom lijesu, pozvati u samoću i uresiti ga odličnim zaslugama, ponizno Te molimo, da po njegovu primjeru prezirući zemaljsko uzmognemo uživati u vječnom društvu s Tobom, po G. n.

Spomen sv. Petra, biskupa aleksandrijskog, mučenika, iz mise »Gospod«, str. 551.

Tajna. Molimo, Gospode, da s poštovanjem prinoseći ove darove veličanstvu Tvome pobožnošću duše i čistoćom srca nasljedujemo blaženog Silvestra, opata, te zavrijedimo sveto primiti tijelo i krv Sina Tvoga, koji s Tobom živi i kraljuje...

Popričesna. Okrijepljeni nebeskom gozbom molimo Te, Gospode, da tako nasljedujemo blaženog Silvestra, opata, te zaslužimo obilnu nagradu sa svetima Tvojim u kraljevstvu slave Tvoje, po G. n.

29. XI. Navečerje sv. Andrije, apostola.

Ulaz (Mt. 4, 18, 19). Idući Gospod pokraj mora Galilejskoga vidje dva brata, Šimuna, prozvanoga Petra, i Andriju, i pozva ih: Pođite za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi! (Ps. 18, 2). Nebesa pripovijedaju slavu Božju i djela ruku njegovih navješta svod nebeski. Slava Ocu... Idući...

Molitva. Molimo, svemogući Bože, da blaženi apostol Andrija, kojega pretječemo svetkovinu, kod Tebe za nas moli, te oslobođeni od svih grijeha, budemo izbavljeni i od svih pogibli, po G. n.

Spomen sv. Saturnina, mučenika, iz mise »Raduje se«, str. 558.

Treća molitva o Bl. Dj. M., kao na str. 37, 46, 69.

Poslanica iz mise o navečerju apostolskih blagdana, str. 549.

Na stepenicama (Ps. 138, 17). Veoma častim prijatelje Tvoje, Bože, veoma se utvrdi kneževstvo njihovo. Kad bih ih htio izbrojiti, bili bi poput pijeska u moru!

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (1, 35-51). U ono je vrijeme opet stajao Ivan i dvojica od učenika njegovih. I vidjevši Isusa, gdje prolazi, reče: Evo, Janje Božje! I čuše ga oba učenika, kad je govorio, i pođoše za Isusom. A Isus obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reče im: Što želite? Oni mu rekoše: Rabi, (što znači: Učitelju), gdje stanuješ? Reče im: Dođite i vidite! Otiđoše i vidješe gdje stanuje i ostaše u njega onaj dan, a bijaše oko desete ure.

Jedan od dvojice, koji čuše od Ivana i pođe za njim, bijaše Andrija, brat Šimuna Petra. On nađe najprije svoga brata Šimuna i reče mu: Nađosmo Mesiju, (što znači Krist). I dovedoše ga k Isusu. Isus pogledavši na njega reče: Ti si Šimun, sin Ivanov, ti ćeš se zvati Kefa, (što znači: Petar). Sutradan namisli izići u Galileju i nađe Filipa. I reče mu Isus: Ajde za mnom. A Filip bijaše iz Betsaide, iz grada Andrijina i Petrova. Filip nađe Natanaela i reče mu: Za koga pisa Mojsije u zakonu i proroci, našli smo ga: Isusa, sina Josipova iz Nazareta. I reče mu Natanael: Iz Nazareta zar može što dobro doći? Reče mu Filip: dođi i vidi. Isus vidje Natanaela, gdje ide k njemu, i reče za njega: Evo, zaista je Izraelac, u kom nema lukavštine! Reče mu Natanael: odakle me poznaješ? Odgovori mu Isus: Prije negoli te pozva Filip, vidjeh te, kad si bio pod smokvom. Odgovori mu Natanael: Rabi, ti si Sin Božji, ti si kralj Izraelski. Odgovori mu Isus: Jer sam ti rekao: Vidjeh te pod smokvom, vjeruješ, vidjet ćeš više od toga. I kaže mu: Zaista, zaista vam kažem: Odsad ćete vidjeti nebo otvoreno i anđele Božje gdje uzlaze i silaze nad Sina čovječjega.

Prikazanje (Ps. 8, 6, 7). Slavom si ga i čašću okrunio i postavio si ga nad djela ruku svojih, Gospode.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, sveti dar sjećajući se blaženog Andrije apostola

i molimo od Tebe očišćenje naših duša, po G. n.

Pričesna (Iv. 1, 41). Reče Andrija Šimunu, bratu svome: nađosmo Mesiju, Krista Gospoda, i dovede ga k Isusu.

Popričesna. Primivši, Gospode, svete tajne, ponizno Te molimo, da zagovorom blaženog Andrije, apostola Tvoga, bude nama na korist, što vršimo slaveći časnu njegovu muku, po G. n.

30. XI. **Sv. Andrija,** apostol.

Andrija bijaše brat Simona Petra i isprva učenik sv. Ivana Krstitelja. Primivši Duha Svetoga pođe prema staroj predaji propovijedati evanđelje u Skitiju, Trakiju i Epir. U Patrazu ga upravitelj grada pozva preda se i zaiska od njega, da žrtvuje bogovima Andrija mu odgovori: »Ja žrtvujem jedinomu i svemogućemu Bogu svaki dan neokaljanog Jaganjca na oltaru, pa kad svi vjerni blaguju tijelo njegovo, žrtvovani Jaganjac ostaje čitav i živ!« Tada bude raspet na križ uz usklik: »Dobri križu, dugo željeni! uzmi me od ljudi i vrati me učitelju mojemu, da me po tebi primi, koji me je po tebi otkupio!«

Ulaz kao na str. 908.

Molitva. Smjerno molimo Tvoje veličanstvo, Gospode, kad što je blaženi Andrija, apostol, bio Crkvi Tvojoj propovjednik i upravitelj, tako da bude u Tebe i vječni za nas zagovornik, po G. n.

U došašću spomen ferije molitvom prošle nedjelje.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Rimljanima (10, 10-18). Braćo! Srcem se vjeruje za pravdu, a ustima priznaje za spasenje. Jer kaže Pismo: »Svaki, koji vjeruje

u njega, ne će se postidjeti«. Jer nema razlike među Židom i Grkom; jer je isti Gospodin sviju, bogat za sve, koji ga prizivaju. Jer svaki, koji god priziva ime Gospodnje, spasit će se. Ali kako će prizvati onoga, u koga nisu vjerovali? Ali kako će vjerovati u onoga, za koga nisu čuli? A kako će čuti bez propovjednika. A kako će propovijedati, ako ne budu poslani? Kao što je pisano: »Kako su krasne noge onih, koji navijeŝtaju mir, koji propovijedaju dobro«. (Isai. 52, 7). Ali svi ne slušaju evanđelja. Jer Isaija govori: »Gospodine! tko vjerova našemu propovijedanju?« Dakle vjera je od propovijedanja a propovijedanje riječju Kristovom. Nego velim: Zar nisu čuli? »Tà po svoj je zemlji izišao glas njihov i do granica zemlje riječi njihove«.

Na stepenicama (Ps. 44, 17). Postavio si ih knezovima po svoj zemlji, opominjat će se imena Tvoga, Gospode! Umjesto otaca rodiše Ti se sinovi, toga radi priznavat će Te narodi. Aleluja, aleluja. Ljubio je Gospod Andriju kao miris blagoduh, aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (4, 18-22). U ono vrijeme, kad je Isus išao pokraj mora Galilejskoga, vidje dva brata, Šimuna prozvanoga Petra i Andriju, njegova brata, gdje bacaju mreže u more, jer su bili ribari. I reče im: Pođite za mnom, i učinit ću vas ribarima ljudi. A oni odmah ostaviše mreže i pođoše za njim. I pošavši odatle dalje, vidje druga dva brata, Jakoba Zebedejeva i Ivana, njegova brata, u lađi

sa Zebedejem, njihovim ocem, gdje popravljaju mreže svoje i pozva ih. A oni odmah ostaviše lađu i svoga oca i pođoše za njim.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 38). Veoma su časni prijatelji Tvoji, Bože, silno se utvrdi kneževstvo njihovo.

Tajna. Neka Ti, Gospode, budu ugodne naše žrtve po zagovoru sv. apostola Andrije, da Ti budu prijatne zaslugama onih, kojima ih na čast svečano prinosimo. Po Gospodu . . .

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Mt. 4). Pođite za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi; a oni ostavivši mreže i lađu, pođoše odmah za Gospodom.

Popričesna. Primismo, Gospode, božanstvene tajne, veseleći se na praznik sv. Andrije: daj da budu nama na oproštenje, kao što su na čast Tvojim svecima. Po Gospodu.

2. XII. **Sv. Bibijana,** djevica i mučenica.

Za cara Julijana Apostate oko 363. šibana do smrti u Rimu.

Misa »Na mene vrebaju«, str. 587., osim:

Molitva. Bože, darovatelju svih dobara, koji si u službenici svojoj Bibijani sjedinio cvijet djevičanstva s paomom mučeništva, sjedini njezinim zagovorom duše naše s Tobom, da uklonivši se pogiblima dostignemo vječne nagrade, po G. n.

U došašću spomen ferije molitvom prošle nedjelje i Bl. Dj. M. str. 35., 45., **67.**

3. XII. Sv. Franjo Ksaverski, priznavalac.

Franjo se rodio 1506. u Španiji u roditeljskom dvoru Xavieru. Majka mu bila kraljevskoga roda. Polazeći visoke škole u Parizu pridruži se sv. Ignaciju Lojoli i stupi u Družbu Isusovu. Poradi sveta života i kršćanske gorljivosti posla ga papa Pavao III. u Indiju, da poganima propovijeda kršćansku vjeru. Obrativši svojim propovijedanjem i mnogim čudesima mnogo tisuća pogana u Indiji i Japanu na vjeru Kristovu spremao se sv. Franjo da prijeđe u Kinu propovijedati evanđelje, kad Gospod vjernoga slugu pozva u svoje carstvo 1552. god. Svetim ga proglasi Grgur XV.

Ulaz (Ps. 118, 46). Pred kraljevima ću priznati Tvoje nauke i ne ću se postidjeti; ja razmatram Tvoj zakon, Gospode, jer ga ljubim. (Ps. 116, 1, 2) Hvalite Gospoda sva plemena, hvalite ga svi narodi, jer je silno nad nama milosrđe njegovo i istina Gospodnja ostaje dovijeka. Slava Ocu... Pred kraljevima...

Molitva. Bože, koji si htio, da se indijski narodi privedu u Tvoju Crkvu propovijedanjem i čudesima sv. Franje, podaj milostivo, da nasljedujemo primjere kreposti onoga, kojega slavne zasluge štujemo, po G. n.

Spomen ferije u došašću, molitvama prošle nedjelje.

Poslanica kao na blagdan sv. Andrije apostola, 30. XI., str. 895.

Na stepenicama, Prikazanje i **Pričesna** iz mise »Pravednikova usta« I., str. 578., 580.

† Slijedi sv. evanđelje po Marku (16, 15-18). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Idite po svemu svijetu i propovijedajte evanđelje svakomu stvorenju. Koji uzvjeruje i bude kršten, bit će spašen: a koji ne uzvjeruje, bit će osuđen. A one, koji uzvjeruju, ova će znamenja slijediti: U ime moje izgonit će vragove: novim će jezicima govoriti: zmije će uzimati: i ako otrovna što popiju, ne će im nauditi: na bolesnike polagat će ruke, i ozdravljat će.

Tajna. Podaj nam, molimo, svemogući Bože, da prinos smjernosti naše bude i Tebi mio radi časti svetaca, i nas da očisti zajedno na tijelu i na duši. Po Gospodu...

Popričesna. Molimo Te, svemogući Bože, da nas, koji primismo ova nebeska jela, zaštite proti svim protivnostima po zagovoru Tvoga svetoga priznavaoca Franje, po Gospodu...

4. XII. Sv. Petar Krisolog, biskup i crkveni učitelj.

Biskup u Raveni, sveto umro oko 450.

Misa »Usred Crkve«, str. 575., osim:

Molitva. Bože, koji si htio izabrati blaženog Petra Krisologa da upravlja i poučaje Tvoju Crkvu i koji si ga zato naročito prokazao, podaj, molimo, da nam bude zagovornikom na nebu, kojega poštujemo kao učitelja na zemlji, po G. n.

Spomen sv. Barbare, djevice i mučenice, iz mise »Pred kraljevima«, str. 584., te ferije u došašću, iz mise prošle nedjelje.

Na stepenicama (Ps. 44, 16). Evo velikog svećenika, koji je za svoga života bio Bogu mio. (Crkv. 44, 20). I nitko mu nije bio ravan u držanju zakona Višnjega. Aleluja,

aleluja. (Ps. 109, 4) Zauvijek ti si svećenik po redu Melkisedekovu, aleluja.

Pričesna (Mt. 25, 20). Gospode, predao si mi pet talenata, evo sam još pet dobio s njima. Dobro, slugo dobri i vjerni, jer si bio u malome vjeran, nad mnogim ću te postaviti, uđi u veselje gospodara svojega!

5. XII. **Spomen sv. Sabe,** opata.

Pustinjak, umro u 94. godini svoga života, nakon što je osnovao mnoge samostane, g. 532. u blizini Jeruzalema.

Misa od prošle nedjelje, s molitvama iz mise »Pravednikova usta«, str. 582., te ostalim molitvama, kao na **str. 35., 45., 67.**

6. XII. **Sv. Nikola,** biskup i priznavalac.

Nikola je rodom iz Patare u Maloj Aziji. Već se za mlada očitova njegova kršćanska darežljivost. Vrativši se iz sv. zemlje, bude izabran biskupom u Miri, glavnom gradu Likije. Umro je oko 350. Radi toga, što je jednom čudesnim načinom prorekao i utišao oluju, štuju ga osobito pomorci i putnici.

Ulaz »Gospod je sklopio« I. str. 570.

Molitva. Bože, koji si blaženoga Nikolu, biskupa, ukrasio nebrojenim čudesima; podaj, molimo Te, da nas njegove zasluge i molitve izbave od paklenih plamena. Po Gospodu . . .

Spomen ferije u došašću molitvama iz mise prošle nedjelje.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Hebrejima (13, 7-17). Braćo! Sjećajte se svojih predstojnika, koji su vam propovijedali riječ Božju; gledajte svršetak njihova vladanja,

ugledajte se na vjeru njihovu. Isus Krist jučer je i danas isti i u vijeke. Ne dajte se zanijeti naukama različitim i tuđim, jer je bolje milošću utvrđivati srce, nego li jelima, od kojih nemaju koristi oni, koji se toga drže. Imamo žrtvenik, od kojega ne smiju jesti, koji služe šatoru. Jer od onih životinja, kojih krv unosi veliki svećenik u svetinju za grijeh, njihova se tjelesa spaljuju izvan tabora. Zato i Isus, da posveti narod krvlju svojom, trpio je izvan vrata. Iziđimo dakle k njemu izvan tabora, i nosimo njegovu sramotu. Jer ovdje nemamo grada, koji će ostati, nego tražimo onaj, koji ima doći. Po njemu dakle prinosimo zahvalnu žrtvu, to jest, plod usana, koje priznaju ime njegovo. A ne zaboravljajte dobro činiti i davati milostinju, jer se takovim žrtvama ugađa Bogu. Pokoravajte se predstojnicima svojim i slušajte ih, jer oni bdiju nad dušama vašim kao oni, koji će dati račun, da to s radošću čine, a ne uzdišući, jer vam to ne koristi.

Na stepenicama (Ps. 88) Izabrah Davida slugu moga: uljem svetim pomazah ga; jer ruka moja pomože njemu i mišica ga moja ukrijepi. Ništa ne će uspjeti neprijatelj u njemu, i sin bezakonja ne će mu nauditi. Aleluja, aleluja. (Ps. 91, 13) Pravednik raste kao paoma, i cvasti će u vijeke pred Gospodom. Aleluja.

Evanđelje iz mise »Gospod«, str. 572.

Prikazanje (Ps. 88, 25). Istina je moja i milosrđe moje s njime i u ime će se moje uzdići moć njegova.

Tajna. Posveti, molimo, Gospode, Bože naš, ove darove, što Ti ih prinosimo o blagdanu svetoga Tvoga biskupa Nikole, da oni vazda upravljaju našim životom, u sreći i nesreći, po G. n.

Pričesna (Ps. 88, 36-38). Jednom se zakleh svetošću svojom: potomstvo će njegovo ostati u vijeke, i prijesto njegov kao sunce pred licem mojim, i kao mjesec, koji je osnovan u vijeke; i svjedok je na nebu vjeran.

Popričesna. Žrtve, što ih užismo, Gospode, u čast blagdana Tvoga svetoga biskupa Nikole, neka nas čuvaju neprestanom zaštitom. Po Gospodu...

7. XII. Sv. Ambrozije, biskup i crkveni učitelj.

Svršivši pravne nauke u Rimu bio je kao katekumen visoki upravni činovnik, te je čudesnim načinom izabran za biskupa u Milanu. Tamo je obnovio crkveno pjevanje, branio crkvenu slobodu i obratio sv. Augustina, te sveto umro 397.

Misa »Usred Crkve«, str. 575., osim:

Na stepenicama, Prikazanje i Pričesna kao jučer, str. 901., 902.

Spomen ferije u došašću, molitvama iz mise prošle nedjelje, te spomen navečerja Bezgrešnog Začeća Bl. Dj. Marije:

Molitva. Bože, koji si Majku Jedinorođenoga Sina svoga divno sačuvao od istočnoga grijeha, podaj, molimo, da okrijepljeni njezinim zagovorom uzmognemo čista srca pribivati njezinoj svetkovini, po istom G. n.

Tajna. Darove naše, Gospode, Tvojoj blagosti preporučila molitva neoskvrnjene Bogorodice, koju si očuvao od svake griješne ljage, da tako zavrijedi postati dostojno prebivalište Sinu Tvomu, koji s Tobom živi...

Popričesna. Priteci u pomoć, milosrdni Bože, našoj slabosti, da mi, koji pretječemo svetkovinu bezgrešnog Začeća Majke Sina Tvoga, pomoću njezinog zagovora ustanemo od naših opačina, po istom G. n.

Posljednje evanđelje o navečerju, kao na Rođenje Bl. Dj. M., str. 816.

8. XII. Blagdan bezgrešnog Začeća Bl. Dj. Marije.

Okružen nepreglednim brojem kardinala i biskupa iz sviju krajeva kršćanskoga svijeta proglasio je papa Pijo IX. 8. prosinca 1854. u crkvi sv. Petra u Rimu: »Vlašću G. N. I. K., svetih apostola Petra i Pavla i Našom proglasujemo, određujemo i definujemo, da je od Boga objavljeno i stoga imadu svi čvrsto vjerovati, da je bl. Djevica Marija u prvom času svoga začeća bila radi zasluga Krista Isusa, Spasitelja roda ljudskoga, sačuvana netaknuta od svake ljage istočnoga grijeha«.

Ulaz (Izai. 6, 1, 10). Radujem se u Gospodu i moja se duša veseli u mome Bogu, *jer me odjenuo u haljine spasenja i ogrnuo plaštem svetosti,* kao zaručnicu u njezinu nakitu. (Ps. 29, 2.) Veličam Te, Gospode, jer si me oslobodio i jer nijesi dao da se

moji neprijatelji raduju nada mnom. Slava Ocu... Radujem se...

Molitva. Molimo Te, Bože, koji si neoskvrnjenim začećem blažene Djevice pripravio dostojno prebivalište svome Sinu, kao što si predvidjevši smrt svoga Sina, Njegovu djevičansku Majku očuvao od svake ljage, tako da i dopustiš, da i mi njezinim zagovorom očišćeni dođemo k Tebi, po istom G. n....

Čitanje knjige mudrosti (8, 22-25). Gospod me imao u početku svojih puteva prije nego je što stvorio od početka. *Od vijeka sam određena,* od starine, prije nego je postala zemlja. Još nije bilo bezdna, a ja sam već bila začeta (u namisli providnosti Božje). Još nijesu bili provalili izvori voda, još se nijesu izdigle gorostasne gore; rodila sam se prije, nego su nastali bregovi. Gospod još nije učinio ni zemlje, ni vodâ, ni stožera zemaljskog. Kad je pripravljao nebesa, tamo sam bila; kad je određenim zakonom i granicama opasivao bezdan; kad je utvrđivao oblake u zraku i mjerio izvore vodama; kad je odredio moru granice, da voda ne prelazi preko svojih obala; kad je postavio temelje zemlji: bila sam s njime sve slažući i radovala sam se svaki dan pred njim veseleći se u svemiru i milina mi je biti sa sinovima ljudskim. A sada me sinci poslušajte: blago onima, koji idu mojim putem! Čujte pouku i budite mudri i nemojte je odbaciti! Blago čovjeku, koji me sluša i koji straži pred mojim vratima svaki

dan i čuva pragove mojih vrata! Ko mene nađe, našao je život i crpst će spasenje od Gospoda.

Na stepenicama (Judit. 13, 23; 15, 10). Blagoslovena si, Djevo Marijo, nad sve žene na zemlji. Ti si slava Jeruzalema, Ti si veselje Izraela, Ti si ponos našega naroda. Aleluja, aleluja. (Cant. 4, 7). Sva si lijepa, o Marijo, i istočne ljage nema u Tebi. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Luci** (1, 26-28). U ono vrijeme posla Bog anđela Gabrijela u grad Galilejski po imenu Nazaret, k djevici, zaručenoj za muža po imenu Josipa, iz kuće Davidove, i djevici je bilo ime Marija. I ušavši k njoj reče: *Zdravo, milosti puna.* Gospodin s tobom, blagoslovena ti među ženama!

Vjerujem.

Prikazanje (Lk. 1, 28). Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovena ti među ženama! Aleluja.

Tajna. Primi, Gospode, spasonosnu žrtvu, što je prinosimo o svetkovini neoskvrnjenoga začeća blažene Djevice Marije i podaj, da nas, koji priznajemo, da si je svojom milošću unapred oslobodio od svake ljage, njezin zagovor izbavi od svake krivice; po G. n....

Predslovlje XI., str. 51. (neoskvrnjenom začeću).

Pričesna. Valja da Te slavimo, o Djevice Marijo, jer Ti je svemogući učinio velike stvari.

Popričesna. Molimo Te, Gospode, Bože naš, da otajstva, što smo ih primili, izlijeće u nama rane onoga grijeha, od koga si divnom povlasticom očuvao neoskvrnjeno začeće blažene Djevice Marije; po G. n. I. K.

9. XII. U osmini Bezgrešnog Začeća.

Misa kao na sam blagdan, str. 903., druga molitva o feriji, treća o Duhu Svetom, str. 439. (izostavlja se: »na današnji dan«).

10. XII. U osmini Bezgrešnog Začeća.

Misa kao na sam blagdan, str. 903., druga molitva o sv. mučeniku Melkiadu, iz mise »Gospod«, str. 551., treća o feriji (od prošle nedjelje).

11. XII. Sv. Damaz, papa i priznavalac.

Veliki poštivač katakomba i svetih mučenika u njima. Zamolio je sv. Jeronima da ponovno prevede sv. Pismo. Sveto je umro u Rimu 384.

Misa »Odjenuli se«, str. 573., osim:

Molitva. Usliši, Gospode, molitve naše i zagovorom blaženog Damaza, pape i priznavaoca Tvoga, udijeli nam milostivo oproštenje i mir, po G. n.

Spomen osmine Bezgrešnog Začeća i ferije.

Na stepenicama, Prikazanje i **Pričesna** kao na dan sv. Nikole, 6. XII., str. 901., 902.

12. XII. U osmini Bezgrešnog Začeća.

Misa kao na sam blagdan, str. 903., druga molitva o feriji, treća o Duhu Svetom, str. 439., kao 9. XII.

13. XII. Sv. Lucija, djevica i mučenica.

Bogata i plemenita Lucija, rodom iz Sirakuze, bijaše od djetinjstva kršćanka. Sav svoj miraz porazdijelila je siromasima. Stoga je tuži njezin zaručnik prefektu Pashaziju, da je kršćanka. Nakon mnogih

uzaludnih nagovaranja, poniženja i muka odrubi joj krvnik glavu. Njeni smrtni ostanci preneseni su najprije u Carigrad, a onda u Mletke.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590., osim:

Molitva. Usliši nas, Bože, spasitelju naš, kao što se radujemo o blagdanu blažene Lucije, djevice i mučenice Tvoje, tako da nas ona pouči u pobožnoj bogoljubnosti, po G. n.

Spomen osmine Bezgrešnog Začeća, str. 904., i ferije u došašću.

Na stepenicama i **Prikazanje** kao u misi »Pred kraljevima«, str. 485., 487.

Evanđelje str. 588.

Vjerujem.

Predslovlje XI., str. 51.

Pričesna (Ps. 118, 161, 162). Knezovi me progoniše ni za što, a ja se bojim samo Tvojih riječi. Radujem se Tvojim riječima kao onaj, koji uhvati veliki plijen.

15. XII. Osmina Bezgrešnog Začeća.

Sve kao na blagdan, str. 903.

16. XII. Sv. Eusebije, biskup i mučenik.

Biskup u Vercelli, veoma progonjen od arijanaca, umro 370.

Misa »Blagosivajte Gospoda«, str. 553., sa spomenom ferije i trećom molitvom o Bl. Dj. M., kao na str. 35., 45., 67.

20. XII. Navečerje sv. Tome, apostola.

Misa na str. 549., sa spomenom ferije i trećom molitvom o Bl. Dj. M., kao na str. 35., 45., 67.

21. XII. Sv. Toma, apostol.

Sv. je Toma svojim požrtvovnim radom obilno okajao svoju prirođenu slabost i sumnjičavost. Propovijedao je Krista raspetoga i uskrsloga Perzijancima i Indijcima. U Indiji je mučeničkom smrću posvjedočio svoju ljubav k Isusu, koju je nekad zaodjeo u riječi: »Idimo i mi i umrimo s njime!« (Iv. XI, 16).

Često se puta čuje i čita, da je budizam posve sličan kršćanstvu, a jer je Buda stariji od Isusa, zato bi imalo biti kršćanstvo kopija budizma. No povijest nam nasuprot svjedoči, da se u prvim vjekovima poslije Krista budizam u mnogim stvarima promijenio iskrivivši i preuzevši neke dogme od kršćanstva. To su posljedice i uspomene apostolskog djelovanja Tomina.

Ulaz (Ps. 138, 17). Veoma častim prijatelje Tvoje, Bože, veoma se utvrdi kneževstvo njihovo. (Ps. 138, 1.) Gospode, Ti si me iskušao i spoznao, Ti znadeš, kad stojim i kad sjedim. Slava Ocu... Veoma...

Molitva. Daj nam, molimo, Gospode, da dostojno slavimo svetkovinu blaženoga Tvoga apostola Tome, te nas i zaštita njegova vazda uzdizala, i mi nasljedovali njegovu vjeru prikladnom pobožnošću, po Gospodu...

Čitanje poslanice blaženoga Pavla apostola Efežanima (2, 19-22). Braćo! Nijeste više stranci i došljaci, nego ste sugrađani svetih i domari Božji, nazidani na temelju apostola i proroka, gdje je glavni kamen od ugla sâm Krist Isus, na kojem sva građevina sastavljena raste za hram sveti u Gospodu, na kojem se i vi sazidavate za stan Božji u Duhu.

Na stepenicama (Ps. 138, 17). Veoma častim prijatelje Tvoje, Bože, veoma se utvrdi kneževstvo njihovo. Da ih brojim, više ih je nego pijeska. Aleluja, aleluja. (Ps. 33, 11). Radujte se pravednici u Gospodu, pravednima dolikuje pohvala. Aleluja.

Evanđelje kao u bijelu nedjelju, str. 411, od riječi: »Toma«, pa do riječi: »Blago onima, koji ne vidješe a vjerovaše!«

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 18). Po svoj zemlji iziđe glas njihov i do na kraj svemira riječi njihove.

Tajna. Plaćamo Ti, Gospode, dugovanje svoje službe smjerno te moleći, da u nama sačuvaš svoje darove po zagovoru blaženoga apostola Tome, kojega časno ispovijedajući prinosimo Ti žrtve pohvalnice. Po Gospodu...

Predslovlje XIII., str. 52.

Pričesna (Iv. 20). Pruži ruku svoju i spoznaj mjesto od čavala, i ne budi nevjeran, nego vjeran.

Popričesna. Priteci nam u pomoć milostivi Bože, i odvjetovanjem blaženoga Tome, apostola, čuvaj milostivo u nama svoje darove. Po Gospodu...

24. XII. Navečerje Božića.

Vidi str. 101.

25. XII. Božić.

Vidi str. 103.

26. XII. Sv. Stjepan, prvomučenik.

Zbor kod sv. Stjepana na Celiju.

Sv. je Stjepan mučen oko g. 35. Njegove su sv. moći zajedno s tijelom sv. đakona Lovre sahranjene ispod velikog žrtvenika u bazilici sv. Lovre u Rimu.

Ulaz (Ps. 118, 23). *Sjedoše knezovi i dogovarahu se protiv mene,* i zločinci me gonjahu. Pomozi mi, Gospode, Bože moj, jer se sluga Tvoj vježbao u opravdanjima Tvojim. (Ps. isti.) Blago onima, koji su čista života, koji hode u zakonu Gospodnjem. Slava Ocu... Sjedoše knezovi...

Molitva. Daj nam, molimo, Gospode, nasljedovati, što častimo, eda naviknemo *neprijatelje ljubiti,* jer slavimo rođendan onoga, koji je znao i za progonitelje svoje moliti Gospoda našega Isusa Krista, Sina Tvojega: Koji s Tobom živi i kraljuje...

Spomen Božića, str. 109., 110.

Čitanje djela apostolskih (6, 8-10 i 7, 54-59). U one je dane Stjepan pun milosti i jakosti činio velika čudesa i znake među narodom. Tada ustaše neki iz zbornice, koja se zove Libertinska i Cirenska i Aleksandrijska i od onih, koji bijahu iz Cilicije i Azije, i stadoše se prepirati sa Stjepanom, ali nisu mogli odoljeti mudrosti i Duhu, kojim je govorio. Kad su to čuli, stanu se silno ljutiti u srcima svojim i škripati zubima na njega. Ali on pun Duha svetoga pogleda na nebo, i vidje slavu Božju, i Isusa gdje stoji s desne strane Bogu i reče: Eto vidim nebesa otvorena i Sina čovječjega gdje stoji s desne strane Bogu. Ali oni vičući iza glasa zatisnuše uši svoje i navališe jednodušno na njega. I izbacivši ga iz grada, stadoše ga kamenovati, i svjedoci odložiše haljine svoje kod nogu mladića, koji se zvao Savao. I kamenovali su Stjepana, koji je zazivao i

govorio: Gospodine Isuse, primi duh moj! Onda klekne na koljena i povika iza glasa: Gospodine, ne primi im ovo za grijeh! I kad ovo reče, usnu.

Na stepenicama (Ps. 118). Sjedoše knezovi i dogovarahu se protiv mene i zločinci progoniše mene. Pomozi mi, Gospode, Bože moj: spasi me zaradi milosrđa Tvoga! Aleluja, aleluja. (Dj. ap. 7). Vidim nebesa otvorena i Isusa, gdje stoji s desne strane sile Božje. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (23, 34-39). U ono vrijeme reče Isus književnicima i farizejima: **Gle, ja šaljem k vama proroke i mudrace i književnike, i od njih ćete jedne ubiti i raspeti, a jedne bičovati po zbornicama svojim i goniti ih od grada do grada: da dođe na vas sva krv pravedna, koja je prolivena na zemlji, od krvi Abela pravednoga do krvi Zaharije,[1] sina Barahijina, kojega ubiste među hramom i oltarom. Zaista vam kažem: Sve će ovo doći na rod ovaj. Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš proroke i kamenuješ one, koji su poslani k tebi, koliko sam puta htio da skupim čeda tvoja, kao što kvočka skuplja piliće svoje pod krila, i ti ne htje! Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta; jer vam kažem: Ne ćete me vidjeti odsada, dok ne rečete: Blagosloven, koji dolazi u ime Gospodnje!**

Vjerujem.

[1] Zahariju je ubio u predvorju hrama kralj Joas. Umirući reče: »Gospodin neka gleda i osveti!«

Prikazanje (Dj. ap. 7 i 8). Izabraše apostoli Stjepana levitu, puna vjere i Duha Svetoga, koga kamenovaše Židovi, dok je molio i govorio: Gospode Isuse, primi duh moj! Aleluja.

Tajna. Primi, Gospode, darove za uspomenu svetih Tvojih: kako je njih muka slavnima učinila, tako da i nas pobožnost učini slobodnima od grijeha, po G. n.

Predslovlje I. str. 47.

Pričesna (Dj. ap. 7, 55). Vidim nebesa otvorena i Isusa, gdje stoji s desne strane sile Božje: Gospode Isuse, primi duh moj i ne primi im ovo za grijeh!

Popričesna. Neka nam pomognu, Gospode, primljena otajstva i po zagovoru blaženoga mučenika Stjepana neka nas utvrde sveudiljnim okriljem. Po Gospodu...

27. XII. Sv. Ivan, apostol.

Zbor kod sv. Marije Velike.

Primivši Duha Svetoga pođe Ivan u grad Efes u Maloj Aziji i s njim presveta Bogorodica. Iz Efeza upravljaše kršćanskim općinama, od kojih je neke on sam, a neke već prije sv. Pavao zasnovao. Za vladanja cara Domicijana bude zatvoren i odveden na sud u Rim i tamo mučen, a onda prognan na otok Patmos, gdje napisa Otkrivenje. Povrativši se poslije Domicijanove smrti u Efes napisa još tri poslanice i evanđelje, u kojemu osobito ističe božansku narav Kristovu protiv krivovjeraca, koji su je počeli poricati. Umro je naravskom smrću u visokoj starosti od 100 godina.

Ulaz »Usred Crkve«, str. 575.

Molitva. Crkvu svoju, Gospode, blag rasvijetli, da prosvijećena učenjem blaženoga

Ivana, apostola Tvoga i evanđeliste, dopre do vječnih darova, po G. n.

Spomen Božića, str. 109., 110.

Čitanje knjige mudrosti (15, 1-6). Ko se boji Boga, činit će dobro; i koji se drži pravde, dobit će ju, i ona će mu doći nasusret kao časna mati. Hranit će ga kruhom života i razuma, i pojit će ga vodom spasonosne mudrosti; i utvrdit će se u njemu, i ne će se pokolebati: Ona će ga pridržati i ne će se smesti: i uzvisit će ga kod bližnjih njegovih, i usred skupštine otvorit će usta njegova i napunit će ga duhom mudrosti i razuma, i zaodjenut će ga haljinom slave. Milinom i radošću obogatit će ga, i ime vječno dat će mu u nasljedstvo Gospod, Bog naš.

Na stepenicama (Iv. 21). Iziđe riječ među braćom, da onaj učenik ne će umrijeti, a ne reče Isus: Ne će umrijeti, nego: Tako hoću, da on ostane, dok ja ne dođem, ti za mnom idi. Aleluja, aleluja. Ovo je onaj učenik, koji svjedoči za ovo, i znamo, da je svjedočanstvo njegovo istinito. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (Iv. 21, 19-24). U ono vrijeme reče Isus Petru: hajde za mnom! A Petar obazrevši se vidje gdje za njim ide onaj učenik, koga Isus ljubljaše, koji i na večeri leže na prsi njegove i reče: Gospode, ko je taj, koji će te izdati? Ovoga dakle vidjevši Petar reče Isusu: Gospode, a šta će ovaj? Isus mu reče: Ja hoću, da on ostane, dok ja ne dođem. Što je tebi do toga? Ti hajde za mnom. Iziđe

dakle ova riječ među braćom, da onaj učenik ne će umrijeti.[1] Ali Isus ne reče njemu: On ne će umrijeti, nego: Ja hoću, da on ovako ostane, dok ja ne dođem, što je tebi do toga? *Ovo je onaj učenik, koji svjedoči za ovo, koji i napisa ovo:* i znamo, da je svjedočanstvo njegovo istinito.

Vjerujem.

Prikazanje (Ps. 91). Pravednik će kao paoma procvasti, umnožit će se kao kedar, koji je na Libanu.

Tajna. Primi, Gospode, darove, što Ti ih prinosimo na praznik onoga, kojega se odvjetovanjem ufamo osloboditi, po G. n.

Predslovlje I., str. 47.

Pričesna (Iv. 21). Iziđe riječ među braćom, da učenik onaj ne će umrijeti. A ne reče Isus: ne će umrijeti, nego: Hoću, da on tako ostane, dok ne dođem.

Popričesna. Okrijepljeni nebeskom hranom i pićem ponizno Te molimo, Bože naš, da nas zaklone molitve onoga, o kojega spomenu blagovasmo Tvoje tajne, p G. n.

28. XII. Blagdan nevine dječice.

Zbor kod sv. Pavla.

Usred Božićnjeg veselja čuje se bolni vapaj pogubljene dječice. U sv. se misi, koja se čita u pokorničkoj ljubičastoj boji, ne pjeva »Slava«, jer ovi

---

[1] Apostol Ivan ispravlja neispravno mišljenje savremenika, da će ostati na životu do sudnjega dana. Gospodin nije rekao, da Ivan ne će umrijeti, nego: ako ja hoću, da on ostane, ti se (Petre) za to ne brini.

prvenci kršćanskih mučenika nijesu mogli odmah doći u nebo, nego su morali čekati, dok Spasitelj svijeta umre, uskrsne i uzađe na nebo. No slavi li se blagdan nevine dječice u nedjelju, spomendan uskrsnuća Isusova, tada se pjeva »Slava«, a misna je boja crvena, kao kod svih kršćanskih mučenika.

Ulaz (Ps. 8, 3). Iz usta male djece i dojenčadi izvodiš sebi hvalu radi neprijatelja svojih. (Ps. 8, 2). Gospode, Gospode naš, kako je divno ime Tvoje po svoj zemlji! Slava Ocu... Iz usta...

Molitva. Bože, kojemu na današnji dan nevini mučenici priznaše hvalu ne riječima, nego smrću, umrtvi u nama sva zla opačinâ, da vjeru u Tebe, koju ustima priznajemo, i život naš vladanjem potvrdi, po G. n.

Spomen Božića, str. 109., 110.

Čitanje Otkrivenja bl. Ivana apostola (14, 1-5). U one sam dane vidio, i gle Janje je stajalo na gori Sionskoj i s njime sto četrdeset i četiri tisuće, koji su imali ime njegovo, i ime Oca njegova napisano na čelima svojim. I čuo sam glas s neba kao šum voda mnogih i kao glas groma velikoga, i glas, koji sam čuo, kao glas svirača, koji sviraju na citarama svojim. I pjevali su novu pjesmu pred prijestoljem i pred četiri životinje i pred starješinama. I nitko nije mogao da nauči pjesme, osim onih sto četrdeset i četiri tisuće, koji su otkupljeni sa zemlje. Ovo su, koji se ne okaljaše sa ženama, jer su djevice: ovi idu za Janjetom kudgod ono pođe. *Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogu i Janjetu.* I u njihovim ustima

ne nađe se laž, jer su bez mane pred prijestoljem Božjim.

Na stepenicama (Ps. 123, 7). Duša je naša kao ptica umakla zamki lovčevoj. Zamka se raskide i mi se izbavismo. Pomoć je naša u imenu Gospodnjem, koji stvori nebo i zemlju.

(Nedjeljom):

Aleluja, aleluja (Ps. 112). Hvalite djeco, Gospoda; hvalite ime Gospodnje! Aleluja.

(Izvan nedjelje):

Zavlaka (Ps. 78). Proliše krv svetih Tvojih kao vodu oko Jerusalema, i ne bješe tko da ih sahrani. Osveti, Gospode, krv svetih Tvojih, koja je prolita na zemlji.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju** (2, 13-18). U ono vrijeme, pošto mudraci otiđoše, gle, anđeo Gospodnji javi se u snu Josipu govoreći: Ustani i uzmi dijete i mater njegovu, pa bježi u Egipat i budi ondje, dok ti ne kažem, jer će Herod tražiti dijete, da ga pogubi. I on ustade, uze dijete i mater njegovu noću i otide u Egipat. I bijaše ondje do smrti Herodove, da se ispuni riječ, koju je Gospodin rekao po proroku: »Iz Egipta dozvah Sina svoga«. Tada Herod, kad vidje, da su ga mudraci prevarili, razgnjevi se vrlo i dade pogubiti svu mušku djecu, što bijahu u Bethlehemu i u svoj okolici njegovoj od dvije godine i niže po vremenu, koje točno dozna od mudraca. Tada se ispuni riječ, koju je kazao Jeremija prorok: Glas u Rami ču se, plač i jaukanje mnogo; Rahela plače za sinovima svojim i

ne će da se utješi, jer ih nema«. (Jerem. 31, 15).

Vjerujem.

Prikazanje. (Ps. 123). Duša je naša kao ptica umakla iz zamke lovačke; zamka se raskide i mi se izbavismo.

Tajna. Ne liši nas, Gospode, milosne molitve Tvojih svetaca, koja neka Ti i darove naše učini ugodnima, i Tvoje nam vazda proštenje zadobiva; po G. n.

Predslovlje I., str. 47.

Pričesna (Mt. 2). Glas u Rami ču se, plač i jaukanje mnogo: Rahela plače za sinovima svojim i ne će da se utješi, jer ih nema.

Popričesna. Primivši, Gospode, zavjetne darove podaj, molimo, da nam po molitvama svetih dadu pomoć i za sadašnji i za vječni život, po G. n.

29. XII. **Sv. Toma,** biskup i mučenik.

Biskup u Canterbury i primas Engleske, umro je mučeničkom smrću za slobodu Crkve 1170.

Ulaz, Poslanica, Evanđelje i Pričesna kao na blagdan sv. Josafata, 14. XI., str. 885.

Molitva. Bože, za Tvoju je Crkvu slavni biskup Toma podlegao mačevima bezbožnika, podaj, molimo, da svi, koji se njemu utječu, dostignu spasonosni učinak svoje prošnje, po G. n.

Spomen Božića, str. 109., 110.

Na stepenicama (Crkv. 44, 16). Evo velikog svećenika, koji je za svoga života bio Bogu mio. I nitko mu nije bio ravan u dr-

žanju zakona Višnjega. Aleluja, aleluja. (Iv. 10, 14). Ja poznam moje ovce i one poznaju mene, aleluja.

Tajna i **Popričesna** iz mise »Blagosivajte«, str. 555.

31. XII. Sv. Silvestar, papa.

Prvi papa, koji je mogao posve slobodno razvijati svoju djelatnost, jer je Konstantin Veliki 313. dao Crkvi slobodu. Vladao je 314.—335.

Vrijeme prolazi. Opet si jednu godinu bliže smrti — bliže spasenju. Raduj se danas u Gospodu i zahvali mu na svim dobročinstvima, koja ti je udijelio u prošloj godini.[1]

Ulaz »Odjenuli se«, str. 573.

Molitva. Podaj, molimo, svemogući Bože, da nam časna svečanost blaženoga Silvestra, priznavaoca Tvoga i pape, umnoži i pobožnost i spasenje.

Spomen Božića, str. 109., 110.

Poslanica iz mise »Usred Crkve«, str. 576.

Na stepenicama iz mise »Gospod je sklopio«, II., str. 571.

Evanđelje iz mise »Pravednikova usta«, I., str. 578.

Vjerujem.

Prikazanje, Tajna, Pričesna i **Popričesna** kao na blagdan sv. Grgura VII., 25. V. str. 695.

Predslovlje I., str. 47.

[1] Padne li blagdan sv. Silvestra u nedjelju, tada se čita misa nedjelje u osmini Božića, a sv. se Silvestar spominje u molitvama.

PRIGODNE MISE I MOLITVE.

Misa kod zaziva Duha Svetoga.

Sve kao na Duhove, str. 439., osim:

U **Molitvi** se ispuštaju riječi: na današnji dan.

Pjesma na stepenicama (Ps. 32, 12). Blago narodu, kojemu je Bog Gospod, plemenu, koje je Gospod izabrao sebi za nasljeđe! Riječju Gospodnjom stvoriše se nebesa i Duhom usta Njegovih nastade sva nebeska vojska.[1] Aleluja, aleluja! Dođi, Duše Sveti, napuni srca svojih vjernih i užezi u njima oganj ljubavi svoje! Aleluja.

Od sedamdesetnice do Uskrsa ispušta se Aleluja, pa se moli:

Zavlaka (Ps. 103, 32). Pošlji Duha Svetoga i stvorit će se i obnovit ćeš lice zemlje. Kako je dobar i sladak, Gospode, Duh Tvoj nama!

»O dođi, Tvorče, Duše Svet«, str. 438. s molitvom str. 439.

Misa zahvalnica.

Sve kao na blagdan presv. Trojstva, str. 459., osim:

Molitvi se dodaje molitva zahvalnica. Obje molitve svršavaju se jednim zajedničkim zaključkom.

Molitva zahvalnica. Bože, kojega milosrđu nema mjere, i kojega dobrote beskrajno je blago; premilostivomu se veličanstvu Tvomu zahvaljujemo na udijeljenim darovima i mo-

[1] Sve zvijezde.

limo vazda Tvoju blagost, ne ostavi onih, kojima na njihovu molbu daješ, što prose, već ih pripravi na buduću nagradu, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Korićanima (II. XIII. 11, 13). Braćo! radujte se, budite savršeni, utješavajte se, jednako mislite, mir imajte; i Bog ljubavi i mira bit će s vama. Milost Gospoda našega Isusa Krista i ljubav Boga i zajednica Duha Svetoga neka bude sa svima vama. Amen.

Na stepenicama. Ispovijedamo Tebe, Boga Oca nerođenog, Tebe, Sina jedinorođenog, Tebe, Duha Svetoga tješitelja, svetu i osobnu Trojicu, hvalimo i blagosiljamo iz svega srca! Jer Ti si velik, Ti činiš čudesa, Ti si jedini Bog! Tebi hvala, Tebi slava, Tebi zahvala u vijeke vijeka, o presveta Trojice!

Aleluja, aleluja! Blagosloven si, Gospode, Bože otaca naših, i hvaljen u vijeke. Aleluja. Blagoslovimo Oca i Sina sa Svetim Duhom! Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (15, 26, 27, 16, 1-4). U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: kad dođe Utješitelj, kojega ću vam poslati od Oca, Duh istine, koji od Oca izlazi, on će svjedočiti za mene. A i vi ćete svjedočiti, jer ste od početka sa mnom. Ovo vam kazah, da se ne sablaznite. Izgonit će vas iz zbornica, a doći će vrijeme, kad će svaki, koji vas ubije, misliti, da Bogu službu čini. I ovo će činiti, jer ne poznaše Oca ni mene. Nego vam ovo kazah, da se, kad dođe vrijeme tome, opomenete, da vam ja kazah.

Tajna molitva zahvalnica: Primi, Gospode, miris ove žrtve s uzdavanjem hvale i obrani i u buduće od svake protivštine, koje si se dostojao uslišati i neozlijeđene sačuvati, da uzmognu rasti u Tvojoj službi i ljubavi, po G. n.

Popričesna zahvalnica. Bože, koji ne dopuštaš, da itko, koji se u Tebe uzda, bude potišten, već blagostivo uslišavaš molbe; zahvaljujemo Ti, što si primio naše molitve i želje, pobožno Te moleći, da se po ovomu, što primismo, uzmognemo izbaviti od svih protivština, po G. n.

Tebe Boga hvalimo.

Tebe Boga hvalimo, Tebe Gospodinom priznajemo.
Tebe, vječnog Oca, sva zemlja poštuje.
Tebi svi anđeli, Tebi nebesa i sve vlasti,
Tebi kerubi i serafi kliču bez prestanka:
Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot.
Puna su nebesa i zemlja veličanstva slave Tvoje.
Tebe hvali slavni apostola zbor,
Tebe proroka dična četa,
Tebe mučenika svijetla vojska,
Tebe po svem svijetu sveta uzvisuje Crkva.
Oca neizmjernog veličanstva,
Časnoga Tvojeg istinog i jedinoga Sina.
I Svetoga Tješitelja Duha.
Ti Kralju slave, Kriste.
Ti, da za naše spasenje postaneš čovjekom, nisi se strašio krila Djevice.

Ti si Očev vjekovječni Sin.
Ti, svladavši oštrinu smrti, otvorio si vjernima kraljevsttvo nebesko.
Ti sjediš zdesna Bogu u slavi Očevoj.
Vjerujemo, da ćeš doći kao Sudac.
Tebe dakle molimo, pomozi svojim slugama, koje si otkupio dragocjenom krvlju
U vječnoj slavi daj, da se ubrojimo među svete Tvoje.
Spasi puk svoj, Gospodine, i blagoslovi baštinu svoju.
I vladaj njima i uzdiži ih u sve vijeke.
Iz dana u dan blagosivamo Tebe.
I hvalimo ime Tvoje u vijeke i u vijeke vjekova.
Dostoj se, Gospodine, u dan ovaj sačuvati nas od grijeha.
Smiluj se nama, Gospodine, smiluj se nama.
Nek bude milosrđe Tvoje, Gospodine, nad nama, kako se ufamo u Tebe.
U Tebe se, Gospodine, ufam: o da ne budem postiđen dovijeka!
Blagoslovljen si, Gospodine, Bože otaca naših.
I dostojan hvale i slavan dovijeka.
Blagosivajmo Oca i Sina sa Svetim Duhom.
Hvalimo i uzvisujemo ga uvijeke.
Blagoslovljen si, Gospodine, na svodu nebeskom.
I dostojan hvale i slavan i uzvisivan dovijeka.
Blagosivaj, dušo moja, Gospodina.

I ne zaboravljaj ni jednoga dobročinstva njegova.
Gospodine, usliši molitvu moju.
I vapaj moj k Tebi da dođe.
Gospodin s vama.
I s duhom Tvojim.

Pomolimo se. Bože, kojega milosrđu nema mjere i kojega dobrote beskrajno je blago, premilostivomu veličanstvu tvomu zahvaljujemo na udijeljenim darovima i molimo vazda tvoju blagost: ne ostavi onih, kojima na njihove molbe daješ, što prose, već ih pripravi na buduću nagradu.

Misa kod vjenčanja.

Ulaz (Tob. 7 i 8). Bog Izraelov neka vas združi; i on neka bude s vama, koji se smilova dvjema jedincima; i sada, Gospode, daj im, da Te još savršenije blagosiljaju. (Ps. 127, 1). Blago svima, koji se boje Boga, koji hode stazama njegovim. Slava Ocu . . . Bog...

Molitva. Usliši nas, svemogući i milostivi Bože, da ono, što naša služba čini, primi kroz Tvoj blagoslov svoje usavršenje, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Efežanima (5, 22-33.) Braćo! Žene neka se pokoravaju svojim muževima kao Gospodinu, jer je muž glava ženi, kao što je i Krist glava Crkvi; on je spasitelj tijela. Ali kao što se Crkva pokorava Kristu, tako i žene svojim muževima u svemu. Muževi, ljubite svoje žene, kao što je i Krist ljubio Crkvu i sebe samoga predao

za nju, da je posveti, očistivši je kupelju vodenom u riječi, da on prikaže sebi slavnu Crkvu, koja nema ljage ni nabora, ili što slično, da bude sveta i neokaljana. Tako su dužni i muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa. Tko ljubi svoju ženu, sebe samoga ljubi. Jer nitko nije ikad zamrzio na svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Krist Crkvu, jer smo udovi tijela njegova, od puti njegove i od kostiju njegovih. Toga radi ostavit će čovjek oca svojega i mater i pridružit će se ženi svojoj, i bit će dvoje jedno tijelo. Tajna je ovo velika; a ja govorim prema Kristu i prema Crkvi. Ali i vi svaki pojedini da ljubi onako svoju ženu kao sebe samoga; a žena da štuje svojega muža.

Na stepenicama (Ps. 127, 32). Žena tvoja kao rodna loza na zidovima doma tvojega. Sinovi tvoji kao mladice od masline oko stola tvoga. Aleluja, aleluja. (Ps. 19, 3). Da vam Gospod pošalje pomoć iz svetinje, i sa Siona da vas potkrijepi. Aleluja.

Zavlaka (poslije sedamdesetnice) (Ps. 12, 3). Eto, tako će se blagosloviti svaki čovjek, koji se boji Boga. Neka te blagoslovi Gospod sa Siona, da ugledaš dobra Jeruzalemska u sve dane života svojega. I da vidiš sinove od sinova svojih: mir nad Izraelom.

U uskrsno doba:

Aleluja, aleluja. Neka vam Gospod pošalje pomoć iz svetinje i sa Siona neka vas potkrijepi. (Ps. 133). Neka vas blagoslovi Gospod sa Siona, koji stvori nebo i zemlju. Aleluja.

† **Slijedi sv. evanđelje po Mateju.** (19, 3-6). U ono vrijeme pristupiše k Isusu farizeji, da ga kušaju, i rekoše mu: Smije li čovjek pustiti ženu svoju za svaki uzrok? A on odgovarajući reče im: Nijeste li čitali, da je onaj, koji je u početku stvorio čovjeka, muža i ženu stvorio ih i reče: Zato će ostaviti čovjek oca svojega i mater i priklonit će se k ženi svojoj, i bit će dvoje jedno tijelo? Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo. Što je dakle *Bog sastavio, čovjek da ne rastavlja.*

Prikazanje (Ps. 30, 15). U Tebe se, Gospode, uzdah i rekoh: Ti si Bog moj, u Tvojim su rukama vremena moja.

Tajna. Primi, Gospode, žrtve, koje Ti se prikazuju za sveti ženidbeni savez, i budi upravitelj djela, komu si začetnik, po G. n.

Poslije Očenaša govori svećenik nad zaručnicima, koji pred oltarom kleče, slijedeće molitve:

Pomolimo se! Milostiv budi, Gospode, našim molitvama i dobrostivo budi blizu svojih uredaba, kojima si uredio rasplod čovječanskog roda, da se uzdrži po Tvojoj pomoći, što se sastavlja po Tvojoj ustanovi; Po Gospodu.

Pomolimo se! Bože, koji si svojom svemogućom snagom sve stvorio ni od čega, koji uredivši svemir, dade čovjeku, što si ga stvorio na svoju sliku, ženu, kao nerazdruživu pomoćnicu, tako, da si ženinu tijelu dao početak od tijela muževlja učeći, da se ono, što Ti nađe za dobro stvoriti iz jednoga, ne smije nikada rastavljati; Bože, koji

posveti ženidbeni savez tako uzvišenim otajstvom, da si u ženidbenom vezu dao sliku otajstvenoga veza Krista i Crkve; Bože, po kojem se žena združuje s mužem i ljudsko se društvo dariva po prvobitnoj ustanovi onim blagoslovom, kojega jedinoga nije digla ni krivica istočnoga grijeha, ni osuda kazne potopom: pogledaj milostivo na ovu svoju službenicu, koja moli pomoć Tvoje zaštite, jer se ima vjenčati ženidbenim vezom; udaja njezina neka bude jaram ljubavi i mira; neka se vjerna i čista uda u Kristu; neka vazda nasljeduje svete žene: da je ljubežljiva svomu mužu kao Rahela, mudra kao Rebeka, dugovječna i vjerna kao Sara; ništa da u njoj ne ugrabi za sebe od djelâ njezinih začetnik grijeha; neka se od srca drži vjere i ustraje u zapovijedima; združena s jednim mužem, da bježi od nedopuštena općenja; neka štiti svoju slaboću jakošću stege; neka bude časna ćudorednošću, poštovana radi stidljivosti, podučena nebeskim naukama; neka bude plodna porodom; neka bude postojana i nevina; neka dođe u mir blaženih i u kraljevstvo nebesko; i neka oboje ugledaju svoju unučad do trećega i do četvrtoga koljena i neka dođu do željene starosti. Po istom G. n.

Pričesna (Ps. 127, 41). Eto, tako će se blagosloviti svaki čovjek, koji se boji Boga. Neka ti Gospod dade, da vidiš sinove od svojih sinova: mir nad Izraelom.

Popričesna. Molimo Te, svemogući Bože, prati ljubaznom milošću ustanovu svojega

promisla, da uščuvaš u dugotrajnom miru one, koje združuješ pravim vezom, po G. n.

Prije zaključnog blagoslova veli svećenik:

Bog Abrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovljev budi s vama; on neka upotpuni svoj blagoslov na vama, da vidite djecu od svoje djece do trećega i do četvrtoga koljena, a potom da dostignete vječni, neprolazni život po milosti našega Gospoda Isusa Krista, koji s Ocem i s Duhom Svetim živi i kraljuje, Bog, od vijeka do vijeka. Amen.

Misa na posvetilo crkveno.

Sve kao na 9. XI., str. 879., bez spomena sv. Teodora.

U dan smrti ili sahrane.

Misa kao prva misa na dušni dan, str. 870., osim:

Molitva. Bože, komu je vlastito smilovati se vazda i praštati, ponizno Te molimo za dušu službenika Tvoga (službenice Tvoje) I., kojoj si zapovijedio, da se preseli iz ovoga svijeta, da je ne predaš u ruke neprijatelja, niti da je zaboraviš do kraja, nego da zapovjediš svetim anđelima, da je prime i povedu u rajsku domovinu, pa, jer se u Te nadala i vjerovala, da ne podnosi muka paklenih, nego da naslijedi vječne radosti, po G. n.

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Solunjanima (I. 4, 13-18). Braćo! Hoću da vi znate za one, koji su usnuli, da ne žalite kao i ostali, koji nemaju nade. Jer ako vjerujemo, da Isus umrije i uskrse, tako će

Bog i one, koji su usnuli po Isusu dovesti s njime. Jer vam ovo kazujemo u riječi Gospodnjoj, da mi, koji živimo i ostajemo za dolazak Gospodnji, ne ćemo preteći onih, koji su usnuli. Jer će sam Gospodin na zapovijed, na glas arkanđelov, i na znak trublje sići s neba; i mrtvi u Kristu uskrsnut će najprije. Zatim mi živi, koji ostajemo, bit ćemo zajedno s njima preneseni na oblacima u susret Gospodinu u uzduh, i tako ćemo svagda biti s Gospodinom. Tako dakle tješite jedan drugoga ovim riječima.

† **Slijedi sv. evanđelje po Ivanu** (11, 21-27). U ono vrijeme reče Marta Isusu: Gospodine, da si ti bio ovdje, ne bi umro brat moj! Ali i sad znadem, da štogod zamoliš u Boga, da će ti Bog dati. Kaže joj Isus: Uskrsnut će brat tvoj. Reče mu Marta: Znadem, da će uskrsnuti o uskrsnuću mrtvih na sudnji dan. Reče joj Isus: Ja sam uskrsnuće i život: tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će; i nijedan, koji živi i vjeruje u mene, ne će umrijeti dovijeka. Vjeruješ li to? Kaže mu: Da, Gospodine, ja vjerujem, da si ti Krist, Sin Božji, koji ima doći na ovaj svijet.

Tajna. Milostiv budi, Gospode, duši sluge svoga (službenice svoje) I., za koju Ti prinosimo žrtvu hvale ponizno moleći Tvoje veličanstvo, da ovom službom pobožnog okajanja dođe u vječni pokoj; po G. n....

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da duša sluge Tvoga (službenice Tvoje) I., koja se danas preselila iz ovoga svijeta, očišćena ovim žrtvama, primi oproštenje i zajedno pokoj vječni. Po Gospodu...

Misa na treći, sedmi ili trideseti dan poslije sahrane.

Sve kao na dan sahrane, str. 927., osim:

Molitva. Molimo, Gospode, da se dostojiš dušu sluge svoga (službenice svoje) I., nakon kojega (koje) sahrane slavimo treći (sedmi, trideseti) dan, primiti u društvo svojih svetaca i izabranika i poškropiti je vječnom rosom svoga pomilovanja. Po Gospodu...

Tajna. Pogledaj, molimo, Gospode, milostivo na darove, što Ti ih prinosimo za dušu sluge Tvoga (službenice Tvoje) I., da očišćena nebeskim ljekarijama, počiva u Tvojoj očinskoj ljubavi. Po Gospodu...

Popričesna. Primi, Gospode, molitve naše za dušu sluge svoga (službenice svoje) I., da joj Tvoje milostivo oproštenje očisti ljage zemaljskog oskvrnjenja, ako joj se još prilijepiše. Po Gospodu...

Na godišnjicu sahrane.

Sve kao u II. misi na dušni dan, str. 875., osim:

Molitva. Bože, Gospode od oproštenja, daj dušama sluga i službenica svojih — kojih spominjemo godišnji dan sahrane — mjesto od rashlade, blaženstvo pokoja i sjaj svjetlosti. Po Gospodu...

Ako je misa za jednu osobu, rabi se jednina: duši sluge Tvoga (službenice Tvoje).

Tajna. Milostiv budi, Gospode, molitvama našim za duše sluga i službenica Tvojih —

kojih se godišnji dan danas slavi — za koje Ti prinosimo žrtvu hvale, da se udostojiš pridružiti ih zajednici svetih.

Popričesna. Podaj, molimo, Gospode, da duše sluga i službenica Tvojih — kojima se spominjemo godišnjice sahrane — očišćene ovim žrtvama prime zajedno oproštenje i pokoj vječni. Po Gospodu...

Općenita misa za pokojne.

Sve kao u III. misi na dušni dan, str. 876.

Svagdašnje mise za pokojne imadu uvijek t r i molitve. Prva je uvijek prilagođena pravoj nakani, za koju se prinosi sv. misa, druga je po slobodnom izboru, a treća je uvijek za sve vjerne mrtve.

Za pokojne biskupe ili svećenike:

Molitva. Bože, koji si među svećeničkim nasljednicima apostola učinio, da budu sluge Tvoji odlikovani biskupskim ili svećeničkim dostojanstvom; podaj molimo, da budu pridruženi njihovoj vječnoj zajednici. Po Gospodu...

Tajna. Primi, Gospode, za duše sluga svojih biskupa ili svećenika žrtve, što Ti ih prinosimo, da dopustiš, te se i oni, kojima dade na ovomu svijetu biskupsko ili svećeničko dostojanstvo, u kraljevstvu nebeskom pridruže zajednici Tvojih svetih. Po Gospodu...

Popričesna. Molimo, Gospode, da bude na korist dušama službenika Tvojih biskupa ili svećenika isprošena blagost milosrđa Tvoga, te po Tvome smilovanju prime vječno zadrugarstvo Onoga, u koga se uzdaše i vjerovaše, po istom G. n.

Za pokojnu braću, prijatelje i dobrotvore:

Molitva. Bože, koji dijeliš oproštenje i ljubiš spasenje ljudsko, molimo blagost Tvoju, dopusti, da braća, bližnji i dobrotvori naše zadruge, koji prijeđoše s ovoga svijeta, po zagovoru bl. Marije, vazda Djevice, sa svima svetima Tvojim, dođu u zajednicu vječnoga blaženstva. Po Gospodu...

Tajna. Bože, kojega milosrđu nema kraja, primi milostivo prošnju smjernosti naše i podaj dušama naše braće, rođaka i dobročinitelja, kojima si dopustio, da priznavaju Ime Tvoje, po ovim otajstvima našega spasenja oproštenje svih grijeha.

Popričesna. Podaj, molimo, svemogući Bože, da duše naše braće, bližnjih i dobrotvora, za koje prinosimo ovu žrtvu hvale Tvome veličanstvu, moću ovog otajstva očišćene, prime po Tvojem milosrđu blaženstvo vječne svjetlosti, po G. n.

Za sve vjerne mrtve:

Molitva. Bože, stvoritelju i otkupitelju svih vjernih: podaj dušama sluga i službenica svojih oproštenje svih grijeha, da pobožnim molitvama dostignu oproštenje, koje su vazda željeli, koji živiš...

Tajna. Obazri se, molimo, Gospode, na žrtve, što Ti ih prinosimo za duše službenika i službenica Tvojih, kojima si dao za-

slugu kršćanske vjere, da dadeš i plaću istog vjerovanja, po G. n.

Popričesna. Molimo, Gospode, da molitve onih, koji Ti se mole, budu na korist dušama službenika i službenica Tvojih te ih i od svih grijeha oslobodiš i učiniš dionicima svojega otkupljenja, koji živiš i kraljuješ...

Za pokojne roditelje:

Molitva. Bože, koji si nam zapovjedio, da poštujemo oca i majku, smiluj se milostivo dušama mojih roditelja i oprosti im njihove grijehe te daj, da ih vidim (vidimo) u radosti vječne sjajnosti, po G. n.

Tajna. Primi, Gospode, žrtvu, što Ti je prinosim za duše moga oca i moje majke i udijeli im vjekovitu radost u zemlji živih, a mene (nas) s njima pridruži sreći svetih, po G. n.

Popričesna. Molimo, Gospode, pribavilo ovo dioništvo nebeskog otajstva dušama moga oca i majke vječni pokoj i svjetlost, te i mene (nas) zajedno s njima okrunilo Tvojom vječnom milošću, po G. n.

30. V. Sv. Ivana d' Arc
(Djevica Orleanska).

Ulaz. (Ex. 15, 1, 2). Pjevajmo Gospodu, jer je slavan u svojoj veličini. U Gospodu je moja snaga i moja slava i moj spas. (Ps. 97, 1). Pjevajmo Gospodu pjesmu novu, jer je učinio divne stvari. Slava Ocu. Pjevajmo.

Molitva. Bože, koji si čudesno potaknuo svetu Ivanu, da bude na braniku vjere i domovine, podaj, molimo Te, po njezinu zagovoru, da Tvoja Crkva svlada sve zasjede i uživa vječni mir. Po G. n. I. K.

Čitanje knjige Mudrosti. (8, 9-15). Odlučih, da živim u mudrosti znajući, da će me obdariti dobrima i da će ona biti riječ mojih misli i mojih boli. Poradi mudrosti bit ću slavna pred velikim mnoštvom i u mojoj će me mladosti častiti stariji. Na sudu ću biti mudra i divit će mi se mogućnici i knezovi će me gledati kao u čudu: trpjet će me, budem li šutjela, obazirat će se na mene, kad progovorim, a za mog će govora zatvarati svoja usta rukama. Po mudrosti ću zadobiti neumrlost i vječnu ću uspomenu ostaviti onima, koji budu živjeli iza mene. Ravnat ću narodima i pukovi će biti moji podanici. Strašni će me se kraljevi bojati, kad me čuju. Među mnogima bit ću odabrana i u boju hrabra.

Na stepenicama. (Sud. 5, 8-11). Gospod je odabrao nov način boja i sam je skršio neprijateljevu moć. Razasuta su kola i raspršena neprijateljska vojska i zato pjevajmo pravednomu Bogu slaveći ga, što je dao hrabrost Izraelu. Aleluja, Aleluja. (Jud. 13, 17-18). Hvalite Gospoda Boga našega, jer nije zapustio onih, koji se uzdaju u njega, jer je po meni, svojoj službenici, izvršio svoje milosrđe, kako je obećao Izraelu. Aleluja.

U uskrsno doba izostavlja se pjesma na stepenicama i moli se mjesto nje:

Aleluja, aleluja (Jud. 15, 11). Tvoja su djela smiona i Tvoje je srce hrabro. Božja Te ruka ojačala i zato si blagoslovena u vijekove. Aleluja. (Jud. 8, 29). Moli dakle za nas, jer si sveta i bogobojazna žena. Aleluja.

† **Slijedi sv. Evanđelje po Mateju.** (16, 24-27). U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Ako tko hoće za mnom da ide, neka se odreče samoga sebe, neka uzme križ svoj i neka ide za mnom. Jer tko hoće život svoj da sačuva, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, naći će ga! Jer što koristi čovjeku, ako cijeli svijet dobije, a duši svojoj naudi? Ili kakvu će zamjenu dati čovjek za dušu svoju? Jer će doći Sin čovječji u slavi Oca svoga s anđelima svojim, i tada će naplatiti svakome po djelima njegovim.

Tajna. Molimo Te, Gospode, da nam ova spasonosna žrtva udijeli onu jakost u teškoćama, koje nam je blažena Ivana dala tako sjajan primjer u tolikim i tako raznolikim nevoljama, te nije oklijevala podnositi i ratne pogibli da odbije neprijatelje. Po. G. n. I. K.

Pričesna. (Ps. 22, 4). Ne bojim se, premda se krećem usred smrtnih sjena, jer Ti si sa mnom, Gospode Isuse.

Popričesna. Podaj, molimo Te, svemogući Bože, koji si nas nahranio nebeskim kruhom, što je svetu djevicu Ivanu vodio do pobjede, da nam ova spasonosna okrepa poda pobjedu nad našim neprijateljima. Po G. n. I. K.

7. IX. Bl. Marko Križevčanin, mučenik.

Bl. Marko rodio se od plemenita roda u Križevcima. Gimnaziju je učio u Gracu, gdje se istakao kao uzoran kongreganista. Bogoslovske nauke svršio je u Rimu, u t. zv. Germanikumu, utemeljenom od sv. Ignacija Lojole. I danas još postoji tamo njegovom rukom pisana zavjera s njegovim potpisom u latinskom jeziku: Marko Križevčanin, Hrvat. Zadivljen kreposnim životom i svećeničkom revnošću Markovom pozva ga ostrogonski nadbiskup Pazmany u svoju nadbiskupiju kao kanonika. Umro je mučeničkom smrću u Košicama 1619., jer se nije htio pokoriti odredbi Đure Rakoczya, da otpadne od katoličke vjere. Blaženim ga proglasi Pijo X. 1905.

Misa »Raduje se«, str. 558., osim:

Molitva. Bože, koji si ovaj dan posvetio pobjednim slavljem blaženoga Marka, mučenika Tvoga, usliši molbe puka svoga i podaj, da mi, koji častimo njegove zasluge, nasljedujemo postojanost njegove vjernosti, po G. n.

Molitve za žive i mrtve.

Ulazna. Svemogući vječni Bože, koji zajedno nad živima gospoduješ i nad mrtvima, i svima se smiluješ, za koje unaprijed znaš, da će vjerom i djelom biti Tvoji, Tebe ponizno molimo, da oni, za koje odlučismo moliti, i koji ili još sada živu na svijetu, ili su se već preselili u vječnost, po zagovoru sviju Svetih Tvojih oproštenje svih svojih grijeha milostivo zadobiju.

Tajna. Bože, kome je jedinome poznat broj izabranih za nebesku sreću, podaj, molimo Te, da po zagovoru sviju svetih Tvojih blažena knjiga preodređenja zadrži zapisana imena svih onih, koje Ti u molitvama preporučujemo i svih vjernih Tvojih.

Popričesna. Molimo, svemogući i milosrdni Bože, da nas tajne, koje smo primili, očiste i po zagovoru svih svetih Tvojih podaj: neka nam ovo Tvoje otajstvo ne bude optužba za kaznu, nego spasonosni zagovor za oproštenje; neka nam bude očišćenje od opačina, jakost slabima, neka nam bude utočište u svim pogiblima ovoga svijeta, oproštenje grijeha svim živim i mrtvim vjernima.

Molitve za kišu.

Ulazna. Bože, u kome živimo, mičemo se i jesmo, pogodnu nam podaj kišu, da dostatno providjeni i opskrbljeni zemaljskim dobrima, to većim pouzdanjem težimo na vječna.

Tajna. Umilostivi se, molimo, Gospode, prikazanim darovima i podaj nam prikladnu pomoć dostatne kiše.

Popričesna. Podaj nam, molimo, Gospode, korisnu kišu i udostoj se strujom nebeskih voda natopiti suho lice zemlje.

Molitve proti zlu vremenu.

Ulazna. Od doma svoga, molimo, Gospode, odagnaj zle duhove i rasprši pogubne uzdušne oluje.

Tajna. Prikazujemo Ti, Gospode, hvale i darove zahvaljujući na udijeljenim nam milostima i moleći Te, da nam ih i u napredak ne uskratiš.

Popričesna. Svemogući, vječni Bože, koji nas kaznama popravljaš i opraštanjem uzdržavaš, podaj poniznim slugama svojim, da se radujemo miru ove željene utjehe i da uvijek uživamo darove Tvoje blagosti.

Molitve za sretnu smrt.

Ulazna. Svemogući i milosrdni Bože, koji si ljudskomu rodu udijelio i pomoć spasenja i darove vječnoga života, pogledaj milostivo na nas, sluge svoje i okrijepi duše, koje si stvorio, da u času svoga izlaska zasluže po rukama svetih anđela bez skrvne grijeha predstaviti se Tebi, Stvoritelju svome.

Tajna. Primi, molimo, Gospode, žrtvu, koju Ti prinosimo za sretni svršetak života našega i dopusti, da se ovom žrtvom očiste sve naše pogriješke te mi, koji smo shrvani bičevima Tvojih odredaba u ovom životu, u budućem uzmognemo doseći vječni mir.

Popričesna. Molimo blagost Tvoju, svemogući Bože, da se krepošću ove tajne udostojiš utvrditi nas, sluge svoje, u svojoj milosti, da nas u čas smrti naše ne nadvlada neprijatelj, nego da zaslužimo s anđelima Tvojim prijeći u život.

Molitve za sv. čistoću.

Ulazna. Užezi ognjem Duha Svetoga srce i krv našu, Gospode, da Tebi čistim tijelom služimo i neokaljanim srcem omilimo.

Tajna. Raskini, Gospode, okove grijeha naših i da Ti uzmognemo potpuno slobodni i čistom dušom prinijeti žrtvu hvale, daruj nam iznova ono, što si nam nekad poklonio i spasio nas oproštenjem svojim, koji si nas se udostojao spasti milošću.

Popričesna. Gospode, pomoćniče i zaštitniče naš, pomozi nam, neka na novo procvate srce i tijelo naše snagom čistoće i novinom nedužnosti, da se po ovoj žrtvi, koju smo prinijeli Tvojoj blagostivosti, oslobodimo od svih napasti.

Molitva za poniznost.

Ulazna. Bože, koji se suprotiviš oholima, a poniznima daješ milosti, podaj nam krepost prave poniznosti, u kojoj je Jedinorođeni Sin Tvoj svim vjernicima uzorom, da se nikad ne uznesemo i tako izazovemo Tvoju srdžbu, nego da radije podložni primamo darove Tvoje milosti.

Tajna. Neka nam, molimo, Gospode, ova žrtva isprosi milost prave poniznosti i neka ujedno uništi u srcima našim pohotu tijela i očiju i tašte pohlepe ovoga svijeta, da uzmognemo trijezno, pravedno i pobožno živući zaslužiti vječne nagrade.

Popričesna. Primitak ove tajne, Gospode, neka opere ljage grijeha naših; neka nas uzdrži ponizne i tako dovede u kraljevstvo nebesko.

Molitve za neprijatelje.

Ulazna. Bože mira, ljubitelju i čuvaru ljubavi, podaj svim neprijateljima našim mir i pravu ljubav i oproštenje sviju grijeha; a nas svojom moću oslobodi od njihovih zasjeda.

Tajna. Neka Te ublaže, Gospode, prikazani darovi, da nas od neprijatelja naših blagostiv oslobodiš, a njima da oprostiš sve grijehe njihove.

Popričesna. Neka nas ova pričest, Gospode, rastavi od grijeha i brani od zasjeda neprijateljskih.

Molitve za mir.

Ulazna. Bože, od koga su svete želje, dobri savjeti i pravedna djela, daj slugama svojim onaj mir, koji svijet ne može dati: da i srca naša budu Tvojim zapovijedima podložna i vremena, pošto ukloniš strah od neprijatelja, Tvojom zaštitom da budu mirna.

Tajna. Bože, koji ne dopuštaš, da narodi, koji vjeruju u Tebe, budu bijeni strahom, dostoj se primiti molbe i žrtve svoga puka i podaj milostivo, da Tvoj mir zaštiti kršćane bezbjednima od svakoga neprijatelja.

Popričesna. Bože, početniče i ljubitelju mira, koga poznavati znači živjeti, a komu služiti znači kraljevati, štiti ponizne službenike svoje od svih navala: da se mi, koji se uzdamo u Tvoju obranu, ne bojimo oružja nijednoga neprijatelja.

Molitve za jedinstvo Crkve.

Ulazna. Bože, koji ispravljaš pogrješke, sjedinjuješ rasuto i sjedinjeno uzdržavaš, molimo Te, rasprostri nad kršćanskim pukom blagostivo milost sjedinjenja Tvoga, da odbacivši neslogu i sjedinivši se s pravim pastirom Crkve Tvoje dostojno Tebi služi.

Tajna. Posveti, Gospode, ove darove, koje smo Ti prinijeli za sjedinjenje kršćanskog puka i daruj nam po njima mir i jedinstvo Crkve svoje.

Popričesna. Ova sveta Tvoja pričest, Gospode, neka u Crkvi Tvojoj proizvede jedinstvo, kao što unaprijed označuje sjedinjenje vjernika s Tobom.

27. IV. Bl. Ozana, djevica.

Misa »Ti ljubiš«, str. 590., osim:

Molitva. Obnovi, Gospode, u srcima našim ljubav Tvoje muke, da zagovorom i primjerom bl. Ozane, djevice i pokornice, postanemo dionici boli i slave Spasiteljeve, po istom G. n.

Tajna. Primi, Gospode, ove darove, što Ti ih prinosimo o spomenu bl. Ozane, djevice, i podaj, da njezinim zagovorom uzmognemo Tebi omiliti darovima čistoće i pokore, po G. n.

Popričesna. Bože, koji si htio, da dionici jednoga kruha i jednoga kaleža budu jedno tijelo, zagovorom bl. djevice Ozane učvrsti vjerne svoje u istini, a one, koji su zalutali daleko od prave vjere, pozovi natrag u jedinstvo Crkve svoje, po G. n.

DODATAK.

Jutarnja molitva.

Bože, u pomoć mi dođi.
Gospode, pohiti da mi pomogneš.
Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku, tako i sada, i vazda, i u vijeke vijekova Amen.

Bijelog dana eto k nama
Hajdmo k Bogu s molitvama,
Da u radu našem danas
Od zla svakog očuva nas.

Nek nam jezik ravna, miri,
Mir i ljubav tek da širi,
Neka blag nam oko krije,
Da taštine ne upije.

Zdrav nam vazda razum budi,
Čisto srce usred grudi;
Trijeznošću u pilu, jelu
Satirimo obijest tijelu.

Pa kad smrtna kosa sine
I života danak mine,
Zasjat ćemo u bjelini
Slaveć Boga na visini.

Slava Ocu nebeskomu
I Sinu mu jedinomu
S Duhom Svetim u sve dane
Vječnosti mu neprestane. Amen.

Sada možeš moliti jedan od narednih psalama.

Ps. 45. Bog nam je utočište i krepost, pomoćnik u tjeskobama, koje nas ljuto stiskuju.

Zato se ne bojimo i da bi se zemlja uzljuljala, i gore se survale u dubine morske.

Neka buče i kipe vode njihove, i nek se tresu planine od sile njihove.

Udaranje rijeke veseli grad Božji, u kojem je posvetio stan svoj Višnji.

Bog je usred njega, ne će se pomaknuti, pomaže mu Gospodin od rane zore.

Bune se narodi i ljuljaju se kraljevstva, javlja se glasom svojim, potresa se zemlja.

Gospodin nad vojskama s nama je, branitelj je naš Bog Jakovljev.

Dođite i vidite djela Gospodnja, kakva čudesa čini na zemlji, uklanja ratove do kraja zemlje.

Prebija luk i lomi oružje i štitove sažiže ognjem.

Stanite i vidite, da sam ja Bog, ja sam uzvišen među narodima, uzvišen na zemlji.

Gospodin nad vojskama s nama je, branitelj je naš Bog Jakovljev.

Slava Ocu...

Ps. 62. Bože, Bože, moj, k tebi rano ranim. Duša mi žeđa tebe, tijelo moje gine za tobom.

U zemlji suhoj, žednoj i bezvodnoj. Tako sam te gledao u svetištu, da vidim silu tvoju i slavu tvoju.

Ta milosrđe je tvoje bolje od života: neka te hvale usta moja.

Da bih te tako blagosivao za života svoga i u tvoje ime dizao ruke svoje.

Da bi se ko masnim uljem punila duša moja, i ja te s klikom na usnama hvalio.

Kad se tebe sjetim na postelji svojoj, razmišljam noću o tebi, jer si pomoćnik moj.

I radujem se pod sjenom krila tvojih. Duša mi prianja za tebe, pomaže me desnica tvoja.

Koji traže pogibao duši mojoj, nek idu pod zemlju; nek se predadu pod mač srdžbe tvoje, nek budu plijen lisicama.

A kralj neka se raduje u Bogu, i nek se hvali svaki, koji se kune njim, kad zanijeme usta onih, koji govore bezakonja.

Slava Ocu...

Ps. 66. Bio nam milosrdan Bog i blagoslovio nas, obasjao nas licem svojim i smilovao se nama.

Da upoznamo na zemlji put tvoj, po svim narodima spasenje tvoje.

Neka te hvale narodi, Bože, neka te hvale svi narodi.

Neka se raduju i vesele plemena, jer sudiš narodima po pravici i plemenima na zemlji upravljaš.

Neka te hvale narodi, Bože, neka te hvale svi narodi, zemlja daje plod svoj.

Blagoslovio nas Bog, Bog naš, blagoslovio nas Bog, i neka ga se boje svi krajevi zemaljski.

Slava Ocu ...

Ps. 89. Gospode! Ti si nam utočište.

Prije, nego se podigoše gore i prije, nego se stvorila zemlja i svemir, Ti si, Bože vjekovječni!

Ti povraćaš čovjeka u prah i pepeo i veliš, »vrati se u zemlju, od koje si sazdan«.

A Ti si vječan, jer je tisuća godina pred Tvojim očima, kao i kad nama mine jučerašnji dan ili prošla noć.

Naše su godine kao i san i kao jutarnja trava, koja rano vene: u zoru cvjeta, ali brzo uvene i u veče se pokosi i suši.

Tako i nas nestaje poradi Tvoga gnjeva i pred Tvojom srdžbom dršćemo.

Srdžba je Tvoja pravedna, jer vidiš naša bezakonja, tajne grešnoga života našega osvjetljuješ okom svojega sveznanja.

I tako nestaje našeg života, potratismo dane i godine izazivljući Tvoj gnjev.

Čovjek živi sedamdeset godina, pa ako i do osamdeset i sam je cvijet njihov muka i nevolja, te od slaboće moramo klonuti.

No tko misli na to, da je to poradi Tvoga gnjeva, tko se sjeća Tvoje srdžbe i razmišlja o njenoj moći?

O Gospode! pouči nas, da nas Tvoja desnica kazni i učini naše srce mudrim!

Obrati se k nama, Gospode! Dokle ćeš se od nas odvraćati? Budi, Gospode, milosrdan svojim slugama!

Nahrani nas jutrom milosrđem, da se odsad radujemo i veselimo u Tebi.

Obraduj nas radi onih strašnih dana, kad si svoj gnjev izlijevao na nas, kad smo živjeli u zlu.

Pogledaj na svoje sluge, djelo smo Tvojih ruku, upravljaj nama i našim djelima.

Blagi Tvoj pogled, Gospode, nega nas prati; Ti djeluj u radu naših ruku, Ti nam daj i uspjeh.

Slava Ocu ...

Ps. 41. Kao što čezne jelen za izvorvodom, tako žezne duša moja za tobom, o Bože.

Žeđa duša moja Boga jakoga, živoga: kad ću doći i pokazati se pred licem Božjim?

Suze su mi kruh danju i noću, kad mi se govori svaki dan: Gdje je Bog tvoj?

Sva mi duša plače opominjući se, kako sam išao do mjesta šatora čudesnoga, do doma Božjega,

Uz glas veselja i hvale, uz pjevanje veselo.

Zašto si žalosna, dušo moja, i zašto me smućuješ?

Ufaj se u Boga, jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

Uzbunjena je u meni duša moja, zato se sjećam tebe iz zemlje Jordanske i sa Hermona, s gore malene.

Bezdana dozivlje bezdanu, šumom slapova tvojih.

Svi vali tvoji i vode tvoje prelaze preko mene.

Danju molim, da mi Gospodin pošalje milosrđe svoje, i noću mu pjesmu pjevam.

Molim se Bogu života svojega, govorim Bogu: ti si moj zaštitnik.

Zašto si me zaboravio, i zašto hodim žalostan, dok me neprijatelj muči?

Dok se satiru kosti moje, rugaju mi se neprijatelji moji, oni, koji me muče.

Dok mi govore svaki dan: Gdje je Bog tvoj? Zašto si žalosna, dušo moja i zašto me smućuješ?

Ufaj se u Boga, jer ću ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

Slava Ocu....

Ps. 142. Gospodine usliši molitvu moju, čuj moljenje moje po istini svojoj, usliši me po pravdi svojoj.

I ne uđi na sud sa slugom svojim, jer se ne će opravdati pred tobom nitko živ.

Jer progoni neprijatelj dušu moju, gazi u prah život moj.

Stavlja me u mrak kao davno pomrle, tjeskoba hvata u meni duh moj, uznemireno je u meni srce moje.

Opominjem se dana starih, razmatram sva djela tvoja, razmišljam o činima ruku tvojih.

Širim ruke svoje k tebi, duša je moja kao suha zemlja pred tobom.

Brzo me usliši, Gospodine, nestaje duha mojega.

Ne odvrati lica svojega od mene, da ne postanem kao oni, koji silaze u grob.

Rano mi objavi milosrđe svoje, jer se u tebe uzdam.

Pokaži mi put, kojim da idem, jer k tebi podižem dušu svoju.

Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospodine, k tebi se utječem, nauči me vršiti volju tvoju, jer si ti Bog moj.

Duh tvoj blagi neka me vodi po tlu ravnom; radi imena tvojega, Gospodine, sačuvaj me na životu po pravdi svojoj.

Izvedi iz nevolje dušu moju i po milosrđu svojem uništi neprijatelje moje.

I zatri sve, koji muče dušu moju, jer sam ja sluga tvoj.

Slava Ocu...

Ps. 94. Dođite, zapjevajmo Gospodinu, kličimo Bogu Spasitelju našemu.

Izađimo pred njegovo lice s hvalom i u psalmima mu kličimo.

Jer je Gospodin velik Bog i kralj velik nad svim bozima.

Jer ne odbacuje Gospodin puka svojega, jer u njegovoj su ruci svi krajevi zemaljski i On gleda visine gorske.

Njegovo je more, i On ga je stvorio, Njegove su ruke kopno sazdale.

Dođite, poklonimo se i padnimo pred Bogom ničice, plačimo pred Gospodinom, koji nas je stvorio, jer je on Gospodin Bog naš, a mi smo narod njegov i ovce paše njegove.

Danas, ako čujete glas njegov, nemojte da otvrdnu srca vaša, kao za gnjeva u dan kušnje u pustinji, gdje su me kušali oci vaši, iskušali i vidjeli djela moja.

Četrdeset sam godina bio blizu rodu ovomu i rekao sam: Ti ljudi uvijek lutaju srcem i ne znadu putova mojih, zato sam se zakleo u gnjevu svojem: Ne će unići u mir moj.

Slava Ocu...

Jedinomu Bogu, neumrlomu i nevidljivomu Kralju vijekova, svaka čast i slava u vjekovječne vijekove. Amen.

Kriste, Sine Boga živoga, smiluj nam se.
Kriste, Sine Boga živoga, smiluj nam se.

Pomolimo se.

Gospode Bože svemogući, koji si dao, da nam osvane ovaj dan, čuvaj nas svojom moći, da danas ne padnemo ni u koji grijeh, već da uvijek budu pravedne pred Tobom naše misli, riječi i djela. Po Kristu, Gospodu našemu. Amen.

Anđele Božji, čuvaru moj,
Danas i uvijek uza me stoj;
Ruku mi pruži, vodi me ti,
Ti me od zala očuvaj svih.

Od presv. Trojstva do Velike Subote:

Anđeo Gospodnji navijestio Mariji.
I ona je začela po Duhu Svetom.
Zdravo Marijo.

Evo službenice Gospodnje.
Neka mi bude po riječi tvojoj.
Zdravo Marijo.

I riječ tijelom postala.
I prebivala među nama.
Zdravo Marijo.

Moli za nas sveta Bogorodice.
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Milost svoju, molimo Te, Gospode, ulij u duše naše, da mi, koji smo po anđelovu naviještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina Tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu, Gospodu našem. Amen.

Od Velike subote navečer do uoči presv. Trojstva:

Kraljice neba, raduj se, Aleluja.
Jer koga si bila dostojna nositi, Aleluja.
Uskrsnu, kako je rekao, Aleluja.
Moli za nas Boga! Aleluja.
Veseli se i raduj se, Djevice Marijo, Aleluja.
Jer je uskrsnuo Gospod uistinu, Aleluja.

Pomolimo se. Bože, koji si se dostojao obradovati svijet uskrsnućem Sina svoga, Gospoda našega, Isusa Krista, daj, molimo Te, da po Majci njegovoj, Djevici Mariji, zadobijemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu, Gospodu našem. Amen.

Večernja molitva.

Razmisli najprije nijesi li danas počinio koji teški grijeh?

Jesi li molio svoje redovite molitve; (ako je nedjelja, ili zapovijedani blagdan: jesi li bio kod sv. mise?)

Kakav si bio kod kuće, u školi, u crkvi, u društvu, na šetnji, u radu?

Jesi li se nastojao svladati u svojoj glavnoj pogrešci?

Jesi li danas učinio koje dobro djelo?

Kajući se za svoje grijehe moli sa sv. Franjom Ksaverskim:

Ja ljubim Te, o Bože blag!
Ne zato, što je raj mi drag,
Ni zato, da med proklete
Ti bacio me ne bi.
Na križu, o moj Isuse,
Ti skroz me privi k sebi!
Ti čavle, koplje podnese
I nebrojene bolove,
Sve nesnosne sramote
I pote i strahote
I smrt — a za me sve to, sve
Za moje, vaj, grehote.
Pa kako da te ne ljubim,
O Isuse moj, srcem svim!
Rad raja ne ljubim te Tvog,
Ni od strâ ognja paklenog,
Ni rad probitka ikakvog;
Već ljubim te ko mene Ti
I vijekom ću te ljubiti
Tek što si Kraljem srca mog,
Tek stoga, što si višnji Bog.

U Tvoje ruke, Gospode,
Predajem duh svoj.
U Tvoje ruke, Gospode,
Predajem duh svoj.

Sada možeš moliti j e d a n od večernjih psalama:

Ps. 4. Kad te zovem, čuj me, Bože, zaštitniče moj i svetitelju pravde.

Smiluj mi se, pa i sada usliši moju molitvu.

Sinovi čovječji, dokle ćete bjesniti srcem protiv mene? Dokle ćete ljubiti ništavilo i tražiti laž?

Znajte, da me Gospod divno čuva, jer me je sebi posvetio; i uslišat će me, kad ga zazovem.

Upravite mržnju svoju na grešne misli svoga srca i ne griješite više: što smišljate u svojim srcima, okajte u noćnoj tišini.

A vi, drugovi moji, žrtvujte Bogu ugodne žrtve i uzdajte se u Gospoda.

Mnogi od vas vele: »Tko će nas usrećiti i osloboditi oda zla?«

Ti, Gospode, obrati k nama svijetlo svoje lice i bit ćemo sretni.

Bit ćemo sretniji od onih, koji se raduju obilnom plodu pšenice, vina i ulja.

U miru ću i pokoju spavati i počivati ne bojeć se neprijatelja, jer Ti Gospode, bdiš nada mnom i čuvaš me.

Slava Ocu...

Ps. 12. Dokle ćeš me, Gospodine, sasvim zaboravljati? Dokle ćeš odvraćati lice svoje od mene?

Dokle ću imati brigu u duši svojoj, bol u srcu svojem po vas dan?

Dokle će se neprijatelj moj podizati nada mnom? Pogledaj i usliši me, Gospodine, Bože moj.

Prosvijetli oči moje, da ne zaspim na smrt, da ne reče neprijatelj moj: Nadvladao sam ga.

Koji me muče, kliktali bi, da posrnem, a ja se uzdam u milosrđe Tvoje.

Neka klikće srce moje radi spasenja tvojega, pjevat ću Gospodinu, koji mi daje dobro, i psalmom ću hvaliti ime Gospodina višnjega.

Slava Ocu...

Ps. 16. Usliši, Gospode, moj glas, jer vapim za pravdom, čuj iskrenu moju molitvu.

Tvoje lice neka mi sudi, jer Tvoje oči vide, da sam prav onomu, što mi podmiću.

Ispitaj moje srce i okušaj ga noću u ognju i ne ćeš naći u meni bezboštva.

Ta koliko sam se borio i koliko sam podnio, da moja usta ne pohvale zlih djela ljudskih, već da drže Tvoje zakone.

Učvrsti moje stope na Tvojim stazama, da ne zađu moji koraci od Tvoga zakona.

Tebe prizivljem, jer ćeš me uslišati, Bože: prigni k meni uho svoje i čuj glas moj!

Pokaži divnu svoju milost i izbavi one, koji se progonjeni od neprijatelja utječu zaštiti Tvoje desnice.

Čuvaj me kao zjenicu svoga oka, sjenom svojih krila zakloni me od neprijatelja moje duše, koji me opkoliše.

Bešćutna svoja srca zatvoriše, usta su njihova ohola.

Izagnaše me i opet su oko mene; oči su svoje uprli da me obore.

Oni su kao lav, koji hoće da plijen svoj rastrga, kao lavić u potajnoj zasjedi.

Ustani, Gospode, preteci ih i obori, obrani dušu moju svojim mačem.

Rukom me svojom oslobodi od bezbožnika, od ljudi ovoga svijeta, koji traže svoju sreću na ovoj zemlji i zgrću prolazno blago.

Daj, da ne stanem kod prolazne sreće, već da u pravdi pazim na Tvoje lice i kad se probudim, da budem sretan u Tvojoj slavi.

Slava Ocu...

Ps. 22. Gospodin je pastir moj, i ničim ne oskudijevam, on me odmara na zelenom pašnjaku.

On me vodi na tihu vodu, krijepi dušu moju,

Vodi me pravednim stazama poradi imena svoga.

Da pođem i dolinom smrtne sjene, ne bojim se zala, jer si ti sa mnom.

Štap tvoj i palica tvoja oni me tješe.

Prostireš sto pred licem mojim na vidiku neprijateljima mojim.

Uljem mi mažeš glavu, i čaša moja opojna kako je sjajna!

Neka me milosrđe tvoje prati u sve dane života moga,

Da prebivam u domu Gospodnjem u sve dane.

Slava Ocu...

Ps. 50. Smiluj mi se, Bože, po velikom milosrđu svojem.
I po prevelikoj dobroti svojoj uništi krivicu moju.
Posve me operi od krivice moje i od grijeha mojega očisti mene.
Jer ja znam krivicu svoju, i grijeh je moj vazda preda mnom.
Tebi sam jedinomu sagriješio i pred tobom zlo učinio: pravedan ćeš biti, kad progovoriš, i čist, kada sudiš.
Jer gle, rođen sam u nepravdama, i u grijesima me je začela majka moja.
Gle, ti ljubiš istinu, sakrivene i tajne stvari mudrosti svoje objavljuješ meni.
Poškropi me hisopom, da se očistim, operi me, da budem bjelji od snijega.
Objavi mi radost i veselja, i kliktat će kosti ponižene.
Odvrati lice svoje od grijeha mojih i sve krivice moje uništi.
Srce čisto stvori mi, Bože, i duh pravi obnovi u meni.
Ne odbaci me od sebe i Svetoga Duha svojega ne uzmi od mene.
Daj, da se opet radujem spasenju tvojem, i okrijepi me duhom spremnim.
Učit ću bezbožnike putovima tvojim, i grješnici će se k tebi obratiti.
Izbavi me od krvi prolivene, Bože, Bože spasitelju moj, i jezik će moj klicati pravednosti Tvojoj.
Otvori, Gospodine, usne moje, i usta će moja navješćivati hvalu Tvoju.

Da voliš žrtvu, zacijelo bih je prinio, ali se žrtve paljenice Tebi ne mile.
Žrtva je Bogu duh raskajan, srca skrušena i ponižena, Bože, ne ćeš prezreti.
Blag budi, Gospodine, po dobroti svojoj Sionu, da se opet podignu zidovi jerusolimski.
Onda ćeš primati žrtve pravedne, prinose i paljenice, tad ćeš stavljati na oltar tvoj junad kao dar žrtveni.
Slava Ocu . . .

Ps. 78. Bože, narodi prodiru u nasljedstvo Tvoje, skrvne sveti hram Tvoj, pretvaraju Jeruzalem u razvaline.
Truplje sluga tvojih daju za hranu pticama nebeskim, tjelesa svetaca tvojih zvijerima zemaljskim.
Prolijevaju krv njihovu kao vodu oko Jeruzalema, i nema tko da ih ukopa.
Postali smo podsmijeh susjedima svojim, rug i prezir onima, koji su oko nas.
Dokle ćeš se, Gospodine, gnjeviti bez prestanka, dokle će jarost tvoja gorjeti kao oganj?
Izlij gnjev svoj na narode, koji te ne poznaju, i na kraljevstva, koja ne prizivlju imena Tvoga.
Jer izjedoše Jakova i naselje njegovo opustošiše.
Ne opominji se predašnjih bezakonja naših, već neka nas brzo preteče milosrđe Tvoje, jer smo postali veoma ubogi.
Pomozi nam, Bože Spasitelju naš, i radi slave imena svoga izbavi nas, Gospodine, i očisti nas od grijeha naših radi imena svoga.

Da možda ne reknu u narodima: gdje je Bog njihov? Neka se pokaže pred očima našim.

Osveta nad neznabošcima za prolitu krv sluga tvojih, neka izađu pred lice Tvoje uzdasi sužanjski.

Snagom mišice svoje spasi osuđene na smrt.

Sedmerostruko vrati u njedra susjedima našim ruženje, kojim ruže Tebe,Gospodine.

A mi, narod Tvoj i ovce paše Tvoje, hvalit ćemo Te do vijeka.

Od koljena na koljeno javljat ćemo hvalu Tvoju.

Slava Ocu...

Ps. 114. Ljubim Gospoda i zazivat ću ga u sve dane svoga života, jer čuje moj glas i moje molitve.

Opkoliše me smrtne boli i pakleni me jadi zadesiše, naiđoh samo na muku i na tugu.

I tada zazvah ime Gospodnje: O Gospode, izbavi moju dušu!

Milosrdan je Gospod i pravedan, on čuva slabe i nemoćne, pa će i meni pomoći. Umiri se, dakle, dušo moja, jer je Gospod dobrotvor tvoj.

Izbavio je Gospod moju dušu od smrti, osušio je suzu u mom oku i očuvao me od propasti.

Zato ću tako živjeti na ovoj zemlji, da ugodim Gospodu!

Slava Ocu...

Zrake dana već se gase,
Stvoritelju, čuj nam glase,
Milostivo, Bože mili,
Pogledaj nas i zakrili.

Neka bježe ružne slike,
Grešne sanje svekolike,
Zlomu duhu sapni moći,
Očuvaj nas u čistoći.

Podaj, Oče pun miline,
I ti Ocu jednak Sine
S Duhom Svetim vjekujući,
U sve vijeke kraljujući. Amen.

Dostoj se, Gospode, ovu noć
Očuvati nas od grijeha.

Gospode, usliši molitvu moju,
I vapaj moj k Tebi da dođe.

Pomolimo se. Pohodi, molimo Te,Gospode, ovaj stan i sve neprijateljske zasjede daleko od njega odagnaj. Anđeli Tvoji sveti stanovali u njemu, oni nas čuvali u miru, i blagoslov Tvoj bio vazda nad nama. Amen.

Sveta ispovijed.

Dobri i milosrdni Bože! Srdačno Ti zahvaljujem na svim dobročinstvima, što si ih učinio meni nevrijednom za cijeloga života, a osobito od posljednje ispovijedi. Zahvaljujem Ti, što nijesi dao, da poradi svoje nemarnosti padnem u još mnogobrojnije i ve-

će grijehe, te što me nijesi u stanju smrtnoga grijeha pozvao na sud. Primi kao zahvalu ovo malo dobra, što sam učinio, i ono, što sam pretrpio. Ja Ti to prikazujem u zajednici sa zaslugama Tvoga Sina, mojega raspetoga Spasitelja, Isusa Krista.

Moli za spoznanje svojih grijeha. Duše Sveti, vječni izvore svake svjetlosti, rasprši tminu mojega razuma, da dobro upoznam zloću i grdobu svojih grijeha i da se za njih od srca pokajem, više nego na išto zamrzim i da ih se bojim više od svakoga zla, više i od same smrti! Sveta Marijo, utočište grješnika, moli za me! Sveti anđele čuvaru, svjedoče mojih grijeha, budi mi svjedokom i pomoćnikom pri mojoj pokori!

Ispitaj svoju savjest. Prekršaji, koji su obično ili često teški grijeh, navedeni su kod svake zapovijedi Božje u prvom stavku. Kod ovih grijeha treba da točno kažeš vrstu i broj, koliko se sjećaš. U drugom su stavku navedeni neki laki grijesi, a u trećem je istaknuto koje dobro djelo, koje je od osobite važnosti za tvoj život.

O **prvu** se zapovijed Božju može ogriješiti:

t e š k o: svojevoljno sumnjajući o vjeri — čitajući i šireći protivuvjerske i protivucrkvene spise i novine — stupajući u protivuvjerska i protivucrkvena društva — rugajući se vjeri i Crkvi — primajući nedostojno sv. sakramente — sujevjerjem;

l a k o : zanemarivanjem molitve — rastresenošću i brbljanjem u crkvi.

Mislim li na Boga i na Njegovu svetu volju u svome životu i radu?

O **drugu** se zapovijed Božju može ogriješiti:

t e š k o : psujući Boga, svece i svete stvari — proklinjanjem — krivo se kunući — svojevoljnim kršenjem zavjeta, koji veže pod teški grijeh, u velikoj stvari.

l a k o : kršenjem zavjeta u maloj stvari — uzaludnim izgovaranjem Božjega imena.

Nastojim li da riječima i držanjem iskazujem Bogu dužno štovanje?

O **treću** se zapovijed Božju može ogriješiti:

t e š k o : Svojevoljnim izostajanjem od sv. mise nedjeljom i zapovijedanim blagdanom.[1]

l a k o : svojevoljnim malim zakašnjenjem na sv. misu nedjeljom i zapovijedanim blagdanom — nemarnim ili nedoličnim vladanjem kod sv. mise.

Nastojim li od nedjeljne sv. mise crpsti korist za svoju dušu?

O **četvrtu** se zapovijed Božju može ogriješiti:

t e š k o : Ne slušajući roditelje, učitelje i poglavare u velikim stvarima — prkosnim i uvredljivim govorom prama njima — tvrdim i prezirnim vladanjem, osobito prema starim i nemoćnim roditeljima.

Ne radi li se o velikoj stvari, tada su to l a k i grijesi.

---

[1] Zapovijedani su blagdani u katoličkoj Crkvi: Sve nedjelje, Božić, Nova godina, Bogojavljenje, Spasovo, Tijelovo, Velika Gospa, Bezgr. Začeće, Sv. Josip (gdje nije zakonito ukinut, kao u nekim našim biskupijama), Petrovo i Svi Sveti. (Can. 1247. § 1., § 3.).

Nastojim li naročito prema svojim roditeljima biti poslušan, zahvalan i uslužan? Kako se vladam i kako u svojem srcu mislim o crkvenim poglavarima?

Kakve knjige i časopise čitam; kakova društva i zabave polazim; što slušam na Radio? Je li to sve dobro i od Crkve dozvoljeno? Tu može biti i teških grijeha.

O **petu** se zapovijed Božju može ogriješiti:

teško: Neumjerenim uživanjem opojnih pića — mržnjom — teškim vrijeđanjem — svojevoljnom ozljedom svoga ili tuđega života ili zdravlja — velikom smutnjom ili zavođenjem na veliki grijeh — pomažući drugoga u velikom grijehu.

lako: srdžbom — pravdanjem.

Nastojim li prama svome bližnjemu vršiti djela duhovnog i tjelesnog milosrđa?

O **šestu** se i **devetu** zapovijed Božju može ogriješiti:

teško: Svojevoljnim bludnim djelima (sam ili s drugima, napose s rođacima, udatim ili neudatim) — svojevoljnim bludnim željama — podržavanjem grešnih odnosa — ljubakanjem — takvim svojevoljnim i nepotrebnim nečistim: pogledima, razgovorima, mislima, čitanjem, doticajima, koji tako reći sami po sebi stvaraju bludno raspoloženje — polazeći nećudoredne komade u kazalištu ili kinu — na plesu, naročito modernim plesovima — nedoličnim zajedničkim kupanjem — nedoličnom nošnjom.

Nijesu li te stvari sasvim svojevoljne i svijesne, kao na pr. u polusnu, tada su one

laki grijeh. U potpunom se snu ne može sagriješiti. Što je potrebno za higijensku čistoću i urednost tijela, nije, razumije se, nikakav grijeh, ako je čedno učinjeno. Laki su grijesi i takvi nepotrebni radoznali ili lakoumni pogledi, razgovori, misli, čitanje itd., koji kod normalnog, zdravog čovjeka sami po sebi redovito ne dovode do bludnog raspoloženja, ako i nijesu sasvim uredni. No zla nakana može i od tih čina učiniti teški grijeh.

Cijenim li visoko čistoću svoga srca, odnosno svetost kršćanskoga braka?

O **sedmu** se i **desetu** zapovijed Božju može ogriješiti:

teško: Velikom krađom i velikom štetom.

Male su krađe i male štete laki grijeh, no nižu li se jedna za drugom, može se i teško sagriješiti.

Nastojim li do u najmanju sitnicu poštivati tuđe dobro?

O **osmu** se zapovijed Božju može ogriješiti:

teško: tko lažju, ogovorom ili klevetom nanese veliku štetu.

Inače je laž sama po sebi laki grijeh.

Nastojim li biti u svemu istinoljubiv?

O **crkvene** se zapovijedi teško ogrešuje: Tko se ne uzdržava od mesa[1] ili ne posti[2]

---

1 Zakon nemrsa veže sve katolike, koji su navršili sedmu godinu, da u petke ne jedu mesa. (Can. 1252. § 2. 1254. § 1.).

2 Zakon posta veže sve katolike, koji su navršili dvadeset i prvu godinu do započete šezdesete, da samo

u određene dane — tko ne prima na tašte sv. pričesti.[8]

Pokaj se! O presveto Trojstvo, kajem se, i mrzim iz sveg srca na sve grijehe cijeloga svojega života, jer sam po njima izgubio pravo na nebo, a zaslužio pakao; a najviše se kajem zato, što sam njima uvrijedio Tebe, najveće i najsavršenije dobro, koje nada sve ljubim.

Psalam 50. **»Smiluj mi se«**, str. 954.

Obećaj! S milošću Božjom obećajem, da ću se kloniti grijeha kao zmije, a zla društvu kao kuge. Od grešne ću pogibli i prilike za grijeh bježati, kolikogod budem mogao. Ovo je obećanje za me tako ozbiljno, kao što ozbiljno želim u nebo doći. Da, većma volim umrijeti, nego ikad teško sagriješiti. To obećanje upisujem u Tvoje božansko srce, o Isuse, da se ondje nikad više ne izbriše. Amen.

---

jednom na dan jedu do sita, uzdržavajući se od mesa na Pepelnicu, korizmene petke i subote, kvatrnu srijedu, petak i subotu, dan prije Duhova, Vel. Gospe, Sviju Svetih i Božića; isto veže zakon posta bez nemrsa u sve ostale korizmene dane. Nedjeljom i zapovijedanim blagdanom, osim blagdana u korizmi, nema ni posta ni nemrsa. U Vel. subotu poslije podne prestaje post i nemrs. (Can. 1251., 1252., 1254. § 2.).

Ove općenite crkvene zakone o postu i nemrsu primjenjuje, a ponajčešće i ublažuje svake godine biskup za svoju biskupiju i proglašuje to na početku korizme.

[8] Osim sv. poputbine — Can. 838 § 1.; bolesnici, koji već mjesec dana leže i nema nade, da bi brzo ozdravili, smiju u dogovoru s ispovjednikom primiti sv. pričest jedan ili dvaput u sedmici, ako su i prije toga nešto pili — Can. 838. § 2e.

Priznaj svoje grijehe! U ispovijedaonici: Zadnji put sam se ispovijedio... Iza toga sam ovako sagriješio:

Sada kaži grijehe, redom prema Božjim i Crkvenim zapovijedima. Kod smrtnih grijeha treba da kažeš vrstu i broj.

Kad Ti svećenik zada pokoru i daje sveto odrešenje, moli:

Za ove i za sve ostale grijehe svega života svoga kajem se od svega srca, što sam uvrijedio Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje grijehe i tvrdo odlučujem, da ću se popraviti i da ne ću više griješiti.

Zahvali se! Preslatki Isuse! Od srca Ti zahvaljujem na velikom milosrđu, što si mi ga sad pokazao. Odsad Ti želim vjerno i ustrajno služiti, neprestano živjeti po Tvojim zapovijedima i radije umrijeti, nego Te ikad teško uvrijediti. Daj mi milost, da izvršim ovu svoju odluku. Amen.

Predobri Isuse! Blagoslovi moj razum, da nestane iz njega svih zlih i beskorisnih misli, a da u nj dođu samo dobre misli, svete i pobožne želje.

Blagoslovi moje srce, da mi se napuni božanskom ljubavi i svim onim svetim čuvstvima, kojih je puno Tvoje presveto Srce.

Blagoslovi moju volju, da se u svemu podudara s Tvojom, a da se opre svijetu i đavlu!

Blagoslovi moje tijelo i sva moja sjetila, da budu čista i posvećena i da unapredak ne budu više oruđe grijeha, već oruđe za pokoru i dobra djela. Amen.

Sada izmoli zadanu pokoru.

Sv. pričest.

Priprava.

Kako je sv. pričest sastavni dio sv. mise, to je sama sv. misa najbolja priprava i zahvala za sv. pričest. Prisustvujući dakle sv. misi prati pobožno čin sv. mise i moli one iste molitve, što ih moli svećenik kod žrtvenika osobito one na str. 62.—66. Dovedi sve to u vezu sa svojim duševnim stanjem i sa sv. pričešću i Tvoja će duša biti pripravna da primi svoga Spasitelja.

Nije li moguće da primiš sv. pričest pod misom, iza svećenikove pričesti, pripravi se na sv. pričest n. pr. razmatrajući evanđelje ili poslanicu odnosnog dana.

Sveta pričest.

Ispovijedam se ..., kao na str. 31.

Svećenik: Smilovao vam se svemogući Bog, otpustio vam vaše grijehe i priveo vas u život vječni.

Odrešenje † otpuštenje i oproštenje vaših grijeha neka vam poda svemogući i milosrdni Gospod.

Evo Jaganjac Božji, koji uzima grijehe svijeta!

Gospode, nijesam dostojan, da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja!

Gospode, nijesam dostojan, da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja!

Gospode, nijesam dostojan, da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja!

Tijelo Gospoda našega Isusa Krista neka čuva dušu moju za život vječni. Amen.

Zahvala.

Zatim moli koji od niže navedenih **psalama i himana**[1] i završi s **dnevnom popričesnom molitvom.** Sve to moli u vidu spasonosnih odluka i pobuda kod priprave za sv. pričest. I opet: ne hitaj, nego promatraj i kušaj, kako je sladak Gospod! I onda: ne dijeli svojih dnevnih teškoća i nevolja i slabosti od molitve ni od sv. pričesti. Sve reci Gospodu, da uzmogneš živjeti u Gospodu — ne Ti više, nego da Gospod živi u Tebi.

Ps. 72. Gospod je tako dobar svome puku, onima, koji su čista srca!

Zašto dakle umalo da ne pođoh stramputice, umalo da ne padoh?

Zaviđao sam bezbožnima gledajući kako ugodno i dobro žive.

I nije mi bilo pravo, što ih Bog ne kazni smrću i drugim patnjama.

Mišljah: drugi ljudi trpe, a oni ni ne znaju, što je bol i muka.

Nije čudo, dakle, da su tako oholi, zlobni i bezbožni, uzrok je zloći njihova srca njihova sreća.

Podsmijevaju se Bogu, pakosno govore njihova usta i preziru druge ljude.

I zato se u njih ugledaju i neki iz vjernoga puka tražeći kod njih sretan i dug život.

Oni vele: »Zar znade Bog, što se zbiva na zemlji? Zar ima promisao Božji?«

»Ta eto: ovi su bezbožni i grešni i sretni uza to na zemlji, umnožavaju bogatstvo svoje!«

---

[1] Isp. i popis slavospjeva u sadržaju, str. 1013.

Pa i ja mišljah: nisam li uzalud čuvao čisto svoje srce i umivao svoje ruke nevinošću?

Jer svaki dan sve više trpim i moje se muke obnavljaju svakoga jutra.

No tada se sjetih, da tako govore odmetnici, a ne Tvoji vjerni sinovi.

I stadoh razmišljati, da bih ovo razumio, ali to je bilo teško u mojim očima.

Dok ne uđoh u sveti Božji hram i ne vidjeh strašni njihov udes.

Pripravio si im, Gospode, strašnu sudbinu, i upropastit ćeš ih poradi njihova zločina, dok oholo dižu glave.

I za čas će propasti i nestat će ih od nenadane strahote, poradi njihovih grijeha.

Kao što nestaje sna, kad se čovjek probudi, tako ćeš ih, Gospode, pred vjernim svojim pukom poniziti i u ništa ćeš obratiti njihovu utvaru.

Kad kipljaše dakle moje srce i uznemirena bijaše moja duša, tada bijah neznalica pred Tobom!

Pa zašto da im zaviđam, kad sam svagda uza Te i Ti me držiš za desnu ruku da ne posrnem.

Po svojoj svetoj volji vodiš me i primit ćeš me u vječnu slavu.

Ta koga imam u nebu i što da želim na zemlji osim Tebe?

Čezne za Tobom tijelo moje i srce moje, Bože srca moga i srećo duše moje!

Jer evo: koji se odmetnuše od Tebe poginut će. Ti ćeš ih kazniti za njihovu nevjeru.

A meni je dobro biti blizu Boga srca moga. U Gospoda polažem sve svoje nade i kazivat ću čudesa njegova vjernom puku.

Slava Ocu...

Ps. 115. Uzdao sam se u Gospoda; a kad me snašla nevolja, potužio sam se Njemu.

I rekoh u svojoj tuzi: ljudska je pomoć lažna i varava, samo u Boga je spas!

Kako ću dakle zahvaliti Gospodu za sva dobročinstva, koja mi je iskazao?

Uzet ću kalež spasenja, prinijet ću žrtvu zahvalnicu i zazvat ću ime Gospodnje.

Izvršit ću obećanja, što ih zadah Gospodu pred svim njegovim pukom!

Gospod se brine za život svojih vjernih i čuva ih od smrti.

I ja sam, Gospode, sluga Tvoj i sin Tvoje službenice i zato si rastrgao moje okove!

Zbog toga ću izvršiti obećanja, koja sam Ti zadao, Gospode, pred svim Tvojim pukom, u dvoru doma Gospodnjega, usred Jeruzalema.

Slava Ocu...

Ps. 106. Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je vječno njegovo milosrđe.

Tako neka zbore svi, koje je izbavio Gospod, koje je izbavio od vlasti neprijateljeve.

I sakupio ih iz svih zemalja, od istoka sunca i zapada, od sjevera i mora.

Lutali su po pjeskovitoj pustinji i nisu imali stana.
Bili su gladni i žedni i nestajalo im je života.
Tada zavapiše ka Gospodu u svojoj tuzi i on ih je izbavio iz njihove nevolje.
Izveo ih na pravi put, da mogu naći novu otadžbinu.
Neka dakle hvale Gospoda radi njegova milosrđa, radi divnih djela, što ih učini ljudima.
Nahranio je Gospod i okrijepio dušu gladnu i nemoćnu.
Neka hvale Gospoda, koji bijahu u tami i u smrtnoj sjeni, okovani u tugu i gvožđe.
Jer su se usprotivili Božjemu zakonu i prezreli su volju Višnjega:
Zato je ponizio Gospod njihovo srce bolom i stradanjem: pali su i obnemogli i nitko im nije mogao pomoći.
I zavapiše ka Gospodu u svojoj tuzi, i on ih je izbavio iz njihove nevolje.
I izveo ih je iz tame i smrtnih sjenâ i raskidao njihove okove.
Neka hvale Gospoda radi njegova velikog milosrđa i radi divnih djela, što ih učini ljudima.
Jer je razbio mjedena vrata i slomio željezne prijevornice.
Neka hvale Gospoda svi, koje je natrag primio sa zla puta, dok ih je kaznio za njihova bezakonja.
Svaku je hranu odbijala njihova duša i već su bili na rubu smrtnoga ponora.

I zavapiše ka Gospodu u svojoj tuzi i on ih je izbavio od njihove nevolje.
On posla svoju Riječ i ozdravi ih i istrže ih iz njihovih grobova.
Neka dakle hvale Gospoda radi njegova milosrđa i radi divnih djela, što ih učini ljudima.
I neka prinesu žrtvu zahvalnicu i kazuju djela Gospodnja u zanosnim pjesmama.
Neka hvale Gospoda, koji plove morem i teško se muče na velikim vodama.
Oni su vidjeli djela Gospodnja i njegova čudesa u dubini.
Jednom riječi podiže Gospod silni vjetar, koji diže morske valove.
Diže ih do nebesa i spušta do bezdna, a putnici se tresu i boje, ljuljaju se i posrću kao opojeni; sve im je umijeće uzalud.
I zavapiše ka Gospodu u svojoj tuzi, i on ih je izbavio iz njihove nevolje.
I obrati vihor u tišinu, i morski se valovi umiriše.
I razveseliše se putnici, jer ih je Gospod doveo u luku njihovih željâ.
Neka dakle hvale Gospoda radi njegova milosrđa i radi divnih djela, što ih učini ljudima.

Slava Ocu...

Ps. 110. Hvalim Te, Gospode, od svega srca s pravednicima i pred svim ljudima.
Velika su djela Gospodnja, dragocjeni i savršeni darovi njegove ruke.
Svako je djelo Gospodnje slavno i veli-

čanstveno, njegova pravednost traje do vijeka.

Uspomenu nam je ostavio svojih čudesa milostivi Gospod: hranu daje u pustinji onima, koji ga štuju.

On se uvijek sjeća svoga zavjeta: objavio je narodu svomu snagu svojih djela.

Dajući mu obećanu zemlju, nasljedstvo narodâ; djela su ruku njegovih istinita i pravedna.

Stalne su sve njegove zapovijedi, što ih je dao na Sinaju: nepromjenljive i trajne u vijeke vijeka, osnovane na istini i pravdi.

Izbavljenje posla Gospod svojemu narodu, zauvijek sklopi savez s pukom svojim.

Sveto je i strašno ime njegovo: vrhunac je mudrosti klanjati se Gospodu.

Mudri su samo oni, koji slušaju Gospoda: njegova slava ostaje u vijeke vijekâ.

Slava Ocu ...

Ps. 102. Blagosivaj, dušo moja, Gospodina, i sve što je u meni, sveto ime njegovo.

Blagosivaj, dušo moja, Gospodina i ne zaboravljaj ni jednoga dobročinstva njegova.

On prašta sva bezakonja tvoja, on ozdravlja sve nemoći tvoje.

On izbavlja od propasti život tvoj, on te kruni milošću i milosrđem.

On ispunja dobrima želju tvoju, obnavlja se kao u orla mladost tvoja.

Gospodin čini milosrđe i pravdu svima, koji trpe nepravdu.

Pokazao je putove svoje Mojsiju, sinovima Izraelovim volju svoju.

Milostiv je i milosrdan Gospodin, spor na gnjev i veoma milosrdan.

Ne gnjevi se vazda niti se dovijeka srdi.

Ne postupa s nama po grijesima našim i ne vraća nam po nepravdama našim.

Jer koliko je nebo visoko od zemlje, toliko je milosrđe njegovo za one, koji ga se boje.

Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša.

Kao što je ocu žao sinova njegovih, tako i Gospodin žali one, koji ga se boje, jer zna građu našu.

Opominje se, da smo prah: dani su čovjekovi kao trava, kao cvijet u polju, tako ocvjeta.

Dune u nj vjetar, i nestane ga, i ne zna više mjesta svoga.

A milosrđe je Gospodnje od vijeka i dovijeka na onima, koji ga se boje.

I pravda njegova na sinovima onih, koji drže zavjet njegov.

I sjećaju se zapovijedi njegovih, da ih izvršuju.

Gospodin je na nebesima postavio prijestolje svoje, i kraljevstvo njegovo svima vlada.

Blagosivajte Gospodina, svi anđeli njegovi, koji ste silni krepošću i izvršujete riječ njegovu slušajući glas besjeda njegovih.

Blagosivajte Gospodina, sve vojske njegove, sluge njegovi, koji vršite volju njegovu.

Blagosivajte Gospodina, sva djela njegova po svim mjestima gospodstva njegova, blagosivaj dušo moja, Gospodina.

Slava Ocu...

Ps. 148. Hvalite Gospodina s nebesa, hvalite ga na visinama.

Hvalite ga, svi anđeli njegovi, hvalite ga, sve vojske njegove.

Hvalite ga, sve zvijezde i svijetlo.

Hvalite ga, nebesa nad nebesima i sve vode, što su iznad nebesa, neka hvale ime Gospodnje.

Jer on reče, i postadoše, zapovijedi, i stvoriše se.

Postavi ih za svagda i za vijek vijeka, dade im zakon, koji ne prolazi.

Hvalite Gospodina sa zemlje, nemani i sve bezdane.

Ognju, grȁde, sniježe, lede, vjetrovi olujni, koji izvršujete riječ njegovu,

Gore i svi humovi, rodna drveta i svi cedri,

Zvijeri i sva stoko, zmije i ptice krilate,

Kraljevi zemaljski i svi narodi, knezovi i svi suci zemaljski.

Mladići i djevice, starci sa svom mladeži nek hvale ime Gospodnje, jer je sȁmo njegovo ime uzvišeno.

Slava je njegova na nebu i na zemlji, dao je snagu narodu svomu.

Njemu treba da pjevaju svi sveci njegovi, sinovi Izraelovi, narod, koji mu je blizu.

Slava Ocu.

Tajni Bože!

Tajni Bože, skriven prilikama tim,
Klanjam Ti se smjerno srcem pobožnim
Dokle promatram Te, zastaje mi svijest —
Nek Ti bude svaka moga bića čest.

U Tebi se vara okus, tîk i vid,
Al je čvrsta vjera kao čvrsta hrid:
Stalnim držim sve, što rekao je Spas,
Istina je sveta sveti njegov glas.

Na gorkom se križu krio samo Bog,
Ovdje sakri lik i čovječanstva svog:
Obadvoje ipak vjerujem uz klik,
Što ga uzdizao skrušen razbojnik.

Kao Toma ja Ti rana nè gledâm
Bogom svojim ipak Te ispovjedâm
O objàčuj vjeru, Tvoj mi dragi dar,
Budi nadu moju, jari srca žar!

Uspomeno smrti Boga velikog,
Živi kruše, koj'si život puka svog:
O daj vijek da Tobom i moj žive duh,
Dò kraj žića budi najslađi mi kruh!

Srce puno sunca, Kriste, Bože moj,
Blatna me u krvi umij presvetoj
I kap njena može svijet da spasi cijel,
Da od crna bude vas ko ljiljan bijel.

Isuse, pod velom koga gledam sad,
O utaži živu moje duše glad:
Daj, kad jednom dođe vječne zore cik,
Da Ti blažen gledam razotkriven lik! Amen.

Molitva sv. Augustina.

Gospodine Isuse, daj: da spoznam Tebe;
Da ne želim drugo osim Tebe,
Da napustim sebe, a ljubim Tebe;
Štogod radim, neka je poradi Tebe;
Da ponizujem sebe, a uzvisujem Tebe;
Da se odričem sebe, a živim za Tebe;
Štogod mi došlo, da primam od Tebe;
Da proganjam sebe, a slijedim Tebe;
I da uvijek želim slijediti Tebe;
Da bježim od sebe, a utječem se k Tebi;
Da se bojim za sebe i da se bojim Tebe;
Da se ne uzdam u sebe, a ufam u Tebe;
Da ni za što ne marim, osim za Tebe;
Zovni me, da vidim Tebe;
Da budem dostojan obrane od Tebe;
Da budem među izabranima od Tebe;
Bit ću poslušan poradi Tebe.
Pogledaj na me, da ljubim Tebe —
I da navijek uživam uz Tebe!

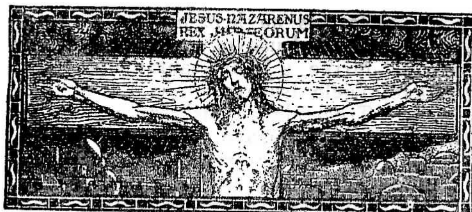
Zdravo, Tijelo Isusovo.

Zdravo, Tijelo Isusovo,
Na oltaru posvećeno.
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Svetim Duhom upućeno.
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Od Djevice porođeno.
Zdravo, Tijelo Isusovo,
U jaslice postavljeno.
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Vele gorko izmučeno.
Zdravo, Tijelo Isusovo,

Za nas na križ pribijeno.
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Mrtvo u grob sahranjeno.
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Treći danak uskrsnulo.
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Na nebesa uzneseno.
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Zdesna Ocu posađeno.
Zdravo, Tijelo Isusovo,
Nam za hranu svima dano.
Zdravo, od meda slađi kruše.
Koji hraniš vjerne duše.
Zdravo, Trojstvo u Jedinstvu,
Zdravo, Isuse, u Božanstvu
Tebi hvala, Tebi dika,
Tebi slava prevelika.
O Isuse, budi hvaljen
Po sve vijeke vijeka. Amen.

Dušo Kristova.

Dušo Kristova, posveti me,
Tijelo Kristovo, spasi me.
Krvi Kristova, napoj me.
Vodo iz prsi Kristovih, operi me.
Muko Kristova, okrijepi me.
O dobri Isuse, usliši me.
Među rane svoje sakrij me.
Ne daj, da se odijelim od Tebe.
Od neprijatelja zlobnoga brani me.
Na času smrti moje zovni me.
I odredi, da dođem do Tebe.
Da sa svetima Tvojim hvalim Te.
U nebu u sve vijeke vijekova. Amen.

Molitva, kojom dobivaš potpuni oprost.

Evo, o moj mili i dobrostivi Isuse, bacam se u Tvojoj presvetoj nazočnosti na koljena i molim Te svim žarom duše svoje: utisni duboko u moje srce osjećaje vjere, ufanja, ljubavi, žalost radi mojih grijeha i odluku, da Te više ne vrijeđam, dokle ja sa svom ljubavi i svim sažaljenjem promatram Tvojih svetih pet rana i razmišljam, što je o Tebi, o moj Isuse, rekao sveti prorok David: Proboli su ruke moje i noge moje, prebrojili su sve kosti moje.

Pet puta Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu, prema nakani Sv. Oca Pape.

Molitva sv. Ignacija.

Primi, Gospode, svu moju slobodu. Primi pamćenje i razum i svu moju volju! Ti si mi darovao sve, što imam ili posjedujem. A ja Ti opet sve to vraćam i predajem potpuno Tvojoj svetoj volji da svime upravljaš. Daj mi samo da Te ljubim, i daj mi svoju milost, i dosta sam bogat i ne tražim više ništa. Amen.

Kratka uputa za razmatranje.

Priprava.

1. Odstrani sve zapreke (duh svijeta, rastresenost . . .).
2. Saberi se.
3. Prenesi se u Božju prisutnost.

Početak.

1. Predstavi sebi živo čitavu sliku razmatranja (mjesto, ličnosti . . .).
2. Moli Gospoda, da ti rasvijetli razum i ponuka volju, da možeš obilan plod crpsti iz razmatranja.

Razmatranje.

1. Što je osobita u ovom evanđelju, psalmu, poslanici, životopisu?
2. Što slijedi iz toga za moj život?
3. Kako sam to dosad obdržavao?
4. Kako ću se držati u buduće?
5. Zašto tako?
6. Koje zapreke treba da odstranim? Koja sredstva da upotrijebim?

Zaključak.

1. Odluka. Što ću dakle činiti?
2. Izaberi koju riječ ili molitvicu, koja će te čitav dan podsjećati na stvorenu odluku.
3. Zahvali Gospodu i završi s pozdravom anđeoskim (Zdravo Marijo).

Litanije svih Svetih.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Oče nebeski, Bože, smiluj se nama.
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj.

Duše sveti, Bože, smiluj.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj.
Sveta Marijo, moli za nas.
Sveta Bogorodice, moli.
Sveta Djevo djevica, moli.
Sveti Mihovile, moli.
Sveti Gabrijele, moli.
Sveti Rafaele, moli.
Svi sveti anđeli i arkanđeli, molite.
Svi sveti redovi blaženih duhova, molite.
Sveti Ivane Krstitelju, moli
Sveti Josipe, moli.
Svi sveti patrijarsi i proroci, molite.
Sveti Petre, moli.
Sveti Pavle, moli.
Sveti Andrija, moli.
Sveti Jakove, moli.
Sveti Ivane, moli.
Sveti Toma, moli.
Sveti Jakove, moli.
Sveti Filipe, moli.
Sveti Bartole, moli.
Sveti Mateju, moli.
Sveti Šimune, moli.
Sveti Tadeju, moli.
Sveti Matija, moli.
Sveti Barnaba, moli.
Sveti Luka, moli.
Sveti Marko, moli.
Svi sveti apostoli i evanđelisti, molite.
Svi sveti učenici Gospodnji, molite.
Svi sveti mladenci, molite.
Sveti Stjepane, moli.
Sveti Lovro, moli.

Sveti Vinko, moli.
Sveti Fabijane i Sebastijane, molite.
Sveti Kuzma i Damjane, molite.
Sveti Gervazije i Protazije, molite.
Svi sveti mučenici, molite.
Sveti Silvestre, moli.
Sveti Grgure, moli.
Sveti Ambrozije, moli.
Sveti Augustine, moli.
Sveti Jeronime, moli.
Sveti Martine, moli.
Sveti Nikola, moli.
Svi sveti biskupi i ispovjednici, molite.
Svi sveti naučitelji, molite.
Sveti Antune, moli.
Sveti Benedikte, moli.
Sveti Bernarde, moli.
Sveti Dominiče, moli.
Sveti Franjo, moli.
Svi sveti svećenici i leviti, molite.
Svi sveti redovnici i pustinjaci, molite.
Sveta Marijo Magdaleno, moli.
Sveta Agato, moli.
Sveta Lucijo, moli.
Sveta Janjo, moli.
Sveta Cecilijo, moli.
Sveta Katarino, moli.
Sveta Anastazijo, moli.
Sve svete djevice i udovice, molite.
Svi sveci i svetice Božje, zagovarajte nas.
Milostiv budi, oprosti nam Gospodine.
Milostiv budi, usliši nas Gospodine.
Od svakoga zla, oslobodi nas Gospodine.

Od svakoga grijeha, oslobodi.
Od srdžbe svoje, oslobodi.
Od nagle i nepripravne smrti, oslobodi.
Od zasjeda vražjih, oslobodi.
Od srdžbe, mržnje i svake zle volje, oslobodi.
Od duha bludnosti, oslobodi.
Od groma i zla vremena, oslobodi.
Od biča potresa, oslobodi.
Od kuge, glada i rata, oslobodi.
Od smrti vječne, oslobodi.
Po otajstvu svetog utjelovljenja svoga,
Po došašću svojem, oslobodi.
Po rođenju svojem, oslobodi.
Po krštenju i svetom postu svojem, oslobodi.
Po križu i muci svojoj, oslobodi.
Po smrti i ukopu svojem, oslobodi.
Po svetom uskrsnuću svojem, oslobodi.
Po čudesnom uzašašću svojem, oslobodi.
Po dolasku Duha Svetoga Utješitelja,
U dan sudnji, oslobodi.
Grješnici, tebe molimo, usliši nas.
Da nam oprostiš, tebe molimo.
Da nam otpustiš, tebe molimo.
Da se dostojiš na pravu nas pokoru privesti,
Da se dostojiš svoju svetu Crkvu ravnati i uzdržati,
Da se dostojiš poglavicu apostolskoga i sve crkvene redove u svetoj vjeri uzdržati,
Da se dostojiš neprijatelje svete Crkve poniziti,
} tebe molimo.

Da se dostojiš kraljevima i vladarima kršćanskim mir i pravu slogu darovati,
Da se dostojiš svemu puku kršćanskomu mir i jedinstvo udijeliti,
Da se dostojiš sve, koji lutaju, k crkvenome jedinstvu povratiti i sve nevjernike k svijetlu evanđelja privesti,
Da se dostojiš nas same u svetoj službi svojoj potkrijepiti i uzdržati,
Da duše naše k nebeskim željama uzdigneš,
Da sve dobrotvore naše vječnim dobrima naplatiš,
Da duše naše, braće, rođaka i dobrotvora naših od vječnoga prokletstva izbaviš,
Da se dostojiš plodove zemlji dati i uzdržati,
Da se dostojiš svim vjernim mrtvima pokoj vječni darovati,
Da se dostojiš uslišiti nas,
} tebe molimo, usliši nas!
Sine Božji, Tebe molimo, usliši nas!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama.

Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.

Oče naš (tiho do): I ne uvedi nas u napast.
Nego izbavi nas od zla.

Ps. 69. Bože, u pomoć mi priteci, Gospodine, pohiti da mi pomogneš.

Nek se smetu i postide, koji traže dušu moju.

Još jednom neka se zasrame, koji mi hoće zlo.

Odmah neka se zasrame, koji mi govore: Neka, neka!

Nek se raduju i vesele u tebi svi, koji traže tebe, i neka vazda govore: Veličao se Gospodin, koji ljube spasenje tvoje.

A ja sam siromah i ubog, Bože, pomozi mi.

Ti si pomoćnik moj i izbavitelj moj, Gospodine, ne kasni.

Slava Ocu ...

Spasi sluge svoje.
Bože moj, koji se ufaju u te.
Budi nam, Gospodine, jaka tvrđa.
Protiv neprijatelja.
Ništa ne uspio neprijatelj protiv nas.
Ni sin bezakonja ne naudio nama.
Gospodine, ne učini nam po grijesima našim.
I ne vrati nam po krivicama našim.

Molimo za Papu našega I.

Gospodin ga sačuvao i poživio i blažena učinio na zemlji i ne dao ga na volju neprijateljima njegovim.

Molimo za dobrotvore naše.

Dostoj se, Gospodine, sve, koji nam dobro čine, poradi imena svojega nagraditi životom vječnim. Amen.

Molimo za vjerne mrtve.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna svjetlila njima.
Počivali u miru.
Amen.

Za braću našu nenazočnu.

Spasi sluge svoje, Bože moj, koji se ufaju u te.
Pošalji im, Gospodine, pomoć iz svetišta.
I brani ih sa Siona.
Gospodine, usliši molitvu moju.
I vapaj moj k tebi da dođe.

Gospodin s vama.
I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Bože, komu je vlastito smilovati se vazda i oprostiti, primi molbu našu, da nas i sve sluge tvoje, koje stežu verige grijeha, milosrđe tvoje dobrote milostivo odriješi.

Usliši, molimo Gospodine, molbe onih, koji te ponizno mole, i onima, koji ti se ispovijedaju, oprosti grijehe, da nam zajedno oproštenje i mir dobrostivo udijeliš.

Neizrečeno milosrđe svoje, Gospodine, milostivo nam ukaži, da nas zajedno i od grijeha sviju odriješiš, i od kazna, koje za njih zaslužujemo, izbaviš.

Bože, koga grijeh vrijeđa, a pokora ublažuje, pogledaj milostivo ponizne molbe pu-

ka svojega i odvrati bičeve srdžbe svoje, koje za grijehe svoje zaslužujemo.

Svemogući, vječni Bože, smiluj se slugi svojemu Papi našemu I., i upravi ga po svojoj milosti na put spasenja vječnoga, da s pomoću tvojom ono, što je tebi ugodno, želi i svom kreposću izvrši.

Bože, od koga su svete želje, pravi savjeti i pravedna djela, daj slugama svojim onaj mir, kojega svijet ne može dati, da i srca naša budu zapovijedima tvojim poslušna, i sadašnja vremena, bez straha od neprijatelja, po tvojoj zaštiti mirna.

Užezi ognjem Duha Svetoga srce naše, Gospodine, da tebi čistim tijelom služimo i neokaljanim srcem omilimo.

Bože, stvoritelju i otkupitelju sviju vjernih, dušama službenika i službenica svojih udijeli otpuštenje sviju grijeha, da proštenje, koje su vazda željele, pobožnim molbama postignu.

Djela naša, molimo Gospodine, milošću svojom preteci i pomoću prati, da svaka naša molitva i radnja s tobom vazda počinje i početa da se s tobom dovršuje.

Svemogući vječni Bože, koji zajedno nad živima gospoduješ i nad mrtvima, i svima se smiluješ, za koje unaprijed znaš, da će vjerom i djelom biti tvoji, tebe ponizno molimo, da oni, za koje odlučismo moliti, i koji ili još sada živu na svijetu, ili su se već preselili u vječnost, po zagovoru sviju svetih tvojih oproštenje svih svojih grijeha milostivo zadobiju. Po Gospodinu našemu

Isusu Kristu, Sinu tvome, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. O. Amen.

Gospodin s vama.
I s duhom tvojim.

Uslišio nas svemogući i milosrdni Gospodin.

Amen.

I duše vjernih po milosrđu Božjem počivale u miru.

Amen.

Litanije Presvetoga Imena Isusova.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Isuse, čuj nas.
Isuse, usliši nas.
Oče nebeski, Bože, smiluj se nama.
Sine, otkupitelju svijeta, Bože, smiluj.
Duše Sveti, Bože, smiluj.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj
Isuse, Sine Boga živoga, smiluj.
Isuse, sjajnosti Očeva, smiluj.
Isuse, jasnoćo svjetlosti vječne smiluj.
Isuse, kralju slave, smiluj.
Isuse, sunce pravde, smiluj.
Isuse, sine Marije Djevice, smiluj.
Isuse ljubezni, smiluj.
Isuse divni, smiluj.
Isuse, Bože jaki, smiluj.
Isuse, Oče budućega vijeka, smiluj.
Isuse, anđele velikoga savjeta, smiluj.
Isuse mogući, smiluj.

Isuse strpljivi, smiluj.
Isuse poslušni, smiluj.
Isuse krotki i ponizni srcem, smiluj.
Isuse, ljubitelju čistoće, smiluj.
Isuse, ljubitelju naš, smiluj.
Isuse, Bože mira, smiluj.
Isuse, početniče života, smiluj.
Isuse, uglede kreposti, smiluj.
Isuse, revnitelju duša, smiluj.
Isuse, Bože naš, smiluj.
Isuse, utočište naše, smiluj.
Isuse, oče ubogih, smiluj.
Isuse, blago vjernika, smiluj.
Isuse, dobri pastiru, smiluj.
Isuse, svjetlosti istinita, smiluj.
Isuse, mudrosti vječna, smiluj.
Isuse, dobroto beskrajna, smiluj.
Isuse, pute i živote naš, smiluj.
Isuse, radosti anđela, smiluj.
Isuse, kralju patrijarha, smiluj.
Isuse, učitelju apostola, smiluj.
Isuse, naučitelju evanđelista, smiluj.
Isuse, jakosti mučenika smiluj.
Isuse, svijetlo ispovjednika, smiluj.
Isuse, čistoćo djevica, smiluj.
Isuse, kruno sviju svetih, smiluj.
Milostiv budi, oprosti nam, Isuse.
Milostiv budi, usliši nas, Isuse.
Od svakog zla, oslobodi nas, Isuse.
Od svakoga grijeha, oslobodi.
Od srdžbe svoje, oslobodi.
Od zasjeda vražjih, oslobodi.
Od duha bludnosti, oslobodi.
Od smrti vječne, oslobodi.

Od nemara za nadahnuća tvoja, oslobodi.
Po otajstvu svetoga utjelovljenja svoga, oslobodi.
Po rođenju svojem, oslobodi.
Po djetinjstvu svojem, oslobodi.
Po božanstvenom životu svojem, oslobodi.
Po trudovima svojim, oslobodi.
Po smrtnoj borbi i muci svojoj, oslobodi.
Po križu i zapuštenosti svojoj, oslobodi.
Po smrtnoj stisci svojoj, oslobodi.
Po smrti i pokopu svojem, oslobodi.
Po uskrsnuću svojem, oslobodi.
Po uzašašću svojem, oslobodi.
Po ustanovljenju presvetoga oltarskog Otajstva, oslobodi.
Po radostima svojim, oslobodi
Po slavi svojoj, oslobodi

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Isuse.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Isuse.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama, Isuse.

Isuse, čuj nas.
Isuse, usliši nas.

Pomolimo se. Gospodine Isuse Kriste, koji si kazao: Ištite i primit ćete; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se; daj nam, molimo te, božansku svoju ljubav, da te svim srcem, ustima i djelom ljubimo i nikada te hvaliti ne prestanemo.

Daj nam, Gospodine, da se tvoga svetoga imena bojimo i ujedno ga uvijek ljubimo, jer nikada ne prestaješ one ravnati, koje u svojoj ljubavi utvrđuješ. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Litanije Presvetoga Srca Isusova.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Oče nebeski, Bože, smiluj se.
Sine, otkupitelju svijeta, Bože, smiluj.
Duše Sveti, Bože, smiluj.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj.
Srce Isusa, Sina Oca vječnoga, smiluj.

Srce Isusovo, u krilu Djevice Matere od Duha Svetoga sazdano,
Srce Isusovo, s Riječju Božjom bitno sjedinjeno,
Srce Isusovo, veličanstva beskrajnoga,
Srce Isusovo, hrame Božji sveti,
Srce Isusovo, šatore Višnjega,
Srce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska,
Srce Isusovo, žarko ognjište ljubavi,
Srce Isusovo, pravde i ljubavi posudo,
Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno,
Srce Isusovo, kreposti sviju bezdno,
Srce Isusovo, svake hvale dostojno,
Srce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca,

} smiluj se nama!

Srce Isusovo, u kojem je sve blago mudrosti i znanja,
Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina božanstva,
Srce Isusovo, koje je Ocu vrlo omiljelo,
Srce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo,
Srce Isusovo, željo bregova vječnih,
Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđa,
Srce Isusovo, bogato za sve, koji zazivaju tebe,
Srce Isusovo, izvore života i svetosti,
Srce Isusovo, pomirište grijeha naših,
Srce Isusovo, nasićeno pogrdama,
Srce Isusovo, satrveno zbog opačina naših,
Srce Isusovo, do smrti poslušno,
Srce Isusovo, kopljem probodeno,
Srce Isusovo, izvore sve utjehe,
Srce Isusovo, živote i uskrsnuće naše,
Srce Isusovo, mire i pomirenje naše,
Srce Isusovo, žrtvo za grijehe,
Srce Isusovo, spasenje onima, koji se u te ufaju,
Srce Isusovo, ufanje onima, koji u tebi umiru,
Srce Isusovo, milino sviju svetih,

} smiluj se nama!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta,
smiluj se nama.
Isuse krotki i ponizni Srcem,
Učini srce naše po Srcu svojem.

Pomolimo se. Svemogući vječni Bože, pogledaj na srce preljubljenoga Sina svojega i na hvale i zadovoljštine, koje u ime grješnika tebi prikazuje, i njima, koji milosrđe tvoje mole, ti oproštenje udijeli umilostivljen, u ime istoga Sina svojega Isusa Krista, koji s tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

Litanije Lauretanske Bl. Djevice Marije.

Gospodine,	smiluj se.
Kriste,	smiluj se.
Gospodine,	smiluj se.
Kriste,	čuj nas.
Kriste,	usliši nas.
Oče nebeski, Bože,	smiluj se.
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože,	smiluj se.
Duše Sveti, Bože,	smiluj se.
Sveto Trojstvo, jedan Bože,	Smiluj se.

Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo Djevica,
Majko Kristova,
Majko Božje milosti,
Majko prebistra,
Majko prečista,
Majko neoskvrnjena
Majko nepovrijeđena,
Majko ljubezna,
} moli za nas!

Majko divna,
Majko dobroga savjeta,
Majko Stvoriteljeva,
Majko Spasiteljeva,
Djevice premudra,
Djevice časna,
Djevice hvale dostojna,
Djevice moguća,
Djevice milostiva,
Djevice vjerna,
Ogledalo pravde,
Prijestolje mudrosti,
Uzroče naše radosti,
Posudo duhovna,
Posudo poštovana,
Posudo uzorna pobožnosti,
Ružo otajstvena,
Tornju Davidov,
Tornju bjelokosni,
Kućo zlatna,
Škrinjo zavjetna,
Vrata nebeska,
Zvijezdo jutarnja,
Zdravlje bolesnih,
Utočište grješnika,
Utjeho žalosnih,
Pomoćnice kršćana,
Kraljice anđela,
Kraljice patrijarha,
Kraljice proroka,
Kraljice apostola,
Kraljice mučenika
Kraljice ispovijedalaca,
Kraljice djevica,
} moli za nas!

Kraljice svih svetih, moli.
Kraljice bez grijeha istočnoga začeta, moli.
Kraljice svete krunice, moli.
Kraljice mira, moli.
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama.

Od Došašća do Božića:

Anđeo Gospodnji navijestio Mariji.
I ona začela po Duhu Svetom.

Pomolimo se. Bože, koji si htio, da po anđelovu naviještenju Riječ tvoja uzme tijelo u krilu blažene Djevice Marije, daj, molimo Te, da mi, koji je držimo doista Bogorodicom, po njezinu zagovoru nađemo pomoć u Tebe. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Od Božića do Svijećnice:

Po porođaju si, Djevice, neoskvrnjena ostala.
Bogorodice, zagovaraj nas.

Pomolimo se. Bože, koji si po plodnom djevičanstvu blažene Marije darovao ljudskome rodu dobra vječnoga spasenja, podaj, molimo te, da osjetimo zagovor one, po kojoj smo zavrijedili primiti početnika života, Gospodina našega Isusa Krista, Sina tvoga.

Amen.

Od Svijećnice do Uskrsa i poslije uskrsnog vremena do Došašća Gospodnjega:

Moli za nas, sveta Bogorodice.
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Dopusti nama, slugama svojim, molimo, Gospodine Bože, da se neprestano radujemo duševnom i tjelesnom zdravlju i da se slavnim zagovorom blažene Marije, vazda Djevice, izbavimo od sadašnje žalosti i naužijemo vječne radosti, po Kristu, Gospodinu našem.

Amen.

U uskrsno vrijeme:

Raduj se i veseli se, Djevice Marijo, aleluja.
Jer uskrsnu Gospodin uistinu, aleluja.

Pomolimo se. Bože, koji si se dostojao razveseliti svijet uskrsnućem Sina svoga, Gospodina našega, Isusa Krista, daj, molimo te, da po njegovoj Majci, Djevici Mariji, postignemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Litanije sv. Josipa.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Oče nebeski, Bože, smiluj se.
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj se.
Duše sveti, Bože, smiluj se.

Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se.
Sveta Marijo,
Sveti Josipe,
Slavni porode Davidov,
Svjetlosti patrijarha,
Zaručniče Bogorodice,
Stidljivi čuvaru Djevice,
Hranitelju Sina Božjega,
Brižni branitelju Kristov,
Glavaru slavne obitelji,
Josipe pravedni,
Josipe prečisti,
Josipe premudri,
Josipe jaki,
Josipe pokorni,
Josipe vjerni,
Ogledalo strpljivosti,
Ljubitelju siromaštva,
Uzore radnika,
Uresu domaćega života,
Čuvaru Djevica,
Potporo obitelji,
Utjeho bijednih,
Ufanje bolesnih,
Zaštitniče umirućih,
Strahu zlih duhova,
Pokrovitelju svete Crkve,
} moli za nas!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama.

Postavio ga je gospodarom doma svojega.
I poglavicom svega imanja svojega.

Pomolimo se. Bože, koji si se neiskazanom providnosti dostojao izabrati blaženoga Josipa za zaručnika presvetoj Majci svojoj, daj, molimo, da koga kao pokrovitelja častimo na zemlji, zavrijedimo imati zagovornikom na nebu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

Amen.

SADRŽAJ:

Crkvena godina

Strana

Strana

Strana

Svetački dani.

Zajedničke svetačke mise.

Strana

Siječanj.

Strana

Veljača.

Ožujak.

Strana

Travanj.

Kolovoz.

Rujan.

Slavospjevi i posljednice.

1

P
P
P
P
P
P
P
P
P
P
P
P
P:
P:
P:
P:
P:
Ps
P:
Ps
Ps
V(

Ba
Bi
Dc
Isı
Ja
Ne
Ne
O
O
O
O
Po

